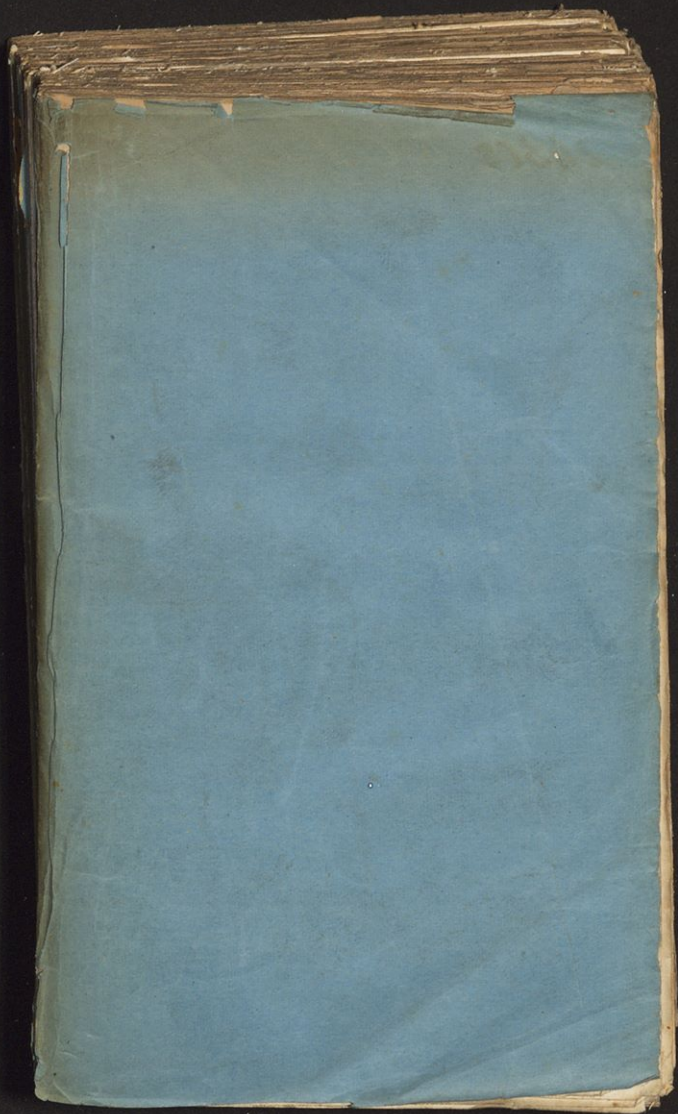

24502. II. C. f. 2

poniz

br

po
in

Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani.

Predgovor

prestavljavčev.

Deset let, in že več, je preteklo, kar sim prvičrat bral britko terpljenje našiga Gospoda Jezusa Kristusa po premišljevanji pobožne nune Ane Katarine Emerih. Takrat že mi je nekdo rekel, de bi pač dobro bilo, ko bi te lepe bukve tudi Kranjci imeli. Med tem so bile te bukve nekoliko prenamerjene, že večkrat nemško natisnjene, kar je gotovo znamenje, de jih Nemci radi berejo in de so na Nemškem že mnogo dobrija obrodile. Na prigovarjanje družih sim se prederznil, to toliko lepo branje po devetim natisu na kranjsko predstaviti in sicer brez vsih svojih pristavkov; zato le to dvojce tu v misel vzamem:

Perric, ker so te bukve v nemškem precej učeno pisane, je prestava marskje nekoliko težavna, de bi bila natančna, zato v takih verstah ni prav gladka, morebiti premalo spiljena, in tako prosim pobožne bravece, naj moji prestavi prizanašajo, ker moj namen tudi ni, učeno, izverstno pisariti; ampak, kar *drugič* v misel vzamem, moj namen

je edino le, de bi vsi pobožni braveci teh bukev v natančnim popisu britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa spoznali neskončno ljubezen Božjo do nas ubozih grešnikov; — de bi vidili, koliko je mili Bog storil, de bi nas zgubljene ovce rešil večniga pogubljenja; — de bi ga tudi mi vedno bolj in bolj ljubili in si tako nebeško krono prislužili.

Zraven pa tudi še posebej opomnim, kar tudi nemški pisavec v predgovoru pravi, de, kar boš, pobožni bravec! noviga našel v tem natančnim popisu, nima nobene druge veljave, kakor le človeško, de torej ni nobeden siljen, terdno verovati, kar ni v s. pismu, ali kar ni od naše s. katoliške cerkve že razsojeno in poterjeno, de pa vendar ni nič zoper našo s. vero, de je vse verjetno ter nas spodbadati zamore k večji ljubezni do Boga. —

Po moji misli bodo te bukve tudi dobre za „Šmarnice“. Res je sicer, kakor mi piše blag prijatelj, de v „Smarnicah“ je le Marija prečista Devica tako rekoč zvezda, okoli ktere naj se vse šmarnične pobožnosti sučejo; vendar mislim, de ravno premišljevanje Jezusoviga britkiga terpljenja nas bo k ljubezni do Njegove presvete Matere gnalo, ker v tem natančnim popisu britkiga terpljenja našiga Gospoda tudi spoznati moramo, koliko je Marija — naša Mati — v

duhu s svojim terpečim Sinom vsa zedinjena za naše zveličanje storila; in ravno v tem se prepričati moramo, de smo dolžni Marijo, svojo pomočnico, ljubiti. — Tudi bomo v tem premišljevanji svojo duhovno revšino bolj občutili, ko bomo vidili, koliko je Jezus zavoljo našiga greha terpeti mogel in mi ga z novimi grehi tako rekoč vnovič križamo; kako se hočemo, Njegovi križavci, obloženi s težko butaro svojih pregreh obrniti k Njemu, ki je v neskončni ljubezni do nas pa tudi čez vse svet in pravičen; v tem spoznanji, ali ni nam silno potrebno prijatla, de bi za nas prosil? In kje ga bomo iskali? kje dobili? Ali mar ne v Mariji, svoji duhovni Materi? — In — kar v Bogu upam — ker ta nar lepši pobožnost današnjiga časa pri pobožnih slovenskih častivcih Matere Božje ne bo pešala, ampak vedno lepši se razcvetala, bo v spremembo ravno to premišljevanje — morebiti nekoliko po svojim prenarejeno — tudi prav prišlo; akoravno vem in spoznam, de lepote — slave Marije prečiste Device vsi slovenski in tudi drugi pisavci nikoli zadosti popisati niso v stanu.

Ker so v nemških teh bukvah premišljevanja le za trideset dni, sim ravno zato za enintrideseti dan postavil molitve k terpečimu Jezusu in k žalostni Materi Božji, kar je v nemškim bolj zadej. —

Posebno pripravne bodo te bukve za postni čas; zlasti še za veliki teden.

Bog daj, de bi se serca vsih, kterikoli bodo te bukve brali ali jih brati poslušali, vnele v ljubezni do Jezusa Kristusa, našiga Boga, in do Marije Device, naše Matere in pomočnice! Bog daj! —

De bodo pa naši pobožni braveci vedili, kdo je bila in kako sveto je živela nuna, ktera je britko terpljenje Jezusa Kristusa tako na tanko popisala, pridenem tu še ob kratkim popisano

Življenje

pobožne nune Ane Katarine Emerih.

Ana Katarina je bila hči pobožniga kmeta Bernarda Emerih in njegove žene Ane. Njeni starši so imeli majhno kmetijo na zgornjim Nemškim v imenitni škofii Minsterski, v vasi Flamski. Rojena je bila 8. kimovca 1774. Že v otročjih letih je bila vsa z Bogam zedinjena, njen angel varh se ji je večkrat vidama prikazal v podobi maliga deteta; ravno tako se ji je tudi Jezus sam večkrat pridružil; tudi z Marijo Devico ste bile posebno prijatle in dostikrat je bila Ana Katarina v družini angela varha, Marije Device in svojiga nebeškiga Ženina. V svoji nedolžnosti je mislila, de imajo vsi ljudje take prikazni, in ko je včasih od

tega kaj pripovedovala in so jo drugi zavoljo tega popraševali, pa tudi zaničevali in svarili, si je mislila: drugi so bolj pametni, ker od taci prikazen ne pripovedujejo, zato je tudi ona vedno bolj zase to ohranovala.

V vsih rečeh se je zatajevala, zlasti v spanji, jedi in pijači. Veliko ponočnih ur je v molitvi prečula. Na terdih deskah, navskriž položenih, je nekoliko počila. Jedla je nar raji, kar drugi niso hotli, vse boljše je ubogim dajala. Kjer je bilo kaj viditi ali slišati, je bežala, če je bilo le mogoče in če ni bilo kaj Božjiga. Vse nepotrebno, je djala, je Bogu nedopadljivo, in kar si človek zunanjiga priterga, mu Bog notranje nadomesti.

Ko je nekdam s svojimi starši na polji delala, je zaslišala zvonjenje iz bližnjiga samostana, in takrat se ji je želja obudila, de bi bila tudi ona rada nuna, in te misli se ni več znebiti mogla. V več samostanih je prosila, de bi jo vzeli, pa revne in tudi neučene niso nikjer hotli. Vdala se je vsa v voljo Božjo, tode misel ňa samostan ji je bila vedno v glavi.

Že popred je pogosto premišljevala bitko terpljenje našiga Gospoda Jezusa Kristusa, zlasti pa zdaj v ti svoji britkosti. Noč in dan je bila s terpečim Jezusam zedinjena, in vse, karkoli je storila, je svojimu nebeškemu Ženinu darovala. Iz ljubezni do Njega je vsa gorela. Za toliko lju-

bezen, se ve de, ji je pa neskončno dobri Bog tudi velike, celo posebne gnade delil. In ker je iz ljubezni do Jezusa hrepenela tudi ž Njim terpeti in Mu tako vedno bolj podobna biti, ji je Bog to posebno gnado dodelil, de je res nekoliko občutila tistiga veliciga terpljenja, katero je naš Zveličar Jezus Kristus pri ternjevim kronanji občutil, ter so se znamnja tega terpljenja tudi na njeni glavi prikazale, kar je Bog v svoji nezapopadljivi modrosti že mnogim častivcem Jezusoviga britkiga terpljenja dodelil. Od tega ona sama tole piše: „Štiri leta, preden sim prišla v samostan, v svojem 24. letu, sim v jezuitarski cerkvi opoldne klečala pred britko martro, in serčno sim molila. Vsa zamišljena sim bila in nekako neznano vroče mi je prihajalo, in vidila sim od tabernakeljna sem iti svojiga nebeškiga Ženina, v podobi blišečiga mladenčca. V levici je imel venec cvetlic, v desnici pa je nesel ternjevo krono; oboje mi je ponudil. Segla sim po ternjevi kroni, ter sim si jo z obema rokama na svojo glavo pritisnila in Jezus je zginil, in jest sim v hudi bolečini okrog glave se spet zavedila. Zapustiti sim mogla cerkev, ker mežnar je s ključi prirožljal in je cerkev zapperl. Drugi dan mi je glava čez čelo in sence vsa zatekla in hudo me je bolela. Nisim pa vedila, de mi glava kervavi, dokler me niso tovaršice opomnile, naj si drugo ogrinjalo denem na

glavo, ker to je vse rejnato-omadežano. Pustila sim jih v njih mislih in sim ogrinjalo tako popravila, de kervavenja nobeden ni zapazil, dokler nisim v samostan prišla.“

Od svete Katarine Sienske se ravno tako bere.

Njena serčna želja po samostanu se ji je vender spolnila. Starsi neke deklice, katero bi bile Avguštnarice v mestu Dilmenu rade v samostan vzele, so svojo hčer le s to pogojo dali v samostan, če bodo tudi Ano Katarino Emerih vzele; in tako je bila v letu 1802 vzeta v samostan.

Bog v svoji modrosti pa té, ktere ljubi, tudi z obilnimi britkostmi obiskuje, de jim tako priložnost daje, si lepši nebeško krono prislužiti. Lahko je prenašati trud in zatajevanje, kakoršno si človek iz ljubezni do Boga sam naloži; pa težko je, brez vsiga godernjanja v vedni ljubezni prenašati krivično obdolženje, zaničevanje in preganjanje od družih; in vender se zvesti učenec Jezusov le v tem pokaže, ker ravno tisti križ je nar bolj podoben Jezusovimu križu, kteriga in kakoršniga Bog sam človeku naloži.

Tako se je godilo tudi z našo Ano Katarino. Njene tovaršice so jo zaničevale; zlasti so ji njeno bolehnost očitale, tudi njeno revšino in neučenost, in de so jo le iz usmiljenja, vbogajme vzele, so djale; in spet, de je samostanu le v nadlogo. In

ker jo je velika ljubezen do Boga vedno po zedinjenji z njenim nebeškim Ženinam gnala, je tudi bolj pogosto sv. Obhajilo prejerala; in zato so jo hinavko imenovala. Večkrat se je tudi primerilo, ker takrat v marskterim samostanu ni bilo dosti ožstrosti, de so druge nune godernjale čez postave samostanske, in Ana Katarina je bila na enkrat med njimi, ter jih je neprestrašeno storjene obljube opominjevala; zato so jo tovaršice še bolj čertile. Nar huje ji je pri takim zaničevanji to bilo, ker je mislila, de se tako ljubi Bog zavoljo nje žali. Večkrat je prosila Boga, naj bi njo tepel za pregrehe, ktere so njene tovaršice zavoljo nje storile.

V 28. letu svoje starosti je slovesno obljubo naredila, ter se tako z Jezusam Kristusam, svojim nebeškim Ženinam, zaročila. Vsa se je zdaj še bolj popolnoma Njemu darovala, po katerim je njeno serce vse žive dni hrepenelo. „Mirno vse preterpeti, karkoli človeka zadene, je večkrat rekla, to je nar srečnejši stan človekov na zemlji; in ko bi nevošljivost greh ne bila, bi nas zavoljo te sreče celo angeli v nebesih zavidovali“. Zato je pa tudi vse iz ljubezni do Boga poterpela; celo nar manjši terpljenje, vsako delo je Bogu darovala. Bila je tako vedno v Bogu zbrana, ž Njim zedinjena, v družbi svojiga angela, Marije Device in Jezusa, svojiga Ženina; s temi se je v duhu

pogovarjala, včasih celo glasno, tako, da so njene tovaršice večkrat take pogovore slišale in zato so jo prederzno imenovale. Ona pa je bila vsih takih prikazen od mladosti že navajena, in prederzno bi se ji bilo zdelo, večkrat stopiti k s. Obhajilu, ko bi ne bila v tako otročji — sveti ljubezni z Jezusom zedinjena. Dostikrat se je tudi zgodilo, ko je na vertu kopala, so ptice k nji priletele, na rame in glavo ji sedale, in ž njimi se je pogovarjala in jih Boga častiti opominjevala.

Za toliko lepo ljubezen jo je Bog še vedno bolj nase navezoval in ji je v tem svoje dopadajenje skazoval, da ji je zmirej nove priložnosti dajal, iz ljubezni do Njega le še več terpeti, da si je tako spet novo zasluženje pridobila. Mnogotere bolezni ji je pošiljal, ne v pokorila za njo, ampak za druge. Večkrat namreč je slišala od kteriga bolnika, da z nejevoljo terpi, ali od drugih, da so hudo Boga žalili; in precej se je v svoji ljubezni k Bogu obrnila in Ga serčno prosila, naj njo tepe v zadostenje ptujih zadolženj, in Bog v svoji milosti jo je uslišal. Pa njeno serce je vselej več terpelo zavoljo velike ljubezni, kakor pa njeno telo.

Kmaló, ko je v samostan prišla, je hudo zbolela in od takrat je pri svojim sercu hude bolečine čutila. Čez 4 leta ji je bilo pripušeno, svoje starše v Flamski obiskati. In takrat se je

zgodilo, de je enkrat v farni cerkvi pred britko martro več ur molila in je bila v Bogu — v Jezusovo terpljenje vsa zamišljena. Prosila je Boga za mir in edinstvo svojiga reda in samostana, in zato je še posebej Bogu darovala britko terpljenje Jezusa Kristusa, svojiga nebeškiga Ženina; in vsa presunjena od sočutja s terpečim Jezusom je k Njemu zdihovala, naj bi ji On gnado dodelil, de bi ž Njim nekoliko Njegoviga terpljenja občutila, in od takrat jo je peklo na rokah in nogah in bila je kakor v vedni merzlici, ter je te bolečine le merzlici pripisovala; de bi jo bil Bog uslišal, ji na misel ni prišlo. Zavoljo teh bolečin je težko delala, težko hodila.

Ni bila dolgo v samostanu. Že v letu 1811 je bil samostan odpravljen. Nune so ena za drugo samostan zapustile. Ana Katarina pa je ostala še v samostanu vsa bolehnna in revna. Ena dekla ji je iz usmiljenja stregla; tudi stari, pobožni duhoven je ostal v samostanu, ter je tam sveto mašobral. Pol leta pozneje so tudi ti trije zapustili zapušeni samostan. Bog svoje ljubljence s šibo obiskuje; ker le terpljenje je delež izvoljenih tu na zemlji in le ternjeva pot je kraljeva pot v nebesa.

Ano Katarino so usmiljeni ljudje v vasi pod streho vzeli, in tu je v vedni bolehnosti, z Bogom zedinjena, svetu neznana, pa tudi svetu neznano živela. Njeno zamaknjenje v molitvi, njeno

združenje z Bogom je bilo vedno lepši, vedno ljubeznjivši. In bližal se je čas, v katerim je Bog v svoji modrosti sklenil, zavoljo njene otročje, serčne ljubezni zaznamnjati njeno bolešno, deviško telo z znamenjem svojiga sv. križa, kateri je Judam pohujšanje, narodam nespamet; in k temu, se vede, ni družiga pripomogla, kakor le, de je sebe — deklo Gospodovo — volji Božji popolnoma podverгла. Od svoje mladosti sem je vedno molila, de bi ji Bog svoj sveti križ tako globoko v persi vtisnil, de bi nikoli Njegove neskončne ljubezni do nas ne pozabila. Zdaj pa, od sveta zaveržena, zapušena, uboga, je še bolj serčno k svojimu Bogu zdihovala. V god svetiga Avguščina, varha njeniga reda, v letu 1812, je bolna, v sveti molitvi vsa zamaknjena, ležala na svoji slabi postelji, in zdelo se ji je, de vidi blišečiga mladenčca, kakor je svojiga nebeškiga Ženina večkrat vidila, proti nji iti, ki jo je s svojo desnico žegnal; in na desni strani telesa se je res prikazalo znamenje križa, katero je pekoče se potilo. Dolgo ni od tega nič vedila, ter je vse to le hudinu potenju pripisovala. Kmalo pozneje je imela enako prikazen, v kateri ji je nebeški Ženin mali križec v desnico podal, kteriga si je terdno na persi pritislila in potem nazaj dala. Ni vedila, de je tudi zdaj zunanje znamenje križa zadobila. Ker jo je pa le huje skelelo, je zapazila na persni žličici podobo

križa, ki se je rudeče vidil. Ta križ je od začetka vsako sredo kri potil, pozneje pa vsaki petik, in proti koncu njeniga življenja le o velikih petkih.

Konec leta 1812 je bila z ranami Kristusovimi obdarovana. Tri dni pred novim letom je ležala spet hudo bolna v svoji revni kamrici. Bilo je okoli treh popoldne, ko je z razprostrenimi rokami zamaknjena bila. Premišljevala je terpljenje Gospodovo, ter je k Njemu v velikim sočutji zdihovala, in ž Njim terpeti hrepenela. Molila je pet očenašev v čast s. peterih Jezusovih ran. Velika serčnost jo je preletela, čutila je hudo žejo — hrepenenje po Gospodovim terpljenji. Zagledala je veliko blišobo in v sredi te blišobe križaniga Jezusa, kakor živiga. Njegove rane so se še bolj svetile, kakor de bi gorele. Njeno serce je hude bolečine in veselje občutilo. Hrepenenje z Jezusom terpeti, je bilo pri pogledu Njegovih ran tako silno, de se ji je zdelo, kakor de bi se iz njenih rok in nog in iz njeniga serca vzdigovalo serčno sočutje proti s. ranam te prikazni. In prikazali so se, nar pred iz rok, potem iz nog, in poslednjič iz strani te svete prikazni, in sicer iz sleherne rane trojni kervavi žarki, ki so, pšicam enaki, njenih rok in nog in njene desne strani se dotaknili. Trojni žarki strani so bili širje razdeljeni. In v tem trenutku so se prikazale ker-

vave kaplje na njenih rokah in nogah in na njeni desni strani. Dalj časa je še nezavedna ležala, in kadar se je zbudila, ni vedila, kdo ji je roke spet sklenil. Z začudenjem je gledala kri na svojih ranah in hude bolečine je občutila. Mala hči hišne gospodinje, ki je prišla v kamrico pogledat, kako ji je, je zapazila kri na njenih rokah in je svoji materi povedat hitela. Hišna gospodinja jo je skerbno popraševala, kaj se ji je zgodilo; ona pa je prosila, de bi od tega molčali. Iz ponižnosti od tega ni z družimi govorila. Od duhovske gosposke zavoljo tega popraševana, je le rekla: „Upam, de je to od Boga“.

Od zdaj tudi ni mogla nič več hoditi; od takrat pa tudi skor nobenih jedí ni vživala; le nekoliko vode z vinam zmešane, pozneje sama voda, je bila vsa njena telesna hrana; le malokdaj je nekoliko soka iz kake češnje ali slive poserkala. Tako življenje brez telesne hrane beremo v življenji mnogih svetnikov, kateri razun prejeme svetih zakramentov niso dalj časa nič vživali. Med njimi je Nikolaj iz Flije, Ludvina, Katarina Sien-ska, Angela, Ludovika in še drugi svetniki.

Zdaj se je to njeno čudno življenje razglasilo. Učeni in priprosti, hudobni in pobožni, vsi so, vsaki po svojim, govorili od nje. Postala je zares, v svetim sočutji s terpečim Zveličarjem, kakor križ ob potu, od enih zaničevana, od družih

s solzami pokore pozdravljana, od družih spet v vsi le mogoči učenosti premišljevana, od nedolžnih pa s cvetlicami zaljšana.

V letu 1817 je njena pobožna mati prišla k nji. Pa kmalo je umerla, ter ji je bogato dedino zapustila, ktere je do smerti zadosti imela, in ktero je tudi ona še vso prijetlam pobožniga življenja zapustila. In ta dedina ali erbšina je bila v teh le besedah: „Gospod, kakor Ti hočeš, ne kakor jest hočem!“ — „Gospod, daj poterpežljivost, in potem hudo tepi!“ — „Kar ni za v lonec, je saj za pod lonec,“ to je, kar ni za hrano, je saj za kurjavo; ali po duhovno: Ako to terpljenje mojiga serca ne razveseljuje, zamore pa, če ga voljno prenesem, vnemati ogenj Božje ljubezni. Te besede svoje pobožne matere je večkrat ponavljala, in se vselej hvaležno svoje matere spomnila. — Oče so ji bili že popred umerli.

Njena vedna prošnja, de bi ji Bog vzel te zunanje znamnja njeniga notranjiga sočutja z britkim terpljenjem Jezusa Kristusa, je bila čez 7 let uslišana. K koncu leta 1819 je bilo kervavenje njenih ran, ktero se je navadno vsaki teden ponovilo, vedno bolj poredkama, in poslednjič je celo zginilo; le véliki teden se je še ponavljalo. Na sveti dan tega leta so tudi hraste na rokah in nogah se odlušile, in belkaste so se rane poznale, ki so pa ob petkih vselej bolj rudeče

postale in ji takral tudi še navadne bolečine delale. Čutila pa je toliko huje bolečine na glavi, kakor de bi ji široka ternjeva krona glavo prebadala; in kadar so jo te bolečine obšle, ni mogla glave nikamor nasloniti, še z roko se je dotakniti ni mogla. Tako je večkrat cele noči, kakor od bolečin prevzeta, s svojo glavo sem ter tje omahovaje, prebudéla. In pri teh bolečinah ji je vselej kri, bolj ali manj, z glave čez obličje tekla. —

Pobožni kristjan z vsakim svojim delam, kadar ga Bogu daruje, povelčuje Božje češenje, in vse njegovo djanje, v ljubezni storjeno, zedinjeno s terpljenjem Jezusa Kristusa, je Bogu dopadljiv dar. Ni torej nič čudniga, de tisti sveti ljudje, kateri delavni stan spremené s premissljevavnim ali celo terpečim stanam, de taki svoje molitve, enako svojim poprejšnjim djanjem, sklepajo s terpljenjem svojiga Zveličarja, ter jih, kakor v nekakih podobah, za razne potrebe svete katoliške cerkve sploh, ali pa posebej za nekatere ude te svete cerkve Bogu darujejo. In tako je bilo tudi z našo Ano Katarino. Zato le še nekoliko od tega iz njeniga življenja.

Kadar je ona, kmetiška deklica, na polji plela, je zraven k Bogu zdihovala, de bi Bog ves plevel na duhovnim polji svoje sv. cerkve zaterl, de bi se greh s korenino iz polja človeškiga serca izroval, de bi tako vsi grešniki in krivoverci po-

stali dobri kristjani. Kadar so jo koprive opekle, ali je slabo opravljeno delo družih popravljati mogla, je bolečine in trud Bogu darovala, zraven pa prosila, da bi po zasluženji Jezusa Kristusa noben dušni pastir ne omagal in serčno vse nasprotnosti premagati zamogel. In tako je bilo vsako njeno delo v molitev posvečeno, Bogu dopadljiv dar.

— Ravno nasprotno je bilo v njenim terpečim, zamaknjenim življenji. Več dni je bila hudo bolna, zamaknjena je s svojimi perstmi pukala po postelji, kakor da bi kaj iz tal rovala; in neko jutro je tožila, da jo persti pečejo in bolé, in vidilo se je, kakor da bi bili res od kopriv vsi opečeni. Prosila je več znancev, naj bi ž njo za eno veliko gnado prosili. Drugi dan so jo persti še bolj boleli, ter so zatečeni bili. Na vprašanje, kaj se ji je primerilo, je rekla: „Oh toliko kopriv sim mogla spukati iz nograda, in naprošeni pomagavci so le zeliša tergali, jest pa sim mogla korenine same iz kamnite zemlje s perstmi kopati“. Ko je pa tisti, ki jo je vprašal, grajal nerodne delavce, mu je rekla: „Vi ste bili tudi med njimi, ti delavci so moji naprošeni pomagavci, kateri so slabo molili in so tako sicer koprive tergali, korenine pa pustili“. Kakor je bila torej opeklina na perstih znamenje zatrenja kopriv, tako se sme upati, da je njena molitev pomagala tistim ljudem, ali celim faram, za ktere je prosila. Zakaj, če se

bo že odperlo njemu, ki terka, ali se mar ne bo odperlo tistimu, kateri tako močno terka, de si s tem terkanjem svoje perste rani?

Namen njeniga življenja je bil, terpeti za cerkev Božjo ali za posamezne ude njene, česar potreba ji je bila po duhu razodeta; ali kateri so se ji posebno v molitev priporočevali, in katerih terpljenje je včasih vse prevzela, ako ravno so mislili, de družiga jim storiti ne more, kakor le nekatere očenaše za nje zmoliti. Zmed družih zgledov od tega le eniga.

Več dni je hudo terpela, vedno je bila v nekaki medlevici; strašno se je potila, vedno je bila vsa premočena; kašelj jo je zadušiti hotel; merzlica jo je v eno mer tresla. Vsaki dan so smerti čakali in jo v tako groznim terpljenji tudi želeli. Hudo vojsko je imela sama seboj. Neka nejevolja celo ene ptuje osebe jo je nadlegovala, ki se ž njo nikakor spraviti ni hotla. Bolezen je bila le huji. Na enkrat se spravi po koncu in prosi okrog stoječe: „Molite z menoj litanije za mertve!“ Molili so in glasno je odgovarjala. In zdajci se oglasi mertvaški zvon in kmalo stopi nekdo v hišo ter jo poprosi, naj bi molila za nje-govo sestro, ktera je ravno kar umerla. Ana Katarina ga sočutno poprašuje zastran bolezn in smerti pokojne. Čudili so se vsi, de je na enkrat tako mirna postala, kakor de bi ne imela nobenih

bolečin več. Ko je pa ptujic pripovedoval, kakšno bolezen je njegova sestra imela, kako ji je ene dni sem odleglo, kako se je z neko hudo sovražnico lepo spravila in potem tudi z Bogam, so spoznali okrog stoječi, de ji je Katarina vso bolezen prevzela in je namesto nje terpela. In takih prigodb se v njenim življenji več bere. Enako se bere tudi v življenji s. Katarine Sienske.

V svojih britkostih je k svojimu Jezusu večkrat zdihovala, de bi jo skorej že k sebi vzel, pa vselej je pristavila: „Gospod! ne kakor jest hočem, ampak kakor ti hočeš. Ako kaj zaslužiti zamorem s svojim terpljenjem ali s svojo molitevjo, naj tavžent let živim; precej pa naj umerjem, ako bi te kdaj žaliti utegnila“. Po velikim terpljenji jo je Bog uslišal in prišla je ura ločitve iz tega revniga sveta, na kteriga nikdar več navezana ni bila. Svete zakramente je z veliko pobožnostjo že sprejela. Še enkrat pa je želela neke malenkosti skesano se obtožiti; kakor nekiga maliga pregreška svoje mladosti, kteriga se je velikrat obtoževala, de je bila namreč, še otrok, skoz sosedov plot zlezla, in je poželega tam na tleh ležečih jabelk, vzela, hvala Bogu! ni nobeniga. To je imela za prelomljenje desete Božje zapovedi. Mašnik ji še enkrat sv. odvezo podelé in mirno se uleže. Vse je mislilo, de je že umerla. Pristopil je nekdo k postelji, ki je menil, de jo je večkrat žalil, ter

jo je odpušenja prosil. Začudeno ga pogleda in s sveto resnobo pravi: „Nobeniga ni na zemlji, de bi jest kaj zoper njega imela“.

Več ljudi se je zbralo, in ker niso vsi v malo kamrico mogli, in tudi vsim niso vanjo pustili, so zunaj stoječi med seboj govorili od njene poterpežljivosti, njene vere, in več družiga lepiga od nje. Umirajoča se milo oglasi: „Za Božjo voljo vas prosim, ne hvalite me, obžalujte me! Bog sam je dober; vse do zadnjiga vinarja mora biti poplačano; jest pa sim uboga in vsa zadolžena; naj umerjem zaničevana, kakor Kristus na križi“.

Njeno okó je bilo vperto v britko martro; kuševala je noge britke martre. Molitve za umirajoče začnejo moliti, in ona še pravi: „O Gospod, pomagaj! o Gospod, pridi!“ — Še enkrat je zdihnila in njena nedolžna duša je zapustila s tolikimi čudi zaznamnjano telo, de bi s svojim nebeškim Ženinam na vekomaj se zedinila, de bi tam v nebesih hodila za Njim, po katerim“ je vedno hrepenela, Mu neznano pesem prepevala, kteriga je tu toliko ljubila, se ž Njim tam radovala, česar terpljenje je tu tako živo premišljevala, za kteriga edino je živela. Njeno telo se je rahlo nagnilo na blazino ob devetih zvečer 9. sušca 1824. Njene rane so postale bolj rudeče. Še le čez štiri dni so jo pokopali. Njeno telo ni postalo terdo, kakor družih merličev.

V dan njeniga pogreba se je še to prigodilo: Zvečer je prišel neki bogatin, ne k Pilatu, ampak k fajmoštru, in je prosil telo ranjce, ne de bi ga v nov grob položil, temuč de bi ga za nekiga zdravnika drago kupil. Se vé de ni nič opravil. Ljudstvo je pa vender bilo v strahu, de bi telesa te tako pobožne device kdo ne ukradel. Ker se je od tega le govorilo, je čez 6 ali 7 tednov po njeni smerti res gosposka odperla njen grob v pričo več ljudi, in začudeni so se prepričali, de se strohljivost še ni dotaknila tega telesa. Podobno je bilo njeno obličje lepo mirno spijoči.

„Kraljevo skrivnost ohraniti je dolžnost; pa dolžnost je tudi svetu razodevati veličastvo Božjiga usmiljenja“, pravi s. pismo. — Z Bogam!

Predgovor.

„Kdor res želi Boga prav spoznati“, pravi zveličani Ludovik Granaški, „kdor hrepeni po zakladih večniga bogastva, kdor na poti čednost hoče popolnoma biti, ta naj premišljuje Božje skrivnosti v terpljenji Jezusa Kristusa, in naj jih vedno v svojim sercu ima; — med vsimi pobožnostmi ni nobene tako gotove, tako zveličavne, za vsaki stan in spol tako primerne, kakor je pobožni spomin na terpljenje našiga Gospoda. Z eno besedo: pobožno, vedno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nas uterduje v vsim dobrim, nam dodeli tukaj gnado in večno veličastvo v prihodnjim življenji“.

Zato so svetniki toliko radi premišljevali terpljenje Jezusa Kristusa; zlasti je cerkveni učenik s. Bernard vse svoje žive dni ga premišljeval, in je ravno v tem premišljevanji dosegel toliko popolnamost. On sam pravi: „V začetku svojiga spreobrnjenja sim si nabral na vertu britkiga terpljenja in smerti svojiga Božjiga Gospoda šopek mire, kteriga nosim na svojih persih. Natergal sim si pasijonskih cvetlic v venec namreč: iz ubošva Njegovih otročjih let, iz truda Njegovih potov in pridig, iz Njegoviga ponočniga čuvanja v molitvi, iz Njegovih skušnjav in postov v pu-

šavi, iz zvijače, s katero so Ga v Njegovi besedi vjeti hotli; poslednjič iz vsih nevarnost, izdajanj, preklinjevanj, zasramovanj in zaničevanj, iz gajželj, žebļev in družih enakih terpinčenj, ktere vse je za naše zveličanje tako obilno preterpel.

To premišljevanje sim imenoval svojo modrost, dopolnjenje svojiga opravičenja, polnost svoje učnosti, bogastvo zveličanja in zaklad neskončniga zasluženja. Zato vedno od tega govorim, kar vsi vedó, in kar Bog vé, vedno to v svojim sercu nosim, in kakor se vidi, tudi vedno od tega pišem. V tem je nar večji modrost: Spoznati Jezusa in sicer križaniga“.

Tako govori sv. Bernard.

In kaj je sad te modrosti?

Na to odgovori častiti Ludovik Granaški: „V vednim premišljevanji terpljenja Jezusa Kristusa bo naše življenje enako življenju Tistiga, kateri je iz ljubezni do nas — razun greha — nam v vsim enak postal“.

In zares! Vedno, pobožno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa zamore človeka na toliko stopnjo popolnamosti pripeljati, de postane nekako enak Božjemu Sinu ne le v duhu, ampak celo po telesu.

Ne bom tu govoril, kterim svetnikam so bile svete petere Kristusove rane telesno vtisnjene. Ni majhno število takih pobožnih kristjanov, kateri so od sv. Franciška sem v premišljevanji Jezusove ljubezni zadobili to nar večji znamnje svojiga sočutja s terpečim Jezusam. Že več, kot petdeset njih je znano.

Med temi izvoljenimi dušami je tudi Ana Katarina Emerih, pobožna nuna Avguštinarskiga

samostan v Agnetenberg-u na Nemškim. Rojena je bila 8. Kim. 1774 in umerla 9. Sveč. 1824. Kakor sta dva imenitna škofa J. M. Sailer in G. M. Vitman želela, je svoje „premišljevanje britkiga terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, našiga Gospoda“ spisala in te njene bukve so pobožne duše z velikim veseljem sprejele.

Po tem „premišljevanji“ so bile izdelane pričujoče bukve premišljevanja in molitve „Getzemani in Golgota“, ki so iz treh delov.

V prvem delu je „nauk od premišljevanja“ in kaže, kako potrebno in koristno je premišljevanje sploh, in posebno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa, in kako se more premišljevati.

Drugi del ima „dve in šestdeset premišljevanj sv. terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, našiga Gospoda, razdeljenih v jutranje in večerne premišljevanja za vse dni mesca“.

Tretji del zapopada „pobožnost v počeseenje presvetiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa“, nabrane iz pisem pobožnih in svetih častivcev križaniga Odrešenika.

V kazalu bo sprevidil pobožni častivec terpljenja Jezusa Kristusa, de so te bukve premišljevanja in molitve zares koristne in popolnoma.

Kar zadeva „premišljevanje“, naj bo iz pokoršine do zapovedi papeža Urbana VIII. rečeno, de, kar ni v svetim pismu, ali v ustnim izročilu ali sploh od sv. katoliške cerkve razsojeno in poterjeno, de vse to nima nobene večji veljave, kakor zgolj človeško, in je torej le sveto premišljevanje pobožne nune, posebne častivke terpečiga Zveličarja.

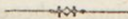
In ta je bila zares A. K. Emerih, ona, ki

je toliko ur v svoji mladosti po noči in po dnevi pred štacijoni križeviga pota ali pred britko martro molila; ona, ki je v svetim sočutji s terpečim Zveličarjem sama kakor križ pri potu postala, od enih zaničevana, od drugih s solzami pokore pozdravljana, od drugih spet v vsi učenosti premišljevana in od nedolžnih s cvetlicami zaljšana; ona, ki je pri svojim nebeškim Ženinu toliko gnado našla, de jo je zaznamnjal z znamenjem nar večji sočutne ljubezni, de ji je vtisnil svoje sv. petere rane.

De bi pač ta učenica v djanskim premišljevanji, v sočutji s terpečim Zveličarjem veliko učencev in učenk zadobila in de bi vsi, slehern po svojim stanu skusil sam nad seboj, kar uči s. Krizostom, ko piše:

„Pobožno in vedno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa je varstvo malim, učenik nevednim, modrost priprostim, mlek otrokam, reja mladencem in devicam, hrana odraslim, moč spokornikom, bramba slabim, zdravilo bolnim, pomoč grešnikom, svet pravičnim, zaklad ubogim, zavetje nesrečnim in pribežališe vsem, ki v britkostih zdihujejo“.

Ako hočeš torej, pobožna duša, vse ob enim, imaš tu. Pojdi v svetišče terpljenja Jezusa Kristusa, pojdi v to „šolo ponižnosti, pokoršine in ljubezni do smerti!“

I. DEL

Nauk od premišljevanja.

„V preišljevanji se je moje sercé ogrelo, in vžgal se
je ogenj ljubezni v meni“.

68. ps.

I. Nauk od premišljevanja sploh.

1. Kaj se pravi premišljevanje?

1. **P**remišljevanje se pravi, skrivnosti naše s. vere in njene večne resnice na tanko in zamišljeno v duhu pregledovati, de bi v tem prišli k večjemu spoznanju, k večji ljubezni do svojiga Boga.

Tri moči delajo pri premišljevanji. **Spo-**
min nam kaže skrivnost ali resnico s. vere, kakor je „kervavo gajžljanje Jezusa Kristusa“, ali pa „kdor v smertnim grehu umerje, bo pogubljen“. **Um** preiskuje: Kdo bo pogubljen? Kdo ga bo pogubil? Kako, in zakaj bo pogubljen? Koga meni pomaga, de to vém? In potem sklene um, kaj mi je zavaljo tega verovati, kaj upati, kaj se bati; kaj mi je storiti, kaj opustiti. **Volja** pa ravno s tem nagnjena, poterdi vse to, ter obudi s. želje, stori dobre sklepe in prosi v s. pogovorih z Bogom samim, ali s svetniki Njegovimi. In tako je edini namen premišljevanja

de bi bil Bog bolj spoznan, in vedno bolj ljubljén.

2. Kadar torej premišljuješ, po notranje moliš.

Zunanje moliš, če se s sercam in z ustmi z Bogam pogovarjaš; to je, če ustno molitev opravljaš, katero sam znaš ali jo pa v kakih bukvah bereš, naj bo glasno ali tiho.

Notranje pa moliš, če le s sercam govoriš; če namreč poterdi tvoja volja resnico, kakor ti jo um kaže; takrat le serce govori. Postavimo: Tvoj um te tako le uči: Jezus Kristus je iz ljubezni do mene toliko terpel, torej moram tudi jest iz ljubezni do Njega vse voljno terpeti. Serce, od te resnice ginjeno, začne Bogu govoriti: Torej hočem, o moj Jezus! iz ljubezni do Tebe vse rado-voljno terpeti; daj mi k temu le svojo mo-gočno gnado! i. t. d. Spomin pa te dobre misli obderži, de bi se vedno spolnovale, ni-koli ne pozabile.

Prav koristno in lahko se po notranje moli v serčnih zdihljajih, kratkih pa gorečih; pri spominu na Boga, Njegovo pričujočnost, Njegovo popolnamost, Njegovo dobroto; pri spominu na življenje in terpljenje Jezusa Kri-stusa; pri spominu na Marijo Devico ali na druge svetnike Božje; ali pri spominu na

svojo revšino, na svoje pregrehe, na poslednje reči človekove, i. t. d. Tako le: **O moj Bog!** jest Te ljubim! Moj Bog in moje vse! — **Moj Bog!** nič družiga ne želim, le Tebe samiga! — **O Jezus!** Tebi se vsiga darujem; Tvoje terpljenje je moje upanje! — **O moja ljuba Mati Marija!** prosi Jezusa za-me; dodeli mi sv. stanovitnost in ljubezen do Tvojiga Božjiga Sina! i. t. d.

2. Kaj moramo storiti pred premišljevanjem, kaj med tistim, in kaj še potem?

Pred premišljevanjem.

1. Poklekni pobožno pred britko martro, postavi se živo v pričujočnost Božjo in moli Boga.

2. Obudi žalost čez svoje grehe; zlasti naj ti bo žal, de nisi na tanko spolnil pri zadnjim premišljevanji storjene obljube.

3. Pokliči sv. Duha na pomoč, de te razsvetljuje.

4. Beri odločeno, počasi in zamišljeno.

Med premišljevanjem.

1. Zaderži se spodobno, spoštljivo.

2. Varuj se radovoljne razmišljenosti, temuč z mirnim, pazljivim, pobožnim in vernim sercam začni in doveršuj.

3. Vsaki stavek posebej premisli; postavi si vse živo pred oči, kakor de bi vsiga bil priča.

4. Preiskuj, premišljuj skrivnost ali resnico na vse strani. Kdo? kaj? kod? kje? zakaj? kdaj? od koga?

5. Vse obračaj na-se, in glej, ali so tvoje misli in želje, djanja in nehanja take, kakoršne bi po tem premišljevanji biti mogle.

6. Za terdno skleni, kar spoznaš, dobro storiti, hudo opustiti, poboljšati se.

7. Obudi v svojim sercu svete želje, zdihuj zaupljivo k Jezusu, svojimu Ženinu; daruj zasluženje Njegovo, zlasti Njegovo terpljenje; ali tudi zasluženja svetnikov, zlasti presvete Device Marije; in moli pobožno.

Po premišljevanji.

1. Skesano poglej, ali si prav premišljeval; prosi odpušenja.

2. Posebni pa gotovi sklep stori, se vaditi kake posebne čednosti, ali se varovati kake posebne pregrehe. To je sad premišljevanja.

3. Zahvali se Gospod Bogu za vse med premišljevanjem sprejete navdihljeje in gnade. Še enkrat daruj vse premišljevanja Bogu; prosi Njega, prosi presveto Devico in Ma-

ter Marijo, prosi svoje varhe na pomoč, da bi storjeni posebni sklep na tanko in zvesto spolnil.

4. Zvoli si v spominek kaki mali izrek, kteriga večkrat čez dan premišluj, pobožno izrekuj.

3. Kaj nam koristi premišljevanje, ali notranja molitev.

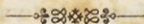
Premišljevanje uči:

1. Hudo opustiti, greh in hudobne poželenja iz serca iztrebiti; dobro storiti, čednost in svete želje v serce vsaditi.

2. Premišljevanje uči, zakaj moramo hudo opustiti in dobro storiti; zakaj Jezusa ljubiti. Pri tem je volja, je serce ginjeno.

3. Pokaže tudi pripomočke, kako zamoremo hudo opustiti, dobro storiti, Jezusa ljubiti. Kjer tega ni, je premišljevanje brez sadu.

S. Bernard pravi: „Premišljevanje nas uči, kaj nam manjka; in potem nam molitev to pomanjkljivo zadobi. Premišljevanje nam kaže pot v nebesa, molitev nas po ti poti pelja. Premišljevanje nam kaže nevarnost; molitev nam to nevarnost odverne“.

II. Nauk od premišljevanja Jezusoviga terpljenja.

1. Velik prid premišljevanja Jezusoviga terpljenja.

1. Če je že premišljevanje sploh tako koristno, celo potrebno, kako koristno, kako zveličavno bo še le posebej premišljevanje nar svetejšiga britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa! Zato vabi s. Bonaventura kaj ljubeznjivo vse duše k ti sveti vaji, rekoč: „Ne poznam večji časti, kakor je Kristusov križ. Če je v očeh Božjih draga smert Njegovih svetnikov, ki so le za-se umerli, koliko drajši je smert Gospodova, svetnika vsih svetnikov, ki je za nas umerl! Ker je torej ta smert tako draga, koliko zaslužnja si zamorejo pridobiti duše, ktere vse žive dni na to smert mislijo!“ Zato pravi častiti Ludovik Granaški, de med vsimi pobožnostmi ni nobene bolj gotove, bolj zveličavne, bolj splošne, za vsaki stan in spol bolj primerne, kakor je spomin terpljenja

našiga Gospoda. To premišljevanje je bolj veličastno, kakor kar je le veličastniga, pa spet bolj ponižno, kakor vse ponižnosti; je vse skrivnostno modrim, pa vse zapopadljivo priprostim, neučenim. In kakor je Kristus pot, resnica in življenje, tako ni nobene ložji, nobene krajši poti, k Bogu priti, Njega spoznati, se ž Njim veseliti, kakor vedno pred očmi imeti Jezusa, kateri, akoravno nam je vse v vsim, je še le takrat posebno naše vse, ko ga premišljujemo na križi visečiga. Z eno besedo: Pobožni, vedni spomin na terpljenje Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nam daruje vse dobro; gnado nam dodeli tukaj, večno slavo, zveličanje v prihodnjim življenji; zakaj Njegovo sveto terpljenje so vrata nebeške, gotova pomoč v nevarnostih, zdravilo vsim, pot v pravo zveličanje.

Na drugim kraji pa pravi ta Božji služabnik: „Komur je resnica, priti k pravimu spoznanju Boga; kdor želi pravo vednost večnih reči; kdor hrepeni po zakladih večniga kraljestva; kdor hoče doseči nar viši stopnjo vsih čednost; kdor misli po kraljevi poti življenja skoz valove tega sveta varno hoditi: ta naj se oberne k premišljevanju teh Božjih skrivnost, in vedno naj jih nosi v

sercu; zakaj na lesu s. križa se prelomi napuh, tam se upanje vzdiguje, se stanovitnost uterduje, in naše življenje bo postalo podobno življenju Njega, ki je iz ljubezni do nas, nam v vsim enak postal“.

2. Nekterim dušam se pristudijo vaje pobožniga življenja zato, ker premišlujejo vedno eno in ravno tisto, in tako pride sčasoma nekaka merzlota. Za take ni boljšiga pripomočka, kakor premišljevanje britkiga terpljenja in smerti Jezusa Kristusa. Tu najde duša prijetne, s čudno dišečimi cvetlicami polno nasajene verte in planjave svetih zgledov in nauk. Odpró se ji zagernjene skrivnosti. Vedno najde kaj noviga, kar ji vso merzloto vzame, njeno spoznanje čudno razsvetljuje in serce k pobožnosti vnema.

3. Marskdo je bolj vnet za to, drugi pa za drugo skrivnost; eden bolj nagnjen k sočutju, drugi k ljubezni, ta spet ložej upa, uni pa se boji. Eni si prizadevajo, obžalovati svoje grehe, drugi občudujejo dela Božje vsigamogočnosti. Pa kje se pač najde za vso to duhovno žejo bolji hrana, kot ravno na vertu britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa? V tem premišljevanji, kdo ne bo jokál solzá prave pobožnosti — pri tem terpljenji solzá sočutja, solzá ljubezni? Kdo

ne bo, pri pogledu nar večjiga poniževanja, ki se nam v vsim djanji našiga Zveličarja kaže, kdo ne bo občudoval Božje previdnosti? Kdo se ne bo tresel, kdo se ne bo bal Božje pravice, če premišljuje, de Bog svojimu edinorojenimu Sinu ni perzanesel? Pa kdo spet se ne bo povzdignil k terdnemu zaupanju, ko zasluženje, ceno Rešnje kervi v duhu pregleduje?! Zato vsaka pobožna duša obilno hrane zadobi v tem premišljevanji, ktero je podobno kraljevi, z nar drajšimi jedili prenapolnjeni mizi, je podobno vertu, nasajenimu z razno cvetečimi, lepo dišečimi cvetlicami; je kraj veselja, duhovni sejm, kjer so vse dobrote življenja na prodaj.

4. Nobeden torej ne more reči: Premišljevanje britkiga terpljenja Jezusa Kristusa mu nič ne koristi, mu ne pomaga; med vsimi duhovnimi vajami je to premišljevanje nar bolj zveličavno, nar sladkejši. Če je tudi premišljevanje Jezusove Božje nature čudnoveličastno; pa vrata k takimu premišljevanju je le človeška natura našiga Zveličarja, po besedah s. Terezije. Zato, pravi častiti Ludovik Granaški, je Jezus Kristus pripustil, de je bila odperta Njegova stran, de nam je odpert vhod do serca Njegoviga; zakaj nekako bolj čudno, kakor drugod, se

sveti v tem Božjim sercu dobrota in milost, modrost in vsigamogočnost, pravičnost in ljubezen Božja. Zato je premišljevanje svetiga terpljenja vsakimu koristno, tudi nar večjemu grešniku; zakaj kolikor večji so njegove hudobije, toliko bolj je pomoči potreben. Za take pa, pravi sveti Avguštín, ni boljšiga, kakor spomin na rane Jezusa Kristusa. Pribežališe za serne, pravi prerok, je skala; tistim pa, kateri pod težo svojih pregreh zdihujejo, ni odperto drugo pribežališe, kakor spoke te skale, ktero je Božja pravica zavoljo nas prebodla in iz ktere teče voda življenja, ki vse madeže grehov izpira, ki ogenj hudih nagnjenj zaduši. Kdo bo tedej dvomil, de bi premišljevanje tega svetiga terpljenja koristno ne bilo?

5. Vsi svetniki so radi v teh duhovnih vajah svetosti si iskali in jo tudi zadobili; posebno pa veliki učenik sveti Bernard, ki je vse svoje življenje premišljeval britko terpljenje Jezusa Kristusa, ter je ravno v tem toliko čudopolno svetost dosegel. Zato tudi od tega sam tako le piše: „Od začetka svojiga spreobrnjenja sim si vedno v zasluženje, kteriga mi je pomanjkovalo, iz britkost in težav svojiga Božjiga Zveličarja nabiral šopek mire, kteriga sim si na svoje persi

položil. In ta šopek sim si nabiral iz revšine Deteta Jezusa; iz truda in težave Njegovih pridig in potov; iz ponočnega čuvanja v s. molitvi Njegovi; iz skušnjav, kadar se je postil v pušavi; iz britkih solzá Njegovih, ktere je za nas točil; in iz vsih nevarnost, izdajanj, zaničevanj, zasramovanj, gajžljanj — iz vsiga, kar je terpel za naše zveličanje. To preišljevanje sim imenoval svojo modrost, učenost in bogastvo, zaklad neskončnega zasluženja. Iz tega si zajemam včasih britko pijačo, včasih nar ljubeznjivši tolažilo; to me v britkostih podpira, v veselji berzda, ter me po kraljevi poti tega življenja med žalostjo in veseljem varno vodi, in odžene vse hudo, karkoli mi proti. To mi potolaži sodnika sveta, pred katerim trepetajo nebeške moči, ter mi ga kaže miliga in pa ponižniga. Zato imam to vedno na svojim jeziku, kakor veste, in vedno v svojim sercu, kakor Bog vé, in, kakor se vidi, tudi vedno pišem od tega. V tem je nar vikši modrost: Spoznati Jezusa in njega križaniga“.

Tako govori spet na drugim kraji ta ljubeznjivi cerkveni učenik, ko pravi: „Karkoli mi pomanjkuje, to vse dobim in vzamem v Jezusovim sercu, ktero je prenapolnjeno z usmiljenjem Božjim, ktero je tudi vedno

odperto; zakaj roke in noge so Mu odperli, stran so Mu s sulico odperli, in iz teh spok zamorem izserkati méd iz skale, olje iz nar teršiga pečevja; zares iz nar teršiga; terdiga, ker je toliko zaničevanj in zasramovanj, teršiga, ker je toliko ran prestalo; nar teršiga pa, ker se tako grozovitne smerti ni ustrašilo!“

6. Tudi pripoveduje ravno ta s. Bernard od neke device, ki je takrat živela, in s posebno pobožnostjo britko terpljenje Božjiga Zveličarja premišljevala, ter se je zraven večkrat prekrižala — de, ko je po njeni smerti vse njeno telo strohnelo, je ostal nestrohnjen perst, s katerim se je križala. Tako tudi beremo od družiga svetnika, ki je neprenehama premišljeval Kristusovo terpljenje, de so v njegove persi čudno podobo križa vtisnjeno najdlji. Tako je s. Frančišk vedno imel pred očmi to britko terpljenje, in naš Odrešenik ga je toliko sebi podobniga storil, de je njegovim rokam in nogam in persim rane vtisnil, s katerimi je bilo ozaljšano Njegovo lastno telo, kakor z znamnjem svete zmage.

Iz teh zgledov pač lahko vidimo, de stanovitno premišljevanje britkiga terpljenja Jezusa Kristusa človeka k toliki stopnji popolnamesti pripelja, de postane Božjemu Sinu

nekako enak ne le po duhu, ampak celo s častitljivim znamenjem svete zmage na telesu zaznamnjan. O kako koristno je torej pre-mišljevanje Jezusoviga terpljenja!

2. Kako moramo premišljevati Jezusovo terpljenje, de ne bo razsvetljen le um, de bo tudi ginjeno serce in pa volja!

Terpljenje Jezusa Kristusa moramo pre-mišljevati po vsih njegovih okolišinah. Dobro namreč moramo pomisliti:

1. Kdo terpi?

Moj Bog, ki je iz ljubezni do mene na svet prišel, človek postal; moj Odrašnik, ki me je zastonj, iz gole ljubezni in usmiljenja odrešil greha, hudiča in večniga pogubljenja. Svojo Rešnjo Kri mi je zapustil v s. zakramentih, de bi mi tudi prihodnje pregrehe moje ne škodovale. On je moj vedni priprošnik pri nebeškem Očetu.

Moj Gospod, moj Kralj je iz ljubezni do mene se vjeti, zvezati, križati dal; On terpi toliko zaničevanja, toliko zasramovanja, toliko tepenja, je kakor norec zapljevan!

Dobri pastir, ki je iskal tri in trideset let zgubljeno ovco, ter jo na svoje rame

zadel, je zdaj s težo križa obložen; nedolžno Jagnje raztergano od volkov!

Moj nar boljši prijatelj, ki je svojo kri za me prelil, svoje neskončne zaklade mi zapustil, svoje življenje za-me dal, v nar svetejšim zakramentu svoje lastno meso in kri mi v dušni živež ponudil, ki mi vedno tako dobro hoče in želi . . . On je toliko zaničevan, On toliko terpi!

Moj nar ljubeznjivši Oče, ki me tako serčno ljubi, tako ljubo sprejema, toliko in tako po očetovsko za-me skerbi; ki mi večno zveličanje v dedšino deli; ž Njim tako delajo. Ali mar ne bo jokalo moje serce?

Moj preljubi Ženin, ki se z mojo dušo na večno zaroči, ki je zavoljo mene nebesa zapustil, v to solzno dolino prišel, le de bi me prav ljubil; ki Ga nobena težava, nobeno zaničevanje od mene ne odverne; ki je svoje serce le iz ljubezni do mene s sulico dal prebosti, i. t. d., ta moj preljubi Ženin toliko terpi, je toliko preganjan!

Če kaki prijatelj kaj terpi, se mi smili, ali mar z Jezusam, svojim nar boljšim prijateljem, ne bom nobeniga usmiljenja imel?

Kadar umira oče, se ne da potolažiti dobro dete. Jezus, moj nar ljubeznjivši Oče, umira na križi; in to mi ne bo v serce seglo?

Kakšen otrok si? — Če ženin v nesrečo pade, kako žaluje nevesta njegova? Jezus, moj preljubi Ženin, je celo v smert peljan, slečen, na križ perbit! Ali to mene nič ne zadeva? Kadar hudodelnika peljajo v smert, obudi sočutje, in moje serce je merzlo, neobčutljivo; kadar mojiga Očeta, mojiga Odrešenika, mojiga Ženina peljajo v smert na križi? To je zvijača peklena: Veliko kristjanov posluša in gleda terpljenje Jezusovo, kakor prigodbo, ki jim je malo mar; zane-marjajo to nar svetejši skrivnost, v kateri je njihovo zveličanje zapopadeno. O ljubi kristjan! tebi to velja; za te terpi tvoj Jezus; tvoj Odrešenik, tvoj Oče je On, ki terpi! —

2. Kaj terpi Jezus?

Nar večji revšino, od vsih zapušen, brez vse tolažbe, celo od nebes zapušen. Z ubogo siroto imamo usmiljenje; zakaj? nikogar nima, samo je, zapušeno je sirotè.

Jezus terpi nar večji zaničevanje in zasramovanje; Božja natura, Njegovo veličanstvo je zaničevano; on, neskončna svetost, je za grešnika spoznan; neskončna pravica, kakor hudodelnik; podoba vsih čednost, kakor požrešnik; ženin vsih duš, kakor zapeljivec; on, neskončna modrost, je kakor norec zani-

čevan. Gospod je prodan, nedolžnost obsojena, ljubezen zaničevana! Jezus je terpel nar hujši bolečine na svojim telesu: lakoto in žejo, vročino in mraz, udarce in ternje. V časnih rečeh je torej terpel, na svoji časti, na zdravji, lepoti, na duši in na telesu, z eno besedo, na vsim je terpel. Bil je zares mož bolečin, ki je vse preterpel. Nar hujši bolečino mu je delala nehvaležnost ljudi, ki Njegove ljubezni spoznati, Njegoviga terpljenja v prid obrniti niso hotli; zato jih bo toliko pogubljenih na večno; kakor de bi Jezus terpel ne bil, akoravno je vso svojo drago kri prelil, in bi zato se vsi lahko zveličali. Premisli, o človek! greh, napuh, lakomnost, nečistost, sovraštvo, jezo i. t. d.; te bolečine nar bolj terpinčijo Jezusa. Dokler torej greha ne sovražiš, ne opustiš, tako dolgo terpinčiš Jezusovo serce. Dobro premisli! —

3. Kako terpi Jezus?

Nedolžno! Nobeniga, tudi nar manjšiga greha ni storil, in martran je kakor nar večji grešnik. Če kaznujejo hudodelnika, ki je poln hudobij, je prav. Zaslužil je. Divja zver se nam smili, če jo kdo terpinči; nedolžna je; z nedolžnim Jezusam pa, kdo ima usmiljenje? O ljubeznjivi Jezus! zakaj

bi Te zaničeval? Zakaj bi Te za Tvojo ljubezen terpinčil? Kaj si mi pa žaliga storil? Kaj si mi hudiga napravil?

Kako še Jezus terpi? Z nar večji poterpežljivostjo. Tih je pri vsim britkim terpljenji; z nar večji ponižnostjo in pa krotkostjo: Ne ustavlja se, ne zaničuje, ne preklinja svojih sovražnikov, temuč milostljiv, ljubeznjiv je ž njimi, moli za nje.

4. Za koga in zakaj terpi Jezus?

Za vse ljudi, ki so bili, ki so zdaj in še bodo kdaj; za vse skup, in za vsaciga posebej; tako, ko bi bil jest sam na tem svetu, bi bil vse samo za-me terpel, kakor pravi s. apostelj Pavel: „Ljubil me je in je sebe za-me daroval“.

Terpel je za svoje prijatle in sovražnike, tudi za nje, ki so Ga perbili na križ. Premisli to, o moj kristjan! to tebe zadeva, se za te godi. Zakaj? Iz ljubezni do mene terpi Jezus. Na svoji duši terpi, ker je bila moja duša z greham ranjena, zgubljena zato! Iz ljubezni do mene je tako ponižan, tako zaničevan, ker sim jest tako napuhnjen. Zavoljo mene je tako reven, zapušen, ker sim jest tako lakomen časniga. Zavoljo mene

je tako poln ran in bolečin, ker sim jest tako posveten, tako mehkužen! Zavoljo mene terpi, de bi bil moj dolg zbrisan, de bi jest gnado zadobil pri Bogu, se v čednostih vadal. Zavoljo mene, de bi me iz sužnosti satanske rešil, terpi Jezus. Terpel je toliko, de bi vender spoznal Njegovo ljubezen! Premisli, ko bi kdo roko si odsekati dal, de bi tebe s tem smerti odrešil, kaj bi ti temu človeku storil? Ali bi ga mar zaničeval, mu še drugo roko odsekal? In oh! svojiga Zveličarja tako lahkomišljeno zaničuješ, ko je toliko terpel, de te je rešil večniga pogubljenja? Kaj storiš iz ljubezni do Njega? Kaj terpiš iz ljubezni do Njega?

5. Od koga terpi Jezus?

Od vsih ljudi, od judov in ajdov, duhovnov in sodnikov, od velic in malih — od vsih je zaničevan. Od tistih mora Jezus terpeti, ktere je toliko ljubil, ktere je rešit prišel. Greh, napuh, lakomnost, nečistost i. t. d., so orodje terpljenja. Tedej sim tudi jest med derhalijo, ki Jezusa terpinči! Oh kolikokrat sim iz napuha, v nečistosti, v jezi i. t. d. svoje oči in ušesa, svoj jezik, svoje roke in noge vzdignil zoper Jezusa! To je v zahvalo za Njegovo veliko ljubezen!

6. Kje terpi Jezus?

V Jeruzalemskim mestu, kjer so bile zbrane vse ljudstva, de je očitno, od vsih ljudstev zaničevan, zasramovan in pogubljen.

7. Kdaj terpi Jezus?

Še danes! Še danes je dosti grešnikov, ki Jezusa do smerti preganjajo; še danes se uganjajo tiste hudobije, zavaljo katerih je Jezus terpeti mogel. Kakor Jezusova ljubezen nikdar ne jenja, tako nas tudi danes še ljubi; danes še odrešuje; saj vsaki dan zavživamo zaklade Njegoviga terpljenja v s. zakramentih, pri daritvi s. maše. Ravno tako pa tudi hudobija ljudi še ne jenja. Še vsaki dan je Jezus zaničevan, kakor pred osemnajst sto leti. Nikar si torej ne misli terpljenja Jezusa Kristusa že davno pretekliga, že starodavno nekdanjiga. Njegovo terpljenje je še vedno pričujoče.

To so okolišine, v katerih boš bolj natančno spoznal Jezusovo terpljenje, in boš sočutje obudil v svojem sercu.

3. K kakšnim svetim željam, k kakšnemu sklepu bo posebno nagnjeno serce in tudi volja pri premišljevanji Jezusoviga terpljenja?

Če na tanko premišljuješ terpljenje našiga Gospoda Jezusa Kristusa, bo tvoje serce in tvoja volja posebno k naslednjim svetim željam in sklepu nagnjeno:

- 1. K serčnemu sočutju nad terpljenjem Gospodovim.**

Kristus Jezus, nas učé svetniki, je prestal nar hujši terpljenje, nar hujši bolečine, kakoršne je le kdo na tem svetu kdaj prestal in prestati zamogel. Terpel je na svojim telesu; zakaj noben del Njegoviga telesa ni bil prost nar hujših bolečin. „Od nog do glave ni bilo zdraviga na Njem“, pravi prerok. Noge in roke so prebite, glava s ternjem vsa nabodena, obraz s pljunki omažežan, s pestmi razbit, vse telo je z ranami obdano! Tudi na svoji duši je terpel nar hujši bolečine. Ako ravno Sin Božji, je človeško naturo sklenil z Božjo persono, je vender britkosti terpljenja občutil, kakor de bi se ne bilo zgodilo to zedinjenje. K temu, de je bila bolečina še hujši, je bil

zapušen, oropan vsiga tolažila. Zato je zdihoval na križi viseč: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ Ne od zemlje ne od nebes ni bilo zanj nobeniga tolažila. Ne le od svojih učencev in prijatlov, ampak celo od svojiga lastniga Očeta je bil zapušen. Tako velika je bila britkost bolečin, de so ga na Oljski gori pri misli na tiste obšle smertne težave in je kervav pot potil. Noben bi ne bil obstal brez posebniga čudeža pri toliki britkosti. K temu Mu je bilo vedno pred očmi, in nove težave Mu je delalo: velikost in hudobija vsih pregreh, storjenih od začetka noter do konca sveta, velikost Božjiga razžaljenja, nesrečno pa večno pogubljenje toliko duš, nehvaležnost toliko ljudi, za ktere je iz lastniga zadolženja zgubljeno vse Njegovo britko terpljenje, za ktere je tekla Njegova Rešnja Kri, ne v zveličanje, ampak v pogubljenje. — Če to vse na tanko premisliš, in se spomniš, de On, ki to in pa toliko terpi, je Sin Božji, in de tudi za tebe iz gole ljubezni terpi; ali bi ne bilo zares kamnito tvoje serce, ko bi nobeniga sočutja ne občutilo? Zemlja se trese, skale pokajo, grobovi se odperajo in ti bi bil neobčutljiv? Če torej premišljuješ, kako se Jezus za te kervava poti, in tvoji

grehi so mu ta kervavi pot napravili, boš iz teh Njegovih bolečin sam občutil bolečine, ž Njim boš terpel tudi ti, in tvoje serce bo v tem sočutji zdihniti moglo: O moj Jezus! kaj Ti zame terpiš! O de bi mogel deliti s Teboj Tvoje bolečine, terpeti s Teboj! O ubogi Zveličar, meni je hudo, de zavoljo mojih grehov — za me toliko terpiš! Smiliš se mi; naj tudi jest nosim Tvoje terpljenje, sej je prav za prav moje!

2. Boš sam osramoten.

Spoznaš, de ti si kriv vsiga tega terpljenja, pa vidiš zraven svojo lastno mehkužnost, s katero se vedno braniš, le količkaj za Jezusa terpeti. Če se spomniš, kako je Jezus zavoljo tvoje nesramnosti raztepen, gajžlan, kako pa ti svoje telo lepotičiš, mehkužiš, mu strežeš, kakor le veš in pa znaš, ali te ne bo sam pred teboj sram, in serce te bo sililo zdihniti: Ti, o moj Jezus! si nedolžen, pa toliko terpiš; jest pa ves zadolžen, pa nič nočem terpeti! Skor si ne upam, Tebe pogledati!

3. Kes in stud nad tvojimi grehi bo v tvojim sercu.

Ne tolovaji in briči, ampak prav za prav grehi vsiga sveta, torej tudi tvoji, so

Jezusa raztepli, so krivi tega terpljenja. Greh je tedej tista pošast, ktera je telo Gospodovo raztergala, in z vsakim smertnim greham je Jezus vnovič križan, in vse Njegovo terpljenje nekako ponovljeno. Če premišljuješ pri ternjevim kronanji, de tvoja svojeglavnost, tvoj napuh in tvoje nesramne želje so grozovitno ternje, ktero ti sam zabadaš v presveto glavo svojiga Zveličarja in Ga tako prestrašno terpinčiš, ali ne bo ginjeno tvoje serce? ali ne boš nekako sveto sovražil teh hudobij? Ali se ti ne bo gnjusilo nad tem, in svojimu Odrešeniku boš za gotovo obljubil: Milost, o moj Jezus, milost! zaničujem, prekolnem te pregrehe, ki so tvoje sveto obličje ranile, mu sekale tolike bolečine! Lej, o Gospod! iz vsiga svojiga serca obžalujem vse svoje pregrehe!

4. Bo občudovalo tvoje serce velikost modrosti, dobrote in ljubezni Božje pri terpljenji Gospodovim in molil Ga boš.

Ali mar ni zares to prečudno, ko je bilo po storjenim grehu človeku nemogoče se rešiti, se zveličati, je modrost Božja znajdla pomoč, človeka rešiti večniga pogubljenja, v tem, de je Bog svojiga edinorojeniga Sina na ta svet poslal? In, ali ni spet ravno tako

prečudno, de je ta Sin Božji, kralj nebés in zemlje, zapustil sedež svojiga Očeta, zapustil svoje veličastvo, ter je prišel v to solzno dolino, de bi zavoljo revniga červa te zemlje sam sebe na križ perbiti dal! In če premišljuješ, kako je tvoj Zveličar med zasramovanjem in zaničevanjem vsiga ljudstva v bitko smert peljan, ali ne boš z začudenjem zaklical: Kaj, o Gospod! Ti hočem dati za to, kar si mi vse storil! Ali je mogoče: Bog je v smert peljan, de sim rešen jest, ubogi grešnik! O prečudna ljubezen mojiga Boga! v ponižnosti Te molim; kako Ti zamorem, kako Ti smem le en trenutek svojo službo odreči?!

5. Zahvala in hvala Boga zavoljo tolike dobrote se bo obudila v tvojim sercu.

Kaj nam zamore nebeški Oče več dati, ko nam je dal svojiga edinorojeniga preljubeznjiviga Sina? Kaj nam zamore Zveličar sam še več dati, ko je vso svojo Rešnjo Kri prelil že za nas, ko je dal svoje življenje za nas? Hvaležno je naše serce njemu, ki nam kako dobroto skaže, nam kaj daruje, če je tudi še tako malo; in mar naše serce ne bo polno hvaležnosti, ko nam je Jezus vse gnade, sam sebe podal; ko nas je s svojo lastno

Kervijo strašne sužnosti satanove rešil, nam nebesa odperl, nam vse nebeške dobrrote, in nebeško veličastvo zaslužil? Kdo bo premišljeval Jezusa, kako je prišel na goro Kalvarijo, se je radovoljno celo oblačil oropati dal, pred križ pokleknil, ga objel in kuševal, se prostovoljno za nas grešnike na terdi križ razpel, se na rokah in nogah grozovito na njega perbiti dal; kdo, pravim, bo to premišljeval in ne bo nar serčnejši zahvale občutil, če se spomni: Jest, jest nesrečni zaslužim to smert na križi, pa Jezus vzame moje dolge prostovoljno na sé! Kdo ne bo pri tem poln hvale in zahvale, če to ljubezen premišluje? In kdo ne bo zdihnil pri tem: Bodi hvaljen in češen moj Zveličar Jezus Kristus, ki se iz ljubezni do mene, nar ubožniši stvari, nar grozovitniši smerti nisi bal, de bi le mene večne smerti rešil! O hvala in zahvala na vekomaj. Amen.

6. Bo serce vneto v ljubezni do Boga, ki nas je popred ljubil in toliko ljubil.

Ljubezen rodi in vname ljubezen. Zato pravi s. Katarina Sienska: „Kdor se čuti ljubljeniga, ne more drugač, kakor de mora ljubiti“. Mi pa vidimo ljubezen v Kervi križaniga Jezusa na lesu s. križa

le za nas teči. Iz te neizrečene ljubezni zajemamo tudi mi ljubezen. Zato pravi Kristus: „Ko bom povzdignjen na križ, bom vse nase vlekel“; s čim drugim, kakor z nepremagljivo močjo sv. ljubezni? Nobeden torej britkiga terpljenja Jezusa Kristusa premišljevati ni v stanu, da bi ne bil serčno vnet od ljubezni do Njega. Kdo bo gledal Jezusa na križi, med nebam in zemljo, z razpetimi rokami, kakor da bi nas ljubeznjivo objeti, na svoje serce pritisniti hotel, da bi z nami v svoji Kervi se zedinil: in bo merzel — brez vse ljubezni? Ali ne bo sleherni vnet, vžgan od ognja ljubezni, ki proti njemu puhti iz Jezusovih ran; ali ne bo spet persiljen zdihniti k svojimu Zveličarju: Ti me ljubiš, o Jezus! Tvoje rane mi govoré, vsaka kaplja Tvoje kervi mi v sto in sto jezikih vedno ponavlja: Ljubim te, ljubim te! In jest uboga stvar bi te ne ljubil? Oh nak! Od danes za naprej Te hočem ljubiti, večno, večno hočem s Teboj biti v ljubezni zedinjen!

7. Boš z upanjem napolnjen.

Kaj vse pač smemo upati od Njega, ki je sam sebe za nas dal! S prelito Kervijo na križi je vse umirjeno v nebesih in na zemlji

in s svojo Kervijo nas je Jezus odrešil, in za odpuščenje naših grehov je dal drago bogastvo svoje gnade, pravi s. pismo. Po pravici stavimo vse zaupanje na to sveto Rešnjo Kri. S. Avguštin pravi: „V ti Kervi počiva vse moje upanje“. Zato zakliče s. Bernard: „Veliko sim grešil, hudo me vest peče; vender imam upanje; zakaj spomnim se svetih ran svojiga Zveličarja“. Če si torej še tako velik grešnik, če ti je pa vsa resnica, se poboljšati, nekako gotovo — sveto — prederzno — smeš zaupati na rane Kristusove, na Njegovo sv. Rešnjo Kri. Oškropljen s to Kervijo je bil opravičen razbojnik na križi. Če pomisliš: Edina kaplja te Kervi je zadosti, rešiti ves svet; če pomisliš: Tudi za-me je tekla ta Kri, ali mar ne boš, v sredi svoje revšine, vender le poln zaupanja na to sveto Rešnjo Kri? O gotovo. Tudi iz tvojiga serca se bodo vzdignile tolažbe polne besede s. Magdalene Paciške, ki pravi: „Oh, kaj bom počela, ko boš prišel sodit? S sveto Kervijo se bom oblila in polna ponižnosti bom k Tebi zdihovala: Ne glej, o sodnik! gerdobije mojih pregreh, temuč glej za služenje te drage Kervi! Terdno se

zanesem, de zavaljo te Kervi bom gnado zadobila pred Tvojim sodnim stolam“.

8. Darovanje samiga sebe.

Ljubezen sili k darovanju, sama sebe daruje. Zato je naš Zveličar, ki nas je nar bolj ljubil, sam sebe daroval za nas na lesu s. križa. Če tedaj Jezusa ljubimo, se Mu bomo darovali, in kolikor čistejši, kolikor bolj popolnoma je naša ljubezen do Njega, toliko čistejši, toliko bolj popolnoma bo tudi naša daritev. Bog pa tirja od nas, de bi Ga ljubili iz vsiga serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči; zato Mu moramo tudi darovati vse svoje serce, vso svojo dušo, vse svoje telesne in dušne moči. Kdo bi pač premišljeval, kako je Jezus iz ljubezni do nas svoje življenje v nar strašnejšim terpljenji daroval, do zadnje kaplje vso svojo kri prelil, in ne bo tudi pripravljen, iz ljubezni do Jezusa kaj preterpeti, celo serce v službo Njegovo posvetiti, in ko bi bilo treba in bi On tirjal, tudi svoje življenje za Njega darovati? Če torej ti premišljuješ Jezusa križaniga, gledaš Njegovo blede obličje, Njegovo zamerlo oko; vidiš, kako nagne svojo glavo in umerje iz ljubezni do tebe, se ne moreš več zderžati, premagan

odtolike ljubezni, de bi ne padel pred križ in ne zdihnil iz dna svojiga serca: **O Jezus**, iz ljubezni do mene **Ti umerješ**, tudi jest hočem Tebi darovati svoje serce, z dušo in s telesom se Tebi ves vdam; pripravljen sim iz ljubezni do Tebe tudi svoje življenje darovati. **O Jezus!** **Ti si moj**, jest pa **Tvoj!** **Vzemi me v dopadljivi dar!**

9. Posnemanje Jezusovih čednost.

Beseda miče, zgled pa vleče. Nikjer ne najdemo Jezusovih čednost lepših, veličastniših, bolj popolnoma, kakor ravno v Njegovim s. terpljenji. Tam najdeš nar večji ponižnost, darovavno ljubezen, zvesto pokoršino, nar večji poterpežljivost, čudopolno krotkost, nepremakljivo stanovitnost, ljubezen noter do smerti. Ni pa mogoče, če te čednosti premišljuješ, de bi ne bil vnet za njih posnemanje. Kako bi zamogel biti napuh-njen, po časti hrepeneti, ko vidiš svojiga Zveličarja na križi zaničevaniga, med dvema razbojnikama visečiga? Kako bi bil merzel, nemil do svojiga bližnjiga, ko Kristus za nje moli, ki so ga na križ perbili? Kako bi svoje-glavno Božjim zapovedim se ustavljal, ko je Gospod pokoren noter do smerti? Kako boš v križih in nadlogah še nepoterpežljiv, na svoje

3**

sovražnike jezen ali serdit, ko vidiš Jezusa v sredi nar večih britkost poterpežljiviga, krotkiga kakor jagnje, ki ne odpre svojih ust pred tem, ki ga v mesnico pelja? Kaj bi v terpljenji tarnal in stokal, ko Jezus, zapuščen od neba in zemlje, celo od svojiga lastniga Očeta, na križi visi? —

Vse te premišljevanja te bodo nagnile k sklepu, posnemati svojiga Zveličarja v Njegovih čednostih, in k Bogu boš zdihnil, de bi ti pomagal k tem čednostim. Pri pogledu križaniga Jezusa boš rekel: O nar ljubeznjivši, pa zaničevani, moj križani Jezus! daj, de tudi jest nobene posvetne časti več ne išem; naj tudi jest ljubim zaničevanje! Ko boš vidil križaniga Jezusa vsiga oropaniga, boš prosil: O, zavaljo Tvoje velike revšine, Te prosim, me uči, vse pozemeljsko zaničevati, in se vsiga znebiti, kar bi me v dobrim opoverati utegnilo! O sveto uboštvo, bodi mi češeno! — In tako pri drugih čednostih.

V takih svetih željah, v takih sklepih bo naše serce in bo tudi volja pri premišljevanji Jezusoviga terpljenja k dobri mu nagnjena in okrepčana. To bo sad tega premišljevanja.

4. Kaj se zamoremo naučiti v premišljevanji Jezusoviga terpljenja?

Če po vsih okolišinah Jezusovo sveto terpljenje premišljuješ, se boš naučil:

1. Kako gerd in hudoben mora biti greh, ker je zavoljo greha Sin Božji toliko mogel terpeti; pa tudi, kako zaničljiv, Bogu zopern mora biti greh, ker je svojiga lastniga, edinorojeniga Sina v nar britkejši smert dal, de bi le greh bil premagan, razdert!

2. Kako strašno, kako hudo mora biti peklensko terpljenje, ker je Kristus v tako veliko, globoko morje britkiga terpljenja se pogrezniti mogel, le de bi nas rešil pekla!

3. Kako neizmerjena dobrota mora biti gnada Božja in večno zveličanje, ktero je Kristus tako drago odkupil, namreč s ceno svoje Kervi!

4. Kako draga, imenitna mora biti duša človeška, ker je Kristus, Sin Božji, zavoljo nje se toliko ponižal, je toliko terpel, svojo drago Kri do zadnje kaplje za njo le preli!

5. Kako velika je dobrota, ljubezen in milost Božja, ker je Kristus, naš Gospod, toliko terpel za nas, ko smo še Njegovi sovražniki bili!

6. Kako ojstro, kako pravično bo Go-

spod Bog ravnal z grešnikom, ko ga bo zavoljo njegovih lastnih pregreh sodil, ko ni prizanesel svojimu edinorojenimu Sinu, ki je bil le s ptujimi pregrehami obložen! Če se to godi na zelenim lesu, kaj bo še le s suhim se zgodilo?

7. Kaj bi človek zavoljo lastniga zveličanja vse mogel storiti, terpeti, kako potrpeljav v britkostih biti, ko je Sin Božji za zveličanje družih toliko storil, tako potrpeljivo terpel?

8. Kako nespametno je, de se branimo zavoljo Boga ali svojiga bližnjiga iz pokoršine kaj storiti, kaj terpeti, če pokoršino Sinu Božjiga premišljujemo!

9. Kako terdo mora biti serce človeka, kateri zavoljo britkiga terpljenja Jezusa Kristusa nima nobeniga sočutja do Njega, in nobene ljubezni!

10. Kako slep, neumen, terdovraten mora biti grešnik, kateri misli, de bo v bogastvu, v časti, v sladnosti in enaki mehkužnosti, po svoji volji šel v nebesa, ko je vendar večni Sin Božji v svoje lastno veličastvo šel po poti revšine, križev in nadlog!

Taki in tem enaki imenitni nauki se najdejo v premišljevanji britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa.

5. Zgled za novince, kako se zamore terpljenje Kristusovo premišljevat?

Premišljevanje Kristusoviga gajžlanja.

Pred premišljevanjem.

1. Postavi se v pričujočnost Božje.

O moj Jezus! pobožno poklekнем pred Tvoj sveti križ, in kušnem v duhu Tvoje svete rane.

Terdno verujem, de nisi le okrog mene, ampak tudi v sredi mojiga serca pričujoč, ter gledaš na vse, kaj in kako jest počenjam, kako se v tem premišljevanji zaderžim. V Tvoji pričujočnosti in v pričo preblazene Device Marije in vsih nebeških prebivavcev hočem jest zdaj to premišljevanje pričeti. Tu na kolenih v ponižnosti klečé Te molim svojiga Boga in Gospoda.

2. Kes ali žalost.

O ljubeznjivi Zveličar! žal mi je, de sim Te od svojiga zadnjiga premišljevanja do zdaj spet tolikrat razžalil, zlasti

s tem . . . in tem greham. Tudi mi je žal, de sim tako slabo spolnoval sklep, kteriga sim storil pri zadnjim premišljevanji v pričo Tvojiga s. obličja in sim ga spolnovati za terdno obljubil.

3. Zdihljej k svetimu Duhu.

Pomagaj mi s svojo gnado, stoj mi na strani, de zamorem spet v večji počesenje Tvoje, v zveličanje duše svoje spet premišljevati. Pridi, o s. Duh, razsvetli mi serce, vžgi me v pravi ljubezni, poterdi me v vsim dobrim; uči me Ti moliti, dodeli mi gnado in duha prave molitve. S. Jožef! s Terezija! moji varhi! pomagajte mi, de si to uro pobožno v svoje zveličanje obrnem.

4. Branje.

„Na to je tedej Pilat Jezusa vzel in gajžlal“. Jan. 19, 1.

Med premišljevanjem.

1. Spodobno zaderžanje.

O moj gajžlani Zveličar! dodeli mi, de tako pobožno in spodobno, kakor je le mogoče, to skrivnost premišlujem.

Dodeli, de se vsiga raztresenja ognem in sim popolnoma pazljiv. Pri teh zbranih besedah se zdaj hočem nekoliko pomuditi.

2. Vprašanja.

O duša moja! premisli: *Kdo je ta Jezus, ki je tako grozovito tepen?* Bog nebes in zemlje. Moj Bog, ki je iz ljubezni do mene na ta svet prišel, de bi me greha odrešil. Moj nar višji kralj je, ki ima vso oblast v nebesih in na zemlji, ki z edino besedo vse svoje sovražnike pokončati zamore. Dobri pastir je, ki v bolečinah in ranah me išče zgubljeno ovco. Moj ljubi Oče je, moj prvi prijatelj, moj ženin.

Oh, glej: *Kaj On terpi?* O to strašno, to grozno gajžlanje, to zaničljivo slečenje pred toliko ljudmi, in ti hudi, težki udarci! Vse sveto telo je raztergano, s kervijo in ranami obdano. Notranje terpi zasramovanje in britke bolečine čez naše grehe, zunanje nar strašnejši gajžlanje.

In kako On terpi? Nedolžno; le iz ljubezni do mene. Tiho, ne odpre svojih ust, molči kakor jagnje v mesnici, z nar večji poterpežljivostjo.

Za koga On vse to terpi? Za vse ljudi, za vsaciga grešnika, pa tudi posebej za-me.

Zakaj terpi Jezus? Zlasti za grehe mesa, za vse naše mehkužnosti, lenobo, nečistost, požrešnost, sladnost i. t. d.

Od koga toliko terpi? Ne le od tolovajev; od vsaciga grešnika, in tudi od mene. Jest sam sim tisti grozoviti tolovaj; z vsakim graham gajžlam svojiga Jezusa.

Kje terpi Jezus? Oh v Jeruzalemu, pred vsim ljudstvom; pa tudi po vsim svetu, kjer se toliko greši.

Kdaj? O velikonočnim prazniku, kadar je vse ljudstvo zbrano; pa tudi danes še; in oh! kako dolgo še!

3. Vprašanje na-se.

O duša moja! premisli, kaj Jezus za te terpi, in ali zamoreš zdaj reči: Jest Kristusa nikoli nisim gajžlal! Oh, ali nisim velikrat že oskrnil svojiga telesa, ki je tempelj svetiga Duha? Ali nisim svoje duše z graham omadežal? Ali ne živim morebiti še zdaj v kakim velikim grebu? Ali sim morebiti celo v tacih grehah Telo in Kri Jezusovo nevredno spre-

jel in se tako pregrešil nad Njegovim lastnim Telesam in Kervijo? Ali ne gajžlam še vsaki dan svojiga Jezusa?

4. Sklep.

Ljubi moj Jezus! od zdaj za naprej je moj terdni sklep storjen: Raji umreti, kakor le še enkrat v svojim življenji tako grešiti; tudi vsake priložnosti v greh se hočem ogibati.

5. Svete želje.

(Sočutja:) O moj ljubeznjivi Jezus! kdo ne bo s Teboj usmiljenja imel? Kervave solze bi točil, ko premišljujem, koliko Ti iz ljubezni do mene terpiš! (Sramovanja:) Oh, kako me mora biti sram, ker sim jest kriv Tvojiga terpljenja! (Kesanja:) Kesam se zavoljo vsih svojih pregreh, zlasti tistih se kesam, ki sim jih zoper sveto čistost storil; zaničujem, sovražim jih iz vsiga svojiga serca! (Čudenja in moljenja:) O moj Jezus! le čuditi in spet čuditi se moram, ko premišljujem Tvojo ljubezen. Na svoje kolena padem pred steber, na kateriga so Te privezali in ponižno Te molim! (Hvaležnosti:) Tavžentkrat se Ti zahvalim

za vse, kar si preterpel za-me; bodi če-
 šen, bodi hvaljen, na vekomej! Amen.
 (Ljubezni:) Za naprej Te hočem serč-
 nejši ljubiti. O ljubezen! zakaj Te nisim
 tako dolgo ljubil? (Zaupanja:) Vender
 upam, da me boš še sprejel, da me ne
 boš zaverigel zavoljo Svojiga grozovitniga
 gajžlanja, zavoljo Svoje drage Kervi,
 ktero si tako obilno za me prelitil hotel.
 (Darovanja samiga sebe:) Popol-
 nama se Ti zdaj darujem; Tvoj hočem
 biti zdaj in na večno! (Posnemanja:)
 Tvojo krotkost, Tvojo poterpežljivost, Tvoje
 sveto molčanje hočem posnemati, kadar-
 koli bom razžaljen. Daj mi k temu svojo
 gnado. Amen.

6. Pomének.

O moj nar ljubeznjivši Jezus! poln
 zaupljivosti, kakor dete s svojim očetam,
 kakor nevesta s svojim ženinam, govorim
 zdaj s Teboj; saj Ti je znana vsa moja
 revšina, vsa moja slabost. Nar bolj Ti
 veš, kakšnih in katerih čednost mi manjka.
 Ne glej mojiga uboštva. Saj mi ne smeš,
 saj mi ne moreš nič odreči, sladki moj
 Jezus! O nebeški Oče! naj poslušajo Tvoje
 ušesa mene! Poglej svojiga edinorojeniga

Sina, in spomni se, koliko je On iz ljubezni do mene preterpel! O preblažena Devica in Mati Marija! vzemi me tudi Ti za svoje dete!

7. Darovanje.

Pa, o moj Bog! kako si jest upam, govoriti tako zaupljivo, tako otročje, tako ljubo? Koga Ti pač dati zamorem, de bi bilo dopadljivo Tvojim očem? Darujem Ti, o nebeški Oče! vse to, kar je moj prelubi Zveličar pri tem s. gajžlanji za-me terpeti mogel: vse udarce, ki so ga zadeli, vse kaplje Kervi, ki jo je prelił; vse solze, ki jih je točil; vse molitve, ki jih je med tem v svojim sercu opravil; vse bolečine, ktere je preterpel; pa tudi še bolečine Njegove presvete Matere, ktere je med tem gajžlanjem občutila. Vse to Ti darujem, zlasti za vse grehe nesramnosti, ktere sim vse svoje življenje že storil.

8. Molitev.

Ljubeznjivi Gospod in moj Bog! zavoljo bolečin polniga gajžlanja Tvojiga ljubiga Sinú mi odpusti vse moje grehe! Usmili se vsih tistih, ki slepi ne spoznajo

svojih pregreh, Te vsaki dan z grehi še žalijo. Odverni od nas šibo Svoje ojstre sodbe, in dodeli, de to sveto terpljenje Tvojiga Božjiga Sina, našiga Zveličarja, in tudi Njegova draga Kri nad nas nobenim zgubljena ne bo. Dodeli mi tudi še to posebno gnado, de na tanko spolnujem vse sklepe, ktere sim storil pri tem pre-mišljevanji. Poslednjič, o moj Bog! se spomni še ubogih duš v vicah, in zavoljo tako bogato pretekle Kervi pri gajžlanji Svojiga Sina jih reši iz njihoviga terpljenja. Amen.

Po premišljevanji.

1. Vprašanja čez premišljevanje.

1. Ali sim se skerbno pripravil na pre-mišljevanje, sim vsaki stavek premišljeno prebral, ga dobro prevdaryl?

2. Ali sim pred premišljevanjem s. Duha pobožno na pomoč poklical, sim se prav, skerbno v duhu zbral?

3. Sim med premišljevanjem se spodobno zaderžal?

4. Ali sim v zato odločenim času, in po postavljenim redu premišljeval? Ali nisim zato odločeniga časa kaj prikrajšal?

5. Ali sim bil v duhu in v sercu zbran ali prostovoljno raztresen?

6. Ali sim se v svetih željah, v duhovnih pomenkih kaj vadil?

7. Ali sim kaj posebniga sklenil, kar spolnovati hočem? In kakšen je sad tega premišljevanja?

2. Posebni sklep.

Posebno še sklenem, de hočem zana-prej, zlasti do prihodnjiga premišljevanja svoje oči v pravi berzdi imeti, de ne pridejo nobene nečiste misli z mojim zadolženjem v moje serce. Posebno tudi še sklenem, zmeren biti v jedi in pijači; ker požrešnost je velik vzrok nesramnosti, perpelja veliko skušnjav.

3. Zahvala.

Preljubi moj Zveličar! zahvalim se Ti za vse gnade in svete navdihljeje, ktere si mi v tem premišljevanji dodelil, in zlasti zato, ker si moje serce nagnil k ljubezni.

4. Darovanje.

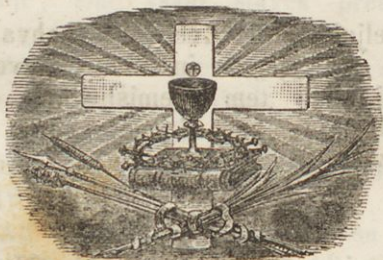
Darujem Ti, o nebeški Oče! vse razsvetljenja, vse gnade, vse sklepe, in

vse to premišljevanje, zedinjeno z molitvami, zdihljeji in darovanjem ljubeznjiviga Zveličarja našiga, ter Te prosim, dodeli mi gnado, de na tanko spolnujem svoj posebni sklep, kteriga sim storil pri tem premišljevanji. Preblážena Devica in Mati Marija! in vi, moji sveti varbi, prosite z menoj Boga za to gnado. Amen.

5. Spominek.

V spominek si hočem zvoliti, in večkrat na to se spomniti: „Grešniki so na mojim herbtu kovali“. Ps. 128.

Pri tem hočem vselej misliti: Jest sam sim tisti grešnik, ki sim tako zmesaril svojiga Zveličarja, ki Ga še zmirej gajžlam, kadarkoli smertno grešim.

III. Od skušnjav, preišljevanje opustiti, in od pripomočkov premagati te skušnjave.

1. Od skušnjav, preišljevanje opustiti.

Bilo je že rečeno, da ni koristnišiga, kakor preišljevanje britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa; zveličani Albert celo pravi: Vse petke se ob suhim kruhu postiti, moliti in celo do kervaviga se gajžlati, pa ne velja toliko, kolikor edino dobro vravnano preišljevanje Jezusoviga terpljenja. Zakaj pač to? Zato, ker post, molitev in gajžlanje ne gane serca tako močno k pokori in k ljubezni, kakor preišljevanje Jezusoviga terpljenja. Veliko jih je, ki veliko molijo, se oistro postijo, pa so pri vsim tem napuhnjeni, lakomni, jezi podverženi. Pa nemogoče je, da bi kdo terpljenje Jezusa Kristusa resnobno preišljeval, zraven pa živel hudobno, in bi k pokori, k sovraštvu do greha, k ljubezni do Jezusa nagnjen ne bil. Pa ravno zato si satan na vse mogoče

prizadeva, de bi odvernili ljudi od tega premišljevanja. Satan prav dobro vé, de, če človek nič več ne premišljuje, svojih pregreh tudi prav ne spozna, nevarnost več ne vidi, to je, duhovno oslepi. Zatorej stori, kakor Filistejci Samsonu: oči so mu staknili; zakaj dobro so vedili, de slep jim ne more dosti škodovati. Satan tako na duhovno stakne ljudem oči, to je, on jih omoti, de več ne premišlujejo in tako pota v zveličanje ne vidijo: potem počne ž njimi karkoli hoče. Zato je toliko greha na svetu, ker tudi ljudi tako malo terpljenje Jezusa Kristusa in večne resnice premišljuje. „Človek, spomni se svojih poslednjih reči, in ne boš grešil vekomaj ne!“ — V tem se zamorejo v tri verste ljudje razdeliti.

1. Veliko njih je, ki nikoli ne mislijo na Božje reči, tudi ne na svoje zveličanje; živé slabši, kakor neumna žival, in svojimu pogubljenju naproti hité.

2. Nekteri pobožni bi radi premišljevali, pa kako? tega ne vedó; poskušajo, pa spet opusté, ker prav še začeli niso. In za take duše so te bukve namenjene, posebno pripravne.

3. Več njih je pa, ki premišljevatí znajo, pa se hudobnemu duhu oplašiti dajo;

se ne premagajo, se bojé maliga truda, ter poslušajo navdajanje hudobniga duha. En čas premišljujejo, pa opusté, pa spet začnejo, se ne derže nobeniga reda, nobeniga praviga časa, ostanejo torej vedno, kjer so bili od začetka. Se vé, de jih po tem takim premišljevanje nič ne mika; celo gnjusi se jim; še en čas vlečejo mlačno, zaspano, in Bog jim svoje sladkosti in tolažila odtegne, jih začne izpljevati, ker mlačnosti terpeti ne more, in kmal kmal opusté vse premišljevanje in reve se spet v grehe nazaj pogreznejo.

Navadni izgovori, zakaj se ne premišljuje.

1. Nekteri menijo: Jest nimam časa premišljevati, imam preveč dela, tudi imam že tako dosti vsakdanjih ustnih ali zunanjih molitev. To vse utegne včasih biti res; pa, o človek! ki čeli Božji dan delaš le za časno, ali res ne moreš dobiti ene četrтинke ure, de bi jo daroval svojimu Zveličarju, de bi se ž Njim pogovarjal, ž Njim veselil, ž Njim radoval? Premisli, koliko trenutkov čez dan potратиš z nepotrebnim zgovarjanjem! in ko bi te kdo po opravljenih tvojih delih k bogati mizi povabil, ali bi ne najdel časa zato? Lej! premišljevanje

je taka draga južina, pri kateri te želi Gospod vsih gospodov s svojimi gnadami nasititi, pri kateri ti ponuja nar sladkejši sadove svoje ljubezni. Res je tudi navadna, ustna molitev, dobro opravljena, res je dobra; pa notranja molitev — premišljevanje — jo daleč preseže, uče cerkveni učeniki. Zatorej premišluj, če ti je le količkaj mogoče, saj eno četertinko ure vsaki dan, in pa nikar ne poslušaj zapeljivca, ki ti nastavlja razne opovere. Ko bi se pa primerilo, de bi en dan zares ne mogel premišljevati, ali bi ti bolezen branila, ne bodi nepokojin zato, pa drugi dan spet dalje premišluj.

2. Veliko njih méni: jest bi rad premišljeval, pa ne znam, ne vém, kako in pa kaj. Tem in takim le tole povem: Derži se napeljevanja, ki ga v dobrih bukvah najdeš, pa bo šlo.

3. Drugi spet pravijo: Berem in vem, kako je premišljevati, in tudi poskušam; pa ko začnem, ne vem kej početi, le ena dobra misel mi ne pride, nič ne opravim, sim le mlačen, le merzel. — Vse to utegne res biti. Pa zato še ne smeš premišljevanja opustiti. Vsak začetek je težak. Premišljevanje je delo drugim enako; dokler se ga človek ne navadi, ni lahko, je težavno.

Tako pravi sama s. Terezija, de se ji je zgodilo, de na skrivnost celo misliti ni mogla. Potem je pa tudi molitev posebna gnada iz nebes. Bog sam nas mora moliti učiti; zato nam večkrat pokaže, de brez Njega nič ne premoremo; pozneje bo že bolje. Torej serčnost kaj velja! Premisli: Ti moraš za enkrat svoje moči napeti, de bo Bogu dopadlo, te z gnadami napolniti.

Ko bi tudi nič ne opravil, le dalje kleči, in če družiga ne moreš, zdihuj, je že nekaj, za zdaj je zadosti. Stojiš tako rekoč pred nebeškimi durmi in terkaš; nikar ne hodi preč, dokler ti tvoj Ženin, nebeški vrtar, ne odpre. Dobro te sliši, tudi ve, kaj želiš. Pripoveduje se to le: Dva meniha sta skupaj romala. Priprosti mož jima je nosil njune kernirje. Ko so na prenočevališče prišli, poklekmeta meniha in premišljujeta. Revni spremljevalec si misli: O kako sim nesrečen, ker nisim učen, in moliti prav ne znam, premišljovati ne vem! Poklekne tudi on v kotiček, ter zdihne v svojim sercu: „Ljubi moj Bog! lej, jest sim kakor neumna stvar, nič ne znam, nič ne vem; rad bi tako premišljeval, kakor ta dva mašnika, pa vem, de nič ne opravim.“ In Bog je menihama v molitvi razodel, de molitev tega priprostiga moža Mu

je bolj dopadljiva, kakor njuna. — Bodi torej miren, in ponižaj se pred Bogom! Ponižna molitev Bogu nar bolj dopade. Ko bi imel nar lepši misli, nar sladkejši tolažilo, pa bi zavoljo tega prevzetan bil in si mislil, de že znaš dobro in prav moliti, bi bilo to Bogu nedopadljivo, tebi pa škodljivo.

4. Če občutiš v molitvi veliko suhoto, duhovno sušo ali gnjušenje, celó grozo nad premišljevanjem, bodi vender le serčen. Skušnjavec si bo vse prizadeval, de bi ti le molitev pristudil. Večkrat bo, kakor po noči, v tvoji duši, in temota bo obdajala tvojiga duha; mislil boš, de si ves zapušen, de ni več tolažila za te, ne boš vedil skorej ne kod in ne kam. Večkrat hoče satan dušo zmotiti. Postavi ji vse stare hudobije prav živo pred oči, ter ji navdihuje, de ji ne bodo odpušene, so prevelike; kaže celo obupanje, stori vest nepokojno, če ravno je bila spoved čista; obudi spet vse hude nagnjenja, ktere si je človek mislil že davno zamorjene, kakor so: skušnjave nečistosti, prevzetnosti, občutljivosti, jeze in več taci. S tem zbegana duša včasih celo opusti vso molitev, misleč: saj mi nič ne pomaga, vse je zastoj, ne čutim, nimam prave pobožnosti. In ravno to hoče

peklenski satan. — Pri vsim tem nikakor premišljevanja opustiti ne smeš, in ko bi ga še tako slabo opravil. Večkrat Bog take skušnjave pripusti, ter ji svoje tolažila odtegne morebiti, ker si za Njegove, že popredti podeljene gnade premalo maral, ali si se v premišljevanji preslabo zaderžal, prostovoljnih raztresenj premalo varoval, se v duhu povzdigoval, napuhnjene misli pasel; ali si morebiti svoje sklepe prelomil, ali svojimu spovedniku nisi bil dosti odkritoserčen i. t. d. Včasih je pa tudi kazen Božja, ker si morebiti čez dan preveč nepotrebniiga govoril, v duhu bil premalo zbran, ali si celo prostovoljno male grehe dopernesel. V vsim tem je taka skušnja za te dobra, ter te opominja, de boš zanaprej bolj previdin, bolj na tanko z gnadami delal. Bog te zato noče zavreči. On te le malo kaznovati hoče, de Mu boš zanaprej bolj zvesto služil. Večkrat je pa vsa taka merzlota in suhota poskušnja Božja, celo znamenje, de Bog taki duši posebne gnade pripravlja, in jo v molitvi više peljati hoče. „Zato se dostikrat zgodi, pravi sv. Francišsk Salezi, de Bog novincam v duhovnim življenji sladkosti in tolažila daje, kakor tudi matere malim otrokam sladčice dajó, pozneje pa, ko nekoliko odrastejo, dobé otroci čer-

niga kruha.“ Tako Bog vabi duše s svojimi sladkostmi, de zadobé veselje v notranji molitvi; zakaj ko bi jim prec od začetka britkosti poslal, bi to molitev naglo opustile ali je pa še začele ne. Pozneje pa jim te sladkosti odvzame, de se učé Bogu služiti, ne za- voljo teh tolažil, teh sladkost, ampak iz gole, čiste ljubezni. Torej je molitev v merzloti, v suhoti opravljena, bolji, Bogu dopadljivši, kakor je molitev polna nebeške sladkosti, zato, ker se mora duša bolj trudi- ti, bolj premagovati, in ker se tam kaže večji ljubezen do Boga, kjer je terpljenje, kakor pa tam, kjer je veselje. Molitev v du- hovni suhoti je Bogu dostikrat bolj dopad- ljiva, zato pravi spet s. Frančišk: „Kakor so cveteče cvetlice lepši za oko, suhe pa lepše in bolj diše; tako se mi zdí molitev v pobožnosti lepši; molitev v suhoti pa ima moč- nejši, prijetniši dišavo pri Bogu.“

Molitev v suhoti ima tudi več zasluženja. Spet pravi s. Frančišk: „Edini lot molitve v terpljenji, v zapušenji, je več vreden, kakor polni cent v veselji.“ Zakaj, kadar duša v suhoti — sama sebi pripušena — moli, je ona sama, ki Gospodu daruje; v veselji, v sladkosti pa je Bog, ki duši daruje. Za- kaj, de imamo v molitvi tolažilo, veselje,

sladkosti, to ni naša reč, to je le dar Božji, pri katerim mi nimamo nobeniga zasluženja, za kar smo Mu le hvalo dolžni; čas merzlotе, čas suhote, to je čas, si zasluženja nabirati.

Potem pravi s. Frančišk: „Kakor čebele pri oblačnim, neprijetnim vremenu sicer manj medú dobé, kakor v jasnim, spomladanskim dnevu, kadar so dalje in raji po cvetlicah, pa zato toliko več mladine zaredé v oblačnim vremenu; ravno tako ima duša pri molitvi v suhoti in zapušenji manj sladkosti, pa toliko več zasluženja in sadú.“ Tudi svete duše morajo skoz take skušnje, in kolikor bolj so pobožne, toliko več dobé terpljenja, toliko grenkejši zapušenje morajo prenesti.

S. Frančišk Salezi je bil od strašne obupnosti nadleževan, tako de je neki dan, ko si ni vedil nič več pomagati, pokleknil pred podobo Matere Božje, ter jo milosti prosil, in skušnjave so zginile. S. Angela je bila od gerdih skušnjav zoper čistost nadlegvana; hudobni duh jo je na vso moč s tem terpinčil, vender ji nič škodovati ni mogel, ni smel. S. Magdalena Paciška je bila pet let, kakor v jami levov, to je, vsa zapušena je vidila hudobne duhove krog sebe, ki so jo kakor levi in tigri raztergati žugali. S. Te-

rezija je v duhu vidila pekel in v peklu kraj za-njo pripravljen, ko bi zvesto Bogu ne služila.

Če tedej Bog svojim svetnikom kaj tacciga pripusti, de bi jih skušal, očistil, zakaj bi se pač ti pritoževal, če si včasih za kratek čas, nekoliko zapušen?

2. Pripomočki, te skušnjave premagati.

1. Če te pri premišljevanji merzlota napada, si ves zapušen, ali ko skušnjavec moti tvoji dušo, je prvi, nar boljši pripomoček, de se pred Bogam ponižaš, svojo slabost, svojo revšino Njemu potožiš. Vse poterpežljivo sprejmi, karkoli ti Bog pošlje, in le premisli, če nisi sam kaj kriv tega. Premisli, de nisi nobeniga tolažila zaslužil pri Bogu, de ti torej ni nič dolžan, in rad kaj poterpi iz ljubezni do Jezusa. „Gospod je dal, Gospod je vzel, Njegovo ime naj bo češeno!,, Na nobeno vižo pa molitve opustiti ne smeš. Zaničuj zvijače in zanke hudobniga duha; zakaj ves taki nepokoj, vsa ta zmota je večidel od njega. Tvojo dušo bi rad skalil, de bi jo lože vjel. Nasproti pa vse svoje skušnjave otročje odkrij svojimu spovedniku; zakaj satan je na polovico že premagan, de le ti razodeneš te skušnjave. Nobena sra-

mota, nobena boječnost te od tega odverniti ne smé; zakaj nič hujšiga ni za satana, kakor če vse na tanko poveš svojimu spovedniku. Potem pa tudi otročje slušaj, kar ti spovednik reče. V vsim drugim se popolnoma vdaj v voljo Božjo, ki bo gotovo v tvoj prid vse obernil.

Še enkrat: Nikoli in na nobeno vižo ne smeš opustiti premišljevanja, razun ko bi tvoje zdravje pri tem kaj terpelo. Pri tem se umiruj, postavimo, ko bi te glava bolela ali kaj taciga. Tudi takrat ne opusti premišljevanja, ko bi se tudi še kaj pregrešil, ali bi svoj sklep prelomil; tako, de bi te satan s tem motil, de si ne upaj zaupljivo se z Bogom pogovarjati, de se pred poboljšati moraš. Ne verjemi temu gerdimu šepetanju, zakaj, kako hočeš, kako zamoreš bolji biti, če opustiš premišljevanje, ki je nar bolji pripomoček praviga poboljšanja? In ali bi bil mar boljši, ali bi imel manj greha, ko bi ene dni čakal? Pred tem nas posebno s. Terezija opominja. To bi bila hlimba, kriva ponižnost, ktera le veliko škoduje. Tudi ne razodevaj svojih notranjih težav nobenimu, ki od teh reči nič ne vé, če ne, bo le še hujši. Iši pri Bogu tolažila; vse človeške tolažbe so puhle.

2. Na poti premišljevanja bodi tedej serčen in samiga sebe premaguj. Večkrat kaže skušnjavec premišljevanje grozno težavno, de bi le dušo ostrašil pred tem; kakor hitro pa za to nič ne maraš, zgine ves strah. Moli-tev, ki se z nar večjim premagovanjem začeti mora in je od začetka težavna, je večkrat gnade polna, in Gospod jo poslednjič oblije z nebeškimi sladkostmi. Skoz vse te zmot-njave, skoz vse temne skušnjave pelje Bog dušo k nar lepšimu veselju, k serčnim pogo-voram ž Njim samim. Ne smemo tedej serč-nosti opustiti, če tudi so velike nasprotnosti. S. Terezija pravi: Edini trenutek, v katerim je duši pripušeno, piti iz tega studenca ne-beške radosti, sto in stokrat poverne ves trud in težave poprejšnjiga vojskovanja. K velikim dobrotam se pride tudi le z velikim trudam. Večkrat Bog v enim trenutku več gnad dodeli, kot bi si jih duša z dolgim in dolgim trudam pridobiti zamogla. Zaupaj to-rej na Boga, ki te naglo, ko nar manj na to misliš, obilno z gnadami obdarovati za-more.

Morebiti se bo kmalo tudi tebi djalo: „Zima je preč, dež je jenjal, se je odtekel; prikazale so se cvetlice v deželi; glas ger-lice se je slišal; vstani, moja lepa, in pridi!“

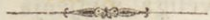
(Vis. pes.) Kmalo morebiti te bo peljal Gospod k tistimu zveličanemu pokoju, od kteriga poje nevesta: „Sedim v njegovi senci, po kteri sim hrepenela, in njegov sad je sladek mojimu gerlu.“ Vender pa tukej na zemlji ne smemo upati popolnoma mirniga pokoja; zakaj dokler smo na tem svetu, se moramo vojskovati, popolnoma pokoj nas čaka še le tam v nebesih.

3. Tako je tedej premišljevanje britkiga terpljenja Jezusa Kristusa za vsaciga zveličavno, koristno; in zato piše pobožni Ludovik Granaški: „Berž ko novi učenec Kristusov jarem svojih pregreh od sebe verže, in je perve potrebne stopinje v pobožno življenje v kesanji in pokori že storil, naj se pelje v premišljevanje terpljenja in smerti Jezusa Kristusa; de bo okusil, kako ljubeznjiv je Gospod, in de pride pri ti sladki dušni hrani do tje, de bo zaničeval vse pösvetne razveseljevanja in nasitenje svojiga meseniga poželenja.“

Tedej nikar ne bežimo pred obličjem svojiga Zveličarja, in nikar ne zapustimo družine svetnikov. Hodimo ž njimi do zmage s. Križa, stopajmo naprej in zmiraj naprej, de okusimo sad svetiga življenja. Nobeden naj ne toži, de mu to nič ne pomaga. Če si

grešnik, te bo groza pred greham obdala, ko boš vidil zavoljo greha Boga na križu umirati. Če si spokornik, boš poterjen pri pogledu nedolžniga jagnjeta, ki toliko terpi, in lože boš terpel, lože se pokoril. Če hočeš sveto živeti, najdeš tu nar bolj popolnoma čednosti, vse nar svetejši djanja. Če si pa popolnoma, boš posnemajoč v sveti ljubezni Sina in Mater — ž Njima zedinjen.

Z eno besedo: Pobožni, vedni spomin na terpljenje Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nam dodeli vse dobro. Terpljenje Jezusa Kristusa je po besedah s. Krizostoma: „Bramba malim, učenik nevednim, modrost priprostim, mlek otrokam, živež mladosti, hrana odrašenim, škit slabim, zdravilo bolnikom, pribežališe grešnikom, svet pravičnim, zaklad ubogim, zavetje nesrečnim — pribežališe vsim, ki v nadlogah zdihujejo.“ Če hočeš torej, ljuba duša! vse v enim imaš tukaj. Pojdi v to svetišče, napravi si tam gnjezdo, enako čisti golobici v spokah skalovja. „Zleti gori k Njegovim nogam, pravi s. Bernard, zleti gori k Njegovim rokam, in poslednjič se zakleni v Njega sveto stran!“ Pridi in okusi, kako sladak je Gospod! Amen.

II. DEL.

Premišljevanja

britkiga terpljenja in smerti

našiga Gospoda

JEZUSA KRISTUSA.

Razdeljene

v

jutranje in večerne premišljevanja

za vse

dni mesca.

„Pobožno in večkratno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nam dodeli vse dobro, pridobi nam gnado za zdaj, večno slavo, in zveličanje za vekomaj. Zakaj sveto terpljenje Kristusovo so vrata v zveličanje, gotova pomoč v nevarnostih, zdravilo dušam, in pot v pravo življenje.“

Pobožni Ludovik Granaški.

Priprava k premišljevanju Kristusoviga terpljenja.

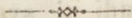
Križani Jezus do verne duše.

Mešana duša! vzdigni svoje oči na altar svetiga Križa, na katerim me vidiš zaklaniga, in daj si dopovedati: Moj Oče ni imel več nobeniga dopadajenja nad darovi grešniga človeka; de bi se mu pa vender spodobna čast skazovala, zato sim se ponudil jest v dar za darove tega sveta. In — dobro premisli! kako sim umreti hotel iz ljubezni in pokoršine; tale križ ti to pové, akoravno mutast, pa prav zgovoren. Uči se torej od Mene, ne po svoji volji, ampak po volji Mojiga Očeta delati, kakor sim jo jest spolnoval noter do smerti na križi. Daruj Mu, kar ti je nar drajši, svoje življenje. Pripni se z Menoj na križ in bodi stanovitna, de na njem z Menoj tudi ti svojo dušo zročiš v roke mojiga Očeta.

Verna duša do Jezusa.

O Jezus! Ti duhovni ženin! pripravljen sim, iti za Teboj, kamorkoli hočeš. Moje serčne želje so, de se v moje serce in v moje naročje ne le v podobi, ampak v resnici in z vso svojo ljubeznjivostjo vtisneš.

Oh, de bi spomin žebljev in šib, ternja in gajžel, sulice in križa, vsiga, kar je v Tvoje bitko terpljenje pripomoglo, kakor dišeči šopek zaljšal moje persi, in de bi njegova skrivnosti polna dišava moje serce gnjilobe greha čisto obvarovala. Vodi Ti mojo dušo, pelji jo tje na goro Kalvarijo, oboroži jo tam pri križi, s tem znamenjem odrešenja, de premaga vse sovražnike svoje zdaj in zlasti ob uri svoje smerti! Ti sam si rekel, kdor hoče rešiti svoje življenje iz ljubezni do sé, ta ga bo zgubil; kdor pa ga iz ljubezni do Tebe zgubi, le ta ga bo rešil. Dodeli mi torej, de išem svoje edine sreče le v tem, de sim deležen Tvojiga terpljenja, de s Tvojim apostelnam reči zamorem: „Jest pa se z drugim ne hvalim, kakor s križem svojiga Zveličarja Jezusa Kristusa.“

Molitev

pred slehernim premišljevanjem.

1. Molitev sv. cerkve.

Pridi, s. Duh! napolni serca svojih vernih in vžgi v njih oginjš svoje ljubezni.

V. Pošlji svojiga Duha, in na novo bodo vstvarjeni.

O. In Ti boš obličje zemlje prenovil.

O Bog! ki si učil serca svojih vernih z razsvetljenjem s. Duha; dodeli, da v ravno tem Duhu spoznamo, kar je prav, in se Njegoviga tolažila vselej veseliti zamoremo. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Češena si Marija!

2. Molitev s. Gere.

Gospod Jezus Kristus, Sin živiga Boga! dodeli mi gnado, da s celim sercam, s polnimi željami in z žejno dušo hrepenim po Tebi, in diham le v Tebi nar sladkejšim, nar ljubeznjivšim; in da ves moj duh, vse moje notranje hrepeni le po Tebi, ki si nam edino pravo zveličanje. Zapiši, o nar bolj usmiljeni Gospod! zapiši svoje rane v moje serce s svojo

drago Kervijo, de v tem prebiram Tvoje bolečine in Tvojo ljubezen, de vedno v sebi nosim spomin Tvojih ran, de se bo tako bolečina Tvojiga terpljenja v meni obudila in se tako tudi moč Tvoje ljubezni v meni vname. Dodeli mi tudi, de se mi vse stvari zaničljive zdé, in de si Ti edini sladak mojemu sercu. Amen.

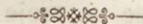
Molitev po slehernim premišljevanji.

(Čast. Ludovika od Ponte.)

Hvala, serčna hvala, o Bog! za vse razsvetljenje, ginjenje in tolažilo, za vse dobre sklepe, s kterimi si me v današnjim premišljevanji tako bogato obdaroval. Zdaj pa mi dodeli še to gnado, de tudi v djanji spolnujem sklep, kteriga sim storil dans s Tvojo gnado. Daj mi, de (tu ponovi, kar si med premišljevanjem sklenil). O de bi nikoli ne prelomil tega sklepa!

Presveta Devica in Mati Marija! vi sveti pomočniki, moj angelj varh, vsi svetniki Božji, prosite za-me za to gnado! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Jutranje preišljevanje za prvi dan.

Jezus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

1. Po zadnji večerji je šel Jezus s svojimi učenci po dolini Jozafat, čez potok Cedron, proti Oljski gori. Ko so prišli do vrat, je ravno ne še polna luna vzhajala izza gôr. Jezus, že v britkosti, je začel žalosten biti. — Naš Zveličar se je hotel pred svojim britkim terpljenjem še v samoto podati, de bi se z molitevjo na terpljenje svoje pripravil. — Zase Mu tega ni bilo treba; pa nam je hotel pokazati, nam je hotel zgled zapustiti, kako moramo v vsih skušnjavah in težavah tega življenja k molitvi pribežati, kakor v posvečeno zavetje, kjer nam bo odvzeta teža britkosti, ali nam bo saj moč podeljena, tiste lože prenašati. Zato pravi s. Bonaventura: „Če hočeš britkosti in zdihtovanje tega življenja v poterpežljivosti prenašati, zateci se k molitvi. Hočeš zadobiti serčnost in stanoovitnost, de boš skušnjave sovražnikove premagati zamogel, zateci se k molitvi.“ O duša moja! ali kej posnemaš ta lepi zgled svojiga Zveličarja? Ali velikoveč išes svojiga veselja

v nečimernosti tega sveta, ko tvoj Zveličar na Oljski gori moli? Prevdari to, moja duša!

2. Jezus nam je pa tudi pokazati hotel, kako je Njegov duh pripravljen terpeti, in kako On tega terpljenja želi. „S kerstam (Kervi) pa imam keršen biti; in kako mi je bitko, dokler se ne dopolni“ (Luk. 12, 50.). In ravno zato je šel Jezus na Oljsko goro, ker je vedil, da ga bodo Judje tam iskali in vjeli. Kako močno je vendar On mogel duše ljubiti in kako visoko ceno mora edina duša v Božjih očeh imeti! S. Efrem pravi: „Jezus je imel tolike želje zveličati naše duše, da bi bil svojo Kri do zadnje kaplje prelil za edino dušo, ko bi bilo treba.“ Oh, kako bitko bi se zjokati mogli, če premislimo, kako malo cenijo večidel vsi ljudje svoje duše! Za puhlo sladnost, za kratko veselje, za nekoliko časti, za mali dobiček prodajajo, in prodajo svojo s tako drago Kervijo odkupljeno dušo! — Ali si morebiti tudi ti med temi slepimi? Oh premisli in prevdari: Jezus že skor umira le od želja terpeti in umreti za tvojo dušo! Sam tako rekoč išče terpljenja, gre v terpljenje za te; o skerbi tudi ti za zveličanje svoje duše! Eno samo — edino imaš!

3. Gospod gre s svojimi učenci po dolini Jozafat, ter jim razodene, da bo tu sem

še enkrat prišel na tisti dan, ko bo svet sodil, pa ne tako reven, tako slab in ubožen, kakor je zdaj. Njegovi učenci pa Ga niso uméli, mislili so, de od slabosti in težav oslabljen tako zmoteno govori. En čas so šli, pa so spet postali. To je Jezusa nar bolj žalilo, de je bil zaveržen od svojih lastnih otrok, ktere je rešit prišel, ktere je tako ljubeznjivo iskal, in zdaj mora tako rekoč bežati pred njimi. Oh, mislil je na strašni dan sodbe, ko bo obdan od vsih angeljev, spremljan od trume svetnikov v oblakih neba zopet prišel v to dolino Jozafat, de se bo razserdil nad svojimi sovražniki. In to Mu je britke solze delalo. — Če zdaj tvoje serce ni ginjeno od te velike ljubezni nebeškiga Zveličarja, če toliko poniževanje tvojiga Odrešenika tvoje duše ne presune, ne omeči; oh, se pa raji spomni tistiga strašniga dneva sodbe, ko bo Gospod tudi od tebe odgovor tirjal. „Trobenta, pravi s. Gregor, zapoje k odhodu. Bodi pripravljen vsaki, ker sodba je blizu!“ Premisli to le: Zdaj kliče to terpljenje, te solzé, ta Kri, še za milost za te; potem pa, če si tega v svoj prid ne oberneš, bo vpilo ravno to za maševanje za té.

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! čigavo serce ne bo gignjeno do solz, čigavo ne presunjeno od serčne ljubezni do Tebe, če Te premišljujemo, ko si v toliki britkosti vender tako ljubeznjivo s svojimi učenci hodil po dolini Jozafat? Zares, Tvoje sveto žalovanje na ti britki poti v družbi svojih izvoljenih me bolj k ljubezni napeljuje, kakor premišljevanje Tvojiga prihodnjiga veličastva. Bog žaluje zavoljo naših pregreh, in mi bi bili merzli, neobčutljivi pri tem? Celo kamen omeče vodene kaplje, in tolike solze, tolika ljubezen Jezusa bi nas ne omečila in k ljubezni do Njega ne vnela? O tega ne. Moj terdni sklep je storjen: Ljubiti Te hočem, moj Jezus! zakaj Ti si me popred ljubil. Dodeli mi gnado popolnoma ljubezni! Saj praviš sam po preroku: „Z večno ljubeznijo te ljubim, zato se te usmilim, in te na se potegujem.“ Oh, vleci me torej na-se, in za dišavami Tvojih čednost hočem hiteti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: se vaditi v duhovni samoti.

Spominek.

„V pušavo jo hočem peljati in ji na serce govoriti.“ (Oz. 2, 14.)

Opomba. Ni ravno potrebno, da bi vselej si ta sklep in spominek odbral, ki je tu omenjen. Lahko si zvoliš kako drugo čednost, ali premaganje kake pregrehe, kakor se ti nar boljše, nar potrebniše zdí. Tudi si lahko v spominek zvoliš tiste besede, ki so te pri premišljevanji bolj živo ganile.

Večerno premišljevanje za prvi dan.

Jezus hodi s svojimi učenci po dolini Jozafat.

1. Ko je Jezus s svojimi učenci hodil po dolini Jozafat, jim reče: To noč se bote vsi nad menoj pohujšali, zakaj pisano je: „Pastirja bom vdaril in ovce njegove čede bodo razkropljene.“ To je bila spet nova britkost za Jezusa. Vidil je namreč v duhu, da ga bodo zapustili tudi Njegovi nar ljubeznjivši prijatli, ki so ravno kar ž Njim pri večerji sedeli, in katerim je On sam sebe z dušo in s telesam, s Kervijo in z mesam, kakor Bog in človek v s. Zakramentu v neskončni ljubezni se popolnoma dal; vidil je, da bodo vsi od Njega zbežali. Vidil je tudi vse tiste

kristjane, ki Ga bodo v prihodnje hvalili in častili le tako dolgo, dokler se jim bo dobro godilo; ko jih bo pa malo terpljenje, kratka britkost zadela, ga bodo nezvesto koj zapustili; vidil jih je toliko, ki bi se radi ž Njim veselili, pa tako malo, ki bi ž Njim žalovali; toliko, ki ga spremljajo k lomljenju kruha, k sveti večerji, pa tako malo, ki bi ž Njim šli na Oljsko goro in bi tam ž Njim kelih terpljenja piti hotli; toliko, ki bi Ga zavaljo sladkost, tako malo, ki bi Ga iz čiste ljubezni ljubili. To Ga je nar huje žalilo. Ti pa, o duša! kaj pa ti išeš? Kaj ti želiš? Ali si tudi med tistimi, ki se vsaciga terpljenja bojé, pred njim bežé?

2. Aposteljni pa, po ravno prejetim nar svetejšim zakramentu, od Jezusoviga miliga slovojemana še vsi presunjeni, vsi vneti za Njega, silijo v Njega, zagotavljajo Mu, de Ga nikdar nikakor zapustili ne bodo. S. Peter celo pravi: „De bi se ravno vsi pohujšali nad Teboj, jest vender ne. In Jezus mu reče: Resnično ti povem; de nocoj to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil. On pa je še več govoril: Ako bi mi bilo tudi umreti s Teboj, Te ne bom zatajil.“ Oh, kako zvestiga se je mislil, ves vnet je bil za Jezusa, in sto in stokrat bi

bil v tem trenutku za Njega umerl; pač nič ni menil, de bo še to noč pred revno žensko se tresel, besede ene dekle se prestrašil. — Uči se, moja duša! od s. Petra, spoznavati svojo lastno revšino in slabost; lej tu svojo lastno nezvestobo, svojo lahkomišljenost. Če je en apostelj po tako slovesnim zagotavljenji vender svojiga Gospoda zatajil, kaj hočeš ti na-se staviti, na-se zaupati? Oh kolikrat si že po pobožnim obhajilu svojimu Gospodu zvestobo obetal! mile solze točil! svete obljube delal! Kje pa so zdaj? Kje so tisti lepi, terdni sklepi? Obžaluj, objokuj svojo tolikratno nezvestobo!

3. Med tem pridejo na pristavo, kateri je ime Getzemani, ki je kake pol ure od hiše, kjer so zadnjo večerjo obhajali. Getzemani je pristava, kjer je bilo več malih odpertih hišic za popotne, z velikim ograjenim vertam, kjer je rastlo žlahtno drevje in druge mnogotere zbrane rastline. Več gostospletenih, lepo zelenih šotorov je bilo tam. Bil je tu kraj, kamor so Judje radi zahajali in tudi svoje molitve opravljat hodili. Včasih so tudi velike pojedine tu imeli. Getzemani se po našim pravi oljska stiskavnica, kjer tam je stalo več takih olivnih stiskavnic ali preš. Zato je prišel tu sem Jezus, ki je pravo olivno

zernje, iz kteriga je teklo olje gnade in milosti Božje; prišel je to noč v hudo stiskavnico svojiga britkiga terpljenja in smerti, de bi steklo do zadnje kaplje to olje gnade, v kterim mi rane svoje duše zaceliti in se v vsim dobrim okrepčati zamoremo. Jezus je tisto oljkino drevo, ki stoji v sredi poljá, iz kteriga teče olje Božjiga usmiljenja, de ga lahko vsi vidijo, de se nobeden izgovarjati ne more, če tega olja gnade noče rabiti. „Poboden sim lepimu oljkinimu drevesu, stoječimu v sredi polja.“ (Sir. 24, 19.) O torej posluži se, ljuba duša! obilno tega olja gnade, vedno ga daruj nebeškemu Očetu, za svoje obilne pregrehe! Vsaki zdihljej, vsaka molitev, solza, vsaka bolečina, vsaka kaplja Kervi Jezusove je zdravilno mazilo za tvojo dušo.

Sveti zdihljeji.

Preljubi Zveličar! oh koliko terpiš Ti za nas! kako malo pa mi iz ljubezni do Tebe! Pač nas mora biti sram, če le nekoliko primerimo svoje terpljenje s Tvojimi britkostmi! Ali ni to sramota, pravi s. Bernard, biti mehkužen ud s ternjem kronane glave? Z zveličano Johano od Križa bi zaklical: Kdo bo mojim očem dal potoke solzá, de bi noč in dan objovala britko terpljenje svojiga Boga? O

duša, moja uboga duša! zakaj ne umiraš od bolečin? Pa še več! Ti, o moj Jezus! ne tirjaš le praznih solza od mene; Ti hočeš, da Ti tudi v terpljenji nasledyvam. Dozdaj pa sim bežal pred križem. Če si le za trenutek zakril svoje obličje, že sim obupajoč zgubil vso serčnost. Za naprej pa mora biti drugač! S Teboj, o terpeči, o križani Jezus! hočem hoditi; in Tebe v terpljenji posnemati naj bo moja nar veči sladkost! O ljubezni vredno terpljenje, o čudno terpljenje mojiga Jezusa, kdo bi te ne ljubil, kdo bi ne bil pri Tebi? Nočem družiga, o Jezus! le za Te hočem terpeti! O ljubezen! o ljubezen! brez tebe mi je vse le britkost! Tebe pa najdem samo v terpljenji!

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Ves dan hočem biti v duhu zbran, in s Teboj se hočem meniti v svojem sercu.

Spominek.

„Njegov odhod nima nič grenkiga, Njegova družina nič sitniga, ampak le radost in veselje.“ (Modr. 8, 16.)

Jutranje premišljevanje za drugi dan.

Jezus gre s svojimi učenci na Oljski vert.

1. Oljski vert ni daleč od pristave Getzemani, nekoliko višje leži tje po Oljski gori, ki je z votlinami in melinami obdana, po kterih veliko oljkinih dreves raste. Sleherni si zamore tu kak kraj za molitev ali premišljevanje zvoliti, kakorkoli si hoče. Kraj, kamor je Jezus hôdil molit, je bil bolj zarašen. Na vertu torej je hotel Jezus svoje sveto, britko terpljenje pričeti, in tu, na vertu, je bil začetek odrešenja grešniga človeka; zakaj na vertu je bil prvi greh storjen, na vertu začetek vsih rev in nadlog, vsiga zla vesoljniga sveta. Kakšen, kateri vert bi bil zato bolj pripraven, kot ravno oljski vert? Sej je oljkina vejica znamnje miru, znamnje pomilostenja. Tako je že nekdam na oljki se opočil golob, kteriga je Noe iz barke bil spustil, in ko se je nazaj vernil, je prinesel oljkino vejo v znamnje miru, de je Bog se usmilil grešniga sveta in vesoljni potop se posušil. Tako je tudi nebeški golob, Jezus Kristus, ki je bil v to na ta svet poslan, de bi nam prinesel

večni mir, de bi nas z Bogam spet spravil, tako je tudi On se nar pred podal na oljski vert, de bi od tam vsimu svetu ponudil olj-
kino vejico večniga miru. In ti, o duša moja! ki si morebiti svoj notranji mir z greham zgubila, in ti je hudo, obupati hočeš, ali ne boš potolažena z Jezusam šla na ta vert? Bodi serčna! „Hrib Gospodov je masten hrib“, pravi psalmist, to je, gnade poln. Tudi za te bo gnade poln, ta oljski hrib, če Jezusa z zaupanjem tje spremiš.

2. Na ravno ta oljski vert, pravi staro izročilo, sta nekde Adam in Eva, zaveržena iz paradiža, prvič stopila na okleto zemljo, ter sta objokovala tu svojo pregreho. Bil je torej tu vert žalosti, vert pokore. Pač se je tudi spodobilo, de tam, kjer je bil prvi greh obžalovan, objokovan, se je tudi začela njega sprava in odpušenje. Misli si tudi, ljuba duša! koliko pobožnih molitev so na tem vertu pobožni Judje k Bogu poslali, de bi skorej poslal Zveličarja sveta; koliko milih solza je tu že preteklo! Kolikrat je Jezus sam tukaj molil! zakaj večkrat je s svojimi učenci tu sem prišel, pravi s. pismo; po svoji navadi je tje hodil. Po pravici je torej Jezus tukaj začel svoje bitko terpljenje. Spremi torej, o duša moja! tudi ti svojiga Jezusa na ta

oljski vert! Obžaluj, objokuj na tem vertu tudi ti svoje hudobije, svoje pregrehe; zdihuj in kliči tudi ti proti nebu za milost in gnado! Gotovo, prav gotovo boš tudi ti, z Jezusam zedinjen, odpušenje in gnado tukaj zadobil. Žaluj, žaluj, moja duša, na tem vertu! Blagor jim, ki žalujejo in zdihujejo, ker potolaženi bodo!

3. Bilo je okoli devete ure, ko je Jezus s svojimi učenci prišel v Getzemani. Zemlja je bila temna, nebo je bilo jasno. Jezus je postal silno žalosten ter je veliko nevarnost naznanil. Vsi prepadeni so bili učenci čez to. Jezus je rekel osmerim učencem: „Sédite tukaj, de zmolim, molite pa tudi vi, de v skušnjave ne padete.“ In On vzame seboj Petra, Jakoba in Janeza dalje na Oljsko goro. Le malo svojih učencev je Jezus seboj vzel; ravno tiste, ktere je nar bolj ljubil, kateri so bili pozneje perve podstave Njegovе s. cerkve. In ravno ti trije so bili tudi na gori Taboru ž Njim, ko se je bil veličastno spremenil pred njimi. Oh, bal se je, de bi se drugi že zdaj ne pohujšali nad Njim, ki je tako reven postal. O modrost in ljubezen Božja!

Jezus noče nobenimu več terpljenja naložiti, le kolikor ga prenesti zamore. Zvaga

ga tako rekoč; nar več ga da svojim nar ljubeznivšim otrokam, katerim tudi nar več gnad podeluje. Terpljenje je torej častna sprednost, znamnje posebne ljubezni Jezusove do nas. Pa ti, o duša! nočeš nič terpeti? Ali vidiš, kaj je prava čast Jezusoviga učenca? Učenec, ki je ležal na Jezusovih persih, mora terpeti; s. Magdalena, ki je sedela pri Jezusovih nogah, mora terpeti; nar čistejši, nar svetejši, deviška Mati Marija, ki jo je Jezus nar bolj ljubil, mora nar več terpeti. O terpi in poterpi tudi ti radovoljno, de boš tudi ti deležen te svete, te zvoljene družine!

Sveti zdihljeji.

Nar ljubeznivši moj Jezus! kdaj bom vender spoznal, de pot terpljenja, pot križa je nar bolj gotova, je kraljeva pot v nebesa, po kateri nam vse gnade nasproti tekó? Ktere Bog ljubi, te tudi. On tepe.

Dodeli mi vender to gnado, o Gospod! de se nikoli ne ločim od Tebe, nikoli od družine Tvojih svetnikov. Ti iz gole ljubezni do mene terpiš, jest pa za svoje pregrehe. Kaj je tedaj posebniga, če en čas terpim, de se za svoje pregrehe spokorim, pa zato večno plačilo dobim? Oh ne, ne, moj Jezus! nič me

ne sme več odtergati od Tebe, ne britkost, ne težava, ne bolezen, ne bolečina! Druziga nočem, o Gospod! kakor s. Terezija pravi: Terpeti ali umreti! Res, ko bi vedil, de ti je bolj dopadljivo, bi zavpil s s. Katarino: Gospod! ne umreti, ampak terpeti! Vtisni torej, o Jezus, svoje sveto terpljenje, svoje svete rane prav globoko v mojo dušo, de jih imam vedno pred svojimi očmi! O sladko terpljenje, o svete rane! o de bi vas zmirej nosil v svojim sercu! O Jezus, naj bom tedej vedno zedinjen s Teboj v terpljenji, de, če tukaj s Teboj terpim, se nekda tudi tam s Teboj veselil. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Serčne želje po popolnosti obuditi, in na vsako terpljenje biti pripravljen.

Spominek.

„Terpeti ali umreti.“ (S. Terezija.)

Večerno premissljevanje za drugi dan.

Jezusova žalost na Oljski gori.

Jezus pa se je začel tresti, otožen, žalosten biti. Čudili so se učenci, de On, ki jih je vselej tolažil, se je bati začel. Rekel jim je: „Moja duša je žalostna do smerti; ostanite tukej in čujte!“ Tolika otožnost, tako smertne težave so presunile Jezusovo dušo, de bi bila že omagala, ko bi ne bilo namenjeno Njegovimu življenju še hujši, še večji terpljenje. Tolike britkosti je hotel Jezus že v začetku prevzeti! S to nepopisljivo in strašno žalostjo nam je pokazati hotel, de se odpo-
vé prostovoljno vsimu tolažilu, in de iz ljubezni do nas hoče prevzeti vse terpljenja duše in telesa. Zato je bila Njegova duša obložena s strahom in žalostjo, kakor je zapisano: „Smertne težave Me obdajajo! Polnost Tvojiga serda se je zlila čez Me, o Gospod! in Tvoja groza Me je prevzela, kakor valovi Me je obdala.“ (ps. 17.) — Premisli, o duša moja! kje je človek, de bi terpel brez vse tolažbe; ali de bi le terpeti poželcl? Jezus je hotel biti žalosten noter do smerti, de bi

vse žalostne tolažiti zamogel. Studenec vse tolažbe se je usušil, de bi razlival na vse žalostne svoje tolažila, jim njihove britkosti polajšal. Zahvali se svojimu do smerti žalostnemu Jezusu in imej usmiljenje ž Njim!

2. Jezus se ozera okoli in vidi, kako se bližajo od vsih strani britkosti in težave, žalost in skušnjave, kakor temni oblaki v strašnih podobah. „Šel je malo dalje in se je za en lučaj od njih podal.“ Ves otožen je bežal proti votlini, ktera je bila s čez molečo skalo in germovjem zakrita, de se ni vidilo okoli. Vedno več prihaja Njegova žalost, vedno hujši Njegova britkost. Oh bilo je, kakor de bi objemala ta ozka votlina gnjusobo vsih grehov in težo in kazne taistih od perviga greha v raji noter do zadnjiga na ti zemlji. Vidil je zdajci hudobije vsih časov, spoznal je gerdobo in neskončno število taistih. Vidil je, kako strašno je Bog razžaljen z enim samim greham; vidil grozo večniga pogubljenja; vidil, koliko milijonov duš se bo pogubilo; vidil, koliko jih je že bilo v peklu od perviga greha sem. Oh, tu se je pretreslo Njegovo ljubeznjivo serce pri pogledu tolike gnjusobe, tolike nadloge in v dar se je ponudilo nebeškemu Očetu za vse te pregrehe: Vse je na-se vzel, in za vse je hotel

zadostiti. Satan pa se je valjal s serditim zaničevanjem med vsim tem gnjušenjem ter je Jezusu vpil: Kaj? tudi zato in zato hočeš zadostiti? — Premisli, moja duša! kaj pač je Jezus občutil! Zakaj tako velika je bila bolečina Njegova, kakor ljubezen Njegova, kakor vnema Njegova za čast nebeškiga Očeta, in ta je bila neskončna. Grehi so bili tedej tiste divje zverine, stekli psi, ki so tergali Njegovo Božjo dušo, ki so grozovitniši bili, kakor nar hujši tolovaji. O greh, o greh, kaj strašniga moraš pač biti!

3. Premisli pa tudi, moja duša! Jezus ni terpel le sploh za vse grehe vsiga sveta, ampak tudi za vsako pregreho posebej. Tu so bile tudi tvoje lastne pregrehe, ki si jih od svoje mladosti sem storil, in ki jih boš morebiti še storil do konca svojiga življenja; vse te so se prikazale pred dušo tvojiga Jezusa in Ga z neskončno britkostjo napolnile. Tedej je tudi vidil vse gnade, ktere si že zaverigel, opomine in prigovarjanja tvojih staršev in spovednikov, ki jih nisi slušal; toliko lepih zgledov, ki jih posnemati nisi hotel; toliko časa, ki si ga zapravil; toliko dobriga, kar si opustil; toliko hudobij, ne-hvaležnost, nezvestob in pregreh, ktere si že storil. Oh, vse to je presunilo Jezusovo dušo,

kakor ojster meč bolečin! In oh, boš mar pogubljen tudi ti? O duša, premisli vender: Kako te Jezus ljubi, kako žaluje za te! Preoberni, preoberni svoje grešno življenje, svojo nesrečno mlačnost, Oh, de bi bil merzel ali pa gorak; ker si pa mlačen, te bom pljunil iz svojih ust! Premisli to, moja duša!

Sveti zdihljeji.

Žalostni Jezus! Tvoja žalost rani globoko tudi moje sercé, smiliš se mi! Spoznam — oh, prepozno! kaj strašniga je greh! Res, grehi, zlasti moji lastni grehi so Ti to neizrečeno britkost napravili. Kdo mi bo dal, kje bom dobil solzé, de objokujem noč in dan svojo nesrečo, de sim le enkrat v svojim življenji razžalil svojiga Boga? Žalostno, v morje britkosti vtopljeno serce Jezusa mojiga! vender nočem obupati, ne; Tvoja žalost, Tvoja britkost zavoljo mene, mi je nar boljši zagotovilo Tvoje ljubezni. Dodeli tudi meni pravo žalost čez moje grehe. Ne želim več vnanjih tolažb, tudi notranje Ti darujem, če Ti je ljubo. Ne želim družiga, kakor solzá čez svoje grehe. S s. Magdaleno obžalujem, objokujem svoje pregrehe pri Tvojih nogah; pa zavoljo Tvoje svete brit-

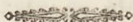
kosti in pa žalosti na oljskim vertu upa moja duša slišati od Tebe tiste zveličavne besede: Ker je veliko ljubila, ji je bilo tudi veliko odpušeniga. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: samotno živeti, vsih nespodobnost, nepotrebniga smeha se zderžati.

Spominek.

„Moja duša je žalostna do smerti.“
(Mat. 26, 38.)

Jutranje premissljevanje za tretji dan.

Jezusova molitev na Oljski gori.

1. Ko je Jezus do votline prišel, je padel na svoj obraz ter je molil, ko bi bilo mogoče, de bi ta ura šla od Njega. „In je rekel: „Aba, Oče, ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih, pa vender ne, kakor jest hočem, ampak kakor Ti.“ — O mogočni poglavar! zakliče s. Bernard, odkod ta ponižna, britka prošnja? Kaj se mar nisi v prostovoljni dar ponudil svojimu Očetu? O se vé, de; pa

zavoljo naše slabosti, de bi nas v naših britkostih pokrepčal, je hotel Gospod to storiti. Tu na Oljski gori, moja duša! se uči moliti. Ta molitev Jezusa Kristusa, pravi na dalje s. Bernard, je nar bolj popolnoma zgled, kako moramo moliti; ima nar boljši pripravljanje, namreč samoto, nar boljši lastnosti, namreč ponižnost in otročje zaupanje. Jezus se je v samoto podal, de bi vsimu raztresenju pot zagrabil, vsimu se je odpovedal, celo svoje nar bolji, nar ljubši prijatle je zapustil; in v znamnje svoje ponižnosti je na svoj obraz padel. Pokazati nam je hotel, kako se za nas, ki smo prah in pepel, spodobi z Bogom govoriti. Zakaj molitev ponižniga oblake predere, in ne gre od tam tako dolgo ne, de jo Bog usliši. — Premisli zdaj, o duša! ali je bila tvoja molitev dozda taka? In če ni bila, poboljšaj jo. Prosi Jezusa, de te uči, prav pripravljeno moliti.

2. Na to vižo moliti, kakor je Jezus molil, je pa tudi nar bolj popolnoma: Molil je namreč z otročjim zaupanjem, pobožno in stanovitno. Kaj je pač bolj ljubiga, bolj otročjiga, bolj polno zaupanja, kakor mili odgovor: Oče, Oče! — Kakor otroci moramo stopiti pred Očeta nebeškiga. In kakšna molitev bi bila bolj pobožna, kakor Jezusova na Oljski

gori. Celo smertne težave so Ga obdajale in kervavi pot je potil. „Iz vsiga serca sim klical, usliši me, o Gospod!“ pravi psalmist. — Pa tudi stanovitna je bila Njegova molitev. Molil je, ker ni bil prec uslišan, v drugič, celo v tretjič, in kakor pravi s. evangeli, celo serčnejši. Če torej Sin Božji ni odjenjal, ampak je v tretjič molil, zakaj bi prec jenjal ti, z grehi obloženi červ zemlje, ako te Bog na pervo ne usliši? Ako je Sin Božji bil tako stanoviten v molitvi, zakaj bi človek dalje ne molil? Ako studenec vsih dobrot ne odjenja, zakaj bi jenjal ta, ki je reven vsiga dobriga? Zdravnik móli, pravi s. Bernard, in bolnik bi ne molil? Premisli, kar pravi s. Avguštin: Dokler ti Bog molitve ne odvzame, ti tudi usmiljenja ne vzame.

3. Pred vsim pa prevdari popolnoma zatajevanje Jezusa, in vso vdanost v voljo Božjo, pa tudi čudni sad te molitve. Jezus je molil v britkosti svoje duše, tako rekoč zapušen od Božje nature, brez vsiga tudi notranjiga tolažila. Molil je z vso vdanostjo v Božjo voljo, in to je nar višji stopnja molitve. „Ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!“ Naša molitev ima le toliko vrednost, kolikor se z voljo Božjo zedinimo. Jezus je tedej pripravljen, vse preterpeti. On vzame kelih,

ki Mu Ga Oče podá, in ga spije do dna. Premišluj Jezusa do zadnjiga zdihljeja na križi: Njegovo s. molčanje, Njegovo krotkost, Njegovo ponižnost v nar večjim zaničevanji, in Njegovo čudno poterpežljivost, in lej! veličastni sad Njegove molitve. Še več! Lej Njegovo čudno ljubezen do njegovih učencev; prec po molitvi gre k njim, de bi jih potolažil. V tem nam pokaže, de tudi v molitvi ljubezni do bližnjiga pozabiti ne smemo; de ravno molitev mora to ljubezen utrditi. Zato pravi s. Gregor: Tako moramo moliti, de pri tem svojiga bližnjiga ne bomo pozabili; pa spet bližnjimu smemo le tako in toliko streči, de svojih molitev ne bomo opustili. — Prečudna molitev Jezusa na Oljski gori, v kateri vsa naša molitev še le pravo moč zadobi v zedinjenji z Njegovim kervavim potam! O Jezus, uči nas moliti!

Sveti zdihljeji.

Kako revna, o Jezus! je bila moja molitev do zdaj, in kako nepopolnoma, če premišlujem, Tebe, moj Zveličar, v kervavim potu, na obrazu ležéčiga pred Tvojim nebeškim Očetam! O čudna ponižnost Sinu Božjiga! Bog leži pred Bogam v prahu te zemlje! In jest, uboga reva, se

ne ponižam ter se prederznem, stopiti pred svojiga stvarnika z merzlim, persteno-mesenim, napuhnjenim srcem! O Jezus, milost, milost! S Tvojo mogočno molitevjo, ki nebesa predere, zedinim svoje slabo, revno zdihovanje; dopolni Ti, o Gospod, kar jest ne premorem. Zavoljo zaslužnja Tvoje s. molitve na Oljski gori stori moje zdihovanja, moje prošnje Bogu dopadljive!

Dodeli mi, o Jezus, duha pobožnosti, gnado molitve! Gospod, uči me moliti; sej ne morem nič brez Tvoje moči. Razlij čez me svojiga duha, kateri naj vedno v meni serčno zdihuje. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Ustno molitev pobožno, bolj serčno opravljati.

Spominek.

„On je na zemljo padel in molil.“
(Mar. 14, 35.)

Večerno premišljevanje za tretji dan.

Jezus obiše svoje spijoče učence.

(Pogled na Jeruzalem v ti uri.)

1. Nepopisljiva žalost je Jezusa prevzela. Vse pregrehe, vse hudobije, vse britkosti in terpljenja so Ga navdajale; groza pred smertjo in človeška boječnost pred strašnim terpljenjem zadostenja ste Ga obšle. Pada sem ter tje. Pot britkosti Ga oblije; trese se, trepeče, vije svoje roke. Vzdigne se, kolena se tresejo, komaj Ga nosijo; ves zbegan je, skoraj bi Ga nobeden ne poznal. Hudo Mu je. In tedaj pride k učencem, in jih najde spijoče od žalosti.

Groza Ga je gnala k njegovim prijatlam, pa tudi skerb, v kateri je kakor dobri pastir, akoravno sam ves zbegan, gledal za svojo čedo, ktero je vidil v velikih nevarnostih, zakaj vedil je, de so bili v britkosti in skušnjavah. Pač tolaživna je za nas ta zvestoba pastirja Jezusa in pa Njegova velika ljubezen! Tako torej vemo, de Gospod nas ne pozabi, ne zapusti, če tudi ura skušnjav pride čez nas. Blizo je Gospod tem, ki so pobitiga serca! Zatorej bodi serčna, o žalostna in otožna

duša! Če Jezus v svoji nar večji žalosti in britkosti svojih ni pozabil; koliko bolj bo skerbela za nje zdaj, ko je v svojim nebeškim veličastvu!

2. Jezus pa je rekel: „Simon, spiš? Nisi mogel eno uro čuti? Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo. Duh je sicer voljan, ali meso je slabo.“ Oh, užalilo Ga je to, k stanovitnosti jih je opominjal, in s tem jim je napovedal vojsko Svoje človeške nature s smertjo. Kako je moglo Jezusa boleti, ko najde spijoče svoje učence v sredi tolike nevarnosti! O užaljeno serce Jezusovo! nikjer ne najdeš tolažila. Celo Tvoji nar boljši prijatli ne čujejo s Teboj, premagani od britkosti. — O koliko je tudi pobožnih duš, ki so od Boga že veliko gnad sprejele, pa tako malo se vdeležijo bolečin in terpljenja Jezusoviga, in so tako merzle in neobčutljive! Ali si morebiti tudi ti med temi zaspanimi kristjani? Oh, čuj in moli tudi ti, da ne padeš v skušnjave! Čuj, oh, čuj, zakaj sovražnik hodi okoli, kakor rjoveč lev, in išče, koga bi požerl! Moli, moli tudi, ker brez molitve ga premagati ne moreš.

3. V Jeruzalemu je bilo vse tiho ta večer, ker Judje so bili v svojih hišah in so za veliko noč pripravljali. Jezusovi prijatli pa

so bili vsi zbegani, slišali so namreč vsaktere govorice. Marija, preljuba Mati Jezusova, ni imela pokoja; šla je s s. ženami, z Magdaleno, Marto, Marijo Kleofovo in Salomo do predmesta, de bi od Jezusa kaj zvedila. Tolažili so se med seboj, ker niso menili, de bi se kdo še pred praznikom Jezusa lotil. Od Judeževiga izdajanja še niso nič vedili. Marii je bilo to vse razodeto. Tudi je vidila, kako je bil Judež ene dni sem ves zmešan. Kdo pač zamore popisati nepokoj in bolečine te ljubeznjive Matere? O duša moja! pogleduj večkrat med tem premišljevanjem na to ljubeznjivo Mater! Imej serčno usmiljenje ž Njo! Spremi jo s s. ženami, in tolaži to Materno serce! Sej je vse te bolečine le zavaljo tebe terpela! O žalostna Mati, sprosi odpuščenja pri Jezusu zavalj vsega, kar si terpela za nas!

Sveti zdihljeji.

Tudi jest, preljubi moj Zveličar! sim eden tistih nehvaležnikov, ki dozdej Tvojiga britkiga terpljenja nisim premišljeval, sim merzel, neobčutljiv bil s Teboj! S s. Gertrudo Ti tedej zakličem: Oh, dodeli mi saj, de zanaprej iz celiga serca, s polnimi željami in z žejno dušo po Tebi hrepnim! Zapiši s svojo drago Kervijo svoje

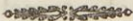
rane v moje serce, de v njem prebiram Tvoje bolečine in pa Tvojo ljubezen! O moj Jezus! zbudi me s svojo oživljajočo gnado iz spanja moje neobčutljivosti, in vžgi v mojim sercu ogenj svoje ljubezni! Tvoje terpljenja, Tvoje bolečine, Tvoje solze in Tvoje rane mi kličejo stoterno nasproti: Ljubi Me, ljubi Me, sej sim te jest že popred ljubil. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Mlačnosti in zaspanosti v duhovnih vajah se ogibati.

Spominek.

„Molite in čujte, de ne padete v skušnjava.“ (Mat. 26, 41.)

Jutranje premišljevanje za četerti dan.

Smertna britkost Jezusova na Oljski gori.

1. Jezus je šel v drugič tje in je molil, in je ravno tiste besede govoril: „Moj Oče!

ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih, pa vender ne, kakor jest hočem, ampak kakor Ti.“ In vernil se je k svojim učencem in jih je našel spet spijoče (njih oči namreč so bile dremotne) in niso vedili, kaj bi Mu odgovorili. Tedej jih je zapustil, je šel spet tje, je molil v tretjič in je ravno tiste besede govoril. In smertna britkost Ga je obšla. Nova vojska je prišla čez Jezusa. Godilo se je, kakor de bi angelji v celih verstah se Njemu bližali, in Njega obdajali. Kazali so Mu velikost in obširnost zadostivniga terpljenja; kazali so Mu veličastvo, lepoto človeka, Božje podobe, pred pervim greham, pa tudi gnjusobo in revšino njegovo po storjenim grehu. Kazali so mu izhajanje vsaciga greha iz perviga greha, pomen in bistvo vsaciga veselja nad greham, in iz tega izvirajočo strašno škodo za dušne in telesne moči človekove. Kazali so Mu, kako bo mogel za vsako veselje nad greham nasprotno britkost in težavo terpeti, in kako veliko bo mogel na duši in telesu terpeti. Za sleherni greh je bilo odločeno posebno terpljenje. Oh, vsi grehi vesoljniga sveta, z vsimi kaznimi, ktere je Božja pravica za nje tirjala, vse to Mu je bilo tadaj pred očmi. Še več! Bilo je, kakor de bi Mu angelji tudi kazali vse grozovitno orodje,

pripravljeno Njega terpinčiti, vervi, gajžle, ternjevo krono, kladvo, žeblje, križ, sulico, gobe i. t. d., potem za kakšno terpinčenje je sleherni namenjeno, pa tudi hudobije, serd tistih, ki so to orodje zmislili, pripravljali in se tako nad Njim znositi hrepené. Oh, to je Jezusa presunilo; groza Ga je obšla; lasje so vstali in pot se je prikazal na vsih udih; in akoravno je bila Njegova volja popolnoma zedinjena z voljo nebeškiga Očeta, se je vendar svoji človeški naturi vsiga prepustil iz ljubezni do nas, ter se je pretresnil pred smertjo.

2. Jezus, naš ljubeznjivi Zveličar, se je tedej zavzel pred nezmernim terpljenjem, in pretresnil pred strašno, kervavo smertjo. S svojo Božjo naturo se je tako rekoč uganil v presveto Trojico, ter se je vsiga občutljivi, človeški naturi prepustil. Ne le svojo britkost, ampak smertne težave vsih ljudi je On nase vzel; vse, kar le nar bolj zaverženi grešnik na smertni postelji, pri misli na svojo hudobijo in prihodnjo ojstro sodbo občutiti zmore; vse to je On nase vzel, de bi vsacimu v tem zadnjim toliko imenitnim trenutku pomagal, de bi tako v sredi smertne temote nam luč in tolažba bil. O prečudna ljubezen Njegova! Pa še več! Gospod ni le vidil svo-

jih terpljenj, ampak tudi neskončno terpljenje svoje ljubeznjive Matere, preganjanje svojih učencev, hudo smert svojih aposteljnov, vse terpljenja in britkosti, ki bodo Njegove noter do konca sveta zavoljo Njega zadele. Vse to je vidil, vse nase vzel, vse tako rekoč sam terpel, de bi nekdam vsim v vsih britkostih v smertnih težavah na pomoč prišel, in jih krepčal. O sveti Lorenc! tvoje veselje, tvojo radost na razbeljenim ražnji ti je prisluzil Jezus v svojih smertnih težavah. — O kdo bo popisal britkost in težave, neskončne bolečine Jezusa Kristusa! Nebeški Oče! kaj nimaš nobeniga usmiljenja več s svojim Sinam? Ali mora biti popolnoma pokončan zavoljo naših pregreh? Jokajte, o angelji Božji, o jokajte iz milosti do svojiga Boga in Gospoda, ki iz ljubezni do nas kakor červ v prahu leži! Ti pa, o duša, čudi se, tiho bodi in moli Ga!

3. In vender še ni dosti! Nove strašne britkosti so stopile pred Njegovo dušo pri misli: Kakšen prid, kakšen dobiček, kakšno plačilo bo za to grozovitno terpljenje? Ali je vredno, de se toliko trudim za ljudi? Oh in tadaj je vidil strašno prihodnost! Vidil je namreč terpljenja in preganjanje svete cerkve, svoje deviške cerkve, ki jo je tako drago s svojo Kervijo odkupiti hotel; vidil

nehvaležnost toliko ljudi. Jezus je namreč ljubil, in še zdaj ljubi nar bolj svojo s. cerkev. Hotel je celo umreti, svojo sveto stran odpréti, de bi izšla nova Eva, Njegova deviška nevesta, sveta cerkev, ki je mati vsih živih. Hotel ji je dati Kri odrešenja, vodo očiševanja in svojiga duha, te tri, ki so priča Njegova na zemlji. Hotel ji je dati s. zakramente, de bi bila čista, neomadežana, sveta nevesta. Hotel je biti nje glava in mi smo udje Njegovi, kost Njegovi kosti, meso Njegoviga mesa, zato je nebesa zapustil ter je hotel umreti za nas. Hotel nas je posebno poživiti v nar svetejšim zakramentu s. Rešnjiga Telesa, in zmirej in vedno noter do konca sveta pri svoji cerkvi ostati. Ali zamore Njegova ljubezen še večji biti? Zdaj pa je vidil vse prihodnje terpljenja svoje s. cerkve: preganjanja svojih učencev in apostelnov, od začetka malo število kristjanov, kervavo terpinčenje, ki jih bo zadelo, krivoverstva, ki jih bodo nepokorni, napuhnjeni krivoverci zasejali. Vidil je mlačnost, napčnost in hudobijo toliko kristjanov. Oh, vidil je celo pregrehe in pohujšanja, ki se v svetiši Njegoviga kraljestva godé! Vidil je večno pogubljenje toliko duš; vidil, za koliko njih bo zastonj tekla Njegova Rešnja Kri; vidil,

koliko njih bo Njegove gnade zaničevalo, akoravno je umerl za nje, in bi se bili tako lahko zveličali, pa niso hotli. Zavoljo tolike nehvaležnosti, tolike nezvestobe je bil Jezus tako užaljen, de ta edina bolečina bi Ga bila lahko umorila.

Sveti zdihljeji.

O moj v smertne težave vtopljeni Jezus! moj um je preslab, moje serce nepremožno, de bi zapopasti mogel Tvoje nezmerno terpljenje; ne vem, ne premorem družiga, kakor le molčati, čuditi se in moliti. V duhu torej poklekнем pred Tebe, obžalujem iz vsiga serca, de sim bil dozdej tako slep, ter sim Tvoje gnade premalo v prid si obračal. Svojiga sočutja Ti ne morem zadosti razodeti; v tiho žalost vtopljen občudujem le Tvojo ljubezen. Nekdaj si rekel zveličani Johani od Križa: „Bodi pri Meni, Moja nevesta, in briši Mi kervavi pot; daj mi kušljej miru za kušljej izdajanja.“ To bi tudi jest storil, ko bi mi tega moji grehi ne branili. Tvoj s. pot Ti vender smem obrisati in s Teboj smem zdihovati. O moj Jezus! zavoljo te britke smertne težave mi pomagaj v tisti strašni uri, ko se bo moja uboga duša

od telesa ločila, pred Tvoj sodnji stol stopila. Stoj mi na strani v moji smertni težavi in nikar me ne zapusti, če me tudi že vse bo zapustilo. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Večkrat se spomniti poslednjih reči: Smerti, sodbe, nebes in pekla.

Spominek.

„Spomni se, o človek, poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“ (Sir. 7, 40.)

Večerno premissljevanje za četerti dan.

Jezus kervavi pot poti.

1. „Ko so Jezusa smertne težave obšle, je delj molil. Njegov pot pa je bil, kakor kervave kaplje tekoče na zemljo.“ Grozovitne prikazni nehvaležnosti in hudobije vesoljniga sveta, ktere je Jezus prevzel, za ktere je plačati hotel, so vedno strašnejši prihajale. Bilo je, kakor de bi se satan v razni pošasti prikazoval, kakor tiger, ali volk, ali kača, in bi brez števila ljudi nadlegoval, zapeljeval

pokončal in pogubil. Kakor de bi z različnim orodjem na Jezusa planili, Ga zaničevali, zapljevali, preklinjevali, metali, bodli in bili. Njihovo orodje se je vzdigovalo in je padalo kakor cepci na podu, ter je razsajalo po nebeškim pšeničnim zernji. Med temi Jezusovimi sovražniki so bili zlasti tisti, kateri zaničujejo Njega v nar večji skrivnosti Njegove ljubezni, v zakramentu s. Rešnjiga Telesa. Med njimi so bili vsi, ki med s. mašo nobeniga spoštovanja nimajo, in cele množice mlačnih in nevrednih prejemavcev tega s. zakramenta. Brez števila tistih, katerim je ta skrivnost ljubezni v prisego ali kletev; zdivjani vojaki in hlapci satanovi, kateri svete posode oskrunijo, svete zakramente zaničujejo; nezvesti kristjani, ki tajé pričujočnost Jezusa v s. zakramentu; in z eno besedo, vsi tisti, ki se ne potegujejo za čast tega s. zakramenta, in tabernakelj, cerkve in altarje, kjer je ta s. zakrament shranjen, nesnažne, brez spodobne lepотиje puste, ali zanemarijo. Kako strašen pogled! Britkost in težava je Jezusa vsiga prevzela. „Njegov pot je bil, kakor kervave kaplje, tekoče na zemljo.“

2. Premisli zdaj Jezusa v kervavim potu. Njegovo obličje je bilo blede, s Kervijo je bilo oblito; Njegovi lepi lasje so bili v Kervi

namočeni. Jezus se je ves tresel, majal se je sem ter tje. Oh, molil je tako serčno k svojemu nebeškemu Očetu: „Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od Mene; vender ne Moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!“ Oči Njegove so že otemnele, smert je na ustnicah Njegovih; Kri se zbira proti sercu — On omaguje. Kaj bo mar že zdaj izdihnil svojo dušo? Ne, ne, zdaj še ne! Prečudna moč ljubezni žene s silo vso Kri nazaj, de celo žile Njegove predere in v kapljah teče na zemljo. Oblit je s Kervijo in zemlja premočena ž Njo. „O nedolžno Jagnje!“ zakliče častiti Ludovik Granaški, „kdo Ti je prisilil ta kervavi pot? Od kod so te kervave kaplje, ki čez Tvoje lica tekó; ni ga tolovaja, ki bi Te terpinčil, ni je ternjeve krone, ne žebljev, ne križa še.“ Sam si nekdam razodel svoji služabnici, zveličani Johani od Križa: Boli me nepremagljivo hrepenenje, umreti za grešnike; ta sili Mojo Kri iz notranjih žil z neizrečeno bolečino. Ljubezen torej, nar sve-tejši, Božja ljubezen je storila leto!

3. Premisli tedej: Kdo je našiga Zveličarja tako zdelal? Kdo se je prederznil, pri-gnati Kri iz Njegovih žil? Gospod je nekdam rekel svoji služabnici, s. Katarini Sienski: Sovraštvo in ljubezen ste to storile. Sovra-

štvo do greha in ljubezen do ljudi. Komu ne bo serce v bolečinah poterto? Kako drag je ta kervavi pot? Po pravici pravi nek služabnik Božji: „V teh na Oljski gori prestanih smertnih težavah, v tem tamkej pretočenim kervavim potu so zajemali vsi marterniki svojo serčnost; zadobé verni še dandanašnji svojo moč, sovražnika duše premagati.“ „Kakor grozd pod stiskavnico, pravi častiti Ludovik Granaški, ki ga tlači, ves svoj sok da, tako je tekla iz Tvojiga s. mesa pod stiskavnico bolečin škerlatna rosa Tvoje svete Kervi. To je prvi kap, iz kteriga je stekalo vino za Tvojo deviško cerkev. Tu si njen kervavi ženin, kar si že pri obrezovanji biti začel.“ Nar manjši kaplja tega kervaviga pota premaga vse zaklade vesoljniga sveta. O duša moja! časti te svete kervave kaplje prav pobožno, ter jih nebeškemu Očetu daruj!

Sveti zdihljeji.

Ko je s. Johana od Križa premišljevala Jezusa na Oljski gori v kervavim potu, je v duhu zraven Njega pokleknila, je kervave kaplje jokaje prestregla in z Njimi kropila cerkev Božjo v spreobrnjenje vsih grešnikov, v poterjenje pravičnih, v tolažbo vsim živim in mrtvim.

Kaj hočem jest, o ljubeznjivi Jezus, boljiga storiti? S to veliko služabnico Božjo hočem zagnati: O moj Jezus, poln Kervi! Kakšne so te težave? Moj presladki ženin! smertne bolečine so Te obdale; preobilnost Tvoje ljubezni Te je kot ogenj vnela; Tvoje Telo je razbeljena peč, z neprenesljivim plamenam; vneta Kri teče iz žil, de bi vse duše pridobila za večno zveličanje. Oh, razlij nekoliko te žerjavice čez mojo dušo, de bom deležen Tvoje britkosti in težave. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan Tvoje britko terpljenje saj pol ure preišljevat.

Spominek.

„Njegov pot je bil kot kervave kaplje, tekoče na zemljo.“ (Luk. 22, 44.)

Jutranje premišljevanje za peti dan.

Jezusa angelj poterdi.

Pogled na Marijo.

1. De bi Zveličar v svoji nezmerjeni žalosti in britkosti ne omagal, Mu je od časa do časa nekoliko pomoč došla. Bilo je, kakor de bi se odperl pred Njegovimi očmi predpek. Tada j je vidil Adama in Evo, vse stare očake, preroke in pravične stare zaveze, starše svoje Matere in Janeza Kerstnika, ki so vsi željno hrepeneli po Njegovim prihodu. On je namreč mogel tem zdihajočim jetnikom odpreti nebesa, in jih rešiti iz te ječe miliga hrepenenja. Tada j je tudi bilo, kakor de bi Mu angelji v duhu pripeljali vse trume prihodnjih zveličanih, kateri so svoje vojskovanja ž Njegovim terpljenjem zedinili in tako nebeško krono si prislužili. Bil je to nepopisljivo lep, tolaživen pogled. Šli so pred Njegovim obličjem v duhu vsi aposteljni in učenci, vse device in žené, vsi marterniki, pušavniki in spoznovavci, vsi cerkveni učeni in škofje, vse prihodnje verste menihov in nun, vse vojske zveličanih duhov. Vsi so bili ozališani z zmagovavno krono svojih ter-

pljenj in zatajevanj; in različnost cvetlic na njihovih kronah v podobi, farbi, duhu in moči se je spreminjala v različnosti terpljenja, vojskovanja in zmage, s katero so krono dosegli. Pa vse njih terpljenje in djanje, čast in velikost njihove vojske in zmage, vsa njihova slava, je imela le ceno v zedinjenji z zasluženjem Jezusa Kristusa. Bila je to družba svetnikov, ki je, kakor veličastna krona te zmage, ljubeznjivo serce Zveličarjevo obdajala. Ta ginljivi pogled je dušo našiga Gospoda nekoliko razveselil, poterdil.

2. Kmalopas zginile te tolaživne podobe, in bilo je, kakor de bi angelji kazali spet vse Njegovo britko terpljenje, od kušljeja Judeževiga noter do zadnje besede na križi. Izdaja Judeževa, beg Njegovih učencev, zasramovanje in terpljenje pred Anam in Kajfam, zatajevanje Petrovo, sodba Pilatova, zaničevanje Herodovo, gajžlanje in kronanje, smertna, kriva sodba, teža veliciga križa, srečanje s s. Devico, Nje britkost, zaničevanje tolovajev proti Nji, potni pert Veronike, strašno nabijanje in povzdignjenje na križi: z eno besedo, vse, vse je bilo pred Njegovo dušo spet odkrito, vse Mu je bilo tadaj pred očmi. Pa vse je rad prevzel, vsimu se je iz ljubezni do človeka podvergel. Bilo je okoli

enajste ure. Jezus je zdajci vidil, tudi občutil žalost svoje Matere; zakaj v duhu je vidila Njegovo terpljenje. Oh, kolikrat je povzdignila svoje roke proti Oljski gori! ker vidila je v duhu kervavi pot Jezusa, in kakor de bi hotla s svojimi rokami Njegovo obličje obrisati, jih je stegovala. O moja duša, imej usmiljenje z Jezusam, in Njegovo ljubo Materjo!

3. Učenci, ki so na vertu Getzemani ostali, so bili ravno tako polni britkosti in hudih skušnjav, ter so pospali. Drugi so okrog tavalili, da bi kaj zvedili. Jezus pa je bil zopet postal grozno otožen. „Prikazal se Mu je pa, piše sv. evangelist, angelj z nebes, kateri Ga je poterdil.“ Misli si, duša moja! prelepiga angelja v dolgim, tankim oblčilu, kakor mašnik ogernjeniga, v človeški podobi. Prečudni kelih je deržal v svojih rokah; z nar večji častjo je podal Gospodu leskeči grižljaj, in piti iz prečudniga kelha. In zdajci je zginit. Jezus je tedej kelih svojiga terpljenja prostovoljno vzel in bil je pokrepčan. O čudna skrivnost, pravi s. Bernard, kdo te bo razumel? Ti, moč in čast vsih angeljev, pa pripustiš, da Te angelj tolaži, angelj poterdi! V slabšiga torej si se ponižal, kakor so angelji Tvoji! O prečudna ponižnost

Jezusa, ki se je toliko ponižal! Tedej smemo tudi mi zaupanje imeti, in v britkostih in težavah k molitvi se zateči, in moč in tolažilo bomo gotovo dobili.

Še nekoliko je počil Jezus zdaj v votlini; akoravno še otožen, vender čeznaturally vterjen. In v tretje je prišel k svojim učencem, ter jim je djal: „Spite zdaj, in počivajte! Dosti je; ura je prišla; glejte! Sin človekov bo izdan v roke grešnikov. Vstanite, pojdemo! Glejte! kateri me bo izdal, je blizo.“

Sveti zdihljeji.

Zdaj, o sladki moj Jezus! sim potolažen; vidim Te v Tvojim britkim terpljenji od angelja prečudno poterjeniga. S tem si mi hotel pokazati, de tudi meni ne bo manjkalo ne gnade, ne moči, kadar bom, obsut od mnogoterih britkost, v Tebe zaupljivo klical. Čudi se, duša moja! Ne angelj, ne; Ti sam, moj ljubeznjivi Zveličar, si moja moč, moje tolažilo! Ti si bil oslavljen, de bi mene močniga storil. Tvoj kervavi pot mi je prečudno mazilo, ki mojo dušo in telo krepča, in mojimu sercu nepremagljivo serčnost daje. Zato pravi po pravici s. Katarina Sienska: „Bodi močan, bodi serčan in nič se ne boj; Kri

Jezusova te je čisto oprala. Zmagal boš s Kervijo Jezusa Kristusa v svojim sercu in z imenam Njegovim v svojih ustih.“ Hvala, hvala tedej, o ljubeznjivi Zveličar! de si mi toliko gnado in tolike tolažbe pridobil s svojo britkostjo, s svojim kervavim potam na Oljski gori! Oh tolaži, poterdi me Ti sam ob uri skušnjav in vojskovanja! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Le pri Tebi tolažbe iskati, in nobenimu svojih nadlog ne tožiti.

Spominek.

„Prikazal se Mu je angelj z nebes, kteri Ga je poterdil.“ (Luk. 22, 43.)

Večerno premišljevanje za peti dan.

Judež in njegova družina.

1. Ko je Jezus še govoril, pride Judež Iškarjot, eden dvanajsterih, in ž njim velika

množica, s svetilnicami, baklami in raznim orodjem, poslani od višji duhovšine. „Dal jim je bil pa Njegov izdajavec znamenje, rekoč: Kteriga bom kušnil, tisti je; Njega primite in peljite Ga varno!“

Premisli, moja duša: En apostelj izdà Jezusa; eden Njegovih prvih prijatlov, kterimu je Gospod že tako obilno gnad skazal, ga k toliki časti povzdignil; kterimu je malo popred še noge umil, in kateri je ž Njim pri večerji sedel. Ta nesrečni človek se je nekaj časa popred soznanil z nekterimi hinavskimi farizeji, kateri so ga s priliznjenim obetanjem k izdaji privabili. Revniga in težavniga življenja že sit, je pričakoval, kdaj bo Jezus napravil časno, mogočno kraljestvo, v katerim bi on — si je mislil — imenitno službo dobil; spoznal je pa, de ne bo nič taciga, vidil, de se preganjanje množi, slišal je celo, de hočejo Jezusa umoriti, in se je hotel imenitnim farizejem, sovražnikom Jezusovim, prikupiti. — Spoznaj iz tega, ljuba duša! de noben stan, in ko bi še toliko gnad bil od Jezusa sprejel, nas padca in pogubljenja ne obvaruje, če vedno ne čujemo in pa ne molimo. Uči se tu, kako je nevarno, k sovražnikom Božjim v družino hoditi. Zato beži pred hudobnim človekam. Pred vsim pa, služi Bogu le iz

praviga namena. Ne iši nič družiga, kakor le časti Božje in zveličanja svoje duše; ne boj se ne terpljenja, ne preganjanja zavaljo Jezusa! Oh, koliko njih je že Jezusa zapustilo, izdalo iz gole boječnosti pred ljudmi, de bi le svetu dopadli!

2. Nar hujši pa je bila lakomnost, ktera je Judeža k temu nagnjusnimu djanju pripeljala. Premoženje je hotel imeti; zato se je že takrat tako togotil, kadar je s. Magdalena drago mazilo zlila na Jezusove noge. Mošnjo je namreč imel, denar je bil v njegovih rokah; berž ko ne, se je že popred s kakšnimi goljufijami pečal. Le denar mu je bil v misli; ni mislil ne na obsojenje, ne na križanje Jezusa, ampak le edino na denar. Zato je letal sem ter tje k Judam, ter jim prigovarjal, de bi Jezusa še pred prazniki vjeli. Višji duhovšina pa in farizeji mu niso še prav zaupali, in sovražili so ga v svojim sercu. Bali so se tudi, de bi kak hrup ne vstal, ker k praznikam je bilo veliko ljudstva iz vse Judeje skupaj. Poslednjič mu dajo trideset srebernikov, plačilo izdajanja, okoli petnajst goldinarjev našiga denarja; de se je spolnilo, kar prerok pravi: „Tehtali so moje plačilo, namreč trideset srebernikov.“ Po toliko so takrat sužne — oh nar revniši ljudi

— kupovali. Tako je prodal Judež Boga, nebesa, zveličanje, svojo dušo in svoje telo: Vse, vse, neskončno večnost za nekoliko ubogih denarjev!

O oslepljeni, o nesrečni Judež! — Pa, duša moja! ali si Ti bolji kakor on? bolj zvesta, kakor on? Ali nisi morebiti še bolji kup, morebiti za smerdljivo meseno poželenje, za hitro minljivo dopadajenje, za puhlo počastenje, zavoljo prav majhniga časniga dobička, že večkrat svojiga Gospoda prodal? Premisli to! Le še premisli!

3. Nar večji vzrok, zakaj je Gospod Judeža tako daleč zapustil, je bila gotovo nevredna, prederzna prejema s. Zakramenta. Od takrat, kar je šel od svete večerje, je satan šel vanj in ga je popolnoma v last vzel. Kadar je grižljaj sprejel, pravi s. evangelist, je šel satan vanj. Nobena stvar ni mogla več presuniti tega temniga, ledeniga, kamnito-oterpnjeniga serca. Jezus ga je tako milo pogledal pri umivanju njegovih nog; pokleknil je pred-nj; noge mu je umil in kušnil; in to ga ni ganilo. Pri zadnji večerji se mu je Gospod iz gole ljubezni sam dal; še opominjal ga je: pa vse je bilo zastonj. Solze, prošnje, opomini Matere Božje in drugih učencev, nič ga ni presunilo. Po nevrednim

obhajilu je bežal k smertnim sovražnikom Jezusovim, k veliki duhovšini in farizejem, ter ni dal miru, tako dolgo, de so mu privolili; zakaj k učencem si ni več nazaj upal; mislil si je: Če Ga zdaj ne primejo, Ga ne bodo več dobili; zakaj prijetli se bodo krog Njega zbrali in za svojiga kralja Ga bodo sklicali. Vdala se je torej višji duhovšina. Premisli tu, kam človek pride, če se Božji gnadi ustavlja! Prevdari, kaj strašniga je nevredno obhajilo! „Njih miza jim bo v zanke,“ pravi prerok.

Sveti zdihljeji.

Groza me obdaja, o Jezus! če pre-mišlujem, kam človek pride, ako Tebe zapusti, in Tvojiga notranjiga nagibovanja ne posluša. Celo preobilnost Tvoje ljubezni in Tvoje gnade nam bo v pogubljenje, ako jo napak obračamo. Po pravici zdihuješ po preroku: „Na svojih rokah sim jih nosil, pa niso spoznali, de skerbim za njé.“ Ljubi moj Jezus! ne pri-pusti, de bi jest kdaj tako nehvaležen bil! O ljubezen, o Bog ljubezni, kraljui Ti popolnoma čez me! Odtergaj me od vsih posvetnih nagnjenj, ki me od Tebe ločiti zamorejo; povžij, sežgi jih v ognji svoje

ljubezni. Dar svete ljubezni želim biti!
Dodeli, de nikoli ne pristopim brez vredne
priprave duše in telesa k Tvoji nar sve-
tejši večerji, de mi zavživanje Tvojiga
Telesa in Tvoje Kervi ne bo nikoli v po-
gubljenje, ampak v večno življenje. O lju-
bezen, daj, de Te večno jest ljubim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! skle-
nem za dans: Na sveto obhajilo se pri-
praviti tako lepo, kolikor mi bo le mo-
goče, in zahvale zato nikoli ne opustiti.

Spominek.

„Človek naj spraša sam sebe, preden
jé od tega kruha in pije iz tega kelha!“
(I. Kor. 11, 28.).

Jutranje premlšljevanje **za šesti dan.**

Judežev kušljej.

1. Judež se je bil zmenil s svojo der-
halijo: de hoče sam pred njo iti na vert, tam

Jezusa pozdraviti, kušniti, kakor de bi od svojih opravil prišel k Njemu, kakor prijatelj in učenec; za njim pa, je tolovajem rekel, naj hitro gredo in Ga primejo. Hlinil se je, kakor de bi ravno po nevedama zraven prišel in z drugimi učenci potem zbežal. Veliki duhovni pa Judežu niso zaupali, zato so vojakam naročili, naj dobro pazijo nanj, zakaj plačan je, in potepuh bi jo na zadnje utegnil z denarjem pobegniti. Tudi bi Jezus potem, po noči ubežati zamogel. Tako tedej pride ta derhal na Oljski vert. Na prvo gre Judež z vojaki; za njimi, nekoliko zadej, štirje navadni, gerdi briči, ki so nesli ketine in vervi, na zadnje pa farizeji in služabniki duhovšine. Bilo je morebiti kakih dvajset vojakov zmed tempeljnovе straže in nekoliko bojnih hlapcev Anatovih in Kajfeževih. Ko pridejo na Oljski vert, hoče Judež naprej stopiti, kakor so se bili pogovorili; pa vojaki ga niso pustili spred oči, ter so se zdajci ž njim prepirali. Judež se je čez to jezil in je bil ves zbezan. Vidil je že zdaj, kam ga bo nesrečno djanje pripeljalo, pa satanu se je popolnoma vdal in ni mu bilo nič žal. Ko so se tako naprej podili, je šel pred njimi, je naravnost pred Jezusa stopil, ter Ga je pozdravil, rekoč: Zdrav bodi, Učenik! in Ga je

kušnil. — Premisli tu nehvaležnost, prederznost, nesramnost in hudobijo Judeža, ki se prederzne, stopiti pred svojiga nar čistejšiga, nar svetejšiga, ljubeznjiviga, vsigavidijočiga Učenika, ki je njegove nar skrivnejši misli vse vedil. Podoben mu je pa vsaki grešnik, ki se ne boji hudo storiti pred očmi Božjimi. Prevdari to, moja duša!

2. Premisli pa tudi hinavski kušljej Judežev. Kuševanje je namreč znamnje prijaznosti in pa ljubezni. Torej ni za Judeža nič svetiga; kušljeja se posluži, de bi Jezusa izdal. Sladkiga Učenika, studenec vse ljubezni hoče vjeti z znamnjem ljubezni. Premisli, kako je bilo pač ranjeno ljubeznjivo serce našiga Zveličarja! Zato se je Gospod že pri psalmistu pritožil: „Ko bi me bil moj sovražnik preklinjal, bi še prenesel; pa ti, moj tovarš in moj znanec, ki sva skupaj sladkosti vživala, v hiši Gospodovi v zastopnosti prebivala!“ (ps. 54, 13—15.). Oh, to je Jezusa nar huje ranilo, ki je Judeža vedno tako serčno ljubil pri vsi njegovi nehvaležnosti! Ti pa, o keršanska duša! premisli: Kadarkoli greš z Jezusam k s. večerji; kadar Njegovo presveto Telo in Njegovo Rešnjo Kri prejmeš v s. Obhajilu; kadarkoli moliš, v cerkev greš, — z eno besedo, kadarkoli se kristjana spo-

znaš, tolikrat pozdravljaš, kušuješ po duhovno svojiga Učenika Jezusa Kristusa. Če pa te-
dej z nečistim, pregrešnim, hudobnim srcem
k tem skrivnostim pristopiš, ali nisi takrat
hujši, kakor Judež, ali nisi še bolj hinavsk
kakor on? Kušuješ Jezusa z ustmi, in morebiti
Ga ne le enkrat, ampak večkrat na dan iz-
daš s svojim djanjem in hudobnim govorje-
njem. „Je li tvoje oko hudobno, ker sim jest
dober?“ pravi Gospod. (Mat. 20, 15.) O duša,
premisli neskončno ljubezen svojiga Zveličarja
do tebe; premisli gnade, ktere ti je On že
dodelil! Ne bodi nehvaležna, nezvesta, ne
delaj novih ran Jezusovimu sercu; sej jih že
dosti ima, sej je čez in čez z ranami ob-
dano.

3. Jezus pa je Judežu rekel: „Priatelj,
čemu si prišel? Judež! s kuševanjem izdajaš
Sinu človekoviga?“ O prečudna ponižnost,
mila ljubezen Jezusa Kristusa! Nisi ognil,
pravi s. Bernard, svojih nar svetejših ust, na
kterih ni bilo nikoli le sence goljufije, kuše-
vanju nezvestiga izdajavca, česar usta so
bile oskrunjene s peklenško hudobijo. O ne-
dolžno Jagnje Božje! kaj imaš Ti s tem vol-
kam opraviti? — Pa, o Gospod! to je bilo
djanje Tvoje milosti, Tvoje ljubezni, de bi
vse storil, kar bi zamoglo še prebiti terdo-

vratnost tega hudobniga serca, zakaj po stari prijaznosti ga opominjaš z ginljivimi besedami: „Priatelj, čemu si prišel?“ In z nesramnostjo njegove lastne hudobije, si hotel presuniti serce tega nesrečniga s pšico, ko si rekel: „Judež, s kuševanjem izdajaš Sinu človekoviga?“ Zato je sprejel Gospod to goljufivo in grozovitno kuševanje, pravi častiti Ludovik Granaški, de bi s svojo ljubeznijo in krotkostjo omečil terdovratnost tega okamnjeniga serca. Pa vse to ni nič pomagalo. Ti pa, o duša moja! premisli, če to pohlevno Jagnje ni zaverгло hinavskiga kuševanja njega, ki Ga je grozovito prodal, premisli, kako bo sprejel Gospod duhovno kuševanje duše tiste, ki Ga ljubi iz celiga serca!

Sveti zdihljeji.

O serce mojiga Jezusa! polnost usmiljenja in ljubezni! tudi jest sim med tistimi nehvaležniki, ki povračujem z razžaljenjem Tvojo ljubezen. Kako je mogoče, de ne umiram od bolečin, če pomislim, kako dober si mi Ti, in kako sim jest nehvaležen proti Tebi! Akoravno, o Gospod! si spoznal nehvaležnost in razžaljenja, s kterimi bom povračeval Tvojo ljubezen, si vender me hotel še vedno

ljubiti, pravi s. Ligvori. Ljubil si me, ko Te jest nisim nič ljubil, ko na to še jest mislil nič nisim, koliko več smem zdaj upati, kadar nič bolj ne želim, nič bolj ne hrepenim, kakor Tebe ljubiti, in od Tebe biti ljubljen — koliko več smem zdaj upati, de mi miliga kušljeja svoje ljubezni odrekel ne boš? Dodeli mi, de že vender enkrat začnem, res Te ljubiti, in de nikdar ne bom jenjal od te svete ljubezni. O ljubezen! naj Te jest ljubim! bodi moja edina ljubezen! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Nikoli ne pristopiti s smertnim greham k s. Obhajilu, in tudi prostovoljnih malih grehov se ogibati.

Spominek.

„S kuševanjem izdajaš Sinu človekoviga?“ (Luk. 22, 48.)

Večerno premišljevanje za šesti dan.

Jezus gre svojim sovražnikom naproti.

1. Ko je Jezus tedej vidil, de je z Judežem vse zgubljeno, je šel sam svojim sovražnikom naproti. Misli si, duša moja! pri vhodu na Oljski vert lepo, zeleno trato. „Jezus pa, ki je vedil vse, kar je imelo čez-Nj priti, je stopil naprej, in jim je rekel: Koga išete? So Mu odgovorili: Jezusa Nazarenskiga.“ Jezus je tedej stopil naprej na to trato in je nagovoril vojne hlapce. Sam jim je hotel naproti iti, de bi nam pokazal, kako hrepení po terpljenji za nas, in de se da prostovoljno v smert iz gole ljubezni do nas; tudi zato, de bi ne bili njegovih učencev kteriga prijeli. Kako krotko, ljubeznjivo jih je Gospod nagovoril: „Koga išete?“ Oh, pomislite vender, je hotel reči, vi išete svojiga Zveličarja, svojiga Boga, svojiga prihodnjiga sodnika, Njega, ki vam večno zveličanje ali pa večno pogubljenje dati zamore. Zakaj Ga vi išete? morebiti išete odpušenja, gnade, ljubezni ali večne milosti Njegove, ali pa večniga miru, večniga zveličanja duše svoje? O ne! Zavzemi se, moja duša! — de

bi Ga raztepli, križali, umorili! — Prevdari to, moja duša! Kako išeš tudi ti svojiga Zveličarja? Ali Ga išeš s ponižnim, skesanim, potertim, res spokornim in ljubeznjivim srcem? ali pa v nečimernosti in prevzetnosti, de bi ga vnovič križal, umoril?

2. Jezus pa jim reče: „Jest sim; in so odstopili in padli na zemljo. Spet jih je tedej vprašal: Koga išete? Oni pa so rekli: Jezusa Nazarenskiga. Jezus jim je odgovoril: Povedal sim vam, de sim jest.“ (Jan. 18.). Z edino besedo je tedej Jezus vso derhal vergel na tla. Kakor de bi jih bil kerč napadel, in s sključenimi udi so ležali po tleh. Gospod je hotel storiti ta čudež mogočnosti in moči svoje pravice, ne de bi se branil, temuč, kakor uči s. Bernard, de bi s tem pokazal, de nobena človeška moč ne premore čez-Nj več, kakor sam pripusti. Hotel je s tem čudežem spreobniti nje, ki so v hudobii terdovratni. Pa kako neozdravljivo je terdovratno serce! Poglej, o duša! kako mogočna je edina Jezusova beseda, in kako močno je samo ime Jezus, tako de vse sovražnike potreti zamore. Premisli tudi, kako mila, veselja polna, tolaživna je tista beseda: „Jest sim“ za pobožne, kakor je aposteljam rekel: „Jest sim, ne bojte se!“ (Mat. 14.)

Jest sim vaš oče, vaš varh, vaš srednik, vaš prijatelj. Kako strašna pa bo ta beseda nek-daj hudobnim, ki Ga žalijo: „Jest sim vaš sodnik, ki bom vas sodil; jest sim vsigamogočni, ki bom vas pogubil; jest sim Bog ser-da, kteriga bom čez vas spustil.“

3. Jezus pa je še govoril: „Ako tedej Mene išete, pustite te iti. De so se dopol-nile besede, ktere je rekel: „Ktere si Mi dal, nisim nobeniga zmed njih zgubil.“ (Jan. 18.). Prečudna ljubezen Jezusova! Te besede niso bile le prošnja, ampak povelje, s kterim je Gospod svojim sovražnikom prepovedal, jim oblast odvzel, Njegovim kaj škodovati ali kaj žaliga storiti; zakaj ura še ni prišla, v kteri bi mogli tudi Njegovi učenci poskušeni biti in terpeti. Moli takej, o duša moja! mo-drost, dobroto in ljubezen svojiga Zveličarja! Gospod se sam izda tem kervi željnim ljudem; Njega čakajo biči, ternje in križ, svojim pa ne pripusti še lasú ne skriviti; varuje jih. Iz tega pač lahko spoznaš, de brez pripušenja Gospodoviga ti ne more škodovati noben so-vražnik, ko bi tudi še tako mogočen bil; de nas Gospod ne prepusti nobenimu terpljenju, če ni k zveličanju naše duše; in k temu nam vse-lej svojo gnado da. Kako mogočen je torej Jezus, nas vselej obvarovati! In ti tarnaš v

terpljenji in odlašaj, se ves v voljo Božjo podati? Ne skerbi za prihodnje, če tudi tavaš po temoti, in se ti skor nobena zvezda upanja ne prikazuje; popolnoma in ves se podaj Gospodu, in z vsimi svojimi nadlogami se po otročje verzi v Njegovo naročje. On te bo gotovo varoval; On ti zamore, On ti tudi hoče pomagati.

Sveti zdihljeji.

O kako zvest je moj ljubeznjivi Jezus tem, ki jih je poklical k svoji ljubezni! „Zvest je On, ki vas je poklical, in bo tudi dopolnil.“ (I. Tes. 5, 22.). „Ne bo pripustil, da bi bili skušani čez svoje moči.“ (1. Kor. 10, 13.). V vsih potrebah nas varuje. O ljubi moj Zveličar, da bi bil pač tudi jest vedno tako zvest Tebi, kakor si Ti meni! Iskal si me, ko sim bil že zgubljen, in jest bi Te ne iskal, svojiga presladkiga Boga, ko sim spoznal Tvojo čudno ljubezen do mene? Išem Ga, ki Ga ljubi duša moja; Njega se hočem deržati, nikoli Ga ne več zapustiti. Bodi pri meni zanaprej, in nikdar ne daj, da bi ločil od Tebe se kdaj! In ko prihromi ura skušnjav in me vsiga prepade, o naj le za-

slišim edino besedo to: „Jest sim, nič se ne boj!“ Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Kolikorkrat bo mogoče, pristopiti k s. Obhajilu; in nikoli iz nerodnosti tega ne opustiti.

Spominek.

„Našel sim Ga, ki ga ljubi duša moja; deržim Ga in spustiti Ga nočem.“
(Vis. pes. 3, 4.).

Jutranje premišljevanje za sedmi dan.

Jezusa so vjeli.

1. Ko se je tedej Jezus svojim sovražnikom spoznati dal, so planili čez-Nj, de bi Ga vjeli; pristopili so, roko nanj položili in Ga zgrabili. Ko so pa aposteljni, ki so ž Njim bili, vidili, kaj se ima zgoditi, so se hotli braniti. Berž ko ne, je še nekaj unih učencev prihitelo, ki so v Getzemani ostali,

kadar so zvedili, v kakšno nevarnost de je Jezus prišel. Drugi pa, ki si niso nič upali, so od deleč stali, kmalo spet se bližali, ali k drugim učencem hiteli, jim povedat, de hočejo Jezusa vjeti. Kteri so pa pri Jezusu bili, so Mu rekli: Gospod, ali naj mahnemo z mečem? Simon Peter tedej, ki je meč imel, ga je izderl in je mahnil po hlapcu velikiga duhovna, in mu je odsekal desno uho. Jezus je tedej Petru rekel: Vtakni svoj meč v nožnice; zakaj vsi, kteri za meč prijemajo, bodo z mečem končani. Ne bom li pil kelha, kteriga Mi je Oče dal? Ali meniš, de ne morem prositi svojiga Očeta, in bi Mi poslal več, ko dvanajst legijonov angeljev?“ — Premisli, duša moja! kako se moramo v vsih težavah in nevarnostih oborožiti. Karkoli nam večni Oče britkiga pošlje, je kelih, in On hoče, de bi ga mi pili v svoje očiševanje. Vse britkosti so kelhi nebeškiga Očeta. Ni torej za nas nobeniga izgovora, piti moramo vsi to očiševavno pijačo. Tudi grenkosti tega kelha se ogibati ne smemo, in ko bi bila še tako britka pijača. Usta sladkiga Jezusa so ga že popred okusile in posladile.

2. Kako serčniga se tukaj kaže tudi Peter! Tode njegova serčnost je bila tu pre-nagla, še ne razsvetljena. Ko bi bil on vedil,

de vse to se zgoditi mora, de bi on in mi vsi bili rešeni iz sužnosti satanove; ali bi bil pač to veliko delo Božje ljubezni in zveličanja našiga opoverati hotel? Gotovo ne. Modrost Božja je tedej ta britki kelih sama nalila, in modra ljubezen nebeškiga Očeta tudi nam naše kelhe naliva. Nikar torej ne zametuj svojih terpljenj, in ne ustavljaj se jim; temuč vdaj se mirno in tiho ves v voljo nebeškiga Očeta; prosi Boga le za gnado, terpljenje lože prenašati; s. Gregor namreč pravi, de je večji gnada za nas, kadar nas Bog v terpljenji poterduje, kakor ko bi nam terpljenje odvzel. Premisli pa krotkost in ljubezen Jezusovo! „Jenjajte od tega, je rekel, in se je njegoviga (ranjeniga hlapca) ušesa dotaknil, in ga je ozdravil.“ Tako je Gospod dvojni čudež storil svojim sovražnikom; čudež svoje vsigamogočnosti in svojiga usmiljenja. „Nisi jenjal, zakliče s. Bernard, vlivati čez svoje sovražnike olja svojiga usmiljenja, ko si serčnost svojiga ediniga branitelja zaderževal, de bi ne segal po njih, ki so Te hotli vjeti, in si celo svojiga sovražnika ozdravil. Pač prekleta tako terdovratna divjost, ktere ne veličastvo tolikiga čudeža, ne velikost tolike dobrote premagati ni mogla! Prekleta terdovratnost, ki se pred tolikim čudežem ni uklonila

in se s toliko milo dobroto utolažiti ni dala!“
Kako strašno je terdovratno serce!

3. Vender, pravi zveličana Katarina Emerih, se je nekoliko vojakov spreobrnilo, premagani od tolike krotkosti in ljubezni; tudi Malh, hlapec velikiga duhovna, je bil z gnado Božjo presunjen, in je kmalo potem spreobrnjen šel k Marii, de bi ji vse dopovedal. Drugi pa, ki so se spreobrneli in pozneje se učencev deržali, so eden za drugim pobežali. Farizeji in uni drugi so bili le še bolj zdivjani: „S hudičem ima opraviti,“ so vpili. S copernijo, so mislili, je bilo uho odsekano in s copernijo spet ozdravljeno. Kakor stekli volkovi so planili zdaj čez Jezusa, to nedolžno Jagnje, ki svojih ust ni odperlo. Straža pa, in stotnik in hlapci Judov so Jezusa zgrabili in zvezali. „Oh, kdo ne bo točil solza, pravi s. Bernard, ko sliši, kako so v tisti uri tolovaji roko nanj položili! kako so, o predobrotljivi Jezus! zvezali Tvoje nedolžne roke, kako so Tebe, Jagnje nar krotkejši, kakor ubijavca nesramno peljali v smert! Zvezali so Jezusu roke, križema na persih tako terdo, de so Mu naglo zatekle. Širok pas, v kteriga so žeblje zabili, so Mu okoli ledja oklenili, in roke so Mu še enkrat s tertami priterdili. Tudi na vrat so Mu djali ternjevo

vez, ki je bila z dvema jermenama križema
 čez persi pripeta na pas. Na štirih krajih tega
 pasu so dolge vervi privezali, s katerimi so
 Gospoda sem ter tje pahati in vleči zamogli.
 Oh, kako strašno mili pogled! „Bog je zve-
 zan!“ zakliče s. Ligvori. In zakaj to? in
 od koga? Oh, od svojih lastnih stvari! Kaj
 pravite vi k temu, angelji nebeški?!

Sveti zdihljeji.

„O Kralj vsih kraljev! toži s. Ber-
 nard, kako si prišel v vezi? kaj imajo
 vezi sužnjih in razbojnikov s kraljem vsih
 kraljev, s svetnikom vsih svetnikov? In
 če se ljudje prederznejo, Te zvezati, od
 kod, de Ti vsigamogočni teh vezi ne pre-
 tergaš? de se ne rešiš terpljenja, ki Ti
 ga pripravljajo ti grozovitneži? Oh, pa
 sej niso vervi, ki Te vežejo; ne, lju-
 bezen do nas, ta Te ima oklenjeniga, ta
 Te pelja v grozovitno smert!“ Kdo bo
 brez čudenja premišljeval, kako Jezus tako
 milo, tako krotko in tiho, tako voljno in
 ljubeznjivo podá svoje roke, de bi Mu jih
 zvezali! Za naše napihovanje, za našo
 nepoterpežljivost, za našo nepokoršino je
 On s tem hotel zadostiti. O sladki moj
 Jezus! jest sam sim Te torej zvezal, ker

sim se tolikrat ustavljal Tvojim gnadam;
sim Te tako rekoč za roke deržal, de mi
svoje ljubezni, svojih zakladov še dati nisi
mogel. O Jezus nar ljubeznjivši! zveži
me zdaj s sladkimi vezmi svoje svete lju-
bezni! Tvoje vezi so vezi zveličanja moji-
ga! Oh, tako terdno me priveži na-se,
de se vekomaj od Tebe ločiti ne morem!
Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! skle-
nem za dans: Poiskati si dobrega dušniga
pastirja, ali, če ga že imam, mu popol-
nama pokoršino skazovati.

Spominek.

„Njegove vezi so vezi zveličanja.“
(Sir. 6, 31.).

Večerno premišljevanje za sedmi dan.

Beg aposteljnov. Pot v Jeruzalem.

1. Grozna množica se začne naprej po-
mikvati, ko so še več bakel nažgali. Naprej

gre deset mož straže, za njimi briči, ki Jezusa zvezaniga na vervéh deržé in sem ter tje pahajo. Bili so ti ajdje nar zaničljivši verste. Čez kolena, roke in vrat niso imeli nobeniga oblačila; okrog ledij so bili prepasani, čez persi kratki persnik brez rokavov, na straneh z jermeni zapet. Bili so majhne, terdne postave, leni, zaničljivi, zagorele farbe, kakor egiptovski sužnji. Za njimi so šli norčevavni farizeji, in vojni hlapci zadnji. Zdajci so Ga vsi učenci zapustili in so zbežali. „Neki mladeneč pa je hodil za Njim s platnam oger-njen; in so ga prijeli. On pa je popustil platno in jim je ušel.“

O ljubi moj Jezus! celo aposteljni so Te zdaj zapustili. Zakaj ne pridete, de bi rešili svojiga Jezusa iz rok Njegovih sovražnikov? kliče s. Alfonz. Zakaj ne greste za Njim, de bi saj pred sodniki se potegovali za Njegovo nedolžnost? Kako pač je to Zveličarja bolelo! Pa prevdari, duša moja! mi vsi bežimo pred britkostjo in Gospoda samiga pustimo iti v terpljenje; in če Ga včasih spre-mimo v terpljenje, hodimo le od deleč za Njim, kakor eni Njegovih učencev; to je, tako malo poterpimo, de skor ni vredno tega v mi-sel jemati. Še več: večkrat zapustimo Go-spoda, ko še nobene nevarnosti ni; in če tudi

pri vsim tem gnado Božjo, notranji mir in zveličanje svoje zgubimo. Koliko večji, o Gospod! je tedej naša slabost, kakor je bila slabost Tvojih apostelnov! O kolikrat, duša moja! si tudi že ti svojiga Boga z greham tako zaničljivo zapustila!

2. Briči so nespodobno ravnali z Jezusom, kar in kolikor so le mogli, iz hudobije pa tudi na videz iz prilizovanja do šesterih služabnikov višji duhovšine, kateri so bili polni serda in strasti, priseženi sovražniki do Jezusa. Jezus je bil bós; imel je volnato, pleteno obleko brez šiva in pa ogrinjalo. Hitro so šli. Prišli so do dolziga mostu čez reko Cedron. Jezus je zavoljo neusmiljeniga pahanja in sovanja z vervmi nekterikrat padel. Ko so pa na sredo mostu Ga prignali, so hotli vso svojo hudobijo zlititi nad Njim; vergli so Ga seženj globoko čez most v reko Cedron, ter se norčevali, zdaj naj se do sitiga napije. Jezus pa je padel na kolena in potem na obraz. Znamnje Njegovih kolen in pa nog se je vtisnilo v kamnje. Mehkejši je bilo kamnje, kakor serca človeške. Tu je tedej Jezus ležal; čuda, de se ni ubil. Pil je nekoliko iz reke, de se je spolnilo s. pismo, ki pravi: „Iz reke na poti bo On pil.“ (Ps. 109, 7.). Bila je pa to čudna skrivnost; ker

v to reko Cedron, ki je memo Jeruzalema tekla, so Judje vse smeti in gnjusobo metali; v to reko je nekda j kralj Jozijas, kadar je tempelj malikvavskih darovanj očiševal, pometal prah zdrobljenih malikov in njih altarjev. Tako je bil tedej v to reko Cedron veržen tudi Jezus, ki je nase vzel vso gnjusobo sveta, v znamenje, de je vse pregrehe in gnjusobe v studenec Božjiga usmiljenja spustil in v neskončno morje svoje nezmerne ljubezni potopil. Zato, o duša moja! potopi tudi ti vse svoje grehe v dragi Kervi Jezusa Kristusa.

3. Briči so tedej Jezusa po vervéh nazaj potegnili in Ga na stran iz globoke grape vlekli. Med vpitjem, norčevanjem, kletvijo, sovanjem in tepenjem so Ga ti nesrečni gnali naprej. Njegovo dolgo, volnato oblačilo, v vodo vtopljeno, je bilo tesno na Njem. Ni bilo še prav polnoči. Vlekli so Ga čez oistre kamne in groblje po ternjih in čepinjah nečloveško naprej, in preklinjaje Ga biš. Šesteri služabniki velikih duhovnov so bili vedno blizo Njega, če je le pot pripustila. Vsaki teh je imel palico, s ktero Ga je dregal, soval ali tepel; med tem so se rahlali, smejali, Ga nespodobno zaničevali in nad Njim vpili, rekoč: Tu Mu je kerstnik slabo

pot pripravil, in več taciga. — Ti pa, o duša! imej usmiljenje z Jezusam; spremi Ga v Jeruzalem; pregleduj Njegove raztergane, kervave noge; daruj vse Njegove stopinje, zdihljeje in solzé, in vse kaplje Njegove Kervi, ktero je tukaj že točil! O ktero serce bi se ne zjokalo, ko vidi Jezusa v sredi teh volkov!

Sveti zdihljeji.

O moj zapušeni Jezus! kdo se bo za Te potegnil, kadar so Te zapustili vsi Tvoji nar ljubši prijatli! Pa, koliko duš, ki so za Teboj hoditi sklenile, in so veliko posebnih gnad že sprejele, je zavoljo nečimerniga veselja, ali zavoljo ljudi Te vnovič zapustilo! Oh, jest revež ubogi, sim tudi med temi nehvaležniki! O moj Jezus, odpusti mi! Ne bom Te nikoli več zapustil. Ljubim Te in raji vse, tudi življenje zgubim, kakor še kdaj Tvojo gnado. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Opustiti neumno boječnost pred svetam, in zavoljo ljudi nikoli nič dobriga ne storiti, ne opustiti.

Spominek.

„Kdorkoli bo Mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jest spoznal pred svojim Očetam, ki je v nebesih.“ (Mat. 10, 32.).

Jutranje premissljevanje za osmi dan.

Jezusov vhod v Jeruzalem.

Pogled na Jezusovo Mater.

1. Prišli so po ti žalostni poti do tistih mestnih vrat, ktere skoz predmestje Ofel derže na goro Sionsko, kjer sta bila Ana in Kajfa, od spodnje strani tempeljna. Ofel je bil z zidovjem obdan hribčik. Tu so stanovali večidel revni ljudje, delavci, ki so derva in vodo v tempelj nosili. Jezus je popred te uboge ljudi večkrat tolažil, učil, jih tudi ozdravljaj in jim vbogajme delil. Zato je imel tu več svojih prijatlov. Ti ubogi ljudje so bili pozneje tudi večidel k pervim kristjanam prišteti. Ko so se pa Judje bali, de bi ti dobri ljudje Zveličarja ne oprostili, so vrata in vse pota z vojaki nastavili. Zavoljo tega hrupa in kadar so vojaki od vrat sem

priderli, so bili vsi ti dobri prebivavci Ofel-a prebujeni. Hiteli so iz svojih hiš na pota in proti vratam, ter so popraševali, kaj de je. Vojaki so jim vpili naproti: Jezus, hudodelnik, vaš krivi prerok, je vjet in ga peljajo. Veliki duhoven Mu hoče vzeti Njegovo delo. Na križ bo mogel iti! Jok in stok je naglo napolnil vse predmestje. Ubogi ljudje so jokaje sem ter tje letali, z razpetimi rokami na kolena padali in so proti nebu klicali, in dobrotljiviga Jezusa hvalili. Vojaki pa so jih sovali in bili, jih nazaj v stanovanja podili, jih kleli, zmerjali in zaničevali. — Premisli britkost in bolečine teh dobrih ljudi, in kakor so oni usmiljenje imeli z Jezusom in se zasramovanja in zaničevanja vojakov niso bali, tako žaluj tudi ti s svojim Zveličarjem, in nikar se ne sramuj, Njega posnemati, ko bi bil zato tudi zasramovan in zaničevan.

2. Prišli so tedaj v predmestje Ofel. Jezus je bil že nekterikrat padel na tla in skorej ni mogel naprej. Kakšno zdihovanje in tarnanje je bilo še le zdaj, de bi serce počiti moglo, kadar so ti ubogi ljudje Jezusa tako zvezaniga zagledali! Od vsih strani so skupaj vreli; na kolena so padali in z velikim glasom so vpili: „Spustite tega človeka! kdo nas bo zdravil? kdo nas tolažil?

Spustite tega človeka!“ Grozovito-mili pogled je bil ta: Jezus ves bled in vpaden, z zmedenimi lasmi, v mokrim, omadežanim oblačilu, na vervéh sem ter tje pahan, s palicami bit, od prederznih bričev in napuhnjenih vojakov peljan skoz predmestje Ofel, med drenjem zdihajočih in hvaležnih prebivavcev, ki so stegovali za Njim svoje roke, ktere je On ozdravil, zdihovali za Njim, katerim je dal govoriti, gledali, jokali za Njim, katerim je dal, de so vidili. „Oh, zakliče častiti Ludovik Granaški, kdo bi ne imel serčniga sočutja, ko vidi Gospoda vsiga veličastva, čigar celo življenje je bila sama dobrota, kateri je bolnike ozdravljaj, slepim dajal, de so vidili, in zveličanski nauk oznanoval; zdaj pa tako zasramovan, z zvezanimi rokami, od bričev obdan, med neštevilno množico po očitnih cestah peljan. O grozovitne serča! Ali Njegova velika britkost nobeniga sočutja v nas obuditi ne more?

3. Tako ženejo Jezusa med vednim zasramovanjem in zaničevanjem skoz Ofel na Sionsko goro. Za njimi dereče ljudstvo pa so s silo nazaj podili. Le hudobni derhali je bilo pripušeno, nad Gospodam uganjati vsako hudobijo. Pa še druga žalost in britkost je prišla nad prebivavce tega predmestja.

Presveta Devica in Mati Marija in druge svete žene, gnane od ljubezni do Jezusa, so šle v Cedronovo dolino. Bile so Marta, Magdalena, Marija Kleofova, Marija Salome, Marija Markova in še druge žene. Peljajo zdaj te s. žene in še nekteri drugi prijatli Jezusovo Mater iz doline Cedron čez Ofel v hišo Marije Markove, ki je bila tik Sionske goré. Ko so ti dobri ljudje Jezusovo Mater zagledali, je med njimi vstal nov jok in stok, novo milovanje in zdihovanje; vse hoče k Marii; vse se žene proti Nji, de so Jo skor nesli po poti. Marija pa je bila tih, od bolečin, žalosti in britkosti. — In jest bi ne jokal s Teboj, o žalostna Mati Marija! in bi v Tvoji neskončni britkosti nobeniga deleža ne imel? Oh, kakšni zdihljeji so takrat puhteli iz Tvojiga ljubeznjiviga serca! O Ti nevesta vsih bolečin! zdaj se spolnuje, kar pravi s. pismo: Ti išeš svojiga ženina po mestnih cestah, in hčere Jeruzalemske so Ti Tvojiga ženina kervaviga pokazale! Češena mi bodi, o žalostna Gospa! ki si se vse tolažbe znebila, de bi le mene tolažila!

Sveti zdihljeji.

O žalostna Mati! nekdam si se s. Brigiti pritožila, de tako malo ljudi s Tvo-

jimi solzami in bolečinami usmiljenje ima! Ali bom mar tudi jest med temi nehvaležniki, ki pozabijo Tvojo nar večji in žalostno materno ljubezen? O varuj me take nesreče! S sveto Gero Ti zato zakličem: O žalostna Mati! spomni se, koliko zdihljev, koliko serčne molitve, koliko milih tožba si takrat storila, kadar si zvedila, de je Tvoj Sin od Judeža izdan, od Judov vjet, pred Ana in Kajfa peljan; kadar si britko klicala: Moj Sin, Jezus! moj Sin. Kdo mi bo dal, de bi umerla za Te, o moj Jezus! Zavoljo tega meča britkih bolečin, ki je takrat Tvojo dušo presunil, Te prosim, stoj mi na strani v moji zadnji uri, kadar bo moje serce pred britkostjo trepetalo, omagovalo. O Mati mila! jest želim žalovati s Teboj! O de bi bil s Teboj v morje tega terpljenja z Jezusam ves potopljen, de bi bil vreden nekdanj večniga tolažila. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan saj kaj maliga storiti v čast žalostne Matere Božje.

Spominek.

„Brez nehanja joka po noči, in njene solzé ji po licih tekó.“ (Žal. pes. 1, 2.).

Večerno premišljevanje za osmi dan.

Kaj počnó Jezusovi sovražniki?

Pogled na Jeruzalem v ti uri.

1. Ko sta Ana in Kajfa zvedila, de je Jezus vjet, je bilo vse po koncu pri njima. Sôdnje dvorane so bile vse razsvetljene, pred vrata in po mostovži so bile straže postavljene; njuni hlapci so dirjali po vsim mestu, klicaje vse ude tega zbora, pismoučene in vse, kterikoli so kdej pri sodbi kej smeli govoriti. Bili so pa takrat v Jeruzalemu zavoljo praznika, vsi farizeji in saduceji in drugi hudobni ljudje iz Nazareta, Kafarnavma in iz vse Judeje, kterim je Jezus večkrat pričo ljudstva resnico govoril v njihovo sramotenje. Vsi so bili polni divjiga serda proti Jezusu, vsaki je še kake potepuhe iz svojiga kraja poiskal med romarji, jih z denarjem podkupil, de bi vpili in pričali po krivo čez Jezusa. Niso pa vedili drugiga kakor laž in zasa-

movanje. Vsi ti so sčasoma privreli pred sodnjo hišo Kajfovo, in s temi so se združili Jezusovi sovražniki zmed napuhnenih farizejev in pismoučenih s svojim lažnjivim pajdaštvam iz Jeruzalemskiga mesta. Tu so bili eni razkačenih prodajavcev, ktere je bil Jezus iz tempeljna spodil; več napuhnenih učencikov, ktere je bil Jezus pred ljudstvom k molčanju pripravil; terdovratni grešniki, katerih ozdraviti ni hotel; grešniki, ki so spet v stare pregrehe pa tudi v stare bolezni zabredli; prevzetni mladenči, katerih ni hotel svojim učencem prišteti; potepuhi, katerih tovarše je spokoril; nečistniki in prešestniki, katerih sogrešnice je na pot čednosti pripeljal; z eno besedo, večidel vsa nagnjusna smet in pleve Judovskiga ljudstva, sami sovražniki Božji in vsiga svetiga; priseženi satanovi hlapci. Dobri, pobožni ljudje so žalovali, prikazati se niso upali in so molčali. Celo eni na pol dobri in slabi so omagovali, od Jezusa odstopili: prav malo njih je bilo zvestih. — Premisli, moja duša! Ali nisi bila tudi ti že med takimi sovražniki Jezusovimi? Ali se nisi pred svetam Jezusoviga križa sramovala, Jezusa zapustila? Kadar je svet zaničeval sveto vero, nisi Jezusa samiga pustila?

2. Peter in Janez sta od deleč hodila

za njimi. Kadar sta v mesto prišla, sta hitro šla k enim znancem, ktere je s. Janez med posli velikiga duhovna imel, de bi bila prišla v sôdnje dvorane, kamor so Gospoda peljali. Iskala sta Jezusovih prijatlov, zlasti Nikodema in Jožefa iz Arimateje, de bi se vender kdo za Jezusa potegoval; teh bi morebiti Njegovi sovražniki poklicali ne bili. — Premišljuj tu, moja duša! Od vsih aposteljnov gresta le dva za Jezusam; ljubila sta Ga namreč bolj serčno, kakor drugi, in teže jima je bilo, se ločiti od Njega. Ljubezen ji je tedej gnala. Oh, prizadevaj si tudi ti za serčno ljubezen do Jezusa! Le edino ta te v boji obderžati zamore, in tudi če si tako nesrečen, de si Jezusa zgubil, te bo le ta nazaj k Njemu pripeljala. Pa tudi Jezus je nar bolj ljubil ta dva učenca: Petru je zročil ključe svoje cerkve, in s. Janez je na Njegovih persih slonel in njemu je Jezus svojo Mater zročil; ker na Jezusovih persih se je napil sladkiga duha ljubezni, ki ga je zdaj tudi za Jezusam gnala. Tako je tedej Jezus prečudno jeklo, ki nase vleče vse Boga ljubijoče duše. „Z vezmi ljubezni sim jih vlekel nase.“ Pa tudi ta učenca sta le od deleč hodila za Njim, ker bala sta se za svoje življenje. Oh, kdaj bo nek pregnala ljubezen

vso boječnost od nas, de ne bomo družiga iskali kakor le Jezusa samiga!

3. V Jeruzalemu, tem velikim, z ljudmi natlačenim mestu je vse mirno, vse v spanji; le sovražniki Jezusovi so po koncu; le kodar so Gospoda peljali, je vse bilo zbujeno. Vse hití na Sionsko goró, kjer je bilo vse razsvetljeno. Sem ter tje se sliši terkanje po vratih, de bi spijoči vstali. Zmotnjave, strah in ropot, hitro popraševanje se sliši po večih kotih veliciga mesta. Ljudje so vsi zbegani, vstaje ali punta so se bali. Tudi zaničljive besede so se slišale; zdaj Mu ne mečejo palmovih vej pod nogé, prav je hinavcem, zmiram so hotli biti bolji kakor drugi, in več taciga. Le v predmestji Ofelu je vse nepokojno in miliga sočutja. Sej je bil Jezus učnik, tolažnik in pomočnik teh ubogih ljudi! — Drugi učenci in aposteljni so tavalí po dolinah krog mesta, ali so se poskrili po votlinah Oljske goré, ter so tiho popraševali, kaj bo iz tega. Okrog sôdnje hiše pa je hrup in šum. Vse se je svetilo od bakel in gorečih smolnatih ponvá. Od zunaj mesta pa se je razlegalo rjojenje veliko tovarne in darivne živine, ktera je bila pripravljena za praznik, in vmes so milo bleketale jagnjeta, ki bodo zdaj zdaj zaklane. Pa le eno je pravo, čisto,

neomadežano velikonočno Jagnje, ki bo zdaj v mesnico peljano in ne odpre svojih ust — Jezus Kristus! — Čez vse to je prečudno boječe razpeto nebo. Luna, za meglicami blede, kakor bolna po nebu gre, boječa, biti polna; zakaj kadar bo polna, bo Kristus umorjen. Angeli pa trepetajo med žalostjo in veseljem; proti Božjemu sedežu bi zdihovali na pomoč, pa polni začudenja zamorejo le moliti čudež Božje pravice in milosti Njegove, kateri je v svetišči vsih nebes od vekomaj sklenjen, zdaj pa v ti strašni noči na zemlji svoj začetek ima.

Sveti zdihljeji.

O Jezus! Ti brezdno ljubezni in milosti! kdo bo zadosti presoditi zamogel, kaj si Ti terpel to noč iz ljubezni do nas? O žalostna noč, ki je našimu Zveličarju in Njega ljubeznjivi Materi te nezmerne britkosti in bolečine prinesla! Kdo bo mislil na té in tvoje skrivnosti premišljeval, in ne bo ranjen in otožen v dnu svojiga srca? Ali mi bo mar pretežko, s Teboj, o Jezus! čuti nekoliko, in Te spremiti po Tvojim žalostnim potu? Ali mi bo mar pretežko s Teboj, o Mati Božja, nekoliko žalovati, s Teboj tudi jokati? O ne! Ta

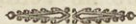
noč je sicer nar bolj žalostna, pa je nar bolj gnade polna. Ta je noč tista, ki je bila pred dnevam našiga odrešenja in je konec storila vsi temoti na zemlji. Bodi mi torej češena, o presrečna noč, za katero se je prikazala zarija odrešenja! Ljubi moj Jezus! zavoljo vsiga tega, kar si v ti britkosti polni noči preterpel, Te prosim, naj v mojim sercu luč Tvoje gnade vedno bolj in bolj sveti in naj prežene vso temoto iz moje duše! Dodeli luč mojemu sercu, vžgi ogenj ljubezni v meni, in daj, de vse zaničujem, vse zametujem, kar ni Tvoje ljubezni! Daj, de Te ljubim na večno, o sladki moj Jezus! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Po noči včasih nekoliko v spanji si pertergati in moliti, ali saj, ko se zbudim, se spomniti Tvojiga britkiga terpljenja.

Spominek.

„Po noči si Ga iskala, kteriga ljubi moja duša.“ (Vis. pes. 3, 1.)

Jutranje premišljevanje za deveti dan.

Jezus pred Anatam.

1. Zelo polnoči je bilo, kadar so Jezusa v hišo Anatovo skoz razsvetljeno dvoriše na mostovž sodnje dvorane pripeljali. Vratam nasproti je sedel Ana na visokim prestolu, obdan od osem in dvajset svetovavcev. Briči so Jezusa na vervéh privezaniga skor privlekli v dvorano. Tam je bilo vse polno vojnih hlapcev, serditih Judov, Anatovih služabnikov, nekaj prič, različna derhal, vse malo prida. Ana je že komaj pričakoval Zveličarja. Ves gorel je potuhnjeniga veselja, zaničljivosti in serditosti proti Jezusu. Bil je on za perviga v tisti sodbi, ki bi imela nad pravim naukam čuti, in ki je krive učenike višji duhovšine naznanovala. Jezus je stal bled, vpaden, v mokri, z blatam omažežani obleki, z oklenjenimi rokami, od bričev z vervijo zvezan in deržan, s pobešeno glavo, tiho pred Anatam. Ana, ta stari, kumerni hudobnež z majhno brado, poln hudobije in judovskega napuha, se hinavsko smehlja, kakor de bi nič ne vedil od tega, ter se zelo čudi, de je Jezus njemu napovedani

jetnik. Nekako takole je bil Jezusa nagovoril: Lej, lej, Jezus Nazarenski! Ti si?! kje so pa Tvoji učenci? kje je Tvoje kraljestvo? kje Tvoja imenitnost? Govori zdaj, puntar! zapeljivec! Nov nauk hočeš Ti učiti? kdo Te je za učenika postavil? kje si se Ti kaj učil? Kakšen je Tvoj nauk, ki vse preku-
cuje, ljudstvo zapeljuje? Govori zdaj! — In Jezus je vzdignil svojo trudno glavo, Anata pogledal in djal: „Jest sim očitno govoril pred svetam; Jest sim vselej učil v shodnici in v tempeljnu, kamor se vsi Judje shajajo, in na skrivnim nisim nič govoril. Kaj mene vprašaš? Vprašaj tiste, kateri so slišali, kaj sim jim govoril; glej! oni vedó, kaj sim jest govoril.“ (Jan. 18, 20. 21.). Premisli tu hinavšino in hudobijo tega sodnika, ki praša Jezusa po nauku, pa ne, de bi se poboljšal, temuč, de bi Jezusa vjel. Prevdari pa tudi krotki, ponižni in modri odgovor Jezusa Kristusa. Kako bi bil Jezus lahko svojih čudežev omenil; pa hvaliti se noče; tudi svojih učencev izdati noče. Dobro je vedil, de Mu izgovarjanje nič ne bo pomagalo; zato ne da temu prevzetnežu na vse njegove vprašanja nobeniga gotoviga odgovora. „Bog se prevzetnim ustavlja, le ponižnim da svojo gnado.“ Premisli, moja duša! Jezus, sodnik vesoljniga

sveta, je bil pred to sodbo toliko in tako spraševan; kako se bo godilo tebi pred sodnim stolom tvojiga Boga?

2. Serd in jeza se je pri teh Jezusovih besedah brala Anatu na obrazu, in to zagleda zraven Jezusa stoječ Gerd brič, udari Gospoda s polno pestjo z železam oboroženo po obrazu, in zakriči: „Tako odgovarjaš velikimu duhovnu?“ Jezus, pretresen od tega hudiga udarca, od bričev sem ter tje pahan, pade znak na tla. Kri se Mu vlije iz obraza. Vpitje, zasramovanje, zaničevanje, mermranje, smeh in groženje se razlega po dvorani. O moj Bog! kako je mogoče, de se ni zemlja pri ti priči odperla, in ni na večno tega hudobneža požerla, ki se je prederznil, svojo roko vzdigniti zoper nar svetejšiga, biti tisto obličje, ki s svojo blišobo cele nebesa razveseljuje, česar pogled je svetnikom v zveličanje dan; tisto obličje, ktero gledati angelji hrepenijo! Če se je že obličje Mojzesu, kadar je govoril, toliko blišalo, de Izraelci niso mogli vanj gledati, de je mogel svoj obraz zakrivati; kako veličasten je bil še le obraz Jezusa Kristusa, kateri je Beseda Očetova, večna modrost, neskončna čednost, nar večji dobroti, popolnoma zveličanje, pravo veličastvo in bistri studenec vse lepote! Pa lej,

o grešnik! z vsako hudobijo, z vsakim razžaljenjem Božjim ponoviš to zasramovanje, biješ tako rekoč svojiga Zveličarja v obličje, kadar v nesrečni prederznosti grešiš pred Njegovimi očmi. Prosi vender Boga, de, kadar boš pred sodbo prišel, te to sveto obličje milo in milostivo pogleda! Gorjé tebi, če ga boš takrat serditiga vidil, zakaj Njegove oči bodo potem kakor plameči ogenj, in kakor pravi s. Janez: „Njegovo obličje je bilo kakor solnce, ki sveti na vso moč, in kadar sim Ga zagledal, sim padel k Njegovim nogam, kakor mertev.“ Premisli to, moja duša!

3. Gospod pa je mirno rekel: „Ako sim hudo govoril, spričaj od hudiga; ako pa prav, kaj me biješ?“ Reči je hotel: Po krivici si Me udaril, sej nisim nič hudiga storil. O neizrečeno velika je pač krotkost Jezusa, ki tega hudobneža ni prec pogubil; le ljubeznjivo ga je opomnil njegoviga pregreška in poboljšati ga je hotel. Pomisli, keršanska duša! ali bi ti iz ljubezni do Jezusa tak udarec hotel prestati? Morebiti ne moreš le ene ojstre besede prenesti, de bi se že ne jezil. Morebiti ti je hudo, de so Zveličarju toliko bitko sramoto napravili; o, raji obžaluj svojo slabost, ki ne more poterpežljivo pre-

nesti nar manjši britkosti. Morebiti večkrat delaš velike sklepe in misliš kaj imenitniga storiti v čast Jezusa Kristusa; pa pri prvi besedi svojiga nasprotnika si morebiti ves zbehan. Priteci tedej k Jezusu in prosi Ga serčno za gnado poterpežljivosti. O Jezus nar ljubeznjivši! Ti moč in podpora terpečih duš! daj, de vender že enkrat vse zaničevanja in zasramovanja z mirnim srcem prenašam!

Sveti zdihljeji.

„O poterpežljivost mojiga Zveličarja! kako je zaslužilo tako zasramovanje toliko mirni odgovor? vpraša s. Ligvori, in to v pričo tolike množice, v pričo velikiga duhovna samiga, ki nespametniga ni posvaril, s svojim molčanjem celo poterdil njega prederzno hudobijo.“ O moj Jezus! vse to si Ti zato terpeti hotel, de si zadostil za razžaljenja, s katerimi sim jest Tebe že žalil. O moja ljubezen! bodi mi zahvaljena zato! O večni Oče, odpusti mi zavoljo Jezusoviga zasluženja! O presveto obličje mojiga Jezusa, o, ko bi Te jest kušniti mogel, in bi ti za vse storjene zasramovanja neskončno čast in ljubezen skazati zamogel! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Krotak biti proti njim, ki me žalijo.

Spominek.

„Zakaj Me biješ?“ (Jan. 18, 23.).

Večerno premišljevanje za deveti dan.

Jezusa peljajo k Kajfežu.

1. Ko je bil Jezus udarjen, je Ana, še bolj serdit zavoljo Jezusove krotkosti, silil pričujoče, naj pričajo od Njega, kar so slišali in kar vedo. Postane zdaj zmešano vpitje, eden čez drugiga so rjuli: Rekel je, de je kralj; Bog Njegov Oče; farizeji prešestniki; ljudstvo šunta; ob sabotah s hudičem ozdravlja; z neverniki in colnarji hodi in več taciga. Vse to so eden čez družiga vpili in kleli, briči pa so Jezusa sem ter tje pahali in nad Njim kričali: No, odgovarjaj se zdaj! Ana in njegovi sodniki so vmes zaničljivo menili: No, zdaj slišimo Tvoj lepi nauk, kaj praviš

k temu? To tedej je Tvoj očitni nauk? Kdo si Ti? kakšen kralj? Kdo bi mislil, de si tesarjev sin; zakaj ne zapoveduješ zdaj kakor kralj? Take in tem enake bogokletstva so imeli. In tedej je rekel Ana: Prav, napisa in časti Tvojiga kraljestva Ti nočem zaderževati! In tri pedi dolg papir si je dal prinesti, nanj je zapisal celo versto tožba in natolcevanj in to je zavil, v malo vratno bučo djal, jo zamašil, na palico nataknil in Mu zaničljivo s takimi besedami podal: Tu imaš žezlo svojiga kraljestva; Tvoje imena, časti in pravice so tu noter zapisane, nesi jih velikimu duhovnu, de Te po vrednosti obsodi. Zvežite Mu roke in peljite tega kralja k velikimu duhovnu! — Žaluj, o duša! zavoljo tega bogokletstva, zavoljo zaničevanja in zasramovanja, ki ga je storil ta hudobni Ana Zveličarju tvojimu; imej usmiljenje s svojim nedolžnim Jezusam, in prosi odpušnja toliko bogokletstev, onečastenj in rotenj, ki nar svetejši serce Jezusovo še zdaj vsaki dan žalijo, zlasti z zasramovanjem svete cerkve, njene vere, njenih služabnikov. Oh, kako se ponavlja to britko terpljenje!

2. Med smeham, krohotanjem, vpitjem in sovanjem peljajo Jezusa iz dvorane k Kajfežu. Bilo je okoli tri sto korakov daleč.

Pot je bila razsvetljena z velikimi lešarbami na kole nataknenimi, natlačena serditih, divje rjovečih Judov. Vojaki so komaj skozi prerili in Jezus je bil vso pot zaničevan, sem ter tje sovan. Nekaj malo jih je bilo, ki so zdihovali in jokali, té so briči proč podili; nasproti se je metal denar med tiste, ki so nar bolj in po krivim vpili. Tako so do sôdnje hiše Kajfeževe prišli. Skoz več dvoriš so Gapeljali; v sredi eniga teh dvorov je bila zakurjena peč. Vojaki, briči, najete priče, vsaktera derhal se je gnjetla okrog ognja. Tudi slabe nesramne babe so bile tam; neko rudečo pijačo so točile in kruhke so pekle vojakam za denar. V sodnjo hišo pa nobeniga niso pustili; le tožniki in krive priče so šli vanjo; vse druge so ven zapodili. Sôdnja dvorana je bila v polokrogu zidana. Sodniki so sedeli v polokrogu na zvišanih stolah; v sredi pa, še nekoliko višje med njimi je imel veliki duhoven svoj sedež; in Jezus je bil postavljen spodej pred stole; na desno in na levo, za Njim in po vsi dvorani se je vse terlo tožnikov in krivih prič. Ko so Jezusa pripeljali, je bil Kajfež že na sodnjim sedeži in okoli njega zelo sedemdeset udov te visoke sodbé. Veliko farizejev, pismoučenih in drugih je tu sedelo, in okrog teh veliko prič in

slabiga ljudstva; pri vratih in sodnjim stolu so bili vojni hlapci postavljeni. — Spremi, moja duša! svojiga Zveličarja po ti žalostni poti in daruj nebeškemu Očetu vse Njegove stopinje in tolike zaničevanja! Premisli pa tudi in postavi se v duhu pred sodnji stol Božji, kamor boš nekdanj stopil in vidil tam Jezusa, obdaniga od tavžent in tavžent angeljev svojih, sedečiga na prestolu veličastva. Zdaj že se pripravljaj na to!

3. Premisli zdaj, kakšniga sodnika je imel tvoj Zveličar: Kajfež, mož zagoreliga, jezniga obraza, je imel dolg, temnorudeč, z zlatam polno obšit plajš, ki je bil na persih, na ramah, spredej z blišečimi zankami ves zapet in spleten. Imel je kapo, ki je bila zelo podobna nizki škofovi kapi. Bil je že precej dolgo s svojimi svetovavci v dvorani. Nepoterpežljivost in jeza ste zavoljo čakanja toliko v njem zrastle, de je v tem blišečim oblačilu celo svoj sedež zapustil in doli na dvoriše letel, se kregal in rotit, zakaj de Ga tako dolgo že ne pripeljajo. Med tem so se z Jezusam približali in Kajfež je šel na svoj sedež nazaj.

Če je že groza pred taciga človeškiga sodnika stopiti, kako strašno, kako grozovito bo še le za grešnika, stopiti pred Božjiga

sodnika! Res, de Jezus ni krivičin, ampak nar bolj, neskončno pravični sodnik; pa ravno Njegova velika, sveta pravica, ali te ne bo ta pogubila? Tudi Jezus Kristus se bo prikazal v veličastnim škerlatu, namreč v škerlatu svojih poveljanih ran in svoje drage Kervi. Na Njegovi glavi se bo ternjeva krona v nebeško krono, krono zveličanja spremenila; Njegovo obličje se bo svetilo kakor solnce blišeče, in kakor blisk Njegove oči; iz Njegovih ust pojde na dvoje brušeni meč, ki bo presunil mozeg in kosti. Tam ti bo svoje rane pokazal in vse, kar je terpel za té. Svetniki bodo ž Njim pri sodbi sedeli, angelji bodo Njegovi služabniki, spolnovavci Njegove volje; hudobni duhovi pa tvoji tožniki. Ali si upaš zdaj le — prec — v tem stanu duše, kot si — si upaš pred to sodbo stopiti? Dobro premisli!

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! ko bi me hotel zdaj le soditi, kaj bi bilo z menoj? O večni Oče! poglej obličje svojiga maziljenca! Obžalujem vse razžaljenja, ktereoli sim Ti napravil! Poglej Kri, poglej rane svojiga Sina in usmili se mene! Moj Jezus! če sim tudi dozdam zaničeval Tvojo lju-

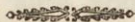
bezen, Te pa zdaj vender hočem ljubiti! Res, ljubim Te, o moja ljubezen! in upam, kadar Te bom pervikrat svojiga sodnika zaklical, de Te bom ravno tako imenovati smel. Daj, de Te vedno bolj ljubim, in de bom vedno tudi ljubljen od Tebe! Potem stori z menoj, karkoli le hočeš. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsakdanje nasprotnosti poterpežljivo prenašati.

Spominek.

„Vzemite Moj jarm nase, in učite se od Mene, ker jest sim krotak in iz serca ponižen. (Mat. 11, 29.).“

Jutranje premišljevanje za deseti dan.

Jezus pred Kajfežem.

1. Med rjovečim vpitjem, sovanjem in pahanjem, z blatam omadežan je bil Jezus v

sôdnjo hišo peljan. Komaj stopi v sôdnjo dvorano, že se Kajfež zadere nad Njim: Ali Ti si preklinjevavec Boga, ki nam nepokoj delaš nocojšno noč? Dolgovratna buča je sneta iz zaničljiviga žezla, in ko so krive pritožbe in natolcevanja prebrali, ni mogel Kajfež na enkrat vsiga svojiga serda razliti nad Jezusam, njegove usta so polne zmirjanja, polne rote-nja; briči pa so, Jezusa sovaje, vpili: Odgovôri se; odmaši usta; kaj ne znaš govoriti? Kajfež, še huje kakor Ana, eno vprašanje za drugim na Jezusa daje. Jezus pa stoji tiho, mirno terpeč gleda pred se, in ni se ozerl v Kajfeža. Briči pa so Ga silili govoriti, so Ga bili po herbtu in od strani. Tedej so priče zaslišali. Vse so spet skupaj spravili, kar je že bilo stokrat rečeno: On sabote ne posvečuje; ljudstvo šunta; prerokuje razdjanje Jeruzalema; imenuje se kralja, preroka, Sinu Božjiga; ima nove nauke; kdor ne jé Njegoviga Mesa in ne pije Njegove Kervi, ne bo zveličan. Tako so črnili Njegove besede in nauk. Priče pa so si same zoper govorile; eden pravi: On se za kralja ima; drugi spet: Ne, On hoče le kralj imenovan biti. Tako so se prepirali med seboj, vmes pa preklinjevali in vpili: Pokaži zdaj svojo moč; zakliči legijone angeljev, od katerih si

na Oljskim vertu govoril, in več taciga. — Premisli, moja duša! to zmešnjavo, to hudo-bijo in to strašno obnašanje proti Jezusu!

2. Kajfež je bil tedej ves serdit; gerdo obnašanje do Jezusa, priče, ki se niso strinjale, nezapopadljiva, tiha poterpežljivost Jezusova je veliko pričujočih čudno presunila. Nekterikrat so bile priče zasmehovane. Mnogim je bilo hudo pri serci, ker je bil Jezus le tih; enih deset vojnih hlapcev je bilo takoginjenih od tega, da so se ven zmuzali, rekoč, da jim je slabo prišlo. „To tiho molčanje Jezusovo, so menili, pri tem grozovitim obnašanji se ne more prestati; je, kakor da bi se zemlja odperala in človeka požreti hotla.“ Iskali so tedej veliki duhovni in ves sôdnji zbor krivih prič zoper Jezusa, da bi Ga bili v smert obsodili, pa jih niso dobili; desiravno je bilo veliko krivih prič pristopilo, pa njih pričevanja se niso strinjale. „Zadnjič pa ste prišle dve krive priči, in ste rekle: Ta je govoril: Jest moram podreti tempelj Božji in v treh dnéh ga spet sozidati.“ Pa tudi to pričevanje se ni strinjalo. Kajfež, zavoljo kriviga pričevanja in krega teh prič, ves sam iz sé, je vstal s svojiga sedeža, je šel ene dve stopnji niže proti Jezusu, stopi na sredo, vpraša Jezusa, rekoč: „Ali nič ne odgovoriš na to,

kar ti zoper Tebe pričujejo?“ Jezus pa je molčal in ni odgovoril. Velikiga duhovna je to jezilo, de ga Jezus še pogledal ni. Briči so zdajci Gospodu glavo za lase nazaj potegnili in Ga s pestmi pod čeljusti bili. Njegov pogled pa je bil le v tla obrnjen. O prečudno molčanje Jezusovo! Lej, Gospod molči k vsimu natolcevanju, k vsim krivim tožbam. Za tvoje hrepenenje po hvali in slavi se zdaj pokoriti hoče, ker se ti pri nar manjšim obdolženji prec izgovarjati hitiš. Jezus nam zgled ponižnosti zapustiti hoče, de bi vse zasramovanja in krive natolcevanja radi in molcé prevzeli, in ko bi bile še tako velike. „Blagor vam, kadar bodo ljudje vse hudo zoper vas lažnjivo govorili; vaše plačilo je obilno v nebesih!“ Ali posnemaš v tem svojiga Zveličarja? —

3. Zavoljo tega tihiga molčanja Jezusoviga je bil Kajfež vedno bolj serdit; jezo povzdigne svoje roke in s serditim glasom zakliče: „Zarotim te pri živim Bogu, de nam poveš, ali si Ti Kristus, Sin Božji?“ Velika tihota postane med vso to divjo zmešnjavo, in Jezus spregovori s častitim, vse presunljivim glasom, z glasom večne Besede: „Ti si rekel. Pa povém vam: Posihmal bote vidili Sinu človekoviga sedeti na desnici moči

Božje, in priti v oblakih neba.“ Med temi besedami je bil Jezus kakor ves razsvetljen; zdelo se je, kakor de bi se bile nebesa nad Njim razgernile. Kajfežu pa je bilo, kakor de bi se bil pod njim sam pekel odperl. Ves presunjen je bil od serditosti vsiga pekla. In ko je spregovoril Gospod, de je On Sin Božji, se pretrese in zgrudi ves pekel. Bilo je, kakor de bi neštevilne pošasti vso hišo napolnile, in z neznanim divjanjem pričujoče obsedle. Njih serd se v divjost spremeni; bil je ta trenutek kaj grozniga, kaj strašniga. Kajfež, kakor od pekla obseden, zgrabi rob svojiga imenitniga plašča, ga zareže z nožem ter ga z žvižgajočim šumam preterga, rekoč: „Preklinjal je Boga; kaj potrebujemo še prič? Glejte, zdaj ste slišali preklinjevanje. Kaj se vam zdi?“ Vsi pričujoči so vstali in so vpili s strašnim glasom: „Smerti je vreden! Smerti je vreden!“ Med tem vpitjem je bilo černo divjanje pekla nar strašnejši v ti hiši. Jezusovi sovražniki so bili, kakor upijanjeni od satana. Bilo je, kakor de bi temota svojo zmago praznovala čez luč. — Jezus je torej do zdaj le molčal. Ko je pa šlo za čast njegoviga nebeškiga Očeta, je odperl svoje usta pred svojimi sodniki, ter je očitno in slovesno spoznal, de je Sin Božji. S tem

nas je učil, de je naša dolžnost govoriti, kadar gre za čast Božjo in za spoznanje svete vere. Premisli pa tudi, kako hudobno, kako nesramno so ti sodniki Jezusa v smert obsodili. Nič niso preiskovali, le zato so Ga obsodili, ker verovati niso hotli. Jezus je pa tudi to smertno sodbo tiho prevzel. V smert je hotel biti obsojen, ker si ti smert zaslužil, in de bi tebi življenje dodelil.

Sveti zdihljeji.

O moj Zveličar! Ti hočeš biti v smert obsojen za mé, de bi mene rešil večniga pogubljenja. Oh, kako se mi bo godilo nekdam pri sodnjim stolu mojiga Boga, če ne boš Ti za me govoril, za me se potegoval? „O ljubezen! zakličem s sveto Gero, bodi ti moja priprošnjica; odgovarjaj se za me; sprosi mi odpušenje; poteguj se ti zame, de živim z avoljo tebe!“ Vém, kaj bom storil. Kelih zveličanja bodem prejel; kelih Jezusov bom djal na tehtnico Božje pravice. Tako, s tem hočem nadomestiti, kar meni pomanjkuje. S tem bom pokrili vse svoje pregrehe; s tem kelham bom popravi svoje pomanjkljivosti; s tem kelham bom poravnal obilno svoje nepopolnamosti. Dobro, o ljubezen! tedej

hočem svojiga Jezusa, tvojiga kraljeviga in pa iz milosti toliko oslavljeniga jetnika, kteriga si ti, o ljubezen! ob ti uri v to strašno sodbo peljala, de bi grehe vesoljniga sveta zložila na Njega, ki vender ni madeža nad Njim, ki ima le ljubezen do mene in plačuje moj dolg, kteriga ti od Njega tirjaš — tedej hočem, o ljubezen predraga! tega iz ljubezni do mene v smert obsojeniga jetnika, k večni sodbi v tovarša seboj vzeti. O presladki moj Jezus! pojdi z menoj pred sodbo! Bodi tam moj zagovarjavec; potem se mi ni nič bati in osramoten nikakor ne bom. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Nobeniga prederzno ne soditi.

Spominek.

„Ne sodite, de ne bote sojeni.“ (Mat. 7, 1.).

Večerno premišljevanje za deseti dan.

Jezus je zasramovan. Peter Ga zataji.

1. Vélíki duhoven je tedej rekel bričem: Vam izdam tega kralja; skážite Mu čast! In zdajci se vzdigne derhal vsih pričujočih hudobnih, kakor razdraženo gnjezdo strupenih osá, čez nedolžniga Jezusa. Že med sodbo so briči in drugi hudobneži cele šope las iz brade Jezusu neusmiljeno izderali, Ga v obraz zapljevali, s pestmi hudo bíli, in s ošpičenimi palicami sovali; zdaj pa so spustili svoj gerdi serd, kakor strupeno zélo čez uboziga Jezusa. Zaporedama so djali več kron na glavo iz slame ali bičja spletenih in Mu jih med gerdim rohlanjem spet z glave zbijali. Zdaj so vpili: Lejte Sinu Davidoviga s krono njegoviga Očeta! Zdaj spet: Lejte, ta je več kakor Salomon! Ta je kralj, ki napravlja ženitnino svojimu sinu. Tako so Ga zasramovali, bíli s pestmi in palicami, sovali Ga sem ter tje, ter Ga nesramno zapljevali. Med tem so Boga strašno preklinjevali. Tudi v obraz so Ga bíli, Ga zagrinjali in Ga tako s pestmi tolkli. Drugi so Mu zausnice dajali in Ga vpraševali: „Prerokuj nam, Kriste! kdo

Te je udaril?“ Jezus pa je bil tih, molil je za-nje, zdihoval je in poterpežljivo je vse preterpel. Tako zaničevaniga, zvezaniga, omadežaniga so okoli sem ter tje vlačili. Strašno, grozovitno djanje, kakor de bi bile same peklenške pošasti krog Njega.

Oh, kdo bo to djanje premišljeval in ne bo usmiljenja, sočutja z Jezusam imel? Njegovo nebeško obličje je bilo tako onesnaženo, s pljunki in nagnjusnimi izmečki pokrito, de se je komaj spoznalo. Jezus pa je pripustil svoj sveti obraz tako zakriti in toliko biti, ker si bila ti, keršanska duša! na omišljeno lepoto svojiga obraza tolikrat napuhnjena, si svoje oči v nespodobne poglede obračala, bila s svojim obrazam drugim v spotikljej, s tem morebiti druge v greh napeljevala. Tudi ti si hotla tako rekoč Bogu samimu zakriti oči, de bi te grešiti ne bil vidil; ali saj si djanje dopernašala, kakor bi te Bog viditi ne mogel. Oh, obžaluj tedej svoje grehe in pa zdihuj, naj ti Bog spet pokaže svoje milo obličje!

2. Janez, ki je bil znan z velikim duhovnam, je v preddvor velikiga duhovna šel prec takrat, kadar so Jezusa k Kajfežu peljali. Peter pa je zunaj pred vratmi bil. Pri veliki gnječi bil je prepozno prišel. Tedej je šel Janez tje, je z vratarico govoril in

Petra noter spravil. Ko je bil Jezus pred Kajfežem, sta tudi ta dva učenca prišla v sodnjo dvorano. Mili Jezus ji je pogledal, kadar so ga memo nju peljali, pa svoje glave ni obrnil proti njima, de bi ju ne bil izdal. Tako sta stala v dvorani v veliki britkosti in čakanji tega, kar se ima zgoditi. Neizrečeno sta terpela! Kadar je pa Jezus slovesno odgovoril: „Jest sim!“ in je Kajfež svoje oblačilo pretergal in se je razlegalo strašno vpitje: „Smerti je vreden!“ in je pekel zлил ves svoj serd, in je bilo vse polno groze in strahu: takrat Petru in Janezu ni bilo več obstati tu, kjer sta toliko terpela in pomagati nič nista mogla. Janez, v svoji britkosti, se spomni uboge Jezusove Matere. Bal se je, de bi kateri Jezusovih sovražnikov tega strašniga djanja še bolj černo in neusmiljeno ji ne popisal, se ozre še enkrat na nar svetejšiga vsih svetih, misleč: „Učenik, Ti veš zakaj preč grem; in hitro je šel, kakor od Jezusa samiga poslan, iz sodnje hiše k sveti Devici. Peter pa Ga ni mogel zapustiti; ljubezen mu tega ni pustila.

Premisli, moja duša! ljubezen teh dveh učencev, zlasti otročjo ljubezen s. Janeza in njega ljubo skerb za sveto Devico, za Jezusovo Mater. Oh, v toliki britkosti Marije ni

mogel zapustiti; ljubil Jo je, kakor svojo lastno ljubeznjivo Mater. Kako lepo pobožnost in veliko češenje je imel ta učenec do Marije, in kako čist in svet je mogel pač sam biti, de mu je Gospod svojo deviško Mater izročil! Posnemaj ga v ti pobožnosti do Marije in zdihuj pogosto s s. Gero: „O s. Janez, ti ljubljeni učenec Jezusov, sprosi mi tisto pobožnost, čistost in svetost duha, ktero tirja cvet in sin tiste lilije, kateri si bil ti v varha postavljen!“

3. Peter se je komaj že zderžal, britko je jokal, pa zakrival, kolikor je mogel. Tu ostati ni več hotel; njegova vnema za Jezusa bi ga bila prodala, in tudi se ni mogel nikamor in nikakor skriti, de bi ne bil v drugih suma obudil. Ves zbegan od britkost in bolečin, utrujen, od jutranjiga mraza občutljivo spreletavan, je zakrival svojo obupajočo žalost, kakor je vedil in znal, in boječ se je bližal zakurjeni peči na dvoru, kjer se je vsa nečimerna derhal okrog dervila, kjer so jim denarje metali in kjer so nezmerno jedli in pili. Tudi hlapci in služabniki so bili pri ognji; merzlo je bilo in so se greli. Peter se je tje približal in se grel. Tih je bil, in britka žalost se mu je na obrazu brala, pa ravno zato so ga začeli pogledovati. Tadaž

je pristopila tudi vratarica k ognju, in ko je vse od Jezusa in Njegovih učencev blebetalo in zabavljalo, se tudi ta po navadi prederznih nesramnic vmes vtikuje, in kadar Petra zagleda, ga le pogleduje in pravi: „Nisi tudi ti zmed Njegovih učencev? Tudi ti si bil z Jezusam Nazarenskim!“ Tada j je bil Peter ves zbe gan; bal se je, de bi ga zdivjano ljudstvo ne zgrabilo, in rekel je: „Žena, jest Ga ne poznam, in ne vém, kaj praviš!“ In bežal je po dvoriši. Tada j je petelin zapel. Kmal o potem, ko je bil pri vratih, ga je zagledala druga dekla in je rekla tem, ki so tam stali: „Tudi ta je bil z Jezusam Nazarenskim.“ Okrog stoječi so rekli: „Nisi tudi ti zmed Njegovih učencev?“ Tada j je bil Peter ves prestrašen, v veliki britkosti in je spet tajil s perseg o: „O človek! jest nisim! Ne poznam tega človeka!“ Peter je bil od žalosti in skerbi za Jezusa tako prevzet, de skor ni mislil na svoje zatajevanje. Ni bilo pokoja za njega; ljubezen do Jezusa ga je gnala zdaj sem, zdaj tje. Kako uro pozneje je terdil spet drugi in je rekel: „Resnično, tudi ta je bil z Njim, ker je tudi Galilejic!“ „Res, so rekli zraven stoječi, tvoj jezik te razodeva.“ Ko se je pa hotel Peter izgovarjati in pro č bežati, je pristopil eden zmed

hlapcev vélikiga duhovna, stric tistiga, kterimu je bil Peter uho odsekal, in mu reče: „Te li nisim vidil na vertu pri Njem?“ In Peter je bil ves sam iz se, se ni vedil kam oberniti, začel je rotiti se in persegati: „Človek! jest ne vém, kaj ti praviš! Jest ne poznam tega človeka, od kteriga vi pravite!“ In ko je še govoril, je petelin vdrugič zapel. Tako se je tedej dopolnilo, kar mu je Gospod popred prerokoval. Njegovo preveliko zaupanje na se, njegova lenoba v molitvi, strah pred ljudmi, nar več pa slaba priložnost, v katero se je podal, vse to ga je zapeljalo. Kdo iz med nas zamore reči: Jest bi v taki nevarnosti ne bil tudi Jezusa zatajal? Oh kolikokrat smo Ga zavoljo takih vzrokov zatajili, ko še nobene nevarnosti bilo ni! In ali mar ne ponavljamo tega še zdaj? še vsaki dan?

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! kako je pač Tebe bolelo, kako je ranilo Tvoje serce, ko Te je eden Tvojih nar ljubeznjivših učencev očitno trikrat zatajal, kakor, de bi Te ne poznal, in vender si mu Ti skazal toliko gnad in dobrot! Iz tega spoznati zamorem, kako slab je človek, sebi pripuščen, če je v ljubezni do Tebe tudi že vi-

soko stopnjo dosegel. Oh, kdo bi se prederznil terditi, v taki nevarnosti, sili, britkosti in zmotnjavi, v takim boji med ljubeznijo in strahom, oslavljen, zbeغان, skor nezaveden od bolečin in težav take strašne noči, de bi bil močnejši, kakor je bil Peter? — Ti, o Gospod! si ga njegovi lastni slabosti prepustil in tedej je oslavel, kakor oslabe vsi, ki pozabijo besede Tvoje: „Čujte in molite, de v skušnjave ne padete!“ O ljubeznjivi moj Jezus! odpusti mi moje obilne nezvestobe, in ne zapusti me ob uri skušnjave! Dodeli mi pred vsim leto gnado, de bežim pred hudo priložnostjo, kjer bi Te le količkaj žaliti utegnil. O Jezus! bodi mi bramba, bodi mi varh! Marija, moje pribežališe! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o moj Jezus! sklenem za dans: V ponižnosti se vaditi in na se nikoli nič zaupati.

Spominek.

„Preden petelin zapoje, Me boš trikrat zatajil.“ (Mat. 26, 34.).

Jutranje premišljevanje za enajsti dan.

Pokora s. Petra; njegovo pribežališe k Marii.

1. Ravno, ko je Peter Gospoda tajil in je petelin drugič zapel, so peljali Jezusa iz sôdnje hiše po dvoriši v ječo, ki je bila pod sôdnjo dvorano. Gospod pa se je ozerl in milo Petra pogledal, in Peter se je spomnil besedi: „Preden petelin dvakrat zapoje, Me boš trikrat zatajil.“ In s strašno močjo so padle te besede na njegovo sercé. V britkosti in težavi ves zdelan, je popolnoma pozabil prederzno na Oljski gori storjene obljube, raji umreti s svojim učenicam, kakor Ga zatajiti. Pri pogledu Jezusovim pa ga je vsiga presunila prelomljena obljuba. Pregrešil se je — in kako? Nad svojim zaničevanim, nedolžno obsojenim, nar grozovitniši tiho terpečim Zveličarjem, ki ga je tako zvesto svaril — nad Njim se je pregrešil — in tedej kakor omamljen od žalosti in kesanja beži iz hiše in bitko se zjoka. —

Premisli tu veliko ljubezen in milost Jezusovo: Peter je padel; trikrat je Gospoda zatajil, in še ni spoznal svoje pregrehe. Tedej ga je Jezus sam opomnil še enkrat storjene

pregrehe. Edini pogled Njegove gnade je presunil Petrovo serce, in spremenjen je bil; njegovo serce je bilo poterto od kesanja; točil je britke solzé. Oh, kolikrat je že tebe Jezus pogledal s takim pogledam svoje gnade! Oh, morebiti še več! Kolikrat te je že Jezus opominjal, po tvojih starših, pridigarjih in spovednikih, in kolikrat z notranjim navdihovanjem! Ali si te opomine vselej poslušal? Ali ni tvoje serce pri vsim tem merzlo, neobčutljivo ostalo? Ali nisi v svojih grehah še zdaj terdovraten? Oh, ozri se na Jezusa; lej, kako milo pa britko te gleda, kakor de bi ti klical: Moje dete, kako dolgo se boš še ustavljalo moji gnadi?!

2. Kako lepa, posnemanja vredna je pokora s. Petra? Kakor hitro je spoznal svojo pregreho, je britka žalost napolnila njegovo serce. Njegova pokora je bila torej hitra in brez odlašanja; bila je pa tudi resnobna in resnična; britke solzé je on točil, vsa duša njegova je bila prevzeta. Oh, on svoje pregrehe ni objokoval le iz strahu pred kaznovanjem; raji bi bil nar hujši terpljenje prestal, de bi le ta greh storjen ne bil; obžaloval je svojo pregreho iz čiste ljubezni do Jezusa. Le to mu je bilo hudo, de je ljubezen Jezusovo z nehvaležnostjo in zaniče-

vanjem povernil, de je Jezusa žalil in s tem Njegovo, že tako veliko terpljenje še pomnožil. On ni le obžaloval svoje pregrehe, ampak je tudi prec priložnost zapustil; hitro je šel iz dvoriša, in nobeniga se več ni bal, tako, de bi bil zdaj vsakimu povedal, kdo de je in kako se je pregrešil. Premisli tu, kakšna mora biti prava pokora. Ali si ti tudi prec po storjenim grehu hrepenel po spravi z Bogom, ali si morebiti dolgo le odlašal? Oh, obžaluj svojo gerdo nehvaležnost, zaničuj svoje pregrehe in obudi popolnoma grevengo čez nje! Prosi vsaki dan za gnado prave grevence iz gole ljubezni; prosi Boga duha prave pokore in želi živeti in umreti, kakor resnični spokornik. Uči se tu strahu nevarnosti, zaničevanja sveta, ljubezni do samote. Vsiga tega ti je potreba, če hočeš se resnično spokoriti. Prevdari vse to in delaj neprenehama za pravo spokorjenje; zvoli si zato s. Petra v posebniga varha. —

3. Marija, presveta Devica in Mati Jezusova, je šla med tem iz hiše Marije Markove v hišo Lazarja, ki jo je tu v Jeruzalemu imel. Oh, pač je bilo žalostno, kako je ta od terpljenja vsa utrujena Mati z Jezusovimi prijateljicami v strahu in trepetu po mestnih cestah hitela iz hiše v hišo.

Skrivale so se pred memovpijočo derhalijo; večkrat so bile zaničevane, slišale so britko grozovitne pogovore memogredočih, redko milovavno besedo za Jezusa. Kadar so prisople na svoje pribežališe, so vse utrujene padle na tla, vzdigovale svoje roke, se objemale ali sedele v britko terpljenje vtopljenosti s pregernjenim obrazom. Presveta Devica, z Jezusom po duhovno vedno zedinjena, je vedila in vidila vse Njegovo terpljenje. In tako Jo je dobil s. Janez, kadar je prišel iz sodnje hiše, da bi Ji strašno naznanilo prinesel; dobil Jo je že v Lazarjevi hiši. Ko so med jokom in stokom to žalostno novico zvedile, je želela Marija in tudi od žalosti skor že skopernela Magdalena in nekatere druge žene, da bi še bliže Jezusa šle. S. Janez jih je spremil iz hiše. Mater Jezusovo so druge s. žene peljale. Magdalena tarnaje tava za njimi po poti, ki je bila od lune razsvetljena pa polna domu gredočih ljudi. Šle so vse zavite po judovski šegi. Pa njihovo zdihovalje ino tarnanje jih je memo gredočim izdajalo, in tako so mogle marsikaj hudiga preslišati. Le sem ter tje je kateri še usmiljeni človek rekel: O ti žalostna Mati! o britkosti polna Mati nar svetejšiga v Izraelu! Tako pridejo do dvornih vrat sodnje hiše.

Marija je hrepenela, da bi se odperle te vrata, ker vedila je, da jo le te vrata ločijo od Njeniga Sina, kteriga so ravno po dvoriši v ječo peljali, in takrat je petelin vdrugeč zapel. Pri ti priči so se vrata odperle in Peter jim perhiti z obrazom, z rokami zakritim, britko jokaje nasproti. Oh, kako se je Peter prestrašil, ki je zagledal pri svetlobi lune in bakel presveto Devico, ki ga je prečudno krotko in milo nagovorila: „O Simon! kaj je z mojim Sinom Jezusom?“ Oh! ni se mogel več premagati. „Mati! zavpije, nikar me ne vprašaj, Tvoj Sin terpi nečloveško, in jest sim Ga trikrat nesramno zatajil. O Mati, o ljubeznjiva Mati! prosi vender zame, in sprosi mi od svojiga Sina gnado odpuščenja!“ In bežal je na Oljsko goro. Marija pa, s to novo bolečino ranjena, od britkosti in žalosti zavoljo tega noviga razžaljenja svojiga Sina prevzeta, pade zraven stebra velicih vrat na tla na kamen. — Premisli tu bolečino in ljubezen te svete Matere in, ki si grešnik, zateci se tudi ti pod Njeno varstvo. Sej je ona pribežališe ubogih grešnikov.

Sveti zdihljeji.

Preljuba Mati mojiga Boga! lej tu pred Svojimi nogami revniga grešnika,

ki k Tebi pribeži in na te zaupa. Sicer res ne zaslužim, de bi se ozerla na mé, ker jest sim, o žalostna Mati! tisti nehvaležnik, ki Ti je tolike britkosti napravil. Oh, grešil sim: Tvojiga ljubeznjiviga Sina sim tolikrat razžalil in s svojimi besedami in djanjem sim Ga tolikrat zatajil. Zdaj se k Tebi, o žalostna Mati! zatečem, ker vém, de si Ti pribežališe vsim grešnikom, upanje obupajočim, podpora vsim zapušenim. Za toliko drugih Ti prosiš; oh, prosi tudi zame svojiga Jezusa! Reci Mu Ti, naj mi odpusti, in gotovo mi bo odpustil; reci Mu, de želiš mojiga zveličanja, in gotovo bom rešen. Sprosi mi gnado, de svoje grehe, kakor Peter, prav obžalujem in objokujem, in de nikdar ne jenjam Tebe in svojiga Zveličarja na večno častiti, na večno ljubiti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Včasih si kako malo pokorilo za svoje storjene grehe naložiti.

Spominek.

„Išimo si gnade, išimo je pa po Marii.“ (S. Bernard.).

Večerno premišljevanje za enajsti dan.

Mati Božja pri sodnji hiši Kajfeževi.

1. Kadar so Jezusa v ječo odpeljali in so se ljudje izšli, so stale dvorne vrata odperle. Ko se je presveta Devica malo opočila, je želela biti še bliže svojiga Sina. S. Janez in druge s. žene so jo peljali do ječe Jezusove. Oh, dobro je vedila za Jezusa, in Jezus je vedil za Njo; pa ne le duhovno, tudi zunanje slišati zdihovanje svojiga Sina je hrepenela zvesta Mati; in zaslišala je Njegove zdihljeje in tudi zaničevanje Njegove straže. Tode tu niso mogli dolgo nepoznani biti. Magdalena je bila prevzeta od velikosti bolečin, in akoravno je presveta Devica nar strašnejši terpljenje nekako prečudno-mirno prenašala, je tudi na ti poti britke besede slišati mogla: „Ali ni ta Galilejčeva Mati! Njen Sin bo gotovo križan, vender mende ne pred prazniki, če ni nar večji hudodelnik.“ Ko je pa Marija na kraj gnjusobe prišla, kjer so morivci vpili: „Smerti je vreden!“ Jo je preveliko sočutje spet prevzelo, in Janez Jo je s sv. ženami, bolj merliču kakor živimu podobno preč peljal. Vsa še pričujoča der-

hal je bila tiho; le čudno so gledali. Bilo je, kakor bi čisti duh šel skoz pekel.

Premisli tu, duša moja! serčno Materno ljubezen do njeniga Sina! Nič Je ni moglo odločiti od Jezusa; le kamniti zid Ji je telesno ločil, Njune serci pa ste bile nerazločljivo sklenjene. O duša moja! spravi tudi ti vse preč, kar te ločiti zamore od tvojiga ljubeznjiviga Jezusa! Pa sej družiga nič ne dela tega ločenja, kakor edino le greh. Kaj nas hoče družiga ločiti od ljubezni do Jezusa? Ne britkosti ne težave, ne bolezen ne bolečine. Edino greh je tista pošast, ki nas od Jezusa ločiti zamore. Obžaluj, in ko bi se bil tudi le enkrat v vsim svojim življenji na to vižo od svojiga Jezusa ločiti dal.

2. Še ena druga, nova britka bolečina je bila namenjena za Jezusovo Mater in Njene spremljevalke, ki je pa Njeno serce že raniła, še preden je prišla do sôdnje hiše. Pot je namreč deržala za to sodnjo hišo memo nekoliko zvišeniga kraja, kjer so pod slabim postrešjem pri blišobi bakel Jezusu križ tesali. Že takrat namreč, ko je šel Juda s hudobno derhalijo k izdajanju na Oljsko goro, so Jezusovi sovražniki zapovedali, če bodo Jezusa vjeli, prec križ za-Nj pripravljati, de bi Pilat nobeniga odloga ne imel; ker skle-

nili so, zgodaj v jutro mu Jezusa v obsojenje izdati. Križa pa za una dva razbojnika so imeli že Rimci pripravljena. Les za Jezusov križ je sedem sužnjev zelo četrtertinko ure deleč sem prineslo; zbrali so ga zmed lesa, ki je bil za tempelj pripravljen. Steber križa je zrastel v dolini Jozafat pri potoku Cedronu, ki je bil čez ta potok padel in ljudje so ga tako za berv imeli. Ko je Nehemija sveti ogenj in sveto posodo poskril v vodnjaku Betezdi, je bilo tudi to drevo z drugim vred čez te poskrite reči verženo, pozneje pa spet odbrano in k drugimu lesu tempeljna djano. Po Božji previdnosti je bil ta križ na čudno vižo pripravljen. Delavci so kleli in rotili Jezusa, ker so po noči mogli delati za-Nj. Vsaka beseda je prebodla pri slehernim mahljeji ranjeno serce presvete Matere Marije in vender je molila za te oslepljene ljudi, ki so pripravljali preklinjevaje orodje svojiga zveličanja in strašne smerti Njeniga Sina. Kakor s sodbo, tako tudi s križem niso mogli priti do konca. Večkrat so mogli drugi les privleči, ker to ali uno ni bilo prav stesano ali se je ulomilo; tako dolgo, de so imeli taki les skupej, kakoršniga je Bog hotel imeti. Bilo je, kakor de bi bili sami angelji branili, dokler ni bilo po volji Božji končano.

3. Premisli zdaj to žegnano, častito orodje našiga zveličanja, sveti križ, in poprašuj se, zakaj je tvoj Zveličar mogel ravno na lesu križa umreti za te? — Jezus Kristus je hotel na lesu umreti, ker je prvi človek na lesu se pregrešil. Nad drevesam se je bil prvi Adam pregrešil, in s tem prekletstvo vsimu svetu nakopal. Na drevesu je mogel Jezus Kristus, drugi Adam, za nas terpeti, pokoriti se in umreti in nam tako spet blagoslov Božji zadobiti. Zato je pisano: Blagoslovil se bo les, na katerim se je pravici zadostilo. De bi nas rešil prekletstva, je šel Jezus sam v taisto. „Preklet pa je, pravi s. Duh, kateri na lesu visi.“ Naše dolžno pismo je moglo biti pretergano in v večni spomin in znamenje nabito. Kdo drugi pa je to naše dolžno pismo pretergal, kakor Kristus Jezus, na kteriga so bili vsi naši grehi prepisani, ktere je On sam vse prevzel? In kam bi Ga bili lože nabili, kakor na križ? S križa torej nam je prišlo naše odrešenje, in s tem vse gnade, vsi žegni, vse zveličanje in večno življenje. Pa tudi podoba križa nam kaže veličastne zmage njegove. Steber križa pomeni vedno ravno sveto voljo Božjo, les po čez pa našo lastno voljo, ki se volji Božji ustavlja, jo na ravnost prekrižuje. Jezus

Kristus je mogel tedej na križi pregrešno voljo človeško s sveto voljo Božjo zediniti, to je k pokoršini jo nazaj peljati. Sveti križ s svojimi rokami ima podobo tehtnice. Križ je tehtnica, na kateri se cena zveličanja vsiga sveta, namreč Rešnja Kri, nebeškemu Očetu odvaguje. Je sveti križ, pravi s. Katarina Sienska, podoben konju, na katerim je Jezus Kristus, kot pravi jezdic, sovražnike prebodel in nam sedež večniga življenja pridobil, kteriga nam ne hudobni duh, ne druga stvar več odvzeti ne more, če sami nočemo. Sveti križ je prižnica, na katero je stopil Jezus Kristus, in od tam uči On, nebeški učenik, vesoljni svet, kaj nam je storiti, kaj opustiti, če hočemo zveličani biti. Križ je poslednjič bandero zmage, k katerimu se verste vsi otroci Božji, de bi se vojskovali zoper vidne in nevidne sovražnike svojiga zveličanja, in katero se bo nekdam spet veličastno na nebu prikazalo.

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! s svetim Bernardam Ti zakličem: Usliši moj glas, o Gospod! in nagni tisti mili križ čez svojiga hlapca; drevo življenja tistim, ki ga objamejo; in teči hočem veselo potem in neutrudljivo za

Teboj nositi križ, ki pride od Tvojih sovražnikov! Naloži na moje rame tisti križ Božji, česar širokost je ljubezen, česar dolgost je večnost, česar visokost je mogočnost, česar globočina je nezapopadljiva modrost! Na ta križ pritisni moje roke in noge in predelaj, o Gospod! svojiga hlapca vsiga po svojim svetim terpljenji. O moj Bog! ki si bandero svetiga križa z drago kervijo svojiga Sina posvetiti hotel; prosim Te, de vsi, ki se poveličevanja Tvojiga s. križa veselimo, ravno tako Tvoje varstvo vselej občutimo, po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: K časti žalostne Matere Božje včasih kaj dobrega storiti.

Spominek.

„Z britkostjo me je nasitil, s pelinam me napojil.“ (Z. p. 3, 15.).

Jutranje premišljevanje za dvanajsti dan.

Od svetiga križa.

1. Veličastvo in gnadepolne zmage sv. križa se vidijo tudi v podobah stariga testameta, in iz teh zamoremo spoznati njega skrivnost polni pomen. Podoba s. križa je bila Noetova barka, v kateri je bilo sicer le malo ljudi rešenih vesoljniga potopa. Prava barka pa, v kateri se rešiti zamorejo večniga pogubljenja vsi, ki v nji išejo pribežališa, je s. križ, ne s smolo oblit, kakor Noetova barka, oblit pa z drago Kervijo Jezusa Kristusa, de vodé pogubljenja ga potopiti ne morejo. — Druga podoba s. križa je bil tisti les, ki ga je nesel nekdej Izak na svojih ramah na hrib Mórijo, de bi bil na njem zaklan in v žgavni dar Bogu darovan. S. križ je altar praviga žgavniga darú, na katerim je bil Jezus Kristus, edinorojeni Sin Očetov zaklan, in v ognji svoje neskončne ljubezni sežgan, de bi nas z Bogam spet spravil. — S. križ je prava Jakobova lestvica, po kateri ne hodijo le angelji iz nebes in nazaj, ampak po kateri je šel sam Sin Božji, de bi nam vrata nebeške odperl, po kateri tudi mi

hoditi moramo, de pridemo v nebesa, in po kateri edini v nebesa priti zamoremo. Križ je torej prava nebeška lestvica. — Podoba s. križa je bila tista skrivnostna palica Mojzsova, s katero je Izraelcem odperl pot skozi rudeče morje, s katero je skalo omečil, de je vodo dala, s katero je delal toliko čudežev gnade in milosti Božje; ktera je pa tudi Egipčane z nar. strašnejšimi nadlogami tepla, jih v valovih ravno tistiga rudečiga morja pokopala, v znamenje, de s. križ je za svoje zveste častivce studenec gnade in milosti Božje, za sovražnike in nespokornike pa v večno pogubljenje. — In ko je nekda Mojzes na gori Horebu z razpetimi rokami molil do solnčniga zahoda, kadar so Izraelci se bojevali s sovražniki, in ni jenjal, de je bil premagan sovražnik, celo še si je roke podpirati rekel, de ni omagal; je s tem pokazati hotel, de le s križem bomo vidne in nevidne sovražnike svojiga zveličanja premagali. O prečudno, skrivnost polno znamenje s. križa!

2. Edino, le v križi je naše upanje, naše rešenje, naše zveličanje. Na križ je hotel biti Kristus povzdignjen, de bi s križa vse nase potegnil, in rešil vse, ki pri Njem išejo pribežališa. Prava podoba s. križa je bila tudi tista bronasta kača, katero je Mojzes

postavil v pušavi, de bi od strupenih kač ranjeni Izraelci se ozérali na njó, in bi tako spet ozdravljeni bili. Tako naj bi vsi od strupa peklenške kače pičeni, in v smertnih težavah stokajoči Adamovi otroci s svojimi pobitimi po rešenji hrepenečimi očmi se ozérali na s. križ, in najdlji bodo — in sicer le v njem spet svoje zveličanje. V križi so zapopadene vse gnade. — Je s. križ skrinja zaveze noviga testamenta, v kateri niso le Mojzesove table, bukve postave in mana zaklenjene, temuč v kateri biva sam postavodajavec, pravi kruh življenja. Je sedež vse gnade, prevlečen z nar drajši Kervijo kakor z nar čistejšim zlatam, s kteriga Gospod sam vse gnade delí. — Posebno pa je s. križ postal drevo življenja, česar peresa so v zdravilo vsim ljudstvam, in česar sad vse sladkosti v sebi ima; zato poje tudi sveta cerkev: O križ, izmed vsih gojzdov ne pride nobeno boljši drevo! Nobeno nima lepšiga cvetja in perja, nobeno boljšiga sadú! O sladki križ! sladka je teža, katero si ti nosil prebodeno!

O čudno drevo s. križa, obloženo s sadam za večno življenje! Zato pravi zveličana Johana od križa: Veseli se, o Kristusova cerkev! podedovala si nar svetejši drevo, česar

nebeški sad ž njega širokih vej nabirati zamoreš! O to drevo je tvoj ženin plačal drago! Brez števila marternikov, zaljubljenih v sad taistiga, je svoje življenje darovalo v terpljenje, ki so tako sami lepota na sadnim drevesu svetiga križa postali. Brez števila devic objema zveličansko drevo s. križa, pije nebeške sladkosti iz Jezusoviga serca, daruje serce, dušo in telo drevesu, ki obsenči njih devištvo. Na milijone duš zori za nebesa, ki se naslanjajo na ta križ, ki je Judam sramota, nevernikam neumnost; vsim pa, ki vanj verujejo, Božja moč in Božja modrost!

3. Premisli zdaj, duša moja! če hočemo biti deležni sadu tega križa, moramo zapovedi Božje spolnovati. Zato pravi s. Katarina Sienska: „Bodite vsi zvesti spolnovavci sladkih in svetih zapoved Božjih, ker veste, de drugač nikakor ne moremo imeti deleža kervaviga sadu neomadežaniga Jagnjeta, kateri — sladki Jezus — nas je resnico učil in je rekel: „Jest sim pot, resnica in življenje.“ — On je torej naš ljubeznjivi Učenik, ki nam je zveličanski nauk zapustil, kadar je stopivši na presveti križ s prelito svojo Kervijo Boga in bližnjiga prav ljubiti nas učil. Premisli potem, de tavžent in tavžent učnikov

je bivalo v senci tega s. križa, ki so z modrostjo od tega križa sprejeto vsi z enim glasam pričali, de ni druge poti v nebesa, kakor le kraljeva pot križa, premišljevanja in zatajevanja. Hodi torej pogostama v šolo tega križa. Pod tem s. križem se boš več naučil, kakor iz vsih bukev vsiga sveta. Prav pogosto zdihuj z zveličano Johano od križa: O sveti križ, častiti les, ti bramba po zmotnjavah tega sveta! skaži mi svojo moč, skaži mi svojo milost! Ne jenjaj mi peti svoje nebeške pesmi! Zelêni, razcvetaj, nebeška gredica cvetlic, ternjeva za Jezusa, cveteča za nas, obložena s sadovi, ki zorijo za večno življenje!

Sveti zdihljeji.

Bodi mi češen, o sveti križ! Ti častitljivo znamnje našiga zveličanja, ti življenja drevo, na katerim je Zveličar sveta premagal s svojo smertjo smert človeškiga rodu. Ta sveti križ je naša čast, naše veselje, upanje naše. S tem častitljivim znamnjem zaznamnjam svoje čelo †, de se nikoli ne sramujem Jezusoviga križa; zaznamnjam svoje usta †, de večno slavim, o Jezus! Tvojo smert, kakor svoje zveličanje; zaznamnjam svoje persi †, de

se iz tistih spomin Tvojiga britkiga terpljenja in smerti nikdar ne zbriše. Dodeli mi, o nebeški Zveličar, de oboroženimu s tem s. znamenjem †, vse zalezovanja vidnih in nevidnih sovražnikov mi škodovati ne morejo, in de z močjo Tvojiga križa vse skušnjave srečno premagam! In kadar se bo enkrat to častito znamenje prikazalo na nebu, naj mi bo takrat, o Jezus! Tvoj sveti križ v tolažilo, ne pa v strašilo. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Ljubiti ta od Boga meni naloženi križ in zato Ga hvaliti.

Spominek.

„Le edino v križi je zveličanje.“
(Tomaž Kempčan.).

Večerno premišljevanje za dvanajsti dan.

Jezus v ječi.

1. Ječa pod sodnjo hišo Kajfeževo, v kateri je bil Jezus zapert, je bila majhna, na

okroglo zidana. Tu sem so pripeljali Jezusa, ko so Mu vnovič roke zvezali. Kadar je Gospod v to ječo stopil, je molil k svojimu nebeškemu Očetu: naj bi On vse te zaničevanja in zasramovanja, kar jih je dozdej preterpel in jih bo še terpeti mogel, sprejel v spravni dar za te svoje sovražnike in za vse tiste ljudi, ki bi se kdaj v enakim terpljenji z nejevoljo ali jezo kaj pregrešili. Tudi tu mu tolovaji niso nobeniga pokoja dali. V sredi te ječe so Ga za nizki steber privezali, in se nasloniti Mu niso pustili, tako da je na svojih utrujenih, od padcev in udarcev verige, ktera je segla do kolén, ranjenih in zateklih nogah se sem ter tje martral. Dva briča pa sta bila vedno pri Njem, ki sta se z drugimi po kratkim času verstila. In ti niso jenjali hudo ž Njim ravnati. Oh, to se popisati ne da, kaj vse hudiga so ž Njim počeli! V ti ječi stojé je Jezus vedno molil za nje, ki so Ga nadlegovali. Poslednjič, kadar so se vsi utrudili in umirili, se je Jezus nekoliko na steber naslonil. In napočil je dan: dan neskončniga terpljenja in zadostenja; dan našiga odrešenja zabliši, boječe migljaje skoz majhno votlino na verhnim zidu te ječe, na naše sveto velikonočno Jagnje, ki je vse grehe sveta vzelo nase; in Jezus je povzdignil

svoje uklenjene roke proti jutranji zarji, in je svojiga nebeškiga Očeta milo zahvalil za ta dan, po katerim so stari očaki že davno zdihovali, po katerim je On sam že hrepenel; za dan, na katerim ima končati namen svojiga življenja — naše zveličanje, ki ima odkleniti nebesa, premagati pekel, odpreti nam studenec gnade in dopolniti voljo svojiga nebeškiga Očeta! Oh tako milo je pozdravil ta dan! Neizrečeno žalosten, ljubeznjiv, resnoben in svet je bil, kadar je perve žarke tega veliciga darovavniga dneva hvaležno pozdravil. Bilo je kakor de bi prišel prvi žark tega dneva k Njemu, kakor pride kervavi sodnik k v smert obsojenimu v ječo, de bi se pred še ž njim spravil; in On se mu ljubeznjivo zahvali. Jezus je bil nekaj čez eno uro v ti ječi.

2. Premisli zdaj, moja duša! nezapadljivo terpljenje Jezusovo v ti ječi! Ali se ti nič ne smili? Oh, kako osramotljivo pač je za nas, de od neskončniga martranja, kteriga je Jezus nedolžno za nas terpeti hotel, iz mehkužnosti in gnjušenja pred terpljenjem še slišimo neradi! Kako ti je? Ali te nič ne pretresne, enako morivcu, ki bi mogel svojo roko na rane umorjeniga položiti? Oh prevdari: Jezus je toliko terpel; in ni odperl svojih ust. Bili so ljudje, grešniki, ki so divjali

nad svojim bratom, nad svojim Zveličarjem, nad svojim Bogam. Tudi ti si divjal, ubogi grešnik; tudi zavoljo tebe je bilo to terpljenje. Na sodnji dan bo vse odkrito; takrat bomo vsi vidili, koliko je vsak iz med nas se udeležil strašniga terpljenja Božjiga Sinu s svojimi grehi, ki jih še vedno ponavljamo, in ravno s tem nekako privolimo in pa pomagamo satanski derhali Jezusa terpinčiti. Oh, ko bi mi to prav premislili, pač bi molili veliko bolj serčno tiste besede, ki so v večih spokornih molitvah, besede kesanja: „Gospod! raji umreti, kakor Tebe še s kakim greham žaliti!“

3. Ves čas, odkar je bil Jezus vjet, je izdajavec Juda Iškarjot zunaj mesta po ozki, stermi dolini Hinom sem ter tje divjal, kjer ni bilo nobene steze, po prekletim kraji, po močvirji, polnim smeti in nesnage; hudobna vest ga je grizla, bal se je svoje sence; bil je čisto sam, le satan ga je lovil. Tedej, ko je Jezus v ječi bil, se je bližal sodnji hiši Kajfeževi. Počasi je taval in nesel je zadernjeno mošnjico krivičnih srebernikov — ceno izdajanja — na pasu privezano. Bilo je že vse mirno, in nepoznan je zaprašal stražo pred hišo: Kako bo z Galilejcem? Rekli so mu: V smert je obsojen in na križ bo perbit. Druge je slišal, med seboj se pogovarjati, kako gro-

zovito so ž Njim delali in pa kako poterpežljiv de je bil; de bo zgodaj v jutro še enkrat postavljen pred veliki zbor, kateri Ga bo slovesno obsodil. Ker je pa dan že napočil, in so v hiši in okrog hiše spet robaniti začeli, jo je Juda preč pobegnil, de bi Ga ne spoznali. Bežal je, kakor Kajn, pred ljudmi; obupnost je rojila v njegovi duši. Pa kaj se mu je pripetilo? Prišel je tje, kjer so strašni križ tesali. Bil je zdelan križ in delavci so spali zaviti v svoje plahte. Nebo je bilo blede tje čez Oljsko goró, kakor de bi ga bilo groza, pogledati orodje našiga odrešenja. Juda se pretrese in zbeži preč. Vidil je vislice, na ktere je Gospoda prodal. Skril se je pa blizo tam, de bi zvedil sklep jutranje sodbe. — Premisli tu strah slabe vesti! O kako strašan, grozoviten bo nekdej za nespokorjeniga grešnika pogled križa, ki se bo v svoji časti na nebu prikazal!

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! obišem Te v duhu v Tvoji žalostni ječi, in smiliš se mi. Z ranjenimi, golimi nogami stojiš na mokri in merzli skali, trepetaje od mraza, privezan na steber, s Kervijo in pljunki omadežan. Oh, kaj si vender preterpel

v ti strašni noči! **Kako** je mogoče, o ljubi **Zveličar!** de sim jest marsiktero noč v lenobi in preobilnim spanji, ali pa celo v razuzdanosti in grehu že prebil, ko **Ti** v ječi terpiš! **Tvoji** svetniki molijo in jokajo, uboge duše v vicah zdihujejo in **Te** milujejo! **O** moj ljubi **Jezus!** odpusti mi mojo veliko lahkomišljenost! **Zavoljo** te britke ječe, v kateri si molil tudi zame, **Te** prosim, obvaruj me vender ječe večniga pogubljenja! **O** moj **Jezus!** ne pripusti, de bi bilo zgubljeno nad menoj toliko terpljenja, in spomni se tudi ubogih duš v vicah, ki brez nehanja zdihujejo k **Tebi**; reši jih iz une nesrečne ječe! **Amen.**

Sklep.

Iz ljubezni do **Tebe**, o **Jezus!** sklenem za dans: V **Kristusu** skrito živeti, in vsih nepotrebnih ali posvetnih družb se ogibati.

Spominek.

„V ječi sim bil, in ste k **Meni** prišli.“
(Mat. 25, 36.).

Jutranje premissljevanje za trinajsti dan.

Jutranja sodba čez Jezusa.

Juda obupa.

1. Ko je dan že napočil, bilo je že svetlo, se zberejo Ana, Kajfa, starašini ljudstva in pismoučeni zopet v veliki sôdnji dvorani k sodnjimu zboru. Sodba ponočna ni bila veljavna; je bila le, ker se je zavoljo praznika mudilo, nekaka priprava, de so priče zaslišali. Zdaj pa je bilo veliko zbiralise. Ko so pa svet imeli zoper Jezusa, so govorili Nikodem, Jožef Arimatejic in še nekteri zoper Jezusove sovražnike, ter so tirjali, de bi se odložila ta reč čez praznike, de bi kak hrup ne vstal; tudi nobene pravične sodbe skleniti še ne morejo, so djali, ker te priče se ne strinjajo, kar so jih zaslišali dozdej. Veliki duhovni in vsa njihova stranka so bili serditi čez ta ugovor, ter so jim očitali, de taka sodba se vé de ni po njih volji, ker vlečejo z Galilejcem in niso čisti Njegoviga nauka; zato so vergli iz zbora te vse, ki so za Jezusa govorili. Oni pa so terdili, de ne privolijo v to, kar bodo v zboru sklenili, in so sodnjo dvorano zapustili in ven šli. In od

takrat tudi niso več prišli v zbor. Potem ukaže Kajfež uboziga, zmartraniga, zavarvaniga Jezusa iz ječe pripeljati pred sodbo, in sicer tako, da bi Ga po sodbi brez odloga k Pilatu gnali. Sodnji hlapci hité v ječo, roté in preklinjajo Jezusa, Ga odvežejo od stebra in med sovanjem in pahanjem Ga peljajo iz ječe. Briči so Ga, enako ubogi darilni živini, skoz gnječo pred hišo že zbranih vojnih hlapcev podili v sodnjo dvorano, in ko je bil od vsiga prestaniga terpljenja tako strašno zdelan, v umazanim oblačili, se jim je studilo nad Njim, in še huje so divjali. Usmiljenja ni bilo v nobenim judovskim serci. Kajfež pa, poln jeze in serda do britkiga Jezusa, Mu je rekel: Če si Ti maziljenec Gospodov, obljubljeni Mesija, nam povej. In Jezus je zopet odgovoril in rekel: „Kakor vi pravite, Jest sim. Na to Gospodovo besedo so eden čez družiga vpili: „Kaj potrebujemo še prič? Sami smo iz Njegovih ust slišali.“ In tako so slovesno sklenili smertno sodbo čez Jezusa nedolžniga.

Še enkrat premisli, moja duša! to strašno djanje proti Jezusu, in pa neizrečeno hudobijo teh ljudi. Uči se pa tudi od Nikodema in Jožefa Arimatejca, kako hitro moraš bežati iz družbe hudobnih. — Ne delaj znanja

s hudobnimi in ne bodi v njih družini, varuj se ne v sercu, ne očitno, če tudi le na videz ž njimi potegniti, de tudi ti ne boš ž njimi vred na večno pogubljen.

2. Juda izdajavec, ki ni šel deleč od sodnje hiše, je zvedil, de je Jezus obsojen k smerti; tudi je od nekaj ubogih, ki so tam blizo bili, razne pogovore slišal; de Ga k Pilatu peljajo; ali visoki zbor je Galilejca k smerti obsodil; na križ bo mogel; on, ki Ga je prodal, je bil Njegov učenec in je malo pred ž Njim velikonočno jagnje jedel; jest bi ne hotel biti deležen tega djanja; zares, ta potepuh zasluži, de bi ga obesili in več ena-ciga. — Tedej je bila vojska strahu, pre-pozniga kesanja in pa obupnosti v gerdi duši Judeževi. Satan ga je spodil in stekel je preč. Mošnjica s sreberniki na pasu privezana ga je žvenkljaje bila po strani in mu je bila želô peklensko. Hitro je tekel, pa ne za drugimi, de bi se pred Jezusa na poti vergel in Ga milosti prosil, ne de bi ž Njim umreti želel; ne, ne de bi svoj greh pred Bogam skesano spoznal, temuč de bi se znebil svojiga dolga in prejetiga plačila za izdajanje, pa le pred ljudmi. Letel je, kakor neumni v tempelj, kamor se je podalo več sodnikov po skončani sodbi, ki so bili spredniki drugih duhovnov,

kteri so nje že čakali, pripravljeni za službo Božjo; bilo je tudi nekaj starašinov ljudstva že tam. V obupajočim kesanju ves zbegan stopi Juda pred nje, sterga mošnjico s sreberniki iz za pasa, jim jo pomoli, rekoč: „Svoj denar vzemite nazaj, in Jezusa spustite! Jest raztergam svojo pogodbo: močno sim grešil, nedolžno Kri sim prodal.“ Duhovni pa so se začudeno pogledovali, potem so z napuhnjnim posmehovanjem v Juda operli svoje oči, odtegovaje svoje roke od ponujanih srebernikov, kakor de bi se s plačilam izdaje oskruniti ne hotli, in so djali: „Kaj nam zato, če si ti grešil? Če si nedolžno Kri prodal, glej ti sam; to je tvoja skerb, mi vémo, kaj smo kupili od tebe, in smo Ga smerti kriviga spoznali; ti imej svoj denar; mi ga nočemo.“ In obernili so se zaničevaje od Juda preč in so ga pustili samiga. Pri ti priči ga prevzame serd in obupnost, de je bil kakor neumen; lasje so mu stopili po konci, preterga mošnjico, v kteri so bili nabrani sreberniki, jih verže po tempeljnu in beži iz mesta.

3. Kakor norec teče tedej Juda v dolino Hinon, in satan v strašni podobi na strani, ki mu šepa vse prekletstva, ktere so preroki zrekli čez to dolino, kjer so Judje nekdej

svoje lastne otroke malikam darovali, de bi ga v obupnost pripravil. Potem je zvonilo po njegovih ušesih: „Kajn, kje je tvoj brat Abelj? Kaj si storil? Njegova Kri vpije k Meni v maševanje. Preklet si zdaj na zemlji!“ In ko je do potoka Cedrona priderl, in proti Oljski gori se ozerl, ga je vse spreletelo in preč se je obernil. Slišal je spet besede: „Priatelj, čemu si prišel? S kuševanjem izdaješ Sinu človekoviga?“ Strašno hudo mu je bilo; njegov duh je bil zbegan, in satan mu je šepetal: „Tu čez reko Cedron je tudi David pred Absalomam bežal.“ Absalom je na hrastu obvisel. David že je pel od tebe, rekoč: „Dobro so s hudim povračevali; terdiga sodnika naj ima; satan naj mu bo na desni; sleherna sodba naj ga obsodi, malo časa naj živi, njegovo službo naj drugi prevzame; Gospod naj ne pozabi hudobij njegovih očetov, pregreh njegovih mater, ki jě brez milosti preganjal uboziga in umoril razžaljeniga; prekletstvo je ljubil, ima naj ga tedej; kakor obleko je nase vzel prekletstvo, in kakor voda je derlo v njegov drob, kakor olje v njegove kosti; kakor oblačilo je prekletstvo na njem, kakor pas, ki ga večno opasuje.“ V tem groznim grizenji svoje vesti je bil prišel Juda na pusti kraj, na groblje izmečka in na smerd-

ljive mlakuže, do hriba pohujšanja, kjer ga nobeden viditi ni mogel. Iz mesta se je razleglo glasno vpitje. Satan mu je navdihoval: „Zdaj peljajo v smert Njega, ki si Ga ti prodal. Ali veš, kaj je pisano: Kdor je iz med bratov ali zmed Izraelovih otrok eno dušo prodal, in je za njo plačilo prejel, naj bo umorjen? Končaj se, nesrečni, končaj se!“ In Juda obupajoč je vzel verv in se je obesil na drevo, ki je rogovilasto rastlo v neki globočini. In ko je visel, se je razpočilo njegovo truplo in drob se je izsul na zemljo. — Lej tu konec nespokorjeniga grešnika!

Sveti zdihljeji.

O Gospod, in moj Bog! o hudo, hudo sim se pregrešil; veliko hudobij imam nad seboj, in to tudi spoznam; vender obupati nočem; zakaj če je greh še tako velik, je Tvoja gnada še večji. Ne, o ljubeznjivi Zveličar, Jezus Kristus! Neštevilne moje pregrehe me ne bodo prestrašile, tudi me ne bodo v obupanje gnale, če premišlujem Tvoje bitko terpljenje. Žebli, ki so prebodli Tvoje češene roke, in sulica, ki je odperla Tvoje Božje serce, mi vpijejo na glas, da sim spravljen s Teboj, če Te le ljubim serčno. V Tvoje odperto

serce se hočem skriti, in tam bom mirno in brez vse skerbi! O predobrotljivi Jezus! V Tvojim naročji želim živeti, v Tvojim naročji tudi umreti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Večkrat na dan vero, upanje in ljubezen obuditi.

Spominek.

„Bog noče smerti grešnikove, ampak de se spokori in živi.“ (Eceh. 18.).

Večerno premišljevanje za trinajsti dan.

Jezusa peljajo k Pilatu.

1. Ko so sodniki Jezusa k smerti obsodili, so Ga izdali bričem, naj Ga vnovič zvežejo, Mu, ker je k smerti obsojen, verige na vrat denejo, in Ga tako peljajo k Pilatu. Že pred so Pilatu sporočili, naj bi pripravljen bil, eniga hudodelnika soditi, ker se za-

voljo praznika že zelo mudí. Godernjali pa so čez rimskiga dežel'niga poglavarja, ker so bili primorani, se k njemu podati; zakaj sami niso smeli smertne sodbe skleniti v rečeh, ktere niso le vere in tempeljnovih postav zadevale. De bi bili pa Jezusovo smert toliko bolj opravičili, so Ga tudi kakor hudodelnika proti cesarju soditi dali, in tako je bilo obsojenje Njegovo prišlo sosebno v roke rimskiga poglavarja. Že, ko so Jezusa še le vjeli, so veliki duhovni Pilatu sporočili, zakaj de so predmestje Ofel in nekoliko Sionskiga hriba z bojnimi hlapci obdali; pa eden družimu niso prav zaupali — veliki duhovni in Pilat. Tudi on je čul, je sprejemal pisma in sporočila in je dajal povelje. — Tako so tedej Jezusa peljali k Pilatu. Vzdignili so se z Jezusam s Sionskiga hriba skoz nar bolj živo stran mesta, kjer je bilo ravno zdaj vse polno ptujcev iz vse dežele, in peljali so ga do sodnje hiše Pilatove, ki je bila na zgornji strani tempeljna velikimu tergu nasproti. Kajfež in Ana in več udov veliciga zbora so v prazničnim oblačilu šli pred njimi. Pisane tožbe v zavitkih so za njimi služabniki nesli. Za tem so šli pismoučeni in drugi Judje, med temi vse krive priče in serditi farizeji, ki so Gospoda tožili. In kmalo za temi so peljali na-

šiga ljubiga Gospoda Jezusa, obdaniga od bojnih hlapcev in tistih šest služabnikov, ki so bili že na Oljski gori zraven, kadar so Jezusa vjeli, in so ga tudi v Jeruzalem spremili, deržaniga od bričev na vervéh. Vse je skup vrelo od vsih strani in se je gnjetlo med to žalostno procesijo. Gospod od terpinčenja pretečene noči skor ni bil poznati; omahljiva revna podoba z zmešanimi lasmi, z bledim, od udarcev zateklim in zagorelim obrazam. Milo — grozni pogled! Norčevaje so Mu kraljeve imena dajali in pod noge so Mu kamnje, polena, in cunje metali, de bi Mu veličastni vhod cvetne nedelje oponašali, nesramne pesmi Mu peli, in kakor so vedili in znali, so Ga na ti poti zaničevali.

2. Ne ravno deleč od Kajfeževe hiše je v neki kot vgnana, britkosti polna, stala žalostna Mati Jezusova z Magdaleno in s. Janezam, ki so čakali tega vhoda. Njena duša je bila vedno pri Jezusu; pa kjer Ji je bilo le mogoče, je tudi telesno hotla biti blizo Njega; ljubezen Ji ni miru dala, ter Jo je gnala na Njegove pota in Njegove stopinje. Po ponočni poti k sodnji hiši Kajfeževi je bila v tihi žalosti nekoliko časa v hiši, kjer so zadnjo večerjo obhajali; vzdigne se spet, se zavije v svoj plajš in svoje zagrinjalo ter

reče Janezu in Magdaleni: „Spremimo Mojiga Sina k Pilatu; s svojimi očmi Ga viditi želim.“ Tedej so šli po drugim potu in so naprej prišli in čakali na vhod. Mati Jezusova je pač dobro vedila, kako je ž Njenim Sinam; Njena duša Ga je vedno pred očmi imela; pa Njeno duhovno oko Ga ni moglo viditi tako zdeljaniga, tako razdjaniga, kakor je bil s človeško hudobijo v resnici postal. Tedej pa je zagledala strašno vresničenje svojih misel. Serditi in ošabni Jezusovi sovražniki, veliki duhovni praviga Boga, v posvečenih prazničnih oblačilih, so memo šli polni laži in goljufije, prekletstva in morije. Duhovni Božji so postali satanovi služabniki — strašan pogled! — potem hrup in šum ljudstva in vsih krivih prič in tožnikov in na zadnje Jezus, Sin Božji, Sin človekov, Sin Njen, nečloveško zdelan, zvezan, stepen, gnan bolj omahovaje kakor gredoč, od gerdih bričev, na vervéh vlečen, v dimu zasramovanja, zaničevanja in bogokletstva! Oh, ko bi ne bil On nar bolj ubogi, nar bolj revni, edino mirni, v mili molitvi, v ti nevihti oklenjeniga pekla, Marija bi Ga spoznala ne bila; in ko se Ji približa, zdihuje Ona po človeško: „Gorjé! ta je moj Sin! Oh, res je moj Sin! O Jezus, moj Jezus!“ Hitro so derli naprej. Gospod se je ginjen ozerl

na svojo Mater in omedlela je. Janez in Magdalena sta Jo peljala preč.

3. Pod hribam tempeljnovidim je stala nekoliko zvišana hiša rimskiga poglavarja Pilata. Po kamnitih stopnicah se je šlo v hišo, od kodar se je vidil prostorni terg, ki je bil obzidan v podobi veliciga mostovža, kjer so prodajavci svoj smenj imeli. Štiri ceste so deržale v ta terg. Tudi je stala tam velika straža v prostorni hiši, z velikim dvoram na sredi, in pod tem dvoram so bile ječe, kjer sta bila tudi dva razbojnika zaperta. Vse se je terlo tu rimskih vojakov. Blizo straže je stal na tergu steber gajžlanja. Tudi več drugih stebrov je bilo okoli po tergu; bolj bližnji so bili za tepenje ljudi, daljni pa, de so na prodaj postavljeno živino na nje privezovali. Čez od stražine hiše na tergu je bilo lepo visoko zidano omizje, s kamnitimi sedeži, in s tega kraja, Gabata imenovaniga, je govoril Pilat slovesno sklenjene sodbe. Po kamnitih stopnicah v Pilatovo hišo se pride na dvor, in prec pri vhodu na ta dvor je bilo tudi eno tako zvišano omizje, kjer je Pilat tožbe poslušal; tožniki pa so njemu nasproti nekoliko niže na kamnitih plošah sedeli. Glasno govoreči so se tu lahko zastopili. Do teh sedežev, in ne dalje, so šli judovski duhovni

v sodnjo hišo Pilatovo. „In oni niso šli v shodno hišo, de bi se ne omadežali, temuč de bi smeli jesti velikonočno jagnje.“

Spremi, moja duša! spet Jezusa po ti žalostni poti; imej usmiljenje ž Njim, in daruj te Njegove stopinje in vse na ti poti Jezusu dane zaničevanja, za svoje večkrat pregrešne pota, ki si jih že storila; tudi daruj Njegovo vedno notranjo molitev, ki jo je za svoje sovražnike po ti poti opravljal; tudi Njegovo molčanje, Njegovo poterpežljivost! Tudi imej serčno usmiljenje ž Njegovo žalostno Materjo! O de bi zamogel tudi ti z Magdaleno in Janezam Jo spremiti, ž Njo jokati, Jo tolažiti, Ji svojo ljubezen skazovati! Stori to saj v duhu; to lahko storiš; vsaka solza, vsaki zdihljej, ki pride iz usmiljeniga, ljubeznjiviga serca, bo prijeten Tvojimu Zveličarju.

Sveti zdihljeji.

O Jezus, moj Zveličar in Odrešenik! ali mi je mogoče, toliki ljubezni se še dalje ustavljati? Ali je mogoče, de vse to verujem, in vender kaj družiga ljubim, kakor Tebe? Veržem se torej pred svojiga Zveličarja, kateri je bil od sodbe k sodbi peljan, ino rečem: O moj ljubez-

njivi Jezus! kako je mogoče, de, ker sim Te tolikrat in tako obilno razžalil, me Ti vender tako ljubiš? O moj Jezus! naj občutim tudi jest vse Tvoje bolečine in vse bitko terpljenje Tvoje deviške Matere Marije! O ljubezen mojiga Jezusa! bodi ti edina moja ljubezen! Marija, moje upanje, prosi Jezusa za me! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: V čast te žalostne poti Jezusove kako prijetno obiskovanje opustiti.

Spominek.

„Iskala sim svojiga ljubiga po ulicah in cestah mesta; iskala sim Ga, pa Ga nisim našla.“ (Vis. p. 3.).

Jutranje premišljevanje za štirinajsti dan.

Jezus pred Pilatom.

1. Bilo je po našim okoli šeste ure, ko so veliki duhovni in farizeji s strašno zde-

lanim Zveličarjem prišli pred hišo Pilatovo. Veliki duhovni in Judje so šli le do sedežev na obeh straneh pota med tergam in vhodam v sodnjo dvorano, ter so se shodne hiše ogibali, de bi ne bili omadežani. Jezusa pa so briči nekoliko bliže Pilata peljali. Pilat je tedej ven šel k njim na obzidano omizje. Vojaki in stotniki so stali krog njega, postavili so tudi znamnja rimske oblasti. Ko je vidil Pilat, kako hitro, med velikim hrupam in vpitjem so priderli in revniga Jezusa v njegovo hišo podili, jim je zaničevaje ošabno rekel: „Kaj imate spet tako zgodaj? Kako ste tega človeka tako strašno zdelali? Zgodaj ste začeli biti in klati?“ Oni pa so bričem vpili: „Naprej ž Njim v sodnjo hišo!“ Jezus je bil od bričev po kamnitih stopnicah vlečen, in je prišel za omizje, od kodar je Pilat govoril ž Njegovimi tožniki. Ko je vidil Jezusa, od kteriga je že popred mnogo slišal, tako strašno zdelaniga, in je vender nekaj častitljiviga na Njegovim obrazu spoznal, se je le še povikšalo nagnjusno zaničevanje od judovskih duhovnov in svetovavcev v njem, in žugal jim je, de ne bo obsodil Jezusa nedolžno. Rekel je tedej mogočno pa zaničljivo velikim duhovnam: „Kakšno tožbo prinesete zoper tega človeka?“ Na to so raz-

draženi odgovorili: „Ko bi ta ne bil hudodelnik, bi ti Ga ne bili izdali.“ Pilat jim je tedej rekel; „Vzemite Ga vi, in Ga po svoji postavi sodite.“ Judje so mu tedej rekli: „Mi ne smemo nikogar umoriti.“ Polni serda in jeze so bili. Vse njihove pritožbe so bile strašno silne in nagle, de bi pred zapovedanim praznikom z Jezusam skončali in zamogli klati velikonočno jagnje. Oh, in oni niso spoznali, de je Jezus sam pravo velikonočno Jagnje!

2. Ko jih je tedej deželski poglavar silil, naj bi svoje tožbe povedali, so oni tri posebne tožbe zoper Jezusa vzdignili, za vsako je bilo deset krivih prič. Postavili so jih pa tako, kakor de bi se bil Jezus zoper cesarja vzdigoval. Narpred so rekli: „Tega smo našli, de zapeljuje naš narod. Jezus je tedej nepokojnež, zapeljivec naroda; hodi okoli, ima zbirališa, prelomuje saboto, ozdravlja v saboto.“ Pilat jim zaničljivo vmes pravi: Sej mende niste bolni, sicer bi vas ozdravljanje ne pohujševalo. Oni pa so vpili naprej: On zapeljuje narod s krivimi nauki; zakaj On pravi: Naj jemo Njegovo Meso in pijemo Njegovo Kri in večno bomo živeli. Pilat se je zjezil nad serditostjo, s katero so Ga tožili; svoje stotnike je smehljaje pogle-

doval in Judam je oistro med drugim rekel: Meni se zdi, de hočete Njegov nauk posnemati in večno živeti, ste, kakor de bi hotli res Njegovo Meso in Kri jesti. — V drugo so Ga tožili: „De brani cesarju davke dajati.“ Pilat, ker to ga je kakor služabnika cesarjeviga posebno zadelo, jih hitro zaverne: To je gerda laž; to se mora do konca dognati. — Judje pa so vpili in so tretjo tožbo vzdignili: Vender je temu tako; ker ta človek pravi, de je Kristus kralj, maziljenec Gospodov, Mesija, obljubljeni kralj Judov, in tako Ga tudi drugi imenujejo. Šumeči vhod je imel v Jeruzalem, „Hozana Sinu Davidovimu!“ so Mu vpili, in kraljevo čast so Mu skazovali. Na to pritožbo, de je Jezus Kristus kralj Judov imenovan, je začel Pilat nekoliko premišljevati. Šel je z odpertiga omizja v prvo sodnjo sobo, in je rekel stražam, naj mu Gospoda tje pripeljajo.

3. Pilat je bil zgubljen, praznoveren nevernik; razne misli je imel od sinov svojih malikov, ki po njegovih mislih na zemlji živijo, tudi mu je bilo znano, de so Judovski preroki že njega dni maziljenca Gospodoviga, Odrešenika, kralja prerokovali, in de veliko Judov Ga je ravno tačas pričakovalo. Vedil je tudi, de so bili kralji iz Jutroviga pri He-

rodu, ki so popraševali po novorojenim kralji Judovskim, de bi Ga častili, in de je Herod zavoljo tega veliko otrók umoriti ukazal. Te govorice od Mesija, kralja Judov, je vse vedil, pa zvesti malikovavec ni tega nič verjel; tudi si ni misliti mogel, kakšen kralj bi on utegnil biti. De bi bil pa Jezus, tako reven, tako zdelan, kakor je pred njim stal ta maziljenec Gospodov, ta kralj, kakor so Ga Judje tožili, ni misliti mogel in to se mu je smešno zdelo. Vender ker so Jezusovi sovražniki to, pravice cesarjeve prelomljivo pritožbo zoper Njega prinesli, je ukazal Zveličarja pred sodbo peljati.

Premisli tu, moja duša! spet, kako serditi, hudobni so ti tožniki, kako krive, kako zaničljive njihove pritožbe! Ti gerdi ljudje so se bali omadeževanja, ko bi bili v shodno hišo stopili, pa se niso nič bali, usmertenje Boga si nakopati, in toliko krivih priseg storiti. Premisli tudi tega noviga sodnika, napuhnjeniga in praznoverniga ajda in malikovavca, ki še v praviga Boga veroval ni. Kaj smemo tu pričakovati za Jezusa? Ozri se pa tudi na svojiga, toliko zmartraniga, v nezapadljivi poterpežljivosti tihiga Jezusa, kako za svoje sovražnike v duhu vedno moli. Žaluj, zdihuj in moli tudi ž Njim!

Sveti zdihljeji.

Zbudi se, moja duša! zbudi se iz spanja svoje mlačnosti in lenobe in pre-mišljuj svojiga Zveličarja! Lej, kakor nar krotkejši Jagnje Božje vse tiho prenese, pripusti, de vsak ž Njim dela in počne, karkoli mu navdaja hudobija in jeza, ne pa, kakor Njegovo Božje veličastvo zasluži. Poglej zatekline in s Kervijo ob-dano obličje; z zvezanimi rokami, z verigo na vratu, tožen kakor zapeljivec in puntar naroda, stoji pred Pilatom. Kaj praviš k temu, moja duša! O človek, prah in pepel, in vender tako napuhnjen! lej, kaj počne Sin Božji! O usmiljenja vredni grešnik! lej, pota, ktere On hodi! O Jagnje Božje! ki odjemlješ grehe sveta! O moj sodnik! moj Bog! moje zveličanje! Odpri, o Gospod! moje oči, in razsvetli mojo pamet, de spoznam pota, po katerih Ti hodiš in de tako spoznam pogubljenje krivih potov! O moja nebeška luč, od-pusti mi mojo slepoto, razsvetli me in kaži mi Svoje pota, uči me, vodi me, de za-pustim svoje grehe in svoje hudobije, jih objokujem pred Teboj, in hodim tiste pota, ktere me Ti hoditi učiš! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Nikoli od pregreškov drugih ne govoriti.

Spominek.

„Ljubezen ne misli nič hudiga.“ (I. Kor. 13, 5.).

Večerno premišljevanje za štirinajsti dan.

Jezus pred Pilatom.

1. Jezus pa je stal pred deželnim poglavarjem, in Pilat Ga je z začudenjem gledal in Mu rekel: „Ti si kralj Judov?“ Jezus je odgovoril: „Govoriš to sam iz sebe, ali so ti drugi povedali od mene?“ Tedej je bil Pilat nejevoljen, de ga je Jezus za tako neumniga imel, tako revniga človeka po svoji misli vprašati, če je kralj, ter je zabavljivo odgovoril: „Kaj sim jest Jud, de bi to vedil? Tvoj narod in veliki duhovni so Te meni izdali, kaj si storil?“ Jezus mu je veličastno odgovoril: „Moje kraljestvo ni od tega sveta.

Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, de bi ne bil Judam izdan; zdaj pa moje kraljestvo ni od tod.“

Jezus je hotel s tem reči: **Z** nebes sim prišel, in želim vse ljudi seboj v nebesa vzeti. Zato je moje kraljestvo višji, čeznaturally, nebeško, in kdor hoče biti ud tega kraljestva, ne smé iskati tega, kar je doli, ampak to, kar je gori, kakor pravi apostelj. Tu doli na zemlji pa je ljubezen do bogastva, poželenje do časti in nasitovanje mehkužnosti, ali z drugimi besedami: Poželenje očí, poželenje mesa in napuh življenja. To torej moraš zaničevati, zatajiti, in za Jezusam v zaničevanji, v revšini in terpljenji radovoljno hoditi. Vprašaj se tedej, ali si dozdaš svet in njega napuh zaničeval? Odtergaj si vsimu, kar ni Bog, ne poželi nič družiga, kakor le Boga in Njegove ljubezni. Le Bog sam je vreden, biti čez vse ljubljen. Vse drugo je nečimerno, le Boga ljubiti in Njemu samimu služiti, ne.

2. Pilat je zaslišal resnobne Jezusove besede nekako presunjen in zamišljeno je rekel: „Tedej si Ti kralj? Jezus je odgovoril: Ti praviš, de sim jest kralj. Jest sim v to rojen, in v to prišel na svet, de pričam res-

nici. Vsak, kateri je iz resnice, posluša moj glas. Pilat mu reče: Kaj je resnica? In ko je bil to rekel, je spet šel ven k Judam.“

O Pilat! de bi bil saj še en trenutek počakal, de bi bil zvedil, kaj je resnica. Njegovo serce je bilo že nepokojno, celo gignjeno. Spoznal je, de je Jezus nedolžen; vendar ni na to resnobno mislil, vnemar je to pustil in svoje zveličanje zapravlil. Lej, koliko prizanesljivo je bil Jezus s tem ajdam, celo podučiti ga je hotel. Premisli pa tudi, kako nevarno de je, resnico, ktero nam Bog dans po pridigarjih in spovednikih ali z notranjim navdihovanjem kaže, kako nevarno je, to resnico zaničevati, ali jo sicer poslušati, pa ne premišljevati, je ne spolnovati, ampak lahkomišljeno jo zavreči. Oh, de bi te tvoje premišljevanja ne bile brez vsiga sadu! Prevdari tedej, ali tudi storiš, na kar te premišljevanje napeljuje? Edino dobro premišljevanje čez besede: „Kaj je resnica?“ bi bilo morebiti Pilata večniga pogubljenja rešilo? Iši, oh, iši resnice, in živi po nji. V besedah in v zgledu Jezusovim, v Njegovim terpljenji in smerti jo boš nar lože dobil. Edino prava katoliška vera in zgled svetnikov ti kaže, de greh in hudobije sovražiti, svet in njega veselje zaničevati, le po nebesih

hrepeneti, vse poterpežljivo poterpeti, in le Boga ljubiti — to je resnica; vse nasprotno je laž.

3. Pilat je bil tedej spet zunej na visokim omizji. Jezusa ni mogel razumeti, toliko pa je zvedil od Njega, da ni noben kralj, da bi bil nevaren cesarju; da noče nobeniga kraljestva tega sveta; kraljestvo pa družiga sveta cesarju ni mar. Velikim duhovnam je tedej zavpil z visociga omizja: „Jest ne najdem nobene krivice nad Njim.“ Vsa jeza se je vnovič vnela med Jezusovimi sovražniki in na enkrat so spet zagnali polno dolženja proti njemu. Gospod pa je mirno molčal, ter je molil za te uboge ljudi. In ko je Pilat se proti Njemu ozerl in Mu rekel: „Nič ne odgovoriš? poglej! koliko reči Te tožijo!“ tudi ni Jezus nič več odgovoril, tako da se je Pilat čudil in si je mislil: Vidim, da imajo le laž zoper Tebe! Judje pa so naprej vpili: Kaj? nič kriviga ne najdeš nad Njim? Kaj ni to zadosti „ker šunta vse ljudstvo, ker uči po vsi Judeji, začenshi od Galileje do sem.“ Ko je pa Pilat slišal Galilejo imenovati, je nekoliko pomislil in potem vprašal: „Ali je ta človek Galilejec in podložnik Hero-dov?“ In tožniki so poterdili: Njegovi starši so bili v Nazaretu, in zdaj je bil On večidel

v Kafarnavmu. Pilat pa jim reče: Če je temu tako, de je On Galilejic, podložni Herodov; Ga peljite k Herodu, tukaj je zavaljo praznika, in on naj Ga sodi. Vesel je bil, misleč, de se bo znebil tako obsojeniga nedolžniga Jezusa; ker čudno se mu je vse to zdelo, in zraven je imel še namen, se prikupiti s tem Herodu, ki je že davno želel Jezusa viditi, zakaj Herod in Pilat sta bila v sovraštvu med seboj.

O zaničljivo djanje Pilatovo! vé, de je Jezus nedolžen, vender iz strahu pred Judi, de bi se jim ne zameril, se ni hotel nič potegniti za Jezusa! Rad bi se bil znebil tega, pa iskal je le časniga dobička. Jezusa se je celo poslužil, de bi se Herodu prikupil.

Sveti zdihljeji.

Ljubi moj Jezus! s svojimi besedami, s svojim zgledam, s svojo smertjo in s svojim vstajenjem si nas resnice prepričal; ker nič nisi govoril, de bi Ti zmotnjavo ali laž očitati zamogli. Tvoje življenje je bilo po Tvojim nauku; s svojo smertjo si ga poterdil, s svojim vstajenjem tako rekoč z nebeškim pečatom zapečatil. Dodeli mi gnado, de tudi jest ne le s svojim srcem, ampak s svojim djanjem in

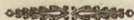
nehanjem vse svoje življenje po Tvojim nauku živim, in do smerti v tistim stanovitnem ostanem. Ne pripusti, da bi iz boječnosti ali pa zavoljo hvale ljudi, ali celo zavoljo časniga dobička odstopil od Tvojih zapoved. O moj ljubeznjivi Jezus! kaj bi mi pomagalo, ko bi tudi ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel? Le edino Tebe hočem ljubiti, ko bi tudi zavoljo tega bil zaničevan. Hrepenim le po Tvoji ljubezni; le ta sama zamore nasititi moje serce, ki je vstvarjeno le za Božjo ljubezen. O ljubezen, spremeni moje serce v čisto ljubezen, in vse pokončaj, kar je še Tebi na poti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Svojiga serca ne navezovati na pozemeljsko.

Spominek.

„Moje kraljestvo ni od tega sveta.“
(Jan. 18, 36.).

Jutranje premišljevanje za petnajsti dan.

Jezusa k Herodu peljajo.

1. Pilat je ukazal Jezusa spet iz sodnje hiše k Njegovim sovražnikom peljati; tudi je Herodu poslal stotnika, da bi mu napovedal prihod njegoviga podložnika, Galilejca Jezusa Nazarenskiga. Sovražniki Jezusovi so bili vsi razkačeni čez to, da jih je Pilat z Jezusom tako odpravil, pred vsim ljudstvom osramotil, in ker so mogli naprej k Herodu iti. To se jim je zdelo preveč in svoj gerdi serd so spet hotli nad nedolžnim Jezusom zlit; zato so ga z vojnimi hlapci obsuli in naglo peljali proti Herodu čez terg in ceste, kjer je bila vedno večji gnječa ljudi, ki so vreli iz vsih krajev skup. Ljudje so stali v trumah, kakor so iz mnogih krajev Judeje prišli na praznik, namešani s serditimi farizeji iz vsih krajev, kjer je Jezus učil, ki so šuntali omahljivo, začudeno ljudstvo zoper Jezusa. Pri rimski veliki straži, pred hišo Pilatovo in večih krajih mesta so bili postavljeni rimski vojaki. Sodnji hlapci so gnali Jezusa, vnovič zvezaniga med sovanjem in

tepenjem v silni naglici čez z ljudmi natlačeni terg, po drugi cesti proti hiši Herodovi, ki je bila višje od terga v novim mestu. Ni bilo ravno deleč do tje, in truma rimskih vojakov je šla ž njimi. Bili so ti vojaki iz zgornjih Laških deželá domá. Sovražniki Jezusovi pa, serditi, ker so mogli ž Njim okoli hoditi, niso jenjali, Ga zaničevati ter so briče dražili k sovanju in pahanju. In tako se je pričela spet nova versta terpinčenja za Jezusa.

2. Marija je zavoljo britkiga pogleda svojiga preljubeznjiviga Sina na poti proti Pilatu omedlela, in ko se je komaj malo opočila, je šla s s. Janezam do dvorane Pilatove. Med vso to tožbo pred Pilatom je stala Marija z Magdaleno in Janezam med ljudstvom v voglu nekiga mostovža na tergu, ter je slišala z grozovitnimi bolečinami to vpitje in razsajanje. Ko je bil pa Jezus k Herodu peljan, je šel Janez s s. Devico in z Magdaleno nazaj po kervavi poti do Kajfeža, Anata, skoz Ofel celo v Getzemani na Oljsko goro; in kjerkoli je Jezus padel, ali se Mu je kaj hudiga zgodilo, so postali, žalovali in ž Njim terpeli. Večkrat je presveta Devica padla na zemljo, je kušnila tla, kjer je Jezus padel, in Magdalena je v žalosti vila svoje roke, in s. Janez

je jokal, ji tolažil, ji vzdignil in naprej peljal. — To je bil prvi začetek sv. Križeviga pota, to je: milo premišljevanje in češenje Jezusoviga terpljenja, še preden je bilo končano. Takrat že je objokovala in častila izvoljena, gnade polna Mati stopinje svojiga Sina in Boga. O kakšno sočutje! Kako je šel z neusmiljeno močjo ojster meč skoz Njeno serce in je boleč v tistim zasajen ostal! Tako je šla nar čistejši, neomadežana Devica in Mati v zgled sveti cerkvi po stopinjah križeviga pota naprej, de bi neskončno zasluženje Jezusa Kristusa — na vsih teh krajih, kakor drage kamne nabirala, kakor cvetlice na poti tergala in jih nebeškemu Očetu za vervajoče darovala. Vse, kar je bilo kdaj svetiga pri človeštvu od nekda j do zdaj, vsi, kateri so zmiraj in kdaj ljubezen in terpljenje Gospodovo premišljevali, so hodili, žalovali po tem s. križevim potu, molili, darovali s srcem Gospodove Matere, ki je tudi zvesta Mati Njegovih vernih otrok in s. cerkve.

3. Magdalena je bila od bolečin vsa prevzeta. Neizrekljivo, sveto ljubezen je imela do Jezusa. Pa kadar je svojo dušo v ljubezni do Jezusa k Njegovim nogam vso zliti hrepenela, kakor nekda j dišeče mazilo na Njegovo glavo, se je postavilo brezdno med

njo in njeno ljubezen. Neizrekljiva je bila žalost čez grehe, neizrekljiva hvala za odpuščenje. In kadar je v svoji ljubezni svojo zahvalo kakor dim kadila proti Jezusu vzdigniti hotla, je vidila Jezusa zaničevaniga, v smert peljaniga, tudi zavoljo njenih pregreh, ktere je nase vzel. Tedej se je zavzela njena ljubezen zavoljo storjenih grehov, za ktere je Jezus mogel toliko terpeti, ter se je v duhu pogreznila v brezdno kesanja, kteriga ne izliti, ne napolniti zadosti ni mogla, in spet se je v hrepenenji vzdignila po svojim Gospodu in Učniku, in vidila Ga je v strašnim britkim terpljenji. Tako je bila njena duša nekako pretergana med ljubeznijo in kesanjem, med zahvalo in premišljevanjem nehvaležnosti njeniga naroda do svojiga Zveličarja. In vse to se je bralo na njenim obrazu, v njenih besedah in njenim obnašanji. Janez pa je ljubil in terpel in je spremljeval Mater svojiga Učenika, svojiga Boga, ki je terpel tudi za njega, ter je gledal v prihodnost na Križevim potu, po kterim so ti trije prvi molili.

O duša moja! spremljaj tudi ti pogostoma te svete ljudi po Križevim potu Jezusoviga terpljenja, saj v duhu; zedini se ž njimi, žaluj, objokuj, moli in daruj ž njimi vse, kar je tvoj Zveličar preterpel na tem svetim, bo-

lečin polnim Križevim potu; in hodi po njihovih stopinjah za njimi!

Sveti zdihljeji.

Na Križevim potu, pravijo svetniki, dobi grešnik svojiga Zveličarja, spokornik svojo pomoč in podporo, žalostni svoje tolažilo, ubogi svojiga bogatiga, radodarniga Gospoda, nadleževani svoje pribežališe, nevedni svojiga učenika, ovca svojiga pastirja, dete svojiga očeta, pravični svojiga plačnika, ljubijoči svojo ljubezen, umirajoči svoje zagotovljenje, duša v vicah svoje rešenje. Tako je tedej s. Križev pot zares kraljeva pot v nebesa, kjer Jezusa vselej lahko najdemo, in Njegovih gnad in zasluženj deležni biti zamoremo. In jest, o moj Zveličar! bi ne hodil po ti poti, kjer si Ti nam naprej šel, kjer so Marija, Magdalena in Janez, kjer so vsi svetniki po Tvojih kervavih stopinjah za Teboj hodili? Ali bi jest mar gnad in milost po drugim kraji iskal? Nikakor ne! O Jezus! prav dostikrat, vsaki dan naj hodim po tem svetim Križevim potu; vsaka stopinja, katero si Ti tam storil, je dražši, kakor zlato, vsaka solza tam prelita imenitniši kakor biseri; vsako zasramovanje,

vsako terpljenje, vsaka bolečina, ki si jo tam občutil, drajši, kakor balzam; vsaka kaplja Kervi, ki si jo tam točil, drajši, kakor drage kamna, podobna dišeči cvetlici, ki nebo in zemljo s svojo dišavo napolnuje! O pripusti mi tedej, de zvesto in skerbljivo nabiram te zaklade, ki so nar imenitniši gnade za večno življenje! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Sveti Križev pot večkrat obiskati ali moliti.

Spominek.

„Križev pot je kraljeva cesta v nebesa.“ (Tomaž Kempčan.).

Večerno premišljevanje za petnajsti dan.

Pilat in žena njegova.

1. Že pri zadnji, tretji tožbi Judov čez Jezusa je Klavdija Prokle, Pilatova žena,

poslala služabnika do Pilata, ki mu je sporočil, de želi ona nekaj silniga z njim govoriti; in kadar so Jezusa k Herodu peljali, je bila skrivaj na visokim mostovži, ter je veliko gnječo s strahom in grozo gledala, gnati se čez veliki terg. In tedej je Pilat se sošel z njo v neki vertni lopi zad za svojo dvorano. Klavdija je bila vsa zbegana. Bila je velika, zala ženska, pa blede; tenčica ji je visela po herbtu od glave; njeni lasje krog glave spleteni z lepotijami vmešani, tudi uhane in druge zlatnine po vratu, spredej zapetnico, s katero je svoje dolgo oblačilo zapeto imela. Dolgo je s Pilatom govorila, ga prosila in rotila pri vsim, kar mu je sveto, se ne pregrešiti nad Jezusom, tem prerokam, tem nar svetejšim vsih svetnikov. Pripovedovala mu je čudne prigodbe ali sanje, ktere je od Njega imela; zakaj „veliko je v sanjah terpela zavoljo Njega.“ Vidila je v sanjah vse nar imenitniši čase Jezusoviga življenja; vidila oznanjenje Marii Devici, Jezusovo rojstvo, molitev pastircev in kraljev, Simeonovo prerokovanje, beg v Egipt, morije nedolžnih otrok in tako dalje. Vidila je tudi druge čase Njegoviga svetiga in zveličanskiga življenja; vidila Njegovo svetost, Njegovo neskončno terpljenje v toliki ljubezni in poterpežljivosti,

pa tudi svetost in bolečine Njegove Matere; zraven pa tudi prederznost in hudobijo Njegovih sovražnikov, v nar strašnejših podobah.

To vse je po noči terpela, ter je veliko čudežev in resnic, nektore bolj temno, nektore bolj na tanko spoznala. Vsa prestrašena je tedej na vse zgodaj sporočila Pilatu, kar mu je zdaj z veliko grozo in strahom pripovedovala; ker ni vsiga razumela, tudi prav dopovedati ni mogla; pa prosila ga je, zdihovala pred njim in mu radovala zato.

2. Pilat se je čudil temu, kar mu je pripovedovala ter je bil ginjen. Vidil je, de se vse to strinja s tem, kar je on sam slišal sem ter tje od Jezusa, pa de se tudi strinja s serditostjo Judov, z molčanjem Jezusovim in ž Njegovim terdnim pa čudnim odgovoram na Pilatovo vprašanje; postal je omahljiv, nepokojin, je poterdil misli svoje žene in je rekel, de je že Judam zaterdil, de ne najde nič kriviga nad Njim; de Ga tedej ne bo obsodil, ki je vso Judovsko hudobijo spoznal. Pomiril je svojo ženo, ji je s prisego zagotovil, de Ga on ne bo obsodil. Celó neko zagotovilo, perstan ali pečat ji je zato dal. In tako sta šla spet vsaksebi.

O kako čudno si je Gospod prizadeval in je tega ajdovskiga sodnika svaril, de bi

ga opomnil velikosti njegove pregrehe in prihodnjiga odgovora, ako Jezusa nedolžno obsodi, de se nikakor izgovarjati ne bo mogel, de ni vedil, kdo je Jezus! kako ljubeznjiv, pa tudi pravičen je Gospod, On nobeniga noče v skušnjava zapeljati ali čez moči ga skušati. O de bi bil pač Pilat se poslužil teh velikih gnad in Božjih navdajanj! Premisli, ali si bil ti bolj zvest pri enakim Božjim opominovanji in navdajanji, s katerim te je Bog grehov obvarovati hotel? —

3. Pilat je bil zmoten, lakomen, omahljiv, napuhnen in zaničljiv človek, ki je v vse privolil brez vsiga strahu Božjiga, če mu je le kak dobiček kazalo ali všeč bilo, ter je razno malikovanje in vedeževanje uganjal, kadar je v kako zadergo prišel. Tudi zdaj je bil ves zmoten; s svojimi bogovi je vedno imel opraviti, na skrivnim jim je v svoji hiši kadilo zažigal in od njih vsakterih znamenj pričakoval. Imel je tudi še druge neumne prazne vere. Satan ga je motil, mu zdaj to, zdaj uno silil. Kmalo je mislil, Jezus, ker je nedolžen, mora biti oprosteno; pa je spet menil, njegovi bogovi bodo zato žaljeni, se nad njim znosili, ker hoče tudi Jezus Bog biti in bi njegovim bogovam kaj škodovati zamogel. Pa je spet premišljeval čudne po-

nočne sanje svoje žene, ktera Jezusa nikoli popred vidila ni, in to je omahljiviga Pilata zelo nagibalo, de bi Jezusa oprostil, tudi je to v drugič že sklenil. Pravičen je hotel biti, pa ni mogel, zakaj vprašal je: „Kaj je resnica?“ pa odgovora ni čakal. Jezus Nazarenski, kralj Judov je resnica.

Premisli, kako reven, kako nesrečen je človek, ki nima nobene vere in ne veruje praviga Boga. Vse verjame, samo resnice ne veruje. Poprašaj se tudi, ali nimaš tudi ti na kake vraže, prazne vere ali take reči večjiga zaupanja, kakor na Boga? —

Sveti zdihljeji.

Jezus nas nič ne potrebuje, pravi s. Alfonz Ligvori; Jezus je ravno tako srečen, ravno tako bogat, ravno tako mogočen, če Ga mi ljubimo ali ne. Vender Jezus tako serčno želi, de bi Ga ljubili, kakor de bi v ljudéh bilo njegovo zveličanje. O duša moja! Bog iše tako skerbno ljubezni revniga červa te zemlje; kdo bo to zapopadel? Sej bi bila že velika gnada, ko bi bil nam, o ljubeznjivi Zveličar! le pripustil, Te ljubiti; pa tako željno hrepeniš, de bi Ti mi svoje serce darovali. „Daj mi svoje serce, moj sin!“ Pa po-

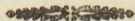
slušajte in čudite se še bolj: Če Te tudi, o Jezus! nehvaležna duša spodi, je Ti vendar še ne zapustiš; pred vratmi njeniga serca obstojiš, kličeš in terkaš, da bi Te spet še sprejela. „Stojim pred vratmi in terkam.“ Oh, celo svojih smertnih sovražnikov išeš, da bi jih rešil, dobri pastir! O moj Jezus! ali nas tolika prošnja, toliko silno hrepenenje ne bo nagnilo, Tebe ljubiti, ki tako serčno želiš, od nas ljubljen biti? O moj Bog, jest Te ljubim! Daj mi vendar, da Te večno ljubim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan svojo vest spraševati in notranje navdajanja slušati.

Spominek.

„Stojim pred vratmi in terkam.“
(Skriv. raz. 5.).

Jutranje premišljevanje za šestnajsti dan.

Jezus pred Herodam.

1. Poslani služabnik Pilatov je bil pred Jezusam prišel k Herodu. In Herod je Jezusa že pričakoval na velikim mostovži, kjer je na nekim visokim sedeži na blazinah sedel. Veliko njegovih dvornikov in vojakov je bilo krog njega zbranih. Veliki duhovni so se po dolgim mostovži na dve strani postavili; Jezus je pri vhodu stal. Herodu se je kaj dobro zdelo, de mu je Pilat prepustil, Galilejca pred veliko duhovščino očitno soditi. Ves prevzet in napuhnjen je bil zavoľjo tega; tudi to se mu je dobro zdelo, de je imel pred seboj toľiko ponižaniga Jezusa, kteri se mu je popred le ugibal. Janez Kerstnik je tako slovesno, imenitno govoril od Njega, tudi Herodijani in drugi prilizniki so mu že toľiko od Jezusa pripovedovali, de je želel Ga viditi. Posebna radost ga je obhajala, ko je še le misľil, kako imenitno bo sodil pred svojimi dvorniki in pred velikimi duhovni. Zvedil je pa tudi, de Pilat ni nobene krivice najdel nad Njim. To je bilo njegovi hinavščini ravno prav; zato je nekako zaničeval tožnike, kar je pa

te le še bolj dražilo. Z vso silo so gnali svoje pritožbe prec, ko so na mostovž stopili. Herod zanje ni veliko maral, radovedno je le Jezusa gledal, ki je bil tako reven, tako zdelan, z zmešanimi lasmi, z razbitim, s kervijo in blatam pokritim obličjem, z omadežanim oblačilam, in ta grozni pogled je mehužnimu, nečistimu kralju gnjušenje in nekako milovanje obudil. „Kako si upate tako zdelaniga, omadežaniga človeka pred me pripejljati?“ serdito reče, ter se hlini v vsim Pilata posnemati. Očital je tedej duhovnam njih grozovitnost in jim reče: „Vidi se na Njem, de je mesarjem prišel v roke.“ Jezusu pa se je prav prijazniga hlinil.

2. Tedej je bil Herod prav zgovoren, celo jezičen proti Jezusu, ter mu pripovedoval vse, karkoli je vedil ali slišal kdaj od Njega. Nar pred Ga je več reči spraševal, tudi čudežev je želel od Njega; ker je pa Jezus le molčal in tiho pred se gledal, je bil Herod jezen, ker je bil tako pred vsimi osramoten; vender je pa to skrival pred pričujočimi, in je zato mnogo vprašanj Jezusu dajal. Pervič se Mu je prilizoval zelo takole: Žal, težko mi je, de Te taciga vidim. Veliko sim že slišal od Tebe. Kaj praviš na te pritožbe? Le molčiš? Veliko so govorili

od modrosti Tvojih nauk; želim, da bi Ti svoje tožnike dobro zavernil; kaj praviš? Ali je res, da si Ti kralj Judov? Ali si res Sin Božji? Kdo si Ti? Slišim, da znaš čudeže delati; pokaži mi. Veš, da Te jest lahko rešim. Ali je res, da si dal slepim viditi? Ali si Ti Lazarja od smerti obudil? Si Ti veliko tavžent ljudi z malo kruham nasitil? Zakaj ne odgovoriš? Zarotim Te, pokaži en čudež. Bo Tebi v prid, i. t. d. Jezus je pa na vse te čencarije molčal. Dobro je vedil hudobijo in nesramnost Heroda, ki je z ženo svojiga brata v prešestvu živel in je zavoljo tega greha tudi že s. Janeza Kerstnika umoriti dal. Tudi nam je Gospod s tem pokazal, da čudežev ni delal, da bi nečimerni radovednosti ž njimi stregel. Veliki duhovni pa in pismarji so stali in Jezusa terdo tožili.

3. Herod pa, akoravno ves jezen zavoljo molčanja Jezusoviga, je vendar le hotel mošk biti. On ni hotel Gospoda obsoditi, ker Ga tudi Pilat ni obsodil; in ravno s tem se je hotel Pilatu prilizniti pričo velike duhovšine. „Herod pa s svojimi vojaki Ga je zaničeval, in zasramoval, in Ga je oblekel v belo oblačilo in Ga je nazaj poslal k Pilatu.“ Oh, koliko zasramovanja je mogel Jezus tedej spet terpeti! Peljali so Gospoda na veliko

dvoriše in so Ga neizrekljivo vnovič zaničevali; to dvoriše je bilo v sredi Herodove dvorane, in Herod na ravni strehi stoječ je nekaj časa gledal, kaj so vse ž Njim počeli. Vergli so Mu belo sramotljivo oblačilo med gerdim rohlanjem čez glavo; pripogovali so se zdajci pred Njim, sem ter tje Ga pahali, Ga nesramno zapljevali; v obraz so Ga bili, ker kralju odgovarjati ni hotel, kraljeve častjenja so Mu norčevaje skazovali, blato vanj metali, neusmiljeno sovali, krog Njega plesali, celo na tla Ga pobili in grozovito vlačili; celo najeli so briče, kateri so Ga s pestmi in kolmi bili. Neusmiljeno je bil zmarn, zdihovaje se je od terpljenja tresel; oni pa so Njegovo zdihovanje nesramno oponašali in pri vsakim novim terpinčenji velik hrup in šum zagnali. Ni ga bilo nobeniga, de bi bil usmiljenje imel ž Njim. Kri pa je tekla v curkih čez Njegovo obličje, in večkrat je padel na tla pod težo njihovih udarcev. Oh, mende so le jokajoči angelji Njegovo glavo mazilili; zakaj brez posebne pomoči Božje bi več živ biti ne mogel. Tako so tedaj Jezusa kakor norca, neumniga imeli. Jezus pa je hotel sprejeti to belo sramotljivo oblačilo, de bi bil zadostil za napuh in nečimernost v obleki, s katero mi toliko Boga za-

limo, in tudi, de bi nam s tem pokazal, de je prišel na svet, nam dati oblačilo nedolžnosti, ktero smo z grehi zgubili; in de zamo-remo svoje dušno oblačilo čisto — belo oprati v Njegovi Rešnji Kervi. Premisli to, moja duša! in obžaluj vse grehe, ktere si v ti reči storila!

Sveti zdihljeji.

O moj Bog! zakličem s s. Alfonzom Ligvorjem, tudi jest sim Te zaničeval in zasramoval, kakor nekdej Herod. Ne kaznuj me tako, kakor si Heroda, de bi namreč več ne govoril z menoj! Herod Te ni spoznal, kar si v resnici bil; jest pa Te spoznam, de si moj Bog. Herod ni obžaloval, ko Te je razžalil; jest pa iz vsiga serca to obžalujem. Herod Te ni ljubil; jest Te pa iz serca ljubiti želim in Te ljubim čez vse. — **O** moj Bog! ne vzemi mi glasu Svojih navdajanj! Povej mi le, kaj Ti tirjaš od mene. **S** Tvojo močjo hočem storiti vse! Marija, moje upanje, prosi Jezusa za me!

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Se v molčečnosti vaditi in vse nepotrebno govorjenje opustiti.

Spominek.

”V molčečnosti in v upanji bo vaša moč.” (Izaija 30, 15.).

Večerno premišljevanje za šestnajsti dan.

Jezusa peljajo od Heroda k Pilatu nazaj.

1. Ko so veliki duhovni in sovražniki Jezusovi vidili, de tudi Herod Jezusa noče obsoditi, so bili vnovič vsi razkačeni in zdivjani. Poslali so nektare zmed se v tisti kraj mesta, kjer je bilo nar več farizejev, ter so jim denarja poslali rekoč, naj z vsimi svojimi ljudmi pred Pilatovo hišo gredo, naj med ljudstvo denarje delé, de bo silama tirjalo smert Jezusovo. Druge pa so razposlali okoli, de naj ljudém dopovedujejo, če ne bodo tirjali smerti Jezusove, si bodo sodbo Božjo nakopali. Tako so ljudstvo šuntali in ga s svojim žuganjem vsiga zbegali; kakor so vedili in znali, so zoper Jezusa ljudstvo dražili; Herodovim vojakam so denarje metali, de bi Jezusa še bolj serdito martrali; zakaj mislili so, de naj bi raji bil umorjen,

preden bi Ga Pilat oprostiti mogel. Podali so se tedej z Jezusam od Heroda nazaj k Pilatu. Sram jih je pa bilo, ker so neobsojeniga spet nazaj peljali tje, kjer je bil že nedolžen spoznan. Šli so po drugi daljni poti, de bi Jezusa lože in dalje terpinčili. Pot je bila gerda, kamnita, roglata. Vlekli so Gospoda v neizrečenim zaničevanji in zasramovanji. Dolgo sramotljivo oblačilo Mu je hojo še opoveralo, po blatu se je vleklo; nekterikrat je padel na tla in med udarci na glavo in sovanjem z nogami je bil na vervéh spet po konci potegnjen. Oh, kako strašna pot! Jezus je molil, de bi zdaj ne umerl, de bi dopolnil svoje terpljenje za nas!

2. Bila je že osma ura preč, ko so tako zdelaniga Jezusa po drugi poti čez véliki terg spet pripeljali pred Pilatovo hišo. Ljudstva je bilo neizrečeno veliko; ptujci iz vsih krajev večidel skupaj, med njimi so farizeji se gnjetli in šuntali zoper Jezusa. Pilat pa, ker se je vstaje ali punta bal, je postavil okoli tavžent vojakov po tergu, pri véliki straži in okoli svoje dvorane. Presveta Devica Marija, s. Magdalena in druge svete žene, kakih dvajset skupaj, so med tem z Olske goré prišle nazaj in so stale v kotu nekiga mostovža, kjer so vse lahko vidile in

slišale; tudi s. Janez je bil od začetka med njimi. Jezusa so peljali v sramotljivim oblačilu skoz gnječo ljudstva, ki je med smeham in vpitjem se iz Njega norčevalo. Neki dvorni Herodov služabnik je že Pilatu sporočil, kako dobro se je Herodu zdelo, ker mu je Pilat to sodbo prepustil, de pa nad tem imenitnim Galilejcem nič krivice ne najde, de se mu le mutast norec zdi, in Ga tudi kakor norca nazaj k njemu pošlje. Pilatu je spet to dopadlo, de je Herod njegovo sodbo poterdil in ni Jezusa obsodil; mu je pozdravljenje poslal, tako de sta se sprijaznila tisti dan, ki sta bila popred v sovraštvu med seboj. Jezus je bil tedej čez terg pripeljan v Pilatovo dvorano po kamnitih stopnicah na razvišano zidano omizje. Med neusmiljenim sovanjem bričev je stopil na dolgo sramotljivo oblačilo, ter je na bele stopnice tako hudo padel, de je na nje Kri iz Njegove glave tekla. Sovražniki Jezusovi pa, ki so spodej na dolgih klopéh ostali, in vse ljudstvo je zagnalo veliko krotanje in smeh nad tem padcam, in briči so Jezusa sovali naprej.

Spremi tedej svojiga Zveličarja v duhu; kušni kaplje svete Kervi, ktera je tekla na te stopnice in daruj jih nebeškemu Očetu za svoje grehe, v ktere si padel. Imej usmi-

ljenje s tem bolečim padcam Jezusa, svojiga Odrešenika!

3. Pilat je slonel na stolu z blazinami na zvišavi. Majhna mizica je bila pred njim, na mizi so ležale znamenja rimske oblasti. Tudi zdaj so stali nekteri stotniki in drugi možje z zavitki v rokah krog njega, kakor popred. Vzdignil se je Pilat in je zaklical „velike duhovne, poglavarje in ljudstvo, in jim je rekel: Pripeljali ste mi tega človeka, kakor de bi odvráčeval ljudstvo; in glejte, jest sim ga vpričo vas izprašal, in nisim našel nobene krivice nad tem človekam v tem, česar Ga tožite. Pa tudi Herod ne; zakaj poslal sim vas bil k njemu, in glejte, nič smerti vredniga ni bilo najdeno nad Njim. Pretepel Ga bom tedej in spustil.“ Na to se vzdigne hudo mermranje in vpitje med farizeji, in ljudstvo so še bolj šuntali, in denarje med nje metali. Zaničljivo jih je Pilat zavračeval, oestro jim je očital, rekoč: Ali ne bodo še dans nedolžne kervi pri klanji obilno teči vidili? Kako velika je pač slepota Pilatova! Vidi, de je Jezus ves nedolžen, to očitno spozná, de ne najde nič krivice nad Njim, in vendar pravi: „Pretepel Ga bom tedej in spustil.“ Ako je nedolžen, zakaj Ga hočeš tepsti? Kaj te sili, Zveličarja tepsti dati? Oh, le gola

boječnost pred ljudmi in posvetna modrost; Judam je hotel s tem saj nekaj privoliti, se jim s tem prikupiti. Mislil je morebiti, s tem jih potolažiti. Mar mu je bilo za ubožiga Jezusa? de bi le sam s častjo pred svetom se zmuzal iz te njemu toliko sitne pravde. O nesrečna posvetna modrost!

Sveti zdihljeji.

Ni je večji bolečine, pravi s. Alfonz, za serce, ktero ljubi, kakor je bolečina ta, če vidi, de se zaničuje njegova ljubezen. Nehvaležnost pa je toliko večji, kolikor večji je skazana ljubezen. Kako ljubeznjivo, o presladki moj Jezus! si pa Ti iskal Pilata in vsih svojih sovražnikov? Pa za vse to so Te le zaničevali. Koliko hvaležniši pa, o moj Jezus! sim bil jest dozdej proti Tebi? Komu si skazal več gnad, več ljubezni, kakor meni, od moje mladosti sem, noter do zdaj? In kdo Te je bolj zaničljivo zasramoval, kakor spet jest nesrečni? Oh, naj bo že enkrat konec te nehvaležnosti! Spreoberni me že vender enkrat, de jenjam žaliti Tvoje toliko ljubeznjivo serce! O zaničevano serce mojiga Jezusa! razserdi se nad menoj, pa le v svoji veliki milosti: Vžgi me namreč

v ognji svoje ljubezni, in požgi s svojo ljubeznijo v meni vse, de zanaprej ne ljubim nič drugiga, kakor le Tebe samiga! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Rad po nedolžnim kaj potpeti in se nič ne izgovarjati.

Spominek.

„Nič kriviga ne najdem nad tem človekam.“ (Luk. 23, 4.).

Jutranje premišljevanje za sedemnajsti dan.

Jezus in Baraba.

1. Bilo je ravno v tistim času, ko je Judovsko ljudstvo o veliki noči po neki stari navadi pred deželnega poglavarja prišlo, de bi jim eniga zmed vjetih spustil, za kteriga koli so prosili. Farizeji so pa ravno pred med ljudstvo tudi zato denar metali, de bi

ljudstvo podkupili, de bi saj ne tirjalo opro-
 stjenja Jezusa, temuč de bi za Njega križa-
 nje vpilo. Pilat pa je menil, de bo ljudstvo
 za Jezusa govorilo, in de bi Judam ne bilo
 treba veliko premišljevati, je imenoval zraven
 Jezusa nekiga imenitniga hudodelnika zavoljo
 oprostenja, kateri je bil že k smerti obso-
 jen. Temu hudodelniku so rekli Baraba in
 vse ljudstvo ga je celo čertilo in klelo. Bil
 je zavoljo nekiga v mestu storjeniga punta
 in ubôja v ječo veržen. Vstal je pa velik
 hrup med ljudstvom po tergu. Neka derhal
 se žene skoz gnječo bliže Pilata in vpije:
 Pilat! stori nam po navadi praznika. In ravno
 tega je čakal Pilat, zato jim je rekel: „Na-
 vada je pri vas, de vam eniga spustim o ve-
 liki noči. Kteriga tedej hočete, de vam spu-
 stim: Baraba, ali pa Jezusa, ki je imenovan
 Kristus?“ Pilat je bil namreč ves omahljiv,
 in ni vedil, kaj bi storil. Na to Pilatovo
 vprašanje je ljudstvo nekoliko potihnilo, in
 le sem ter tje se je kdo oglasil za Baraba.
 In tadaj je Pilata poklical služabnik njegove
 žene; in umaknil se je nazaj in služabnik
 mu je pokazal zastavo, katero je bil Pilat svoji
 ženi v jutro zastavil, in mu reče: Klavdija
 Prokle te s tem opomni. Farizeji in veliki
 duhovni pa so bili vsi po konci; sami so šli

med ljudstvo, šuntali, žugali, zapovedovali so, bilo je pa to tudi kaj lahkiga, ker ljudstvo ali podkupljeno ali preplašeno je bilo že vse zoper Jezusa.

2. Marija, Magdalena, Janez in druge žené so stali v kotu bližnjiga mostovža, so molili in solze točili, in akoravno je Jezusova Mati dobro vedila, de ni drugač rešenja za človeški rod, kakor le v smerti Jezusovi, vendar se je za Njegovo življenje bala, kakor Mati nar svetejšiga Sina, in kakor je Jezus, akoravno je prostovoljno človek postal, de bi na lesu križa za nas umerl, vendar bolečine in terpljenja teh strašnih marter nedolžno k smerti obsojeniga, kakor človek terpel; tako je terpela Marija britkosti in terpljenja Matere, ktere svetimu Sinu je nehvaležno ljudstvo toliko hudiga storilo. Tresli so se, bali se in upali. Janez je večkrat nekoliko preč stopil, de bi kaj boljiga zvedil. Marija je molila, de bi se vendar toliko greha ne delalo; molila je, kakor je molil Jezus na Oljski gori: „Če je mogoče, naj gre preč ta kelih!“ In tako je ljubeznjiva Mati še zmiraj upanje imela; ko je vidila in slišala, koliko se farizeji trudijo in prizadevajo ljudstvo podšuntati, je tudi zvedila, de Pilat želi Jezusa spustiti. Blizo tam jih je stalo veliko iz mesta Kafar-

navma med njimi, ktere je Jezus učil in ozdravil; čudili so se, skrivaj so pogledovali Gospoda, toliko nesrečniga, se pa zakrivali pred Marijo in drugimi ženami. Marija je mislila — tudi drugi so menili — ti bodo za Jezusa prosili, svojiga dobrotnika, svojiga učenika, ne pa za Baraba; pa vender niso. O kdo bo zapopadel britkost in bolečine Mariine v ti žalostni uri?

3. Pilat je razumel, kaj mu hoče njegova žena, in je nazaj poslal zastavo v znamenje, de njegova storjena obljuba še ni prelomljena. Spet je stopil na visoko omizje, se usedel pred mizico na stol; tudi veliki duhovni so posedli svoje sedeže, in Pilat je spet zavpil: „Kteriga teh dveh hočete, de vam spustim?“ In tadaj se je razlegalo vesoljno vpitje po vsim tergu: „Preč s tem, daj nam Baraba!“ Pilat je še enkrat rekel: „Kaj hočete, de storim s kraljem Judov, z Jezusam, ki je imenovan Kristus?“ Tadaj so z velikim hrupam zagnali: „Križaj Ga, križaj Ga!“ Pilat je vtretje vprašal: „Kaj pa je hudiga storil? Jest ne najdem nič smerti vredniga nad Njim. Stepsti Ga bom dal, in potem spustil.“ Pa vpitje: Križaj Ga! Križan naj bo! se je razlegalo, kakor peklenski šum in hrup od vsih strani, in veliki duhovni so bili kakor divji

od samiga vpitja. Tedej je omahljivi Pilat spustil Baraba hudodelnika in Jezusa jim je dal, de bi bil gajžlan. Tako so tedej hudobniga morivca in ubijavca oprostili, svojiga Zveličarja in Odrešenika pa umoriti sklenili. O nezapopadljiva ponižnost Boga samiga, ki je hotel biti slabši, kakor ubijavec!

Sveti zdihljeji.

O moj prelubeznjivi Zveličar! kolikrat sim se potegoval ne le za hudodelnika ali morivca, ampak za sužnost satana, Tvojiga perseženiga sovražnika, ki je lažnjivec in morivec od začetka, oče vsih morivcev; se pa nisim potegoval za Tvojo sladko ljubezen in gnado, za Tvoje Božje dopadajenje, s tem namreč, de sim prostovoljno zapeljevanje satanovo poslušal in v grehe zabredel! O nesrečna slepota! de sim le enkrat v svojim življenji, Tebe, moj Jezus! zapustil in Tvojo ljubezen zaničeval! O moj Jezus! tako pridem tedej potert k Tebi spet nazaj: dodeli, de me nobena stvar več ne zapelja, de na večno ljubim le Tebe! Bežite vse stvari iz mojiga serca! Jezus sam naj bo zapopadek moje ljubezni! O Jezus! de pozabim na

vse, le Tebe nikoli, ki si edina moja ljubezen! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Zavaljo Jezusa rad zaničevan in preganjan biti.

Spominek.

„Kdor Jezusa zgubi, vse zgubi.“
(Tom. Kemp.).

Večerno premišljevanje za sedemnajsti dan.

Jezusa gajžlajo.

1. Pilat, zaničljivi in omahljivi sodnik, je večkrat izrekel krivične besede: „Nič kriviga ne najdem nad Njim, pretepel Ga bom tedej in Ga spustil.“ Vpitje Judov pa se je razlegalo v eno mero naprej: „Križaj Ga, križaj Ga!“ Še je hotel Pilat nekoliko premisliti, svojo voljo poskusiti, in je ukazal Jezusa gajžlati. Peljali so tedej briči Jezusa, razbitiga, zaničevaniga, zapljevaniga Zveličarja

sovaje in pahaje skoz zdivjano ljudstvo tje na veliki terg, iz Pilatove hiše proti veliki straži, do stebra gajžlanja, ki je tu na tergu pred nekim mostovžem stal. Rabeljnovi hlapci so prihrumeli z gajžlami, šibami in vervicami, ter so vse to orodje pred steber k Jezusovim nogam pometali. Bilo jih je šest; rujavi, zagoreli ljudje, manjši kakor Jezus, z zmeršenimi lasmi. Bili so gerdi razbojniki iz egiptovskih krajev, ki so bili tu v sužnost prodani in težke dela, večidel zidanje, opravljali; nar hudobniši, nar zaničljivši iz med takih sužnjih so bili za to odbrani in kakor hlapci rabeljnovi v sodnjo hišo pripeljani. Ti gerdi, ti neusmiljeni ljudje so že več ubogih grešnikov pri tem stebru do smerti stepili. Imeli so nekaj živinskiga, satanskiga nad seboj; bili so na pol upijanjeni. Bili so Gospoda z jezo, akoravno je radovoljno šel, ter so Ga z divjo serditostjo vlekli k stebru gajžlanja. Steber je bil kake štiri pedi visok z železnim obročem obdan. Jezusa je groza obšla, stresel se je pred stebram. Jezus je sam v trepeči naglosti odpel svoje oblačila s svojimi od terdiga pervijanja zateklimi in kervavimi rokami, ki so Mu drugi tiste tergali in Ga sovali. Molil in zdihoval je, oh! tako milo! Sramoval se je, se tako sleči. Pa s

tem je hotel za našo nesramožljivost zadostiti. Marija pa, od britkih bolečin vsa prevzeta Mati, ki je s svetimi ženami v kotu terga bila, se je pri tem preč obernila in omedlela v naročji svetih zraven Nje stoječih žen.

2. Jezus je tedej objel steber in briči so med strašnim kletjem in pahanjem Njegove svete roke na železni obroč stebra pripeli. Nar svetejši vsih svetih je bil nag v neskončni britkosti in sramožljivosti na steber hudodelnikov terdo privezan, in dva teh divjakov sta z neusmiljeno serditostjo začela tepsti po Jezusu od verha do tal in spet od tal do verha. Perve gajžle so bile iz suhih volovskih žil ali terdih belih jermenov. Naš Gospod in Zveličar, Sin Božji, pravi Bog in pravi človek, se je pretresnil in vil pod strašnimi udarci teh gajžel gerdihi hudodelnikov; zvijsal se je, stokal je sladko-britko zdihoвање kot ljubeznjivo molitev med grozovitim terpljenjem, in to milovanje se je mešalo med švigajoče in žvižgajoče udarce gajžel. Večkrat pa je te svete, milo-tožljive, britko-žegnajoče zdihljeje zadušilo strašno vpitje ljudstva in farizejev, jih ko černo-gromeči oblak zagernilo: Na vse gerlo so vpili: „Preč ž Njim! Križan naj bo!“ zakaj Pilat je še zmiraj barantal z ljudstvom in če je

neznani hrup in šum zadušiti hotel, de bi on govoril, je trobenta zapela, de je vse potihnilo; in tedej so se po tergu razlegali grozni udarci, milo zdihovanje Jezusovo, kletev bričev in rabeljnovih hlapcev, pa tudi bleketanje darivnih jagnjet, ki so jih blizo tam v ovčjim vodnjaku omivali, preden so bile darovane. To nedolžno bleketanje jagnjet je imelo nekaj čudno ginljiviga v sebi. Edini glasovi so bili ti, ki so se lepo strinjali z milim zdihovanjem Zveličarjevim. Judovsko ljudstvo je od stebra gajžlanja za eno pot širjave odstopilo. Rimski vojaki so bili sem ter tje nastavljeni, zlasti proti stražni hiši. Vsaktera derhal je bila blizo tam, eni tihi, drugi norčevaje, le nekteri so bili ginjeni. Nesramni, skor nagi briči so pri stražni hiši pletli nove šibe; drugi so šli po ternja. Briči velikih duhovnov pa so denar dajali tem, ki so gajžlali. Tudi so prinesli velik verč z rudečo debelo pijačo, iz kteriga so pili, de so bili toliko bolj serditi in pijani. Čez eno pičlo četertinko ure sta prva dva odstopila in k pijači pristopila. Jezusovo Teló je bilo višnjevo-rudeče; Njegova sveta Kri je kapala iz Njega. Zganoval, tresel se je. Norčevanje in krohotanje se je razlegalo od vsih strani.

3. Druga dva rabeljnova hlapca sta pri-

stopila in z novo divjostjo sta planila čez Jezusa; imela sta šibe, z vozli, ternjem in drugimi bodečinami opletene. S svojim divjim tepenjem sta raztergala Jezusovo Teló, de je Njegova Kri na okrog tje škropila; roke bričev so bile okervavljene. Jezus je zdihoval, molil in se zganoval. — Dva naslednja briča sta Jezusa spet z drugačnimi gajžlami tepla. So bile na železni deržaj pripete male verižice namešane z jermeni, ki so imeli na konci železne ternke in sta s tem strašnim orodjem cele kose mesa in kože tergala z Njega. O kdo zamore popisati ta revni pogled! Pa teh hudobij še ni bilo zadosti; odvezali so vervi in so Jezusa s herbtam na steber privezali; in ker je bil že toliko zdelan, de stati ni več mogel, so Ga z vervicami terdno na steber navezali; Njegove roke pa so zadej na steber terdo perpeli. Strašno je bil tako zadergnjen, s Kervijo in ranami obdan. Kakor stekli psi so Ga bíli, in eden je imel malo šibico v levici, s katero je celo Njegovo obličje raztepel. Ni bilo nič zdraviga več na Gospodovim Telesu. On pa je svoje neusmiljene pretepavce s svojim Kervi polnim očesam milo gledal in je molil zanje; pa oni so vedno hujši divjali, On pa je vedno bolj tiho zdihoval: „Gorjé!“

Sveti zdihljeji.

O zaklad, o bogastvo mojiga serca! zakličem s častitim Tomažem od Jezusa; strah in groza me spreletuje; začuden ne vém, kaj bi rekel; padem pred Tvoje svete noge. Zakaj, o moj Jezus, o sladka ljubezen mojiga serca! zakaj si tako grozoviten proti sebi, pa tako mil proti meni? Ali bi ne bilo bolj prav, de bi bil jest gajžlan, ne pa Ti? zakaj jest sim grešil, ne pa Ti, o Jagnje nedolžno! Oh! torej objokujem svoje pregrehe, zavoljo katerih si bil Ti gajžlan; spoznam jih vse, in milosti pričakujem za nje; ne pusti mi, se še kdaj od Tebe ločiti! Od rane do rane čem iti, in, kakor dela čebela na paši, hočem pokusiti iz tistih ljubeznjivosti Tvoje sladkosti. V te nar svetejši rane nas zbêri, o nebeška sladkost! in poživi naše serca in jih zredi v ljubeznjivosti Svoje drage Kervi; tu nas varuj z očetovsko ljubeznijo; tu nas obogati kakor pravi oče z vsimi dobrotami; tu nas pripravi k rasti prave notranje velikosti, de bomo v Tebi, po Tebi, postali Tebi enaki! Oh srečen, kdor Te nikoli ni zapustil! Oh srečen, kdor ni nobeniga družiga prostora v pokoj si zbral! Oh srečen, kdor je vedno

le po teh ranah zdihoval in iz celiga serca se v tiste potopil! — Oh, naj se tudi jest vedno bolj v te s. rane potopim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Zatajevati poželjivost in lenobo mesa.

Spominek.

„Grešniki so kovali na mojim herbtu.“
(Ps. 128, 3.).

Jutranje premišljevanje za osemnajsti dan.

Jezusa gajžlajo.

1. To grozovitno gajžlanje je zelo tri četertinke ure terpelo; kar je neki ptuj in malo vreden človek ježno prilomastil od une strani stebra s krivim nožem v roki, in zavpije: Stojte! ne bijte nedolžniga človeka celo do smerti! In upijanjeni briči so ga po-

gledali in odjenjali in naglo so porezali ver-vice, s katerimi je bil Jezus povezan, in tisti človek je zbežal, se med ljudstvo zgubil. Jezus pa se je zgrudil s svojim kervavečim Telesam pri stebru kakor omedlen, v kolobaru svoje Kervi.

Rabeljnovi hlapci so Ga pustili na tléh; pili so in vpili unim rabeljnam v stražno hišo, naj dobro delajo ternjevo krono. Jezus se je še zganoval v svojih bolečinah, s kervavečimi ranami pri stebru ležeč. In tedej so šle ené prederzno spodrecane nemarne ženske memo Njega; za roke so se sprejele in pred Jezusom postale in gledale so Ga z mehkužnim gnjušenjem. In Njegove rane so Ga še bolj zabolele, in svoje revno obličje je obrnil tako milo proti njim! In šle so naprej in vojaki so za njimi nesramno vpili. Med gajžlanjem pa je bilo, kakor de bi angelji žalovaje pri Jezusu bili. Jezus pa je molil ter se je vedno v tem britkim in sramotljivim terpljenji nebeškemu Očetu daroval za grehe ljudi. Tedej pa, ko je pri stebru ležal v svoji Kervi, je bilo, kakor de bi bil po angelji okrepčan.

2. Premislimo zdaj velikost osramote-nja, ktero so Gospodu z gajžlanjem storili. O presunljivi pogled! Lej, moja duša! kako je tu Gospod vsiga sveta, enako očitnemu hu-

dodelniku, na steber privezan in gajžlan; poslušaj, kako angelji tožijo, ki popolnoma spoznajo veličastvo tega Gospoda, zdaj pa so priče, kako je boleče s šibami in gajžlami zmesarjen. Tedej se je spolnilo, kar prerok Izaija prerokuje: „Zginila je vsa lepota Njegova, postal je v zasramovanje ljudem; mož bolečin je On, razderto je Njegovo obličje; ni več poznati; enak je gobovimu, kteriga je roka Božja zadela.“ O padi torej pred svojiga v Kervi ležečiga Zveličarja in moli ga! Prašaj se: Kdo, kdo Te je, o sladki moj Jezus! koliko raztepel? Kdo je vzrok tega neskončnega terpljenja? Oh kdo drugi, kakor jest sam? „Zavoljo naših hudobij je bil ranjen, pravi prerok; de se je za naše pregrehe spokoril, je bil tako pobit, šiba naših pregreškov je čez-Nj prišla; z Njegovimi ranami smo bili mi ozdravljeni.“ (Iz. 53.). Ker so pa naše pregrehe neštevilne, so tudi rane Njegove in bolečine Njegove brez števila. In kako čudno poterpežljivo je On vse to terpel! O nespametni človek! zakliče častiti Ludovik Granaški, o maloverna duša! semkej se ozri in poglej, kako po pravici moraš tega Gospoda ljubiti, se bati in upati vanj, in kako je spodobno, de imaš usmiljenje z Njim in Njegove bolečine zapišeš v

svoje serce. K ljubezni boš nagnjen, če pazljivo preiščuješ, koliko in koliko strašniga je za te On terpel; strah te bo preletel, ako preiščuješ, kako oestro tepe Bog greh celo na svojim lastnim Sinu; pa upanje te bo poživilo, ako pregleduješ bogato odrešenje in obilno zadostenje, ktero nam je to gajžlanje zaslužilo; usmiljenje poslednjič boš imel, ako si velikost teh bolečin k sercu vzameš in obilnost Kervi, ki je tu tekla za te.

3. Pred vsim drugim pa je gerda pregreha nečistost, ktera je Gospoda zdelala tako strašno. Poglejte, pravi neki cerkveni učenik, pogledjte vé zavoljo nečistosti kumerne duše, koliko terpljenja je vaša mehkužnost, vaše meseno poželenje ljubeznjivimu Jezusu storilo! Poglejte, kako je to čisto meso le ena rana od glave do nog! Ali pogled tega kervaviga stepenja ne bo ginil vašiga serca? In vé, spokorne duše, ki ste nekdej živele v ti gerdi pregrehi, pa ste v svojo srečo jo obžalovale, spomnite se te drage Kervi, ktero je hotel Jezus točiti, de bi vas rešil iz te nagnjusne zmešnjave; dobro in zvesto si pa to v spominu ohranite, de serca svojiga nar boljšiga in nar ljubeznjivšiga Zveličarja nikdar več ne bote razžalile! Tudi za vas, duše nedolžne in čiste! je Jezus

prelival svojo Kri, de bi vam namreč gnado zaslužil, to lepo lilijo, sveto nedolžnost, čisto, neomadežano, cvetečo ohraniti. — O grešnik! nikar torej ne obupaj! Ta Kri, katero so tvoje roke iz Jezusoviga Telesa škropile, ta Kri bo tebi v mazilo, zaceliti rane tvoje duše, če v zatajevanji svojiga mesa, v čuječnosti svojih počutkov, zlasti v vrednim prejemanji sv. pokore si prizadevaš, to drago Kri sebi pri-lastiti. O nikar ne zamudi tega iz lastniga zadolženja!

Sveti zdihljeji.

Kaj je to, o nar višji kralj! zakli-čem s častitim Ludovikam Granaškim, ka-košno kaznovanje, kakošno tepenje je to? Kaj si počel, de bi tako veliko britkost, tako neznano sramoto zaslužilo? Zares, prav nič! Jest, jest, zaničljivi človek in otrok pogubljenja, jest sim kriv tvojiga grozovitniga terpljenja; Ti se pokoriš, kar se nikoli nisi pregrešil! Lej, o Gospod! jest spoznam svoje grehe, svoje hudo-bije! Moje pregrehe so krive Tvojiga gajžlanja. O Jezus! kako mi je to hudo! Prekolnem vse nespodobne razveseljeva-nja, s kterimi sim Tebi toliko terpljenja napravil! Spomni me, o moj Jezus! več-

krat tiste ljubezni, ki si jo do mene imel, de Te jest ljubim, de Te nikdar nikoli več ne žalim. Odpusti mi! Tvoja na stebru gajžlanja prelita Kri je mazilo, ki ga položiti hočem na rane svoje duše, je kopel zveličanja, v kateri se kopati hočem, de operem svojo, o moj Bog! tako strašno umazano dušo. Oh, očisti me s to sveto Kervijo na duši in telesu! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Bežati pred veseljem tega sveta in pred vsako priložnostjo v gerdo nečistost.

Spominek.

„On je ranjen zavaljo naših hudobij, stopen zavaljo naših pregreh.“ (Iz. 53, 5.).

Večerno premišljevanje za osemnajsti dan.

Marija med gajžlanjem Jezusa.

1. Tedej so briči spet pristopili k Gospodu ter so Ga sovali z nogami, de naj vstane,

ker dozda j Ga še niso kakor kralja dosti počastili; tudi bili so Ga, in Jezus se je stegoval po svoji obleki, ki je na strani ležala, in gerduni so Mu jo zmikali, sem ter tje metali, de je mogel ubogi Jezus v kervavi nagoti po tleh, enako pomandranimu červu, se težko stegovati po obleki. Potem so Ga silili s sovanjem in bercanjem stopiti na omahljive noge, in niso Mu toliko pripustili, de bi si bil suknjo oblekel, ampak zagnali so Mu jo čez ramé. S svojim oblačilam si je obrisal svojo Kri z obraza po poti, po kateri so Ga hitro proti stražni hiši podili. Lahko bi bili šli ž Njim od stebra gajžlanja naravnost v stražno hišo; ker so bili mostovži okoli hiše odpertí proti tergu, tako de bi bili šli čez ječo, ker sta bila razbojnika in Baraba zaperta; oni pa so peljali Jezusa memo sedežev vélikih duhovnov, kateri so vpili: „Preč ž Njim, preč ž Njim!“ ter se z gnjušenjem stran obračali. In tedej so Ga peljali v notranje dvoriše vélike stražne hise. Ko so Ga tje pripeljali, ni bilo tam nobeniga vojaka, ampak briči, sužnji, rabeljski hlapci in drugi raztergani potepuhi. Ker je pa ljudstvo tako nepokojno postalo, je Pilat pomnožil rimsko stražo. In vojaki so vverstno stražno hišo obstopili. Govoriti, smejati, Jezusa zaniče-

vati jim je bilo pripušeno, le v verstah so mogli stati. Pilat je hotel s tem ljudstvo v pokoji ohraniti. Bilo je gotovo tavžent mož zbranih.

2. Marija, prečista Devica, je bila med gajžlanjem našiga Zveličarja vedno zamaknjena; kar se je ž Njenim Sinam godilo, je vse vidila in občutila notranje z neizrečeno ljubeznijo in britkostjo. Večkrat se je tiho, milo žalovanje slišalo iz Njenih ust, Njene oči so bile vse rudeče od solzá. S tančico zagernjena je slonela v naročji svoje sestre Marije Heli, ki je bila že stara žena. Svete prijateljice Mariine in Jezusove so bile vse zavite in zagernjene s tančicami čez obličje, v bolečini in britkosti trepetaje, med tihim zdihovanjem so se krog svete Device tišale, kakor de bi pričakovale svojiga lastniga obsojenja. Marija je imela dolgo višnjevo oblačilo in čez to dolgi beli volnati plajš, in rumeno belkasto tančico. Magdalena je bila vsa zmešana, poterta od bolečin in zdihovanja; njeni lasje so bili pod tančico spušeni. Marija, ko se je zavedila, je ravno zagledala svojiga raztepeniga Sina, ko so Ga briči memo peljali. Kri si je zbrisal s svojih oči s svojim oblačilam, de je svojo Mater pogledal. Od bolečin prevzeta je svoje roke za Njim ste-

govala in gledala za Njegovimi kervavimi stopinjami. Kadar se je tedej ljudstvo bolj v drugo stran zabernilo, so se s. žene stebru gajžlanja bližale, in so padle pred steber na tla, zakrite od nekoliko usmiljenih ljudi in so s pertmi pobirale Jezusovo Kri in tla posušile, kjer se je le kaj poznalo; Janeza zdaj ni bilo pri njih. Bilo je po gajžlanji okoli devete ure zjutraj. —

Imej tudi ti usmiljenje s to žalostno Materjo, spremi Jo v duhu, poklekni tam ž Njo k svetimu stebru gajžlanja, objemi ga, kušni s Kervijo napojene tla in daruj vsako kapljo te drage Kervi zlasti za svojo mehkužnost, počutnost in lenobo in za vse grehe svojiga mesa. Prosi Boga, de bi šibe svoje ojstre sodbe odvernili od tebe zavoljo tega s. gajžlanja.

3. Premisli tukaj, o duša! prešveto Devico! Njene lica so blede in suhe, Njene oči skor kervave od solzá. Čudna in nepopisljiva, ponižna, pa častitljiva in priprosta je Njena podoba. Od sinoč, vso noč v britkostih in težavah, je v solzah hodila po dolini Jozafat in po cestah Jeruzalema v gnječi vsiga ljudstva, in Njena obleka je vsa čedna, neomadežana. Ni je gube na Njenim oblačilu, de bi ne bila polna svetosti. Vse tako čedno

in priprosto, tako resnobno, čisto in nedolžno. Njena obleka sicer od ponočne rose in obilnih solzá zmočena, vender čedna, čista, lepo uravnana. Ni hitra, v nar strašnejših bolečinah je Njeno djanje vse mirno, priprosto. Neizrečeno, nekako čeznaturno je lepa; zakaj vsa Njena lepota je neomadežana, častitljiva, sveta. Magdalena pa je bila vsa drugačna: zavoljo kesanja in groznih bolečin je vsa njena lepota razderta, skorej strašna. Njena obleka je mokra, z blatam omadežana, neredno, zmešano visi na nji; njeni lasje mahajo razvezani pod razderto, mokro tančico. Vsa zbegana je, ne misli na drugo, le na svojo britkost. Tako velika je njena bolečina, njeno kesanje, njeno terpljenje. Oh, vsa je prevzeta in v svoje zdihtovanje vtopljen! Premisli tu čisto, neomadežano Devico Marijo in pa skesano spokornico Magdaleno!

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! v duhu kušnem zdaj tla, namočene s Kervijo mojiga Zveličarja in Odrešenika. Gajžle in šibe, s to drago Kervijo nasitene, pritisnem na svoje serce in ponižno Te prosim, ozdravi rane mojih nespodobnih nagnjenj in rani s svojo Božjo

ljubeznijo moje serce. Objamem in pozdravim z nar večjim spoštovanjem ta sveti steber. O srečni steber, na katerim je bil privezan in bijen tisti, ki je steber in podpora vesoljniga sveta in moč vsiga stvarjenja! O ti visoko žegnani steber, ozaljšan, olepšan in pomalan z nar drajši Kervijo Božjiga Sina, ktera je tekla, de bi uterdila ljudi, in jih v stebre v tempeljnu živiga Boga spremenila! O de bi bil jest privezan na te, oškropljen in ozaljšan s to sveto Kervijo, terden steber v službi Zveličarja svojiga, ki je toliko za me na tebi prestal! O draga Kri! edina kaplja bi bila zadostila v odrešenje vesoljniga sveta, tu pa si v toliki obilnosti tekla, častim te v nar večji pobožnosti; v tebi hočem oprati vse madeže svoje, v te se pogreznem; dodeli, de se v tebi očistim belo, kakor sneg, de bom vreden spoznan, kakor čista, neomadežana nevesta stopiti nekdej pred obličje svojiga Jezusa! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Prosim Marijo za dar svete čistosti.

Spominek.

„Ne recite mi več Noemi, t. j. lépa, ampak Marija t. j. britka; zakaj vsigamogočni me je z britkostjo napolnil.“ (Rut. 1, 20.).

Jutranje premišljevanje za devetnajsti dan.

Jezus je s ternjem kronan in zasramovan.

1. Peljali so tedej Jezusa v notranje dvoriše velike stražne hiše, ki je stala čez ječe na tergu in se je še k sodnji hiši štela. S stebri je bilo podslonjeno na okoli in vrata so bile odperete. Bilo je tam okoli petdeset gerdunov, zmed bričev in njihovih hlapcev, sužnih in rabeljnovih služabnikov, nar hujših, ki so se vdeležili zasramovanja Jezusoviga. Ljudstvo se je gnalo bliže, pa rimski vojaki so hišo obsedli; stali so v verstah, smejali se in norčevali in s tem so gerdune le še podpihovali, Jezusu terpljenje pomnožiti; zakaj njihov sméh in norčije so Jude dražili. Kos stariga stebra so v sredo privalili, na to iz gole hudobije čepin in

robastiga kamnja nametali. In tedej so vnovič Jezusu raztergali oblačilo ž Njegoviga z ranami obdaniga Telesa, in ogernili so Ga s starim, rudečim, sterganim, kratkim vojaškim plajšem, ki je ležal v kotu rabeljnoviga stanovanja. In tedej so Jezusa vlekli na s čepinami in kamnjem nasuti sedež, ter so Ga terdo nanj pahnili. In potem so Mu ternjevo krono postavili. Bila je za dve dlani visoka, gosto in umetno spletena, tako de je čelo in glavo Jezusovo vso zakrila. Bila je iz tri perste debelih ternjevih vej umetno spletena, in z dolgimi terni večidel na noter obrnjena. Bilo je pa ternje debelo, ki raste okrog Jeruzalema in je tako močno in živo ošpičeno, de se celo manjši kosti ž njim prebosti zamorejo. To ternjevo krono so Gospodu na glavo potlačili, de so Mu terni vse žile prebodli. O kako strašne bolečine je takrat občutil naš mili Zveličar! Kri je škropila iz Njegove svete glave, kakor iz odprtih studencev, in je tekla v curkih Njemu po obrazu.

2. Dali so mu potem debeli terst v desnico, s češuljo na verhu. Vse to so delali s sramotljivo slovesnostjo, kakor de bi Ga res kronali v kralja. Vzeli so Mu tedej terst iz rók in so Ga bíli po glavi. Kri je zalivala Njegove oči. Potem so pred-Nj pokleko-

vali, jezik pred Njim stegovali, Ga b́ili in pljevali mu v obraz in vpili: „Bodi pozdravljen, kralj Judov!“ Oh kdo bo nesramno djaje te nečloveških gerdunov popisoval?! Jezus pa je terpel neizrečeno žejo; mraz Ga je pretresoval zavoljo zmesarjenja in nečloveškiga gajžlanja; tresel se je; sem ter tje je bilo raztergano meso celo do kostí. Njegov jezik je bil skerčen; le Kri Njegove glave Mu je tekla v razpečene usta, ki so hrepeneče bile odperte. Gerdi ljudje pa so Mu v usta pljevali. Tako so Jezusa terpinčili skorej pol ure, in vojaki, ki so stražno hišo v verstah obdajali, so zraven se smejali in vpili.

3. Premisli tedej: Kako veliko terpljenje in kakšna sramota je bilo to! Kakor pravi s. Peter Damijan, so segli terni Gospodu noter do možganov, ter so jih kakor živi ogenj prebadali. Terpljenje, ktero je to ternjevo kronanje prizadjalo, je bilo nar hujši, in je nar dalje terpelo, in še le s smertjo Jezusovo odjenjalo; ker vselej je bilo ponovljeno, če se je le ternjeva krona ali glava Njegova kaj dotaknila; več ternov se je ulomilo in v glavi ostalo. Kdaj in kje je pač kdo vidil tako terpljenje? Kdaj je bilo zmišljeno tako kervavo terpinčenje? V nobenim boji svet-

nikov ne beremo kej taciga. Prihranjeno je bilo to le za Gospoda. Satan sam je znajdel to terpinčenje ter ga ljudem navdal. — Pojdite torej, vé hčere Sionske, t. j. vé od Boga blagoslovljene duše, in pogledjte kralja Salomona; kako Ga je kronala s krono terpljenja mati Njegova, brezbožna sinagoga, v dan Njegoviga zaročenja, t. j. tisti dan, ko je na križi umerl iz ljubezni do nas! „Prekleta naj bo zemlja zavoljo tebe, je rekel Bog nekđaj Adamu, ternje in osat ti bo rodila zavoljo greha tvojiga.“ Zdaj se je ta beseda spolnila. To prekletstvo za naše grehe je mogel naš Zveličar nase vzeti in ti terni in osat, podoba našiga greha in ž njim zasluženih kaznen, so mogli prederati Njegovo glavo. Sosebno je pa hotel Jezus to grozovito terpljenje prestati v zadostenje naših hudobnih misel. Oh, zadostiti je hotel za vse naše pregrešne in hudobne misli, za naše nečimerme in častilakomne zmišljenja, za ošabnost in naš napuh, za našo svojeglavnost in svojeljubje, za našo nepokoršino in pregrešno termo, za vse nečiste preišljevanja, ki izhajajo iz našiga sprideniga serca. Zato je hotel naš Gospod s temi terni biti globoko preboden, de bi ž Njegovo drago, čez Njegovo obličje tekočo kervijo naš duh bil oči-

šen vsih pregrešnih nespodobnost. In ti pa, o človek! se hočeš še vedno povzdigovati, in pasti v svojim serci misli, kakoršne žalijo Boga? Še nočeš jenjati, nečistih podob v sebi oživljati? O premišluj svojiga s ternjem kranjega Zveličarja, in ustavi se vsim satanovim skušnjavam!

Sveti zdihljeji.

O moj nar krotkejši Jezus! kakšno mora biti moje sočutje, ko premišlujem, de je Tvoja presveta Kri tekla v toliko studencih, kolikor ternov je Tvojo sveto glavo prebodlo! Zares ti so studenci Božje gnade za me. Tvoja ternjeva krona je meni v venec cvetlic in cvete okrog glave v nar lepših cvetlicah Tvoje ljubezni. Vsi vbadci ternja so živi, kakor očesa cvetlic, biserno porošeni, razpošiljajoči lepoto in dišavo. Oh, dodeli mi, moj Zveličar! de ta draga rosa življenja, ki teče iz Tvoje s ternjem ovite glave, mene namoči, in me vsiga madeža hudobnih skušnjav očisti! Bog hotel, zakličem s sveto Gero, Bog hotel tavžentkrat, de bi vse morje v Kri spremeniti, skoz svojo glavo ga napeljati zamogel, de bi se očistila nesnažnost moje slabosti, ktero si Ti, o neskon-

čna vrednost! v stanovanje si zvolil. Oh, prosim pri vrednosti Tvoje s. Kervi, prebodi s tem dragim ternjem tudi moje serce! Oh, prebodite me, o terni! zaženem z zveličano Johano od Križa; veliki, globoko segajoči terni, prebodite me! kolikor globekeje, toliko serčneje; za male, ki do kervi ne zbodejo, nič ne maram; prebodite me z živo bolečino, de dobro občutim, de mi je v sramoto, biti mehkužen ud s ternjem kronane glave! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Odložiti vso svojeglavnost in notranji napuh svojiga duha.

Spominek.

„Pojdite ven, vé hčere Sionske! in pogledjte kralja Salomona, s krono, s katero Ga je kronala Njegova Mati v dan Njegoviga zaročenja!“ (Vis. p. 3, 11.).

Večerno preišljevanje za devetnajsti dan.

Ecce homo! Glej, o človek!

1. Tedej so Jezusa peljali s ternjevo krono na glavi in s terstam v zvezanih rokah ogernjeniga s škerlatastim plajšem spet v dvorano Pilatovo. Jezus ni bil spoznati, zavoljo Kervi, ki Mu je zalivala Njegove oči, in usta in brado Njegovo; Njegovo Telo je bilo z ranami pokrito, podobno v kervi namočenimu sùknu. Priklonjen je šel omahljivo, plajš Mu je bil komaj do kolén, in družiga oblačila ni imel na sebi. Ko je ubogi Jezus prišel pred hišo Pilatovo, je tudi tega neusmiljeniga človeka groza, sočutje in gnjušenje spreletelo; na eniga svojih vojakov se je naslonil, in ker je duhovšina in ljudstvo le še razsajalo in vpilo, je rekel Pilat: Če je Judovski satan tako strašan, ne bo moč ž njim v peklu stanovati. Ko je bil ubogi Jezus po stopnicah neusmiljeno pahan, je stopil Pilat na visoko omizje in trobentar je zatrobil, de bi poslušali, ker hoče Pilat govoriti, in govoril je velikim duhovnam in vsim pričujočim: „Lejte, pripeljam vam Ga, de

bote spoznali, de ne najdem nobene krivice nad Njim.“

2. Jezus je bil tedej po bričih na visoko omizje zraven Pilata pripeljan, tako de Ga je vse ljudstvo s terga viditi zamoglo. — Strašan, grozan pogled je bil ta, ki je od začetka grozo in čudno britko tihoto napravil, ko je Sin Boga samiga v ti neznani prikazni, poln zaterdele Kervi spod grozovite ternjeve krone, s Kervijo zalitimi očmi se ozerl po vsi množici po tergu. Pilat je k Njemu stopil in na-Nj kazaje je rekel: „Kakšen človek!“ Tedej je stal Jezus v rudečim sramotljivim plajši z raztepenim Telesam, s Kervijo oblit, s ternjem prebodeno glavo pripognjen, z zvezanimi rokami terstno žezlo deržé, perklonjen v neskončni žalosti in milosti, potert od bolečin in ljubezni, kakor kervava senca pred ljudstvom. Veliki duhovni in sodniki so bili vsi togotni pri pogledu Jezusa in vpili so: „Križaj Ga, križaj Ga!“ Pilat jim pa reče: „Vzemite in križajte Ga vi; zakaj jest ne najdem krivice nad Njim.“ Oni pa so še bolj vpili in ljudstvo je zmiraj hujši hrumelo; in pismejci so odgovorili: „Mi imamo postavo, po postavi mora umreti, ker se je Sinú Božjiga delal.“

3. Beseda Judov, de „se je Sinú Božji-
Getzemani.

ga delal,“ je Pilata še bolj prestrašila in praznoverne skerbi so se spet ponovile v njem. Ukazal je Jezusa v sodnjo hišo peljati in Mu je rekel: „Od kod si Ti? Jezus pa mu ni odgovoril. Pilat Mu tedej reče: Meni ne odgovoriš? Ne véš, de imam oblast Te križati, in imam oblast Te spustiti? Jezus je odgovoril: Ne imel bi nobene oblasti do Mene, ko bi Ti ne bilo od zgorej dano. Zavoljo tega ima tisti, kateri Me je tebi izdal, večji greh.“ Gospod mu je tudi še druge, strašno resnobne besede govoril. Pokazal mu je, kakšen kralj je, kakšno Njegovo kraljestvo; terdovratno nespokornost njegoviga notranjiga stanu mu je odkrito očital, prerokoval mu je, kaj de ga čaka, njegovo zaverženje v revšino, njegov strašni konec mu je dopovedal, in de ga bo nekdej v pravični sodbi On sodil. Tudi Klavdija Prokle, žena Pilatova, ki se je zavoljo toliciga mujenja bala za Pilata, je zopet poslala do njega tisto dano zastavo, de bi ga opomnila storjene obljube. Pilat, dozdej negotov, kakor pijan je sem ter tje taval s svojo sodbo; zdaj pa je iskal Jezusa spustiti. Prestrašen, pa tudi razkačen zavoljo Jezusovih resnobnih besedi je še enkrat stopil na visoko omizje in je zavpil, de hoče Jezusa spustiti. Judje pa so še bolj

vpili: „Ako tega spustiš, nisi cesarjev prijatelj; zakaj vsak, kateri se kralja dela, cesarju zoper govori.“ Drugi so gnali, de ga hočejo pri cesarji tožiti. Vpitje pa: „Križaj Ga, križan naj bo!“ je spet donelo od vsih strani; celo na ravne strehe terga so zlezli in od tam so vpili. O nesrečna slepota tega ljudstva in strašna hudobija, ki je vse poskusila, ter ni nič opustila, de bi le Jezusa umorila!

Sveti zdihljeji.

O moj Bog! o Kralj in Gospod moje duše! zakličem s častitim Tomažem od Jezusa, kdo Te je vender tako zdelal? O lepota nebeška! z zvezanimi rokami, s ternjevo krono, z vso s Kervijo zaka-pano glavo, z okervavljenim obličjem, s terstam v zasramotenje v roci — Te vidim postavljeniga pred vse ljudstvo. — O moj Zveličar! kakšno zasramovanje, kakšna bolečina je bilo to za Te! O moje veličastvo, o moje zveličanje! o moj Jezus! jest Te molim, častim in hvalim, kolikor premorem! Vtisni to milo, sramote polno podobo v moje terdo serce, omeči ga s svojo pričujočnostjo, in dodeli, de bo občutilo, kar vidi nad Teboj! Potegni me v svojo ljubezen, ki Te vidim iz lju-

bezni do mene toliko revniga! Vzemi, o Gospod, o Bog moje duše, vzemi to dušo in jo vnemi z lepoto tistiga plamena, ki iz Tebe gori, ki si bil tako stopen in zaničevan! Kažeš se tako tihiga, tako ponižniga, tako resnobljiga, de na vse strani šviga plamen Božje ljubezni iz Tebe. Oh, de bi tudi mene zadel ta plamen! de bi me vnel, o moj Bog! in me v Tebi za Tebe popolnoma sežgal. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Odložiti vso nečimernost v obleki.

Spominek.

„Ecce homo! Glejte, človek!“ (Jan. 19, 5.).

Jutranje premišljevanje za dvajseti dan.

Jezus je k smerti na križi obsojen.

1. Na žuganje Judov, de ga hočejo pri cesarji tožiti, če Jezusa spusti, je nov

strah Pilata preletel. Strah pred pozemeljskim cesarjem je premagal strah pred kraljem, čigar kraljestvo ni bilo od tega sveta. Omahljivi, boječi hudobnež si je mislil: Če umerje, umerje ž Njim vred vse, kar On vé od mene in kar mi je prerokoval. Na žuganje s cesarjem je Pilat Jezusa izdal njih volji zoper svojo besedo, ktero je dal svoji ženi, zoper pravico in resnico, zoper svoje lastno prepričanje. Menil je tedej, de pri teh razuzdanih ljudéh nič ne opravi; vpitje, šum in hrup je imelo nekaj strašnega v sebi, in vsa množica ljudstva pred Pilatovo dvorano je serdito vrela, in velike vstaje ali punta se je bilo bati. Tedej si je dal Pilat prinesti vodé, in služabnik mu jo je vlil na roke pred ljudstvom in Pilat je z omizja zavpil: „Jest sim nedolžen nad Kervijo tega pravičniga, vi glejte!“ Tako je iz strahu pred cesarjem Judam Kri Jezusovo izdal, za njegovo vest mu ni ostalo nič družiga kakor le voda; s to se je mislil čisto, nedolžno izmiti. — Ne, Pilat! zdaj ti glej! zakaj pravičniga Ga ime-
nuješ in točiš Njegovo Kri; ti si krivičen, brezvesten sodnik; Kervi, ktero hočeš izmiti iz svojih rok, nikdar nikoli ne boš izmil iz svoje duše! O strašna slepota, ki raji dopade ljudém, kakor Bogu, in iz strahu pred ljudmi

raji svojo dušo pogubi! O de bi se nikdar ne bali tistih, ki le telo zamorejo umoriti, ampak veliko več tistiga, ki dušo in telo zamore v pekel pogubiti — Boga!

2. Tedej se je povzdignilo strašno-grozovito, enoglasno vpitje zbraniga ljudstva, med katerim so bili ljudje zmed vsih krajev Palestine. Vpili so pa: „Njegova Kri pridi na nas in na naše otroke!“ Kri Jezusova, ki za nas za usmiljenje vpije, so tirjali, naj vpije za nje v maševanje. Oh pri tem slovesnim prekletstvu samiga sebe je bilo, kakor de bi tišalo temno nebo, polno kervavo - rudečih oblakov, polno gorečih šib in pa mečev, na strašno kličejoče ljudstvo. Bilo je, kakor de bi žarki tega prekletstva prešinili mozeg in kosti in celo otroke v maternim telesu zadeli. Le nad tistimi, ki so se po Jezusovi smerti spreobrnili, so tako rekoč žugaje migljali. Bilo jih je pa precej veliko taci med njimi; zakaj Jezus in Marija sta neprenehoma molila med tem strašnim terpljenjem za zveličanje svojih sovražnikov, ter se nad vsim tem grozovitim terpinčenjem nista celo nič grozila. Kako na tanko pa se je to prekletstvo spolnilo nad tem oslepljenim ljudstvom, katero še dandanašnji, že čez osemnajst sto let, to prekletstvo vedno nosi seboj, in zgub-

ljeno med vse narode te zemlje je zaničevano, zasramovano in preganjano, zavoljo serda Božjiga, kteriga si je s tem nakopalo! O de bi ta sveta Kri Jezusa Kristusa, ktera, kakor pravi s. Bernard, poje kakor trobenta, nam ne naznanovala le sodbe Božje, ampak tudi milost Njegovo! O de bi ne tekla tudi nam v pogubljenje, in de bi ne bila zgubljena za naše duše!

3. Med tem neznanim kričanjem je ukazal Pilat, hitro pripraviti vse k sodnjimu sklepu. Druge, slovesne oblačila si je rekel primesti in jih je oblekel; nekako pokrivalo, kroni podobno, so mu dali, drugi plajš mu ogernili, in neko palico pred njim deržali. Veliko vojakov je bilo krog njega, in sodnji hlapci pred njim, za njim pisači z zavitki in dilicami. Naprej je eden trobil v trobento. Tako so se podali iz dvorane na veliki terg, kjer je bil, stebri gajžlanja nasproti, lepo zidan visok sedež, na katerim so se sklepale sodbe; le s tega sedeža izrečene sodbe so imele pravo veljavo. Temu sodnjimu kraju se je reklo Litostrotos, po hebrejsko pa Gabata, in je bilo okroglo omizje, na katero se je od več strani po stopnicah šlo; na verhu je bil sedež za Pilata, zadej še ena klop za druge sodnike. Veliko vojakov je obdajalo to omizje,

nekteri so stali tudi po stopnicah višje. Z rudečim pregrinjalom je bil sedež Pilatu pregernjen in višnjeva blazina rumeno opasana je na njem ležala. Obadva razbojnika sta bila tudi že sem pripeljana. Tedej je bil Jezus, še zmiraj v rudečim zaničljivim plajši, s ternjevo krono na glavi in z zvezanimi rokami po bričih in neusmiljenih vojaki pred sodnji stol skoz gerdo ljudstvo peljan in med oba ubijavca postavljen. Ko je Pilat na svojim sodnjim stolu sedel, je še enkrat Jezusovim sovražnikom zavpil: „Glejte, vaš kralj!“ Oni pa so vpili: „Preč ž Njim, preč ž Njim, križaj Ga! Pilat jim reče: Vašiga kralja bom križal? Veliki duhovni so odgovorili: Nimamo kralja, razun cesarja.“ In tedej Pilat ni nobene besede več govoril za Jezusa in tudi z Jezusom ne, ter je začel sodbo pogubljenja.

Sveti zdihljeji.

O draga Kri Jezusa Kristusa! ki si tekla, de bi vsim ljudém usmiljenje skazala; pride tudi čez me in čez vse ljudi, tode ne v prekletstvo, ampak v blagoslovljenje! Razlij se bogato čez nas, lej! darujemo Ti svoje serce in roke, svojo voljo, pamet in spomin, svoje misli in želje, na-

gnjenja in djanja, vse svoje notranje in zunanje počutke! Operi nas, ker vse je omadežano na nas; očisti nas, ker vse je popačeno v nas; ozdravi nas, ker vse je bolno v nas; spreoberni, poboljšaj nas s svojo prečudno močjo, de bomo vredni, s Teboj se skleniti. O Ti neskončna čistost, stori nas vse bele, zaljšaj nas, oživi nas, zveličaj nas in kronaj nas! O predraga Kri, pridi, oh, pridi čez me! Ne želim nič bolj, kakor Tebe, o sveta Kri, sej Ti si nar drajši zavratnica, nar drajši perstan! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Drago Kri Jezusa Kristusa prav častiti; in na njo svoje edino zaupanje staviti.

Spominek.

„Njegova Kri pridi na nas!“ (Mat. 27, 25.).

Večerno premišljevanje za dvajseti dan.

Jezus je k smerti na križi obsojen.

1. Obadva razbojnika sta bila že popred k smerti obsojena, na prošnjo velikih duhovnov pa so do dans ž njima čakali; ker mislili so s tem Jezusa še bolj osramotiti, de je bil med dvema ubijavcema križan. Presveta Devica, ko je bil Pilat Jezusa očitno ljudstvu pokazal, in je kervavo vpitje Judov slišala, je nekoliko časa preč se odtegnila; zdaj pa se je z drugimi s. ženami skoz množico ljudstva spet bližala k zadnjimu sklepu morivne sodbe svojiga Sina in svojiga Boga. Jezus, obdan od bričev, od svojih sovražnikov zasmehovan, je stal na stopnicah pred Pilatom. Trobenta je zapela, in Pilat, ta zaničljivi, omahljivi in prevzetni hudobnež, je z nekako ošabno serditostjo smertno sodbo čez Zveličarja izgovoril. Oh, kdo bo zaničljivost tega hudobniga sodnika, veselje in nasitenje kervave žeje velikih duhovnov, revo in bolečino uboziga Zveličarja, neizrečeno britkost Jezusove Matere in drugih s. žená, hrepeneče in serdito prežanje Judov, merzlo in ošabno obnašanje vojakov in vse te grozne peklenske

podobe zdivjaniga ljudstva — kdo bo vse to premišljeval in ne bo ves potert? Oh, kdo ne občuti, de mi sami bi bili mogli tam stati, kjer je stal Jezus, naš ljubi ženin; potem bi bila sodba pravična!

2. Pilat je delj časa žlobodral in Klavdija Tiberija z visokimi perimki cesarja imenoval; potem je bral pritožbo zoper Jezusa, de je ljudi šuntal, in punt napravljal, de je judovsko postavo prelomil, ker se je Sinu Božjiga, kralja Judov, imenovati dal — in de Ga obsodi Judovska velika duhovšina v smert in ljudstvo enoglasno hoče Njega križanje. In potem, kdo bi mislil, zine ta ubogi človek, ki je več ur Jezusovo nedolžnost spoznaval, de to sodbo za resnično spozna. Rekel je: Jest torej obsodim Jezusa Nazarenskiga, kralja Judovskiga, de bodi na križ perbit. — Mati Jezusova je pri teh besedah omedlela, kakor de bi hotla tudi umreti. Tedej je bilo zgotovljeno; strašna, boleča, sramotljiva smert Njeniga svetiga, nar ljubeznjivšiga Sina in Zveličarja svetá je bila sklenjena za gotovo. Janez in s. žene so Marijo peljali preč, de bi oslepljeni ljudje norčevaje nad bolečinami Zveličarjeve Matere se ne pregrešili. Tedej je hotel Jezus nedolžno v smert obsojen biti, in našo lastno smertno sodbo nase prevzeti,

de bi nam nekdaž dodelil milostljivo sodbo. O neskončna ljubezen Jezusova!

3. Tedej je še na sodnjim stolu Pilat to krivo sodbo spisal, in drugi, zadej sedeči sodniki so jo večkrat prepisali. Pisal je pa ta hinavski človek vse drugači, kakor je ravno pred govoril. Bilo je, kakor de bi pisal zoper svojo voljo, ves nekako prestrašen in zbežan, kakor de bi mu grozljivi angelj opoveral roko; pisal je pa, de je bil persiljen od viši duhovšine in njihoviga zbora, in ker se je bal punta med ljudstvom, zato je Jezusa obsodil, in de bi ga ne tožili cesarju za krivičniga sodnika, in de bi se ne pripisovala njemu vstaja ljudstva, sicer pa, de ni pregledoval vsiga zadolženja, ki je bilo zoper Jezusa govorjeno. Potem je še pisal napis križa, kateri naj se nad glavo Jezusovo pripne na križ; namreč: Jezus Nazarenski, kralj Judov. Veliki duhovni pa so se ž njim kregali in prepirali tam pred sodnjim stolom, ker ta napisana sodba jim nič ni bila po volji; tudi zavoljo napisa so se prepirali in so hotli, naj bi ne pisal: Kralj Judov, ampak, de se je za Judovskega kralja imel. Pilat že ves nepoterpežljiv, jih zaničljivo in ježno zaverne: „Kar sim pisal, sim pisal.“ Tako je bil tedej zoper voljo Judov Jezus vendar njih kralj

spoznan in bo tako na vekomaj ostal, če ravno so Ga oni zaverгли. Jezus, kar pomeni Zveličarja, Odrešenika, in kralj, je častiti napis, kteriga si je Gospod hotel sam dati in kteri se še zdaj na vsakim križi bere. V tem častitljivim napisu je zapopadena vsa naša vera, vse naše upanje in vsa naša ljubezen. Ta napis je naš nauk, naše tolažilo, naše veselje, naše zagotovilo večniga življenja, je mogočni pripomoček zoper vse zalezovanja hudobniga duha, je strah vsimu peklu; zakaj ta napis nam kaže, de je Jezus s svojo drago Kervijo nas greha in večniga pogubljenja odrešil, nas sužnosti satanovi odtergal, in de zdaj v veličastvu svojiga Očeta kraljuje in bo vekomaj kraljeval, ker nas vse zveličati hoče. O gnadepolni napis, ki zasluži, de ga vsi ljudje z veseljem pozdravljajo in v pobožnosti časté!

Sveti zdihljeji.

Kdo ima serce, de bi poslušal grozovito smertno sodbo zoper Té? pravi častiti Tomaž od Jezusa. O pravo življenje vsih duš in edino upanje grešnikov! kako bo človeško serce zapopadlo, de si bil toliko zmesarjen in pa stepen, de nisi bil milovan, ampak enoglasno od vsih

tirjan v smert, ki so vpili: „Preč ž Njim! Križaj Ga!“ Tedej, o Pilat, vzemi Ga spred oči teh divjih zverin, ki Ga viditi ne morejo, in meni Ga daj! Sprejeti Ga hočem, zdraviti Ga hočem, moliti Ga hočem in Njemu služiti. Pridi, o sladka ljubezen, in moj rešitelj! Pridi k meni, ki hrepenim po Tebi, ki Tebe le išem, se Tebe veselim, akoravno si z ranami ves obdan! Pojdi v to mojo dušo in živi v nji; in za Te hočem umreti. — Pa, kaj to pravim? Sej sim jest še le slabši, kakor ta krivični sodnik, ki je to grozno sodbo izrekel čez Te; sim hudobniši, kakor uno ljudstvo, ki je tirjalo Tvojo smert; sej sim jest vzrok te Tvoje smerti s svojimi neštevilnimi pregrehami. — Oh, odpusti mi, o moj Jezus! Na Tvoje neskončno usmiljenje stavim svoje upanje; ozdravi mojo revšino, in zavoljo Tvoje bitke smertne sodbe me obvaruj večne smerti! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Serčno se vojskovati zoper skušnjave hudobniga duha.

Spominek.

„Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj, kakor premorete, temuč bo storil tudi s skušnjavo izid, de jo zmagate.“ (I. Kor. 10, 13.).

Jutranje premišljevanje za enindvajseti dan.

Jezus vzame svoj križ na-se.

1. Ko je bila smertna sodba izrečena in se je začelo nje pisanje in prepir velikih duhovnov s Pilatom, je bil Jezus bričem izdan; pred so se še nekoliko bali sodnikov, zdaj pa je bil tako rekoč Jezus plen teh strašnih ljudi. Slekli so Mu tedej rudeči, sramotljivi plajš z ranjeniga Telesa, ter so Mu s tem več ran ponovili. Potem so Mu podali rujavkasto suknjo brez šiva, ktero Mu je naredila Njegova Mati. Ker Mu je za voljo široke ternjeve krone obleči niso mogli, so Mu zderli krono z glave, in iz vsih ran je tekla Kri vnovič v neznanih bolečinah.

Privezali so Mu spet okoli ledja oklepni pas, za kteriga so vervi privezali. Vse to se je godilo z divjo prederznostjo med sovanjem in tepenjem. Dva razbojnika sta bila eden na desno, eden na levo postavljena z zvezanimi rokami; imela sta, kakor tudi Jezus pri sodbi, verigo krog vratu. Imela sta le nekako slabo srajco, revni napersnik brez rokavov, na glavi pa iz slame spleteno pokrivalce. Umazana, rujava, zatekla od poprejšniga gajžlanja sta bila. Tisti, ki se je potem spreobernal, je bil že zdaj tih in v se zamišljen. Drugi pa je bil jezen, prederzen, je klel in zaničeval z briči vred Jezusa. Briči pa so skupej nosili vse svoje orodja, in vse se je pripravljalo na strašno, grozno, neznano pot, na kateri je ljubeznjivi, terpeči Zveličar za nas nehvaležne težo vsih grehov nesti hotel, de bi svojo Kri iz od zaverženih ljudi prebodeniga kelha svojiga Telesa razlil v zadostenje.

2. Poslednjič sta Ana in Kajfa se s Pilatom že dosti nakregala in prepirala; hitela sta zdaj proti tempeljnu, zakaj komaj še sta zamogla o pravim času tje priti. In tedej so se ločili veliki duhovni od praviga velikonočniga Jagnjeta; hiteli so v kamniti tempelj, de bi podobo tega Jagnjeta klali in jedli, ter so

spolnjenje te podobe — pravo Božje Jagnje — neusmiljenim rabeljnam na altarji križa darovati pripustili. Tu so se pota ločile k pomenljivimu in resničnimu darovanju; čisto, zadostivno velikonočno Jagnje Božje, ktero so očitno z vso gnjusobo svoje hudobije omaževali, so prepustili nečistim, grozovitnim rabeljnam, ter so tekli v kamnitni tempelj, darovat očišene, oprane, posvečene jagnjeta. Toliko skerbno so se bali zunanje se kej oskruniti, ko je nasproti vsa hudobija njihoviga serca v jezi, nevošljivosti in zaničljivosti jih popolnoma oblivala. „Njegova Kri pridi čez nas in naše otroke!“ S temi besedami so nadomestili poterjenje darovanja, ki je pri darovih v tem obstalo, de je darovavec svojo roko položil na darovano žival. Ločile so se tu pota k altarju postave in k altarju gnade. Pilat pa, napuhnjen, omahljiv, ki se je tresel pred Bogam, pa malikam daroval, „on suženj smerti, en čas mogočnež do žalostniga konca večne smerti, je s svojimi obdan od velike straže šel mogočno nazaj v svojo dvorano, pred njim trobentar s trobento. Že ko je Pilat krivo sodbo poterdoval, mu je poslala Klavdija Prokle njegovo dano zastavo, in se mu je odpovedala. Pozneje je skrivej iz dvorane ušla in je za Jezusovimi prijatli hodila.

Ta krivična sodba je bila po našim okoli deset ure zjutrej poterjena.

3. Ko je Pilat sodnji sedež zapustil, je šlo nekaj vojakov ž njim, ki so se pred njegovo dvorano postavili. Le nekoliko jih je pri obsojenih ostalo. Osemindvajset oboroženih farizejev, med njimi šest nar hujših Jezusovih sovražnikov, ki so bili na Oljski gori pri izdaji pričujoči, so prijezdarili čez terg, de so spremili obsojene. Rabeljni so tedej peljali Jezusa na sredo terga, in več sužnjev je prineslo od večerne strani sem strašan križ, ter so ga pred Jezusa na tla vergli. In ko je križ pred Jezusam na tléh ležal, tedej je padel Jezus na svoje kolena, objel s svojimi rokami križ, ga trikrat kušnil, in na tihim je serčno zahvalno molitev opravil nebeškemu Očetu za pričeto odrešenje človeka. Tedej je Gospod objel svoj križ, večni altar zadostivne kervave daritve. Rabeljni pa so Jezusa potegnili na kolena, in primoran je bil, težki križ z majhno, gerdo pomočjo sam zadeti na svoje rame in z desnico ga objeti. Angelji so Mu pomagali, sicer bi ne bil mogel si ga naložiti. Pod to težo je klečal priklonjen.

Premisli, kako radovoljno vzame Jezus svoj sveti križ za te in kako hrepeni, za te

terpeti. Zadeni torej tudi ti svoj križ, kteriga ti je odločil Gospod, in nosi ga voljno za Gospodam.

Sveti zdihljeji.

Zveličana Johana od Križa pravi, de je Jezus toliko hrepenel, svoj sveti križ objeti in za nas umreti, de je tako rekoč zdihnil: Ozmrem se na té, o križ, moja nevesta! Naproti mi prideš na mojo ženitnino, in z Menoj se hočeš zaročiti. Pridem, de te s svojo Kervijo ozaljšam, za te sim zapustil nebesa; triintrideset let sim tebe iskal; z veseljem te objamem, ti ključ in vrata nebeške! — O moj Jezus! kako serčno, goreče je bilo hrepenenje Tvoje po tem terdim lesu svetiga križa! Kaj Ti je pač toliko hrepenenje po njem navdajalo, de ga celo svojo ljubeznjivo nevesto imenuješ? Oh, kaj drugiga, kakor le ljubezen in sicer ljubezen do nas grešnikov! Ker si vedil, de s tem križem nas boš večniga pogubljenja odrešil, zato Ti je bil toliko prijeten, in tako Ti je bila nar večji britkost v sladko radost. O hvala! tavžentkrat hvala, o Jezus! za Tvojo neskončno ljubezen do nas grešnih ljudi! Oh, vcepi tudi meni

veliko hrepenenje in serčne želje, iz ljubezni do Tebe terpeti, iz ljubezni do Tebe umreti! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: V križih ne biti maloserčen.

Spominek.

„Ne umreti, ampak terpeti.“ (S. Magd. Pac.).

Večerno premišljevanje za enindvajseti dan.

Jezus nese svoj križ na Golgoto.

1. Zapela pa je trobenta Pilatovih jezdičev, in eden farizejev na konji se je približal Jezusu, ki je še klečal pod svojo težo in Mu reče: Dosti je lepih besedi, hajd! de se Ga pred znebimo, naprej! naprej! In tedej so potegnili Jezusa na kviško, in tedej je bila na Njegovih ramah vsa teža križa, ktero moramo tudi mi po Njegovih večno res-

ničnih s. besedah nositi za Njim. In vzdignila se je za zemljo tako zaničljiva, za nebesa tako zveličavna procesija kralja vsih kraljev. Naprej je jezdaril trobentar, ki je na vsih voglih mesta trobil in usmertenje napovedoval. Ene korake za tem je šla derhal vsakterih potepinov; nesli so pijačo, vervi, žeblje, zagojzde in jerbace mnogoteriga orodja; močnejši so nesli dolge kole, lestvice in križe razbojnikov. Potem so eni farizejev jezdarili, in za temi je šel pobalin, ki je nesel napis, in pa na palici čez ramo ternjevo krono, ktera Jezusu pri nošenji križa na glavi ni obstala.

2. In za temi je šel naš Gospod in Odrešenik, pripognjen pod težo križa, zgajžlan, stepen in ves omagan. Od sinočne zadnje večerje brez jedi in pijače, v vednim, smertnim tepenji, zavoljo pretekle Kervi, brezštevilnih ran, žeje in neznanih notranjih britkost in grozovitost ves oslavljen, je šel omahljivo, pripognjen po golih ranjenih nogah. Z desnico je držal veliko težo na desni rami, in z levico je trudno stegal po širokim dolgim oblačilu, de bi tisto umaknil negotovim stopinjam svojim. Štirje briči so Ga na vervéh, za oklepni pas privezanih, od deleč držali. Sprednja dva sta Ga vlekla naprej, zadnja

dva sta Ga sovala in pahala, tako de ni imel nobene gotove stopinje. Roki Njegove ste bile od poprejšnih vezi vse ranjene, zatekle. Obličje Njegovo s Kervijo in oteklino zabuhlo, lasje in brada zmešani, s Kervijo namočeni; teža in oklepi so Mu volnato oblačilo tišali na ranjeno Telo, in volna se je v vse ponovljene rane prisušila; okrog Njega pa zaničljivo krohotanje in zasmehovanje, sama hudobija. Neizrečeno reven, zdelan, pa vendar ljubeznjiv je bil; Njegove usta so molile, Njegov pogled je bil mil, odpustljiv in terpeč. Dva rabeljna sta na zadnjim konci križa vervi navezala, ter sta ga vzdigovala, de je visel in se ni vlekel, ter sta tako terpljenje Jezusu množila, ker sta težo s svojim vzdigovanjem in spuščanjem le povikševala.

3. Pri stranéh je šlo več vojakov s sulicami. Zadej sta šla razbojnika; vsaciga je peljal na vervi za pas pripeti en brič. Zboljšani razbojnik je bil le tih; hudobni pa hud, jezen, serdit in je klel. Briči so bili zagoreli, majhni pertlikovci; imeli so kratke, černe, kodraste in šetinaste lase. Sužnji iz Egipta so bili, ki so mestne grabne kopali; imeli so kratke opasnike z usnjatimi napersniki brez rokavov. Bili so prav živinski. In za razbojnikama je šla polovica farizejev na konji.

Ti jezdici so tudi sem ter tje letali in vpili nad ljudmi, de bi bolj po redu hodili. Med potepine, ki so spredej orodje nosili, se je še nekaj Judovskih hudobnih pobalinov vrnilo. Precej deleč zadej je šla Pilatova derhal. Sam Pilat je šel ž njimi, de bi po mestu kak punt ne vstal. Naprej je jezdaril trobentar na konji, za tem kmalo Pilat v vojaški obleki med stotniki in nekoliko družimi jezdici; za temi je šlo tri sto pešcev, ki so bili iz zgornje Italije doma. Ljudstvo je prec po sodbi začelo naprej se pomikovati. Prav veliko vsakterih ljudi je bilo skupej: ptujci, sužnji, delavci, otroci, žene in možje, po vsih cestah so naprej letali, de so to žalostno procesijo gledati zamogli. Rimski vojaki pa so jim branili prec za Jezusam gnjesti se, zato so po drugih potih spet naprej letali. Večidel ljudstva pa je derlo na Golgoto.

Sveti zdihljeji.

O Gospod in Bog moje duše! pravi častiti Tomaž od Jezusa, ali je mogoče, de se ne braniš vzeti teže križa na svoje rame, ker je Tvoje Telo tako oslabiljeno zavoljo prelite Kervi, in zdelano v prestanim terpljenji, tako de je le ena rana na Tvojim Telesu? Veš, de Tvoje moči

ne premorejo nositi te velike teže, in vendar jo prevzameš. O Bog ljubezni! Tvoja ljubezen premore vse in nič ji ni nemo-goče. Pa še več: Jest sam sim en del te strašne teže, in jest sam ležim s celo težo svojih pregreh na Tebi. Bodi torej hvaljen in zahvaljen, o nar dobrotljivši pastir! ki si mene zgubljeno ovco naložil na svoje rame, de bi me nazaj nesel k svoji čedi. O sladki moj Jezus! dodeli mi, de Ti saj v prihodnje polajšam to težo, ter je z nobenim, tudi z nar manjšim greham več ne pomnožim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: V vsim se zatajevati in nič po svoji volji ne ravnati.

Spominek.

„Ako hoče kdo za Menoj priti, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ, in naj hodi za Menoj.“ (Mat. 16, 24.).

Jutranje preišljevanje za dvaindvajseti dan.

Jezus pade prvič in drugič pod križem.

Sreča svojo žalostno Mater.

1. Peljali so Jezusa po ozki cesti za hišami, kjer je bilo vse polno nečimerne šare. Jezus je mogel tu veliko terpeti. Briči so šli bliže Njega. Iz oken in lukenj je vsake sorte derhal zijala na-Nj, in sužnji, ki so tod delali, so Vanj blato in pomije metali; hudobni potepini so Ga s černo, smradljivo lužo oblivali; celo otroci, našuntani, so v svoje krila kamnja nabirali in iz vež Mu pred noge ga metali z vpitjem, norčevanjem in s kletvijo. To so delali otroci, ktere je ljubil, žegnal, srečne imenoval. Ozka cesta se proti koncu vije na levo, je širji in nekoliko navkreber. Tu, preden se je začelo navkreber iti, se je v nižini voda in blato zbiralo; in ležal je tu kamen, de se je lože čez blato prestopilo, kakor je bilo na več krajih Jeruzalema, kjer so bile slabe, nesnažne pota. Ubogi Jezus ni mogel čez stopiti z veliko težo svojiga križa. Briči pa so Ga pahali in podili neusmiljeno naprej. In Božji Zveličar se nad

kamnam spotakne in pade na tla in križ zra-
ven Njega. Briči so kleli, z nogami Ga so-
vali; vse se je ustavilo in vriš je vstal okrog
Njega. Zastonj je podajal roko, de bi Mu
vstati kdo pomagal. Oh, sej bo kmalo konec,
je zdihnil in je molil. Farizeji pa so vpili:
Naprej, naprej, spravite Ga na noge, de nam
pod rokami ne umerje. Sem ter tje ob potu
so stale jokajoče žene z otročiči, ter so se
od groze vse tresle. S čeznaturno močjo je
vzdignil Jezus svojo glavo, in grozoviti, sa-
tanski rabeljni so Mu tu ternjevo krono po-
tlačili na glavo, namesto polajšanja. Ko so
Ga pa med pahanjem spet spravili po konci,
so Mu naložili križ na rame in revno, s ter-
njem prebodeno glavo je mogel s strašnimi
bolečinami deržati na stran, de je velika teža
pod široko krono na rami slonela. Tako je
stopal z novim pomnoženim terpljenjem po
širji cesti navkreber.

2. Od bolečin vsa prevzeta, žalostna
Mati je z Janezam in drugimi ženami zapu-
stila terg, ko je bila izrečena krivična sodba
čez Njeniga Sina. Med tem je spet več kra-
jev Njegoviga terpljenja obhodila, in ko je
postalo dirjanje ljudstva, glas trobente, in ko
so Pilat s svojo stražo in vojaki se vzdignili
in je bilo vse po konci v znamenje, de Jezusa

peljajo po križevim potu, tudi Marija ni zaostala. Viditi je hotla svojiga Božjiga Sina v Njegovim terpljenji, ter je Janeza prosila, de bi jo peljal na kraj, kjer bo Jezus šel memo. Od Sionske gore sem so prišli. Šli so po stranskih potih čez sodnji terg, ki ga je Jezus zapustil, skozi vrata, po verteh, kateri sicer niso bili odpert, zdaj pa zavoljo ljudstva. — Potem so prišli na večerno stran dvorane, kjer so bile vrata na široko cesto, kjer se je ravno po prvem padcu Jezusovim vsa žalostna procesija obrnila nekoliko na stran. Janez je nekiga usmiljeniga hlapca ali vratarja sprosil, de je smel z Marijo in drugimi ženami tu skozi iti, na uno stran hiše. Uboga Mati Božja, vsa blede, z objokanimi očmi, v višnjevo-rujavo ogrinjalo zavita, je bila res žalosten pogled. Oh, čigavo serce ne bo presunjeno pri tem pogledu, in kdo ne bo z grozo napolnjen? — Vpitje in vriš, hrup in šum se je slišal deleč na okrog, trobenta se je razlegala, klic na voglih cestá, de peljajo eniga v smert križa, je bil strašan. Hlapec je odperl vrata, in vpitje je postalo bolj razločno in večji. Marija je molila, in Janezu rekla: Ali hočem gledati? Ali hočem preč iti? Oh, kako bom prestala? — Bili so zunaj pred hišo; in Marija je gle-

dala doli na desno, po poti, ki je bila pred to hišo spet ravna. Oh, kako je glas trobente presunil Njeno serce! Jezus je bil še okoli osemdeset stopinj deleč od tod, ko so stopili pred vrata. Tu ni šlo nič ljudstva pred Njim, le na straneh in zadej se je gnjetlo.

3. Ko so služabniki rabeljnov z vsim svojim orodjem se bližali s prederznim obnašanjem, se je Mati Jezusova vsa tresla, povzdigovala roke, in eden memogredočih pobalinov je zaničevaje vprašal: Kdo je ta žena, ki toliko udeluje? In rekel je nekdo: Ta je Mati Galilejčeva. Ko pa so potepuhi to slišali, so žalostno Mater z zaničevanjem pitali, s perstam na Njo kazali in eden nesrečnih pobalinov je žeblje iz jerbasa vzel ter jih pred obličje presvete Device molil. Zdihovaje se je po Jezusu ozérala in poterta od bolečin se je na steber vrat naslonila. Bleda je bila kakor merlič in Njene ustnice so bile višnjevo-plavkaste. Farizeji so memo jezdarili. Prišel je mladi Jud z napisam in ene stopinje za tem, — Božji Sin — Njen Sin, Sveti, Odrešenik! Trepeče, pripognjen je šel Njen ljubi Sin Jezus, glavo s ternjevo krono boleče nagnjeno na stran zavoljo teže križa na rami. Njegovo obličje je bilo blede, polno Kervi, razbito, Njegova brada napojena

s Kervijo. Ozerl se je s svojimi kervavimi očmi, tako resnobno pa milo spod strašno spletene ternjeve krone proti svoji žalostni Materi, in spotaknjen je v drugič padel pod težo križa na svoje kolena in roke na tla. Mati, v velikosti svojih bolečin in svoje ljubezni ni gledala, ni vidila nobeniga vojakov, nobeniga bričev, vidila je le svojiga ljubeznjiviga, revniga, terpečiga Sina; roke povzdigovaje se poda dve stopinji od hišnih vrat proti Jezusu in pade k Njemu na kolena in Ga objame. Slišale so se besede: Moj Sin! — Moja Mati! —

Kdo koli na svetu bo zapopadel bolečino teh dveh nar ljubeznjivših serc, kadar sta se srečala na tem potu neizrečeniga terpljenja? Imej usmiljenje s to žalostno Materjo, na kateri se je zdaj spolnilo prerokovanje Simeona, ki je rekel: „Meč bo prebodel Tvojo lastno dušo.“

Sveti zdihljeji.

O ljuba Mati moja! kako žalosten pogled je bil za Te, kadar si na kervavim potu do mertvaških glav srečala svojiga ljubiga Sina ter Ga zagledala v strašne vezi vklenjeniga, s ternjem kronaniga, s križem obloženiga, s Kervijo

in mertvaškim potam obdaniga. Kadar so se Tvoje oči vjele ž Njegovimi, kakšna smertna bolečina je presunila Tvoje serce in Njegovo! Kakšna britkost za Mater, viditi svojiga ljubeznjiviga Sina v toliko groznim stanu! Kakšna britkost za Sina, viditi svojo drago Mater toliko užaljeno, toliko poterto! O žalostni Jezus! dodeli mi delež svojih bolečin, de Tvojo ljubo Mater pomilujem! O žalostna Mati, dodeli mi delež svojih bolečin, de imam sočutje s terpljenjem Tvojiga Sina, in sprosi mi pri Njem moč in serčnost, de Ga spremljujem po ternjevi poti svetiga križa! Oh, žegnana Mati! zavoljo te velike bolečine tega žalostniga snidenja mi sprosi pravo serčno ljubezen do križa! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: K časti tega žalostniga pogleda Sina in Matere svoje oči v pravi berzdi imeti in ž njimi ne ozérati se.

Spominek.

„Meč bo Tvojo lastno dušo presunil.“
(Luk. 2, 35.).

Večerno preišljevanje za dvaindvajseti dan.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Jezus pade v tretjič.

1. Bil je sam šum in hrup, velika zmešnjava. Janez in žene so hotli Marijo nazaj potegniti; briči so kleli, vpili, preč Jo podili; tode noben brič se Je ni dotaknil. Janez in žene so Jo vzdignili in Jo preč peljali, in Ona, od britkosti prevzeta, pade pri tistih vratih spet, kakor mertva na svoje kolena. Nesli so Jo skoz vrata, ktere so pa spet zaperli. Gospoda pa so briči po konci potegnili in šli so po široki cesti skoz velike stare mestne vrata po dolgim in širokim tergu naprej. In tu je mogel Jezus spet čez en velik kamen; omagoval, padel je, se operaje na kamen in ni mogel več sam se spraviti po konci. Ljudje, ki so tu memo v tempelj šli, so milo vpili: O gorjé! ubogi človek bo zdaj zdaj umerl. Bila je spet velika zmešnjava; Jezusa niso mogli po konci spraviti, in farizeji na konjih so vpili: Ne bomo živiga tje pripeljali; morate koga dobiti, de Mu po-

maga križ nesti. In tedej je po cesti ravno nasproti prišel Simon iz Cirene, ajdovski mož, in njegovi trije sinovi so bili ž njim; nesel je butarico dračja pod pazho in je bil vertnar, ki je ravno delal na vertih, na vzhodni strani mesta. Vsako leto je bil namreč okoli praznikov z vso svojo družino prišel v Jeruzalem, de je plotove obrezoval, kakor več takih delavcev. Ni se mogel tu ogniti: velika gnječa je postala, in po obleki so ga spoznali, de je ajd in ubog delavec; vojaki so ga zgrabili in k Jezusu bliže peljali. Branil se je, kar je mogel, gnjusilo se mu je, pa persilili so ga bili. Njegovi otroci so vpili in jokali, in neke žene, ktere so moža poznale, so jih k sebi vzele in tolažile. Simonu se je hudo gnjusilo in studilo. Ubogi Jezus je bil strašno zdelan, Njegove oblačila vse z blatam omažežane. Jokal je ter je Simona tako ljubeznjivo-milo pogledal!

2. Simon Mu je mogel po konci pomagati in pomagati križ nesti; šel je tik za Jezusam, kteri tedej ni tako težko nositi imel. Jezusu so tedej tudi ternjevo krono popravili na glavi. In tako so se spet začeli pomikovati naprej. Simon je bil mož terdne postave okoli štirideset let star; šel je gologlav, in je imel kratko majhno suknjico;

njegovo ledje je bilo slabo opasano; zakrivljene žebljičke je imel na podplatih, ki so bili z jermenii privezani na noge. Njegovi sinovi so imeli pisane suknjice; dva že odrasena sta bila Ruf in Aleksander, ki sta pozneje tudi Jezusovim učencem bila prišteta. Simon ni dolgo nesel križa in bil je v serci nekako presunjen.

Premisli tu, duša moja! kako velika sreča je zadela tega Simona, de je smel Gospodu pomagati Njegov križ nesti. Ni vedil, de je Jezus sam Sin Božji, o kako rad bi ga bil drugač nesel! Tudi ni takrat na to mislil, de mu bo ta majhna, Jezusu skazana pomoč s tolikimi gnadami povernjena; de ta križ mu bo celo večno življenje dodelil, in de je Jezus ravno na poti, tudi zanj svojo drago Kri preliti, in tudi njega večniga pogubljenja odrešiti. Vsiga tega takrat ni nič vedil. Zato so ga k temu silili, in je od začetka nerad nesel križ; kmalo pa je občutil notranje gnade: razsvetljenje, tolažilo, veselje. Kmalo ga je ravno ta križ spreobrnil iz nevernika v veliciga svetnika in služabnika Kristusoviga. O prečudna moč križa! Ti pa, o duša! ali ne bežiš tudi pred križem? Ali nosiš svoj križ z veseljem in ne persiljeno za svojim Gospodam, kteriga ti

je On sam naložil? Ali pomagaš, kakor Simon iz Cirene, križ nesti Gospodu, de bi s tem njegovo težo polajšal? O potem bo križ tudi za te studenec nar večih gnad in bo tudi tebe v nebesa pripeljal! Le v križi je pot v zveličanje. Pot križa je pot luči in vsim v paradiž derži. Nosi tudi ti križ z vso njegovo težo, z vso njegovo širokostjo, to je, z vsimi njegovimi okolišninami in nasledki; z vso njegovo dolgostjo, in ko bi bilo tudi do konca tvojiga življenja; z vso njegovo visokostjo, ko bi tudi terpljenje, kakor vode, se narastlo; z vso njegovo globočino, to je, z vso velikostjo bolečin, ktere dušo in telo zadevajo. Oh, nosi križ v ljubezni in poterpežljivosti. Nosi ti križ, in križ te bo nosil od gnade do gnade.

3. Simon je okoli dve sto korakov deleč pomagal Gospodu težo križa nositi, in prišli so do lepe hiše, na levo stoječe, ktera je bila s širokim zidovjem in blišeče olikanim železjem ograjena, po stopnicah se je šlo k ti hiši. Iz te hiše prihiti velika veličastna žena majhno deklico za roko peljaje. Bila je Serafija, žena Siraha, ki je bil ud tempeljnoviga zbora, navadno Veronika imenovana. Bila je v tančico zavita; stopila je na cesto, in neki pert je imela čez svoje

ramé; deklica, kacih devet let stara, je stala pri nji. Zastonj so jo naprejdereči podili nazaj; vsa presunjena je bila od usmiljenja in ljubezni; silila je z otrokam, ki se je njeniga krila deržal, skoz gnječo, skoz briče in vojake tje proti Jezusu na pot, padla je na svoje kolena, prijela je pert, ga zgernila proti Jezusu z milimi besedami: „Stori me vredno, obrisati obličje svojiga Gospoda!“ — Jezus je prijel pert z levico, ga z vso roko pritisnil na svoje kervavo obličje in ga hvaležno nazaj ji podal; ona ga kušne, dene pod plajš in vstane. Jezdici pa in briči so razsajali čez to zamudo in še bolj čez očitno češenje Gospoda in so Jezusa bíli in sovali. Veronika pa je zbežala z otrokam v svojo hišo. Komaj je stopila v hišo, je potni pert razgernila na mizo in pred njim omedlela; dete pa je klečalo trepeče pri nji. Tako jo je dobil neki hišni prijatelj, ki je stopil v hišo, ter jo je vidil kakor mertvo ležati pred razgernjenim pertam, na katerim je bilo kervavo obličje Jezusovo, sicer strašno, pa čudno in popolnoma vtisnjeno. Čudil se je, zbudil jo je in ji pokazal obličje Gospodovo. Polna britkosti in tolažila poklekne pred pert in pa reče: Vse hočem zdaj zapustiti, Gospod mi je spominek dodelil. — Prosi tedej tudi ti svojiga

Jezusa: Naj bi spomin svojiga terpljenja globoko vsadil v tvojo dušo in svoje obličje vtisnil v tvoje serce. Imej usmiljenje z Jezusam, in pomagaj Mu, kakor Veronika, obrisati Njegov pot s serčno, resnično ljubeznijo.

Sveti zdihljeji.

O srečni Cirenejci! kliče častiti Tomaž od Jezusa, ki si za gotovo plačilo prejel, kar jest s solzami doseči ne morem, de bi nosil ta križ in temu Božjemu Jagnjetu nekoliko pomagal v Njegovim strašnim terpljenji. S križem Ga spremljaš in tega ne veš; ko bi pa tega Gospoda spoznal, in zvedil, kaj nosiš, bi več ne odložil od sebe in bi se dal nanj perbiti. O Bog ljubezni! o ljubezen Božja! če Ti tudi sam ne morem pomagati Tvojiga križa nesti, Te vendar smem s svojim križem spremljevati, in o kako srečen sim zato! Cirenejcu ni bilo pripušeno, iti pred Teboj, ampak za Teboj je šel; zakaj Ti, o moj Bog in Gospod! nočeš, de bi kdo hodil pred Teboj, temuč Ti hočeš naprej iti, de s križem obloženi Te vidijo, in so razsvetljeni, uterjeni, vneti za Te. In kdor Te vidi vedno pred seboj, Tebe, o luč paradiža! kaj ta vidi? kaj ta ljubi?

kaj ta sprejme? česa se veseli? Bodi tiho, o jezik! in molči ti, o serce! — Ljubezen vidi, ljubezen nese iz ljubezni, de bi le jez ljubil! Oh pripusti mi, de Te tedej ljubim, moj Bog! in de bom ves prevzet od ljubezni! Vžgi me, ljubi me, spremeni me v sé, o moja nebeška ljubezen! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Drugim v potrebi pomagati po svoji moči, in kaj dobriga storiti.

Spominek.

„Eden družiga bremena nosite, in tako bote dopolnili Kristusovo postavo.“ (Gal. 6, 2.).

Jutranje premišljevanje za triindvajseti dan.

Jezus pade četertič in petič pod križem.

Jokajoče Jeruzalemske hčere.

Jezus pade šestič in sedmič.

1. Ko so se bližali vratam, ki stojé med poldnem in večeram, so briči bolj naglo silili

naprej. Tik vrat je bila čez razvoženo cesto velika luža. Neusmiljeni briči so Jezusa vlekli naprej, vse se je gnjetlo. Simon iz Cirene je stopil na stran, da bi se ognil luže, in v tem se je teža križa nagnila, in ubogi Jezus je četrtič padel pod križem v lužo, tako da je Simon komaj križ obdržal. Jezus je z milim glasom zdihnil: „Gorjé, gorjé, Jeruzalem! Kako sim te ljubil, kakor koklja zbira svoje pišeta pod peruti, in ti me tako grozovito suješ čez svoje vrata!“ — Gospod je bil silno žalosten; farizeji pa so se proti Njemu obrnili in Ga zmerjali; bili in sovali in vlekli so Ga po konci iz luže. Tedej je bil Simon iz Cirene razserden zavoľjo grozovitosti bričev in je rekel: „Če ne jenjate teh hudobij, bom križ na tla vergel in če me prec ubijete.“ Čez vrata se cesta zaberne na desno proti polnočni strani na goro Kalvarijo. In tu pred vratmi, kjer gre cesta na Kalvarijo, je bila na kol perbita tabla, na kateri je bila zapisana smertna sodba Zveličarja in obéh razbojnikov. In blizo tu pri potu je stala množica jokajočih žen. Bile so nekatere device pa tudi revne žene s svojimi otroci iz Jeruzalema in tam okoli. Jezus sicer tu ni prav na tla padel, vendar kakor omedlen se je zgrudil, tako da je Simon za pripognje-

nim Gospodam križ spustil na tla in je Gospoda poprijel. In Gospod se je na Simeona naslonil. Ta je bil peti padec kervavo terpečiga Jezusa.

2. Žene in device pa pri strašnim pogledu so zagnale veliko vpitje in milovanje ter so Jezusu po Judovski šegi iz sočutja perte nasproti molile, de bi si pot obrisal. Tedej se je Jezus k njim obernil in je rekel: „Hčere Jeruzalemske! nikar se ne jokajte nad Menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci. Zakaj glejte! dnevi bodo prišli, ob katerih porekó: Srečne so nerodovitne, in telesa, ktere niso rodile, in persi, ktere niso dojile! Takrat bodo začeli rêči goram: Padite na nas! in hribam: pokrite nas! Če namreč nad sirovim lesam to delajo, kaj se bo godilo nad suhim?“ Postali so nekoliko. Sprednja derhal z vsim orodjem je hitela naprej na Kalvarijo in šlo je za njimi sto mož rimskih vojakov zmed Pilatove straže, ktera je bila do tu zadej in je pri vratih spet nazaj se vernila v mesto. Spet se je vse vzdignilo naprej.

Premisli tu, moja duša! prav je sicer, de terpljenje Jezusovo obžalujemo, pred vsim pa moramo jokati le zavoljo svojih pregreh, ki so bile vzrok strašne, grozovitne smerti

Jezusa Kristusa. Naši grehi so Jezusu križ naložili! O strašna pošast ediniga greha! O de bi noč ino dan objokovali nesrečo, katero je greh prinesel na svet! O le nobeniga greha več!

3. Spet se je vse vzdignilo naprej. Jezus je bil pod križem po gerdi in stermi poti med mestnim zidovjem in Kalvarsko goro v polnočni strani s sovanjem in pahanjem na vervéh naprej gnan. In pot se je na drugo stran proti poldnevu zavila navkreber. In tedej je padel ubogi Jezus šestič pod težo križa. Zdaj pa so ga topli in podili še huje kakor popred, de je Jezus do verh sodnjih skal prišel in s križem na tla padel že sedmič. Simon iz Cirene, sam že zaničevan in zdelan, je bil ves potert od usmiljenja; hotel je še pomagati ubogimu Jezusu, ali briči so ga s sovanjem in zaničevanjem nazaj zapodili. Kmal potem je bil k Jezusovim učencem prišel. Tudi vsi nepotrební potepini in pobalini, ki so ž njimi leteli, so bili spojeni nazaj. Farizeji na konjih pa so od večerne strani po boljši poti prijezdili na goro Kalvarijo. Od tod se je vse vidilo čez mestno zidovje. Verh te strašne gore je bila ravnina, morišče imenovana, na okrog z zvišano zemljo ograjena. Farizeji na konjih so obstali na ve-

černi strani, kamor je bil hrib malo nagnjen. Okoli sto rimskih vojakov iz zgornje Italije je bilo razpostavljenih sem ter tje po gori in ob meji moriša. Veliko ljudstva, večidel revni ljudje, ptujci, sužnji ajdje in veliko žen, ljudje, kateri se niso omadežanja zavoljo praznikov bali, je stalo na okrog, in vedno jih je le še več prihajalo iz bližnjih potov, kateri so šli proti mestu. Na gori Gihonu proti večeru je stala cela truma velikonočnih svatov, in od deleč jih je bilo veliko, ki so se zmirej bolj bližali.

Sveti zdihljeji.

O pravični Zveličar! tresem se od strahu pred kaznijo, ktero bom terpeti mogel, če bom podoben suhimu, nerodovitnemu drevesu! Moji brezštevilni grehi me silijo v jok, ko vidim, koliko si Ti, o moj Bog! mogel terpeti zanje. Ljubeznjivi in milostljivi glas Tvoje Kervi me iz grešnega spanja budi. O večni Oče! bodi potolažen s tem, kar Tvoj nedolžni Sin terpi, in akoravno sim zaslužil, kakor suho, nerodovito drevo v večni ogenj veržen biti, vender Te prosim ponižno, zavolj zasluženja Svojiga Božjiga Sina, usmili se mene! Oh ne glej mojih pregreh; ozri se

na drago Kri svojiga Sina, ki vpije proti nebu za usmiljenje za-me! Meni pa gnado dodeli, de odslej zanaprej objokujem svoje grehe; zakaj boljši je zdaj ob času gnade točiti solze pokore, kakor kdaj točiti v peklu solze obupanja. Oh, objokovati hočem svoje pregrehe. Daj pa, de te solze ne bodo nerodovitne; daj, de se v resnici poboljšam! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Prijazen biti vsacimu, in tolažiti revne, bolne in žalostne.

Spominek.

„Jokajte z jokajočimi!“ (Rim. 12, 15.).

Večerno premišljevanje za triindvajseti dan.

Jezusu slečejo oblačila in Mu jesiha piti dajo.

1. Zelo dvanajsta ura je tekla, kadar je Jezus na moriši padel pod križem in so

Simona spodili. Potegnili so tedej Jezusa na vervéh po konci! Oh, kako reven, žalosten, raztergan, kervav, bled — strašna podoba — je ubogi Jezus stal na kraji terpljenja! Sovali so Ga med norčevanjem, kakor: Tvoj tron Ti moramo pomeriti, Ti kralj! Pa Jezus se je prostovoljno ulegel na križ. Raztegnili so Ga po križi in znamnje dolgosti na rokah in nogah so potegnili; farizeji pa so z Njim norčevali. Potegnili so Ga spet po konci in Ga zvezaniga peljali zelo sedemdeset stopinj na zgornjo stran Kalvarije navzdol v neko, v kamen vsekano jamo, katero so odperli in Ga neusmiljeno vanjo pahnili, de bi si bil brez čudeža kolena mogel razbiti na kamnitih tleh. Slišalo se je Njegovo milo zdihovanje. Zaperli so vrata in stražo so postavili. Jezus je zdihoval in miloval, de je kamen pod Njim se omečil. Tedej so začeli briči hitro svoje pripravljanja. Sreda moriša je bila za kaka dva čevlja zvišana in na ti zvišini so delali jame za križe, ktere so drugi skupej zbijali. — Premisli, o duša! kaj je pač Jezus med tem strašnim pripravljanjem občutil, ko je slišal to nabijanje s kladvi, slišal kletev in zmirjanje rabeljskih hlapcev. Oh, bil je to Njegov zadnji, bolečin polni pokoj! Zdihoval je in molil nepre-

hama za svoje sovražnike, ter se je še enkrat na svojo kervavo darivno smert pripravil. Oh, daroval je vse svoje že prestane bolečine in vso že prelito Kri in tudi svojo prihodnjo smert vnovič svojimu nebeškemu Očetu za grehe vesoljniga sveta. O žalostni pokoj, ki si nam dodelil večni pokoj in večni mir z Bogam, bodi nam večno hvaljen in češen!

2. Ko je Marija, po snidenji z Jezusam, se nekoliko opočila, Jo je gnala ljubezen in hrepenenje, biti pri svojim Sinu, terpeti vse ž Njim, Ga ne zapustiti do konca, spet vnovič do Njega ter se je s čeznurno močjo okrepčala. Ona in Njene spremljevalke so hitele zavite v tančice v hišo Lazarjevo pri vratih, kjer so tudi druge s. žene z Magdaleno in Marto v solzah in zdihovanji bile zbrane. Tudi je bilo nekaj otrok pri njih. Od tod so šle, njih sedemnajst, po križevim potu za Jezusam v svoji žalosti nekako častito in resnobno, ter niso marale za nobeno zaničevanje ljudstva. Prišle so čez terg; kjer je Jezus svoj križ prevzel, so kušnile tla; potem so šle po vsim križevim potu; so počastile kraj Jezusoviga terpljenja, in Marija in ene bolj razsvetljene so hodile po Njegovih stopinjah. Presveta Devica je vse občutila in vidila v duhu; je vodila to množico, vse

imenitniši kraje si je globoko v serce vcepila, štela je stopinje, in svojim spremljevalkam kazala svete kraje. In tako je bil ustanovljen sv. Križev pot v nar zvestejši Materni ljubezni, tako rekoč pod nogami Jezusovimi, kateri je prvi šel to ternjevo pot. Terpljenje, nezane bolečine Mariine na ti poti, pri pogledu moriša, in pri prihodu na goro, se popisati ne dajo; bile so v duhu bolečine Jezusove in zraven še spomin, de bo sama ostala. Magdalena je bila vsa poterta, od bolečin premagana, kakor pogrezovana iz terpljenja v terpljenje; iz molčanja je zagnala zdihovanje, iz mirnosti je začela viti svoje roke, in v tožbo se je očitane sililo; vedno so jo druge mogle podperati, varovati, svari in celo skrivati. Tako so prišle na goro. Kakšen pogled za Marijo, na tem moriši, na gori križanja! Strašan križ leži pred Njo; kladva, vervi, grozovitne žeblje prenašajo sem ter tje! Nepričujočnost Jezusa je terpljenje Marii le podaljšala; vedila je, de Jezus še živi; hrepenela je, Ga viditi; pa groza Jo obdaja; zakaj viditi Ga bo mogla v strašnim terpljenji.

3. Tedej so šli štirje briči po zgornji strani doli do jame, ter so potegnili Jezusa iz nje, ki je prosil Boga za pomoč in se je

še enkrat daroval za grehe svojih sovražnikov. Podili in vlekli, béli in zaničevali so Ga po ti zadnji stezi Njegoviga terpljenja. Ljudstvo je zijalo in zmerjalo; vojaki so se merzlo in resnobno napihovali, in rabeljni so Ga jezno sprejeli, v sredo med se potegnili. Imeli so dve rujave posodi tam; v eni je bil jesih in želč, v drugi samo jesih. Vino s pelinam in miro namešano bi imelo biti. Ponudili so zvezanemu Zveličarju v rujavim kozarcu od te druge pijače; On je pokusil, pa ni pil. Bilo je okoli osemnajst rabeljnov v morišnim okrožji. Eni so imeli z Jezusam opraviti, eni z razbojnikama, ter so delali in popivali. Bili so umazani, na pol nagi, majhni, terdni ljudje z neznanim obrazam, terdimi lasmi, s šetinsto brado, gerdi in živinski. Bilo je, kakor de bi satanske podobe se mešale med te grozovite ljudi, in bi jim v vsim pomagale. Čez Gospoda pa se je zdelo, kakor de bi se večkrat med križanjem prikazale množice jokajočih angeljev; ravno tako čez presveto Devico in druge pobožne, ki so jih tolažili in krepčali. In tedej so rabeljni potegnili Gospodu oblačila s Telesa; in ko Mu rujavkaste suknje brez šiva, ktero Mu je Mati Njegova napravila, čez široko ternjevo krono potegniti niso mogli, so Mu krono potegnili z

glave, de so se rane Mu ponovile, in so spleteno suknjo Mu zavihali in med prekletim rohlanjem vlekli čez kervavečo, ranjeno glavo. Tedej so Mu krono spet na glavo posadili. Tedej je stal omagajoči Sin človekov ves obdan s Kervijo in zateklinami, z zasušenimi in kervavečimi ranami. Obleka je bila z volno v Njegove rane prisušena in vtisnjena s Kervijo v nove globoke rane, ktere Mu je teža križa napravila na rame. Neusmiljeno so oblačilo potegnili z Njega, in On, ki oblači ljudi in živino, je stal strašno raztergan in zatečen v svoji nagoti; pleča in rame so bile raztergane do kosti, in volna je ostala sem ter tje v ranah in v prisušeni Kervi na persih! O kako neznano reven je bil Gospod!

Sveti zdihljeji.

O Jezus! če si mislim grozovitost, s katero so Te Tvoji morivci napadali, kadar so Te že v drugič oropali Tvojih oblačil, me spreleti neka strašna groza. Oblačilo je bilo v tekoči Kervi v ranjeno Telo globoko na pol prisušeno in ni bilo drugači, kadar so Te divje razslekli, je bilo vse Telo raztergano, omajeno, in Tvoja draga Kri se je spet vlila v cur-

kih po Tebi. O kako grozán, strašán pogled v tem terpljenji! Kakšno kervavo bolečino je Tvoji nar čistejši duši prizadelo, grozno razslečen stati pred vsim ljudstvom v sramoto! In pa, kako mi mora biti pri serci, ko mi Ti kličeš, de moje in vsiga sveta gerde pregrehe so vzrok te Tvoje sramote, vsiga Tvojiga terpljenja! Nečimerna, nesramna noša, zapeljivo gizdanje in oskrunjenje našiga telesa, neštevilne pohujšanja vsakterih — te pregrehe so bile nad Teboj, o moj Zveličar! na Tvojim svetim in čistim Telesu tepene, namesto na meni in nad drugimi grešniki tega sveta! Oh, moj Bog in moj sodnik! tudi jest sim eden tistih tolovajev, ki so ropali Tvoje oblačilo. Kakšna hudobija! Oh, odpusti mi, in prizanesi mi zavoljo Tvoje svete Kervi! Oh, de bi pač pripustil edino kapljo Tvoje, pri oropanji oblačila pretekle Kervi kaniti na me, de bi me to zveličavno mazilo obvarovalo plesnobe nečistosti, de bi za naprej s čistim sercem in nedolžnim telesam vse dni svojiga življenja Tebi služil! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: V jedi in pijači si kej pritergati in vso nezmernost opustiti.

Spominek.

„Z želčem so Me nasitili in z jesiham napojili.“ (Ps. 68, 22.).

Jutranje premišljevanje za štirindvajseti dan.

Jezusa na križ perbijejo.

Povzdignjenje križa.

1. Jezus, podoba neznane revšine, je bil od rabeljnov pahnjen na križ; "usedel se je, oni pa so Ga vergli znak, Mu potegnili desno roko do desne luknje na križi, ter so vso roko pervezali na križ. Eden je pokleknil na Njegove s. persi in drugi je nastavil dolg pa debel žebelj, ki je bil popiljen na konci, na sredo žegnajoče desnice in z divjo serditostjo je bil s težkim železnim kladvam po njem. Sladak, milo-lep zdihljej se je sli-

šal iz Gospodovih ust. Njegova Kri je škropila rabeljnovе roke. Žile na roki so bile pretergane in s trivoglatim žebeljem v majhno luknjo križa vgnane. Presveta Devica je tiho zdihovala, je bila na videz nezavedna. Magdalena pa je omedlela. Ko so desno roko Gospodovo perbili, so morivci zagledali, de leva roka, ki je bila tudi terdo na križ privezana, ne seže do zvertane luknje, de so jo celo za dva palca naprej čez perste bili zvertali. Privezali so tedej vervi za Njegovo levico, ter so, z nogami na križ se operaje, tako silno nategovali roko, de je rama iz člena skočila, se podpazha stegnila in na komolci se vidilo deljenje kosti. Njegove persi so se vzdignile visoko, kolena so se skerčile proti sebi. Klečali so Mu na rokah in na persih, pervijali Mu roke terdo, in zabili so drugi strašni žebelj skoz levico Gospodovo. Kri je okoli škropila. Sladak, milo-lep zdihljej se je zopet slišal iz Gospodovih ust med udarci strašniga kladva. Presveta Devica je vse z Jezusam čutila; bleđa je bila kot merlič, in tihi mili zdihljeji so šli čez Njene ustnice, Farizeji so se posmehovali in zmirjali. Magdalena zavedna, je bila kakor neumna; tergala je svoj obraz; njene oči in lica so bile kervave.

2. Vse Telo našiga Zveličarja je bilo, zavoljo silniga nategovanja rok do predeleč zvertanih lukenj, na kviško potegnjeno in Njegove kolena so bile vzdignjene. Tedej pa so rabeljni divje padli čez nje, zadergnili noge z zankami; in zavoljo hudobno prestavljenih lukenj niso noge nikakor mogle seči do tistih. In tedej so zagnali rabeljni kletev in rotnje. Eni so menili, naj bi se zvertala druga luknja; drugi pa so grozovito divjali: Noče se stegniti, Mu hočemo pomagati. Privezali so Mu vervi na noge ter so jih nategovali s strašno neusmiljeno močjo noter do luknje, in so jih terdo eno na drugo pervili. Nategovanje Telesa je bilo tako silno, de so persi Jezusu pokale, in je glasno zdihoval: O Bog! o Bog! Prevezali so Ga tudi čez persi in roke, de bi se ne snele roke iz žebljev. Njegov drob je bil sključen, persi vzdignjene, kakor dē bi hotlo rebrovje se odtergati od njih. Bilo je grozovito terpljenje! Tedej so popadli nar dalji, nar strašnejši žebelj, ter so ga serdito gnali skoz navkriž položene noge. Perbijanje nog je bilo grozovitniši, kakor vse drugo, zavoljo razteganja vsiga Telesa. Okoli šestintridesetkrat so s strašnim kladvam udarili med milim zdihovanjem uboziga Zveličarja, ktero

je toliko sladko, toliko milo se glasilo. Nasproti je rotenje in krohotanje bričev tako grozno, tako strašno donelo. Presveta Devica je pri nategovanji, pokanji in milim zdihovali Jezusovim, pri pribijanju nog, od neznanih britkost premagana, v naročje svojih spremljevalk se zganila. Zdihovala Jezusove pa so bile le glasovi bolečin iz psalmov posneti, ki so se zdaj, že davno prerokovani, spolnovali. Bilo je tedej, kakor de bi joka-joči angelji nad Jezusom se prikazali med tem groznim terpljenjem. Bila je že dvanajsta ura, ko so Jezusa križali. Ko so križ povzdigovali, se je od tempeljna sem razlegalo trobentanje velike trobente: znamenje je bilo to, de je bilo tam zaklano velikonočno jagnje, podoba praviga Jagnjeta Božjiga, ki je vzel grehe vsiga sveta na se, in je tukaj na križ bil perbit.

3. Ko so Gospoda našiga perbili, so briči z vervmi križ vlekli na kviško; drugi so s toporiši pomagali in spodnji konec v jamo ravnali. Verh križa so potegnili naprej, de se je povzdignil po konci, in vsa teža je s trepečim hrupam v jamo se zgrudila. Križ se je pretresnil; Jezus je glasno zdihnul; razpeta teža vsiga Telesa se je posedla, rane so postale širji, Kri je spet obilniši tekla

in razderti členi so pokali. Strašan pa mil trenutek je bil, kadar se je med vpitjem in zmirjanjem bričev in rabeljnov in farizejev in mermranjem vsiga okoli stoječiga ljudstva, ktero Ga je zdaj tudi viditi zamoglo — kadar se je križ povzdigoval in s trepečim hru-
pam v jamo se zgrudil! Pa tudi pobožni, sveti zdihljeji so se slišali, nar svetejši vse zemlje, milo terpeči glas Matere Njegove in prijatlov in prijatlic, in vsi, ki so bili čistiga serca, so britko pozdravili na križ povzdignjeno, večno, včlovečeno Besedo z ginljivimi sočutki, in vse roke ljubijočih so trepetaje se povzdigovale, kakor de bi Mu pomagati hotéle, kadar je nar svetejši vsih svetih, ženin čistih duš, na križi perbit v rokah grešnikov, na kviško se povzdigoval. Kadar je pa križ z glasnim hru-
pam padel v svojo jamo, je nastopilo kratko molčanje. Vse je bilo pretreseno z novim sočutjem, kakoršniga še nobeden popred ni imel. Celo pekel je občutil hrup pogreznjeniga križa z grozo, in vzdignil se je še enkrat s svojim orodjem, s kletvino in zmirjanjem proti križu. Med revne duše pred peklam pa je šinilo britko — hrepeneče veselje, ki so v težkim zaupanji poslušale vsaki mahljej, ki se jim je zdel kakor terkanje bližnjiga premagovavca na vrata od-

rešenja. Sv. križ je stal pervikrat, postavljen v sredo zemlje, kakor drugo drevo življenja v paradiži, in iz raztegnjenih Jezusovih ran so kapali štirje s. studenci na zemljo, zadostit za prekletstvo, in jo Njemu, novimu Adamu, v nov paradiž posvetit. Obraz Jezusov je bil obrnjen proti zahodu.

Sveti zdihljeji.

Spomni se, o sladki moj Jezus! kar si mi obljubil, de, kadar boš povzdignjen od zemlje, boš vse nase vlekel. Ako-ravno sim zavoljo svojih pregreh slabši, kakor nič, vender zato ne jenjam biti Tvoje dete. Ko tedej, o Gospod! vse nase zdaj vlečeš, oh, stori, de ne bom odločen iz tistiga števila. Vleci me k sebi, o moj Bog! zedini me seboj, spremeni me popolnoma v sé. O ljubezen! o Jezus! o križani Jezus! perbij me seboj na ta križ; družiga govoriti, družiga prositi ne vém. Naj zavoljo mene v tem trenutku vse bo končano, in le Ti edini, moj križani Jezus! ostani pri meni, ker Ti si ljubezen moje duše, moje zveličanje, moje edino in vse! Ti sam, o Gospod! govori, živi, kraljuj, posedi, žgi in sežgi moje serce,

ker za naprej hočem ves Tvoj biti in ostati!
Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Perpeti se s Kristusam na križ in odmreti vsim stvarém in nečimer-nim razveseljevanjem.

Spominek.

„Mene pa Bog varuj, de bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našiga Jezusa Kristusa, po katerim je meni svet križan in jest svetu.“ (Gal. 6, 14.).

Večerno premišljevanje za štirindvajseti dan.

Jezus na križi, in oba razbojnika.

Razdeljenje Jezusovih oblačil.

1. Po hudim, terdim padcu postavljeniga križa je vnovič obilno tekla Kri iz Jezusove glave, ki je obložena s ternjevo krono hudo se pretresla, in tudi iz rok in nog Jezusovih so kapali studenci svete Njegove Kervi na

tla. Jezus je naslonil glavo na persi in je visel okoli sedem minut omedlen, kakor mrtev. Njegovo obličje s strašno krono, s Kervijo, ki je oči, brado in lase in hrepenečeperte usta napolnovala, je bilo vgreznjeno proti persim, in se je tudi pozneje zavoljo velikosti ternjeve krone le z neizrečenimi bolečinami povzdigniti zamoglo. Njegove persi so bile široko razpete, silno raztegnjene; Njegove pazhe so bile votle, strašno razlečene, Njegovi komolci in členki na rokah vsi iz udov potegnjeni. Kri je tekla po rokah iz na široko raztegnjenih ran. Njegovi udje so bili tako silno pretegnjeni, vse žile in raztergana koža tako neusmiljeno napete, da bi se bile zamogle šteti vse Njegove kosti. Kri je kapala iz pod strašniga žeblja, ki je prebodel Njegove svete noge, po križi v zemljo. Vse Njegovo sveto Telo je bilo le ena velika rana. Od prehudiga nategnjenja so rane vnovič pokale in se širile in tekla je sem ter tje nova rudeča Kri. Pozneje je bila Kri bolj bleda in vodena; tudi sv. Telo je prihajalo vedno bolj blede. Persušena Kri se je lušila in bil je podoben razkervavljenimu mesu. Pri vsim tem strašnim razdjanji je bilo Telo našiga Gospoda Jezusa Kristusa na križi neizrečeno žlahtno in ginljivo. Sin Božji, večna,

v času se darovavna ljubezen, je bil lep, čist in svet v razdjanim, z grehi vsih ljudi obloženim telesu umirajočiga velikonočniga Jagnjeta.

2. Ko je bil Jezus že križan, je prišla versta na una dva razbojnika. Bila sta dva tolovaja — morivca. Levi razbojnik je bil starji, velik hudodelnik, zapeljivec, učenik desniga — spreobrnjeniga. Navadno se imenuje zboljšani razbojnik Dizma, hudobni pa Gezma. Obadva sta bila zmed tistih razbojnikov na egiptovski meji, kjer je nekdam s. družina z detetam Jezusam na begu v Egipt prenočila; in Dizma je bil tisti gobov otrok, ki je bil v vodeni kopeli deteta Jezusa na svet Marije od svoje matere skopan in naenkrat ozdravljen. Milost in bramba, ktero je njegova mati takrat sv. družini pred tolovaji skazala, je bila poplačana v tistim opodobnim očiševanji, ki se je zdaj na križi spolnila, ko je bil v Kervi Jezusovi očišen. Dizma je bil ves spriden, Jezusa ni poznal, vender pa ni bil popolnoma hudoben, in poterpežljivost Gospodova ga je ganila. Bila sta tedej obadva tudi križana; Dizma na desno, Gezma na levo stran Jezusa. Strašno tuljenje sta zagнала. Križa sta stala na desno in levo na kraji griča, toliko proč od Jezusoviga križa,

de je jezdic lahko memo jezdaril. Bila sta nekoliko eden proti drugimu obrnjena in malo niže sta stala. Pogled teh razbojnikov na križi je bil nagnjusen, zlasti leviga, jezniga, upijanjeniga hudodelca, polniga kletve in rotenja, visela sta vsa zvita, poterta, zatekla, in k križema pervita. Neznano sta rjula pod tertami in vervmi; Gezma je klel in zmirjal.

3. Za malo časa je bilo vse tiho okoli; glas trobente se je razlegal od tempeljna po zraku. Vsi pričujoči so bili v serd in bolečino pogreznjeni. Jezus, naše zveličanje in zveličanje vsiga sveta, je visel kakor mertev, prevzet od bolečin. Križavci so Jezusove oblačila razdelili med seboj, ktere so bile vse namočene v Kervi Gospodovi. Zavoljo Njegove rujavkaste suknje brez šiva pa niso bili enih misel, in raztergana bi jim nič ne koristila; zato so vzeli desko s številkami in za bob debele kamničke z narejenimi pikami, ktere so seboj imeli, ter so jih metali na desko in za suknjo vadjali. Tada pa je prišel nek človek, poslan od Nikodema in Jožefa Arimatejca, po hribu gori in jim je rekel, de spodej doli so kupci za Jezusove oblačila, in oni so zgrabili skupej vso obleko, tekli po hribu in jo prodali, in tako so te svetinje ostale kristjanam.

O neizrečena slepota ljudi! Kadar Jezus v neznanih bolečinah med nebam in zemljo na križi perbit visi, so igrali pri Njegovih nogah; tako je prišla lakomnost celo noter pod križ. Jezus pa je pripustil, de so Ga celo oblačil obropali, nad zemljo se je povzdigniti dal v znamenje, de noče imeti nobeniga deleža na nji, in de bi s tem zadostil za našo preveliko ljubezen do nečimernosti tega sveta, in de bi nam pokazal, de se vsimu odpovedati moramo, ako hočemo biti učenci Njegovi.

Sveti zdihljeji.

O grešnik! kliče zveličana Johana od Križa, položi se, v duhu povzdignjen, na obličje Kristusovo; tolaži naj te On; mir hoče skleniti s teboj in s svojo s. Kervijo, de bi se ti v nebeški ljubezni ogrel! **O** moj preljubi! Ti si tedej grozd na tlačivnico djan, iz Tebe teče sladčica večne sprave, vino svete moči, de bi nas vse nase potegnil! Oh, obupati nočem, akoravno nar nevredniši, nar nadložniši stvar, ki je kdaj bila na svetu! Pribežim pod drevo tega križa, de me valovi obupanja seboj ne potegnejo. Kapljaj na mene, draga Kri mojiga Zveličarja! Ti mi s

tavžent jeziki govoriš v mojo dušo: **Za-**
upaj na Mé, ki umiram, de bi tebi živ-
 ljenje dodelil! Oh nagni se k meni, **Ti**
 moje zveličanje, moje življenje, moj edini
 Zveličar, de Tebe, razdjaniga, terpečiga,
 kervaviga ljubiga svojiga zamorem objeti!
Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! skle-
 nem za dans: Do nobeniga nikakoršniga
 studa ne imeti, čez nobeniga se ne prito-
 žiti in vsim iz serca odpustiti.

Spominek.

„Ljubezen vse veruje, vse upa, vse
 prenese.“ (I. Kor. 13.).

Jutranje premišljevanje za petindvajseti dan.

Zaničevanje Jezusa na križi.

Perva, druga in tretja beseda Jezusova na križi.

1. Po križanji razbojnikov in po raz-
 deljenji Jezusovih oblačil so pobrali briči

vse svoje orodje skupej, zmirjali, zasmehovali in zaničevali še Jezusa in so jo preč potegnili; tudi drugi pričujoči farizeji na konjih so na okrog pred Jezusa se vstopili, Ga z nespodobnimi besedami zasmehovali in potem tudi preč jezdarili. Tudi stoteri rimski vojaki so šli, ker je petdeset družih prišlo, kateri so bili v stražo razpostavljeni. Stotnik te nove množice je bil Abenadar, rojen Arabec, ki je bil pozneje za Ktezifona keršen. Podstotnik je bil Kasi, služabnik Pilatov, pozneje pa Longin imenovan. Ti so bili na straži pri Jezusu. „In memo gredoči so Ga preklinjali, in so s svojimi glavami majali in rekli: De te! kako tempelj Božji podéraš, in v treh dnéh spet sozidaš! Pomagaj sam sebi, in stopi s križa, če si Sin Božji. In ravno tako je ljudstvo stalo in Ga zasmehovalo: Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati. V Boga je zaupal, naj Ga zdaj reši, če Ga rad ima. Tudi vojaki so Ga zasramovali, so pristopili in Mu jesiha dali, rekoč: Če si kralj Judov, pomagaj sam sebi!“ Vse to se je godilo, ko so prvi vojaki odhajali in drugi pod Abenadarjem prihajali. Jezus pa je nekoliko povzdignil svojo glavo in je rekel: „Oče, odpusti jim, oni ne vedó, kaj delajo!“ In tiho je molil naprej. Tako je molil Jezus na Križi

za svoje nar hujši sovražnike, ki so Ga do zadnjiga zdihljeja zaničevali in tako grozovito umorili, in je s tem nam zapustil prečudni zgled, de moramo blagosloviti nje, ki nas kolnejo, moliti za nje, ki nas preganjajo. O kako deleč smo velikrat še od te Jezusove ljubezni!

2. Tedej je rekel Gezma, levi razbojnik: „Ako si Ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama!“ In še več je Jezusa zaničeval. Dizma pa, desni razbojnik, je bil ginjen, kadar je Jezus molil za svoje sovražnike. Kadar je Marija glas svojiga Sina zaslišala, je Njene tovaršice niso mogle več deržati; silila je proti križu in stotnik Ji ni nič branil. Dizma, desni razbojnik, je bil zavaljo Jezusove molitve notranje razsvetljen. Ko je presveta Devica pristopila, mu je bilo razodeto, de Jezus in Njegova Mati sta mu še otroku že pomagala, in povzdignil je svoj glas mogočno in je zelo takole govoril: Kako je mogoče? vi Ga preklinjate, in On moli za vas; tiho je bil, in je terpel in molil je za vas, in vi Ga zaničujete; On je prerok, On je naš kralj, in je Sin Božji! — Zavaljo tega nepričakovaniga svarjenja iz ust nesrečno visečiga ubijavca je vstal hrup med njimi in kamnje so pobirali, de bi ga na križi kamnjali. Stotnik Abenadar

pa tega ni pripustil, ter jih je razpodil in je mir storil. Med tem se je čutila presveta Devica zavoljo Jezusove molitve okrepčana in Dizma je rekel Gezmu: „Se tudi ti ne bojiš Boga, ker si v ravno tistim obsojenji? In midva sicer po pravici, zakaj po zasluženji svojih del prejemava; ta pa ni nič hudiga storil.“ Bil je razsvetljen, ginjen, spoznal je svoj greh, rekoč: Gospod, če me pogubiš, se mi prav zgodi; pa usmili se mene! Dizma je zadobil gnado praviga kesanja. Čez nekoliko časa, okoli četertinke ure, je ves zgrevan, v ponižnim zaupanji, povzdignil svojo glavo proti Jezusu in je rekel: „Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo! In Jezus mu je rekel: Resnično ti povém, dans boš z menoj v raji!“ In tako je ta ubijavec zadnjo uro svojiga življenja odpušenje svojih velikih pregreh pri Jezusu zadobil, v večni spomin, de tudi nar večji grešnik nikoli obupati ne smé. Dizma je postal celo svetnik. De pa ne grešiš prederzno na Božjo milost, pravi s. Avguštin, se ozri tudi na leviga razbojnika, ki je ravno tako na strani Jezusa visel, in je ravno s tisto drago Kervijo bil oškropljen, ki je pa zavoljo svoje terdovratne nespokornosti nesrečen konec storil.

3. Mati Jezusova, Salome, Marija Kleo-

fova, Marija Magdalena in Janez so stali med križi razbojnikov in Jezusovim, ter so gledali v Gospoda. Presveta Devica, od Materne ljubezni vsa prevzeta, je serčno, pa na tihim zdihovala: Jezus bi Ji vender pripustil, de bi ž Njim vred umerla. In tedej se je Gospod ozerl na svojo Mater resnobno pa milo, se je obrnil proti Janezu in Ji rekel: „Žena, glej, Tvoj sin!“ Potlej reče Janezu: „Glej, tvoja Mati!“ In Janez je objel Jezusovo Mater, ki je tedej tudi njegova Mati postala, častito, kakor pobožni sin pod križem umirajočiga Odrešenika. Presveta Devica pa je bila pri tem slovesnim testamentu svojiga umirajočiga Sina od bolečin in britkost toliko presunjena, de je v naročji svetih žen zunanjje omedlela. Gospod ni imenoval v ti uri presvete Device Matere, ampak „žena“ Ji je rekel, zakaj v ti uri je bila v časti žene, ki ima kači streti glavo; v ti uri, ko se je v darivni smerti Sinu človekoviga, Njeniga Sina, tista obljuba spolnila, katero je Bog našim prvim staršem dal; in v ti uri je dal Gospod v Janezu, z besedami: „Glej, tvoja Mati! Marijo v Mater vsim, kateri Njega kakor Janez sprejmejo, v Njegovo Ime verujejo, in so otroci Božji, in niso ne v kervi, ne v volji mesa, in ne v volji moža, ampak

v Bogu rojeni. In Marija, nar čistejši, nar ponižniši, nar pokorniši, ki je angelju rekla: „Glej, dekla sim Gospodova, Meni se zgôdi po tvoji besedi!“ in je tako Mati večne, včlovečene Besede postala, je tudi zdaj, ko je od svojiga umirajočiga Sina zaslišala, de bo duhovna Mati družiga sina, v sredi neznanih bolečin grozne ločitve, ponižna in pokorna zdihnila v svojim serci: Glej, dekla sim Gospodova, Meni se zgôdi po Tvoji besedi! in sprejme tako vse otroke Božje, vse brate Jezusove, za svoje otroke. O kakšno tolažilo za nas! Marija je naša Mati!

Sveti zdihljeji.

Nikoli ni v stanu noben jezik izgovoriti, in nobeno serce občutiti, pravi s. Bernard, v kako neznane bolečine je bila pogreznjena duša preblazene Device Marije pod križem. O Marija, pač drago si zares tu poplačala bolečine, katerih si bila oprostena pri svojim presvetim porodu. Nobenih težav nisi občutila, kadar si Sina rodila, pa tavžentkratno bolečino si terpela pri smerti tega svojiga Božjiga Sina. O ktere persi bi bile toliko kamnite, ktero serce tako terdo, de bi ne bilo presunjeno od sočutja, če premisli, o Mati presladka!

Tvoje solze in Tvoje bolečine pod križem, ko si se ozerla proti Sinu, ki je terpel toliko in tako veliko terpljenje! Ktero serce bo občutilo in kateri jezik bo dopovedal Tvoje zdihovanje, Tvoje žalovanje in Tvoje terpljenje, kadar si stala pod križem! Tedaj si zgubila svojiga Gospoda, svojiga Boga, Božjiga Sina in svojiga edino ljubljeniga Sinu in zanj si dobila nas revne grešnike v svoje otroke! Oh, kakšna zamenja! Morivca za umorjeniga Sina! Vender ker je enkrat Bogu to dopadlo, in si se tudi Ti ponižno temu vdala — o bodi nam torej Mati, ki si nas v tolikih bolečinah rodila! Bodi naša ljuba Mati in sprosi nam gnado, de Ti bomo tudi mi vedno Tvoji zvesti otroci! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Marijo vnovič si v Mater zvoliti.

Spominek.

„Glej, tvoja Mati!“ (Jan. 19, 27.).

Večerno premišljevanje za petindvajseti dan.

Otemnenje solnca.

Jezus zapušen.

1. Šesto uro, po našim okoli poli ene, je nastalo čudno otemnenje solnca in velike znamenja so se v naturi prikazale. Luna je blišela čez Oljsko goro, polna in blede, solnce je bilo, kakor s temnim hribam zakrito, otemnelo; rudeči bliš, kakor goreč pas, je bil okoli solnca; nebo je postalo temno, zvezde so se vidile rudeče blišeče; neznana groza je obhajala ljudi in žival; živina je tulila in divje letala, tiči so ferfrali in se skrivali, ter so v celih trumah po Kalvarskim hribu padali; z rokami bi jih bili lahko lovili. Zaničevavci so potihnil. Farizeji so to vse po narurno razlagati hotli; pa to se ni dalo, in tudi njih je notranja groza obšla. Vse je proti nebu se ozeralo, veliko njih se je terkalo na persi, je vilo svoje roke in eni so vpili: Njegova Kri naj pride čez Njegove morivce! Nekteri od deleč in blizo so padali na svoje kolena in so Jezusa za odpušenje prosili; in Jezus v svojih bolečinah se je

proti njim ozeral. Tudi po Jeruzalemu je bilo strah in groza. Soparica in noč je bila po cestah, ljudje so zbegani tavalj okrog; nekteri so si glavo zakrili, se poskrili in terkali na persi; drugi so šli na svoje strehe, gledali proti nebu in silno so tarnali. Pilat je šel k Herodu; gledala sta vsa zbegana proti nebu na tistim mostovži, kjer je v jutro Herod zasramovanje Jezusa gledal; to ni naturno, sta djala; Jezusu se je gotovo preveč zgodilo. Herod je spremil potem Pilata v Njegovo dvorano čez terg; obadva sta bila prestrašena, šla sta hitro obdana od straže. Pilat pa se še ozerl ni proti sodnjimu stolu Gabati, kjer je bil Jezusa obsodil.

2. Pilat je tedej starašine Judov v svojo hišo poklical ter jih vprašal, kaj oni mislijo od tega otemnjenja; njemu, pravi, se zdi to hudo znamnje; vaš Bog je jezen na vas, ker ste s silo tirjali smert Galilejca, ki je bil gotovo vaš prerok in pa kralj; jest si umijem svoje roke, in več taciga je govoril. Oni pa so bili terdovratni, so vsi to le za naturne prikazni imeli, ter se niso spreobrnili. Sem ter tje pa se je veliko ljudi spreobrnilo. Zbralo se je pa veliko ljudstva pred Pilatovo dvorano, in kjer so v jutro vpili: Križaj Ga, preč ž Njim! so zdaj gnali: „Krivični sodnik,

Njegova Kri pridi na Njegove morivce! Pilata so mogli vojaki varovati, tako velik hrup je vstal pred dvorano. Pilat, ta reva, je Judam očital: On ni tega nič deležen, sej je bil Jezus njihov kralj, njihov prerok, njihov sveti, ki so ga v smert peljali, ne pa njegov; njemu ni to nič mar; oni so tirjali Njegovo smert. — V tempelju je bilo neznano, strah in groza; ravno je bilo velikonočno jagnje zaklano in temota je nastopila. Vse je bilo zbegano, in sem ter tje je britko zdihovalje se vzdignilo. Veliki duhovni so si vse mogoče prizadevali, ljudstvo utolažiti in pomiriti; nažgali so naglo vse luči, pa zmotnjava je bila vedno le huji. Ana je skrivna groza presunila, iz kota v kot je letal, de bi se skril. Okna pri hišah so šklepetale in vendar ni bilo nobene nevihte. Otemnjenje je bilo vedno večji.

3. Za Golgoto je bila ta temota še nekaj posebno čudniga in strašnega. Strašno razbijanje, vpitje in kletev, pri vzdigovanji križev, tuljenje obéh razbojnikov, zmerjanje in dirjanje farizejev, sprememba vojakov, šumeče odtegnjenje upijanjenih morivcev, vse to je storilo, de v začetku otemnjenja niso veliko marali; in potem je bila svarivna pridiga spokorjeniga Dizma in serd farizejev

proti njemu; tedej pa je prihajala temota le večji; ljudstvo se je začelo pogledovati, od križa odvrčevati. Tedej je Jezus zročil svojo Mater Janezu; in spremljena je bila preč iz okrožja. Postala je neka temno-britka tihota. Ljudstvo je bilo zmirej bolj boječe, kakor temota bolj temna. Pri križi je bilo vse tiho. Veliko ljudi je bežalo v mesto. Križani Zveličar je bil v nar večjim zapušenji neskončnih bolečin, obrnjen proti nebeškemu Očetu, ter je molil za svoje sovražnike, ktere je ljubil. Ves zapušen in brez tolažbe je visel. Terpel je vse, karkoli je ubogi, zaterti človek v nar večjim zapušenji, brez vsiga človeški-ga in Božjiga tolažila terpeti v stanu, kadar je vera, upanje in ljubezen njegova brez vsiga razsvetljenja, brez vse tolažbe na poskušnjo postavljena. V tem terpljenji nam je ljubeznjivi Zveličar moč zadobil, premagati nar večji revo zapušenja, v zedinjenji zaslu-ženja Njegoviga zapušenja na križi. Zado-bil nam je moč, obstati v nar hujšim boji zapušenja, ko je daroval svojo revšino, svojo nadlogo, svoje zapušenje na križi za nas uboge grešnike; tako, de z Jezusam zedi-njenimu človeku ni treba obupati v nar hujši uri, če tudi vse otemni, vsa svetloba in to-lažba zbeži.

Sveti zdihljeji.

Zdaj tedej visi moj preljubi Jezus na lesu svetiga križa v nar večjih bolečinah! V tavžent ranah visi moj Zveličar tu; Njegovo Telo in Njegova duša terpi, zaničevan, med razbojniko štet, zasramovan od svojih sovražnikov, reven, zapušen od vsih. O moj Odrešenik! vsa natura žaluje za Te; solnce je otemnelo; strašne prigodbe noče biti priča. Vse nebo žalostno gleda na Te; Tvoja Mati, v bolečine pogreznjena, joka pod Tvojim križem, in ž Njo vred Tvoj ljubeznjivi učenec s. Janez, serčno ljubljeni prijatel Tvoje duše. Oh, oni žalujejo, oni jokajo, pa pomagati Ti ne morejo; in Tvoje bolečine so tako velike! Tvoj nebeški Oče se ne dá sprostiti; Njegova pravica tirja Tvojo smert, ves dar Tvojiga življenja. Oh, zavoljo tega britkiga zapušenja se me usmili! Ne zapusti me v mojih nadlogah, zlasti ne v moji zadnji uri, kadar me bo vse drugo zapustilo. Tudi v tistih nesrečnih trenutkih me ne zapusti, o Jezus! v katerih oslepljen ne išem Tvoje pomoči, kadar me moje gerdo poželenje vleče v greh; ne zapusti me takrat s svojo gnado, temuč reši me s svojo neskončno dobroto! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: V žalosti in zapušenji serčnosti ne zgubiti, in Bogu ne le zavoljo tolažbe služiti.

Spominek.

„Moj Bog, moj Bog, zakaj si Me zapustil?“ (Mat. 27, 46.).

Jutranje premišljevanje za šestindvajseti dan.

Četerta, peta, šesta in sedma beseda Jezusova
na križi.

Smert Jezusova.

1. Jezus se je prepustil vsi britkosti, vsimu zapušenju, in tako kristjan v smertnim zapušenji, (v otemnenji vsiga tolažila) ni sam sebi prepušen. Ni več za kristjana nobene pušave, nobene samote, nobeniga obupanja v smertni sili; zakaj Jezus, ki je luč, pot in resnica, je šel to temno pot, žegnajoč

je pregnal ves strah, ter je svoj križ postavil v ti pušavi. Jezus, ves zapušen, ves reven, je sam sebe dal, kakor ljubezen zna; svoje zapušenje je storil v bogat zaklad, ker daroval se je z vsim svojim življenjem, delam, z ljubeznijo in terpljenjem, tudi z britkim občutenjem naše nehvaležnosti svojimu nebeškemu Očetu za našo revšino in slabost. Pred Bogam je storil svoj testament, ter je dal vse svoje zasluženje cerkvi in grešnikom. Vsih se je spomnil; v svojim zapušenji je bil pri vsih do konca sveta. To zapušenje pa je bilo britkejši, kakor ga kdaj kaki človek prenesti zamore; ker bil je Jezus ves z Božjo naturo sklenjen, in ker Bog in človek skupaj, pa zdaj v od Boga popolnoma zapušeni človeški naturi, je kakor Sin človekov britkost zapušenja v polni meri občutil; in je tako v svojim terpljenji spričevanje tega zapušenja izrekel, ter je s tem vsim hudo nadložnim, ki v Bogu svojiga Očeta spoznajo, otročje zaupljivo pritožbo pripustil. — Okoli tretje ure je Jezus z velikim glasom zavpil: „Eloj! Eloj! lama sabáktani? kar je predstavljeno: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Ko je ta glasni klic našiga Gospoda britko tihoto pretergal, so se nekteri zasmehovavci spet proti križu obernili, in eni so

rekli: „Glejte, Elija kliče.“ Drugi pa: „Pustite, glejmo, ali Ga pride Elija snet.“ Mati pa, ko je glas svojiga Sina slišala, se ni mogla več zderžati; spet je hitela do križa, in Janez, Marija Kleofova, Magdalena in Salome so šli za Njo. Hrup in mermranje je vstalo med ljudstvom. Dvojnih misel so bili vsi pričujoči; eni so zdihovali in mermrali, drugi pa rojili in zmerjali. Farizeji so bili zmirej bolj tihi. Bali so se punta, ter so po vojake poslali. Med tem je stotnik Abenadar s svojo resnobo mir in pokoj storil ter je vse zasramovanje prepovedal, de bi ne bilo ljudstvo draženo.

2. Ko je bila ura tri, je postalo bolj svitlo. Luna se je skrila pred solncem; solnce se je kazalo za oblaki rudeče, in luna se je vtopila naglo, kakor de bi padla. Tudi solnčni žarki so prisijali in zvezde so zginile; vendar je bilo še zmirej le mračno. S prihajočo svetlobo so postajali zaničevavci spet prederzniši in tedej so djali: „Glejte, Elija kliče!“ Abenadar pa, stotnik, je mir in pokoj zapovedal. Ko je bilo nekoliko svetlejši, se je vidilo Telo Gospodovo na križi blede, oslabiljeno, vse omagano, bolj belo kakor pred, ker vse se je bilo skervavilo. Jezus, ves omagan, zdihne z zasušenim jezikom: „Žejin sim!“ in ko so Ga

Njegovi žalostno pogledali, je rekel: Ali bi Mi ne bili mogli dati požerka vode? misleč, med otemnjenjem bi jim tega ne bil nobeden branil. O Gospod! pozabili smo, reče žalostni Janez, in Jezus je še govoril, de tudi bližnji so Ga pozabiti mogli in Mu piti niso dali, de se je pismo dopolnilo. Hudo jim je pa bilo zavoljo te pozabljivosti. Na to Njegovo pri-
tožbo so vojake prosili in jim denarja ponujali, de bi Mu požérek vode podali; oni pa tega niso hotli storiti; ampak eden je pomočil gobo v jesih, ki je stal tu v posodi ter je tudi želča zraven perлил. Pa stotnik Abenadar, ginjen za Jezusa, je vzel gobo vojaku, jo ožél in s čistim jesiham napojil. Nataknil je gobo na kratek hisopov prevotljen konec, kteriga je nasadil na svojo sulico in povzdignil proti obličju Gospodovimu. — Jezus pa je hotel terpeti to strašno žejo, de bi za našo požrešnost zadostil, in de bi nam pokazal, kako goreče Ga žeja po našim zveličanji in kako hrepeni po naši ljubezni. Oh, pogasi torej Njegovo gorečo žejo s popolnoma, nerazdeljeno ljubeznijo in hrepeni tudi ti po Jezusu!

3. Kadar je tedej ura Gospodova prišla, je rinjal s smertjo in merzel pot je stopil po Njem. Janez je stal pri križi ter je brisal Njemu noge s potnim pertam. Mag-

dalena, od bolečin vsa poterta, je slonela zadej pri križi. Presveta Devica je stala med Jezusam in križem poboljšaniga razbojnika; Marija Kleofova in Marija Salome ste Jo deržale; in Ona se je ozérala na umirajočiga Sina. Tedej je rekel Jezus: „Dopolnjeno je.“ In z velikim glasam je zavpil: „Oče! v Tvoje roke izročim svojo dušo.“ Bil je sladak, glasan klic, ki je nebo in zemljo presunil; potem je glavo nagnil in svojo dušo izdihnil; in duša Njegova je šla, kakor svetla senca pri križi v zemljo pred pekel. Janez in svete žene so popadali na svoje obraze. Stotnik Abenadar, rojen Arabec, pozneje Ktezifon keršen, kar je bil Jezusu jesiha pomolil, je stal tik križa na konji; gledal je dolgo, notranje ginjen v s ternjem kronano obličje našiga Gospoda. Konj pa je bil z glavo kakor bolan pripognjen. In Gospod je izrekel zadnje besede glasno in močno in umerl je s klicem, ki je zemljo, pekel in nebo presunil. Zemlja se je tresla, skale so pokale, in na široko se je razkrehnilo med križem Jezusovim in križem leviga razbojnika v znamenje, de Jezus noče imeti deleža z nespokorjenim grešnikom, ki zaničuje vse gnade, in nad katerim tudi celo Njegova draga Kri nič ne premore, in je pogubljen.

Sveti zdihljeji.

O zveličansko končanje! o sladka smert! o mile rane! o radostno drevo! o neskončna ljubezen! zakličem s častitim Ludovikam Granaškim; de bi nas uboge sužnje v nebesa pripeljal, si umerl, Gospod vsih nebes! na lesu tega križa in si zročil svojo dušo nebeškemu Očetu. Zato, o Gospod! k Tebi ponižno zdihujem: Poterdi me z bolečino Svojiga svetiga ločenja, ko je Tvoja presveta duša svoje Telo zapustila, in okrepčaj z močjo te skrivnosti mojo revno dušo v tisti uri, ko se bo od svojiga telesa ločiti mogla, ker noben živi človek temu strašnemu trenutku uiti ne more, de sklenem svoje življenje s tistimi besedami, s katerimi si Ti svoje bil sklenil, de zročim svojo dušo v Tvoje roke in jo Ti milostljivo sprejmeš. Pripusti, de zadnje trenutke svojiga pozemeljskiga življenja preživim v Tvojih svetih ranah in tamkej prevzemi zadnje zdihljeje moje! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Sam sebi notranje umreti in vso svojo lastno ljubezen zadušiti.

Spominek.

„Dopolnjeno je!“ (Jan. 19, 30.).

**Večerno premišljevanje
za šestindvajseti dan.**

Spreobrnjenje stotnikovo.

Prigodbe pri Jezusovi smerti.

1. Spričevanje Božje je šlo s strahom in grozo globoko v žalovavno naturo. „Dopolnjeno je!“ Duša našiga Gospoda je svoje Telo zapustila, in pri smertnim klici umirajočiga Zveličarja so se pretresli vsi, ki so slišali, z zemljo vred, ki je trepeča svojiga Zveličarja spoznala. Soznanjene serca pa je prebodel ojster meč bolečin. In tadaj je bilo, de je gnada zadela tudi stotnika Abenadarja; njegov konj se je tresel, njegova strast je omahovala, njegov napuh se je razpočil, kakor skala na Kalvarii; vergel je sulico od sebe in z močno pestjo se je udaril na svoje serce, glasno rekoč z glasam noviga človeka: Hvaljen bodi Bog, Vsigamogočni, Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov! Resnično, ta človek je bil pravičen, resnično je bil Sin Božji! — In veliko vojakov, presunjenih od te besede stot-

nikove, je ravno to terdilo. Abenadar pa, ko je postal nov, odrešen človek in je očitno spoznal Sinu Božjiga, ni hotel več biti v službi Njegovih sovražnikov. Dal je svojiga konja podstotniku Kasiju, ki je bil pozneje Longin imenovan, pobere svojo sulico, jo zroči njemu, ter je še nekaj govoril vojakam in Kasiju, ki je stopil na konja, in je tu zapovedoval; Abenadar pa je hitel čez Kalvarijo po Gihonski dolini v votline Hinoma, je naznanil tam skritim učencem Gospodovo smert in tekel v mesto k Pilatu. Neki strah je vse pričujoče prevzel pri zadnjih Jezusovih besedah, ko se je zemlja tresla in se je kamnita Kalvarija razpočila. Bil je strah, ki je vso naturo prešinil. Takrat se je pretergalo tudi zagrinjalo tempeljna; takrat je veliko mrtvih vstalo iz groba, takrat so se nagnile tempeljnovе stene, hribi in pohišтва so se pogrez-nile v več krajih sveta. Njih veliko se je spreoburnilo, ki so terkali na persi, zdihovali in tavalı s hriba po dolini domu. Drugi so si oblačila pretergali in so pepel na glavo si tresli. Vse je bilo polno strahu in pa groze.

2. Ko je ljubijoči Gospod vsiga življenja strašni dolg smerti za grešnike poplačal, kakor človek svojo dušo svojimu Bogu in Očetu izročil, in svoje Telo dal v smert, je

to sveto, poterto posodo blede-merzla barva smerti obšla; Njegovo Telo je bilo belo, in curki iz ran tekoče Kervi so bili temnejši, očitniši. Njegovo obličje je bilo dalji, Njegove lica v sé vderte, Njegov nos tanjši, Njegova čeljust obešena, Njegove zaperte, kervi-polne oči so se odperle; vzdignil je svojo, s ternjem kronano glavo zadnjikrat nekoliko in spustil jo je na persi pod težo bolečin; Njegove ustnice so bile višnjevo napete, in so kazale odperle kervavi jezik; Njegove roke, popred bolj stisnjene na perstih, so se odperle; ko so komolci se raztegnili, je herbet na križ se pritisnil in je vsa teža svetiga Trupla na noge se spustila. Kolena so se pripognile, nagnjene na stran. Tedej so oterpnile roke Njegove Matere, Njene oči so zatemnele, smertno blede je postala, ušesa niso več slišale, noge so zmaknile in zgrudi se na tla, in tudi Magdalena, Janez in drugi so popadali z zakritim obrazam prepušeni bolečinam. In ko je nar bolj ljubijoča, nar bolj žalostna Mati spet od prijatlov vzdignjena odperla svoje oči, je vidila to od svetiga Duha čisto spočeto Telo svojiga Sina, meso svojiga mesa, kosti svojih kosti, serce svojiga serca, sveto posodo z Božjim obsenčenjem v svojim naročji storjeno; zdaj pa

vsiga kinča, vse lepote, in svoje svete duše oropano, od grešnikov, ktere je zveličat prišel, razdjano, poterto, umorjeno! Oh, za-
verženo, zaničevano, zasramovano, gobovim enako, je viséla izpraznjena posoda, posoda vse lepote, resnice in ljubezni, stergana na križi, med dvema morivcema! — Kdo bo zapopadel bolečino Matere Jezusove, Kraljice vsih marternikov?!

3. Solnčna svetloba je bila še temna in mračna. Bilo je soparno in težavno pri potresu zemlje; potem pa je nastopil občutljiv hlad. Podoba presvetiga Trupla našiga Gospoda na križi je bila neskončno častita in ginljiva. Razbojnika sta visela strašno zvita, kakor upijanjena, oba sta molčala, Dizma je molil. Bilo je kmalo po treh, ko je Jezus umerl. Farizeji in ljudstvo so se zgubili proti mestu po dolini v strahu in grozi. Veliko se jih je spokorilo. Le Kasi in kakih pet vojakov je še tam ostalo; polegali so tje po melini. Drugi vojaki so bili drugod razpostavljeni. Znanci Jezusovi so obdali križ, so posedli nasproti, jokali in žalovali tam. Postalo je samotno, tiho in žalostno. Ko je Jezus z velikim glasom svojo dušo zročil svojimu nebeškemu Očetu, je šla Njegova duša, svetla, pri križi v zemljo in ž Njo blišeče kerdelo

angeljev, med njimi tudi Gabriel, in podili so veliko derhal hudobnih duhov z zemlje v pekel. Jezus pa je poslal veliko duš izpred pekla na zemljo v telesa, de bi nespokorjene prestrašile in svarile in pa pričevanje od Njega dajale. S pretresenjem zemlje ob Jezusovi smerti, ko se je skala Kalvarije razpočila, je veliko po svetu razpadlo, zlasti v Palestini in Jeruzalemu. Komaj so se v tempelju in po mestu nekoliko oddahnili, in je temota spet bežati jela, je tresenje zemlje, ropot pogreznjenja na več krajih, še večji strah napravilo. Ljudje so bežali, jokali in zdihovali, sem ter tje taval, in v strašno grozo so se jim davno že umerli merlič prikazovali, ki so od mrtvih vstali, hodili in z votlim glasom svarili, naj bi, ker živih poslušati niso hotli, saj spričevanje mrtvih zaslišali.

Sveti zdihljeji.

O križ, ti nar zvestejši tovarš mojiga Gospoda, pusti Ga zdaj in meni Ga daj, v svojo dušo Ga hočem sprejeti! O ti presveti križ! ko se Gospod ne utruja terpeti, se ti utrujaš Ga še dalje terpinčiti. Ti edini si bil vreden spoznan, nositi ceno veličastva. Sladki križ, sladki žebli, ki ste nosili težo tako sladko; vi ste vender

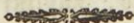
ljubeznjivi in sladki, ker On, kteriga ste perbitiga nosili, ne zasluži tega, kolikor terpi! Pripogni svoje veje, o Božje drevo! nagni svoje roké, omeči svoj terdi steržen, omehčaj ojstrost svoje nature, de udje tega nar bolj nedolžniga Jagnjeta ne bodo toliko terpeli. — Počivaj zdaj, o Gospod! po tolikim terpljenji, po tolikih bolečinah in pa pridi v dušo, ki omaguje od hrepenenja po Tebi, in je Tvoje pričujočnosti toliko potrebna. Pridi vanjo, počivaj v nji, vzemi jo Ti, posedi jo Ti, kakor svoje posestvo, ker Ti si jo vstvaril; dopolni na nji delo, ktero si na križi pričel! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Sam sebe zaničevati, nikoli sam sebe hvaliti, tudi ne nobene hvale od drugih pričakovati.

Spominek.

„Vsi ljudje so terkali na svoje persi in se vernili.“ (Luk. 23, 48.).

Jutranje premišljevanje za sedemindvajseti dan.

Potres. Prikazen mertvih v Jeruzalemu.

1. V tempeljnu so veliki duhovni klanje, katero je strašna temota zaderžala, spet nekoliko vredili, ter se veselili zadobljene svetlobe, kar se hitro zemlja potrese in votlo hrumenje se zasliši. Oba velika stebra pri vhodu v svetišče tempeljna, med katerim je zalo zagrinjalo viselo, sta zgorej se narazen nagnila in veliko zagrinjalo se šumeče preterga od verha do tal, tako, da pretergano pade na straneh na tla. To zagrinjalo je bilo rudeče, plavo, belo in rumeno. Tedej se je vidilo v svetišče. V svetišči se je prikazal med tempeljnami in altarjem ubiti Caharija, in je govoril hude besede od morije prerokov. Na altarji je bil Jeremija z žugajočimi besedami: Dar je končan in začne se novo darovanje. Na enkrat se zasliši veliko hrumenje. Vrata svetišča se razpočijo in glas se zasliši: Bežimo od tod! Bili so angelji, ki so iz tempeljna hiteli. Altar kadila se stresne, kadivnice se zvernejo, zavitki pisem popadajo, prižnica v lopi se pogrezne; več zidovja se je poderlo. Napred je tiha groza ob-

šla veliko množico, sem ter tje je kdo od strahú zavpil. Množica pa je bila tako vrejena, velik tempelj tako napolnjen, prihod in odhod ljudi, ki so klali, tako napravljen, in spušanje in škropenje kervi po altarji z dolgimi verstami neštevilnih duhovnov, z glasnim petjem in šumečimi trobentami, to vse je bilo tako združeno in zvezano, de strah ni na enkrat vsih zbegal in oplašil. Tudi so duhovni ljudi tolažili in vredovali. Pa vse je bilo zastonj. Preplašeni z glasam angeljskim, s prikaznijo mertvih, so ljudje tempelj zapuščali. Strah in groza v vsih se popisati ne da.

2. Veliki duhoven Kajfež pa, in njegova derhal, je v svoji obupajoči prederznosti, kakor modra gosposka spuntaniga mesta, protil, žugal in prigovarjal in tako nevarnost odvräčeval, ter je s svojo satansko terdovratnostjo, in s svojim na videz mirnim sercem saj toliko dosegel, de se ljudstvo splošno ni vzdignilo, ker je te strašne znamenja naturi pripisoval in tega nikakor veljati ni dal, de bi bilo to opomin nedolžne smerti Jezusove. Tudi rimski vojaki so si močno prizadevali, de bi se red ohranil, in tako sta bila strah in zmešnjava velika, in praznovanje je bilo ustavljeno, vender pa splošniga punta ni

bilo. Ana, perseženi sovražnik Jezusov, ki je že dolgo vse le mogoče počel zoper Jezusa in je Njegove tožnike učil zoper Njega, je bil kakor neumen od strahu in groze, je letal iz kota v kot, v nar skrivnejši kraje tempeljna. Kajfež ga je bil objel, de bi ga poterdil, k serčnosti opominjal, pa vse je bilo zastonj; prikazen mertvih ga je v obupanje gnala. Kajfež, akoravno ves presunjen, je imel tako napuhnjeniga in terdovratniga satana, de je svojo boječnost vedno zakrival. Grozovitnim znamenjem Božjim in tudi svoji prikriti grozi se je le s svojim napuham in serdam prederzno ustavljal. — Ko pa daljniga praznovanja svetih opravil ni mogel več ohraniti, je poskril sam in je drugim veleval poskriti vse prigodbe in prikazni, ktere niso bile vsimu ljudstvu očitne. On sam je govoril, tudi drugim duhovnam je rekel oznanovati: de te znamenja Božjiga serda so prišle zavoljo tistih, ki so s križanim Galilejcem deržali, in so zavoljo tega oskrunjeni v tempelj stopili. Veliko tega se tudi copernii tega Galilejca pripisuje. Tako jih je več potolažil, drugim pa spet žugal. Pa veliko njih je bilo presunjenih in so svoje misli zakrivali. Darovanje je jenjalo in praznik je bil ustavljen, dokler bi ne bil tempelj oči-

šen. Veliko jagnjet ni bilo poklanih. Ljudstvo se je sčasama razšlo.

3. Ko se je vse to po tempeljni godilo, je bil na veliko krajih v Jeruzalemu ravno tak strah. Kadar je ura tri odbila, se je poderlo več grobov, zlasti na južni strani v mestu. V Kajfeževi hiši so se poderle stopnice, na katerih je bil Jezus zasramovan. V Pilatovi dvorani se je razpočil kamen, in kraj se je pogreznil, kjer je bil Jezus pred ljudstvo postavljen. Vse se je majalo, vse treslo. Tudi drugod so stene se podérale in zidovje je pokalo. Zbegani, praznoverni Pilat je bil v velikim strahu; za vse vladanje nezmožen; potres je majal njegovo dvorano, ropotalo in treslo se je pod njim. Mertvi so mu iz dvoragori očitali krivo sodbo. Mislil si je, to so bogovi preroka Jezusa in se je v nar skrivniši kot svojiga grada zaperl, tam je prosil svoje malike, jim kadilo zažigal, de bi mu bogovi Galilejčevi ne škodovali. Herod je bil ves preplašen v svoji dvorani, ter je vse terdo zapreti dal. Zelo sto mertvih iz vsih časov je bilo, kateri so v Jeruzalemu in v okolici njegovi, s svojimi telesi iz pogreznjenih grobov vstali, večidel po dva, po mestu se prikazovali, in sem ter tje tekoče ljudstvo ustavljali in svarivne besede od Jezusa pričali.

Veliko njih, katerih duše je Jezus poslal izpred pekla, se je vzdignilo; lazili so v dolgi mrtvaški obleki, pod katero se nobeno premikanje nog viditi ni moglo, kakor lahko plavajoči čez tla po cestah; njihove roke so bile ali v široke vezi zgubljeno zavite, ali pa so viseli dolgi čez rame zavezani rokavi daleč čez roke. Zagrinjalo obraza je bilo čez glavo zavihano; bledi, rumenkasti obrazi so gledali suho in temno v dolgih bradah. V hiše svojih naslednikov so stopali z žugajočimi, svarivnimi pridigami zavoljo vdeležanja Jezusove smerti. Ljudje so od deleč stali, poslušali in se tresli, bežali v nar skrivniši kote svojih hiš in se skrivali. Velika groza je bila po vsim mestu. Okoli štirih so merliči spet v svoje grobove se podali. Vse je bilo v zmešnjavi. Le malo kdo je na večer jedel veliko-nočno jagnje.

Sveti zdihljeji.

Ves lep si Ti, o Jezus! ves mil, ves sladak, ves ljubeznjiv, kadar terkaš na serca grešnikov. Tvoje oči spreobračajo duše, Tvoje besede omehčujejo serca. Tvoj prihod poteguje na se tiste, ki so od prave poti odstopili; Tvoja tovaršija jih vjete seboj pelja. Ti se ves daruješ za grešni-

kovo ljubezen. Ali je tedej mogoče, da bi Te ne ljubil, kdor premišljuje Tvojo ljubezen? O moja križana ljubezen! ta Tvoja ljubezen me bolj gane, kakor ko bi vse čudeže Tvoje vsigamogočnosti vidil. Potres zemlje, otemnenje solnca so velike znamenja Tvojiga veličastva; pa bolj čudna še je Tvoja ljubezen. Če tudi pridejo mertvi iz grobov, in pričajo od Tebe, je vendar Tvoja ljubezen, s katero si za me umerl na križi, mogočnisi, omečiti moje serce. Kteriga Tvoja ljubezen ne gane, ga tudi prikazen mertvih ganila ne bo. Zatorej Te hočem ljubiti, o večna ljubezen! Dodeli mi, da ta ljubezen nikoli več ne ugasne v meni! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Odtergati se od vsiga posvetniga in ne navezovati svojiga serca na posvetno blago, ampak gnado Božjo poslušati.

Spominek.

„Dans ko slišite Njegov glas, ne uterdite svojih serc.“ (Ps. 94.).

Večerno preišljevanje za sedemindvajseti dan.

Jezusova stran se odpre.

1. Komaj se je po teh strašnih prigodbah po Jeruzalemu nekoliko pomirilo, že je veliki Judovski zbor, kar je bilo že v jutro sklenjeno, k Pilatu poslal, naj bi dal vsim križanim kosti polomiti, de bi tako umorjeni se s križa sneli, de bi čez praznike ne viseli na križih. Pilat je tedej poslal zato bričev na Golgoto. Kmal potem pa pride tudi Jožef iz Arimateje, svetovavec Judovskega zbora k Pilatu. Jožef je vidil, de je Pilat ves prestrašen in zbezan; naravnost brez vse boječnosti je poprosil Pilata, naj bi mu pripustil, s križa sneti Telo Jezusa, Judovskega kralja, ker ga v svoj grob pokopati hoče. Pilat se je še bolj zavzel, ko je tako imenitni gospod prosil Telo Jezusovo, de bi Mu poslednjo čast skazal, kteriga je on tako zaničljivo križati dal. Nedolžnost Jezusova mu je še bolj živo pred oči stopila; pa hlinil se je, in je vprašal: „Kaj je že mertev?“ ker je ravno kar še le briče venkej poslal, de bi križanim kosti polomili in jih tako umorili. Poklical je stotnika Abenadarja, ki je

ravno nazaj prišel, ter je tega vprašal, ali je že umerl Kralj Judovski. In Abenadar je pripovedoval, kako je Gospod ob treh umerl, kaj je na zadnje govoril, kako na glas zavpil, kako se je zemlja tresla in skale pokale. Pilat se je hinavsko čudil, de je tako naglo umerl, bil je pa ves presunjen, ker je spoznal, de so se te znamenja s smertjo Gospodovo strinjale. Svojo grozovitost je morebiti hotel s tem nekoliko olepiti, de je Jožefu iz Arimateje hitro povelje napisal, naj se mu Telo Judovskega kralja dá, de Ga tedej smé s križa sneti in pokopati. Veselilo Ga je, s tem velikim duhovnam nagajati, ki so hotli, de bi bil Jezus z razbojnikama vred brez vse časti zakopan.

2. Med tem je postalo vse tiho in žalostno po Golgoti. Ljudstvo se je s strahom in grozo izšlo ali poskrilo. Mati Jezusova in Janez, Magdalena, Marija Kleofova in Salome so stale in sede le z zakritimi obrazi križu nasproti, ter so žalovale. Nekoliko vojakov je bilo še na meji, ki so bili svoje sulice v tla zraven sebe zapičili. Kasi je sem ter tje jezdaril. Nebo je bilo oblačno; vsa natura je bila v veliko žalost zagernjena. In tedej je prišlo šest bričev; imeli so seboj lestvice, lopate in vervi; težke, trivoglate že-

lezne kole za zdrobljenje kosti so nesli. Razbili so s temi kolmi razbojnikama kosti med strašnim tuljenjem Gezma, kterimu so s tremi udarci tudi persi polomili. Dizma se je zvijal, de je umerl v tem terpinčenji in on je bil prvi umirajočih, ki je zopet vidil svojiga Zveličarja. Briči so še dvomili, ali je Jezus res mertev ali ne, in presveta Devica je bila v novi neznani britkosti, de bi ti tolovaji tudi Njegoviga Telesa ne bili. Pa Kasi, pozneje Longin, podstotnik, mož okoli petindvajset let star, kteriga so njegovi podložni večkrat zavoljo škilastiga pogleda zaničevali, ta Kasi je bil na enkrat za Jezusa vnet. Grozovitnost in nespodobno divjanje bričev, in britkost svetih žená in pa gnada Božja, vse to ga je storilo spolnovavca nekiga prerokovanja: vzel je svojo sulico, zavernil je konja in ga je zapodil proti malimu gričku, kjer so križi stali. Tako med križem dobriga razbojnika in Jezusovim križem, na desno Jezusoviga Telesa, je prijel z obema rokama svojo sulico in jo je s toliko močjo porinil v napeto desno stran presvetiga Telesa skoz drob in serce, de je celó na levi strani mala rana se naredila, in ko je sveto sulico silno nazaj potegnil, je iz velike rane desne strani kri in voda se uderla, ter je njegovo

obličje z zveličanjem in gnado oblila. Poskočil je s konja, padel na svoje kolena, se na persi terkal in očitno, pred vsimi pričujočimi je Jezusa spoznal.

3. Presveta Devica in drugi, ki so vedno na Jezusa gledali, so čudno obnašanje tega moža z britkostjo vidili, in so pri prebodenji s sulico globoko zdihnili, ter bliže križa hiteli. Marija, kakor de bi bilo Njeno lastno serce prebodeno, je čutila oestro železo skoz in skoz, ter se je v naročje svojih prijatlic nagnila; in med tem je Kasi Gospoda očitno spoznal, na svojih kolenih hvalil Boga, zakaj veroval je, razsvetljen je bil in vse mu je bilo odkrito. Oči njegoviga telesa in njegove duše so se bile odperle, so bile ozdravljene. — Vse pa je prešinilo neko sveto spoštovanje do Kervi Odrešenikove, ki se je zmešana z vodo penila v malo votlino na kamnite tla zraven križa. Kasi, Marija in druge žene in s. Janez so pobrali to s. Kri in so s pertmi posušili tla. Vse to se je godilo pri križi po četerti uri. Tako je tedej hotel Jezus, ko je bil že svojo glavo nagnil, še svoje nar svetejši serce prebosti dati, de bi stekla zadnja kaplja Kervi iz ljubezni do nas. Zato zakliče s. Bernard ves začuden: Dans je serd in grozovitnost s sulico pre-

derla že z Njegovo ljubeznijo ranjeno serce Jezusovo! Lejte tu novo Kri, ki mora uter-diti naše zaupanje! Lejte Njegovo pravičnim in grešnikom odperto stran! Vsi, brez raz-ločka so tu sem povabljeni! Pridi, pravi On duši pravičniga, pridi moja ljuba golobica, v moje svete odperte rane in zlasti v rano mo-jiga serca! Pa ravno tako ljubeznjivo kliče On grešnike, naj bi pribežali v to skrivnostno rano, kjer bodo zavarvani pred pšicami Božje pravice, in kjer bo njih duša vsih madežev svojih pregreh očišena in oprana. O prečudna ljubezen Jezusova! pa od ljudi tako malo spo-znana, tako slabo povračevana ljubezen!

Sveti zdihljeji.

O ljubezni polno terpljenje! o razve-selivna smert mojiga Gospoda! zakličem s s. Bonaventuram. O de bi bil jest tisto drevo križa, in de bi bile roke in noge križaniga Jezusa na me pribite, potem bi hotel govoriti tistim, ki so Ga s križa sneli: Nikdar nikoli se ne dam ločiti od svojiga Gospoda! Pokopajte me ž Njim vred, de ne bom ločen od Njega. Kar pa mi telesno mogoče ni, to hočem saj v svojim serci storiti. O kako dobro je s križanim Jezusam križan biti. Trojni

šotor si hočem postaviti: eniga v nogah, eniga v rokah in tretjiga v Njegovih persih in ta bo moje vedno prebivališče. Tam hočem dihati, počivati, spati in moliti; tam hočem na Njegovo serce govoriti, in dodelil mi bo, karkoli Ga bom le prosil! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Večkrat svete zdihljeje ljubezni v sebi obuditi.

Spominek.

„O moj Bog! vzemi me meni, in daj me vsiga sebi!“ (Nikol. od Flue.).

Jutranje premišljevanje za osemindvajseti dan.

Jezusove petere s. rane.

1. Lej tu, moja duša! svojiga Zveličarja na križi, pravi častiti Ludvik Granaški. Lej, kje On spi, kje On počiva, kje On svojo čedo opoldne pase po senci! Tu najdeš

živež svojimu telesu, tu zdravilo svojim ranam, pomoč svoji nevednosti, zadostenje svojim pregreham in hudobijam! To je tisto ogledalo, katero je Gospod ukazal, hraniti v tempeljnu, v kateriga naj se gledajo duhovni, preden se kej dotaknejo v tempeljnu. Zakaj pobožna duša, ki križ pogleda, in premišljuje čednost in popolnamost tistiga, ki na njem visi, vidi v Njem vse svoje nepopolnamosti in pregreške bolj na tanko, kakor v nar boljšim ogledalu. Ti torej, o Gospod! si od nog do glave resnično, nar čistejši ogledalo vsih popolnamost, nar lepši podoba vsih čednost. Tu se svetijo zlasti tiste štiri čednosti v svoji nar večji blišobi: Ljubezen, poterpežljivost, pokoršina in ponižnost, s katerimi si Ti zaljšal križ, kakor s štirimi dragimi kamni; in zmed teh, kakor pravi s. Bernard, je ljubezen nar višji; ponižnost pa, podpora vsih čednost, nar nižji; pokoršina se sveti na desno in poterpežljivost na levo. S temi štirimi dragimi kamni zaljšaš, o Gospod! to častitljivo bandero, ter se nam tukaj kažeš, poterpežljiviga v terpljenji, ponižniga v razžaljenji, ljubijočiga ljudem, pokorniga Bogu; nad vse pa se sveti ljubezen. Zato pravi s. Bernard: Poglej in ozri se tje na cvetlico kervaviga terpljenja Jezusa Kristusa! kako rudeče žari v

znamnje ljubezni goreče! bojuje se terpljenje z ljubeznijo; ljubezen hoče bolj goreti, terpljenje še več terpeti. Lej! kako cvete v ti cvetlici naša nar boljši, nar žlahtniši terta, Jezus Kristus! Poglej vse Telo in ali ne boš cvetlice kervave v njem najdel? Poglej eno roko, poglej drugo roko in ali ne boš cvetlice cvetlic v obéh najdel? Poglej eno ali drugo nogo, ali niste obedve cveteče rudeče? Poglej tudi stran že odperto, ker tudi tam je cvetlica, akoravno bleda, oškropljena z vodo. Vsa čednost, vsa ljubezen žari iz Jezusovih ran.

2. Pa tudi vse gnade, vse odpušenja tečejo iz Jezusovih s. ran. Štiri prečudne studence, pravi s. Bernard, nam odpéra Gospod v svojih s. ranah: Studenec usmiljenja, studenec mirú, studenec pobožnosti in studenec ljubezni; in ljubeznjivo vabi duše vsih, de bi prišle in se tam pokrepčevale... Ko bi torej naše pregrehe še tako velike bile, ne smemo biti maloserčni. Jezus nam tako rekoč kliče: Pridite, o grešniki, ne pustite zastonj teci moje Kervi! objemite moje prebodene roke in noge, ki na vse strani milost delé! Oh gorjé! Moja Kri teče na zemljo, in vi je zajemati nočete, de bi bili rešeni, de bi ž Njo dolg svojih grehov poplačali. O neusmi-

ljene otroci! vaša terdovratnost, vaša nespokornost Mi je britkejši, kakor moja smert. Oh, pertecite k Mojim nogam, sej kervavijo iz ljubezni do vas, iz katerih je Magdalena in tudi veliko drugih grešnikov milost zadobilo! Velikost Moje ljubezni mora vender omečiti vaše kamnito serce. Pridite na Moje serce, vdajte se Mi popolnoma, in okusite studenec Moje nebeške ljubezni! Očistiti hočem vse nečisto v vas, pomilostiti vse pregrešno in okrepčati vse razstradano. — V premišljevanji teh svetih ran je s. Bernard toliko tolažbe najdel. Ozri se, o sveti Oče, zakliče on, ozri se iz svojiga svetišča in poglej to visoko — sveto daritev, ktero naš veliki duhoven, Tvoj Edinorojeni Jezus Kristus za grehe svojih bratov Tebi opravlja, in odpusti nam zato naše obilne pregrehe! Lej, Kri našiga Jezusa kliče s križa proti Tebi: Spoznaj, oh Oče! suknjo svojiga resničniga Sina Jožefa! Gerda zver, pregreha, Ga je raztergala, Njegovo oblačilo z nogami potaptala in vse svoje sinove ž Njegovo Kervijo poškropila. Lej, pet žalostnih ran Mu je ostalo! In ti, moja duša! ali ne boš k tem svetim ranam močniga zaupanja imela? Ali hočeš mar obupati zavoljo svojih velikih pregreh? Oh ne! Pridi in zajemaj veselo iz teh studencev svo-

jiga Zveličarja, ki so vsim in vselej odperti!

3. Te drage Jezusove rane so torej pribežališa, ktere so vsim grešnikom odperte in kamor zamore vsaki pribežati v vsih nevarnostih in skušnjavah tega sveta. In Njegova sveta odperta stran je pa še posebno zavetje skesanim grešnikom, opodobljena že v starim testamentu v stranskih vratih Noetove barke, skoz ktere so šle na povelje Božje vse zverine v barko, ktere so bile rešene vesoljniga potopa. Tako naj bi tudi vsi žalostni, vsi od britkih valov tega nemirniga sveta nadlegovani, vsi po miru in pravim pokoji hrepeneči skoz odperto stran Njegovih česenh pers šli. Tu naj bo vaša terdnjava, tu vaše prebivališe, vaš paradiž, vaš tempelj, kjer bi vedno imeli biti! Tedej, o nevesta Kristusova, naredi si, kakor lepa golobica, gnjezdo v teh spokah, in vedno tam bodi, zidaj si tam, kakor samotna tica, svojo hišo, in kakor gerlica zakrij tam svoje mlade! O neskončna ljubezen Jezusova! ta nebeški pelikan razterga svoje čiste persi, svoje nedolžno serce, de bi svoje mlade z zadnjo kapljo svoje Kervi okrepčeval. O ljubezen! o neizrečena, o neskončna ljubezen!

Sveti zdihljeji.

O čez vse vesele rane mojiga predobrotljiviga Zveličarja! zakličem s s. Bonaventuram; vedno hočem tam v teh ranah stanovati; ž njihovo močjo se hočem okrepčati; piti hočem iz studenca teh ran, te neskončne ljubezni; njih sladkost je tako velika, de je zapopasti, izreči nisim v stanu. Spreleti me večkrat velik strah, de bi ne padel iz tega zveličavniga stanovanja in de bi ne zgubil tolažbe, katero moja duša tu vživa. Vender me vedno terdno zaupanje podpéra, ker te svete rane so mi zmirej odperte in pripušeno mi je, se vselej vanje verniti, in za zmirej tamkej stanovati. O srečna sulica, o presrečni žebli, ki ste nam odperli to pot večniga življenja! Oh, de bi bilo meni pripušeno, biti tista srečna sulica, nikoli bi se ne bil vernil iz teh Božjih pers, ampak zdihnil bi bil: Tu je moj pokoj na večno, tu moje stanovanje na vekomaj! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Božji volji se vsega podvreči,

in Njegovi modri previdnosti se popolnoma prepustiti.

Spominek.

„V svoje roke sim te zapisal.“ (Iz. 49, 16.).

**Večerno premišljevanje za
osemindvajseti dan.**

Jezusa s križa snamejo in Ga pokopajo.

1. Jožef iz Arimateje je med tem šel od Pilata k Nikodemu, ki ga je čakal pri neki pobožni ženi, ktera je z dišavami kupčevala. Nikodem je bil veliko dišav že nakupil, mire in aloe okoli sto liber. Jožef pa je še kupil prav lepo tančico. In vse to sta na goro Kalvarijo nesla, služabniki pa so nesli lestvice, kladva, kleše, gobe, vode in še drugih potrebnih reči. Bilo je temno, oblačno, ko so na goro prišli. Žene so jokajoče križu nasproti sedele. Kasi in več vojakov je stalo, vsi spreobrnjeni, nekoliko preč boječe in spoštljivo. In začeli so v veliki žalosti in s posebnim spoštovanjem sveto ljubeznjivo delo

snemanja in pripravljali so vse potrebno k pogrebu nar svetejšiga Telesa našiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Snemanje Jezusa s križa je bilo neznano žalostno; previdno, prizanesljivo so ravnali, kakor so vedili in znali, ker sveta groza jih je obdajala, in bali so se, de bi Gospodu kakih bolečin ne napravili; presunjeni so bili od ljubezni in spoštovanja do svetiga Telesa. Vsi pričujoči so nepremakljivo gledali v Telo Gospodovo, ter so vsako premaknjenje s povzdignjenimi rokami spremljevali, s solzami in vsimi znamenji britke žalosti. Vsi pa so molčali; in tudi možje, ki so Ga snemali, so iz spoštovanja le tiho, kakor pri svetim delu, si potrebne reči dopovedovali. Kadar so se oglasili udarci kladev, s kterimi so žeblje izbijali, je Marijo in Magdaleno in vse pričujoče nova bolečina presunila, ker glas teh udarcev jih je neusmiljeniga pribijanja Jezusa opomnil, in vsi so se tresli, de bi Jezusovih zdihljejev ne slišali, ter so silno žalovali zavoljo Njegove smerti in so molčali. — Kadar so Ga sneli, so Ga možje do pasa v perte zavili, ter Ga tako položili v roke Njegove Matere, ktere je v britkosti in hrepenenji nasproti molila.

2. Presveta Devica je sedela na raz-

gernjenim plajši; Njeno desno koleno je bilo nekoliko vzdignjeno, sedela je nekoliko naslonjena. Presveta glava Jezusova je bila na Njeno vzdignjeno koleno naslonjena, in vse Telo je ležalo na razgernjenim pertu. Bolečina in ljubezen svete Matere ste bile enako velike; imela je zdaj Telo svojiga ljubeznjiviga Sina spet v naročji; vidila pa je, kako strašno je razdjano; kuševala je Njegove kervave lica, in Magdalena je s svojim obrazom na Njegovih nogah slonela. Bila je pa presveta Devica pri tem neizrečenim terpljenji z veliko serčnostjo navdana; vzela je tedej ternjevo krono z vso skerbjo in s pomočjo družih z Jezusove glave ter jo je k žebljem položila. Komaj se je še spoznalo obličje Gospodovo, tako je bilo s Kervijo in ranami razdjano. Marija je omila presveto glavo in obličje Jezusovo in je prisušeno Kri iz las z mokro gobo odmočila, in med tem omivanjem je bilo grozovito razdjanje Jezusa vedno bolj očitno, in sočutje je šlo za sočutjem, skerb za skerbjo, od rane do rane. Razdelila je tedej lase na dvoje. Potem je omila tudi druge Njegove rane in jih je očistila. Potem je vse rane maziliti jela, tudi lase je oblila. Magdalena na svojih kolenih klečeča Ji je pomagala, zlasti pa je noge

Jezusove bolj s svojimi solzami, kakor z vodo omivala in jih s svojimi lasmi brisala. Ko je presveta Devica vse rane namazila, je še na pol odperte oči Jezusove zatisnila, usta Gospodove zaperla in je sveto Telo svojiga Sina objela, svoje obličje na Njegovo položila. Potem so možje prevzeli sveto Telo, Ga v dišave zavili in s tančico ogernili. Svete žene pa so Ga vedno še jokaje in zdi-hovaje objemale in kuševale in tako britko-milo se od Njega ločile. — Ti pa, o duša moja! omivaj, mazili in obezuj rane svojiga Zveličarja v vednim premišljevanji ljubezni svojiga križaniga Jezusa, in mešaj svoje solze z Njegovo drago Kervijo; daruj Mu maziljenje hvaležnosti za toliko ljubezen in oblivaj Ga z dišavo svojih čednost in ovij Ga z vezjo popolnoma vdanosti. Imej tudi usmiljenje z Marijo, ki je, pogreznjena v morje britkosti, svojiga nar lepšiga, nar ljubeznjivšiga Sina tako razdjaniga v svoje naročje prejela, Nje-ga, ki je nekda tako milo in ljubo v Njenim naročji počival!

3. Ne deleč od Kalvarske gore je imel Jožef iz Arimateje vert, in tam nov iz skale izsekan grob, v kteriga še nihče ni bil položen. In tu sem je hotel Jožef Gospoda pokopati. Možje so tedej položili sveto Telo

na usnjate obramnice, so Ga z rujavkastim pertam pregernili, in na straneh dve nosili podložili. Nikodem in Jožef sta nesla spredej na ramah; za njima pa Abenadar in Janez. Za njimi so šle Marija, Marija Helitova, njena starji sestra, Magdalena in Marija Kleofova in druga množica pobožnih žen. Na zadnje pa so šli Kasi in vojaki. Dva vojaka sta z gorečimi baklami šla naprej, ker je bilo v grobu luči treba. Tako so šli kakih sedem minut deleč, med tihim, milim petjem psalmov po dolini do verta, kjer je bil grob. Kadar so do groba prišli, so presveto Telo na tla položili in Ga odgernili. Nikodem in Jožef sta Ga tedej nesla v grob, ki je bil nov, in od Nikodemovih služabnikov osnažen in pokajen; bil je prav lep; pri glavi je bil nekoliko širji kakor pri nogah; bil je v podobi zavitiga telesa izsekan. In tedej sta svetimu Telesu še s solzami in objemanjem svojo ljubezen skazala in šla iz groba. In tedej je šla presveta Devica v grob, se usede k glavi, ki je bila zvišana ter se jokaje nagne čez Telo svojiga otroka. Kadar je Marija grob zapustila, je še Magdalena vanj stopila; po vertu je vejic in cvetlic natergala in jih čez sveto Telo položila. Jokaje in zdihovaje je objemala Jezusove noge. Ko so pa možje

zunaj že k sklepu opominjevali, je tudi ona šla nazaj k drugim ženam. Možje so Ga tedej z rujavkastim pertam pregernili, vrata k grobu zaperli in velik kamen pred vrata zavalili.

Sveti zdihljeji.

O prežalostna Mati moja! smiliš se mi zavoljo te svoje velike bolečine, ki Te je presunila, kadar si svojiga mertviga Sina v svoje naročje prejela — pravi s. Ligvori. Ni več tako ljubeznjiv, tako lep, kakor je bil takrat, ko si Ga v Betlehemu v svojim naročji deržala; oh ne, On je kervav, Njegovo sveto Telo je vse stergano od gajžlanja, vse Njegove kosti se vidijo skoz rane. O ljubi moj Sin! si zdihnila takrat, kam Te je ljubezen pripeljala. In kadar so Ga v grob nesli, si Ga spremiti hotla, s svojimi rokami v grobu poravnala, de bi od Njega slovo jemaje svoje ljubijoče serce tam pustila. Zavoljo te velike bolečine mi sprosi, o Mati lepe ljubezni! odpušenje vsih razžaljenj, s kterimi sim svojiga toliko ljubeznjiviga Boga razžalil in ktere zdaj iz celiga serca obžalujem. Stoj mi na strani, o Marija! v vsih skušnjavah, zlasti ob moji

smertni uri, de bom po zasluženji Jezusa Kristusa in po Tvojim zasluženji zveličan in de bom nekdam s Tvojo pomočjo, po tem revnim življenji, tam v nebesih Jezusu in Tebi na večno hvalo prepeval! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Večkrat čez dan se po duhovno obhajati.

Spominek.

„Ljubim te z večno ljubeznijo.“ (Jerem. 31, 3.).

Jutranje premišljevanje za devetindvajseti dan.

Jezusov grob je zavarvan. Jezus gre pred pekel.

1. Solnce je že zašlo in sabota je nastopila. Jezusovi prijatli so se od groba preč podali. Jožefa in Nikodema so v mestu srečali Peter in Jakob veči in Jakob manjši; vsi so jokali.

Peter je bil posebno pobit in žalosten; s solzami ji je objemal, jima tožil svojo nezvestobo, in zdihoval, de ni bil pri smerti pričujoč, ter se jima je zahvalil, de sta Gospoda pokopala. Vsi pa so bili prevzeti od velike žalosti. Šli so v hišo, kjer so sveto večerjo obhajali. Sčasoma so se zbrali skorej vsi aposteljni skupaj; tudi več drugih učencev je prišlo. Svete žene pa so šle v stanovanje presvete Device Marije. V žalosti in britkosti so si marsikaj pripovedovali. Možje so druge oblačila oblekli in pri luči začeli saboto praznovati. Velika zmešnjava in žalost je bila med njimi. Tudi žene so molile pri luči.

Po noči od petka na saboto pa so se zbrali veliki duhovni in farizeji k Pilatu in so rekli: „Gospod, spomnili smo se, de je ta zapeljivec, ko je še živ bil, rekel: Čez tri dni bom vstal. Ukaži tedej grob obvarovati do tretjiga dne, de kje ne pridejo Njegovi učenci, in Ga ne ukradejo, in ne rekó ljudstvu: Od mrtvih je vstal; in poslednja zmota bo hujši od perve. Pilat pa jim je rekel: Imate stražo, pojdite, obvarujte, kakor veste.“ Dal jim je pa tudi Kasija k straži, kateri mu je vse dopovedal, kaj se mu je bilo zgodilo, ter mu je naročil, de bi tudi potem vse na tanko naznanil. Šli so še pred solnčnim vzho-

dam venkej; spremljajoči vojaki niso bili po rimsko oblečeni; bili so namreč od tempeljnovе straže. Vzeli so bakle, de bi v temni noči vse dobro vidili in grobno jamo razsvetili. Ko so se prepričali, de je Jezusovo Telo res v grobu, „so grob obdali z varhi in kamen zapečatili.“ In šli so v mesto nazaj. Straža pa je bila postavljena grobnim vratam nasproti. Pet do šest mož je bilo vedno tam.

2. Grobne vrata so bile zaperte. Kamen je bil naslonjen na nje. Telo Gospodovo pa je počivalo svetlo in blišeče med dvema angeljema, ki sta Ga molila. Tík vrat tega kameniga groba je stal Kasi nepremakljivo ves tih in voljan. Velike razsvetljenja in gnade je sprejel, tudi čudne duhovne prikazni je imel. Še le tu je bil ves spreobrnjen in popolnoma nov človek. V žalovanji, zahvaljenji in molitvi je ves dan doprinesel. Svete žene in Jezusovi prijatli so v saboto počivali po postavi, ter so bili v žalovanji in molitvi v hiši zadnje večerje, ktera je bila Nikodemova. —

3. Kadar je bil Jezus z velikim glasam svojo dušo izdihnil, je šla Njegova duša, kakor blišeči žark, spremljena od veliko angeljev, med njimi tudi Gabriel, pri s. križi v zemljo pred pekel. Njegova Božja natura pa je ostala zedinjena z Njegovo

dušo, pa tudi zedinjena ž Njegovim nas križi visečim in zdaj v grobu ležečim Telesam. Pred peklam je bil tisti kraj, kjer so duše vsih pravičnih stariga testamenta čakale Odrešenika; zakaj nobeden ni mogel v nebesa iti zavoljo Adamoviga greha, dokler ni Kristus za vse umerl. Brez nehanja so zdihovali po prihodu Mesija, de bi jih rešil te žalostne ječe in jih peljal v zveličanje Božje. Bile so tedej tukaj duše starih očakov od Adama do Abrahama in spet od Abrahama noter do Janeza Kerstnika. Bili so tukaj vsi sveti Izraelci; patriarhi, Mojzes, sodniki, kralji, preroki in vsi spredniki Jezusovi in njihovi žlahtniki do Joahima, Ane, Jožefa, Caharija, Elizabete in Janeza. Tu sem tedej je prišel Zveličar v svojim veličastvu, obdan od trume nebeških angeljev. Angelji Božji so poterjali in so odpreti veleli. Bilo je, kakor de bi klicali: Odklenite se duri, odprite se vrata, de gre noter kralj vse časti! In Jezus je stopil veličastno med nje, je govoril tem dušam ter se jim naznanil, in oné so Ga v neizrečeni radosti molile in Mu hvalno pesem zapele. Neznana radost in zveličanje je prešinilo te britke kraje milovanja. Tako je odklenil Jezus z močjo svoje Kervi peklenske vrata in razdrobil njihove pahove, in vse te

duše so veselo prepevaje se združile z Jezusovim veličastvom. Hudobni duhovi pa so uklenjeni pred Njim bežali in vergel jih je v brezdno pekla, in Luciferja tam priklenil do konca vsih časov. Bilo je tuljenje in razgrajanje obupnosti v tem svetu grozne temote.

Premisli, moja duša! kako veličasten je bil ta vhod Jezusa Kristusa, ko je, obdan od neštivilnih trum angeljev, kakor premagovavec smerti in pekla, tu sem prišel; kako veliko je bilo Njegovo veselje, ko je zagledal milijone tistih duš, ktere je odkupil s svojo drago Kervijo, in ktere je — pervence svoje zveličavne smerti peljal seboj! Kako veliko pa je bilo tudi veselje teh starih očakov, in vsih odrešenih duš, ki so bile zdaj iz te žalostne ječe rešene in zveličanja Božjiga deležne po neskončni ljubezni Jezusovi, v kateri je On sebe v smert dal; zakaj če tudi niso te duše nič tu terpele, pa vender Boga niso gledale, in to je bilo za nje nar hujši terpljenje. Poveljučuj in hvali tudi ti svojiga Zveličarja kakor premagovavca smerti in pekla, v Njegovim veličastvu, v Njegovi mogočnosti!

Sveti zdihljeji.

O neumerjoči ljubljeneec vsih duš, kako

hrepeneč si v ljubezni do njih, tako, de le en trenutek brez njih biti ne moreš! zakaj, kadar si jenjal živeti med človeškimi otroci, že si imel hrepenenje, podeliti vsim pred peklam na Te čakajočim dušam tiste dobrote, ktere si nam s svojo smertjo zaslужil. **Z** močjo svoje drage **Kervi** si odperl njih ječo, razdjal njene vrata in pahove, raztergal njih verige in vezi. **Pridi** torej, o **Gospod!** in obiši tudi mojo dušo; združi se tudi z menoj; in de boš vhod v mojo dušo zadobil, raztergaj vezi vse pregrehe in odvzemi mi vse zaderžke, ki me še vjetiga derže in me ločijo od **Tebe**; dodeli tudi meni prostost **Božjih** otrok; pojdi v mojo dušo, de **Tebe** hvali in **Tvojo** milost povelečuje na vekomaj! **Amen.**

Sklep.

Iz ljubezni do **Tebe**, o **Jezus!** sklenem za dans: **Za** uboge duše v vicah pridno moliti, in jim s tem, kolikor mogoče, pomanjšati njihovo terpljenje.

Spominek.

„Stopi doli, o presveta **Rešnja Kri**,
Reši duše iz razbeljene peči!“

(**S. Magd. Pac.**).

Večerno premišljevanje za devetindvajseti dan.

Vstajenje Gospodovo.

1. Gospod je tedej šel veličastno s temi izvoljenimi trumami, med katerimi je tudi David bil, na razne kraje svojiga življenja in terpljenja; razložil jim je vse predpodobe in spolnjenje tistih, ter jim je pokazal, koliko je storil za zveličanje ljudi. — Ko je tedej presveta Devica, po Jezusu vsa hrepeneča, v molitvi sedela, je k Nji angelj pristopil, in Ji je rekel, naj gre pred mesto, ker Gospod se bliža. In serce Marijno je bilo polno veselja. Hitro se zavije v svoj plajš, ter gre in s. ženam od svojiga pota nič ne pové. Šla je pred mesto. Bilo je na večer pred vstajenjem Gospodovim, okoli devete ure. Na enkrat obstojí in gleda vsa zamaknjena polna veseliga hrepenenja. Tedej je prišla k Marii duša Jezusova, žareča, spremljena od velike množice duš starih očakov. Rekel pa je Jezus na sveto Devico kazaje starim očakam: Marija, moja Mati! in bilo je, kakor de bi Jo objel; in potem je zginil. Presveta Devica pa je padla na kolena, kjer je Jezus bil, in je neizrečeno potolažena šla

nazaj k s. ženam, ktere so mazil in dišav pripravljale. Ni jim pravila, kaj se Ji je zgodilo; pa vsa okrepčana je bila, jih tolažila in v veri uterdovala. Tako so tedej stari očaki veselo pozdravili Mater Jezusovo, Njo visoko češeno, po kateri so že patriarhi hrepeneli, ktero so preroki prerokovali, in vsi svetniki stare zaveze z velikim hrepenenjem težko pričakovali. In če so že Judito nekđaj hvalili, ker je Holofernu glavo odsekala in tako rešila zvoljeno ljudstvo nar hujšiga sovražnika, kako so še le te trume svetnikov Marijo s hvalo in slavo častile, ker je bila tista žena, ki je kači glavo sterla, in s tem, de je Zveličarja rodila, nas vse sužnosti satanove rešila! Marija je bila od vsih teh svetnikov visoko češena in hvaljena, ker spoznali so Jo svojo prihodnjo Kraljico, kateri so bili za Jezusam nar več hvale dolžni.

2. Pri grobu Gospodovim je bilo vse mirno, vse tiho. Mende sedem vojakov je sedelo ali stalo pri grobu in tam okoli na straži. Kasi je ves dan le na nektre trenutke zapustil svoj kraj. Spet je tedej stal pri grobu v premišljevanji in je občutil notranje navdajanja. Bila je noč, in bakle so temno berlele okrog groba. Telo Gospodovo je nespremenjeno ležalo, zavito, blišeče med

angeljema, ktera sta v podobi duhovnov s čez persi križanimi rokami, kakor Kerubina na skrinji sprave, pri glavi in nogah v tihi molitvi klečala. In tedej je bilo, kakor de bi stopila skoz skalo groba duša Gospodova z vsimi odrešenimi duhovi starih očakov, in jim razkazovala razdjanje svojiga svetiga Telesa. Kazala jim je svoje rane, zaničevanja in bolečine vse na tanko. Duše so bile presunjene z neizrečenim spoštovanjem, kakor de bi se od sočutja tresle in jokale. In tako je peljal Gospod te trume svetnikov po vsim križevim potu. Vse martre, vse zaničevanje Njegovo je bilo tem dušam razodeto. In angelji so skrivnostno pobirali vse kaplje svete Kervi, ktero je Gospod v svojim terpljenji prelil.

Obiši tedej tudi ti, moja duša! v tihi žalosti svojiga v grobu počivajočiga Zveličarja. Prevdari ob kratkim, in premisli, koliko je tvoj Jezus terpel za te. Moli in jokaj z nebeškimi angelji solze sočutja in pa ljubezni. Pred vsim pa pokopaj grehe vsiga svojiga življenja, de boš nekdej tudi ti veličastno vstajenje dosegla.

3. Po saboti pa, kadar se je jutro perviga dneva v tednu napočilo, in se nebo v bledi blišobi razsvetilo, je šla duša Jezusova,

kakor velika blišoba, med dvema angeljema v vojaški podobi, spremljena od svetlih duhov, čez skalo groba, v svoje sveto Telo. Bilo je, kakor de bi se čez Telo nagnila in vanj stopila. Udje zaviti v tančice so se oživili, in svetlo, živo Telo Gospodovo, z dušo in Božjo naturo sklenjeno, je šlo iz zavitja. Polno svetlobe, polno blišobe je bilo. Gospod je imel bandero zmage v svoji roki in blišeče je stal čez skalo groba. Zemlja se strese, in angelj Gospodov v vojaško oblečen se spusti kakor blisk iz nebes k grobu, in kamen od groba odvali in se nanj usede. Bil je tolik potres, de so se bakle zmajale in je njih plamen okoli ferfral. Straža, kadar je to vidila, je popadala omamljena in je kakor mrtva sem ter tje ležala. Kasi je vidil vse polno blišobe; pa kmalo se je zavedil, stopil v grob, duri groba nekoliko odperl, zatipal prazne perte, ter je šel in vse Pilatu povedal, karkoli se je zgodilo. V tem trenutku pa, kadar je angelj k grobu se spustil, in zemlja se stresla, se je vstavši Gospod svoji Materi pokazal. Bil je neskončno lep, veličasten in blišeč; Njegovo krilo, kakor široki plajš krog Telesa ogernjeno, se je okoli Njega vilo, ter se blišalo višnjevo-bledo, kakor kadilo v solnčnim žarku. Njegove rane

so bile velike in svetle. Pokazal ji je svoje rane, in ko je pred-Nj padla, Mu kušnit noge, Jo je prijel za roko, vzdignil in zginil.

Sveti zdihljeji.

O Jezus, Ti prečastitljivi zmagovavec smerti, greha in pekla! vošim Ti srečo in zveličanje k Tvojimu častitljivimu vstajenju, in iz serca se veselim, de si smert s svojim terpljenjem premagal. Velik premagovavec smerti, moj **Odrešenik!** za kteriga je bila ta noč tako veličastna, tolaži tudi mojo žalostno dušo, in pošlji v moje serce nekoliko tistiga veselja, kteriga si ta svoj veliki dan podelil vsim stvarcem. **Kako nepopisljivo častitljiv si bil zdaj,** ki malo pred človeku skor podoben nisi bil, zdaj, kadar si izšel iz groba, kakor jutranja zarja! **Kolika čast Te je obdajala,** ko so Te vse trume angeljev, vse duše pravičnih svojiga Boga in Kralja slavile, v veseli ponižnosti molile in k Tvojimu veličastnemu vstajenju Ti srečo vošile! **Kako neznano je bilo veselje,** ktero je serce Tvoje Matere to noč občutilo, kadar si se Ji Ti v svoji ljubeznjivi prijaznosti, pa v svoji veličastni slavi prikazal in na večno obrisal Njene solze! **O Ti moj vstavši**

Jezus, tudi jest Te zdaj molim v nar veči ponižnosti, Te hvalim in častim! O moj Bog in Odrešenik, ki si v ti noči vse stvari prenovil, vstvari tudi v meni novo, pobožno serce! Dodeli, de iz svojiga grešniga življenja na novo vstanem, in de nekda pri vesoljnim vstajenji tudi častitljivo grem iz groba in Te z vsimi angelji in svetniki večno častim in slavim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsako leto kerstno obljubo ponoviti, in sicer prec pri prvem sv. Obhajilu.

Spominek.

„Glej, novo storim vse!“ (Skriv. raz. 21, 5.).

Jutranje premišljevanje za trideseti dan.

Svete žene pri grobu.

1. Z dnevam vred, takrat kadar je Gospod od mrtvih vstal, so zapustile svoje

stanovanje Magdalena, Marija Kleofova, Joana Kuza in Salome, v plajše zavite. Nesle so s pertam zakrite dišave, katerih so bile nakupile na večer v saboto, de bi Jezusa mazilile. Ena zmed njih je nesla tudi gorečo luč, vse skrito pod plajši. Tem dišavam so pridjale še cvetečih cvetlic, de bi jih potresle, in iztisnjene dišeče mazila za oblivanje; nar drajši, kar so dobiti mogle, je bilo. V veliki britkosti so hodile. Nič niso vedile od znamenj, ki so se pri grobu že godile, tudi od straže pri grobu ne, zakaj včerajšni — sabotni dan, ni bil nobeden pri grobu, in oné so bile zaklenjene in so žalovale. Skerbno so med seboj se menile: „Kdo nam bo odvalil kamen od dur groba?“ zakaj v svojim hrepenenji, Gospodovimu Telesu svojo čast skazati, se še tega kamna domislile niso; njihov namen je bil, Telo Gospodovo oblititi z narodovo vodo in drugo dišavo, cvetlice pa po Njem potrositi. Sklenile so zdaj, dišave na kamen položiti in žalovati, de bo kateri učencev prišel in jim grob odperl. Tako so šle proti vertu. Straža je še vsa omamljena sem ter tje ležala. Kamen je bil na stran odvaljen, tako de so se lahko odperle duri, ki so bile le naslonjene. Žene so se tedej vertu bližale. Kadar so stražne bakle in

okrog ležeče vojake zagledale, so se prestrašile. Magdalena pa je vse nevarnosti pozabila in je hitela na vert; Salome je šla za njó. Une dve ste bile bolj boječe in ste pred vertam ostale, in ko ste od deleč gledale, ste vidile, de je kamen od groba odvaljen. In Magdalena je z veliko britkostjo odperla duri, stermela v grob, in vidila je perte prazne in posebej zvite. Vse je bilo polno blišobe. In Magdalena teče vsa preplašena v mesto k zbranim aposteljnám in Petru, povedat, kar se je zgodilo.

2. Une žene pa so med tem serčnost zadobile in združene šle na vert. Kadar so z velikim strahom stopile v grob, sta stala dva angelja v grobu v belih, svetlih mašnih oblačilih pred njimi. Žene so se silno prestrašile, se skupaj tišale in svoj obraz z rokami zakrivale in se k tlam obračale. Angelja pa sta jim govorila in rekla: „Kaj išete živiga med mertvimi? Ni Ga tukej, temuč vstal je; spomnite se, kako vam je govoril, ko je še v Galileji bil, rekoč: Sin človekov mora ljudem, grešnikom v roke izdan in križan biti, in tretji dan od smerti vstati.“ In angelja sta zginila; sv. žene prestrašene, pa polne veselja so pregledale grob in perte, in jokaje so šle, de bi drugim

povedale. Tako je Gospod poplačal pobožnost teh s. žen za delo ljubezni, katero so Njemu skazale.

Premisli, moja duša! kakšno sveto vne-
mo so te žene imele; komaj se je dan napo-
čil, še je bilo temno, pa že jih je ljubezen
gnala do Jezusoviga groba; vse so premagale,
kar jim je protilo. Zato jih je Bog s toliko
gnado poplačal. Vzdigni se tedej, moja duša!
in zgodaj že pojdi iskat svojiga Gospoda.
Vadi svoje serce, v jutro zgodaj vstati pred
Gospoda, svojiga stvarnika, in moliti pred
Njim, svojim Bogam. Nikar ne išči tudi ti
svojiga Gospoda med mertvimi, to je, ne med
mertvimi in nečimernimi stvarmi tega sveta,
ampak v čisti, popolnoma ljubezni Božji, ktera
edina nas pripravne stori, Njega gledati v
Njegovim veličastvu.

3. Med tem je prišla Magdalena do
hiše, kjer so bili aposteljni zbrani; vsa pre-
plašena je silno poterkala. Peter in Janez
sta odperla. Magdalena je rekla: „Vzeli so
Gospoda iz groba, in ne vemo, kam so Ga
položili.“ „Tedej sta šla Peter in Janez k
grobu. Tekla pa sta oba skupej, in Janez
je Petra pretekel in je bil prvi prišel k grobu.
Janez je stal pri vratih, se je pripognil, je
skozi na pol odperte duri gledal in je vidil

rjuhe ležati; vanj pa ni šel. Pride tedej Peter, ki je šel za njim, in je šel v grob in vidil rjuhe ležati, in pert, kateri je bil na Njegovi glavi; ta ni bil zraven rjuh položen, ampak posebej v enim kraji zvit. Takrat je tedej tudi Janez šel noter in je vidil in veroval“ v vstajenje. Zdaj še le sta umela, kar je Gospod pred prerokoval in kar je pismo govorilo; pred na to nista veliko mislila. Peter je vzel rjuhe pod plajš in šla sta spet domu.

Premisli, moja duša! Ta dva učenca, Peter in Janez pomenita dve nar imenitniši čednosti, s kterima hoče Gospod biti iskan, namreč vero in ljubezen. Vera odkrije vse čednosti in gre s s. Petram naprej v grob; ljubezen gre za njó, kakor s. Janez za Petram, in kadar pride za njó, vero pomnoži, jo v spoznanji poterdi in jo popolnoma stori. V teh dveh učencih se vidi tudi dvojno življenje, ki nas k Jezusu pelja, namreč delavno in premišljevavno življenje. Delavno gre naprej, de bi nas pripravne, pobožne storilo; premišljevavno gre za njim, Kristusa posest in vživat. Prosi Boga, de ti vero razsvetli, in ljubezen užge, de zaničuješ ves strah pred ljudmi, in išeš le samo Boga, in Ga tudi najdeš, naj te Gospod vodi po potu, po kterim koli hoče.

Sveti zdihljeji.

Presladki moj Jezus! Ti si vstal, pa Ti nas nisi zapustil, ampak, ker ljubiš svoje, jih ljubiš do konca! Sam si nam rekel, de je Tvoje veselje, biti med človeškimi otroci, in zato prebivaš med nami noč in dan, kjerkoli je kaki tabernakelj, v nar svetejšim Zakramentu, v ognji svoje ljubezni in vabiš nas sam, Tebe obiskovati. Ni se nam treba straže več bati, ni nam treba skrbeti, kdo nam bo kamen odvalil, ker je Tvoje ljubezni polno serce noč in dan odperto vsacimu, kdorkoli hoče k Tebi se zateči. O moj prelubeznjivi Zveličar! zahvalim se Ti tedej za gnado, de Te smem obiskovati v tem nar svetejšim Zakramentu. Daj, de bom svoje edino veselje pri Tebi le imel, in de okusim že zdaj, kako je sladka Tvoja družba, nekdam pa se večno Tvojiga vživanja veseliti zamorem! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Če bo mogoče, vsaki dan nekoliko obiskati ta sv. Zakrament, in počastiti Marijo Devico, ali pa kaj družiga pobožniga storiti.

Spominek.

„Kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše serce.“ (Luk. 12, 34.).

Večerno premišljevanje za trideseti dan.

Jezus se prikaže s. Magdaleni in drugim s. ženam.

1. Magdalena je tedaj hitela nazaj na vert in k grobu. Ker je bila pa sama, si ni prec upala v grob, ampak je zunaj stala pri grobu. Pripognila se je, de bi skoz niže naslonjene duri pogledala v grob. Ko je svoje čez obličje omahljive lase nazaj zavihala, je vidila dva angelja v belih duhovnih oblačilih sedeti pri glavi in nogah in tedaj zasliši glas: „Žena, kaj jokaš?“ In v svoji britkosti je zavpila, zakaj vedila in mislila ni nič družiga, kakor de Gospodoviga Telesa ni več tukej: „Vzeli so mojiga Gospoda iz groba, in ne vem, kam so Ga položili.“ In to rekoč, ker družiga ni vidila, kakor perte, se je, kakor iskaje, obernila

okrog; menila je, de povsod Ga mora najti; zdelo se ji je, kakor de bi bila blizo Njega, in celo prikazen angeljev je v tem premotiti ni mogla. Bilo ji je, kakor de bi ne mislila, de so to angelji; na nič družiga misliti ni mogla, kakor le na Jezusa. Kadar se je tedej obernila, je vidila kakih deset stopinj od grobniga kamna proti jutru, med germovjem, za palmovim drevesam dolgo v belo oblečeno podobo, v mračnosti, ter je proti nji šla in zopet slišala besede: „Žena, kaj jokaš? Koga išeš?“ Ona, ker je menila, de je vertnar, Mu reče: „Gospod, ako si Ga Ti odnesel, povej mi, kam si Ga položil, in jest Ga bom vzela;“ in okoli se je ozérala, kakor bi Ga res kje imel. Jezus pa ji z navadnim glasom reče: „Marija!“ in spoznala je glas, pozabila križanja, smerti in pogreba in, od preveliciga veselja vsa sama iz sebe, Mu pade k nogam, se Ga oklene, kakor de bi ne hotla nič več se od Njega ločiti, in reče: „Rabóni, kar se pravi Učenik! Jezus pa ji reče: Nikar se me ne dotakni; zakaj nisim še šel k svojimu Očetu. Pojdi pa k Mojim bratom, in povej jim: Grem k svojimu Očetu in k vašimu Očetu, k svojimu Bogu in k vašimu Bogu.“ In tedej je Gospod zginil.

2. Premisli tu, moja duša! veliko ljubezen te s. spokornice: zraven Marije Device je povsod nar zvestejši služabnica Jezusa Kristusa. Povsod je spremila Gospoda noter do križa, in kadar je Gospod umerl, se ni mogla ločiti od Njegoviga sv. Telesa; in kterimu je v življenji noge maznila, Njemu je želela še v smerti nar večji čast skazati, Ga z nar drajšimi mazili obliti. Vedno je molila in jokala pred grobam, in ko bi je zapoved sabote ne bila zadrževala, nikakor bi ga ne bila zapustila. Kolike bolečine pa je tadaj občutila, kadar mertviga Telesa Gospodoviga ni v grobu več najdla! Kadar je Gospod na križi umerl, je imela še to tolažilo, de bo mertvimu svojo ljubezen skazovati zamogla. Zdaj pa ji je vse tolažilo odvzeto. Oh, njena ljubezen je tolika, de ne misli nič družiga, kakor le na Jezusa; od te ljubezni je tako rekoč vsa prevzeta; še na prikazen angeljev ne misli, se temu nič ne čudi, gre preč od njih, hoče in iše le Jezusa. Oh, še več! Od same ljubezni še Jezusa ne spozná; ne misli, de bi bil vstal; njeno serce je le pri pokopanim Jezusu, njen duh tako rekoč z Njim pokopan. Jezusa ima za vertnarja, in vertnarju zakliče: Gospod! Vse kaj družiga Mu odgovori, kakor jo On vpraša; meni, de

je vertnar Njegovo Telo vzel in ji bo povedal, kam Ga je položil. Ponudi se Mu, Ga vzeti, preč nesti, naj bo že kjerkoli hoče; nobeniga se ne boji, pa tudi ne ve, kam Ga nesti hoče. O prečudna ljubezen! pravi Ludovik Granaški, ki jo je vso neumno storila. Vsaka beseda, katero le zine, je nekako sveta norost; zakaj ne misli in ne vé nič družiga, kakor le Jezusa; kje je Jezus? — Ta ljubezen je bila vredna, da se ji je Jezus nar pred prikazal.

3. Tedej pa tudi Jezus ni mogel več svoje ljubezni priderževati; ni se mogel več prikrivati. Rekel je: „Marija!“ in to edino besedo je On izrekel toliko ginljivo in toliko močno ljubeznjivo, da je dušo te sv. spokornice kakor ojstra pšica prebodla. Njeno serce je bilo, kakor spremenjeno; spoznala je ta ljubeznjivi klic in glas svojiga Učenika. Nič ni mogla govoriti, njeno serce je bilo prepolno, jezik od veselja in ljubezni zaderžan, le to je zaklicati mogla: „Raboni! Učenik!“ in s tem Mu pade k nogam, se Ga oklene in Mu tako vse serce k nogam položi. „Marija!“ in spet: „Raboni!“ V teh dveh besedah je zapopadena vsa ljubezen in gnada Gospodova in pa vsa ljubezen in vdanost Njegove s. služabnice; celo tako silna je bila v svoji

ljubezni, de je želela Gospoda se okleniti, in Ga nič več ne spustiti. „Dobila sim Ga, kteriga ljubi moja duša, deržati Ga hočem in Ga nikdar spustiti;“ tako, de je Gospod se braniti mogel in je rekel: Sej nisim še šel k Očetu; sej bom še pri tebi ostal; ne boš me še zdaj že zgubila. — O prečudna ljubezen! prečudna vnema! Uči se tu od te svete spokornice, kako moraš Jezusa iskati in zavoljo Njega vse pozabiti.

Okoli ležeča straža se je spet zdramila, pobrali so se, vzeli svoje sulice in bakle in so strahama iz verta v mesto bežali. Magdalena je potem tudi druge žene poiskala ter jim pripovedovala, de je vidila Gospoda na vertu. In Magdalena je hitela spet v mesto; sv. žene pa so šle še enkrat na vert. In Jezus se je tem sv. ženam v širokim, belim oblačilu prikazal, rekoč: „Pozdravljene bodite! One pa so pristopile, in objele Njegove noge, ter Ga molile. Tedej jim reče Jezus: Nikar se ne bojte! pojdite in povejte mojim bratom, de naj gredo v Galilejo, ondi me bodo vidili.“ In tedej je zginil. Svete žene so hitele tudi v mesto, de bi zbranim učencem povedale; in tudi Magdalena je prišla in pripovedovala, de je Gospoda vidila. Učenci pa so to imeli le za izmišljenje sv. žen, dokler

nista Peter in Janez nazaj prišla, in sta tudi pravila, kar sta vidila. Kasi je bil tačas že pri Pilatu, ter mu je vse dopovedal, kar se je bilo zgodilo. Z zakrito grozo je Pilat vse to poslušal. Tudi eni od straže so že v mesto prihiteli, ter so velikim duhovnam pripovedovali, kar so vidili. Tedej so se zbrali veliki duhovni s starašini in so svèt imeli in na to vojakam veliko denarjev dajali, rekoč: „Recite, de so Njegovi učenci po noči prišli, in Ga ukradli, ko smo spali. In če bo to poglavar slišal, ga bomo mi pregovorili, in bomo naredili, de bote brez skerbi. Vojaki so vzeli denar, in so storili, kakor so bili podučeni.“ Tako tedej so ostali oslepljeni sovražniki Jezusovi oterpnjeni in terdovratni pri vsih velikih čudežih Njegoviga vstajenja. Ti pa, duša moja! veseli se Njegoviga vstajenja, ker to ti je gotova zastava tvojiga lastniga, prihodnjiga vstajenja, in pa prosi svojiga Zveličarja, de bi tudi ti enkrat z Njim vred častitljivo od smerti vstal! Amen.

Sveti zdihljeji.

O velika spokornica, sveta Magdalena! kako nas osramoti tvoja goreča ljubezen do Jezusa, s katero si povsod spremljevala

svojiga Gospoda, in kadar si menila, de si Ga zgubila, si Ga še vedno iskala. Od takrat, kadar si noge svojiga Učenika kušnila, in s svojimi solzami močila in si iz Njegovih ust zaslišala ljubeznjive besede: „Tvoji grehi so ti odpušeni!“ nisi svojiga Zveličarja nič več zapustila, ter si Mu vse svoje serce darovala. Od tistiga srečniga trenutka svojiga spreobrnjenja nisi na svetu nič družiga pozelela, kakor le Jezusa, nisi nič družiga ljubila, kakor le Njega. Povsod si spremljevala svojiga Gospoda; celo, kadar Ga je vse zapustilo, Ga tvoje zvesto serce ni zapustilo; na goro Kalvarijo, do smerti si Ga spremila, in kadar je Gospod že zamerl, te je ljubezen vezala še na Njegov grob. O ti, zraven Marije, nar zvestejši služabnica in ljubljénica Jezusova! ti si ogledalo vsim Jezusa ljubijočim dušam. Nič te ni moglo odtergati od tvojiga Jezusa, in zato si tudi zaslužila toliko ljubezen od svojiga Jezusa. Zato te je zaklical Gospod s tvojim lastnim imenom, v znamenje, de te pozná in te serčno ljubi. On, ki je z edino besedo nebo in zemljo vstvaril, je spremenil tudi z edino besedo tvojo žalost v veselje, te je napolnil z obilnostjo svoje ljubezni, ter se ti je, kteriga si mertviga

v grobu iskala, v vsi svoji lepoti in slavi dal v večno posestvo. O koliko veselje te je pri ti edini besedi prešnilo! Od preveliciga veselja nisi vedila rêči nič družiga, kakor le: „Raboni!“ O Učenik nebes ino zemlje, Učenik moje duše, Učenik krotkih in ponižnih in vsih ljubijočih serc! Oh, prosi, sv. Magdalena! tudi zame, de tudi jest ljubim svojiga Gospoda Jezusa čez vse, de spremim svojiga Gospoda v britkosti in terpljenji noter do križa, de vedno objokujem Njegovo britko terpljenje in smert, in Ga nikdar več ne zapustim, de, kadar se bo tudi meni v dan sodbe prikazal, tudi mene za svojiga spozna, me po imenu pokliče in se mi daruje v večno posestvo! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan Boga za stanoovitnost prositi, in svojimu Jezusu tudi v terpljenji in britkosti noter do smerti zvest biti.

Spominek.

„Bodi zvest do smerti, in ti bom dal krono življenja.“ (Skriv. raz. 2, 10.).

Jutranje premišljevanje za edenintrideseti dan.

Molitve k terpečimu Jezusu.

Končano je premišljevanje britkiga terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, Gospoda našiga. Kaj, o duša moja! hočemo še storiti? kaj družiga, kakor moliti k Njemu, ki je sam sebe za nas v smert dal? Kaj družiga, kakor moliti Njega, ki je naš Bog, pa nam je na tako vižo svojo neskončno ljubezen pokazati hotel? Torej zdihni, o duša moja! iz dna svojiga serca s s. Brigito:

1. Jezusovo terpljenje na Oljski gori do kronanja s ternjem.

O Jezus! Ti večna sladkost vsih, ki Te ljubijo, Ti prijatelj in Zveličar vsih grešnikov! spomni se neznane britkosti, ktero si občutil, kadar se je približal čas

Tvojiga zveličanskiga terpljenja, katero je bilo v Tvojim Božjim serci že od vekomaj sklenjeno; kadar si svojim učencem noge umival, jim svoje Telo in svojo Kri v hrano podal, jih milo tolažil, in katero si potem v polnosti svoje žalosti sam očitno spoznal, rekoč: Moja duša je žalostna do smerti! Spomni se britkost in težav, ktere si občutil pred britko smertjo na križi, kadar si po trikratni molitvi in kervavim potu od svojiga učenca bil izdan, od svojiga ljudstva vjet, krivo tožen, od svojih sodnikov krivično obsojen, v izvoljenim mestu, ob posvečenim času, nedolžno pogubljen, svojih oblačil obropan, s pestmi bit, na steber privezan, gajžlan, s ternjem kronan in z brezštevili drugimi nespodobnostmi zaničevan. V spominu tega britkiga terpljenja, mi dodeli, o Gospod, moj Bog! pravo kesanje, vredno zadostenje in odpušnje vsih mojih grehov! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

2. Jezus zaničevan.

O Jezus, Ti veselje angeljev, Ti zapopadek vse radosti! spomni se žalosti in groze, ki si jo občutil, kadar so Te vsi Tvoji sovražniki, kakor rjoveči levi

obdali, s pestmi bili in Te nesramno zapljevali! Zavoljo teh britkost in nespodobnih besedi, s katerimi so Te Tvoji sovražniki zaničevali, me reši, o Gospod! vsih mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, in me pod svojim varstvom pripelji v večno življenje! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

3. Jezusa na križ perbijajo.

O Jezus! Ti stvarnik sveta, ki v svoji neskončnosti nebo in zemljo obsegaš! spomni se britkih bolečin, ktere si terpel, kadar so grozoviti tolovaji Tvoje s. roke in noge z debelimi žebli prebadali in perbijali na križ, kadar so — bolečino na bolečino — Tvoje s. ude po širokosti in dolgosti križa neusmiljeno nategovali, de so iz svojih členkov stopili. V spominu tega britkiga terpljenja na križi Te prosim, dodeli mi sveti strah in ljubezen do svojiga imena! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

4. Jezus moli za svoje sovražnike.

O Jezus, Ti nebeški zdravnik! spomni se smertne slabosti, bolečin, ktere si, po-

vzdignjen na lesu križa, v vsih svojih ranjenih in razdjanih udih občutil, tako, da ni bilo bolečine Tvoji enake, in od glave do nog nič zdraviga na Tebi; in kadar si, vender vsih teh britkost pozabljevši, milo prosil za svoje sovražnike in si molil: „Oče! odpusti jim; sej ne vedo, kaj delajo!“ Po tem svojim usmiljenji mi dodeli, da mi bo spomin tega Tvojiga britkiga terpljenja v popolnoma odpušnje mojih grehov! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

5. Milost Jezusova do spokornih grešnikov.

O Jezus, Ti ogledalo večne svetlosti! spomni se tiste britkosti, ktera je težila Tvoje serce, kadar si v luči svoje vsigavidijoče modrosti sicer vidil srečno prihodnost izvoljenih, kateri v zasluženji Tvojiga terpljenja svoje zveličanje najdejo; pa si tudi vidil pogubljenje toliko hudobnih, kateri bodo z lastnim zadolženjem pahnjeni v večno pogubljenje. Po nezapopadljivi velikosti Tvojiga usmiljenja, v katerim Ti z nami grešniki toliko boleče sočutje imaš, in ktero si skazal razbojniku zraven sebe, rekoč: „Še dans boš z Me-

noj v paradižu,“ Te prosim, skaži tudi meni usmiljenje v uri moje smerti! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

6. Testament Kristusov na križi.

O Jezus, Ti kralj in prijatelj vsih duš, ki si edini vse ljubezni in vsiga hrepenenja vreden! spomni se tiste britkosti, katero si občutil, kadar si nag in reven, zapuščen od vsih svojih prijatlov, visel na križi in nisi imel družiga tolažnika, kakor le svojo ljubeznjivo Mater, ktera je v britkosti svoje duše s s. zvestobo stala na Tvoji strani, in katero si izročil svojemu učencu, kakor si tudi učenca za sebe Nji dal v sina, rekoč: „Žena, glej, Tvoj sin!“ in učencu: „Glej, Tvoja Mati!“ Pri meči bolečin, kateri je takrat Njeno dušo presunil, Te prosim, o predobrotljivi Jezus! dodeli mi v vsih britkostih telesa in duše, nar bolj pa v smertni uri, svojo neskončno milost in svojo tolažbo! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

7. Jezusova žeja.

O Jezus! Ti studenec nezmérne dobrote! ki si z nar večjim zaželenjem zdih-

nil na križi: „Žejin sim!“ namreč žejin zveličanja človeških otrok; užgi v naših sercih hrepenenje po spolnovanji prave čednosti in sežgi v nas popolnoma vso požljivost naših počutkov, vse hudo nag-njenje, in vso žejo po posvetni nečimer-nosti! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

8. Jezusova pijača.

O Jezus, Ti vsa sladkost svetá in radostno veselje Tebi vdanim dušam! po grenkosti jesiha in želča, kteriga si za me pokusil, mi dodeli, de Te vredno prejmem v smertni uri v zveličanje in tolažbo svoje duše! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

9. Jezusov zdihljej na križi.

O Bog, Ti kraljeva moč in veselje duhá! spomni se britkosti in težave, ktero si terpel, kadar si pri približanji svoje britke smerti in v neizrečenim zapušenji vse tolažbe glasno zaklical: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ V ti britkosti vidniga zapušenja, s ktero si nas večniga zaverženja odrešil, Te prosim,

Gospod, naš Bog! de me v mojih težavah nikoli ne zapusti! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

10. Jezusove velike rane.

O Jezus, začetek in konec, moč in življenje! spomni se, de si bil od glave do nog za nas v morje terpljenja ves pogreznjen. Po velikosti in globočini svojih neštivilnih ran me v grehe pogreznjeniga uči, v pravi pokoršini in ljubezni spolnovati Tvoje zapovedi! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

11. Jezusove globoke rane.

O Jezus, Ti brezdno neskončne milosti! zavoljo globočine Tvojih ran, ki so mozeg Tvojih kosti presunile, Te prosim, potegni me iz brezdna mojih pregreh in skrij mojo dušo v svoje s. rane pred obličjem svojiga kaznovavniga serda, de ne padem v roke Tvoje pravice! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

12. Jezusove kervaveče rane.

O Jezus, Ti žareča podoba resnice, znamnje edinosti in vez ljubezni! spomni se neštivilnih ran, ktere so vse Tvoje Telo pokrivalo, in Ga s Tvojo nar sve-

tejši Kervijo oblile, spomni se nezapopadljiviga terpljenja, ktero si v tem svojim nar svetejšim Telesu za nas prestal. Kaj bi bil še hotel storiti za nas, de bi ne bil že storil? Prosim Te, o predobrotljivi Jezus! zapiši s svojo drago Kervijo vse te rane v moje serce, de vedno prebiram v tistim Tvoje rane in Tvojo smert in v zvesti hvaležnosti do konca stanoviten ostanem! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

13. Jezusova zadnja britkost.

O Jezus, Ti neumerjoči, nepremakljivi kralj! spomni se bolečin, ktere si preterpel, kadar so Te vse moči Tvojiga Telesa popolnoma zapustile in si z nagnjeno glavo rekel: „Dokončano je!“ Po ti svoji smertni britkosti se usmili tudi mene v moji zadnji uri, ko bo poterta moja duša! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

14. Jezusovo ločenje.

O Jezus, Ti Edinorojeni nebeškiga Očeta, Ti bitje Njegovo! spomni se serčne vdanosti, s ktero si Očetu izročil svojo dušo, kadar si rekel: „Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!“ in kadar si tako z

razdjanim telesam, z razpočenim srcem svojo milost čez nas dopolnil in svojo dušo izdihnil. Po ti dragi smerti Te prosim, o kralj vsih svetnikov! pokrepčuj me v boji s satanam, s svetam in mesam, de svetu odmerjem, le Tebi živim in de z milo ljubeznijo sprejmeš poslednjič mojo dušo, kadar bo po uri ločenja iz tega popotvanja nazaj se k Tebi podala! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

15. Prelivanje zadnje Jezusove Kervi.

O Jezus, Ti prava in rodovitna vinska terta, v katero smo vcepljeni vsi, spomni se svoje prebogato prelite Kervi, katero si Ti, enako stisnjenimu grojzdu, prelil, kadar si iz svoje s sulico prebodene strani Kri in vodo obilno točiti hotel, tako, de celo kapljica Kervi v Tebi ni ostala, in kadar je Tvoje nar svetejši Telo, kakor šopek mire suho, visoko na križi viselo. V tem prelivanju svoje nar drajši Kervi uterdi mojo dušo v njenim smertnim boji in pripusti jo k sebi čisto vsiga madeža! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Sklepna molitev.

Sprejmi, o Jezus! te moje molitve v tisti preveličastni ljubezni, s katero si vse rane svojiga nar svetejšiga Telesa za nas prestal; usmili se mene, in vsih z grehi obloženih, in dodeli vsim vernim dušam — živim in mrtvim — gnado, odpusenje in večno življenje! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! sklenem za dans: Jest hočem vse svoje življenje premišljevat Tvoje terpljenje.

Spominek.

Jezus je za me na križi umerl.

Večerno premišljevanje za edenintrideseti dan.

Molitve k žalostni Materi Božji.

Oberni se, o duša moja! zdaj tudi še enkrat k Marii, Materi Gospodovi! premisli neznane bolečine, ktere je Ona zavoljo britkiga terpljenja svojiga Božjiga Sina občutila in spomni se, de tudi Ona je vse to iz lju-

bezni do tebe terpeti hotla. Imej usmiljenje z žalostno Materjo Božjo in zdihni iz dna svojiga serca k Nji s s. Alfonzom Ligvorijem:

O Marija, Mati moja!

Naj me vžali žalost Tvoja

V smerti Tvojiga Sinú!

Perva žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo perviga meča žalosti, kateri Te je presunil, kadar so Ti bile po Simeonu pred oči postavljene vse krivice, od hudobnih ljudi Tvojimu ljubimu Sinu storjene, ktere si že iz s. pisma vedila, ker Ti je bilo tudi znano, de bo pred Tvojimi očmi na lesu križa obešen, vso Kri prelil, in od vsih zapušen umerl, in de ne boš mogla obvarovati Ga, ali Mu pomagati.

Zavoljo tega britkiga spomina, kateri je toliko let Tvoje serce žalil, Te prosim, o moja Kraljica! zadobi mi gnado, de bom terpljenje Jezusovo in Tvojo žalost v življenji in v smerti vedno v svojim serci vtisnjeno imel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja!

Naj me vžali žalost Tvoja

V smerti Tvojiga Sinú!

Druga žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo družiga meča žalosti, kateri Te je presunil, kadar si vidila svojiga nedolžniga Sina, komej rojeniga, od tistih ljudi preganjaniga, zavoljo katerih je bil na ta svet prišel; zakaj po noči si mogla takrat vstati in skrivaj bežati v Egipt.

Zavoljo tolikiga terpljenja, kteriga si mogla, še slaba deklica, s svojim pregnanim Detetam na dolgi in truda polni poti skozi puste in težavne dežele, in med prebivanjem v Egiptu prestati, kjer si neznana in ptuja, uboga in zaničevana živela, Te prosim, moja preljuba Gospa! zadobi mi gnado, s Teboj vred voljno terpeti do smerti vse težave tega revniga življenja, de bom na unim svetu odšel večnimu terpljenju in peklu, kteriga sim zaslužil.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja!

Naj me vžali žalost Tvoja

V smerti Tvojiga Sinú!

Tretja žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežal-

lostna Mati Marija! zavoljo tretjiga meča žalosti, kateri Te je presunil, kadar si svojiga ljubiga Sina Jezusa zgubila, kateri je bil tri dni v Jeruzalemu od Tebe odločen. Takrat, o moja Kraljica! kadar nisi vidila pri sebi svojiga Ljubiga, in nisi vedila, zakaj Te je zapustil, mislim, de tiste noči nisi imela pokoja, in nisi družiga delala, kakor zdihovala po Njem, ki je bil vsa Tvoja blagost.

Zavoljo Tvojiga zdihovanja tiste tri, za Tebe predolge in prebritke dni Te prosim, zadobi mi gnado, de nikoli ne zgubim svojiga Boga, de vedno z Bogam sklenjen živim, in z Njim sklenjen smertno uro ta svet zapustim.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Četerta žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežalostna Mati Marija, zavoljo četertiga meča žalosti, kateri Te je presunil, kadar si vidila svojiga ljubiga Sina v smert obsojeniga, z vervmi in verigami zvezaniga, s Kervijo in ranami pokritiga, s ternjem kronaniga, podati se po poti pod težkim križem, kteriga je nesel na ranjenih ramah,

in kakor nedolžno Jagnje iti v smert iz ljubezni do nas. Tvoje oči so se vjele ž Njegovimi, in Vajni pogledi so bili ravno toliko grozovitnih mečev, s katerimi sta ranila svoji ljubezni polni serci.

Zavoljo te velike žalosti Te prosim, zadôbi mi gnado, de bom ves v voljo svojiga Boga vdan živel; de bom z veseljem svoj križ z Jezusam vred noter do zadnjiga zdihljeja svojiga življenja nosil.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Peta žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo petiga meča žalosti, kateri Te je presunil, kadar si bila na gori Kalvarii, in si vidila pred svojimi očmi svojiga ljubiga Sina Jezusa umirati, v takih bolečinah in v takim zaničevanji, na terdi postelji križa, in Mu nisi mogla tudi nar manjšiga polajšanja dati, kakoršno se tudi nar večjim hudodelnikom ne odreče.

Zavoljo smertne britkosti, katero si, ljubeznjiva Mati! s svojim umirajočim Sinom vred terpela, in zavoljo žalosti, katero si občutila, kadar je zadnjikrat s križa

s Teboj govoril, se s Teboj poslovil, in je s sv. Janezam nas vse Tebi v sinove izročil, kadar si Ga vidila stanovitna svojo glavo nagniti in umreti, Te prosim, zadôbi mi gnado od svojiga križaniga Ljubiga, de bom živel in umerl križan vsim rečem tega sveta, de bom živel samimu Bogu vse svoje žive dni, in tako kdaj pridem v nebesa Ga vživat in gledat od obličja do obličja.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Šesta žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo šestiga meča žalosti, kateri Te je presunil, kadar si vidila skoz in skoz prebodeno serce svojiga že mertviga Sinú, kateri je umerl za nehvaležne, ki še po Njegovi smerti niso bili nasiteni, Ga terpinčiti.

Zavoljo te grozovite žalosti, ktero si Ti občutila, Te prosim, zadobi mi gnado, de prebivam v serci Jezusovim, za mene prebodenim in odpertim; v tistim serci, ktero je lepo stanovanje ljubezni, kjer prebivajo vse duše, ktere Boga ljubijo, in kjer, dokler bom živel, ne bom družiga

misllil in ne družiga ljubil, kakor Boga.
O presveta Devica! to **Ti** lahko storiš, —
 od **Tebe** to upam.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Sedma žalost.

Usmiljenje imam s Teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo sedmiga meča žalosti, kateri **Te** je presunil, kadar si vidila v svojim naročji svojiga **Sinú** že mertviga, ne več lepiga in ljubeznjiviga, kakoršniga si kdaj imela v Betlehemskim hlevu, ampak kervaviga, blediga, vsiga raztepeniga, de se **Mu** gole kosti vidijo. **Sin**, si rekla takrat, **Sin**, kako deleč **Te** je ljubezen pripravila! In kadar so **Ga** v grob nesli, si **Ga** hotla tudi **Ti** spremiti, in s svojimi lastnimi rokami pomagati, **Ga** v grob poravnati, de si zadnjič, kadar si se od **Njega** poslovila, pustila v grobu pri **Sinu** svoje ljubezni polno serce.

Zavoljo tolike žalosti svoje lepe duše mi zadobi, o Mati lepe ljubezni! odpušenje mojih grehov, s katerimi sim svojiga ljubiga Jezusa razžalil, zavoljo katerih mi je žal iz celiga serca. **Ti** me varuj v skušnjavah, **Ti** mi na strani stoj mojo zadnjo

uro, de bom zveličan po zasluženji Jezusovim in Tvojim, in de pridem kdaj s Tvojo pomočjo po tem revnim življenji prepevat v nebesa čast Jezusovo in Tvojo na vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Prosi za nas, prežalostna Devica,
De vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

Bog, v kteriga terpljenji je po prerokovanji Simeonovim presladko dušo častite Device in Matere Marije meč žalosti presunil, dodeli milostljivo, de, ki Njene žalosti s častitim spominam obhajamo, srečni sad Tvojiga terpljenja dosežemo; kateri živš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti s. Duha Bog vekomaj! Amen.

Benedikt XIII. je dodelil tistim, kateri te molitve ob petkih in v velikim postu opravijo, 200 dni, druge dni pa 100 dni odpustika za vsak Oče naš in Češena si Marija. Kteri jih opravlja skoz celi mesec, zadobi popolnoma odpustik tisti dan, ko se spové, vredno obhaja, in po namenu katoliške cerkve moli.

III. DEL

Pobožne opravila

v

počešenje nar svetejšiga terpljenja
in smerti

našiga Gospoda

JEZUSA KRISTUSA.

Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

(S. cerkev.)

I.

Jutranje molitve

v čast Jezusoviga terpljenja.

Kadar se zbudiš, se prekrižaj in reci:

MIoj križani Jezus! bodi v mojih +
mislih, v mojih + besedah in v mojim +
djanji! Amen.

V imenu svojiga križaniga Gospoda
Jezusa Kristusa vstanem, kateri me je od-
rešil s svojo drago Kervijo; On naj me
varuje vsiga hudiga na duši in na telesi;
On naj mi dodeli, kar me uterditi, okrep-
čati zamore v dobrim za večno življenje!
Amen.

K presveti Trojici.

K Bogu Očetu.

Oče nebeški! proti Tebi povzdignem
svoje serce in svojo dušo, ter Ti darujem
v prijetni jutranji dar Jezusa križaniga s po-

nižno prošnjo: **Oče nebeški!** usmili se mene po terpljenji in zavoljo drago prelite **Kervi Jezusa Kristusa, Sinu Tvojiga!**

Padem pred Tvoje Božje veličastvo ter molim **Tvoje** neskončno bitje s ponižnim srcem, slavim in hvalim **Te**, de si mi spet iz gole ljubezni en dan v moje zveličanje dodelil. Spoznam, de si me le v svojo službo vstvaril in tudi dozda ohranil, ter vem, de sim dolžan, **Tebi** služiti in vse svoje moči v **Tvojo** čast obračati. **De Ti** torej svojo vdanost pokažem, **Ti** darujem z nar svetejšim srcem **Jezusovim** tudi svoje serce, in ponižno **Te** prosim, očisti ga, razsvetli ga in vnemi ga z gorečimi željami, **Tebe** ljubiti! **Amen.**

K Bogu Sinu.

Častim in molim **Te**, o moj križani **Jezus!** in serčno se **Ti** zahvalim, de si za nas na svetim križi umerl, ter si nas s svojim britkim terpljenjem in s svojo drago **Kervijo** odrešil. **Te** hvaliti za to veliko dobroto, želim **Ti** dans zvesto služiti, in vse svoje djanje in nehanje v čast **Tvojiga** britkiga terpljenja in **Tvoje** drage **Kervi** obrniti. In ker si v svojim britkim terpljenji vse svoje ude neznanim britkostim

prepustil v zadobljenje mojiga zveličanja, zato želim tudi jest, vse svoje dušne in telesne moči, dans in vse svoje življenje, v Tvojo službo, v čast Tvojiga britkiga terpljenja in Tvoje drage Kervi oberniti in z vsim gibanjem svojih udov Tebi zato večno hvalo in slavo dajati! Amen.

K Bogu s. Duhu.

Molim Te in Te častim, o sveti Duh! svojiga vsigamogočniga Gospoda in Boga, in hvalim in slavim Te za ta novi dan. Dodeli mi, de ta dan prav obernem s pobožnim češenjem britkiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa! Amen.

Dober namen.

O preljubeznjivi moj Bog! spoznam pred Teboj in vsimi trumami nebeških duhov, de dans spet resnobno želim, Tebi služiti, in z vsim svojim djanjem Tebi sosebno dopasti. S tistim namenam, s kterim je Kristus in so vsi svetniki svoje dela opravljali, s tistim namenam želim tudi jest vse svoje dušne in telesne dela opraviti, in s tem zlasti Tebi dopasti. Svoje misli, besede in djanja zedinim z

vsimi mislimi, besedami in djanjem Jezusa Kristusa in vsih Tvojih svetnikov, de Ti s tem skažem toliko dopadajenje, kakor so ga oni Tebi kdaj skazali. Tudi želim vsih sv. odpustikov dans deležen biti, ktere koli zadobiti zamorem, ter Ti vse, kar koli bom dans mislil, govoril in delal, darujem v Tvoje večji počeseenje, v zveličanje svoje duše, in v tolažbo revnih duš v vicah. O dobrotljivi Bog! sprejmi milostno mojo voljo, moje želje, in dodeli mi gnado, de Te v Jezusu in z Jezusam vedno serčnejši ljubim in častim! Amen.

Zaveza z Jezusam.

O Jezus, Ti zvesti Odrešenik! ker Ti zlasti dopade preišljevanje Tvojiga britkiga terpljenja in Tvoje drage Kervi, zato si naprejevzamem in sklenem, dans večkrat se zmisliti na to Tvoje britko terpljenje in Tvojo drago Kri in vse svoje djanje in nehanje hočem v počeseenje taistiga oberniti. Kolikorkrat torej se bom dans k nebu ozerl, Te hočem slaviti in častiti, ker si Ti v mojim terpljenji tolikrat proti nebu se ozerl in na pomoč klical svojiga nebeškiga Očeta.

Kadarkoli bom mignil s svojo roko, naj bo to že hvala za Tvoje zaničevanja, ktere si v svojim terpljenji prestal, in kadarkoli se prestopim, naj bo vse storjeno in vnovič darovano v čast Tvojih kervavih stopinj, ktere si storil za nas vse v svojim s. terpljenji.

Vse moje misli, besede in djanja naj Tebi hvalo in čast dajejo za britkosti, ktere je občutilo Tvoje sveto serce, in za vse smertne bolečine, ktere si imel v svojim terpljenji, in pa tudi za vse svete kaplje Tvoje drage Kervi, ktere si takrat za nas prelil. Naj, o Jezus! velja ta zaveza med menoj in Teboj in sprejmi jo tako, kakor de bi jo ponovil vsaki trenutek, in kakor de bi vse svoje djanje le iz tega namena opravljal; zakaj to je moje resnobno hrepenenje in poželenje, v katerim do konca stanoviten biti hočem, namreč de z vsimi migljeji svoje duše in svojiga telesa neskončno čast skazujem Tvojimu britkimu terpljenju in Tvoji dragi Kervi! Amen.

K Marii Devici, k angeljem in svetnikom.

O Marija, Mati našiga Odrešenika! prosim Te v tisti ljubezni in zvestobi, s katero je Jezus, Tvoj ljubi Sin, na s. križi Tebi svojiga ljubiga učenca Janeza izročil, vzemi milostivo tudi mene v svoje Materno varstvo in brambo in varuj mojo z drago Kervijo Jezusa Kristusa odkupljeno dušo večniga pogubljenja. Amen.

O moj s. angelj varh! prosim Te pri službi in dobrotah, ktere si mi že skazal, varuj me poti pogubljenja, in vodi me po poti čednosti v večno življenje, de veličastniga in večniga sadu britkiga terpljenja in križa Jezusa Kristusa deležen postanem. Amen.

O sveti pomočniki in izvoljeni prijatli Božji vsi skupaj! ljubite in hvalite, častite in slavite za me nebeškiga Očeta, ki me je vstvaril, Sina, ki me je odrešil, in s. Duha, ki me je posvetil! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Verujem.

Jezusova smert in pa Marijne bolečine,
Naj nikdar, nikoli iz mojiga serca ne zgine! Amen.

II.

Večerne molitve.

v čast Jezusoviga terpljenja.

K presveti Trojici.

Pred Tebe, o presveta Trojica, poklekнем, in povzdignem svojo dušo proti Tebi v nebo. Za vse dobre, te, ki sim dans od Tvoje Božje dobrote sprejel, naj Ti bo večna hvala in zahvala in Tvoja očetovska skerb in dobrota naj bo hvaljena in zahvaljena vekomaj, ker si me spet dans obvaroval veliko pregreh in nadlog! Ker Te pa jest vredno zato zahvaliti ne premorem, naj Te hvalijo in časté zato vsi kori angeljev, vse trume nebeških duhov.

Kar sim dobriga storil čez dan, Ti darujem zdaj v nar svetejšim serci in z ravno tem nar svetejšim srcem Jezusa Kristusa, in z vsim zasluženjem Njegove drage Kervi, de bi tako vse, karkoli sim dans storil ali preterpel, bilo v povikšanje Tvoje časti. Spet se izročim v Tvojo oče-

tovsko skerb, v Tvoje Božje varstvo, de mi sovražnik nocojšnjo noč na duši in na telesi nič škodovati ne more, temuč de v Božjim naročji Jezusa in v Njega svetih ranah k Tvoji časti mirno počivati zamo-rem. Amen.

Spraševanje vesti.

1. Ali sim današnji dan v Bogu in z Bogom začel? sim svojo voljo, svoje misli, svoje sklepe na Boga obračal?

2. Ali sim ob pravim času vstal, se spodobno zadržal?

3. Sim si prizadeval, kar sim vstal, svoje misli in serce zbrano ohraniti?

4. S kakšno pobožnostjo, s kakšnim spoštovanjem sim svojo jutranjo molitev opravil?

5. Ali sim pobožno premišljevanje opravil? Kako sim se k temu pripravljaj? kako tisto dognal? Kakšen prid mi je to premišljevanje za moje navadno življenje?

6. S kakšno pobožnostjo za veliko skrivnost, s kakšno vnemo za zveličanje svoje in drugih, živih in mertvih, sim bil pri s. maši?

7. Ali sim med delam kdaj svoje serce k Bogu povzdignil? večkrat terpljenja Kristusoviga se spomnil? večkrat na v zadnjim

premišljevanji zvoljeni spominek se zmisli? Ali pa sim v nepotrebnih mislih, besedah ali v dolgim tratenji za zveličanje svoje duše tako dragi čas zapravljal?

8. Ali sim se čez dan storjenih sklepov spomnil, ali pa jih pozabil?

9. Ali sim imel v družini potrebno pazljivost nase, na svoje poglede, poslušanje, govorjenje in djanje?

10. Sim komu priložnost v kaki greh dal? kateriga z besedo ali djanjem razžalil? s hinavšino ali lažjo čast svojiga bližnjiga oskrnil? od družih nepotrebnost govoral? Sim v nejevoljo zabredel? sim v jezi ali serdu nekeršansko, nekrotko, sovražno se zaderžal?

11. Sim si kej v jedi pritergal? pred jedjo in po jedi svojo molitev pobožno opravil? Sim se vse nevošljivosti ali lakomnosti ogibal?

12. Ali sim nečimerne, nespodobne, s. vero zaničljive, napuhnjene, lakomne, nečiste, nevošljive, jezne ali druge pregrešne misli radovoljno pasel? ali celo take pogovore imel?

Kes in žalost.

O moj križani Jezus! v britkosti svojiga serca padem pred Tvoj s. križ na

kolena, in z žalostjo se obtožim, de sim Ti dans tako slabo služil in Te spet s tolikimi grehi razžalil. Sicer sim v jutro za terdno in resnobno sklenil, se skerbno varovati vsaciga greha, pa sim svoj sklep spet velikrat prelomil, ter sim Tebe, svojiga ljubeznjiviga Boga in Gospoda, s svojimi grehi tolikrat razserdil. Odpusti mi pa, o Jezus! oh, odpusti mi vse moje grehe, in zbriši s svojo drago Kervijo vse madeže moje duše. Prosim Te, zavoljo te Tvoje drage Kervi, in zavoljo Tvojih težav in britkost, ktere si v svojim britkim terpljenji, zlasti na s. križi prestal, prosim Te, potolaži pravični serd svojiga nebeškiga Očeta in dodeli mi gna-do, de Ti zanaprej bolj zvesto služim in v Tvoji Božji ljubezni vsaki dan močnej prihajam! Amen.

K Materi Božji.

Preljubeznjiva Devica Marija, opomnim Te tistih britkih noči, tistiga britkiga časa, kadar si bila Ti brez svojiga Sina v britkosti svojiga serca. Zavoljo vsih solzá, ktere si tiste noči in tisti čas pretočila, zavoljo vsih zdihljejev, kteri so tačas iz Tvojih ust in iz Tvojiga serca

prišli, Te prosim, dodeli mi, de nocojšnjo noč prebim v počešenje britkiga terpljenja Tvojiga Božjiga Sinu in Tvojiga serčniga sočutja. Zedinim vse svoje dihljeje s Tvojimi žalostnimi zdihljeji in vse udarce svojiga serca z britkostjo Tvojiga serca, ter Te prosim, daruj Ti to vse svojimu križanemu Sinu v počešenje Njegoviga britkiga terpljenja in Njegove drage Kervi, in v zahvalo za vse dobrote, ktere nam je ravno s tem terpljenjem skazal. Amen.

K s. angelju varhu.

Pozdravim te, jest nevredni Tvoj rejenec, o moj ljubi angelj varh! ter te zahvalim za vso ljubezen in zvestobo, ktero si mi današnji dan in vse moje življenje že skazal. O ljubi moj sveti angelj! zavoljo britkosti našiga Gospoda Jezusa Kristusa mi odpusti, kar sim tebe in pred vsimi drugimi Boga, našiga Gospoda, tolikrat razžalil; oh, zadobi mi gnado, de svoje pregrešno življenje poboljšam! Obvaruj me nocojšnjo noč vsiga zalezovanja hudobniga duha in nagle, neprevide ne smerti! Stori, de bodo vsi moji dihljeji in udarci mojiga serca le hvala in

zahvala za bitko terpljenje in smert Jezusa Kristusa, Gospoda našiga. Amen.

Večerni namen.

Gospod Jezus Kristus! v počešenje Tvojiga bitkiga terpljenja, ktero si na terdim lesu s. križa preterpel, se hočem k pokoju podati in v misli Tvoje bolečin polne smerti zaspati. Oh, kako terdo posteljo, kako oistro blazino si Ti imel, kadar si visel s svojim ranjenim telesam na terdim lesu sv. križa, in s svojo blago glavo slonel na ternjevi kroni! In ko si tri ure v teh neznanih bolečinah visel, si zdihnil z nagnjeno glavo svojo dušo in zaspal v spanji bitke smerti. Zavoljo tega Svojiga nar bitkejšiga spanja mi dodeli, de bo moje spanje v Tvoje počešenje, in de me hudobni duh nikakor zapeljati ne bo mogel. Kakor je s. Janez svojo glavo na Tvoje svete persi naslonil in na njih počival; tako položim tudi jest svojo grešno glavo na Tvoje svete persi in svoje usta na Tvojo odperto serčno rano, de bi Tvoja nar sladkejši ljubezen šla v moje grešno serce! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Verujem.

Zdaj pokropi sebe in svojo posteljo z žegnano vodo,
rekoč:

Obiši, o Gospod! milostljivo to stanovanje in razpôdi iz njega vse zalezovanja hudobniga duha! Tvoji angelji naj bivajo v njem in me varujejo v miru! Tvoj sveti žegen pridi čez me in Tvoja Božja ljubezen naj bo v mojim serci; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Prekrižaj se, rekoč:

Naj me žegna Bog † Oče, † Sin in s. † Duh! Amen.

Poslednjič zaznamnjaj napis križa na svoje čelo:

J. N. K. J. Jezus Nazarenski Kralj Judov! s svojim zveličavnim imenom in napisam me obvaruj vsiga hudiga! Amen.

Spomni se še ubogih duš v vicah in moli pobožno saj en „Oče naš“ in „Gospod, daj jim večni mir in pokoj!“ in zdihni:

O Jezus! Tvoja britka martra, Tvoja Rešnja Kri,
Naj reši uboge duše iz razbeljene peči!

Potem si prizadevaj v dobrih mislih zaspiti, misli na terdi križ Jezusov in se Njemu in svetnikom Njegovim, zlasti Marii, Njegovi Materi, izroči.

III.

Mašne molitve

v čast Jezusoviga terpljenja.

Perva sv. maša.

Terpljenje in smert Jezusa Kristusa.

Priprava.

Bodi vsaki dan pri s. maši, če ti je le mogoče in ti to tvoje vsakdanje opravila pri-pusté. Kadar smo spodobno pri sveti maši, skažemo Bogu več časti, kakor celo angelji in svetniki v nebesih. Zakaj oni so le stvari Božje, in Ga le kakor stvari častiti zamorejo; mi pa pri s. maši darujemo Bogu Jezusa Kristusa, ter Mu tako neskončno čast skazujemo. Kadarkoli smo s spodobno pobožnostjo pri s. maši, zadobimo več let odpustikov in se še posebno vdeležimo zasluženja Jezusoviga terpljenja.

Pri s. maši pa moramo biti s tistim namenam, iz kteriga namena je s. maša postavljena; namreč: 1. De Boga spodobno po-

častimo; 2. de Ga za prejete dobrote zahvalimo; 3. de za svoje grehe Bogu zadostimo, Ga za njih odpušenje prosimo; in 4. de novih gnad zadobimo.

Molitev pred sv. mašo.

Preljubi Jezus, moj Zveličar in moj Odrešenik! Ti si iz neskončne ljubezni do nas sveto mašo postavil, de bi imeli vedni spomin Tvojiga nar svetejšiga darú, kteriga si na sv. križi za nas opravil, zraven pa tudi pomoček, de zamoremo zaslužnja te Tvoje daritve vdeležiti se. Jest hočem zdaj z vso le mogočo pobožnostjo biti pri ti sveti daritvi, ter jo hočem presveti Trojici darovati, v hvaljenje in moljenje Božjiga veličastva, v spomin in počesenje Tvojiga britkiga terpljenja in Tvoje smerti, v zahvalo za vse meni podeljene gnade in dobrote; v zadostenje za vse moje pregrehe; v zadobljenje vsih tistih gnad, ki so meni k zveličanju moje duše potrebne in koristne; v tolažbo in pomoč vsim živim in mertvim, zlasti pa za to . . . in to . . . gnado. Dodeli mi, de bom pri ti sveti daritvi tako pričujoč, de bom namen postavljenja s. maše dosegel.

O preblážena Devica in Mati Božja

Marija! ki si na gori Kalvarii pod križem stala, kadar je bil moj Odrešenik za zveličanje sveta na njem darovan; prosi za mé, de bom s spodobno pobožnostjo, v čast Božjo in v svoje večno zveličanje pri ti presveti daritvi, kjer se Jezus, Tvoj Božji Sin, vnovič, pa nekervavo svojimu nebeškemu Očetu daruje.

Pristop.

Mašnik gre k altarju. Kristus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

Predobrotljivi Jezus! iz ljubezni do mene si prostovoljno šel na Oljsko goro, ter si tam svoje bitko s. terpljenje pričel. Žalosten si postal do smerti, iz ljubezni do mene. Oh, odpusti mi moje grehe, ki so bili vzrok Tvoje žalosti, Tvojiga bitkiga terpljenja. Iz serca jih obžalujem, ker sim z njimi Tebe, nar večji, vse ljubezni vredno dobroto in lepoto razžalil.

Mašnik moli pred altarjem. Kristus moli na Oljski gori in kervavi pot poti.

Trikrat, o Jezus! si molil na Oljski gori k svojimu nebeškemu Očetu; popolnoma se vdal Njegovi sv. volji; kervavi

pot si potil v omivanje mojih grehov. Nebeški Oče Ti angelja pošlje, Te tolažit in okrepčat. Ljubeznjivi Jezus! dodeli mi gnado, prav moliti, gnado, de se tudi jest popolnoma vdam Tvoji s. volji. Dodeli mi pravo kesanje čez vse moje pregrehe. Naj ne bo Tvoja prelita Kri zgubljena za mé. Pošlji mi svojiga sv. angelja doli iz nebes, de me v moji žalosti tolaži in v vsih skušnjavah okrepčuje.

Mašnik kušne altar, gre na desno stran in moli. Kristus je s kuševanjem izdan, vjet in zvezan, in k Anu peljan.

Iz ljubezni do mene, o Jezus! si se dal s kuševanjem izdati, vjeti in neusmiljeno zvezati, in potem k hudobnemu Anu peljati. Zavoljo vsih bolečin in zasramovanj, ktere si z nar večji poterpežljivostjo preterpel, Te prosim za gnado, de to malo, kar mi je terpeti, iz ljubezni do Tebe poterpežljivo in rad preterpim.

Mašnik gre na sredo altarja, in moli: Kirije elejson! Kristus je k Kajfežu peljan, od Petra zatajan, od Judov zasramovan in zaničevan.

Preljubi moj Jezus! Ti si se dal k velikimu duhovnu Kajfežu peljati, tam od Petra trikrat zatajiti, od Judov vso noč

neusmiljeno zasramovati, bítí in zaničevati. Prosim Te, nikoli ne pripusti, de bi z besedo ali z djanjem tudi jest kdaj Te zatajil; uterdi me v pravi veri do konca mojiga življenja; dodeli mi milostljivo, de sveto vero vselej očitno, brez boječnosti spoznam, in po nji živim. Varuj me, de Te nikoli z nobenim greham ne zatajim in ne žalim.

Mašnik se oberne k ljudstvu, rekoč: Gospod z vami!
Kristus se oberne k Petru ter ga nagne k pokori.

O veliko večkrat, kakor Peter, sim Te jest razžalil, o Jezus! Oh, oberni tiste svoje milostljive oči v mé, s kterimi si Petra pogledal, in dodeli mi gnado, de tudi jest ž njim vred svoje grehe obžalujem in Te nikoli več ne razžalim.

Mašnik gre spet na desno in moli. Kristus je k Pilatu peljan in tožen.

Prišel bo čas, o Jezus! ko se bom mogel pred Tvoj sodnji stol prikazati, odgovor od vsiga svojiga življenja dajati. Hudobni duhovi me bodo oestro tožili. Preljubi moj Jezus! zavoljo tistih bolečin, ktere si prestal, kadar so Te k Pilatu peljali in krivo tožili, Te prosim, dodeli mi gnado, de tako živim, de bom nekdej

v Tebi miliga sodnika zagledal, in se tožbe hudobnih duhov nič bal ne bom.

Mašnik gre na sredo altarja in moli; potem na levo in bere s. evangeli. — Kristus je od Pilata k Herodu poslan in tam zasmehovan in zaničevan.

O Jezus! od sodnika do sodnika Te vodio; kakor neumneža Te zaničujejo z belim oblačilam. K vsimu temu zaničevanju Ti le molčiš. Ali ne bom tudi jest iz ljubezni do Tebe kaj maliga tiho in poterpežljivo prenesti zamogel? To hočem, o Jezus! s Tvojo gnado zdaj in ves čas svojiga življenja. Že dans, zlasti, če se mi bo kaj nasprotniga primerilo, hočem tiho in poterpežljivo iz ljubezni do Tebe prenesti.

Mašnik gre spet na sredo altarja, se oberne k ljudstvu, rekoč: Gospod z vami. — Kristus je od Heroda spet k Pilatu poslan, krivo tožen in zasramovan.

Zahvalim se Ti, o moj preljubi Jezus! za vse stopinje, ktere si v svojim britkim terpljenji storil za me. Zahvalim se Ti za poterpežljivost, ktero si pokazal pri tolikih krivih tožbah, zlasti kadar so za Baraba prosili in Tebe pogubili; oh, ne pripusti, de bi kdaj kakšno stvar bolj ljubil, kakor Tebe, zakaj Ti edini zaslužiš ljubljen biti.

Darovanje.

Mašnik odkrije kelih in daruje kruh in vino. — Kristus je oblačil oropan, na steber privezan in neusmiljeno gajžlan.

Kristus Jezus! zavoljo veliko kapelj Tvoje sv. Kervi, ktera je tekla pri neusmiljenim gajžlanji Tvojiga nar svetejšiga Telesa, Te prosim, nikar ne pripusti, de bi kdaj oskrunil svoje telo z gerdim, nesramnim greham nečistosti, ki je bila poglavitni vzrok Tvojiga neusmiljeniga gajžlanja. Darujem Ti zdaj to svoje telo popolnoma v Tvojo službo. Nikoli nočem le ediniga uda svojiga telesa obrniti v Tvoje razžaljenje. Raji hočem umreti, kakor s svojimi očmi, s svojim jezikom, s svojimi ušesi, s svojim telesom ali s svojo dušo kdaj zoper to angeljsko čednost, s čistost se kaj pregrešiti. K temu, o Jezus! mi daj svojo gnado! Odverni pa tudi od mene šibe svoje jeze, ktere sim zaslužil s svojimi grehi, zlasti s svojim telesom.

Mašnik kelih pokrije. — Kristus je s ternjem kronan.

Kristus Jezus! zavoljo strašnih bolečin, ktere si prestal, kadar so Tvojo sveto glavo s ternjem kronali, Te prosim,

prebodi moje meso s svojim svetim strahom, in dodeli mi gnado, de sebe vedno zatajujem, de bom vreden spoznan, nekdanj v nebesih s krono veličastva od Tebe kronan biti.

Mašnik umiva roke. — Kristus je bil nedolžen spoznan, kadar je Pilat umival svoje roke.

O Jezus! Ti si nedolžen, jest, jest pa sim kriv. Jest sim grešil. Jest zaslužim terpljenja in bolečine, ktere si Ti preterpel. Oh, naj bom deležen zaslužjenja Tvojiga nedolžniga terpljenja! Operi me bolj in bolj mojih grehov; očisti me vse hudobije, ker vém, de nič nečistiga v nebesa ne more.

Mašnik reče: Molite bratje! — Kristus je pred ljudstvo postavljen z besedami: Glej, o človek!

Nebeški Oče, poglej svojiga Sina, ki je iz ljubezni do mene človek postal! Glej Njegovo s ternjem kronano glavo! Glej Njegovo s pljunki in udarci razdjano obličje! Glej Njegovo vse raztepeno, vse ranjeno telo! Glej! vse to je iz ljubezni do mene prestal. Zavoljo tega imej usmiljenje z menoj, o predobrotljivi Oče! in Ti, o Jezus! bodi mi milostljiv, zlasti takrat, kadar bom, postavljen pred

Tvoj sodnji stol, odgovor dajal od vsiga svojiga življenja. Takrat se spomni vsiga, kar si za me preterpel, in nikar me ne zaverzi spred svojiga obličja.

Mašnik moli predglasje. — Kristus nedolžni je k smerti obsojen.

Neskončna zahvala naj Ti bo, o Jezus! ker si, akoravno nedolžen, sodbo zaničljive smerti za mé radovoljno zaslišati hotel. Oh, dodeli mi gnado, de svoje življenje zdaj tako začnem in tudi tako sklenem, de ne bom nekdaj sodbe večniga pogubljenja zavoljo svojih grehov slišati mogel. Kadar boš prišel sodit, oh, nikar me ne zaverzi! Naj bom takrat tistim prištet, ktere boš z veselimi besedami poklical v večno življenje!

Mašnik tiho moli. — Kristus nese tiho svoj križ na Kalvarijo.

O preljubi moj Jezus! Ti si rekel: „Kdor hoče za menoj, naj sam sebe zatajuje, svoj križ zadene in hodi za menoj!“ Vidim, kako si Ti svoj težki križ zadel, in nesel na hrib Kalvarijo v neizrečeno velikih bolečinah, med zaničevanjem brez vse pritožbe, z nar večji ljubeznijo in poterpežljivostjo. Preljubi Zveličar! moja

resnična volja je, hoditi za Teboj. Zatorej radovoljno prevzamem nase tisti križ, kteriga si mi Ti naložil ali mi ga še boš naložil, in nositi ga hočem, dokler bo Tebi dopadljivo brez toževanja in brez godernjanja. Iz ljubezni do Tebe in zedinjen s Teboj v tistih bolečinah, ktere si terpel, kadar si težki križ nesel, hočem vse rad poterpeti, le s svojo gnado me uterduj; zakaj moj duh je sicer voljan in pripravljen, pa moje meso je slabo. Sam iz sebe ne premorem nič, v Tebi pa zamore in premorem vse. O terpeči Jezus! bodi mi milostljiv, in usmili se tudi vsih, za ktere sim jest dolžan moliti, in za ktere sim moliti obljubil. Dodeli meni in vsim gnado pobožniga življenja in srečne smerti.

Mašnik blagoslovi kruh in vino. — Kristus je na križ perbit.

O prelubeznjivi moj Jezus! zavoljo tistih neznanih bolečin, ktere si preterpel, kadar so Ti na hribu Kalvarii oblačila s Tvojiga ranjeniga Telesa silno tergali, Tvoje svete roke in noge z velikimi žebli na križ perbijali, in zavoljo takrat prelite drage Kervi Te prosim, odpusti mi vse grehe, ktere sim kdaj s svojimi rokami ali

svojimi nogami storil, in dodeli mi gnado, de za naprej svoje roke in noge le v Tvojo službo rabim.

Povzdigovanje.

Mašnik povzdigne sv. Hostijo. — Kristus je na križi povzdignjen.

Jezus! verujem v Te! Jezus! upam v Te! Jezus! ljubim Te iz vsiga serca! Ti sam si tukej pričujoč, ki si se nekdam iz ljubezni do mene na križi povzdigniti in ljudstvu pokazati dal. Molim Te v ponižnosti svojiga serca, moj Bog in Gospod! Bodi milostljiv meni ubogimu grešniku!

Mašnik povzdigne sv. Kri. — Kristus toči na križi svojo sv. Kri.

Jezus! verujem v Te! Jezus! upam v Te! Jezus! ljubim Te iz vsiga serca! Tvoja sv. Kri je tukej pričujoča, ktero si nekdam zame na križi prelil. Molim Te in Te prosim, naj ne teče zastonj za-me! Moj Bog in moj Gospod! Bodi milostljiv meni ubogimu grešniku!

Mašnik moli po povzdigovanji. — Kristus visi tri ure na križi.

Tri ure, o Jezus! si visel na križi

v neznanih bolečinah, v strašnim terpljenji. Tri ure si s smertjo rinjal. Oh, usmili se me v vsih bolečinah, ktere bom še terpeti mogel, zlasti takrat, kadar bom v smertnih težavah. Ne pusti v pogubljenje moje duše, za katero si mogel toliko terpeti. Stoj s svojo gnado vsim tistim na strani, ki so zdaj v smertnih britkostih. Usmili se vsih vernih duš v vicah, zlasti pa te . . . in te . . . Daj jim večni mir, meni pa gnado, de tako živim, de nekdej srečno umerjem in večni mir in zveličanje zadbim. Amen.

Mašnik moli Oče naš. — Kristus sedemkrat spregovori na križi.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus! ki si na križi za svoje sovražnike prosil, odpustim vsim tistim, ki so me kdaj razžalili. Daj mi, kakor spokornimu razbojniku, gnado spokorjenja in vzemi tudi mene v paradiž. Želim in hrepenim živeti in umreti pod varstvom Marije, katero si tudi meni, kakor sv. Janezu, dal v ljubeznjivo Mater. Zavoljo Tvojiga britkiga zapušenja na s. križi Te prosim, ne zapusti me v moji zadnji uri. Zavoljo Tvoje velike žeje Te prosim, dodeli mi serčno hrepenenje, Tebi zvesto služiti, vse iz lju-

bezni do Tebe storiti in voljno terpeti. Želim vse spolniti, karkoli Ti, o Jezus! tirjaš od mene, tako, kakor si Ti voljo svojiga nebeškiga Očeta dopolnil. Že zdaj, namesto v svoji zadnji uri, zdihnem po Tvojim zgledu: Oče! v Tvoje roke izročim svojo dušo!

Mašnik razdeli sv. Hostijo. — Kristus umerje.

Kako velika je Tvoja ljubezen do mene, o Jezus! Umerješ na križi iz gole ljubezni do mene! Neskončno Te hvalim zato, in prosim Te za gnado, za naprej ne živeti, ne terpeti, ne umreti, kakor le v ljubezni in iz ljubezni do Tebe.

Mašnik terka na persi, rekoč: Jagnje Božje. Veliko se jih pri Jezusovi smrti spreoberne. — Kristus pripusti odpreti sv. stran.

O Jezus, Bog mojiga serca! zavoljo svete Kervi in vode, ktera je po Tvoji smrti iz Tvoje svete strani tekla, Te prosim, vsiga me spreoberni; operi in očisti moje serce vsih grehov, in daj mi ponižno, skesano, poterto, Tebi dopadljivo serce! Zato se udarim na svoje grešno serce in rečem poln kesanja in poln zaupanja: O Jagnje Božje! ki grehe sveta odjemlješ, usmili se mene! usmili se mene!

Obhajilo.

Mašnik se obhaja. — Kristus je pokopan.

Preljubi moj Jezus! ki si pripustil, da so po Tvoji smerti Tvoje sveto Telo sneli s križa, Ga mazilili, v čisto tančico zavili, v nov grob položili; o kako srečen bi bil, ko bi Te z mašnikom vred resnično zavžiti smel! Pa jest nisim vreden, da greš pod mojo streho. Vender pa hrepenim po Tebi, o moj Jezus! Verujem v Tebe, moj Jezus! Upam v Tebe, o Jezus! iz serca Te ljubim, o Ljubi mojiga serca! In kdaj bo prišla tista srečna ura, da se boš ponižal k meni priti? Prosim Te ponižno, očisti moje serce vsiga, kar Ti ne dopade, zakaj vse to obžalujem iz ljubezni do Tebe. Pripravi si v mojem sercu svojemu veličastvu spodobno stanovanje! Dodeli, da Te vselej z vso mogočno spodobnostjo in spoštljivostjo prejmem! Ne pripusti, da bi ne prejel te svete popotnice, ko se bom ločil iz tega sveta!

Mašnik moli na desni strani, gre na sredo, pozdravi ljudstvo in spet moli zadnje mašne molitve. — Kristus vstane od smerti, se prikaže svojim učencem, in ostane štirideset dni pri njih.

Častitljivo vstaneš od smerti, o Jezus! se prikažeš svoji ljubeznjivi Materi,

svojim apostelnjam, svojim učencem; še štirideset dni ostaneš pri njih, jih tolažiš in učiš. Prosim Te, ostani pri meni s svojo tolažbo, s svojim naukam in s svojo gnado do konca mojiga življenja. Dodeli mi gnado, de tako živim, de enkrat častitljivo vstanem od smerti, in Te s Tvojo presveto Materjo in z vsimi svetniki v nebesih vso večnost gledati zamorem.

Mašnik blagoslovi ljudstvo in moli zadnji evangeli. — Kristus gre v nebo, in pošlje s. Duha.

Zavoljo svojiga prečudniga vnebohoda, o Jezus! se me usmili! Daj mi že zdaj svoj sveti žegen! Žegnaj vse moje misli, besede in djanja, vse moje stopinje in nehanja; žegnaj moje življenje in mojo smert.

S poslanim sv. Duham, o Jezus! se tudi mene usmili ter tudi meni dodeli darove svojiga sv. Duha! In Ti, sveti Duh, usmili se mene, bodi in ostani vedno pri meni! Dans me okrepčaj v vsih skušnjavah; uči in vodi me v dvomih in nevarnostih; k Božji službi me vnemaj; moje serce vžgi v sveti ljubezni do Boga, de dans in vselej iz ljubezni do Boga vse hudo opustim, le dobro storim, vse nasprotnosti poterpežljivo poterpim in posled-

njič tje pridem, kjer Te bom z Očetam in Sinam na večno ljubiti in hvaliti zamogel! Amen.

Po sv. maši.

Sprejmi, o nebeški Oče! to nar svetjši daritev s. maše v zedinjenje tiste daritve, katero je Tvoj ljubeznjivi Sin, moj Odrešenik Jezus Kristus, na altarji svetiga križa za zveličanje vsiga sveta nekda opravil. Odpusti mi vse, karkoli bi se bil kdaj pri s. maši pregrešil, in dodeli mi vse tiste gnade, ktere obilno tistim deliš, ki se pobožno znajdejo pri ti sveti daritvi.

O Jezus! zavoljo neskončniga zaslužnja Tvoje s. daritve na križi Te prosim ponižno za Tvojo gnado v življenji in v smerti. Vse karkoli bom dans mislil in želel, govoril in storil, terpel in opustil, vse naj bo v Tvojo čast, vse iz ljubezni do Tebe.

Čast bodi Očetu, Sinu in s. Duhu; kakor od začetka, zdej in vselej in vekomaj. Amen.

Po Tvojih rokah, o preblážena Devica in Božja Porodnica Marija! darujem presveti Trojici to sveto mašo in vse svete

maše, ktere se dans po vsim svetu opravljajo. In zato mi zadobi pri Bogu gnado, de obernem svoje prihodnje življenje le v Božjo čast in v zveličanje svoje duše.

Vsi svetniki Božji, prosite za me, de se varujem vsiga greha, in v gnadi Božji živim in umerjem. Amen.

Molitev za odpustike.

O Gospod! naj Ti bo priporočena Tvoja sveta cerkev, ktero je Jezus Kristus, Tvoj Sin, s svojo Kervijo tu na zemlji postavil. Posveti vse njene stanovce; daj ji pastirje in mašnike po svoji sv. volji. Blagoslovi zlasti našo škofijo, našiga škofa in vse, kterim si skerb za naše zveličanje zročil; napolni naslednika sv. Petra s svetim Duham; naj bo prvi posnemavec Tvojiga Sina, čigar nastopnik je. Razlij v obilnosti svoj žegen čez naše cesarstvo, v Tvoje počeseenje, k miru Tvoje cerkve; daj nam svoj mir, mir resnice in pravice; tolaži žalostne, zlasti tiste, ki so zavoljo Tvojiga s. imena, zavoljo Tvoje gnade in ljubezni tolažbe potrebni; spreoberni nevernike, krivoverce in vse grešnike, spreoberni tudi sovražnike

svoje s. cerkve; oživljaj vse svoje s svojim življenjem in dodeli jim gnado, de stanovitni ostanejo v Tvoji ljubezni na večno. Amen.

Druga sv. maša.

**Sedmero darovanje sv. Rešnje Kervi
Jezusa Kristusa.**

1. Priprava.

Vsigamogočni, večni Bog! z zaupljivim srcem se bližam zdaj Tebi, ter želim pri ti sv. maši z nar večji pobožnostjo biti, in jo Tebi darovati. Zedinim se torej s Tvojim mašnikom, ter Ti darujem to sv. daritev v nar lepši dar hvale in molitve Tvojiga Božjiga veličastva; v daritev nar vredniši zahvale za vse dušne in telesne dobrote, ktere si mi vse moje življenje že skazal; tudi v nar boljši dar prositve za vse, karkoli na duši in na telesu potrebujem; zlasti pa v daritev neskončne sprave za svoje brezštevilne pregrehe. In Ti, o moj Bog, mi dodeli k temu svoj Božji žegen.

Ker pa prav dobro vem, de zavoljo svojih grehov nisim vreden, biti pri tako sveti daritvi, Te opomnim, o večni Oče! perviga prelivanja Kervi Tvojiga prelubeznjiviga Sina in Zveličarja našiga, kadar je bil kakor majhno dete obrezan in je milostljivo svojo Kri za nas prelil. Vso to Njegovo sv. Kri, vse Njegove solze in svete zdihljeje, in vse, karkoli je že takrat terpel in daroval, in kar je še pozneje v svoji sveti mladosti zaslužil za nas, vse to Ti darujem, o nebeški Oče! zdaj za svoje velike pregrehe in hudobije, zlasti za svojo nepokoršino, za vse pregrehe, ktere sim od svoje mladosti sem zoper sv. čistost storil, ter Te ponižno prosim za gnado, de se zdaj resnično poboljšam, vedno pobožniši prihajam, in vedno kakor dober kristjan živim. Posebno Te prosim, de bi bil vredno pri ti s. maši, de bi bilo v zveličanje meni in vsim tistim, za ktere bom pri ti sveti daritvi molil.

2. Od začetka sv. maše do gloriје.

Preljubi Gospod, in nebeški Oče! v zaupanji na Tvojo preveliko milost stopim zdaj s Tvojim mašnikom pred altar, in Te opomnim, kako je nekdaј Tvoj prelju-

beznjivi Sin Jezus Kristus šel na Oljsko goro. Darujem Ti zdaj vso Njegovo, tri ure terpečo molitev na Oljski gori, vse smertne težave, ktere je tamkej prestal, ves kervavi pot, ki ga je pretočil, ter Te spet prosim za odpušenje vsih svojih grehov in grehov vsih družih ljudi. Zlasti Ti darujem to predrago Njegovo Kri za srečno zadnjo uro, namreč, de mene in tudi druge varuješ nagle, neprevidene smerti, de meni in vsim umirajočim v smertni uri na strani stojiš, nam pravo serčno obžalovanje vsih naših grehov dodeliš, in nas s svojo sv. tolažbo tolažiš. Darujem Ti tudi za našiga sv. očeta papeža, za vse škofe, mašnike in dušne pastirje in zlasti za naše spovednike, de jih Ti vodiš, vladaš in varuješ; in pa tudi za sveto katoliško cerkev, de se vedno bolj razširja in povelečuje. Amen.

3. Od gloriје do evangelija.

Vsigamogočni Oče, usmiljeni Bog! z mašnikam in sv. angelji Te zdaj hvalim in častim. Iz dna svojiga serca zakličem z nebeškimi trumami: Čast Bogu na visokim, in mir ljudem, ki so svete volje!

Opomnim Te pa tudi zdaj, o večni Oče! gajžlanja Tvojiga ljubiga Sina in vsiga, kar je naš ljubeznjivi Jezus na stebri gajžlanja preterpel. Vse Njegovo zaničljivo slačenje, vse Njegove udarce, vse Njegove britke zdihljeje, vse Njegovo tu preteklo Kri, vse Njegove velike bolečine in rane, in vse, karkoli je On pri tem stebri gajžlanja terpel, molil in daroval, vse to Ti darujem, nebeški Oče! za vse grehe nesramnosti in za vse, karkoli smo se pregrešili zoper svoje telo, ki je tempelj sv. Duha. Darujem Ti vse to zlasti tudi za našo deželsko gosposko, za našiga cesarja, de jih Ti razsvetljuješ in varuješ; za našo domovino in vse keršanske dežele, de v njih ohraniš pravo vero, in jih varuješ šibe svoje ojestresodbe, vojske, kuge, lakote, bolezni in vsih žalostnih, revnih časov. Amen.

4. Od darovanja do sanktusa.

Z mašnikam Tvojim, o Bog! Ti zdaj darujem kruh in vino, ter zedinim svojo molitev z molitevjo Tvojiga pomaziljeniga služabnika. Zlasti Ti pa zdaj darujem, kar je moj Gospod in Zveličar pri svojim

kronanji preterpel. Darujem Ti vse neznane bolečine Njegove sv. glave, vse kervave bodeče terne, vse miganje in terganje Njegovih čutnic, vso Njegovo drago Kri, ki je tekla iz toliko ran Njegove sv. glave, Njegovo britko-milo obličje, Njegovo zdihovanje in sv. molitev, vse Njegove darovanja, ki jih je storil med tem bolečim kronanjem. Vse to Ti darujem za vse nečiste in hudobne misli, ktere sim kdaj imel v svojim življenji: za vse svoje nespodobne poglede, za svoj napuh, za vse nevere, krivoverstva, in pa vse pregrešne namene, ki so bili kdaj skovani v Tvoje zasramovanje, v zaničevanje Tvoje sv. cerkve ali sploh v pogubljenje ljudi. Vse to terpljenje Tvojiga ljubeznjiviga Sina Ti darujem zdaj zlasti v spreobrnjenje nevernikov, krivovercev in hudobnih kristjanov, sosebnno pa za svoje lastno spreobrnjenje in poboljšanje. Amen.

5. Od sanktusa do povzdigovanja.

Svet, svet, svet si Ti, o Bog vojskinih trum! Kdo bi Te ne častil, o neskončno veličastvo! Premisliti zdaj hočem,

o moj Bog! britko nóšo križa Tvojiga preljubeznjiviga Sina in našiga Zveličarja. Darujem Ti, o moj Bog! kar je naš ljubi Zveličar na tem britkim križevim potu preterpel; vse Njegove boleče padce, vse kaplje Kervi, ki jo je točil na tem potu, vse zasramovanje in zaničevanje, vse neusmiljene udarce, ki jih je tu prestal; vse to Ti darujem, o večni Oče! O ko bi mogel s Simeonom Cirenejskim Tebi, o moj ljubi Jezus! pomagati, križ nositi! O ko bi mogel z Veroniko Ti potni obraz obrišati in z jokajočimi ženami iz Jeruzalema Tebi svoje sočutje pokazati in tako svoje grehe resnično objokovati! Darujem Ti, o nebeški Oče! sladko pa bolečin polno srečanje svete Matere Tvojiga edinorojeniga Sina. Zato hočem tudi jest zadeti svoj križ; daj mi gnado, de ga z veseljem in voljno nosim. Vse to pa Ti še darujem za vse žalostne in revne kristjane, ki težak križ nosijo; za vse bolnike, ki zdaj v cerkev ne morejo; za vse jetnike, zlasti za tiste, kateri zavoljo pravice preganjanje terpé; za vse, ki kake težave imajo, pa k službi Božji ne morejo; za vse, ki so zdaj na

poti in za vse nepričujoče kristjane. Amen.

Od povzdigovanja do „Jagnje Božje.“

Pri povzdigovanji sv. Hostije.

Jezus! vérujem, de si resnično v ti sv. Hostii pričujoč; upam v Tebe; ljubim Te iz vsiga serca in ponižno Te molim. Jezus! Tebi živim; Jezus! Tebi umerjem; Jezus! Tvoj sim živ in mertev! —

Pri povzdigovanji sv. Kervi.

Presveta Kri mojiga Jezusa! molim Te; operi me, očisti me vsiga greha!

Večni Oče! darujem Ti to drago Kri Jezusa Kristusa v spravo za svoje grehe, in za vse potrebe svete katoliške cerkve. Amen.

6. Po povzdigovanji.

O moj Bog! zdaj je prišel Tvoj ljubenzjivi Sin in naš dobri Zveličar na Kalvarsko goro; z jesiham in želčem je napojen, svojih oblačil oropan in na križ perbit. Na lesu sv. križa povzdignjen visi tri ure med nebam in zemljo, in se za

odrešenje vsiga človeštva daruje; moli, terpi za nas, svoje sovražnike. Darujem Ti zdaj, o nebeški Oče! vse neskončno veliko terpljenje Jezusa Kristusa, ktero je terpel, kadar so križ za-Nj pripravljali; vse bolečine in ponovljenje ran pri oropanju Njegovih oblačil, vse grozovito nabijanje s kladvi in vso drago Kri, ki je iz Njegovih peterih sv. ran tekla; zdihtovanje in milovanje Njegovo; zlasti goreče hrepenenje, s katerim se je za nas na križ ulegel in razlil tam vso svojo Kri do zadnje kaplje. Tudi jest hočem zanaprej voljno vse preterpeti, karkoli mi Bog pošlje. Darujem Ti, o Bog! vse britkosti in bolečine, ktere je Jezus tri ure na križi vi-seč preterpel; vse Njegovo zdihtovanje, molitev in darovanje in vso Njegovo drago Kri, ki je s križa tekla na zemljo. Zlasti Ti to vse darujem za svoje še žive starše, brate in sestre, znance in prijatle, za dušne in telesne do-brotnike, za vse, ki so mi kdaj kaj dobriga storili. Vse te izročim v sv. petere rane Tvojiga ljubeznjiviga Sina. Gospod! žegnaj jih in ohrani jih! Amen.

7. Od „Jagnje Božje“ do sv. Obhajila.

Kmalopride presrečni trenutek, ko se bo mašnik z Gospodam zedinil v nar svetejšim Zakramentu. Premišlujem Te zdaj, o Jezus! kako na križi visiš, in zadnje svete besede govoriš. — Večni Oče! darujem Ti vse to neznano zapušenje Tvojiga ljubeznjiviga Sina in vse Njegove zadnje besede, vse neskončno terpljenje in prelivanje Kervi, de poslednjič izreče: „Dopolnjeno je!“ vse zasramovanje, ktero je Zveličar še na križi milostno preterpel, in vso Njegovo sv. molitev, ki jo je do zadnjiga zdihljeja opravil. Tudi Ti darujem vse neizrečene bolečine, ktere Mu je napravil pogled Njegove žalostne Matere, ki je pod križem stala. O velika ljubezen! O moj Jezus! Oh, ko bi Te smel z mašnikam Tvojim zdaj sprejeti in se s Teboj popolnoma zediniti! O de bi vsaj po duhovno se zedinil s Teboj in vedno ostal tudi s Teboj! — Grem, pridem k Tebi, želim, hrepenim po Tebi iz vsiga serca! Premišlujem Te, o Jezus! Ti si zame umerl! — In hudobni Judje so Ti serce odperli; Kri in voda teče iz njega. Do zadnje kaplje hoče večna ljubezen pre-

liti svojo Kri. To poslednje zasramovanje
 mojemu ljubimu Zveličarju storjeno, te zad-
 nje kaplje Kervi in vode, Ti zdaj daru-
 jem, o Bog! in v to prebodeno serce Je-
 zusovo izročim in zaklenem zdaj samiga
 sebe popolnoma! — O Jezus! Ti si moj,
 in jest sim Tvoj! — Pridi, o moj Jezus!
 zakleni me v svoje serce, operi in očisti
 me s to svojo sv. Kervijo in vodo vsih
 mojih grehov! — In to zasramovanje,
 mojemu Zveličarju storjeno, Ti darujem,
 o Bog! za vse, ki so mi posebno
 pri serci, zlasti za tega . . . in to
 dušo . . . in tudi te zaklenem v nar sve-
 tejši serce Jezusovo. Varuj in ohrani nas,
 o nebeški Oče! dans in vse dni do konca
 življenja; dodeli nam gnado, de v noben
 smertni greh ne privolimo, in se tudi ma-
 lih grehov skerbno ogibamo. V to nar
 svetejši serce Jezusovo izročim tudi zdaj
 vse revne duše v vicah, zlasti pokojnih
 staršev, bratov in sester, prijatlov in znan-
 cev in vsih, za ktere sim moliti dolžan;
 tudi vse prijatle in dobrotnike; vse, kateri
 molijo za me; vse, kateri moje molitve nar
 bolj potrebujejo; za vse zapušene, za
 ktere nobeden ne moli in za ktere Ti ho-
 češ, de jest molim. Za vse te darujem

zdaj vse Jezusovo terpljenje in vlijem vso Njegovo drago Kri čez njih duše. Amen.

8. Sklep sv. maše.

De bi današnji dan jest in vsi, za ktere sim to sveto mašo daroval, sveto preživali, in de bi bil ta dan za me in za vse zasluživen, gnade poln, Ti darujem, zdaj, o nebeški Oče! vse svete maše, ktere so se dans Tebi darovale ali se še bodo darovale; vse spovedi in sv. Obhajila, roženkrance in druge molitve, ki se dans opravljajo; vse poste in spokorjenja, vse milodare in dobre dela, ki so bile dans in bodo še v prihodnje opravljene od vsih mašnikov in menihov, pobožnih kristjanov in bratovščin in zlasti od tistih, ki so po duhovno zedinjeni z menoj. Tudi želim se vdeležiti vsih sv. odpustikov, ktere zamorem zdaj zadobiti, in jih dušam v vicah darovati. — Zdaj, o moj Bog! ko nas mašnik žegna, Te prosim, žegnaj tudi mene, žegnaj vse pričujoče in vse tiste, za ktere sim molil pri ti sv. maši. Vlij zdaj po rokah svojiga mašnika žegen drage Kervi Jezusa Kristusa z vsim Njegovim zasluženjem, z vsimi neskončnimi gnadami, čez nas in vse uboge duše v vicah!

Očisti nas v moči tega žegna vsih naših grehov, dodeli nam moč in serčnost k vsimu dobremu djanju, váruj nas, ki smo Tvoji otroci in deléži Tvojiga kraljestva, in pelji nas nekdam k sebi, ki si zveličanje vsih svetnikov.

Zahvalna molitev po sv. maši.

Zdaj, o Bog! ko je končana sv. maša, Te iz dna svojiga serca zahvalim za vso pobožnost, katero sim pri nji imel, za vse gnade in zasluženja, ktere si mi dodelil pri ti sv. maši. Daj, o predobrotljivi Bog! de te gnade dans in do konca svojiga življenja ohranim in nekdam zato večno plačilo v nebesih prejmem.

Ljubezen vsigamogočniga Boga, gna-da Sinú Božjiga, našiga Gospoda Jezusa Kristusa, in občestvo s. Duha naj bo vedno z menoj in z vsimi vernimi! Moč drage Kervi, bramba prečastite Device Marije in priprošnja vsih svetnikov naj me spremijo domú in na moje delo in naj ostanejo pri meni vekomaj! Amen.

Tretja sv. maša.

V čast Matere Božje sedem žalost.

Priprava.

V imeni Boga Očeta, in Sina in sv. Duha. Amen.

Neskončno mogočni Bog! vstopim se pred Tvoj sedež ter hrepenéče pričakujem trenutka, ko bo Jezus, Tvoj Božji veliki duhoven, daritev sprave na tem altarji opravil in bomo mi grešniki po zasluženji Njegoviga terpljenja deležni tudi Njegoviga veličastva. O Bog! želim z vso le mogočo pobožnostjo biti pri ti sv. daritvi; zakaj po Jezusu in v Jezusu si nam vse dodelil, karkoli nas večno zveličati zamore. Pa, o preljubi moj Bog! jest sim nevreden tukaj biti, ker grešnik sim velik! Spoznam pred Teboj, de sim veliko in obilno grešil. Vender poln zaupanja v zasluženje svojiga Zveličarja udarim na svoje persi in prosim: „Bodi milostljiv meni grešniku!“

O večni Bog! sprejmi to sv. mašo z dopadajenjem v svojo slavo, čast in poveličevanje, pa tudi v počesenje nar čistejši Device in Matere Jezusove, ktero

si izmed vsih zvolil, biti žegnana med ženami, pa tudi izmed vsih mater v nar večji terpljenje pogreznjena. Dodeli mi, o Gospod! de s spoštovanjem preišlujem zdaj Njeno terpljenje in bom tako vreden zasluženja Jezusoviga terpljenja.

Sveta Marija, žegnana Mati Božja! oh, k kolikimu terpljenju Te je odločil Tvoj Bog, kadar Te je zvolil Mater svojimu Sinu! Pozdravil Te je angelj gnade polno, in vender so bili dnevi Tvojiga življenja z revšino, uboštvm in terpljenjem napolnjeni! Morje britkosti Te je že takrat obdalo, kadar Ti je rekel pobožni Simeon: Mati! meč bo Tvojo dušo prebodel! — O žalostna Mati, boleče prerokovanje to se je preobilno spolnilo nad Teboj. — Pa zdaj si presrečno povzdignjena, zakaj Ti si v tihi vdanosti v previdnost Božjo brez smerti sprejela krono vsih marternikov! Prosi, o ljuba moja Mati! de tudi jest v vsim svojim terpljenji stanovitno upam v Boga, in po Tvoji prošnji vedno serčen ostanem v Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Glorija.

Čast Bogu na visokim in mir ljudem

na zemlji, ki so svete volje! Hvalimo Te, častimo Te, molimo Te, povikšujemo Te, hvaležni smo Ti zavoljo Tvoje časti. Gospod Bog! nebeški kralj! Bog vsigamogočni Oče! Gospod Jezus Kristus, edino-rojeni Sin, kateri grehe sveta odjemlješ, usmili se nas! kateri grehe sveta odjemlješ, usliši našo prošnjo! kateri sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! ker sam Ti si svet; sam Ti Gospod; sam Ti naj vikši, Jezus Kristus, s svetim Duham vred v časti Boga Očeta! Amen.

Molitev.

Vsigamogočni Bog! očisti naše serca in povzdigni našiga duha k pobožnosti, de bomo, zedinjeni s Tvojim mašnikom, na tem altarji slovesno ponovili daritev, ktero je Jezus Kristus na sv. križi opravil. Dodeli nam tudi, de se s serčnim spoštovanjem spomnimo žalostne Matere svojiga Zveličarja, ktere serce je bilo z grozovitim mečem prebodeno takrat, kadar je hotel Herod Njeno presveto Dete umoriti. — Molim Te, o prečudni Bog! v ti veliki skrivnosti, ter Ti darujem britkosti in vse terpljenja, ktere koli je presveta Mati na žalostnim begu v Egipt preterpela. Do-

deli, o Gospod! nam svojim služabnikom, de bomo po prošnji deviške Matere Tvojiga Sina rešeni vsih časnih nadlog, in nekdam vživati večno veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Evangelii in vera.

Večna slava in hvala naj Ti bo, o Bog! za nebeški nauk, kteriga nam je zapustil Tvoj ljubeznjivi Sin v svojim sv. evangeliu. Po tem Božjim veselim oznanilu so nam bile nar imenitniši skrivnosti sv. vere razodete. V tem dragim darilu spoznamo Tvojo veliko ljubezen do nas. Vemo in spoznamo, de si nas, o nebeški Oče! iz nič vstvaril, de je Jezus Kristus Tvoj edinorojeni Sin od vekomaj, de nas je iz gole ljubezni s svojo Kervijo od pekla odrešil. Vemo in spoznamo, de sv. Duh izhaja od Očeta in Sina in je z njima enaki, edini Bog. O kako veselo večno-srečno oznanilo! ki nas uči, de stopi Sin Božji med daritevjo sv. maše na ta naš altar, ki je ravno tisti Bog, kterimu milijoni nebeških duhov večno — sveto — pojo, in de je v nar svetejšim zakramentu sv. Rešnjiga Telesa vselej pričujoč. — Dodeli, o Bog! de ta zveli-

čanski nauk vedno bolj in bolj spoznam in ga v svoje zveličanje obračam, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

O presveta Devica Marija! spomnim se vsih tistih britkost Tvojiga materniga serca, ktere si pri tridnevnim iskanji svojiga zgubljeniga Sinú preterpela, de si Ga poslednjič v Jeruzalemskim tempeljnu našla. Zavoljo tega terpljenja, o Marija! mi sprosi to gnado, de, ko bi kdaj tako nesrečen bil, de bi Jezusa zgubil s smertnim greham, Ga išem s skesanim srcem in spokornimi solzami, in de Ga najdem kakor dobriga, usmiljeniga Očeta; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Darovanje.

Sveti Oče, vsigamogočni, večni Bog! sprejmi ta dar, kteriga Ti zdaj po mašnikovih rokah položimo na Tvoj altar. Darujemo Ti Jagnje Božje, ktero je bilo na Golgoti zaklano, ter Te prosimo po zasluženji terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, obvaruj vsih nasprotnost svojo sv. katoliško cerkev; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

O Bog! usliši naše pohlevne prošnje, in dodeli nam, ki britko terpljenje preblazene Matere Jezusove pobožno premišljujemo, de na Njene sv. prošnje, po zasluženji Tvojiga Sina, našiga Gospoda, večno zveličanje v nebesih zadobimo.

O žalostna, deviška Mati Jezusova! v britkosti se spomnim žalostniga trenutka, kadar si srečala Jezusa, svojiga edino ljubiga Sina, s težkim križem na ramah. **O** kako je ta pogled Tvoje materno serce globoko ranil! Kako silama so se vzdigovali Tvoji zdihljeji k Očetu v nebesa, in kako obilno so tekle Tvoje solzé! Oh žalostna Mati! vdeležim se Tvojiga zdihovanja in molim z začudenjem previdnost Božjo; ker Bog Te je žegnal s svojo močjo. Visoko hvaljen naj bo Gospod na vekomaj! Gospod je Tvoje ime veliko storil; Tvoja slava se sliši iz ust vsih, ki ljubijo Gospoda, našiga Boga. Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu, in sv. Duhu, kakor je bila od začetka, in zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

Sveto.

Neizrečeno veliki Bog! molim Te s spoštovanja polnim začudenjem; zdaj se

začenja velik čudež Tvoje dobrote in ljubezni, in v Ti skrivnosti spoznamo Tvojo moč, pred katero Te nebo in zemlja moli v prahu. O veličastvo in moč mojiga Boga! potrdi mojo slabo vero, de globoko občutim svetost djanja, ki se bo zdaj dopolnilo. Večni Bog! prav in spodobno je, de Te vsi angelji in ljudje glasno časté, kadar mašnik, pooblastenec Tvoje volje, to sveto delo opravlja. V zaupanji na Jezusovo obljubo izreče mašnik besede spremenjenja, in čudež je spolnjen. Tedej Te hočemo, o Gospod, vsigamogočni, večni Bog! hvaliti in slaviti v Jezusu Kristusu, našim Gospodu, tudi v spominu žalostne Device Marije, ki je v nar večji britkosti stala pod križem. Vidila je svojiga preljubeznjiviga Sina perbitiga na križ; slišala Ga vpiti z velikim glasom: „Dopolnjeno je!“ — O moj Bog! ta čudopolna daritev se bo zdaj tu ponovila; nebo in zemlja ne zapopadete te neskončne skrivnosti; zato Te spoznamo kakor nar višji veličastvo in zakličemo veselo in pobožno: Svet, svet, svet je naš Gospod in Bog! Češen, ki pride v Gospodovim imenu! Hozana na visokim!

Povzdigovanje.

O Jezus, Sin Davidov, bodi mi milostljiv! Jezus, Sin Davidov, bodi mi usmiljen! Jezus, Sin Device Marije! odpusti mi moje grehe! —

O moj Odrešenik! s svojo Božjo Kervijo očisti mojo dušo vsih njenih grehov! S svojo drago Kervijo me uterdi v vsim dobrim. V svoji gnade polni Kervi mi gnado in usmiljenje dodeli! O Jezus, pravi Bog! verujem v Te; upam v Te in Te ljubim z vsim svojim srcem.

Po povzdigovanji.

O moj Jezus, Bog večni! molim Te ponižno v podobi kruha. Velik si in strašan, pa vender milost sama; torej Te prosim, obrni svoje obličje na nas tukaj zbrane, in pripusti, da pride ta sveta daritev po rokah svetih angeljev pred sedež Tvojiga večniga Očeta, da bo s tem poveljčen, mi pa, ki Te v Tvojim svetim Mesu in v Tvoji sveti Kervi tu na altarji združeni molimo, z vsim nebeškim žegnani in s Tvojo gnado napolnjeni bomo.

O Bog! naj Ti bo dopadljiva naša pobožnost; to Te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, po katerim Ti to daritev posvečuješ in žegnaš; po Njem, ž Njim in v Njem imaš Ti, Bog, vsigamogočni Oče! v edinosti sv. Duha vso čast in veličastvo na vekomaj! Amen.

Pri križi so stale Njegova Mati in Marija Kleofova, in Salome in Magdalena.

O vi sv. prijatli Jezusovi, ki ste vidili Boga in človeka v neznanih bolečinah umirati! tu je zdaj ravno tisti Jezus Kristus pričujoč, in vnovič se nekervavo daruje svojimu nebeškemu Očetu za nas. Molimo Ga tu v delu Njegove ljubezni, Njegove gnade in milosti!

Hvalimo, častimo svojiga Gospoda, ki je sebe dal za naše hudobije; prosite vi, prijatli Jezusovi! de Mu bo všeč naša zahvala, po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Obhajilo.

Sveta Devica Marija, žalostna Mati Božja! o kolika preobilnost strašne britkosti je napolnila Tvojo dušo, kadar so Tvojiga preljubelnjiviga Sina s križa sneli! — O še nobeno materno serce ni toliko

ljubilo, kolikor je Tvoje; zakaj Ti nisi v Jezusu le ljubila svojiga nar ljubeznjivšiga Sina, nar lepšiga, nar boljšiga zmed vsih ljudi, ampak v Njem si tudi ljubila svojiga Boga. In ta Tvoj nar ljubeznjivši Sin, ta Božji Zveličar, kteriga vsi angelji molijo svojiga Boga, ta je ležal mertev v Tvojim naročji. Oh kako strašan pogled, viditi nar bolj nedolžniga z ranami obdaniga, zavoljo naših grehov grozovito umorjeniga! — O žalostna Mati! pač po pravici si smela klicati: „O vi vsi, ki memo greste, postojte in pogledjte, če je bolečina, kakoršna je bolečina moja!“

O prežalostna, jokajoča Mati! ker mi zdaj tu na altarji ponavljamo veliko spravno daritev, oh, zedini tudi Ti svoje terpljenje, svoje zdihljeje in solzé z našimi molitvami, in Ti sama pokaži naše potrebe in nadloge svojimu Božjimu Sinu, kteri je zdaj v spomin svojiga pokopa šel v serce mašnikovo. — O de bi bil tudi jest vreden in bi smel sprejeti z mašnikom vred sveto Telo Jezusa Kristusa! Ker sim pa ves nevreden te gnade, prosi za me, o preljuba moja Mati! svojiga Božjiga Sina, de po duhovno k meni pride, in me posveti, de bi Ga saj pri prvem Obhajilu prav pobožno prejel, in bom v

zavživanji Njegoviga sv. Telesa uterjen v vsih čednostih, ktere me vredniga storé večniga življenja; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Pri sklepu.

Presveta Trojica! sprejmi milostljivo to sv. daritev, ktero smo Ti v pobožnosti opravili, in naj Ti bo dopadljiva v znamenje mojiga spoštovanja, moje pokoršine in molitve do Tebe; in ker smo se tudi spomnili terpljenja in britkosti deviške Matera našiga Gospoda, naj prosi tudi Ona za nas, de bomo v nasledovanji Njeniga življenja na ti zemlji tako verni, kakor Ona, in de bomo tako poterpežljivo in vdano vse terpljenja in britkosti sprejemali iz Božje roke, kakor Ona. — Zlasti naj prosi preblazena Devica še za me, de bom imel nekđaj srečno zadnjo uro in de pod Njenim varstvom večno življenje dosežem; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Pri žegnu.

O preljubeznjivi Bog! žegnaj me v vsih zadevah mojiga življenja, kakor si

žegnal Mater svojiga Božjiga Sina v Njem terpljenji, de se je v vsih svojih bolečinah in britkostih vsa Tvoji sv. volji vdala. V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

Zahvala.

O Jezus Kristus, moj Odrešenik! z ginjenim srcem Te zahvalim za Tvojo britko smert na križi, ktere spomin je bil zdaj na altarlji ponovljen. Med to Božjo daritevjo Tvoje smerti sim s skesanim srcem molil, in imam zdaj žegen nebeški v svojim serci. O Jezus, daj mi moč, de tega draziga zaklada z novimi grehi ne zgubim.

Tudi Tvojih britkost, o žalostna Mati Jezusova! sim se sočutno spomnil. Jokaje si stala pod križem, in vsaki zdihljej, vsaka beseda Tvojiga umirajočiga Sina je šla kakor meč skoz Tvoje ljubijoče materno serce! O prežalostna Mati, kdo bi se ne jokal pri spominu Tvojih britkost! Vidila si Ga kervaveti, slišala Ga klicati: „Oče, zakaj si Me zapustil?“ Vidila si Ga brez vsiga polajšanja v strašnim terpljenji dokončati veliko delo. Več si Ti terpela, kakor vsi Njegovi žalostni pri-

jatli, ker bolj si Ga ljubila. O žalostna Mati! bodi mi vedno dobra Mati, skerbi za me v mojim življenji, in kadar bom nekdanj v smertnih težavah od vsih zapuščen, takrat se spomni te ure, ponovljene svete daritve, spomni se moje ljubezni, s katero Te ljubim, in bodi moja tolažnica, moja priprošnjica pri Jezusu Kristusu, Tvojim Sinu, našim Gospodu. Amen.

O Marija! požegnaj nas s svojim detetam Jezusam Kristusam, vsiga hudiga nas obvaruj — nagle, neprevidene smerti — smertniga greha! — Češeno bodi to sveto sladko Ime: Jezus, Marija in sv. Jožef! Češena bodi vsa nebeška družba, zdaj in na vse večne čase! Amen.

Po svojim devištvu in čistim spočetji, o Devica! očisti naše duše, naše serca!

IV.

Spovedne molitve.

Priprava.

Sv. pokora očisti naše serce, nam grehe odpusti, nam pomoč zadobi, de skušnjave lože premagamo. Zvôli si torej, ljuba duša! dušniga pastirja, kterimu se vselej spoveduj, kteriga v vsih imenitnih rečeh za svet poprašuj, in kterimu moraš vsa pokorna biti, zlasti kar tvojo vest zadeva. Kdor spovednika sluša, njemu se ni treba bati, de bi se motil. „Kdor vas posluša, Mene posluša,“ pravi Jezus (Luk. 10, 16.). Glas spovednikov naj ti bo glas Božji.

Preden pa k spovedi gremo, moramo prositi Boga, de bi nas razsvetlil, de spoznamo vse storjene grehe, in de bi nam gnado resničniga kesanja in terdniga sklepa našiga poboljšanja dodelil. Zlasti se moramo priporočiti Materi Božji, de bi nam sprosila pravo žalost čez vse naše grehe.

Ker je po nezmotljivim nauku sv. katoške cerkve zakrament sv. pokore edini pripomoček, odpušenje po svetim kerstu storjenih grehov zadobiti, kako skerbno pač, o keršanska duša! se moramo pripravljati, de ta sveti zakrament vselej s spodobno pripravo in vredno prejmemo!

Molitev pred spovedjo.

Za potrebno pripravo.

O sveti Bog! ki si vselej pripravljen, grešnika sprejeti, mu grehe odpustiti; ozri se milostljivo na mojo revno dušo, ktera gre k Tebi nazaj, in se hoče v vodi kersanske pokore vsih svojih grehov očistiti. Dodeli mi torej, o predobrotljivi Oče! k temu potrebno pripravo; razsvetli moj um, de spoznam vse svoje grehe, omeči moje terdo serce, de jih prav obžalujem in pa sovražim; vodi moj jezik, de se vsih grehov čisto spovem in odpušenje zadobim.

Prošnja k sv. Duhu za spoznanje grehov.

O sveti Duh! Ti večna luč Božja! razsvetli moj um in stoj mi na strani, de vse svoje grehe spoznam in natanko pregledam, kakor jih bom spoznal po smerti pred Tvojim sodnjim stolom. Daj, de pregledam, karkoli sim hudiga storil, ali dobriga opustil; kolikrat in kako močno sim se v Tvoji sv. službi pregrešil; kolikrat in kako zelo sim svojiga bližnjiga razžalil; kar sim se zoper samiga sebe in zoper dolžnosti svojiga stanú pregrešil.

Ne pripusti, o Bog resnice! de bi

me moja lastna ljubezen oslepila ali go-
ljufala; odpri mi oči mojiga uma, de sam
sebe prav spoznam, in karkoli je treba,
se tudi spovedniku razodenem.

(Sprašuj svojo vest čez vse storjene grehe, po njih številu in okolišinah. Tudi njih začetek preiši in razodeni. In akoravno je popolnoma potrebno le smernih grehov se obtožiti in zlasti teh se spraševati, je vendar zares koristno, tudi odpustljivih se spovedati, celo vsih družih skušnjav.) — Potem moli grevengo:

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz serca žal, ker sim ž njimi Tebe, svojiga prelubeznjiviga Boga, neskončno svetost in dobroto, ki Te iz serca ljubim, razžalil. Terdno sklenem s Tvojo gnado svoje življenje poboljšati, in raji vse, še celo smert preterpeti, kakor Tebe, svojiga Boga, neskončno svetost in dobroto, še kdaj s kakim greham razžaliti. Daj mi gnado, ta svoj sklep spolniti. Prosim Te po neskončnim zasluženji Tvojiga Božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Predobrotljivi Bog! pač me je lahko sram, de sim po tolikratnim zaterdovanji, po tolikratnih obljubah vender spet tolikrat in tako brez skerbi v svoje poprejšnje pregrehe nazaj zabredel, in sim vpricho Tebe zavoljo puhliga veselja Tvoje sv. zapovedi prelomil, celo Tvojo dobroto

zaničeval, Tebe, o usmiljeni Oče! vedno bolj in bolj žalil. Oh, Gospod! nikar me ne tepi s svojim pravičnim serdam, in ne pogubi me v svoji neskončni svetosti!

Ozri se milostljivo na moje poterto in skesano serce, katero bitko obžaluje vse storjene grehe, ne toliko zavoljo zasluženih kazni, temuč, ker si bil Ti, o večna dobrota in preljubeznjivi moj Oče! ž njimi razžaljen.

O Ti Bog vse dobrote! k Tebi zdihujem; milosti, gnade, usmiljenja Te prosim za vse hudo, karkoli sim storil, ali so drugi zavoljo mene storili; za vse dobro, karkoli sim opustil ali slabo opravil; za vse grehe, katere vem ali jih ne vem, katere vse v bitkosti obžalujem, iz serca sovražim, na vekomaj zaveržem. Oh, de bi jih zamogel z obilnimi solzami objokovati, s svojo kervijo oprati, s svojo smertjo v nič spremeniti.

O Jezus! ki si na Oljski gori moje grehe s kervavimi solzami objokoval, oh, spusti v moje serce le edino kapljico tistiga bitkiga morja, v katero je bilo takrat pogreznjeno Tvoje sladko serce, de moje storjene hudobije tudi mene užalijo do smerti, kakor so Tebe.

Terdni sklep.

Predobrotljivi Bog! umreti bi bil imel pred, kakor sim kdaj Tebe razžalil; ker je pa storjeno, in to storjeno ni več v moji moči, hočem vsaj za naprej tako delati, de Te s pomočjo Tvoje gnade nikdar več ne razžalim, in se ne le vsiga greha, ampak tudi vsake priložnosti v greh skerbno ogibam, zlasti pa tiste, v ktere sim po stari navadi in spačenim nagnjenji že tolikrat padel.

Zato hočem z vso resnobo poprijeti vse potrebne pripomočke in delati ž njimi, ktere mi boš pokazal po svojim mašniku, kateri namesto Tebe tu sedi, in skoz čigar usta mi hočeš Ti sam govoriti, me opraveševati, me učiti in svariti. Vse, karkoli mu bom govoril in obljubil, naj bo tudi Tebi govorjeno in obljubljeno.

Upanje v Božjo milost.

Spoznam, o usmiljeni Oče! kako zelo sim se pregrešil, in kaj bi se mogel bati od Tvoje pravične jeze; pa terdno upam v Tvojo veliko milost, de mi boš odpustil zavoljo neskončniga zasluženja Jezusa Kristusa, ki se je daroval za mé uboziga grešnika. **S** tem zaupanjem se hočem

svojih grehov odkritoserčno spovedati, ponižno vse spoznati, v tolaživnim upanji, de boš tudi tam v nebesih to sodbo poterdil, ktero bo tu na zemlji Tvoj mašnik izrekel čez mé.

Prošnja do Marije in do angelja varha.

Sveta Devica, Mati vsih gnad, pribežališe grešnikov! prosi za mé to uro, de vredno opravim to sveto spoved in de dobim odpušenje svojih grehov, in gnado, prav poboljšati svoje življenje. Tudi ti mi stoj na strani, o moj sv. angelj in ljubi varh moje uboge duše! ti veš vse, kolikrat sim se pregrešil, pomagaj mi, de spet vstanem, in nikdar več ne grešim.

(Pojdi zdaj k spovednici s spodobnim spoštovanjem in s pravo ponižnostjo. Zaderži se, kakor ubogi grešnik pred sodnikom. Kdor je pekel zaslužil in gnado Božjo zgubil, se ne more nikoli zadosti ponižati. Spovej se svojih grehov odkritoserčno. — Prosim Te, o moj kristjan, za Božjo voljo in pri zveličanji tvoje duše, prosim te, oh, ne zamolči nikoli nikdar pri spovedi nobeniga greha iz pregrešne sramožljivosti! Želi pa, de bi spovednik tvoj dušni stan tako spoznal, kakor ga sam vsigavedni Bog pozna in vidi. O koliko razžaljenja preljubeznjiviga nebeškiga Očeta, pa tudi koliko britkih in nepokojnih ur boš tako odvernill! — Prosi tudi svojiga spovednika, naj ti močne pripomočke v tvoje poboljšanje pokaže in naznani). —

Molitve po spovedi.

Zahvala in ponovljenje sklepa.

O moj preljubeznjivi Jezus! koliko hvalo sim **Ti** dolžan! Upam, de si mi zavoljo zasluženja svoje drage **Kervi** odpustil vse moje grehe. Iz celiga serca se **Ti** zahvalim za to, in hrepenim in želim tam v nebesih za to vso večnost **Tvoje** usmiljenje hvaliti. **Dozdaj**, o moj **Bog!** sim **Te** velikrat bil zgubil; pa za naprej **Te** nikakor več nočem zgubiti; spreoberniti hočem svoje življenje; sej **Ti** zaslužiš vso mojo ljubezen, resnično **Te** hočem ljubiti, nikoli več od **Tebe** ne ločiti se; obljubil sim **Ti**, raji umreti, kakor **Te** še kdaj razžaliti; svojo obljubo zdaj ponovim in spolniti jo želim.

Obljubim Ti, vsake priložnosti v greh se varovati, in zato hočem na tanko spolnovati, kar mi je **Tvoj** namestnik nasvetoval, de več ne grešim. **Pa Ti**, o moj **Bog!** poznaš mojo slabost; dodeli mi gnado, de **Ti** od zdaj za naprej zvest ostanem do smerti, in pomagaj mi, kadar pride skušnjava, de išem pri **Tebi** pomoči. **Pomagaj mi**, o **Marija!** **Ti** si **Mati** stano-

vitnosti; za Bogam stavim na Te vse zaupanje svoje!

(Zdej moli naloženo pokoro, kakor de bi zadnjikrat v svojim življenji molil.).

Darovanje pokore.

Sprejmi, o Bog! milostljivo mojo pokoro, ktero sim zdaj opravil. Zedinim to malo pokoro z neskončnim zasluženjem Jezusa Kristusa in z Njegovo za me prelito sv. Kervijo. Zavoljo Jezusoviga trpljenja, Kervi in ran, upam de sim svojih grehov ves opran, karkoli sim jih storil v svojim življenji, ter vse še enkrat serčno obžalujem, in se jih kesam. Kar mi k popolnamosti kesanja, spovedi in sklepa še manjka, to naj nadomesti ljubezni polno, Božje serce Jezusa Kristusa, čigar usmiljenje je brez konca! Amen.

V.

Obhajilne molitve.

Priprava.

De je večkratno in vredno Obhajilo (vredno, kolikor je človeški slabosti mogoče) po želji Jezusa Kristusa in po želji sv. katoliške cerkve, to je gotovo; vendar, ti keršanska duša! pristopaj k mizi Gospodovi le po svetu in s privoljenjem svojiga dušniga vodnika.

Zastran vrednosti pa uče cerkveni učniki s sv. Frančiškam Salezijem tole: 1. Kdor se smernih grehov obvaruje, in tudi prostovoljniga nagnjenja do odpustljivih grehov nima, sme vsaki teden pristopiti k sv. Obhajilu. 2. Kdor si resnobno prizadeva, vsih prostovoljnih malih grehov se ogibati, sme večkrat pristopiti, ko bi tudi včasih iz slabosti padel. 3. Kdor svoje hudobne nagnjenja in strasti večidel premaga, in ima veliko hrepenenje po sv. Obhajilu, sme vsaki dan pristopiti. — Vselej pa le po svetu in s privoljenjem svojiga spovednika.

Duhovno Obhajilo pa je vselej pripušeno, ne le pri sv. maši, ampak prav dobro in koristno je, večkrat na dan se spomniti svojiga v nar. svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa pričujočiga Zveličarja, ali zjutraj, opoldne in zvečer se obrniti proti cerkvi, kjer je ljubljeneec tvoje duše shranjen, in vselej serčno hrepenenje po Njem obuditi ter se tako po duhovno ž Njim skleniti. Zlasti se lahko to zgodi pri obiskanji sv. Rešnjiga Telesa.

Ni nobeniga boljšiga pripomočka, grehov se znebiti, in v ljubezni Božji se utrditi, kakor je sv. Obhajilo. Pa od kod je to, da nekatere duše pri večkratnih Obhajilih, vender le v stari mlačnosti ostanejo in zmirej v starih pregrehah živijo? Vzrok tega je, ker se premalo skerbno pripravljajo. K dobri pripravi pa je dvojniga treba:

1. Moraš svoje serce očistiti vsih nagnjenj, ktere se ustavljajo Božji ljubezni. Tvoje serce mora biti prazno posvetne ljubezni.

2. Moraš veliko hrepenenje imeti, Boga ljubiti, Tvoje serce mora biti polno Božje ljubezni.

Pervi namen, kadar pristopimo k angeljski mizi, mora biti, da bi rastle v ljubezni Božji. „Le iz ljubezni moramo Boga prejemati, ker iz gole ljubezni se je On ljudem daroval.“ Zato moli naslednje molitve z zbrano pobožnostjo.

Pred sv. Obhajilam.

Vera.

Moj Bog! verujem v Tebe praviga živiga Boga, ediniga v natori in trojniga v peršonah: Očeta, Sina in sv. Duha; verujem, da je Sin Božji, druga peršona v sveti Trojici, za nas človek postal, terpel in umerl; da je tretji dan od smerti vstal, in da po svojim vnebohodu sedi na desnici Boga Očeta in bo prišel soditi žive in mertve; verujem, da je Jezus Kristus svete zakramente postavil, da nobeden brez vere in kersta, in potem, kadar v greh pade, brez pokore

zveličan ne bo; verujem, de je gnada Božja vsim potrebna; vérujem tudi, de Ti, moj Bog, vse dobro z dobrim, vse hudo s hudim plačuješ, de nam naše zasluženje samo skoz Tvoje pomaga; vérujem neumerjočnost človeške duše; vérujem zadnjič tudi vse, kar si Ti po svoji katoliški cerkvi zapovedal verovati, in de zunaj taiste nobeden zveličan ne bo. Vse to pa zato verujem, ker si Ti to razodel, kateri si večna modrost in resnica. V ti in za to katoliško vero želim živeti in umreti. O moj Bog, poterdi me s svojo gnado v ti sveti veri!

Upanje.

Moj Bog! terdno upam po zasluženji, terpljenji in smerti svojiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa zadobiti odpušenje vsih svojih grehov; zaupam s Tvojo gnado in pomočjo, Tvojo voljo dopolniti, greha se varovati, in tako večno veselje in zveličanje doseči. In vse to upam zato, ker si Ti, moj Bog! to obljubil, ker si vsigamogočen, neskončno dober in zvest v svojih obljubah, kateri ne moreš ne goljufati in ne goljufan biti. Moj Bog in Gospod! stori še večji to moje upanje!

Ljubezen.

Ljubim Tebe, moj Bog! iz celiga serca in čez vse, ker si Ti sam v sebi nar vekši, vse ljubezni in časti vredna dobrota in lepota. Iz te ljubezni proti Tebi je meni močno žal zavoljo vsih grehov mojiga celiga življenja, ker sim s taistimi Tebe, svojiga Boga, razžalil: in sklenem, od zdaj na dalje, Tebe, svojiga Boga, nikoli več ne razžaliti, Tebi samimu želim služiti, Tebi v vsih rečeh dopasti; svojiga bližnjiga hočem zavoljo Tebe, kakor sam sebe ljubiti in tako želim v ti ljubezni živeti in umreti. O Bog! užgi v meni ogenj svoje ljubezni, de bom v svojim serci gorečo ljubezen proti Tvoji dobroti vedno ohranil. Amen.

Posebna molitev k Jezusu.

Pred sv. Obhajilam.

O moj ljubi Jezus, pravi Sin Božji! ki si iz ljubezni do mene na križi v morji bolečin in zaničevanja umerl, terdno verujem, de si v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa pričujoč; pripravljen sim za to sveto vero dati svoje življenje.

O moj ljubeznjivi **Z**veličar! upam od **T**voje dobrote, de boš, zavoljo zaslužnja **S**voje za mé prelite **K**ervi, že to jutro, ko hočeš k meni priti, moje serce s svojo sv. ljubeznijo užgal in mi vse tiste gnade dodelil, katerih mi je treba, de **T**ebi zvest in stanoviten ostanem do konca svojiga življenja.

O moj **B**og! edini in resnični ljubi moje duše! kaj si še več hotel storiti, de bi me nagnil k svoji ljubezni? **O** moj **J**ezus! ni **T**i bilo zadosti, de si umerl za mé; ta sv. zakrament si še hotel postaviti, v jed si se mi hotel dati, de bi se ves in ves meni daroval, de bi se zedinil popolnoma z menoj, revno in nehvaležno stvarjo. Še sam me vabiš, de bi **T**e sprejel; nič bolj ne želiš, kakor de bi se jest sklenil s **T**ejboj. **O** neskončna ljubezen! **B**og sam se hoče meni ves in ves darovati! **O** moj **B**og! o ljubeznjiva, neskončna dobrota, ki neskončno ljubezen zaslužiš! ljubim **T**e čez vse, ljubim **T**e iz celiga svojiga serca, ljubim **T**e bolj, kakor sebe, ljubim **T**e bolj, kakor svoje življenje; jest **T**e ljubim, ker ljubljén biti hočeš, **T**e ljubim, ker ljubljén biti zaslužiš, **T**e ljubim, de bi le **T**ebi dopadel, **T**e ljubim, ker toliko hrepeniš po moji

ljubezni. Zapustite me torej vse posvetne želje, vse pozemeljske nagnjenja! Tebi, o moj Jezus! Tebi, moja nar večji dobrota, moje vse! Tebi samimu hočem dati vso svojo ljubezen. Ti se hočeš dans meni vsiga in popolnoma darovati; tudi jest se Tebi vsiga in popolnoma darujem. Daj, de Te res ljubim; lej! nič družiga nočem, kakor le Tebe samiga; nič družiga ne želim, kakor le to, kar Tebi dopade, kakor le Tebe samiga. Ljubim Te, moj Zveličar! Svojo slabo ljubezen zedinim s tisto ljubeznijo, ktero imajo vsi angelji in svetniki do Tebe, s ktero Te Marija, Tvoja Božja Mati, s ktero Te večni Oče sam ljubi. O de bi Te od vsih ljubljeniga vidil! O de bi mogel storiti, de bi Te vsi ljudje ljubili, de bi Te tako ljubili, kakor ljubljen biti zaslužiš.

Lej, moj Jezus! Tebi se bližam, de bi se s Tvojim mesam nahanil. Pa, oh, moj Bog! kdo sim jest, in kdo si Ti? Ti si Bog neskončne dobrote, in jest, jest sim ubogi červ, ki sim obložen s tolikimi pregrehami, s kterimi sim Te, oh! tolikrat odgnal iz svojiga serca. O moj Bog! jest nisim vreden, biti v Tvoji pričujočnosti; jest zaslužen zaveržen biti od Tebe in celo večnost v peklu se pokoriti. Pa Ti, o moj

Bog! ker si neskončna dobrota, me k sebi zdaj kličeš, de bi Te sprejel v svoje serce. **Lej,** jest se Ti bližam, bližam ves ponižan in potert, zavoljo velikih razžaljenj, s kterimi sim Te žalil, pa vender poln zaupanja v Tvojo milost, v Tvojo ljubezen. Oh, kako žal mi je, moj preljubeznjivi Zveličar! de sim Te že tolikrat razžalil! Ti si celó svoje življenje hotel dati za me, jest pa sim tolikrat Tvojo gnado, Tvojo ljubezen zaverigel, za prazen nič Te zapustil. Obžalujem zdaj, bolj kakor vse drugo hudo, vse razžaljenja, ktere sim Tebi storil, vse, male in velike, ker sim ž njimi Tebe, neskončno dobroto, razžalil; sovražim jih iz vsiga serca. Upam, de si mi že vse odpustil; če pa ne, o Jezus! mi odpusti zdaj, preden Te prejmem v svoje serce. Ker hočeš zdaj zdaj stanovati v mojim serci, Te prosim, sprejmi me še popred milostljivo v svoji gnadi!

Pridi, o moj Jezus! pridi v moje serce, ki po Tebi hrepeni. O moja edina, moja neskončna dobrota! moje življenje, moja ljubezen, moje vse! rad bi Te dans prejel s tisto ljubeznijo, s ktero Te prejemajo tiste duše, ki Te nar bolj ljubijo; rad bi Te prejel, kakor Tvoja lastna Mati

Marija; to svoje današnje Obhajilo zedinim
ž njihovimi Obhajili.

O preblazena Devica, ljuba moja Mati
Marija! daj mi Ti sama dans svojiga lju-
biga Sina; lej! iz Tvojih rok Ga sprejeti
želim. Povej Mu Ti, de sim jest Tvoj
služabnik, in On me bode, kadar bo k
meni prišel, dans s toliko večji ljubeznijo
pritisnil na svoje serce.

Zdihljej k Jezusu.

Se odperle so nebesa,
Lej! že Kralj nebeški gré;
Duša, vzdigni se 'z telesa
In nasiti si željé!
Truma angeljev se zbira
Tam na altarji, moli Ga;
Tam studenec gnad izvira,
Lej tam svoj'ga Ljubiga!

Oh, ne čakaj, Jezus mili!
Pridi, pridi, ljubi moj!
Prosim, naglo se usmili
Mene — skleni se z menoj! —
Res, Gospod! de nisim vreden,
De pod mojo streho greš;
Kak pa Tebe sim potreben,
To nar bolj le sam Ti veš.

Sej ne morem več živeti,
 Če ne prideš, o Gospod!
 Tebe serčno čem objeti;
 Jest popred ne grem od tod.
 Torej, Jezus ljubeznjivi!
 Pridi in nasiti me,
 De v ljubezni nevgasljivi
 Večno s Tabo sklenem se! Amen.

Po sv. Obhajilu.

(Čas po sv. Obhajilu je tisti dragi čas, v katerim so nebeški zakladi odpert; zakaj molitve, ki se opravljajo v času, kadar je Jezus tako na tanko z našo dušo sklenjen, imajo veliko več zasluženja in moči, kakor molitve drugi čas opravljene. Sv. Terezija pravi, da se takrat Gospod na milostni sedež v naši duši usede in nam kliče: „Prosi me, duša moja! karkoli le hočeš; le, da bi ti dobrote skazoval, sim k Tebi prišel.“ O koliko posebnih gnad so sprejeli tisti, ki so se po sv. Obhajilu skerbno z Jezusom radovali! Častiti oče Avila je po sv. Obhajilu vselej po dve uri v molitvi ostal. Sv. Alojzi je po sv. Obhajilu tri dni Jezusa hvalil za prejete gnade. Obudimo naslednje izročanja pobožno, in bodimo ves dan zedinjeni z Jezusom, kteriga smo v jutro prejeli v svoje serce.).

Izročanje Jezusu.

Dobil sim Njega, kteriga ljubi moja duša; nočem Ga nikoli več zapustiti. Tebe, o moj Jezus! objamem; moj si Ti, nad kterim se raduje moje serce. Imam Tebe, zaklad mojiga serca, in v Tebi imam vse. Oh, pripusti, prosim Te, pripusti vender,

de moja duša občuti moč Tvoje pričujočnosti! naj okusi, kako si sladak, o Gospod! de od ljubezni do Tebe prevzeta nič drugiga ne iše, kakor le Tebe; nič drugiga ne ljubi, kakor le Tebe. Ti si moj Kralj; oh, ne pozabi moje revšine, mojiga uboštva! Ti si moj sodnik; pozabi moje grehe, in usmili se me! Ti si moj zdravnik, ozdravi vse moje slabosti! Ti si Ljubi moje duše; zaveži me seboj na večno. Ti si moj voditelj, moja bramba; postavi me na svojo stran; potem naj se vojskuje z menoj, kdorkoli hoče. Ti si se za mé daroval, tudi jest hočem biti Tebi v dar. Ti si moj Odrešenik; reši mojo dušo vsih sovražnikov njenih in posveti me! Ti si moj Bog, moje vse; kaj hočem v nebesih, kaj tu na zemlji, kakor le Tebe, o Bog mojiga serca! Ti, o Bog! si moj delež na vekomaj! Amen.

Zdihljej k Jezusu.

Zdaj, o duša moja, pevaj!

Jezus Tvoj

Je s Teboj;

Zdaj zročuj,

Zdaj zdihuj,

In v ljubezni se ogrevaj!

Zdaj vesela glas zaženi:

Jezus moj!

Res si moj!

In kot zdaj

Vekomaj —

Prosim — moraš biti v meni!

In tak dolgo bom prosila:

Jezus moj!

Bod' z menoj!

De s Teboj,

Ljubi moj!

Po nebesih bom hodila.

Zahvala in prošnja.

Lej, o moj Jezus! že si k meni prišel, že si v mojim serci, že si ves moje posestvo! **Pozdravim Te,** o moj ljubeznjivi **Zveličar!** molim **Te;** pred **Teboj** se veržem na kolena; objamem **Te,** na svoje serce **Te** pritisnem, zahvalim se **Ti,** de si hotel v moje revno serce priti. **O Marija,** o vi moji sv. priprošnjiki, moj sv. angelj varh, hvalite Jezusa namesto mene! **Ker** si me, o nebeški kralj! tako ljubeznjivo hotel obiskati, **Ti** darujem svojo voljo, svojo prostost, vsiga samiga sebe. **Ti** si se meni vsiga daroval, tudi jest se **Tebi** vsiga darujem; za naprej nočem biti sam svoj; ne, od dans za naprej naj bom

ves Tvoj. Hočem in želim, de bo moja duša vsa Tvoja, de moje telo in vse moje moči želé le Tebi dopasti. Tebi, o moj Jezus! posvetim vse svoje misli, želje in nagnjenja, vse svoje življenje. Sej sim Te dosti dolgo žalil, o moj Jezus! Vse dni svojiga prihodnjiga življenja hočem v to obrniti, de bi Tebe ljubil, ker si me Ti toliko ljubil.

Sprejmi, o Bog mojiga serca! sprejmi dar, kteriga Ti dans daruje ubogi grešnik, ki nič bolj ne želi, kakor Tebe ljubiti, Tebi dopasti. Stori z menoj, in delaj z menoj, in z vsim, kar je mojiga, kakor le Tebi dopade. O de bi Tvoja ljubezen v mojim serci pokončala vse nagnjenja, ki niso Tebi dopadljive, de bi le Tvoj bil, za Te živel, Tebi dopadel!

Ne prosim, Te, o Jezus! za dobrote tega sveta; prosim Te le, dodeli mi po zasluženji svojiga terpljenja, vedno žalost čez moje grehe. Razsvetli me, de spoznam nečimernost tega sveta, de spoznam, kako zelo Ti zaslužiš, ljubljén biti od nas vsih. Daj, de se odtergam vsiga pozemeljskiga in naveži me na svojo sveto ljubezen, de od dans za naprej nič družiga nočem in ne želim, kakor le to, kar Ti hočeš in želiš. Daj mi poterpežljivost

in vdanost, kadar bom reven in bolan, ali kadar se mi kaj prigodi, kar moji lastni ljubezni ne dopade. Dodeli, de bom ves krotak proti tistim, ki me žaliyo ali zaničujejo. Daj mi srečno smert, daj mi svojo sveto ljubezen. Pred vsim pa Te prosim, dodeli mi stanovitnost v Tvoji gnadi noter do smerti. Ne pripusti, de bi se še kdaj ločil od Tebe. O moj presladki Jezus! dodeli mi tudi gnado, de se v vsih skušnjavah in nevarnostih k Tebi zatečem, in Tebe pomoči prosim. Še enkrat Te prosim za gnado stanovitnosti. —

O večni Oče! Tvoj ljubi Sin Jezus mi je obljubil, de mi Ti vse dati hočeš, karkoli Te bom v Njegovim imenu prosil: „Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v Mojim imenu, vam bo dal.“ (Jan. 16, 23.). V imenu in po zasluženji Tvojiga ljubiga Sina Te torej prosim Tvoje ljubezni in vedne stanovitnosti, de Te bom nekda tam v nebesih ljubil na vso moč, in bom vso večnost hvaliti zamogel Tvoje neskončno usmiljenje, tam, kjer bom gotov, de se ne bom nikoli več ločil od Tebe.

O preblážena Devica Marija, upanje moje! zadobi mi to gnado, za katero Te prosim; daj, de Te serčno ljubim, Tebe,

svojo mogočno kraljico, in de se v vsih svojih potrebah Tebi izročujem. Amen.

Molitev za sv. odpustike.

Lej, o dobrotljivi in presladki Jezus! pred Tvojim obličjem se veržem na svoje kolena, ter Te serčno prosim in milo zdihujem, vtisni globoko v moje serce žive občutljeje vere, upanja in ljubezni, z resnično žalostjo čez moje grehe in terdnim sklepam, poboljšati se. Ko z živim občutljejem in veliko bolečino Tvoje petere sv. rane premišlujem, in v svojim serci prevdarjam, se spomnim tistih besedi, ki so tekle iz posvečenih ust kraljeviga preroka Davida: „Prebodli so Moje roke in noge in šteli so Moje kosti.“

(Kdor po vredni prejemi sv. pokore in sv. Obhajila to molitev pobožno in skesano pred britko martro moli, zadobi popolnoma odpustek, ki se zamore tudi dušam v vicah darovati. Pap. Klemens VIII. Leo XII. 1825.).

Prošnja za sv. čednosti.

Moj Gospod in moj Bog! prosim Te po zasluženji Jezusa Kristusa, razsvetli me, de spoznam, kako nečimerno je vse na tem svetu, in de tu ni družiga dobri-ga, kakor ljubiti le Tebe, o nar večji,

o neskončna dobrota! Daj mi spoznati svojo nevrednost in zapopasti, kako Ti zaslužiš, biti ljubljén od vsih, zlasti od mene, zavoljo ljubezni, s katero si me Ti popred ljubil. Dodeli mi sv. ponižnost, de bom vesel, kadar bom zaničevan. Dodeli mi veliko žalost čez moje grehe in serčno ljubezen do sv. zatajevanja, de se ustavljam svojim strastim in strahujem svoje nepokorne počutke. Dodeli mi pravo ljubezen do pokoršine do svojih predpostavljénih, in pa gnado, de vse storim le zato, de bi Tebi dopadel. Dodeli mi sveto čistost telesa in duše, in de se odtergam vsiga, kar me k Tebi ne pripelja. Daj mi veliko zaupanje na terpljenje Kristusovo in na priprošnjo preblážene Device Marije. Daj mi veliko ljubezen do Tebe in popolnoma vdanost v Tvojo sv. voljo.

Priporočim Ti, o moj Bog! uboge duše v vicah, svoje žlahtnike, dobrotnike in prijatle in vse, kateri so me kdaj razžalili ali mi kdaj kake britkosti storili; prosim Te, napolni jih s svojo gnado. Poslednjič Ti priporočim vse nevernike, krivoverce in vse grešnike, zlasti terdovratne. Daj, o moj Bog! ker neskončno ljubezen zaslužiš, daj, de Te vsi spoznajo in ljubijo, zlasti mi dodeli, de Te jest

ljubim, ki sim bil bolj nehvaležen, kakor drugi. Sej sim Te dosti dolgo že žalil; stori, de Te ljubim, in skoz vso večnost Tvoje usmiljenje hvalim. Presveta Devica Marija! prosi za me. Amen.

Duhovno Obhajilo.

(Duhovno Obhajilo je po besedah sv. Tomaža Akvina, posebniga častivca nar svetejšiga Zakramenta, serčno hrepenenje, Jezusa v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa prejeti v ljubeznjivim objemanji Njega, kakor de bi Ga v resnici prejel. „Če hočete po duhovno se obhajati, pravi sv. Terezija, se morate v duhu ravno tako zbrati, kakor de bi sv. Telo našiga Gospoda v resnici prejeli.“ Duhovno Obhajilo je posebno močan pripomoček, Jezusa pri sv. Obhajilu z več pridam prejemati; zato so svetniki tolikrat na dan se po duhovno obhajali in to večkratno duhovno Obhajilo vsim pravovernim zlasti pri sv. maši priporočevali.).

Zdihljej pri duhovnim Obhajilu.

Moj Jezus! terdno verujem, de si v presvetim Zakramentu resnično pričujoč. Ljubim Te čez vse, želim Te v svoje serce prejeti. Ker mi pa zdaj ni pripušeno, Te v nar svetejšim Zakramentu resnično prejeti, pridi vsaj s svojo gnado in s svojo ljubeznijo v moje serce. Objamem Te, zedinim se s Teboj, kakor de bi bil resnično prišel v moje serce. Oh, ne pripusti, de bi se še kdaj ločil od Tebe.

Krajši zdihljaj za duhovno Obhajilo, ki se lahko vsako uro ponovi, ali pa še večkrat:

Verujem, o Jezus! de si v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa resnično pričujoč; želim s Teboj se skleniti; pridi v moje serce. Objamem Te, oh, ne loči se nikdar od mene!

Duša Kristusova.

Duša Kristusova, posveti me!
Telo Kristusovo, odreši me!
Voda Kristusove rane, operi me!
Terpljenje Kristusovo, poterdi me!
O predobrotljivi Jezus, usliši me!
V svoje svete rane zakrij me!
Od Tebe ločit' se, ne pripusti mi!
V moji smerti pokliči me!
De s Tvojimi svetniki hvalim Te
V Tvojim kraljestvu vekomaj! Amen.

VI.

Večernice

v čast britkiga terpljenja našiga Gospoda
Jezusa Kristusa.

De bi, o keršanska duša ob nedeljih in zapovedanih praznikih, na večer, svojiga Zveličarja za Njegovo bitko terpljenje še posebej zahvaliti in po svoji moči počastiti zamogla, so ti naslednji petéri psalmi Kristusoviga terpljenja iz Davidovih psalmov vzeti in tako vversteni, kakor jih navadno s. katoliška cerkev moli. Tudi doma zamoreš te večernice opravljati, ter si tako veliko zasluženja zadobiti.

Začetek.

Oče naš. Češena si Marija.

O Bog, hiti me otét.

Gospod! teci mi pomagat.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu,
Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kri-
stusovo od zdaj in na vekomaj! Amen.

Predpev. Lej, o Gospod!

Pervi psalm. (21.)

Terpeči Mesija in Njegovo kraljestvo.

De David v tem psalmu od Mesija govori, so tudi že stari judje spoznali, pa tudi apostelni so ravno to pričali (Jan. 19, 24. Hebr. 2, 11. 12.) in tudi Kristus sam (Mat. 27, 46. Mar. 15, 34.).

Bog, moj Bog! ozrì se na me; zakaj si me zapustil? Vpitje mojih grehov mi odteguje pomoč.

Moj Bog! kličem po dnevu, in me ne uslišiš; in po noči, in mi ni v nespamet.

Ti pa prebivaš v svetišu, hvala Izraelova!

V té so upali naši očetje; upali so, in si jih rešil.

V té so klicali, in so bili oteti; v té so upali, in niso bili osramoteni.

Jez pa sim červ, in ne človek; zasramovanje ljudi, in izveržek izmed ljudstva.

Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo; z ustnicami gibljejo, in z glavo majejo:

„**V Gospoda** je zaupal, naj ga reši; otmè naj ga, ker ga ljubi.“

Zakaj ti si, ki si me izlekel iz telesa, moje upanje od pers moje matere.

Tebi sim bil veržen iz materniga naročja; od materniga telesa si bil ti moj Bog.

Ne hôdi od mene; zakaj stiska je prav blizo; ker nikogar ni, de bi pomagal.

Veliko telet me je obdalo; debeli junci so me obsuli.

Režé v mé, ko zgrabljiv in rjoveč lev.

Ko voda sim razlit; in vse moje kosti so se razklenile. Moje serce je kakor raztopljen vosk v mojim telesu.

Moja moč se je usušila kakor čepina, in moj jezik tičí na mojim nébu; in v smertni prah si me perpeljal.

Ker veliko psóv me je obsulo; truma hudobnih me je oblegla. Moje roke in moje noge so mi prebodli,

Vse moje kosti so razšteli, oni pa so me premišljevali in gledali;

Moje oblačila so si razdelili, in za mojo suknjo so vadjali.

Ti pa, o Gospod! mi ne odteguj pomoči; glej na mojo branitev.

Reši meča, Bog! mojo dušo, in iz pasje roke mojo edino.

Otmí me iz levoviga žrela, in mene ponižaniga od rogov enorogov.

Oznanoval bom tvoje imé svojim bratom, v sredi zbora te bom hvalil.

Ki se bojite Gospoda, hvalite ga; ves
zarod Jakopov častite ga.

Boj se ga ves Izraelov narod; ker ni
zavergel in ne zaničeval prošnje uboziga,
tudi ni obernil od mene svojiga obličja; in
ko sim vanj klical, me je uslišal.

Per tebi je moja hvala v velikim zboru;
svoje obljube bom spolnoval vpričo njih, ki
se ga boje.

Jedli bodo ubogi, in bodo nasiteni, in
hvalili bodo Gospoda, ki ga išejo; njih
serca bodo živele vekomej.

Vse pokrajine zemlje se bodo spom-
nile, ter se vernile k Gospodu; in vsi ro-
dovi nevernikov bodo molili pred njega
obličjem.

Zakaj Gospodovo je kraljestvo, in on
bo gospodoval nad narodi.

Jedli bodo in molili vsi debeli zemlje;
pred njega obličjem bodo popadali vsi, ki
pridejo na zemljo.

In moja duša bo njemu živela, in moj
narod bo njemu služil.

Po Gospodu se bo imenoval prihodnji
narod; in nebesa bodo oznanovale njega
pravico ljudstvu, ki bo rojeno; ktero je
Gospod naredil.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu,

Sinu in sv. Duhu za britko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Lej, o Gospod! mojo nadlogo in britkost; zakaj sovražnik se je vzdignil čez mé.

Predpev. V svoji britkosti.

Drugi psalm. (68.)

Terpeči Mesija.

David govori v Kristusovim imenu in prerokuje Kristusovo terpljenje in zaverženje kakor tudi že aposteljni spričujejo.

Pomagaj mi, o Bog! ker so vode pertekle do moje duše.

Tičim globoko v blatu, in ni najti dnà; prišel sim v globočino morja, in vihar me je pogreznil.

Trudim se z vpitjem, moje gerlo je zamolklo; moje oči pešajo, ko upam v svojiga Boga.

Več ko las na moji glavi jih je, ki me sovražijo brez vzroka; močni so moji sovražniki, ki me preganjajo krivično; kar nisim ropal, sim potem povernil.

Bog! ti veš mojo nespamet; in moje pregrehe ti niso perkrite.

Naj ne bodo osramoteni zavoljo mene, kteri v tebe upajo, o Gospod, Gospod vojskinih trum! Naj ne bodo osramoteni zavoljo mene, kteri tebe išejo, Izraelov Bog!

Ker zavoljo tebe prenašam zasmehovanje; sramota pokriva moje obličje.

Ptuj sim postal svojim bratom; neznan otrokam svoje matere.

Ker gorečnost za tvojo hišo me jé; in zasramovanje njih, ki tebe zasramujejo, na mé pada.

S postam pokrivam svojo dušo, in bilo mi je v zasmehovanje.

Naredil sim si žimnato oblačilo, in bil sim jim v pregovor.

Zoper mé so govorili, kteri so sedeli per vratih; in od mene pojejo, kteri vino pijejo.

Jez pa, Gospod! k tebi molim; čas dopadenja je, o Bog! Po obilnosti svojiga usmiljenja me usliši, v resnici svoje blagosti.

Potegni me iz blata, de ne obtičim; reši me njih, ki me čertijo, in iz globokih voda.

Naj me ne vtopí sila vode, in globočina naj me ne požre; in jama naj nad mano ne stisne svojih ust.

Usliši me, Gospod! ker dobrotljivo je

tvoje usmiljenje; in po obilnosti svojiga usmiljenja glej v mé!

Ne obračaj svojiga obličja od svojiga služabnika, ker sim v stiski; hitro me usliši!

Glej na mojo dušo, in reši jo; zavoljo mojih sovražnikov me otmi!

Znano ti je moje zasramovanje in osramotenje, in moja sramožljivost.

Pred tvojim obličjem so vsi, ki me stiskajo; moje serce perčakuje zasramovanja in reve. Perčakoval sim ga, de bi me miloval, pa ga ni; in de bi me tolažil, pa ga ne najdem.

In dajejo mi želča v jed, in v moji žeji me napajajo s kisam.

Njih miza jim bodi v zadergo, in v povračilo, in v spotikljej.

Njih oči naj otemné, de ne vidijo; njih herbet zmirej uklanjaj.

Izli na njé svojo jezo; in serd tvoje jeze naj jih zgrabi.

Naj bo pusto njih prebivališe, in nihče naj ne prebiva v njih šotorih.

Zakaj, kteriga si ti udaril, ga preganjajo, in bolečinam mojih ran še perdevajo.

Pusti jih padati iz greha v greh, in naj ne pridejo v tvojo pravico.

Izbrišejo naj se iz bukev živih, ter naj se ne pišejo med pravične.

Jez sim reven in terpeč; tvoja blagost, o Bog! me bo sprejela.

Hvalil bom s petjem Božje imé; in ga poveličeval s hvalo; in to bo Bogu bolj dopadlo, kakor mlado tele, ki mu rastejo rogovi in parklji.

Reveži naj vidijo, in naj se veselé; išite Boga, in živela bo vaša duša; ker Gospod usliši reveže, in ne zaničuje svojih jetnikov.

Hvalite ga nebo in zemlja, morje in vse, kar v njem lazi.

Ker Bog bo Sionu pomagal, in mesta Judove se bodo stavile, in ondi bodo prebivali, in v delež ga dobili.

In zarod njega služabnikov ga bo v lasti imel; in kateri ljubijo njegovo imé, bodo v njem prebivali.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za britko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. V svoji britkosti sim klical Gospoda, in uslišal me je v svojim svetim tempelju.

Predpev. Svojiga obličja.

Tretji psalm. (30.)

Molitev za rešenje v raznih dušnih in telesnih potrebah.

V té, Gospod, zaupam, ne bom osramoten vekomej; po svoji pravici me reši!

Nagni mi svoje uho, híti me otét! Bodi mi Bog varh, in hiša perbežališa, de mi pomagaš!

Zakaj ti si moja moč in moje perbežališe; in zavoljo svojiga imena me boš vodil in živil; izpeljal me boš iz te zaderge, ki so mi jo nastavili; ker ti si moj varh.

V tvoje roke izročim svojiga duha; ti si me rešil, Gospod, resnični Bog!

Ti sovražiš njé, ki se nečimernosti deržé zastonj; jez pa sim v Gospoda upal.

Veselil se bom in radoval nad tvojo milostjo; zakaj ozerl si se na mojo revo, in iz težav si rešil mojo dušo; in me nisi dal sovražniku v roke; postavil si moje noge na prostoren kraj.

Usmili se me, Gospod! ker sim stiskan; pobito je od nevolje moje oko, moja duša in moje telo.

Zakaj moje življenje zginja v žalosti, in moje leta v zdihovanji. Oslabela je po revi moja moč, in moje kosti so pretresene.

Zavoljo vsih svojih sovražnikov sim zelo v sramoto tudi svojim sosedom, znan-
cam pa v strah. Kteri me zunaj vidijo,
beže pred mano.

Pozabljen sim, ko mertvi, v sercu;
kakor zaveržena posoda sim; zakaj slišal
sim zasramovanje dosternih, ki krog in krog
prebivajo. Ko so se bili zoper me sošli,
so se posvetovali, mi življenje vzeti.

Jez pa sim upal v té, Gospod! rekel
sim: Ti si moj Bog; v tvojih rokah je moje
življenje! Iztergaj me iz roke mojih so-
vražnikov, in njih, ki me preganjajo.

Razsvetli svoje obličje nad svojim hlap-
cam; otmi me po svojim usmiljenji.

Gospod! ne bom osramoten, ker sim
v tebe klical. Osramoteni naj bodo hudobni,
ter naj se pogreznejo v pekel;

Goljufne usta naj umolknejo, ki zoper
pravičniga krivico govoré iz napuha in za-
ničevanja.

Kako obilna je tvoja sladkost, Gospod,
ki si jo perhranil njim, kteri se te boje!
Spolnuješ jo njim, ki upajo v te, vpričo
človeških otrok.

Perkrivaš jih v skrivnosti svojiga
obličja strahu ljudi. Braniš jih v svojim
šotoru zopergovorečim jezikom.

Hvaljen bodi, Gospod, ker mi je svojo
milost čudovito razkazal v terdnim mestu.

Jez pa sim rekel v strahu svojiga duha: Zaveržen sim spred tvojih oči! Zatorej si uslišal glas moje molitve, ko sim v tebe klical.

Ljubite Gospoda vsi njegovi sveti; zakaj Gospod iše resnice, in obilno vračuje njim, ki prevzetnost dopernašajo.

Junaško se deržite, in poterdi se serce vam vsim, ki v Gospoda upate!

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za britko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpov. Svojiga obličja nisim odvernili od njih, ki so Me zasramovali in zapljuvali.

Predpov. Kakor jagnje.

Četerti psalm. (139.)

Prošnja za pomoč zoper hudobne, zvite sovražnike.

Reši me, Gospod! hudobniga človeka, krivičniga moža me otmi.

Oni mislijo hudo v sercu, vsaki dan boj napravljajo; svoje jezike brusijo kakor kača; gadi strup je pod njih ustnicami.

Obvari me, Gospod! grešnikove roke; reši me krivičnih ljudi, ki mi mislijo spodnesti stopinje.

Prevzetniki mi nastavljajo zadergo, in vervi razpenjajo v mrežo, na potu mi pokladajo spotiko.

Rekel sim Gospodu: Moj Bog si ti; usliši, Gospod, glas moje prošnje!

Gospod, Gospod, moč mojiga zveličanja! glavo mi obsenčiš ob dnevu vojske.

Ne prepusti me, Gospod! grešniku zoper mojo voljo, zoper me naklepajo; ne zapusti me, de se kje ne povikšujejo.

Poglavitno njih zvijač, perzadevanje njih ustnic jih bo pokrilo.

Oglje bo na nje padlo, v ogenj jih boš vergel, v nadlogah ne bodo sterpeli.

Jezičnimu človeku se ne bo dobro godilo na zemlji; krivičniga moža bo nesreča zadela v poginu.

Spoznam, de bo Gospod pravico napravljaj siromaku, in maševanje revežem.

Vender pa bodo pravični slavili tvoje ime; in pošteni stanovali pred tvojim obličjem.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Kakor jagnje bo v mesnico peljan in ne bo odperl svojih ust pred njim, ki Ga striže.

Predpev. Moje ljudstvo.

Peti psalm. (87.)

Molitev v britkosti in zapušenji.

Gospod, Bog mojiga zveličanja, po dnevu kličem, in po noči vpričo tebe.

Naj pride pred tvoje obličje moja molitev; nagni svoje uho k moji prošnji!

Ker moja duša je z nadlogami napolnjena, in moje življenje se peklju bliža.

Perštet sim njim, ki gredo v jamo, enak človeku, ki je brez pomoči,

Med mertve sim spušen, kakor pobiti, kateri spijo v grehah, in se jih več ne spomniš, in oni so pahnjeni iz tvoje roke.

Položili so me v nar globokejši jamo, v temo, in v smertno senco.

Tvoj serd tiči terdo nad mano, in vse svoje valove si nad me navlekel.

Odvernili si od mene moje znance; imeli so me za gnusobo. Izdan sim, in ne morem uiti;

Moje oči slabé zavoljo revšine; v tebe kličem, o Gospod! ves dan, proti tebi razpenjam svoje roke.

Boš mar nad mertvimi čuda delal? ali jih bodo zdravniki obudili, de te bodo slavili?

Bo mar kdo v grobu perpovedoval tvojo milost, in tvojo resnico v pogubljenji?

Se bodo mar v temnicah spoznale tvoje čuda; in tvoja pravica v deželi pozabljenosti?

Jez pa, Gospod! v tebe kličem, in zjutrej ti moja molitev naproti pride.

Zakaj, Gospod, zametuješ mojo molitev, in odvracaš svoje obličje od mene?

Revež sim, in v težavah od svoje mladosti; povišan pa, sim bil ponižan in prestrašen.

Tvoja jeza se na me obrača, in tvoji strahovi me begajo, obdajajo me ves dan kakor voda, obdajajo me vsi skupej.

Odpravil si od mene prijatla in bližnjiga, in moje znance od moje reve.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za britko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Moje ljudstvo! kaj sim ti storil? s kom te nadlegoval? Povej mi.

Poglavje. (Filip 2.)

Bratje! Kristus pa je sam sebe v nič storil, ko je podobo hlapca nase vzel... Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križi. Zato Ga je tudi Bog povišal in Mu dá imé, katero je čez vse imena.

Odg. Hvala bodi Bogu!

P e s e m.

1.

K svet'mu križu pristopite,
 Jezus, Bog, na njem visí!
 In grenke solze točite,
 Ker za nas On toljk' terpi.
 Oh, preljubeznjivo Dete
 Se postavi med preklete,
 Sebe v spravo z Bogam dá!
 Od pekla nas vse oteti,
 Hoče Jezus sam umreti!
 Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

2.

Še na križi ne pozabi
 Prosit' za sovražnike,
 Še seboj v nebesa vabi
 Tudi c'lo razbojnike.
 Temu, kter Ga zaničuje,
 On dobrote povračuje.
 O ljubezni polni Bog!
 Daje zdravje za bolezen,
 Za sovraštvo da ljubezen.
 Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

3.

Teče potok Mu kervavi
 Iz obraza, rok in nog,

In v težavah zdiha, pravi,
 Vpije: O Moj Bog! moj Bog!
 Oh, zakaj zapušaš Sina,
 Ker Ga tare bolečina?

Jezus, kaj za nas terpiš!
 Svojo žejo vtolažiti,
 Moraš želč in jesih piti!

Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

4.

Oslabljen od bolečine,
 Živ na pol je komaj še,
 Zdihne zdaj iz globočine:
 Oče! spolnjeno je vse!
 Nagne glavo, sam Bog večni,
 De bi grešniki b'li srečni,
 Sklene — dušo izročiti.
 Nam nebesa obderžati
 Se On sam pusti zaklati.
 Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

5.

S strašnim gromam vse nebesa,
 Vidiť Njega, smert dajo;
 Skale poč'jo od potresa,
 Svetlo solnce je tamno.
 Tudi grobi so odperti
 Mertvi vstajajo od smerti,
 In se prikazujejo.

Odrešenje, kakor reka
 Se iz Njega ran izteka.
 Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

6.

Zviraj Božja Kri, o zviraj!
 In po meni vedno lij;
 Mojo revno dušo spiraj,
 Moje grehe čisto zmij!
 Oh naj kušnem rane Tvoje,
 Iz njih teče zdravje moje,
 In tud' Tebe, o moj Bog!
 Kjer si hotel smert storiti,
 Tam Te hočem jest moliti.
 Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

V. Bog svojimu lastnimu Sinu ni
 perzanesel.

O. Ampak Ga je dal za nas v smert
 na križi.

Predper. Ob deveti uri.

Zahvalna pesem Marije Device.

Magnificat. (Luk. 1, 46.)

„Moja duša poveličuje Gospoda, in
 Moj duh se veseli v Bogu, Mojim Zveli-
 čarji.

Ker se je ozerl na nizkost svoje dekle; zakaj glej! odsihmal Me bodo srečno imenovali vsi narodi.

Zakaj velike reči Mi je storil On, ki je mogočen in sveto Njegovo imé.

In Njegovo usmiljenje jim je od roda do roda, kateri se Njega boje.

Moč je skazal s svojo roko, in razkropil je napuhnjene v misli njih serca.

Mogočne je s sedeža vergel, in ponižne povzdignil.

Lačne je z dobrim napolnil, in bogate prazne spustil.

Sprejel je Izraela, svojiga služabnika, in se je spomnil svojiga usmiljenja.

Kakor je obljubil našim očakam, Abrahamu in njegovimu zarodu na vekomaj.“

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za britko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Ob deveti uri je Jezus z velikim glasom zavpil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si Me zapustil?“ in je glavo nagnil in umerl.

V. Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k Tebi pride!

Molitev.

Vsiganogóčni, večni Bog! ki si v odrešenje človeškiga rodu hotel, de je Tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod Jezus Kristus, meso nase vzel in smert križa preterpel; prosimo Te, v ljubezni ravno tega Tvojiga Sinu, odpusti nam, v moči Njegoviga britkiga terpljenja in Njegove drage Kervi, vse naše grehe in ž njimi zaslužene kazni, in vzemi nas po srečni smerti v večno življenje. Po ravno tistim Gospodu našim Jezusu Kristusu, Tvojim Sinu, ki s Teboj in s. Duham enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

K žalostni Materi Božji.

Zraven križa Jezusoviga je stala Mati Njegova, in sestra Njena, Marija Kleofova, in Marija Magdalena; in Jezus je rekel Marii: „Žena, glej, Tvoj sin!“ in učencu Janezu: „Glej, tvoja Mati!“

V. Prosi za nas, o žalostna Mati!

O. De bomo deležni sadu terpljenja Tvojiga Sina.

Molitev.

Bog, v kteriga terpljenji je, po prerokovanji Simeonovim, presladko dušo Device

in Matere Marije meč žalosti presunil, dodeli milostljivo, de, ki Njene žalosti s častitim spominam obhajamo, srečni sad Tvojiga terpljenja dosežemo, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetam v edinosti s. Duha Bog vekomaj! Amen.

V. Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k Tebi pride.

V. Častimo Gospoda,

O. Hvalimo Ga za Njegove dobrote.

V. Vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo.

O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

V. Bog nam dodeli svoj mir,

O. In večno življenje. Amen.

Češena Kraljica.

Češena bodi Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K Tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k Tebi zdihujemo žalostni in objokani v ti dolini solz. Oh, obern timered naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad svojiga telesa; o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!
O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molitev.

Vsigamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, de bi vredno prebivališe Tvojiga Sina biti zaslužila s pripomočjo s. Duha pripravil, daj de bomo, ki se Njeniga spomina veselimo, po Njenih milostljivih prošnjah od prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni. Po Kristusu Jezusu, Gospodu našim. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Darovanje.

Sprejmi, o križani Jezus! dopadljivo te svete večernice, ktere sim zdaj v čast Tvojiga britkiga terpljenja opravil. Darujem Ti jih v čast Tvojih sv. peterih ran, in v serčno zahvalo za vse, kar si na duši in na telesu za mé in za vse uboge grešnike milostno terpeti hotel. Prosim Te pa tudi ponižno, dodeli bogato zasluženje svojiga britkiga terpljenja moji revni duši, in z močjo svoje drage Kervi jo vsih grehov opêri, de po smerti vsa čista pred Tvoje Božje obličje stopiti zamore. Amen.

Pobožno pozdravljenje svete rane Jezusove strani.

(Sv. Gere.)

O Gospod Jezus! Ti sveti pelikan, ki si nas nečiste očistil s svojo Kervijo! zahvalim Te za presladko in prečastito rano ljubezni, ktero si na s. križi prejel, kadar je Tvoja nepremagljiva ljubezen s svojo ljubeznjivo pšico Tvojo presladko stran odperla in Tvoje presveto serce z rano ljubezni ranila. Češeno bodi to zveličansko ranjenje, češena ta presladka rana, in češena presveta Kri in voda zveličanja, ki je v očiševanje grehov iz nje tekla. S premočnim kapam te vode, o Jezus! mene nečistiga operi, in s to svojo Kervijo me pokropi in oživi, ter mi dodeli, de bo pri ločenji moje duše iz tega sveta saj edina kapljica te Božje rose moj delež, moja erbšina! Po svojim prebodenim sercu, prebodi, o preljubeznjivi moj Jezus! moje serce s pšico svoje ljubezni, tako silno, de nič pozemeljskiga več sprejeti ne bo moglo, temuč de bo le od Tvoje mogočne ljubezni vse prevzeto in kraljevano! Amen.

Pobožno pozdravljenje sv. udov Jezusa Kristusa.

(Sv. Gere.)

Bodite mi pozdravljeni o nježni udje mojiga Gospoda Jezusa Kristusa, ki ste bili toliko terpinčeni za naše zveličanje!

Bodi mi pozdravljena častita glava, za nas s ternjem kronana in s terstem bita!

Bodi mi pozdravljeno predrago obličje, za nas zapljuvano in s pestmi bito!

Bodite mi pozdravljene, vé premile oči našiga Odrešenika, ki ste za nas točile britke solzé!

Bodite mi pozdravljene svete usta in ti preljubo gerlo, za nas z jesiham in želčem napojeno!

Bodite mi pozdravljene preblage ušesa, za nas z zaničevanjem in kletevjo razžaljene!

Bodi mi pozdravljen presveti herbet, ki si za nas gajžlan bil!

Bodite mi pozdravljene častitljive roke in noge, za nas na križi razpete!

Bodite mi pozdravljene Božje persi, za nas stepene in zbite!

Bodite mi pozdravljene vse časti vredne kolena, za nas ranjene, v molitvi pripognjene!

Bodite mi pozdravljene presvete noge, za nas z žeblji prebodene!

Bodi mi pozdravljena častita stran, za nas s sulico vojakovo odperta!

Bodi mi pozdravljeno celo s. Telo Jezusa Kristusa, za nas na križi viseče, ranjeno, umorjeno in pokopano!

Bodi mi pozdravljeno, o presladko serce Jezusovo, Ti zaklad presvete Trojice, za nas na križi odperto!

Bodi mi pozdravljena ti trikrat sveta duša Jezusa Kristusa, za nas do smerti užaljena!

Bodi mi pozdravljena ti predraga Kri, za nas tako obilno tekoča iz Kristusovih ran!

Bodite mi pozdravljene, vé presvete rane našiga Odrešenika, vé spomin ljubezni in cena našiga odrešenja, v terpljenji Kristusovim vsekane, zdaj pa v nebesih kakor zvezde blišeče! — V te svoje rane o dobrotljivi Jezus! me zapiši in me skrij pred pogledam zapeljivca! In zavoljo zaslužnja in ran svojih udov me stori vredniga, dodeliti moji duši pri ločenji iz te solzne doline tisto čistost in nedolžnost, katero si s terpljenjem vsih svojih udov svoji sveti cerkvi zaslužil! Amen.

VII.

Sveti križev pot

zveličaniga Patra

Leonarda Portu - Mavriškiga.

Darovanje svetiga križeviga pota.

O dobrotljivi moj Jezus! ljubim Te
 čez vse, ker si večna dobrota in brez-
 končna milost. Žal mi je iz vsiga serca,
 da sim kdaj Tebe, o nar veči dobrota!
 razžalil. Darujem Ti ta sveti križev pot
 v Tvojo čast v spomin tistiga težavniga
 pota, po katerim si hodil zavoljo mene ubo-
 ziga grešnika. Vsih odpustkov se želim
 vdeležiti, kateri so za sveti križev pot po-
 deljeni, torej tudi želim, vse tako opraviti,
 kar in kakor je v zadobljenje odpustkov
 storiti potreba. Prosim Te, o Jezus! do-

deli mi gnado in moč, de bi s sv. križevim potam v tem življenji Tvojo milost, v prihodnjim pa večno veselje zaslužiti zamogel. Amen.

(Zdaj daruj Bogu odpustke za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, de bi v prid jim bili.

Pri nekterih štacijonih se zadobé popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne more za-se več, kakor le en sam popolnoma odpustek zadobiti, torej prvi popolnoma odpustek sebi v prid obrni, druge pa za duše v vicah Bogu daruj, ali za dušo ranjega očeta ali ranjce matere, brata, sestre, prijatla ali kteriga družiga itd.)

1. Štacijon.

Jezusa v smert obsodijo.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojiga nedolžniga Jezusa, s ktero je krivično sodbo brez vsiga ugovarjanja poslušal, in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudobnost tvojiga jezika, s ktero si se večkrat zoper Boga in svojiga bližnjiga pregrešil, je sodnika oslepila, de je nedolžniga Jezusa v smert obsodil. Obrni se tedej k Njemu, jokaj in zdihni bolj s srcem, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerna je Tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku! Boš li tedej za nevredno hudobno stvar ječo, verige, tepenje terpel? in v tako grozovito smert obsojen? Oh! to je zadosti, de mi rani moje serce, de naj objokujem vse pregrehe, ktere sim s svojim jezikam storil. Tedej jih obžalujem in kličem k Tebi: O Jezus! usmiljenje, prosim Te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. Štacijon.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in zadovoljnim sercem dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo prenaša tepenje in sovanje malopridniga ljudstva! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, de se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh, objokuj svojo slepoto, obrni se k svojimu Gospodu, zdihni in reci:

Ne Tebi, o Jezus! ampak meni se spodobi križ. O težki križ! ki so Ti ga moji grehi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi svojo gnado in moč, de bom vse križe objel, ktere sim s svojimi grehi zaslужil. Štori, de bom svoj križ voljno objel, in se tako od sveta ločil; daj mi tako ljubezen do križa, de bom vselej s Tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in želel: Terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo tolikanj prelite kerví ves oslavljen prvič na zemljo pade. Oh! kako Ga s pestmi bijejo, z nogami teptajo in sujejo! Vender ni žalovanja ali nevolje iz Njegovih ust slišati. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš ali zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej me pre-
 uboziga grešnika pred Tvojimi nogami.
 Oh, kolikrat, in v kako velike pregrehe
 sim padel! Kolikokrat sim se v globočino
 hudobij pogreznil! **O** Jezus, stegni svoje
 rame, podaj mi svoje roke! Pomoči, o
 Jezus! pomoči per Tebi išem, de bi ves
 čas svojiga življenja nikdar nikoli smert-
 niga greha ne storil, in bi tako v svoji
 zadnji uri svoje zveličanje upati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. Štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je
 občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakšno
 grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno
 Marijno serce, ko sta se srečala! Poslu-
 šaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je
 storil moj Sin?“ ti kliče Marija. —
 „Kaj hudiga ti je storila moja
 Mati?“ te vpraša Jezus. Oh! zapusti že
 enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva
 toliko žalost in britkost terpiva. **O** grešnik!

kaj praviš na tó? Reci tedej in zdihni v svojim serci:

O Božji Sin Marije! o presveta Mati mojiga ljubeznjiviga Jezusa! ves raztert in ponižan klečim pri vajnih nogah. Jest sim tisti izdajavec, s svojimi grehi sim brusil meč, kateri je vajno serce ranil. Oh! iz serca mi je žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! po svoji veliki milosti mi dovolita, de nikdar več ne bom grešil, temuč, de bom vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan premišljeval in objokoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! Usmili se nas!

V. Štacijon.

Simon Cirenejski pomaga Jezusu križ nositi.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, de si ti tisti Simon, kateri si nečimernostim sveta in sladnostim svojih počutkov ves vdan, ki svoje križe ne radovoljno, ampak le, ker se jih brani ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh! zbudi enkrat svoje serce, in usmili se svojiga

tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi zadovoljno vse križe in nadloge, ktere ti bo tvoj ljubeznjivi Oče poslal. Terdno skleni, ne samo vse zopernosti s poterpežljivostjo prenašati, ampak tudi svojimu Bogu zanjne hvaležniga se skazovati, prosi ga takole:

O ljubeznjivi Jezus! hvalim Te za toliko perložnost, ktero mi daš, de bi za Te terpeti in za-se kaj zaslužiti zamogel. Oh, moj Bog! daj mi, de bom vse, kar se mi bo v tem življenji težkiga pergodilo, s poterpežljivim srcem prenašal in potem večniga veselja se vdeležil. Stori, o Jezus! de bom tukaj s Teboj jokal in terpel, potlej pa s Teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje Zveličarjevo! Ljubi Jezusa, in po ti ljubezni vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z

Jezusovim obrazam v svojim serci živel, in ž njim v večnost šel! De bi tedej to gnado zadobil, prosi svojiga Boga in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim Te, vtisni v moje serce sveti obraz svojiga obličja, de bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan Tvoje grenko terpljenje pre-mišljeval in svoje grehe objokoval! O Jezus! s kruham Tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitovati in moje oči bodo vselej solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in tvoj Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslabiljen od velike bolečine, utrujen in zaničevan od sovražnikov. Premisli, de je Tvoja prevzetnost Jezusa poterla, in Ga na zemljo vergla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napihnen! Spokori se, in

skleni ponižniši biti. Reci s skesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! akoravno vidim, de na zemlji pod težo križa ležiš, vender Te molim in častim, kakor svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim Te, poteri moj napuh, vzemi iz mojiga serca vso ošabnost, de bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tolikanj Tebi ljubo ponižnostjo sprejemal, de bom po tem tudi s Teboj v nebeškem kraljestvu povikšan.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. Štacijon.

Jezus tolaži Jeruzalemske žené.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli v svojim serci, kolikanj ti je vender treba jokati in žalovati; prvič ker tvoj ljubeznjivi Jezus "zavoljo tebe toliko terpi; drugič sam nad seboj, ker si tako nehvaležen in Ga ne nehaš žaliti. Kako moreš premišljevaje Njegove grozovite bolečine še terdovraten ostati! Po-

glej, kako milostljiviga se Jezus revnim Jeruzalemskim ženam skazuje! Zaupaj tedaj va-nj in zdihni s srcem:

O ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, de se moje serce ne raztopí v solzah velike žalosti? Solzé, oh Jezus! prosim, solzé prave pokore in serčniga obžalovanja mi daj, de bom z objokanimi očmi in s skesanim srcem tisto milost zadobil, katero si ubogim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obračaj od mene svojih milostljivih oči: poglej me, uboziga grešnika, de bom tudi jest ves potolažen na zadnjo uro Te viditi mogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. Štacijon

Jezus pade tretjič pod križem.

Ź. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Pomisli: Jezusa, krotko in nedolžno ovčico, Judje, neverniki, kakor stekli volkovi tepó, sujejo, sem ter tje po terdih kamnih vlačijo. O

nesrečni greh, ki samiga Sinu Božjiga tako grozovitno martraš! O grešnik, ni morebiti tvoj ves poterti in kervavi včlovečeni Bog vreden tvojih solz? Oh, reci tedej ves objokan:

O vsigamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstam deržiš, kdo Te je tako neusmiljeno vergel? Oh! nobeden drugi ne, kakor moja pregreha, v katero sim tolikokrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala grešiti, in zato se je množilo Tvoje terpljenje. Tode poglej, o Jezus! pred Teboj zdaj klečim s skesanim srcem, in terdno sklenem, svoji hudobii konec storiti. Z objokanimi očmi Ti terdno in zvesto obljubim: nikdar več nočem grešiti; o Bog! nikdar več, nikdar več ne.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. Štacijon.

Jezusa slečejo in mu želča piti dajo.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako Jezusu, ki je po svojim životu ves ranjen in stopen,

še grenkiga želča piti dajo. Poglej, kako On tvojo nesramožljivost, nespodobno obnašanje in nečimernost v obleki s svojo nagostjo plačuje, z želcem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga Jezusa brez milovanja pogledati? Oh verzi se k nogam svojiga Jezusa in reci:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med Teboj in menoj! Ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervijo oblit; jest pa ves nečimeren, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jest nisim na pravim potu! **O** Jezus! pelji me Ti na pravo stezo. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega sveta grenke in zoperne, da bom namesti njih želel Tvoje terpljenje občutiti, in da tako vreden postanem, s Teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. Štacijon.

Jezusa na križ perbijejo.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, katero

je dobrotljivi Jezus občutil, kadar so mu rabeljni ude, kite in žile z žeblji prebodli. O! kako je to, de tvoje serce kar žalosti ne počí, ker vidiš, de tvoji grehi tako neusmiljeno tvojiga Zveličarja moré? Saj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vli v moje serce strah in ljubezen do Tebe. In ker so moji grehi tisti žeblji, kateri so Tebe na križ perbili, stori s svojo gnado, de bodo vse moje hude želje in občutki na Tvoj križ nabiti in tamkej umorjeni, de bom v življenji in v smerti s Teboj križan, tudi s Teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. Štacijon.

Jezus umerje na križi.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tukaj svoje oči in premišluj svojiga z žeblji na križ perbitiga Jezusa. Poglej vse blede obličje Božje. Poslušaj, kako prosi odpušenja tistim, kateri Ga

križajo in žaliyo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo Mater Janezu, perporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič pa umerje z nagnjeno glavo. Tedej je moj Jezus umerl? Res, umerl je na križi in zavoljo mene. O duša moja! kaj boš zdaj počela? Oh ne hodi preč, ako ne s ponižnim in skesanim srcem. Objemi križ, in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! vém in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so Tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisim vreden, ker sim Tebe križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kadar Te slišim, tudi za tiste prositi, kateri so Te križali. Kaj hočem tedej za Te storiti, ker si Ti tolikanj za-me storil? Poglej, o Jezus! perpravljen sim in voljan, vsim odpustiti, kateri so me kdaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo Tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobro; in tako tudi upam ob svoji smertni uri Tvoje vesele besede slišati: „Še dan s boš z menoj v raji.“

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Ga v naročje Marijno položé.

Ź. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je serce žalostne matere prebodel, ko je svojiga mertviga Sina v svoje naročje vzela. Vidila Ga je vsiga ranjeniga in kervaviga. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v svojim serci občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, kateri je Jezusu življenje vzel in Marijno serce tako močno ranil. Objokuj tedej ta grozoviti greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne Matere in zdihni k nji tako:

O Kraljica vsih marternikov! kdaj bom vreden, de bi prav zapopadel Tvojo žalost in bolečino? Kdaj bom zadobil gnado, Tvojo žalost v svojim serci nositi in s Teboj terpeti? O velika Gospa! sprosi mi, de bom noč in dan žaloval nad svojimi grehi, kateri so Tebi tako žalost naklonili, de bom vès skesan in spo-

korjen, v zaupanji in ljubezni do Tebe umerl, in po smerti s Teboj večno živel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. Štacijon.

Jezusa v grob položé.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in drugih pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet, in v grob položen. Zlasti pa si v serce vtisni težavo in grenko žalost Marije, Njegove Matere, ko je s svojiga naročja ljubeznjiviga Sina dala. Premišljevaje njeno tadanje žalost in njeno terpljenje se moraš res sramovati, de si per obiskovanji tega križeviga pota tako malo milovanja občutil. Oh! zbudi svoje serce vsaj zdaj pri zadnjim štacijonu. Kušni s častjo kamen svetiga groba; položi v duhu va-nj svoje serce, in reci svojimu mertvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si po tako kervavim potu iz ljubezni do mene šel,

častim Te, v grob položeniga, in molim. Oh! v svojim serci Te serčno želim zapertiga imeti, de bi, s Teboj sklenjen, po tem svetim križevim potu k novimu življenju vstal, in se v Tvoji gnadi s tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji Tvojiga terpljenja, ktero sim premišljeval, dodeli mi, de bo na zadnjo uro Tvoje sv. Rešnje Telo moja popotnica; de bodo moje zadnje besede: Jezus! Marija! Jožef! in de svoje zadnje zdihtovanje s tistim zdihtovanjem sklenem, s katerim si Ti na svetim križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s Teboj in zavoljo Tebe umreti, in potlej s Teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojiga Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je On po svojim britkim terpljenji in grenki smerti mene odrešil, Ti darujem ta sv. križev pot, kteriga sim s Tvojo

gnado obhajal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene gnade, za odpušenje grehov celiga sveta, za pomoč ubogim dušam v vica, zlasti pa, za ktere sim v začetku prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa svojiga Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogimu grešniku! Amen.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus, in njegova žalostna Mati Marija!

P e s e m

pri svetim kriševim potu.

Oh, pridite stvari!
Kaj, glejte, se godí!
On, ki nas vse živi,
Strašno za nas terpi.

1. Štacijon.

Razgajžlan, zapljevan,
In kronan, zasramvan,
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

2. Štacijon.

Glej, križ mu naložé
Na ranjene ramé,
Oh Jagnje Božje gré,
In nese vsih dolgé.

3. Štacijon.

Opešal je v močéh,
 Podre ga križ, naš greh;
 Vtopljen v sveta dolgéh
 Leží potert na tléh.

4. Štacijon.

Oh, žalostni spomin!
 Ker sreča Mater Sin;
 Nji gre meč bolečin
 Do serca globočin.

5. Štacijon.

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, prosim te,
 Ne brani križa se!

6. Štacijon.

S pertam Veronika
 Obriše Jezusa;
 Spomin zato ji da
 Terpljenja britkiga.

7. Štacijon.

Slabosti ves prevzet
 Pod križem pade spet;
 O jenjaj, grešni svet!
 Ponavljat' greh preklet.

8. Štacijon.

Usmiljene žene!
 Ne jokajte za Mé;
 Točite za-se lé
 Spokornih serc solzé.

9. Štacijon.

Oh, Jezus omedlí,
 Pod križem spet leží,

Naj vender se zbudi,
Kdor še v pregrehah spí!

10. Štacijon.

Ko pride na goro,
Ga slečejo gerdo,
Pijačo mu dajo,
Ostudno in grenko.

11. Štacijon.

Na križ ga položé,
Razpno roke, nogé,
Žebli mu zdaj nové
Še rane naredé.

12. Štacijon.

Na križi tam visí,
Oh, sveta teče krí!
Za grehe vsih ljudi
Zveličar smert stori.

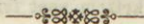
13. Štacijon.

Marija, k Teb' hitim,
Tvoj'ga Sinu častim.
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in terpim.

14. Štacijon.

Za naš greh mertviga
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojiga serca.

O Jezus! hvala zdaj
Ti bod' ino vselej;
Skoz svojo smert nam daj,
Te ljubiti vekomaj.

VIII.

Razne pobožnosti k časti
križaniga Odrešenika.

1. Litanije k terpečimu Zveličarju.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živiga Boga,

Jezus, Sin Device Marije,

Jezus, Sin Davidov,

Jezus, pravi in veliki prijatelj ljudi,

Jezus, naš nar večji dobrotnik,

Jezus, ki si nas ljubil do smerti,

Jezus, ki si sebe za nas daroval,

} usmili
se nas!} usmili
se nas!

Jezus, naš Odrešenik,
 Jezus, naš prijatelj,
 Jezus, žalosten do smerti,
 Jezus, kateri si se s smertjo bojeval,
 Jezus, kateri si v svoji britkosti ker-
 vavi pot potil,
 Jezus, od angelja pokrepčan,
 Jezus, od Judeža izdan,
 Jezus, od sovražnikov vjet,
 Jezus, z vervmi zvezan,
 Jezus, nespodobno zaničevan,
 Jezus, zvezan v mesto peljan,
 Jezus, kateri si bil pred Ana postavljen,
 Jezus, kateri si bil v svoj sv. obraz bit,
 Jezus, kateri si bil od Kajfeža pre-
 klinjevan,
 Jezus, kateri si bil nesramno zapljevan,
 Jezus, kateri si bil od Petra zatajan,
 Jezus, kateri si bil pred Pilata peljan,
 Jezus, kateri si bil pred Pilatom krivo
 tožen,
 Jezus, kateri si bil od Heroda zasra-
 movan,
 Jezus, kateri si bil svojih oblačil oropan,
 Jezus, na steber privezan,
 Jezus, neusmiljeno tepen,
 Jezus, s ternjem kronan,
 Jezus, v škerlatastim plajši zaničevan,
 Jezus, pred ljudstvo postavljen

usmili se nas!

Jezus, k smerti obsojen,
 Jezus, v smert peljan,
 Jezus, kateri si težki križ nesel,
 Jezus, mož bolečin,
 Jezus, kteriga so z žeblji perbili na
 križ,
 Jezus, kateri si bil povzdignjen na križi,
 Jezus, kateri si med nebam in zemljo
 visel kakor dar,
 Jezus, čigar Kri je s križa za nas
 tekla,
 Jezus, kateri si molil za svoje sovraž-
 nike,
 Jezus, kateri si bil tudi od svojiga Očeta
 zapušen,
 Jezus, s smertjo rinjajoči Zveličar,
 Jezus, na križi umirajoči Zveličar,
 Jezus, kateri si bil s sulico preboden,
 Jezus, kateri si bil s križa snet,
 Jezus, kateri si bil od svoje Matere ob-
 jokovan,
 Jezus, kateri si bil z miro maziljen,
 Jezus, kateri si bil v grob nesen,
 Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Jezus!
 Od vsiga hudiga,
 Od vsiga greha,
 Od svoje jeze,
 Od večnih štrafeng,

usmili se nas!

reši nas, o Jezus!

Od sovraštva in nevošljivosti,
 Od jeze in nepoterpežljivosti,
 Od kletve in rotenja,
 Od vsiga obrekovanja,
 Od vsiga serda,
 Od vse požrešnosti,
 Od vse nečistosti,
 Od vsiga hudiga poželenja,
 Od obupnosti in nespokornosti,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 S svojim britkim terpljenjem in s svojo
 smertjo,
 S svojo žalostjo na Oljski gori,
 S svojo trikrat ponovljeno molitevjo,
 S padenjem na svoje obličje,
 Z britkostjo svojiga serca,
 S svojim neizrečenim zdihljejem,
 S svojim kervavim potam,
 S svojim žalostnim zaporam,
 Z vsim od svojih sovražnikov presta-
 nim zaničevanjem,
 S prederznim zasmehovanjem, kteriga
 si preterpel,
 Z vsako terdo stopinjo, ktero si storil,
 S svojimi prestanimi bolečinami,
 S svojim zdihovanjem in s svojimi sol-
 zami,
 S svojo trudnostjo,
 S Tebi storjenim zasramovanjem,

reši nas, o Jezus!

S svojo poterpežljivostjo in ponižnostjo,
S svojim neusmiljenim raztepenjem,
S svojim zaničljivim kronanjem,
Z zasmehovanjem svojih morivcev,
Z nošo svojiga križa,
S svojim zapušenjem,
S Tebi podeljenim želčem,
S terpljenjem svoje duše,
S svojo bitko vojsko s smertjo,
Z izročenjem svoje duše v roke svojiga Očeta,
Z nagnjenjem svoje glave,
S svojo bitko smertjo,
Z rano svoje svete strani,
S svojo drago Kervijo,
S svojimi sv. ranami,
S svojim neskončnim zasluženjem,
Mi ubogi grešniki, prosimo Te, usliši nas!
De nam zanesesh,
De nam odpustiš,
De nam pravo pokoro dodeliš,
De nam pravi stud nad greham daš,
De nam gnado poboljšanja daš,
De nam vredni sad pokore dodeliš,
De nas noviga padca v greh varuješ,
De nas pred hudimi skušnjavami braniš,
De nas vsih grehov očistiš,
De nam vse zaslužene štrafenge odpustiš,

De nam milo usmiljenje skažeš,	} prosimo Te, usliši nas!
De nas s svojo drago Kervijo očistiš,	
De nam gnado posnemanja dodeliš,	
De nas svojiga zasluženja vdeležiš,	
De nas s svojimi ranami ozdraviš,	
De nas s svojo smertjo oživiš,	
De nas s svojo ljubeznijo zveličaš,	
De nas uslišati hočeš,	

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Jezus!

Jezus Kristus, sliši nas!

Jezus Kristus, usliši nas!

Oče naš. Češena si Marija.

Molitev.

O Gospod Jezus Kristus! s svojim terpljenjem in s svojo smertjo si svet odrešil, in nam nar lepši zgled zapustil, kako se moramo v britkostih tega življenja in ob uri svojiga ločenja iz tega sveta

zaderžati; dodeli nam gnado, de bomo Tvoje nauke in zglede vedno pred očmi imeli, jih vselej zvesto posnemali, in tako častitljiviga rodú Tvojiga odrešenja vredni postali, ki z Bogam Očetam in sv. Duham enaki Bog živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

2. Molitev sv. Avguština k časti Kristusoviga terpljenja.

O Bog! kateri si zavoljo zveličanja svetá hotel biti rojen, obrezan, od Judov zaveržen, od Judeža s kuševanjem izdan, z vervmi zvezan, kakor nedolžno Jagnje v mesnico peljan, pred Ana in Kajfa, pred Pilata in Heroda postavljen, krivo tožen, gajžlan, zaničevan, zapljevan, s ternjem kronan, s pestmi in s terstam bit, slečen, z žeblji na križ perbit, razbojnikam prištet, z želcem in jesiham napojen in s sulico preboden: prosim Te, o Gospod! zavoljo tistih Tvojih neznanih bolečin, ktere jest grešnik zdaj pobožno premišljujem, in zavoljo Tvoje britke smerti na križi, obvaruj me večniga peklenskiga terpljenja, in pelji me tje, kamor si peljal uniga s Teboj križaniga desniga razboj-

nika, kjer z Očetam in s sv. Duham pravi Bog živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

3. Molitev ob četrtnih. V spomin smertnih Kristusovih težav.

Na Oljski gori je Jezus rekel svojim učencem: „Moja duša je žalostna do smerti. Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete.“ In ves vdan v voljo svojiga nebeškiga Očeta, je molil: „Oče, ako je mogoče, vzemi ta kelih od Mene; vender ne Moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!“

O premili Gospod Jezus Kristus! ki si za moje grehe, in za grehe vsiga sveta toliko britkost in težav preterpel, kervavi pot potil, v ti svoji britkosti od angelja pokrepčan bil; dodeli mi gnado, de se tudi jest v vsih težavah, britkosti in nadlogah ves v voljo Božjo vdam, pobožno in serčno molim, v vsim terpljenji tolažilo, v vsaki skušnjavi pa pomoč iz nebes zadobim. Amen.

4. Molitev ob petkih. V spomin Kristusove smerti.

Temota je postala, kadar so Judje Gospoda Jezusa križali. In ob deveti uri

je Gospod Jezus z velikim glasom zavpil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si Me zapustil?“ In glavo je nagnil in dušo izdihnil. Zato, o Gospod Jezus Kristus! Te molimo in hvalimo; ker s svojim svetim križem in s svojo nedolžno smertjo si ves svet odrešil.

O Gospod Jezus Kristus! zavoljo britkosti svojiga svetiga terpljenja, kteriga si za nas na križi preterpel, zlasti ob uri, kadar se je Tvoja preblažena duša od svojiga presvetiga telesa ločila, Te prosim, usmili se moje revne duše, kadar se bo od svojiga telesa ločila, de Tvoj križ in Tvoje terpljenje nad menoj in nad vsimi drugimi grešniki zgubljeno ne bo. Amen.

O Jezus, Tebi živim! o Jezus, Tebi umerjem! o Jezus, Tvoj sim živ in mrtv! Amen.

5. Slovesna prošnja za odpušenje pred križanim Jezusam.

Edinorojeni Sin Božji! ki si dal svoje življenje na lesu svetiga križa za mé iz gole ljubezni, oh! jest, nevredni grešnik, sim z lastnim zadolženjem tolikrat že za-

pravil ceno Tvoje britke smerti; in s svojimi neštevilnimi hudobijami sim Te le vnovič križal; pa lej! zdaj pridem, de Te slovesno prosim za zamero; pridem, vzeto čast, kolikor je mogoče, Ti povernit. **K** Tvojim nogam se veržem na zemljo, skesano se udarim na svoje grešno serce, ki je presunjeno od žalosti in bolečin. Moje obličje je s sramoto pokrito, moje oči so s solzami oblite; s hrepenečimi rokami objamem, kakor nekda Magdalena, Tvoj sveti križ, in Ti želim zadostiti za toliko razžaljenje iz dna svojiga serca.

Po svojim preroku si se nekda pri-
tožil, de grešniki za stavo raztepajo Tvoj
herbet in s svojimi neusmiljenimi udarci
Ti sekajo globoke rane; o Jezus! jest
vidim te kervave rane na vsih Tvojih udih;
pa — o nesrečno oskrunjenje, ki mene
zadeva! spoznam v teh ranah hudobno
delo svojih rok; s kervavimi čerkami so
zapisane tam vse moje nehvaležnosti, moje
hudobije in nerodnosti. Jest — jest sim
Tvoj morivec postal; jest — sim Tvoje
terpljenje le daljšal, ker sim število svojih
pregreh vedno le množil. O moj Zveličar!
grizenje moje vesti me bije; moje serce
je v britkosti poterto, sramota me pokriva
in pod težo svojih pregreh omagujem.

Ozri se milostno na moje kervave bolečine, imej usmiljenje z menoj, sej zaničujem vse svoje hudobije. Oh, de bi jih zamogel s kervavimi solzami objokovati! Ko bi imel tavžent življenj, bi rad tavžentkrat umerl, de bi s to tavžentkratno smertno britkostjo svoje grehe opral.

O večni moj Oče! kadarkoli se ozreš na me, mora v Tvojim serci pravični serd zoper mé se vzdigniti. Pa, prosim Te, o Gospod! ne glej mene, ampak glej veliko več Jezusa, svojiga ediniga Sina, nad katerim vse svoje dopadajenje imaš. Oh, kdo Ga zamore pogledati, in ne bo ginjen? Tudi nar bolj neobčutljivo serce se mora omečiti pri tem pogledu. Njegovo Telo je na les križa razpeto; Njegovo obličje, ktero angelji z začudenjem molijo, je neusmiljeno razdjano; Njegove oči so otemnele; Njegove ustnice obledele; Njegova glava s ternjevo krono ranjena; Njegove roke in noge z žebli perbite; vse Njegovo Telo — le ena rana — z nepopisljivimi bolečinami preobloženo. Oh, glej! ta je Tvoj Sin! ki toliko terpi. Z vsimi temi ranami kliče za nas k Tebi za gnado. Premili Oče! poslušaj tedej glas te svete Kervi, in dodeli nam milost! Amen.

6. Ure Kristusoviga terpljenja.

Ob šestih zvečer.

Jezus vzame slovo od svoje Matere.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro od svoje preljube Matere slovo jemal, svojim učencem noge umival, in nam s tem zgled ponižnosti dal; daj, de se odtergam od vsiga, kar nisi Ti, in uči me ponižnosti in krotkosti. Amen.

Ob sedmih zvečer.

Jezus postavi zakrament sv. Rešnjiga Telesa.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro zakrament sv. Rešnjiga Telesa postavil; daj, de vselej vredno prejmem to skrivnost ljubezni, zlasti pa ob svoji zadnji uri! Že zdaj, v tem trenutku Te želim prejeti v tem sv. zakramentu; ker Te pa resnično prejeti ne morem, oh, pridi saj po duhovno v moje serce! **O Jezus, Tebi živim! O Jezus, Tebi umerjem! O Jezus, Tvoj sim živ in mertev! Amen.**

Ob osmih zvečer.*Jezus vzame slovo od svojih učencev.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro od svojih učencev slovo jemal, in jih svojimu nebeškemu Očetu izročeval; usmili se mene, kadar bom ob smertni uri tudi jest s svojci se poslovil, in dodeli mi, tamkej Tvoje Božje obličje vekomaj gledati. Amen.

Ob devetih zvečer.*Jezus gre na Oljsko goro.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro žalosten in otožen šel na Oljsko goro; dodeli tudi meni pravo žalost zavoljo grehov, in daj, de Te nikoli več prostovoljno ne razžalim. Amen.

Ob desetih zvečer.*Jezus kervavi pot poti.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro v smertnih težavah molil in kervavi pot potil; dodeli mi, de se tudi jest vselej v voljo svojiga nebeškiga Očeta ves vdam, in stoj mi na strani ob moji zadnji uri. Amen.

Ob enajstih zvečer.

Jezusa vjamejo.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro in pozneje, od Judov vjet, zvezan, v Jeruzalem pred Ana in Kajfa peljan, s pestmi bit, od Petra, svojiga učenca, zatajevan bil; oh, daj, de se to noč večkrat spomnim Tvojiga svetiga terpljenja, in váruj me vsaciga greha. Amen.

Po noči, kadar se zbudiš.

Jezus v ječi.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to noč v ječi čul in molil; odpusti mi vse grehe, ktere sim kdaj po noči storil; obváruj me večne ječe, in spomni se tudi ubogih duš v vicah. Amen.

Zjutraj, kadar se zbudiš.

Jezusa k Pilatu peljajo.

O Gospod Jezus Kristus, ki si bil v jutro zgodaj k Pilatu peljan, krivo tožen in zaničevan; odpusti mojim sovražnikom, in vsim, ki me sovražijo in preganjajo, in daj mi pravo ljubezen do njih. Amen.

Ob šestih zjutraj.*Jezusa k Herodu peljajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro v belim sramotljivim plajši od Heroda bil zaničevan; dodeli mi gnado, de bom tudi jest, kakor Ti, vse zasramovanje in zaničevanje tiho preterpel, in odpusti mi, kar sim se zlasti z napuham v obleki pregrešil. Amen.

Ob sedmih zjutraj.*Jezus je slabši, kakor Baraba spoznan.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro slabši, kakor morivec Baraba spoznan, daj, de nobene stvari bolj ne cenim, kakor Tebe, in le Tebe ljubim. Amen.

Ob osmih zjutraj.*Jezusa gajžlajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro od Judov bil neusmiljeno gajžlan in tepen; odpusti mi vse grehe nečistosti in mesá, in odverni od mene šibe svoje ojsre sodbe. Amen.

Ob devetih zjutraj.*Jezusa s ternjem kronajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro z bodečim ternjem kronan; odpusti

mi vse pregrešne misli in želje, vso svojevoljnost, ves napuh in vso nepokoršino. Amen.

Ob desetih zjutraj.

Jezus je pred ljudstvo postavljen. Ecce homo!

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro na mostovži bil pred ljudstvo postavljen; vtisni vendar spomin svojiga terpljenja globoko v mojo dušo, in dodeli, de tistiga nikoli ne pozabim. Amen.

Ob enajstih zjutraj.

Jezus nese svoj sv. križ na goro Kalvarijo.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro svoj sveti križ nesel na goro Kalvarijo; daj, de tudi jest svoj križ voljno zadenem, in poterpežljivo za Teboj hodim. Amen.

Ob dvanajstih opoldne.

Jezusa na križ perbijajo.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro na rokah in nogah na sveti križ bil perbit; odpusti mi vse grehe, ktere sim s svojimi rokami in nogami storil; pripni seboj tudi mene na križ, in dodeli mi, de se vso večnost nikdar ne ločim od Tebe. Amen.

Ob eni popoldne.*Jezus govori zadnje besede.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro molil za svoje sovražnike, si razbojniku na križi milost skazal, svojo preljubeznjivo Mater nam v Mater zapustil; odpusti tudi mojim sovražnikom; vzemi tudi mene nekdam v sveti raj; in dodeli, de Marija tudi moja Mati vedno bo in ostane. Amen.

Ob dveh popoldne.*Jezusu dajo jesiha in želca piti.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro silno žejin in z jesiham in želčem napojen, daj tudi meni pravo žejo po sveti ljubezni in popolnamosti, in odpusti mi vse, kar sim se s požrešnostjo v jedi in pijaci pregrešil. Amen.

Ob treh popoldne.*Jezus na križi umerje.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro na sv. križi svojo dušo v roke svojiga nebeškiga Očeta izročil; stoj mi na strani ob moji smertni uri, in dodeli, de Tvoje sveto terpljenje in Tvoja draga Kri ne bo zgubljena za me. Amen.

Ob štirih popoldne.*Jezus je s sulico preboden.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro s sulico preboden, de ste kri in voda tekle iz Tvojiga serca; operi me v ti sveti Kervi in vodi, in zapri me globoko v svoje sveto serce, de v tistim svojo edino radost in ljubezen najdem, in večno v njem ostanem. Amen.

Ob petih popoldne.*Jezusa v grob položé.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro s križa snet, v naročje svoje deviške Matere, potem pa v grob položen; daj, de tudi jest s Teboj pokopljem svoje grešno življenje, in nekdam s Teboj dosežem veličastno vstajenje. Amen.

Zdihljej za vsako uro dneva.

O Gospod Jezus Kristus! zavoljo svojiga britkiga terpljenja, zavoljo svoje drage Kervi mi dodeli srečno uro življenja in smerti. Amen.

7. Molitev ob treh popoldne.

Večni Oče! spomni se milostljivo, de

je to uro **Tvoj** edinorojeni **Sin**, s **Teboj** pravi **Bog**, za me umerl; dodeli svojim z drago ceno svoje prelite **Kervi** odkupljenim služabnikom odpušenje vsih grehov. **O Bog!** spreoberni nas; dodeli nam zasluženje britkiga terpljenja **Jezusa Kristusa**; ozri se z očmi svoje nezapopadljive milosti na nje, za ktere se je **On** grešnikom v roke dal, in je strašno smert križa prestal. **O moj**, na križ povzdignjeni **Jezus!** potegni me na se! **Ti** umiraš za mé, daj, de bom od zdaj za naprej tudi jest živel le za **Té**. Amen.

8. Molitev, kadar greš memo britke martre.

Križani Gospod Jezus Kristus! zavoljo britkosti svojiga terpljenja, kteriga si za me na lesu sv. križa prestal, zlasti, kadar se je **Tvoja** preblažena duša od svojiga presvetiga **Telesa** ločila, se usmili moje revne duše ob ločenji iz tega sveta. Amen.

9. Trojna zahvala in trojna prošnja k križanemu Jezusu.

(Od sv. Gere.)

1. **O Ti** nar krotkejši **Jagnje Božje**, ki si tako revno tri ure na križi viselo! iz

vsiga svojiga serca Te zahvalim za neznane bolečine, ktere si preterpelo, kadar si bilo na sv. križi tako neusmiljeno razpeto, de so se Tvoje kosti lahko štele, in Te prosim, de mi zavoljo tistih bolečin odpustiš, karkoli sim se s svojimi udi proti Tvoji dobroti pregrešil. Amen.

2. O Ti nar nedolžniši Jagnje Božje! s hvaležnostjo vsih stvari se Ti zahvalim za britko žejo, ktero si Ti terpelo na križi za zveličanje svetá, kadar si z umirajočim glasam zaklicalo: „Žejin sim!“ pa si le jesiha in želča piti dobilo, ter Te prosim, zavoljo britkosti tiste žeje mi odpusti, karkoli sim se s požrešnostjo v jedi in pijači pregrešil. Amen.

3. O Ti nar svetejši Jagnje Božje! z nasprotno hvaležnostjo presvete Trojice se Ti zahvalim za neizmerno terpljenje, ktero si prestalo, kadar si tako neusmiljeno na rokah in nogah z železnimi žebli na križ bilo perbito, de je Tvoje serce od bolečin se pretreslo in so vse Tvoje žile se skerčile. Zavoljo teh strašnih bolečin in Tvoje britke smerti Te prosim, zbrisi vse grehe mojih rok in nog, in daruj te rane svojimu nebeškemu Očetu v spravo za me! Amen.

10. Molitev k sedem poslednjim besedam križaniga Jezusa.

1. O Gospod Jezus Kristus! Ti Sin živiga Boga! ki si na lesu sv. križa viseč k svojimu Očetu molil za svoje sovražnike: „Oče, odpusti jim; sej ne vedó, kaj delajo!“ daj, de bom iz ljubezni do Tebe rad vsim odpustil, kateri so mi kaj hudiga storili.

2. Po tolaživnih besedah, o Jezus! ktere si spokorjenimu razbojniku djal: „Resnično ti povém, še dans boš z Menoj v raji!“ Te prosim, dodeli mi gnado, tako živeti, de tudi jest ob uri svoje smerti slišim od Tebe: „Dans boš z Menoj v raji!“

3. Svoji Materi si rékel, o Jezus! „Žena! glej, Tvoj sin! in učencu: Glej, tvoja Mati!“ Daj, de me prava ljubezen sklene s Tvojo Materjo, in de Njo s posnemanjem Njenih čednost vedno kakor svojo Mater po otročje častim.

4. V svoji smertni britkosti si zaklical, o Jezus! „Moj Bog! moj Bog! za kaj si me zapustil?“ Daj, de v nobeni potrebi ali nadlogi ne obupam, temuč vselej z otročjim zaupanjem k Tebi zakličem:

Oče, Gospod! usmili se mene. Pomagaj mi, moj kralj! Ne zapusti me, moj Bog! ki si me revniga grešnika odrešil s svojo drago Kervijo.

5. Gospod Jezus, ki si klical: „Žejn sim!“ daj, de bom vedno žejin Tebe, studenca žive vodé.

6. Po dopolnjeni volji svojiga nebeškiga Očeta si rekel, o Jezus! „Dopolnjeno je.“ Daj, de tudi jest tek svojiga življenja po Tvoji sveti volji v Tvoji gnadi končam.

7. Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!“ Tako si z velikim glasam zavpil, o Jezus! nagnil svojo glavo in umerl. Po teh Tvojih, zaupanja polnih besedah Te prosim za gnado, de bi tudi jest z ravno temi besedami svoje življenje sklenil in de potem moja duša od Tebe zasliši besede: Pridi, izvoljena Mojiga Očeta, pojdi v veselje svojiga Gospoda! Amen.

II. Pobožni spomin treh ur, kadar je Jezus na križi visel.

Kdo bo naštel vse terpljenja, o moj predobrotljivi Jezus! ktere si Ti zadnje tri ure na križi prestal! Tvoje, z ranami

napolnjeno Telo, ktero je malo popred v smertnih težavah na vertu, z zaničevanjem v hiši velikiga duhovna, z vlačanjem od sodnika do sodnika, v neusmiljenim gajžlanji, v še bolj zaničljivim kronanji, po terdi poti na goro mertvaških glav vse oslabelo, vse bilo razdjano — to Tvoje Telo visi zdaj na križi prebodeno na rokah in nogah, na treh železnih žeblih. Ti sam si ves obdan s trumo nar hujših, zdivjanih sovražnikov, kateri Te zaničujejo, kateri Te preklinjajo; strašno žejo terpiš, ves si zapušen, tudi od svojiga Očeta v nebesih. Daruješ se za grehe vsiga sveta; Tvoja Kri teče iz vsih ran, dokler je serce le kaj ima. Pod križem stoji Tvoja žalostna Mati, jokajoči učenec, skorej tako reven, zapušen, ubog in zaničevan kakor Ti, in te britkosti terpe tri dolge, strašne, boleče ure! Pač revno bi moglo biti serce, ktero bi pri premišljevanji Tvojiga terpljenja ne bilo ginjeno, in ktero bi ravno zato ne bilo prisiljeno, Tebi se serčno zahvaliti, Tebe serčno ljubiti, svoje grehe resnično objekovati in terdno skleniti, z vsim trudam in z vso zvestobo Tvoje zapovedi spolnovati!

O moj preljubeznjivi Jezus! zahvalim se Ti za Tvojo neskončno dobroto, ker

za mé si toliko terpel; ljubiti Te moram, o neskončna ljubezen! ker Ti terpiš, Ti umiraš, de bi Ti jest vse svoje serce daroval! Zaničujem z britko žalostjo vse svoje storjene neumnosti, zmotnjave, svojeglavnosti in vse svoje hudobije, ktere koli sim kdaj storil. Pred Tvojim obličjem, pod Tvojim križem, o moj Zveličar! sklenem resnično poboljšanje; drugači hočem živeti, zapustiti svoje nesrečne neumnosti, s kterimi sim se omadeževal! jest hočem — oh, daj mi k temu svojo mogočno gnado, svoj žegen! — jest hočem pobožno živeti! Amen.

12. Darovanje križaniga Jezusa Bogu Očetu.

O pravični, nebeški Oče! moji grehi so tako veliki, de si pred Tvojo strašno sodbo obstati in za tiste nikakor zadostiti ne upam. Vender pa za to ne obupam, temuč bežim v bogato zadostenje svojiga Zveličarja Jezusa Kristusa. Tega Tvojiga križaniga Sina postavim pred Tvoje oči, ter Te prosim, zavoljo Njega se mene usmili. Spomni se, o predobrotljivi Oče! kako revno je visel moj Zveličar na križi, in kolike težave je terpel za me. Glej,

Njegova kraljeva glava je s ternjem ovita; Njegovo milo obličje z udarci in s tepenjem razdjano; Njegove oči so zgubile svojo moč; utihnile so Njegove usta; razbite so Njegove lica; raztegnjene Njegove roke; ranjene Njegove persi; stergano vse Njegovo Telo; z žeblji so prebite Njegove roké in nogé; bolečine švigajo po vsih Njegovih žilah; vroča je Njegova žeja; vse moči oslabiljene; kri Njegova stočena, stran odperta, Njegova duša z bolečinami in britkostjo prenapolnjena. **O** moj **Bog!** Jezus je reven — ves reven; spomni se, de zavoljo mene je tako reven! **Oče** vsi-ga usmiljenja! tako me je **Tvoja** milost rešiti hotla; in **Ti** bi svojiga **Sina** zavoljo mojih grehov ne bil tako tepel, ako bi bil hotel mene na večno tepsti. **Oh**, ne pri-pusti, de bi Njegove velike bolečine zgubljene bile za mojo dušo; naj bo Njegovo britko terpljenje v moje zveličanje! Naj očistijo Njegove solzé mojo dušo, naj zbríše Njegova draga **Kri** moje pregrehe! Njegova strašna smert naj reši mene večne smerti, in Njegove neznane britkosti naj mene branijo večniga pogubljenja! **Amen.**

13. Litanije sv. peterim ranam v čast.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

S. Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Vé svete petere rane,

Vé zveličanske rane,

Vé častitljive rane,

Vé blišeče rane,

Vé drage rane,

Vé znamnje Jezusove ljubezni,

Vé gnade polne rane,

Vé bolečin polne rane,

Vé dobrotljive rane,

Vé studenci zveličanja,

Vé priče preljubeznjiviga odrešenja,

Vé pribežališe grešnikom,

Vé paradiž svetim dušam,

Vé rane našiga Odrešenika,

Vé peteri studenci tolažila,

Vé zastava zveličanja,

usmili se
nas!

vžgite naše serca z Božjo ljubeznijo!

vžgite naše serca z Božjo ljubeznijo!

Vé pomoč bolnikom,
 Vé pomoč v potrebah,
 Vé polajšanje bolečin,
 Vé tolažilo vsim žalostnim,
 Vé pribežališe v skušnjavah,
 Vé uterdilo slabim,
 Vé sprava grešnikom,
 Vé upanje malovernim,
 Vé zavetje pobožnim,
 Vé rešenje ubogim,
 Vé veselje angeljem,
 Vé tolažba aposteljnám,
 Vé moč marternikám,
 Vé pomoč spovednikám,
 Vé bramba devicám,
 Vé zmaga svetnikám,
 Vé solnce nebesám,

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Jezus!

Od vsiga hudiga,
 Od vsiga greha,
 Od hudih skušnjav,
 Od škodljiviga žalovanja,
 Od vse malovernosti,
 Od vse lenobe,
 Od pregrešnih misel,
 Od duha bogokletstva,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 Od večniga pogubljenja,

reši nas, o Jezus!

Skozi svoje svete petere rane,
 Skozi bolečine, ktere si v svojih ranah
 občutil,
 Skozi Kri, ktera je tekla iz Tvojih ran,
 Skozi ljubezen, s ktero si svoje rane
 sprejel,
 Skozi svojo poterpežljivost v svojih
 bolečinah,
 Skozi ljubezen, s ktero si svet odrešil,
 Skozi ljubezen, s ktero si nas ozdravil,
 Skozi ljubezen, s ktero si svoje rane
 častitljive storil,
 Skozi ljubezen, s ktero si svoje rane
 na svojim Telesu ohranil,
 Skozi ljubezen, s ktero si jih svojim
 učencem skazoval,
 Skozi ljubezen, s ktero si nam jih v
 pribežališe storil,
 Skozi ljubezen, s ktero si jih v ne-
 besa vzel,
 Skozi ljubezen, s ktero si ž njimi vse
 nebesa razsvetlil,
 Skozi ljubezen, s ktero si ž njimi vse
 svetnike razveselil,
 Skozi ljubezen, s ktero si jih svojimu
 Očetu daroval,
 Skozi ljubezen, s ktero si ž njimi Nje-
 govo pravico potolažil,

reši nas, o Jezus!

Skozi ljubezen, s katero si ž njimi to-
 liko štrafeng odvernili,
 Skozi ljubezen, s katero si ž njimi greš-
 nikam gnado dodelil,
 Skozi ljubezen, s katero jih boš sodnji
 dan izvoljenim pokazal,
 Skozi ljubezen, s katero ž njimi nebesa
 večno razveseljuješ,

reši nas, o Jezus!

Mi ubogi grešniki,
 De nam zavoljo svojih ran prizanesesh,
 De nam zavoljo njih odpustiš,
 De nam zavoljo njih gnado dodeliš,
 De nam zavoljo njih hvaležno serce
 daš,
 De nam serčno pobožnost do tistih do-
 deliš,

prosimo Te, usliši nas!

De nam pravo zaupanje do tistih daš,
 De nas zasluženja tistih vdeležiš,
 De nas umirajoče v tiste sprejmeš,
 De nas zavoljo njih milostljivo sodiš,
 De jih za nas svojemu Očetu daruješ,
 De nas poslednji dan z njih pogledam
 razveseliš,
 De nas po njih v večno veselje peljaš,
 De nas uslišati hočeš,

O Jagnje Božje, ki grehe svetá odjem-
 lješ; zanesi nam, o Jezus!

O Jagnje Božje, ki grehe svetá odjem-
lješ; usliši nas, o Jezus!

O Jagnje Božje, ki grehe svetá odjem-
lješ; usmili se nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Ÿ. Roke in noge so Mi prederli.

O. In eden vojakov je Mojo stran odperl.

Molitev.

O Bog! ki si s terpljenjem svojiga
edinorojeniga Sina in z drago Kervijo,
ktera je iz Njegovih sv. peterih ran tekla,
človeški, z graham popačeni rod spet
ozdravil; prosimo Te, de, ki tu na zemlji
Njegove presvete rane častimo, bomo cene
te drage prelite Kervi v večnim življenji
deležni.

Gospod Jezus Kristus, Ti Bog naših
serc! zavoljo presvetih ran, ktere Ti je
Tvoja ljubezen do nas na križi naredila,
Te prosimo, pridi na pomoč svojim slu-
žabnikom, ktere si s svojo drago Kervijo
odrešil.

Božji Odrešenik, Ti Sin živiga Boga!
ki si v večni spomin svoje velike ljubezni
do nas svete rane v svojim poveličanim
Telesu ohranil, in tiste po svojim vstajenji

svojim učencem gledati in dotakniti pripustil; dodeli nam milostljivo, de bomo s sv. apostelnam Tomažem — razsvetljeni s temi Tvojimi sv. ranami — v nezapodljivo morje Tvoje milosti vsi pogreznjeni, nekda v nebesa vzeti, tam slavo Tvojih presvetih ran na večno premišljevali; ki z Očetam v edinosti sv. Duha živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

14. Serčne prošnje in izročila peterim kervavim ranam Jezusovim.

(Sv. Alf. Ligv.)

1. K sveti rani desne noge.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano Tvoje desne noge. Zahvalim se Ti, de si jo hotel za me terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem Tvojo bolečino in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja té svete rane Te prosim, dodeli mi odpušenje mojih grehov, ktere iz vsiga serca obžalujem bolj, kakor vsako drugo hudo; ker sim Tebe, neskončno dobroto, ž njimi razžalil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

2. K sveti rani leve noge.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano Tvoje leve noge. Zahvalim se Ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem Tvojo bolečino in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane Te prosim, dodeli mi moč, v prihodnje nikoli več ne pasti v smertne grehe, temuč v gnadi Božji do smerti ostati. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

3. K sveti rani leve roke.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano Tvoje leve roke. Zahvalim se Ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem Tvojo bolečino, in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane Te prosim, reši me pekla, kteriga sim tolikrat zaslužil, ker bi Te v njem več ne mogel ljubiti. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

4. K sveti rani desne roke.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano Tvoje desne roke. Zahvalim se Ti,

de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem Tvojo bolečino, in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane Te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer Te bom popolnoma in iz vsih svojih moči molil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

5. K sveti rani Jezusove strani.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano Tvoje svete strani. Zahvalim se Ti, de si še tudi celo po svoji smerti to razžaljenje preterpel, ki si ga z nar večji ljubeznijo dopustil, akoravno Ti nobene bolečine napraviti ni moglo. Tudi milujem Tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat Njeno serce prebodeno. Zavoljo zasluženja te svete rane Te prosim, obdaruj me s svojo sveto ljubeznijo, naj Te tukaj na svetu vedno ljubim, de Te bom enkrat na unim svetu obličje v obličje skozi vso večnost ljubiti zamogel. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

15. Molitev k časti rane Jezusoviga serca.

(Sv. Gere.)

Bodi češena, o presveta rana serca Jezusa Kristusa, ti vrata paradiža in studenec Božje ljubezni! Bodi pozdravljena, o presladka rana, ti žila življenja in zaklad Božjiga bogastva! **O** ti draga rana! ponižno te molim in častim, in v ljubezni, s katero te je moj Jezus sprejel, te pozdravim in kušnem, ter se ti serčno zahvalim, de si serd Božji tolikrat potolažila, in od mene in od vsih grešnikov toliko štrafeng odvernila. **O** ti preblažena rana! v té zaklenem svoje grešno serce, in v té izročim svoj poslednji trenutek! **O** pre-dobrotljivi Jezus! večna hvala naj Ti bo, ker si to presladko rano sprejel, in jo po svojim vstajenji obderžal, de bi jo svojimu razžaljenimu Očetu kazal, in tako vsim grešnikom gnado zadobil. Prosim Te, zavoljo te Tvoje svete rane, de jo ob uri moje smerti svojimu Očetu pokažeš in mojo revno dušo v tisto sprejmeš. Amen.

16. Molitev k sveti rani Jezusove rame.

(Sv. Bernarda.)

(Sv. Bernard je bil posebni častivec te sv. rane, ter je v tem čiščenju nar veči gnade zajemal.)

O prelubeznjivi moj Jezus! o nar krotkejši Jagnje Božje! jest revni grešnik pozdravim in častim presveto rano, ktero si na svoji rami prejel, kadar si nosil težak steber svojiga križa, in zavoljo ktere si posebno terpljenje na svojim preblaženim Telesu prestati hotel. Molim Te, o prežalostni Jezus! in Te hvalim; slavim in poveličujem Te iz dna svojiga serca. Zahvalim Te za to presveto in prebolečo rano Tvoje rame, ter Te ponižno prosim, de se zavoljo te velike bolečine in zavoljo teže svojiga križa mene revniga grešnika usmiliš, moje odpustljive in smertne grehe odpustiš in me po poti svojiga križa v nebesa pripeljaš. Amen.

17. Pobožno kuševanje sv. peterih Jezusovih ran.

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano Tvoje svete desne roke, ter Te prosim

zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odpusti mi vse moje grehe, ktere koli sim s hudobnim djanjem storil!

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano Tvoje svete leve roke, ter Te prosim zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odpusti mi vse moje grehe, ktere sim z opušenjem dobrih del storil.

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano Tvoje svete desne noge, ter Te prosim zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odpusti mi vse šrafenge, ktere sim s svojimi grehi zaslužil!

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano Tvoje svete leve noge, ter Te prosim zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odverni od mene svojo pravično nejevoljo, ktero sim jest s svojimi grehi zoper se zdražil!

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem drago rano Tvoje svete strani, ter Te prosim po neskončni dobroti, s ktero si zame terpel; odpusti mi vse grehe, ktere koli sim kdaj s hudim poželenjem svojiga serca storil! Amen.

18. Molitev k Jezusu na Oljski gori.

O predobrotljivi Jezus! ki si na vertu za moje grehe in za grehe vsiga sveta tako veliko žalost, britkost in težavo, bolečino in terpljenje prostovoljno prevzel, in prečudno kervavi pot potil, in si v ti svoji britkosti hotel od angelja pokrepčan biti; prosim Te, dodeli nam ubogim grešnikom, de se v britkostih in težavah k Tebi obernemo in spreobernemo, od Tebe tolažilo in moč po Tvojim sv. angelji prejmemo, in poslednjič v premišljevanji svojih pregreh in Tvojiga britkiga terpljenja točimo solzé prave pokore! Amen.

19. Molitev k Jezusu v ječi.

O moj nedolžni Jezus! kako britko Te moram premišljevati v ti temni ječi, kakor razbojnika vjetiga, zvezaniga, priklenjeniga! **O** kako težki in strašni morajo biti moji grehi! kako grozovite moje hudobije! ker te so Ti zanke naložile, Te v verige in vezi vkovale in v to ječo pripravile! **O** Ti pribežališe moje duše! ne pripusti mi priti v večno peklensko ječo zavoljo hudobij, s kterimi sim Ti to terpljenje napravil, temuč, ker si iz gole

ljubezni zame terpeti hotel, stori me deležniga svoje milosti, in reši me s to svojo sužnostjo vezi vsiga greha, de zamorem iti v srečno prostost in večno zveličanje otrok Božjih in vsih zvoljenih! Amen.

20. Molitev k Jezusu pri stebru gajžlanja.

Preljubi moj Jezus! svojih oblačil oropan, na rokah in nogah vklenjen, s šibami in z gajžlami razmesarjen, s Kervijo preoblit, stojiš pri stebru gajžlanja. Vse Tvoje Telo je le ena rana; slišim glas Tvoje sv. Kervi; z mnogim očitanjem se vzdiguje proti meni. Spoznati moram, de sim se velikrat Tvojim preganjavcem pridružil in sim zaničljivo po Tebi mahal tolikrat, kolikorkrat sim grešil. Pa, o milost! ta Kri ne kliče dans v maševanje, ampak kliče usmiljenje za me! Je zdravilo, s katerim hočem svoje dušne rane obezati; je kopel, v katero hočem svojo, oh! tako strašno razdjano dušo omočiti, jo očistiti. Sej je edina kapljica več kakor preveč, me popolnoma očistiti. O stori me vredniga, de po tem zasluženji v svoji duši občutim pravo žalost nad svojimi grehi, de se v meni obudi živo gnju-

šenje in bitko sovraštvo vsiga greha! Odpusti mi zlasti vse grehe nečistosti in dodeli mi potem, kadar bo čisto moje serce, de bom zamogel priti v tisti srečni kraj nebes, kamor pridejo le čiste duše! Amen.

21. Molitev k žalostnemu Jezusu „Ecce homo.“

O Jezus, nar krotkejši Jagnje Božje! s škerlatastim plajšem ogernjen, s ternjevo krono na glavi, s terstam v roki, na vsim Telesu ranjen, s Kervijo oblit — stojiš pred vsim ljudstvom in krivični sodnik zavpije: „Glejte, človek!“ O zavoljo tega veliciga zasramovanja, ki si ga tiho preterpel, besede nisi čehnil, ga z močnim, ljubijočim srcem prestal, Te prosim; dodeli mi gnado, de tudi jest nobene časti ne išem pri ljudéh, in, kadarkoli se bo moje serce v napuhu povzdigovalo, naj mi ta Tvoja žalostna podoba stopi pred oči, de se zopet ponižam; in kadar bom nekda — ogernjen z gnjusobo svojih pregreh — postavljen pred sodbo Tvojiga nebeškiga Očeta, oh, takrat me zavoljo tega svojiga veliciga zasramovanja ne zapusti, temuč bodi moj varh, moj priprošnjik, moja sprava! Amen.

22. Molitev na grobu Zveličarjevim.

Ne le na križi, ampak tudi v grobu Te častim, o ljubeznjivi Zveličar! Ponižno Te molim v Tvojim nar svetejsim Telesu, ki je tudi po smerti bilo sklenjeno z Božjo naturo in ktero si nam zapustil v nar sve-tejšim zakramentu.

O Ti Božji Zveličar! s ponižnim, zaupljivim, hvaležnim in ljubijočim srcem Te molim; bodi večno česen in hvaljen za vse dobrote, ktere si vsimu človeški-mu rodu, in tudi meni nevrednemu skazal! S svetim spoštovanjem premišlujem ker-vave svetinje Tvoje neskončne dobrote, to v vsih britkostih darovano Telo. V vsaki rani vidim Tvojo nezapopadljivo ljubezen.

O preljubeznjiva skrivnost, kadar je Tvoje umerlo sveto Telo, s križa sneto, tri dni v grobu zaklenjeno ležalo.

O častitljivi grob mojiga Odrešenika, ki obdajaš Njega, ki je blišoba Očeta, slava angeljev, veselje nebes, življenje in zveličanje ljudi!

O sveti grob! kteriga si Ti, o Je-zus! s svojo Božjo pričujočnostjo posvetil, kteriga so pobožne žene počastile, sveti angelji obiskali in Bog s čudeži poveličastil!

O ti prečastni grob, reši me iz temne jame pekla in iz smertne sence! Vzemi me v svoje naročje, de umerjem in bom pokopan ž Njim, ki je zame umerl in bil pokopan!

O moj Jezus! ki si tri dni v grobu počival, dodeli mi gnado, de bo Tvojimu grobu podobno moje serce, kadar bom pri sv. Obhajilu prejel vanj Tvoje presveto Telo; de bo vse novo v ponovljenji duha, in s čistim življenjem v stanovitnosti nepremakljivo enako skali, v vednim premišljevanji Tvojiga terpljenja in Tvoje smerti, de Tvoja gnada in Tvoja ljubezen vedno v meni ostane! Amen.

23. Zdihljej sv. Gregorja k Jezusu v grobu počivajočimu.

O Gospod Jezus Kristus! molim Te, ki si v grobu počival, v miro in drago mazilo zaviti! Prosim Te ponižno, naj bo Tvoja smert meni v življenje! Amen.

24. Sveti križ.

Kraljevo znamnje, lej, stoji!
Svet' križ, nebeška luč, gori!
Na njem Življenje smert stori,
Življenje s smertjo nam dobi.

Za nas je od Kervi neznan,
 Odperta je Njegova stran,
 Lije Mu Rešnja Kri iz ran,
 De je bil greh sveta opran.

Zdaj je Zveličar dokončal,
 Kar je že David prerok'val,
 In vsim narodom oznan'val,
 De bo 'z lesa Bog kraljeval.

Prelepo in sveto Drevo!
 Rudeče pisano s Kerv'jo!
 Bilo si vredno Ti samo
 Nositi tak' sveto Teló.

Na tebe je pribita b'la
 Odkupšina vsiga sveta,
 Pravici žaljen'ga Boga,
 De je rešila rop pekla.

Češen si ti, presveti križ!
 Edin nam upanje deliš,
 Le ti nam milost zadobiš,
 Pregrehe naše nam izbriš'!

Čast, hvala bodi vekomaj,
 Nebeškemu Bogu vselej!
 Presveti križ nam vernim daj,
 De pridemo v nebeški raj!

25. Spomin ternjeve krone našiga Gospoda.

Predpev. Kolena pripogovaje pred
 Njim so Ga zaničevali in vpili: „Bodi

pozdravljen, kralj Judov!“ V Njegov obraz so Mu pljevali in Ga s terstam bili po glavi.

V. Spletli so Mu ternjevo krono,

O. In Mu jo na glavo posadili.

Molitev.

Dodeli, vsigamogočni Bog, našim prošnjam, de, ki v spomin terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa tu na zemlji Njegovo ternjevo krono častimo, bomo vredni s častjo in veličastvam tam v nebesih kronani biti od Njega, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

26. Spomin sv. sulice in žeblice našiga Gospoda.

Predpev. Dolžno pismo, katero je bilo zoper nas, je zbrisal, vzel in ga perbil na križ.

V. Prebodli so Mi roke in noge,

O. In šteli so Moje kosti.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! ki si hotel v slabosti človeške nature, katero si za zve-

ličanje sveta nase vzel, z žebli na križ pribit, in s sulico ranjen biti; dodeli nam milostljivo, de, ki to orodje tu na zemlji častimo, se bomo veselili Tvoje častitljive zmage tam v nebesih; kjer živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

27. Spomin sv. tančice našiga Gospoda.

Predpev. Jožef iz Arimateje, pravičen mož, je vzel Jezusovo Telo, in Ga je zavil v novo čisto tančico.

V. Tvoj grobni pert, o Gospod! častimo;

O. Tvojiga terpljenja se spominjamo.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! ki si v sveti tančici, v katero je bilo Tvoje s križa sneto Telo po Jožefu zavito, znamnja svojiga terpljenja zapustil; dodeli nam milostljivo, de po Tvoji smerti in Tvojim pokopu dosežemo slavo vstajenja; ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

28. Molitev k časti Jezusove suknje.

O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus! ki si s svojo drago prelito Kervijo svojo suknjo posvetil; dodeli nam, ki to svetinjo častimo, de bodo naše duše vsiga greha očišene, z oblačilam gnade ozaljšane in nekdam tam v nebesih s plajšem večne slave ogernjene; po ravno tem Kristusu, Gospodu našim. Amen.

29. Molitev k časti sv. potniga perta Jezusa Kristusa.

O moj terpeči Zveličar! kako bogato si dobroserčno delo sv. Veroniki poplačal, kadar si svoj sveti obraz v potni pert ji vtisnil, in Ga nji zapustil v spomin. Oh, vtisni tisto tudi v moje serce, de Te nikdar ne pozabim in de Tvojo sveto podobo v svoji duši vedno nosim; ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

IX.

Pobožnosti k časti drage Kervi Jezusa Kristusa.

I. Roženkranc k časti Jezusove Kervi.

(Ta roženkranc ima sedem skrivnost, v premišljevanje, kako je Jezus sedemkrat Kri točil. Pri sleherni skrivnosti se moli pet Očenašev in Čast bodi, le pri zadnji samo tri, de se število triintrideset dopolni, v spomin triintrideset let, v katerih je draga Kri Jezusa Kristusa po Njegovih žilah tekla in poslednjič za zveličanje sveta bila darovana.

Odpustiki te molitve so:

1. Vsaki dan sedem let in dve sto in osem deset dni, ako se pobožno moli.

2. Popolnoma odpustik enkrat v mesecu, ako se vsaki dan moli in se navadne pobožnosti opravijo. — Ti odpustiki se zamorejo tudi dušam v vicah v prid obrniti, Pap. Pij VII. 1815.)

Roženkranc.

V. O Bog! hiti me otet!

O. Gospod! teci mi pomagat!

Čast bodi.

Perva skrivnost.

Naš preljubeznjivi **Odrešenik** je prvi-krat točil svojo predrago **Kri** osmi dan po svojim rojstvu, kadar je bil po **Mojzesovi** postavi obrezan. — Ako premisli-mo, de je **Jezus** to pripustil, de bi **Božji** pravici za našo svojeglavnost in prederz-nost zadostil, pač moramo te svoje pre-grehe resnično obžalovati in **Gospodu** ob-ljubiti, ž **Njegovo** mogočno gnado na duši in na telesi se čisto in sramožljivo zader-žati.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,

Svojim služabnikom!

Za ktere si Ti križan bil,

In svojo drago **Kri** prelil.

Druga skrivnost.

Jezus je na **Oljski gori**, v svojih smertnih britkostih, kervavi pot potil, ki je na zemljo tekel. To se je godilo v ži-vim spominu človeške nehvaležnosti, s katero je **Jezusova** ljubezen povračevana. Oh, de bi bilo z bitko žalostjo presu-njeno naše serce, ker smo bili **Gospodu** za neštevilne dobrote do zdaj tako malo hvaležni. — **Terdno** sklenimo, ž **Njogo-**

vimi gnadami in svetim navdajanjem zvesto delati.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom!
Za ktere si Ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Tretja skrivnost.

Naš Gospod Jezus Kristus je pri neusmiljenim gajžlanji na vsim svojim Telesu v curkih svojo Kri točil, kadar je bila Njegova koža pretepena in Njegovo sveto meso ranjeno. To sveto Kri je On večnemu Očetu daroval za našo nepoterpežljivost. Oh zakaj še čakamo svojo jezo in lastno ljubezen krotiti! — Terdno sklenimo, de se hočemo zanaprej v terpljenji in britkosti poterpežljivosti stanovitno vaditi, sami sebe zaničevati, in s krotkostjo vse razžaljenja prenesti.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si Ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Četerta skrivnost.

Kadar je Tvoja presveta glava, o Božji Zveličar! zavoljo našiga napuha in zavoljo naših hudobnih misel s ternjem kronana bila, je obilno tekla Kri čez Tvoje obličje; in vender ne jenjamo, se napihovati in nečiste, pregrešne misli v svojim serci nositi! Oh, de bi pač za naprej svojo slabost vedno pred očmi imeli, na svojo revšino in na svoje uboštvo večkrat mislili, in se vsimu zalezovanju hudobniga duha serčno ustavljali!

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom!
Za ktere si Ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Peta skrivnost.

O koliko Kervi je naš preljubeznjivi Jezus stočil na kervavim potu, kadar je šel na goro Kalvarijo obložen s svojim težkim križem! Jeruzalemske ulice in kraji, kodar je šel, so bili naškropljeni ž Njegovo Kervijo. To se je godilo v zadoštenje pohujšanja in hudobnih zgledov, s kterimi se Njegove stvari na vekomaj pogubujejo. Oh, kdo vé, če nismo tudi mi

med temi nesrečnimi! Kdo vé, koliko njih je zapeljanih z našimi slabimi zgledi, že pahnjenih v pekel! In mi smo tako neskerbni, ter ne mislimo na nobeno poboljšanje, na nobeno zadostenje! — Od zdaj za naprej pa hočemo za zveličanje svojiga bližnjiga delati, ga opominjati, mu lepe zglede dobrih in svetih djanj dajati.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,

Svojim služabnikom!

Za ktere si Ti križan bil,

In svojo drago Kri prelil.

Šesta skrivnost.

Še veliko več Kervi je pretočil naš Božji Zveličar med neusmiljenim križanjem; takrat so tekli iz prebodenih in preterganih žil Njegovih rok in nog studenci tega svetiga mazila večniga življenja, s kterimi je hudobije in krivice vsih ljudi zmil. — Kje bi se pač najdel, ki bi v svojih pregrehah še živel in tako strašno križanje Sinú Božjiga še ponavljal! Objokujmo svoje storjene pregrehe, obtožimo se jih spovedniku, zapustimo slabe pregrešne navade, živimo keršansko, in vedno imejmo

pred očmi, koliko Kervi je pretočil naš Zveličar za naše večno zveličanje!

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom!

Za ktere si Ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Sedma skrivnost.

Zadnjikrat je Jezus Kristus svojo drago Kri točil, kadar Mu je bila po smerti že Njegova stran s sulico odperta, in je bilo Njegovo nar ljubeznjivši serce prebodeno; takrat je tekla voda s Kervijo v spomin, de je že vsa Kri iztekla do zadnje kaplje. O neskončna dobrota našiga Odrešenika! Kdo Te ne bo ljubil, kdo se Ti ne vsiga daroval, ker si toliko storil za naše odrešenje! Oh, manjka nam besedi; zato povabimo vse stvari, anđelje in svetnike nebeške, in zlasti svojo ljubo Mater Marijo, z nami častiti, slaviti in hvaliti Tvojo predrago Kri. — Naj živi Jezusova Kri! Naj živi Jezusova Kri, zdaj in vselej in na vekomaj! Amen.

Zdaj moli tri očenaše in Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
 Svojim služabnikom!
 Za ktere si Ti križan bil,
 In svojo drago Kri prelil.

Molitev.

(Kdor to molitev pobožno moli, zadobi tri sto dni odpustikov, ki se zamorejo tudi dušam v vica v prid oberniti.)

O draga Kri! studenec večniga življenja, odkupšina svetá, sveta kopel naših duš, Ti nas zagovarjaš brez nehanja pred sedežem večniga usmiljenja; ponižno Te molim; o de bi Ti zamogel zadostiti za vse hudobije in zaničevanja, s kterimi koli so Te Tvoje stvari žalile, zlasti tiste, ktere so se prederznile Tebe preklinjati! Kdo pač bi ne častil te Kervi neskončne cene, in ne bo vnet od ljubezni do Jezusa, kteri jo je točil! Kaj bi bilo z menoj, ako bi ne bil odkupljen s to Božjo Kervijo, ktero je moj Odrešenik iz ljubezni do mene do zadnje kaplje prelil! O nezmerna ljubezen, ki si nam ta balzam življenja podelila! O neprecenjeni balzam, ki tečeš iz neskončne ljubezni mojiga Boga! prosim in zarotim Te, vzdigni, vnemi vse serca, vse jezike v svojo slavo, naj Te

vsi časté in hvalijo zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

V. Gospod! s svojo Kervijo si nas odkupil.

O. In našimu Bogu si nas v kraljestvo storil.

Molimo.

Vsigamogočni večni Bog! ki si svojiga edinorojeniga Sinú svetu v Odrešenika dal, in si ž Njegovo Kervijo hotel biti spravljen; prosimo Te, dodeli nam, de to ceno svojiga zveličanja častimo in bomo ž njo vsiga hudiga tega življenja obvarovani, de se nekdaž v nebesih ž Njim veseliti zamoremo, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

2. Sedem darovanj Jezusove drage Kervi Bogu Očetu.

(Kdor te darovanja pobožno opravi z namenam, Bogu zadostiti za razžaljenja presveti Jezusovi Kervi storjene, zadobi tri sto dni odpustikov; ako v mesci vsaki dan moli in navadne pobožnosti opravi, tudi popolnoma odpustik. Ti odpustiki se zamorejo dušam v vicah v prid obrniti. Pij VII. 1817.)

Darovanje.

1. O večni Oče! darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za razširjanje in povikšanje sv. cerkve, naše ljube matere, za ohranjenje in srečo njeniga vidniga poglavarja, rimskiga papeža, kardinalov, škofov in mašnikov in vsih služabnikov Tvojiga svetiša.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sveto Kervijo si nas odrešil!

2. O večni Oče! darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za mir in edinost kraljev in katoliških poglavarjev, za ponižanje sovražnikov sv. vere in za zveličanje vsiga keršanskiga ljudstva.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

3. O večni Oče! darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga

ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za razsvetljenje nejevernikov, za zatrenje vsih krivoverstev in za spreobrnjenje grešnikov.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

4. **O večni Oče!** darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse svoje žlahtnike, prijatle in sovražnike, za uboge, bolne in žalostne, in za vse tiste, za ktere sim jest, kakor veš, moliti dolžan in za ktere Ti hočeš, de naj molim.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

5. **O večni Oče!** darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse tiste, ki se bodo dans iz tega sveta ločili, de jih obvaruješ peklenskih marter, ter jim milostljivo posestvo svojiga veličastva dodeliš.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

6. **O večni Oče!** darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse tiste, kateri to odkupšino našiga zveličanja prav ceniti in ljubiti znajo; za tiste, kateri z menoj zedinjeni tisto časté in molijo, in si prizadevajo, razširiti to češenje.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

7. **O večni Oče!** darujem Ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, Tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse svoje dušne in telesne potrebe, v pomoč revnim dušam v vicah, zlasti za tiste, ktere so v svoji pobožnosti veči ceno stavile v to drago odkupšino našiga odrešenja in v bolečine in terpljenje naše ljube, presvete Matere Marije.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

3. Krajši darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu.

O večni Oče! darujem Ti predrago
Kri Jezusa Kristusa v spravo za svoje
grehe in za vesoljne potrebe svete cerkve!

(Kdor to molitvico pobožno zmoli, zadobi sto dni
odpustikov. Pij VII. 1817.)

4. Drugo darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu.

(Kdor naslednjo molitev pobožno odmoli, de bi ne-
beški žegen zadobil, in potem še en Očenaš, Češenamarijo
in Čast bodi v čast sv. Trojice v zahvalo za prejete do-
brote, zadobi vselej sto dni odpustikov; in popolnoma od-
pustik, kdor jo celi mesec moli in navadne pobožnosti
opravi. Leo XII. 1823.)

O večni Oče! darujemo Ti predrago
Kri Jezusa Kristusa, katero je iz tolike
ljubezni do nas, in s toliko bolečino iz
rane svoje desne roke prelil; in zavoljo
zaslužnja in moči te Kervi prosimo Tvoje
Božje veličastvo, de nam svoj sveti žegen
dodeliš, de bomo s pomočjo njegovo ob-
varovani svojih sovražnikov, oprosteni vsi-
ga hudiga, rekoč: Žegen vsigamogočniga
Boga Očeta, Sina in sv. Duha pridi na
nas, in ostani vselej pri nas! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

5. Ponižna prošnja pred sv. Rešnjim Telesam.

O Jezus, Sin živiga Boga, čudno zakriti Bog v sveti hostii! ozri se v nas z očmi svoje neskončne milosti, in sprejmi milostljivo naše ponižno zdihovanje, spoznanje našiga dolga in skesane prošnje naših serc. Ti si naš Gospod in naš Bog, naš Stvarnik, Odrešenik in Posvečevavec, nar viši oblastnik nebes in zemlje, častiti zmagovavec pekla in smerti; Ti veselje in večna krona izvoljenih, nezmérni studenec vsih gnad in dobrot našiga zveličanja! Vreden si torej, de vsi ljudje v Té verujejo, Te molijo, ljubijo, hvalijo in časté. Pa oh! vé nebesa žalujte in z nami jokajte! ker On je naš Bog, in ljudje Mu ne vérujejo! On je edino naše upanje, in ljudje ne zaupajo Njemu! On je ljubezen sama, nar viši dobrota, in človeške serca Ga ne ljubijo!

Poslušajte in premišlujte, vi angelji mirú! V tem zakramentu svoje ljubezni se nam Jezus samiga sebe daje v zastavo večniga življenja; tù ima On svoje veselje, biti med človeškimi otroci; tù jih On hoče razsvetliti, uterditi, s svojimi gnadami na-

polniti; tù tirja tudi njihove serca, ljubezen in molitev; ljudje pa se Ga ogibajo, pred Njim bežé, zapušajo Njegove altarje, in tekajo za minljivimi nečimernostmi te zemlje. **O Jezus!** ponižani, zaverženi **Bog** v tem sv. zakramentu! ljudje **Te** ne poznajo in **Te** ne ljubijo! Za njé si smert prestal, svojo drago **Kri** v odrešenje njih prelil, oni pa **Ti** to vse povračujejo z nehvaležnostjo, z zaničevanjem **Tvoje** **Božje** pričujočnosti; **Tvoja** ljubezen se jim gnjuši; **Tvoje** gnade in obljube nič ne omečijo njih terdiga serca; ponavljajo **Ti** zaničevanje in zasramovanje **Judovsko**; tajijo **Te** z neverniki; križajo **Te** z neznabogi; kolnejo **Tvoje** sv. Ime, in s svojimi hudobijami dražijo **Tvoje** serce k pravičnemu serdu.

O Bog ljubezni in milosti! z živo vero, s skesanim srcem in gorečo ljubeznijo **Te** ponižno prosimo namesto njih, odpusti milostljivo vse hudobije, vso nehvaležnost in vse razžaljenje **Tvojiga** narvišiga veličastva.

Zavoljo neskončne ljubezni, s katero si se na križi za nas daroval, in svojo drago **Kri** do zadnje kaplje prelil; **zavoljo** nezapopadljiviga dopadajenja, v katerim se je **Tvoj** nebeški **Oče** nad **Teboj**, svojim

ljubeznjivim Sinam, večno veselil; in zavoljo ljubeznjive milosti Tvojiga Božjiga serca do nas revnih grešnikov; prosimo in zdi-
hujemo k Tebi, o Jezus! za milost, gnado in odpušenje. Milost, o Jezus! zavoljo Tvoje Kervi, zavoljo Tvojih ran! Milost nam, ki smo tolikrat iz pomanjkanja ljubezni in spoštovanja v mlačnost in mrlzlotu pred Tvojo presveto pričujočnostjo zabredli! Milost vsim grešnikom, ki Te ne poznajo in Te preklinjajo! Milost vsim pravovernim, ki Te poznajo, pa se vendar vabljenju Tvoje ljubezni ustavljajo! Milost posvetnjakam, ki nočejo slišati glasú Tvoje cerkve in v temoti in senci smerti tičé! O Jezus! odpusti nam vsim in premagaj našo slepoto in hudobijo! Sveti, večni Oče! ozri se na obličje svojiga Sina, s katerim si nam vse dal! Mi smo Njegovo ljudstvo, Njegovi oprosteni, Njegovo posestvo. Iz ljubezni do Njega nam odpusti vse razžaljenja, nam odpusti našo nehvaležnost, nam raztergaj verige, razsvetli našo slepoto in nas pripelji v kraljestvo svojiga ljubeznjiviga Sina, de Ga vedno in na vekomaj hvalimo, molimo in častimo. Amen.

6. Molitev k Jezusu v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa.

(S to pobožno opravljeno molitevjo se zadobi odpustik za tri sto dni, ki se zamore tudi dušam v vicah v prid obrniti. Pij VII. 1814.)

Molitev.

1. Z nar večim spoštovanjem Te molim, o Jezus! v nar svetejšim zakramentu. Spoznam Te praviga Boga in praviga človeka, in s to molitevjo želim nadomestiti mlačnost in merzloto toliko kristjanov, kateri gredoč memo Tvojiga tempeljna, celo velikrat pred Tvojim sv. tabernakeljnem, kjer Ti z ljubeznjivo nepokojnostjo čakaš ravno teh vernih, de bi jim gnade — samiga sebe delil, — kateri Te še ne pozdravijo, temuč s svojim zaničljivim obnašanjem spričujejo, de se jim, kakor nekdej Judam v pušavi, gnjusi ta nebeška mana. Torej Ti darujem predrago Kri, katero si točil iz rane svoje leve noge, v spravo za to gerdo mlačnost; in zakriváje v to rano kličem tavžent in tavžentkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam česeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Česena si Marija. Čast bodi.

2. Z nar večjim spoštovanjem, o Jezus! Te molim, in spoznam, de si v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa pričujoč; in s to molitevjo želim nadomestiti nehvaležnost toliko kristjanov, kateri, kadar Te vidijo nesti k nevarno bolnim v popotnico v dolgo večnost, Te ne spremlijo, ali k večimu Ti le mlačno znamnje zunanjiga spoštovanja skazujejo. Torej Ti darujem v spravo te tolike mlačnosti predrago Kri, ktero si točil iz rane svoje desne noge; in se skriváje v to rano kličem tavžent in tavžentkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo
V sveti zakrament postavljen!
Bodi nam češeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

3. Z nar večjim spoštovanjem, o Jezus! Te molim, Ti pravi kruh večniga življenja! in s to molitevjo želim zaceliti tiste rane, ktere se vsaki dan vsekujejo v Tvoje serce z ôskrunjenjem cerkvá, kjer Ti v skrivnostnih podobah prebivaš, de bi Te Tvoji zvesti ljubili in molili. Torej Ti darujem v spravo tolike nespodobnosti predrago Kri, ktero si točil iz rane svoje

leve roke; in zakriváje v to rano kličem
tavžent in tavžentkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam češeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

4. **Z** nar večim spoštovanjem **Te**
molim, o Jezus! **Ti** živi, nebeški kruh!
in s to molitevjo želim zadostiti za toliko
krivico, katero **Tebi** vsaki dan **Tvoji** verni
delajo pri svetih mašah, kjer **Ti** v nezmer-
nosti svoje ljubezni ponavljaš, akoravno
nekervavo, tisto daritev, katero si nekdam
na gori Kalvarii za naše zveličanje opravi-
vil. **Torej** **Ti** darujem v spravo tolike
nehvaležnosti predrago **Kri**, katero si točil
iz rane svoje desne roke; in skriváje se
v to rano zedinim svoj glas s tistimi an-
gelji, ki **Tebe** obdajoči molijo, in ž njimi
kličem:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam češeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

5. **Z** nar večjim spoštovanjem **Te**
molim, o moj Jezus! **Ti** prava daritev v
Getzemani.

spravo naših grehov! in Ti darujem to molitev za prekletstvo in Božje rope, ktere Ti preterpeti hočeš od toliko nehvaležnih kristjanov, ki se Tebi prederzno bližajo in obloženi s smertnimi grehi Te v sv. Obhajilu prejemajo. V spravo te zaničljive oskrumbe Ti darujem zadnje kaplje predrage Kervi, ktero si točil iz rane svoje strani; in v to rano skriváje se Te pri-dem molit, ljubiti in častiti in z vsimi pobožnimi častivci nar svetejšiga zakramenta tavžent in tavžentkrat ponavljat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam česeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Česena si Marija. Čast bodi.

Ponižno tukaj pokleknimo
In z vernim srcem počastimo
Usmiljeniga Zveličarja;
Ker v zakramentu je pred nami,
De bi z gorečimi željami
Častili in molili Ga.

Bod' moljeno in počeseno,
Nam iz ljubezni dodeljeno
Presveto Jezusa Telo!
Bod' dušam moč in posvečenje,
Zastava terdna jim v življenje;
O jed, popotnica v nebo!

Bod' moljena, o Kri častita!
 Za grehe vsih ljudi prelita,
 Iz svete Jezusa strani,
 Naj cena Tvoja nam odmije
 Vsih grehov naših hudobije;
 V skušnjavah nam serčnost deli.

V. Kruh iz nebes si jim dodelil.
 O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molitev.

O Bog, kteri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti Tvojiga Telesa in Tvoje Kervi tako častiti, de sad Tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ v edinstnosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

7. Molitev pri obiskovanji sv. Rešnjiga Telesa.

(Pij VI. je podelil vsim pravovernim kristjanam popolnoma odpustik vsaki prvi četertik mesca, kteri navadne pobožnosti opravijo in pred svetim Zakramentam naslednjo molitev skesano zmolijo, ktero je sv. Kajetan v klicanje Božje milosti zložil.

Vsim pa, kteri druge četertike zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa vredno prejmejo in to molitev pred sv. Rešnjim Telesam pobožno opravijo, dodeli ravno ta papež sedem let in sedemkrat štirideset dni odpustika. Kdor pa to molitev druge dni moli, zadobi sto dni odpustika. Vsi ti odpustiki se zamorejo dušam v vicah v prid obrniti.)

Molitev.

Ozri se, o Gospod! iz svojiga sve-
tiša in iz svojiga veličastniga stanovanja,
in pog lej tonar svetejši daritev, ktero Ti
daruje naš veliki duhoven, Tvoj sveti Sin,
naš Gospod Jezus Kristus, za grehe svo-
jih bratov, in odpusti nam velikost naše
hudobije! Lej! Kri našiga brata Jezusa
vpije k Tebi s križa. Usliši, Gospod!
Bodi milostljiv, Gospod! poslušaj in stori!
Ne mudi se zavoljo samiga sebe, moj
Bog! zakaj Tvoje ime je bilo zaklicano
čez to mesto in Tvoje ljudstvo, in stori z
nami po svoji milosti! Amen.

X.

Pobožnosti k časti žalostne Matere Božje.

1. Pobožni zdihljeji k žalostni Materi Božji.

(Tri sto dni odpustikov zadobi, kateri se tudi dušam v vicah v prid oberniti zamorejo, kdor naslednje zdihljeje Pobožno opravi. Pij VII. 1817.)

V. O Bog! hiti me otet!

O. Gospod! teci mi pomagat!

Čast bodi.

1. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati Marija! zavoljo britkosti, katero je občutilo Tvoje sveto serce pri prerokovanji sv. starčika Simeona. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim užaljenim sercem mi sprosi pri Bogu ponižnost in dar strahu Božjiga!

Češena si Marija.

2. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati Marija! zavoljo britkosti, katero je Tvoje preljubeznjivo serce občutilo na bégu v Egipt in zavoljo žalosti,

ktero si ves čas v Egiptu imela. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako užaljenim srcem mi sprosi pri Bogu radodarnost, zlasti proti revnim, in dar pobožnosti.

Češena si Marija.

3. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati! zavoljo nepokojnosti, katero je Tvoje skerbljivo sercé občutilo, kadar si svojiga preljubiga Sina Jezusa tri dni iskala. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako skerbljivim srcem mi sprosi pri Bogu čistost in dar učenosti.

Češena si Marija.

4. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati! zavoljo tiste groze! ktera je presunila Tvoje Materno sercé, kadar si srečala Jezusa obloženiga s težkim križem na rami. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim ljubijočim od bolečin toliko razdjanim srcem mi sprosi pri Bogu potrpežljivost in dar moči.

Češena si Marija.

5. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati! zavoljo tistiga neizrečnega terpljenja, katero je Tvoje močno serce preneslo, kadar si bila pričujoča pri smertnih težavah svojiga Sina Jezusa na križi vi-

séčiga. **O** ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako užaljenim srcem mi sprosi pri Bogu zmernost in dar svetovanja.

Češena si Marija.

6. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati! zavoljo hude rane, koja je bila v Tvoje, milosti polno serce vsekana, kadar je sulica Jezusovo stran odperla, in Njegovo, vse ljubezni vredno serce prebodla. **O** ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako ranjenim srcem mi sprosi bratovsko ljubezen in dar umnosti.

Češena si Marija.

7. Serčno usmiljenje imam s Teboj, o žalostna Mati! zavoljo tiste tihe britkosti, ktero je občutilo Tvoje premilo serce, kadar so Jezusa v grob položili. **O** ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako močno razžaljenim srcem mi sprosi pri Bogu gorečnost in dar modrosti.

Češena si Marija.

V. Prosi za nas, o prežalostna Devica!
O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molitev.

O preljubeznjivi Jezus! prosimo Te, naj bo Tvoja žalostna Mati Marija, ktere

serce je sedmeri meč presunil, pri Tebi za nas milostljiva priprošnjica in mila naša Mati; de po Njeni prošnji od Tebe gnado zadobimo; de vse terpljenja in britkosti tega življenja poterpežljivo prenašamo in zato večno krono dosežemo. Amen.

2. Krajši pobožnost k žalostni Materi Božji.

(S to pobožno opravljeno molitvico se zadobi tri sto dni odpustika za vsaki dan; kdor pa ves mesec moli in enkrat svete zakramente vredno prejme in zato navadne molitve opravi, zadobi popolnoma odpustik, ki se zamore tudi dušam v vicah v prid obrniti. Pij VII.)

Sedemkrat: Češena si Marija; s pristavkam:

O Marija, Mati moja!

Naj me vžali žalost Tvoja

V smerti Tvojiga Sinu.

3. Molitev pred podobo snemanja s križa.

O žalostna Devica Marija! jest ubogi grešni človek pridem in Te prosim zavoljo tistih britkih bolečin, ktere si Ti v svojim serci občutila, kadar si svojiga mertviga Sina, snetiga s križa, v svoje Materno naročje sprejela. Spomni se, o Marija! kako neznana je bila bolečina Tvoja, kadar si Njegove velike, globoke rane s svojimi očmi pregledovala, kuševala in s

svojimi solzami oblivala. Oh, kaj je občutilo Tvoje serce, kadar si strašne terne iz Njegove glave jemala, si se ran Njegovih rok in nog dotaknila, in si Njegovo od nog do glave toliko razdjano Telo pre-mišljevala. Té Tvoje neizrečene britkosti Te opomnim, o Marija! ter Te prosim, sprosi mi zavoljo tega pri svojim ljubim Sinu odpušenje vsih mojih pregreh. O prosi Ga, naj mi zavoljo te Tvoje velike britkosti odpusti vse moje grehe in mi dodeli gnado usmiljenja, de po neskončnim zasluženji Njegovim zadobim večno zveličanje. Amen.

4. Žalostna Mati Božja.

(Stabat mater.)

Žalostna je Mati stala,
Se pod križem mil' jokala,
Kjer je visel Njeni Sin.
V žalost je serce vtopljeno,
Vse pobito, prebodeno
Z mečem dušnih bolečin.

O, kaj žalosti prestati,
Mogla je presveta Mati,
Ktere Sin je rešil svet!
Žalostna stoji jokaje,
Zdiha, gleda trepetaje,
Kaj Nje Sin terpi razpet.

Kdo bi solz ne jel točiti,
Če Marijo vglada biti

U britkosti, ko je ta?
Kdo preserčno ne žalujo,
Če to Mater premišluje,
Ki terpeti tol'ko ima?

Grehe ljudstva nase vzeti,
Vidi Jezusa terpeti,

Šibam vdati se voljno.
Gleda svoj'ga Sina milo:
Ki je vse Ga zapustilo,
Kadar je nagnil glavo.

Mati! zgled ljubezni prave!
Daj mi čuti' te težave,
Daj mi solz pregrenkih dar.
Stori mi serce se vneti
In za Jezusa goreti,
De Mu bom prijetna stvar.

Sveta Mati! to Te prosim,
Rane Kristusa naj nosim,
Vtisni mi jih v serce.
Naj te rane Tvoj'ga Sina,
Naših grehov bolečina,
Tudi mene v živo sklé.

Daj, de s Tabo rad žalujem,
Svoje grehe objokujem,
Dokler tukaj še živim;
Poleg križa de prebivam,
In s Teboj solze prelivam,
S celiga serca želim.

O devic vsih Devica,
 V žalosti nam tovaršica,
 Daj, de jokam se s Teboj;
 Smert de Jezusa ostane
 Meni v serci, naj tud rane
 Bodo vedno pred menoj.

Naj se svetih ran navzamem,
 In od križa ves unamem,
 Kristusu de bom udan.
 Dušo vněto in gorečo,
 Varuj Mati v nesrečo,
 Kadar pride sodnji dan.

Tvoj'ga Sina križ me hrani,
 Ino smert Njegova brani,
 Mi pomoč in milost daj.
 Ko bo smert telo zadela,
 Daj, de bo takrat prejela
 Duša moja sveti raj. Amen.

XI.

Lavretanske Litaniје.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,	} usmili se nas!
Sin, vsiga sveta rešnji Bog,	
Sveti Duh, resnični Bog,	
Sveta Trojica, en sam Bog,	

Sv. Marija,

Sv. Mati Božja,

Sv. devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našiga stvarnika,

za nas Boga pros!

Mati našiga odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Perbežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,

za nas Boga prosi!

Kraljica spoznovavcov, Kraljica devic, Kraljica vsih svetnikov, Kraljica brez madeža izvirniga greha spočeta,	}	za nas Boga prosi!
---	---	-----------------------

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš. Češena si Marija.

Molitve.

1. K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog, kteri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skriv-

nosti Tvojiga telesa in Tvoje kervi tako častiti, de sad Tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

2. K sveti Devici, Materi Marii.

Pod Tvojo pomoč perbežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojimu Sinu nas perporoči, svojimu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vli, de, ki smo po angeljevim oznanjenji včlovečenje Kristusa, Tvojiga Sina, spoznali, po Njegovim terpljenji in križi častitljivo vstajenje dosežemo po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Češena bodi Kraljica.

Češena bodi Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K Tebi vpijemo zapušeni Evini otroci, k Tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solzá. Oh obrni tedej, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, blaženi sad Tvojiga telesa, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O, De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, de bi vredno prebivališče Tvojiga Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetiga Duha perpravil, daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

3. K svetimu Jožefu.

Glejte, zvest in moder hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

Ÿ. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

4. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! Te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere ljube Device Marije in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle hudobij in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlam in neprijatlam, in obvaruj to faro z vsimi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnje, in dodeli milostivo vsim vernim keršenikam, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našiga papeža I., našiga škofa I., našiga svetliga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes doli na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu Tvojim, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej per nas.
O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

(Petkrat.)

XII.

Litanije vsih Svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

S. Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sv. Marija,

Sv. Mati Božja,

Sv. devic Devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za nas
Boga prosite!

Sv. Janez Kerstnik, za nas Boga prosi!

} usmili se
nas!

} za nas Boga prosi!

Sv. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite!

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakop,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakop,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž,

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Luka,

Sv. Marka,

za nas Boga prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sv. Štefan,

Sv. Lorenc,

Sv. Vincenc,

za nas Boga prosi!

Sv. Fabjan in Boštjan, za nas Boga prosita!

- Sv. Janez in Pavel, }
 Sv. Kozma in Damjan, } za nas Boga
 Sv. Gervazi in Protazi, } prosita!
 Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!
 Sv. Silvester, }
 Sv. Gregor, }
 Sv. Ambrož, }
 Sv. Avguštin, } za nas Boga prosi!
 Sv. Hieronim, }
 Sv. Martin, }
 Sv. Miklavž, }
 Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas
 Boga prosite!
 Vsi sveti učenički, za nas Boga prosite!
 Sv. Anton, }
 Sv. Benedikt, }
 Sv. Bernard, } za nas Boga prosi!
 Sv. Dominik, }
 Sv. Frančišk, }
 Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
 prosite!
 Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas Boga
 prosite!
 Sv. Marija Magdalena, }
 Sv. Agata, }
 Sv. Lucija, } za nas Boga
 Sv. Neža, } prositi!
 Sv. Cecilija, }
 Sv. Katarina, }

Sv. Anastazija, za nas Boga prosi!
Vse svete device in vdove, za nas Boga
prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas
Boga prosite!

Bodi nam milostiv; zanesi nam, o Gospod!
Bodi nam milostiv; usliši nas, o Gospod!

Od vsiga hudiga,
 Od vsiga greha,
 Od svoje jeze,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 Od skušnjav hudičevih,
 Od jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Od duha nečistosti,
 Od treska in hudiga vremena,
 Od šibe potresa,
 Od kuge, lakote in vojske,
 Od večne smerti,
 Skoz skrivnost svojiga svetiga včlo-
 večanja,
 Skoz svoj prihod,
 Skoz svoje rojstvo,
 Skoz svoj kerst in sveti post,
 Skoz svoj križ in terpljenje,
 Skoz svojo smert in svoj pokop,
 Skoz svoje sveto vstajenje,
 Skoz svoj čudni vnebohod,
 Skoz prihod tolažnika svetiga Duha,

reši nas, o Gospod!

V dan sodbe, reši nas, o Gospod!
 Mi grešniki,
 De nam zaneses,
 De nam odpustiš,
 De nas k pravi pokori perpelješ,
 De svojo sveto cerkev vižaš in ohraniš,
 De pastirja apostoljskiga in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohraniš,
 De sovražnike svete cerkve ponižaš,
 De keršanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruješ,
 De vsimu keršanskimu ljudstvu mir in
 edinstvo daš,
 De nas vse v svoji sveti službi poter-
 diš in obderžiš,
 De naše misli k nebeškim željam po-
 vzdiguješ,
 De vsim našim dobrotnikom večne dari
 dodeliš,
 De duše naše in naših bratov, bliž-
 njih in dobrotnikov večniga pogub-
 ljenja rešiš,
 De sad zemlje daš in ohraniš,
 De vsim vernim dušam večni pokoj
 dodeliš,
 De nas uslišiš,
 Sin Božji,

te prosimo, sliši nas!

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!**

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!**

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!**

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš.

Ÿ. In nas ne vpelji v skušnjava.

O. Temuč reši nas hudiga. Amen.

Molitve.

1. K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

Ÿ. Krub z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skriv-

nosti Tvojiga telesa in Tvoje kervi tako častiti, de sad Tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

2. Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni, večni Bog! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je Tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni, večni Bog! usmili se svojiga služabnika, našiga papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, de bo s Tvojo pomočjo, kar je Tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, Te prosimo,

de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in djanjem k dobrimu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., de bo tvojo moč, s ktero se sovražnik premaga, spoznal in častil, de bo, ker je po Tvoji volji cesar postal, tudi v Tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse napeljevali, kar zamore k Tvoji Božji časti, k našimu zveličanju, k miru in sreči vsiga keršanstva perpomoci.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni, večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno Te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še per življenji, ali pa so se že s tega sveta ločili, na prošnjo vsih Tvojih svetnikov od Tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

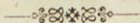
Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de Ti bomo kakor Tvoji pokorni otroci v življenji in smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno perporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam Tvojo milost tukaj vživati, in tamkej z vsimi izvoljenimi doseči, de Te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, svojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešniku, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej per nas.
O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

(Petkrat.)

XIII.

Molitve za duše v vicah.

1. Počeseenje sv. peterih ran našiga Zveličarja
za duše v vicah.

Priprava.

Jezus Kristus, ki si za nas na sv. križi umerl, na svojih kolenih klečé Te prosim za odpušenje svojih pregreh; serčno jih obžalujem ter za terdno obljubim, se poboljšati in vsiga se skerbno ogibati, karkoli bi Te še kdaj užaliti zamoglo. V Tvoje sv. rane, o križani Zveličar! pribežim, ter Te prosim, poterdi me v mojim sklepu, in stori me deležniga zasluženja svojiga britkiga terpljenja. S tem terdnim sklepam v svojim serci želim tudi moliti za duše pokojnih, želim tudi prositi po zasluženji Tvojih sv. peterih ran in Tvoje pretekle sv. Kervi za rešenje ubogih duš iz vic.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! zavoljo sv. rane svoje desne roke se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Odrešenik, moj Bog in Zveličar! molim Te na svojih kolenih in kušnem v duhu sv. rano Tvoje desne roke. Zavoljo te preblazene rane Te prosim za odpušenje vsih svojih pregreh. Tudi pa Te prosim zavoljo bolečine, katero si Ti, o moj Jezus! prestal pri nabijanji na križ v ti sveti rani desne roke, in zavoljo sv. Kervi, ktera je tekla iz té rane, usmili se duš v vicah, odpusti jim njih dolgove in pelji jih v večno zveličanje. Zlasti Te prosim za to dušo

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč, zavoljo sv. rane svoje leve roke se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Jezus! svoje oči povzdignem k Tebi na križ, ter Te ponižno molim svojiga Zveličarja. V duhu kušnem sveto rano Tvoje leve roke, ter Te prosim zavoljo bolečine, katero si pri nabijanji na križ v ti sveti rani prestal, in zavoljo sv. Kervi, ktera je tekla iz te rane, reši terpeče duše iz vic, in večni mir in pokoj jim dodeli. Zlasti Te prosim za to dušo

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! zavoljo sv. rane svoje desne noge se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Jezus, Sin večniga Boga! na križi terpečiga Te molim, in kušnem v duhu sv. rano Tvoje desne noge. Zavoljo velike bolečine, ktero si pri nabijanji na križ prestal v ti sveti rani, in zavoljo sv. Kervi, ktera je tekla iz te rane, Te prosim, očisti duše v vicah vsih madežev greha, in razveseli jih skorej s pogledam svojiga Božjiga obličja. Zlasti Te prosim za to dušo

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! zavoljo sv. rane svoje leve noge se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Jezus, na rokah in nogah preboden, grozovito za nas grešnike na križi umorjen! v duhu kušnem sv. rano Tvoje leve noge in zavoljo bolečine, ktero si pri nabijanji na križ v ti sv. rani preterpel, in zavoljo sv. Kervi, ki je tekla iz té rane, Te prosim, reši duše iz vic in vzemi jih k sebi v nebesa. Zlasti Te prosim za to dušo

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umi-

rajoč! zavoljo sv. rane svoje strani se usmili ubogih duš v vicah! —

Predobrotljivi Jezus! Ti naš srednik pri Bogu! Tvoji ljubezni ni bilo zadosti, de si za nas grešnike na križi grozovito umerl, temuč še po svoji smerti si hotel biti s sulico preboden, in tako si hotel zadnje kaplje svoje sv. Kervi stočiti za nas. **O ljubeznjivi Jezus!** zavoljo Tvoje smerti, zavoljo pretekle sv. Kervi, zavoljo Tvojih sv. peterih ran Te prosim za odrešenje ubogih duš iz vic. Zlasti Te prosim za to dušo Naj gre ta duša skoz Tvojo sv. prebodeno stran k Tebi v večno življenje, kjer naj prosi za me, de tudi jest nekdam pridem v večno zveličanje, in bomo zedinjeno Tebe, Očeta in sv. Duha ljubili, častili in molili na vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Gospod, daj dušam vsih pokojnih vernih kristjanov večni mir in pokoj! Amen.

2. K Materi Božji.

Sveta Marija, žalostna Mati! vse Tvoje življenje je bilo napolnjeno z žalostjo, britkostjo in terpljenjem; pa s svojo poter-

pežljivostjo si šla vsa vdana v voljo Božjo po ti poti terpljenja v veličastvo večniga življenja. S terdnim zaupanjem na Tvojo mogočno priprošnjo pri Bogu, Te prosim, poprosi za uboge duše v vicah, de bodo skorej zedinjene s Teboj; prosi pa tudi zame, de moja duša pri ločenji z tega sveta na Tvojo materno priprošnjo najde milostniga sodnika v Jezusu Kristusu, Tvojim Sinu, kateri z Očetam in sv. Duham enaki Bog živi in kraljuje vekomaj. Amen.

3. Litanijs Kristusoviga terpljenja za uboge duše v vicah.

Gospod Bog, Oče nebeški,
 Bog Sin, Odrešenik svetá,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, Edinorojeni, preljubi Sin Božji,
 Jezus, Ti klavni dar ljubezni,
 Jezus, kateri si v odrešenje ljudi britki
 kelih terpljenja pil in v smernih
 težavah kervavi pot potil,
 Jezus, kateri si bil kakor hudodelnik
 vjet, zvezan, pred sodnike peljan,
 zasramovan, s pestmi bit,

usmili se duš v vicah!

Jezus, kateri si bil kervavo gajžlan, s
ternjem kronan,

Jezus, kateri si grehe svetá s svojim
križem nesel,

Jezus, kateri si bil z žeblji neusmiljeno
na križ perbit,

Jezus, kateri si na križi razpet v ne-
znanih bolečinah s smertjo se voj-
skoval,

Jezus, kateri si bil v smertni uri, de
bi svojo hudo žejo potolažil, z
želcem in jesiham napojen, od me-
mogredočih v smertni britkosti za-
ničevan in preklinjevan,

Jezus, kateri si v svojim ločenju svojo
žalostno Mater milo pod križem
vidil in Jo sv. Janezu izročil,

Jezus, kateri si po tri ure dolgim smert-
nim boji z velikim glasam svojo
dušo izdihnil, in nam s svojo
smertjo nebeške vrata odperl,

Jezus Kristus, naš Odrešenik,

usmili se duš v vicah!

O Jezus, Jagnje Božje, ki grehe svetá
odjemlješ; prizanesi dušam v vicah!

O Jezus, Jagnje Božje, ki grehe svetá
odjemlješ; usliši zdihovanje duš v
vicah!

O Jezus, Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili se duš v vicah!

Oče naš. Češena si Marija.

Molitev.

O Gospod Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! usmili se duš v vicah, očisti jih s svojo sveto, drago Kervijo vsiga, karkoli Tvoja sv. Božja pravica še kazni vredniga nad njimi najde. Daruj svoje bitko terpljenje, svojo Kri in svoje rane, poslednjič tudi svojo grenko smert na križi v spravo za nje, de jim Bog pregleda ves dolg in jih v večno zveličanje sprejme. Amen.

Gospod, dodeli dušam vsih vernih kristjanov večni mir, in večna luč naj jim sveti! Amen.

4. Sedem prošnjá do sv. Rešnjé Kervi za sedmere duše.

1. O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus! hvalim Te za Tvojo drago prelito Kri, ktero si pri bolečim obrezovanji za nas točil in v moči takrat prelite Kervi Te prosim, ohladi hudo terpljenje tistim dušam

v vicah, ktere so Ti nar ljubši in vzemi jih v svoje večji počeseenje v kraljestvo svojiga veličastva.

2. O nar krotkejši Jezus! hvalim Te za Tvojo drago prelito Kri, ktero si Ti v svoji smertni britkosti na Oljski gori po vsim svojim životu kervavo potil, in zavoljo zasluženja takrat prelite Kervi Te prosim, pošlji v goreči ogenj v vicah ohladilo tistim dušam, za ktere nar bolj moliti sim jest dolžan in vzemi jih v svoje večji počeseenje v kraljestvo svojiga veličastva.

3. O presladki Gospod Jezus Kristus! hvalim Te za Tvojo drago prelito Kri, ktero si Ti pri gajžlanji v tolikim terpljenji za nas točil; in zavoljo té tako obilno pretekle Kervi Te prosim, pošlji le edino kapljico té svoje drage Kervi ubogim dušam mojih pokojnih starsev, bratov in sester, žlahtnikov in znancev, de bo v moči te Tvoje Kervi polajšano njih hudo terpljenje.

4. O preusmiljeni Gospod Jezus Kristus! večna hvala in zahvala naj Ti bo za Tvojo drago tako obilno prelito sv. Rešnjo Kri, ktera je tekla iz Tvoje s ternjem prebodene glave, ter Te prosim, zavolio té takrat prelite Kervi ohladi

vroči plamen tistim dušam v vicah, ktere morajo zavoljo mene tam terpeti, in reši jih iz strašnega terpljenja.

5. O milostivi Gospod Jezus Kristus! iz dna svojiga serca Te zahvalim za tako obilno prelito Tvojo drago Kri, ktera je tekla iz ponovljenih ran, kadar so Te nesramno oropali vsih oblačil, in prosim Te ponižno, očisti vsih madežev zavoljo té takrat prelite Kervi tiste duše, ktere morajo nar dalje terpeti in vzemi jih v kraljestvo svojiga veličastva.

6. O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus! hvalim in častim Te za neskončno ljubezen in dobroto, s ktero si se za nas na križ perbiti dal, in si hotel svojo drago Kri iz svojih presvetih rok in nog točiti. Zavoljo té bogato pretekle Kervi Te prosim, pogasi vroči plamen tistim ubogim dušam v vicah, ktere so od vsih zapušene, in okrepčaj jih z roso svoje Božje milosti.

7. Preljubeznjivi Gospod Jezus Kristus! vsi angelji in vsi svetniki naj Te z menoj hvalijo zavoljo rane Tvojiga nar svetejšiga serca, ktero si hotel še po svoji smerti odpreti ter si presveto vodo in Kri do zadnje kaplje milostno stočil v spravo za naše grehe. Vzemi, Te prosim, to tako

ljubeznjivo preteklo Kri v popolnoma zadostenje vsiga zadolženja tistih duš v vicah, ktere so nar bližnji svojiga odrešenja in odpusti jim milostljivo vse še ne poplačene dolgove. Amen.

5. Darovanje Jezusoviga terpljenja za terpeče duše v vicah.

O pravični Bog! ki v svoji svetosti vsako pregreho kaznovati moraš, in jo tu ali tam pokoriš; prosim Te, reši uboge duše iz vic, zlasti tiste, za ktere sim jest moliti dolžan; odpusti jim njih dolgé; odpri njih žalostno ječo; naj bo Tvoja sveta pravica potolažena z daram mojiga Odrešenika, kteriga Ti zdaj v pobožni ponižnosti darujem.

Darujem Ti, o Oče vse ljubezni! smertne težave, ktere je občutila Jezusova duša na vertu Getzemani, tudi serčno molitev Njegovo, ktero je trikrat k Tebi ponovil, in Njegovo strašno terpljenje, ktero Mu je gnalo Kri iz Njegovih žil.

Darujem Ti britkost, ktero je občutil, kadar so Ga zaničljivo vjeli, zvezali v mesto gnali in vse, kar je v hiši Ananovi in Kajfeževi terpeti mogel; ali takrat,

kadar so Ga Njegovi sovražniki k Pilatu peljali, kadar Ga je napuhnjeni Herodež zasramoval.

Darujem Ti prestano terpljenje pri nečloveškim gajžlanji, Njegovo Kri, Njegove rane, Njegove solze, neznano zasramovanje, kadar je bil s ternjevo krono kronan, katero so Mu na glavo pritisknili, Ga pred zdivjano, kervi željno ljudstvo postavili in so smertno sodbo čez-Nj sklenili.

Darujem Ti vse zasramovanje, katero je preterpel, kadar je zaničljivi težki križ nesel, in karkoli je na ti kervavi poti prestal; tudi neznane bolečine križanja, zlasti, kadar je bil povzdignjen, vse hudo, kar je na duši in na telesi preterpel, neusmiljeno zaničevanje morivcev, sveto sočutje Njegove zveste Matere in Njegovih prijatlov, tri strašne ure, ktere je na križi previsel; Njegovo hudo žejo, Njegovo zapušenje, vse, kar nobeno serce zapopasti, noben jezik dopovedati ne more — Njegovo sveto smert.

Vse to Ti darujem v odrešenje terpečih duš v vicah, v odpušenje njih kazni, ktere so si s svojimi pregrehami zaslužile. Sprejmi milostljivo ta dar, o Bog ljubezni!

in dodeli zato svojim terpečim otrokam tolažilo in rešenje. Amen.

6. Molitev k žalostni Materi Božji za uboge duše v vicah.

O sveta Marija! Mati mojiga Odrešenika! z žalostnim srcem se spomnim veliciga terpljenja, ktero je občutilo Tvoje materno serce, kadar si na gori Kalvarii krono marternikov dosegla. Takrat se je spolnilo prerokovanje Simeonovo, de bo meč Tvoje materno serce prebodel. **O** sveta, visokočesena Mati Božja! kako velika, kako terdna je bila Tvoja vera, kako zvesto Tvoje zaupanje v Božjo modro previdnost, kako stanovitna Tvoja vdanost, kako nepremagljiva Tvoja poterpežljivost. — **O** povelicana, o velika kraljica marternikov, k Tebi zdihujem, prosi pri Bogu za uboge duše v vicah. Oh, te revne duše hrepené po odrešenji iz svojih terpljenj, in glej! nobene ni med njimi, ktera bi Tebe v svojim življenji ne bila Mater našiga Gospoda častila in ljubila! **O** usmiljena Mati! prosi torej zdaj za svoje zapušene otroke, ki neprenehama zdihujejo in jokajo! Prosi Jezusa, svojiga Sina, de

se usmili teh revnih duš v njihovim terpljenji! Zlasti priporočim Tvoji materni ljubezni tole dušo

Prosi pa tudi za me uboziga grešnika; dodeli mi gnado resnične žalosti čez grehe in pravo pokoro, de bo moja duša čista vsiga greha, ozaljšana s čednostjo in svetostjo ter vredna, nekdam pri ločenji iz tega sveta biti oprostena hudiga terpljenja v vicah. Tudi še Tvoji mogočni priprošnji izročim vse svoje telesne potrebe; in kadar britkosti in težave pridejo čez me, bodi mi tolažnica, vzemi me v svoje varstvo. Reši me vsih nevarnost na duši in na telesi, po Jezusu Kristusu, Tvojim Sinu, Gospodu našim. Amen.

**Vse k časti Jezusoviga terpljenja in naše
Matere Marije!**

KAZALO.

	Stran
Predgovor prestavljavčev	3
Predgovor	23

I. DEL.

Nauk od premišljevanja.

I. Nauk od premišljevanja sploh.

1. Kaj se pravi premišljeovati?	29
2. Kako moramo storiti pred premišljevanjem, kaj med tistim, in kaj še potem?	31
3. Kaj nam koristi premišljevanje, ali notranja molitev?	33

II. Nauk od premišljevanja Jezusoviga terpljenja.

1. Velik prid premišljevanja Jezusoviga terpljenja	34
2. Kako moramo premišljeovati Jezusovo terpljenje, de ne bo razsvetljen le um, de bo tudi ginjeno serce in pa volja?	41
3. K kakšnim svetim željam, k kakšnemu sklepu bo posebno nagnjeno serce in tudi volja pri premišljevanji Jezusoviga terpljenja?	48
4. Kaj se zamoremo naučiti v premišljevanji Jezusoviga terpljenja?	59
5. Zgled za novince kako se zamore terpljenje Kristusovo premišljeovati?	61

III. Od skušnjav, premišljevanja opustiti in od pripomočkov premagati te skušnjave.

1. Od skušnjav, premišljevanja opustiti	71
2. Pripomočki, te skušnjave premagati	80

II. DEL.

Premišljevanja britkiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa.

*Razdeljene v jutranje in večerne premišljevanja
za vse dni mesca.*

Priprava k premišljevanju Kristusoviga terpljenja	87
Molitev pred slehernim premišljevanjem . . .	89
Molitev po slehernim premišljevanji . . .	90
1. a. Jutranje premišljevanje za prvi dan. Jezus gre s svojimi učenci na Oljsko goro . . .	91
b. Večerno premišljevanje za prvi dan. Jezus hodi s svojimi učenci po dolini Jozafat . . .	95
2. a. Jezus gre s svojimi učenci na Oljsko goro	100
b. Jezusova žalost na Oljski gori . . .	105
3. a. Jezusova molitev na Oljski gori . . .	109
b. Jezus obiše svoje spijoče učence . . .	114
4. a. Smertna britkost Jezusova na Oljski gori	117
b. Jezus kervavi pot poti . . .	123
5. a. Jezus je od angelja poterjen . . .	128
b. Judež in njegova družina . . .	132
6. a. Judežev kušljej . . .	137
b. Jezus gre svojim sovražnikom naproti . . .	143
7. a. Jezusa so vjeli . . .	147
b. Béǵ apostelnov. Pot v Jeruzalem . . .	152
8. a. Jezusov vhod v Jeruzalem. Pogled na Jezusovo Mater . . .	157
b. Kaj počnó Jezusovi sovražniki. Pogled na Jeruzalem . . .	162
9. a. Jezus pred Ananiasom . . .	168
b. Jezusa peljajo k Kajfežu . . .	173

10. a. Jezus pred Kajfežem	178
b. Jezus je zasramovan. Peter Ga zataji	185
11. a. Pokora s. Petra; njegovo pribežališe k Marii	192
b. Mati Božja pri sodnji hiši Kajfeževi	198
12. a. Od sv. križa	204
b. Jezus v ječi	209
13. a. Jutranja sodba čez Jezusa. Juda obupa	215
b. Jezusa peljajo k Pilatu	221
14. a. Jezus pred Pilatom	227
b. Jezus pred Pilatom	233
15. a. Jezus je k Herodu peljan	239
b. Pilat in žena njegova	244
16. a. Jezus pred Herodom	250
b. Jezusa peljajo od Heroda k Pilatu nazaj	255
17. a. Jezus in Baraba	260
b. Jezus je gajžlan	265
18. a. Jezus je gajžlan	271
b. Marija med gajžlanjem Jezusa	276
19. a. Jezus je s ternjem kronan in zasramovan	282
b. Ecce homo! Glej, o človek!	288
20. a. Jezus je k smerti na križi obsojen	292
b. Jezus je k smerti na križi obsojen	298
21. a. Jezus vzame svoj križ na-se	303
b. Jezus nese svoj križ na Golgoto	308
22. a. Jezus pade prvič in drugič pod križem. Sreča svojo žalostno Mater	313
b. Simeon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti. Veronika podá Jezusu potni pert. Jezus pade tretjič	319
23. a. Jezus pade četertič in petič pod križem. Jokajoče Jeruzalemske žene. Jezus pade šestič in sedmič	325

b. Jezusu slečejo oblačila in Mujesiha piti dajo	330
24. a. Jezusa na križ perbijejo. Povzdignjenje križa	337
b. Jezus na križi in oba razbojnika. Razdeljenje Jezusovih oblačil	343
25. a. Zaničevanje Jezusa na križi. Perva, druga in tretja beseda Jezusova na križi	348
b. Otemnenje solnca. Jezus zapušen	355
26. a. Četerta, peta, šesta in sedma beseda Jezusova na križi. Smert Jezusova	360
b. Spreobrnjenje stotnikovo. Prigodbe pri Jezusovi smerti	366
27. a. Potres. Prikazen mertvih v Jeruzalemu	372
b. Jezusova stran je odperta	378
28. a. Jezusove petere sv. rane	383
b. Jezusa s križa snamejo in Ga pokopajo	389
29. a. Jezusov grob je zavarovan. Jezus gre pred pekel	395
b. Vstajenje Gospodovo	401
30. a. Svete žene pri grobu	406
b. Jezus se prikaže sv. Magdalen in drugim ženam	412
31. a. Molitve k terpečimu Jezusu	420
b. Molitve k žalostni Materi Božji	429

III. DEL.

Pobožne opravila v počeseenje nar svetejšiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa.

<i>I. Jutranje molitve v čast Jezusoviga terpljenja</i>	439
<i>II. Večerne molitve v čast Jezusoviga terpljenja</i>	445
<i>III. Mašne molitve v čast Jezusoviga terpljenja.</i>	

Perva sv. maša. Terpljenje in smert Jezusa Kristusa	452
Molitev za odpustike	468
Druga sv. maša. Sedmero darovanje sv. Rešnje Kervi Jezusa Kristusa	464
Tretja sv. maša. V čast Matere Božje sedem žalost	481
IV. <i>Spovedne molitve</i>	494
V. <i>Obhajilne molitve.</i>	
Priprava	502
Pred sv. Obhajilam	503
Po sv. Obhajilu	510
VI. <i>Večernice v čast britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa.</i>	
Psalmi	520
Pesem. K svetimu Križu pristopite	533
Magnifikat	535
K žalostni Materi Božji	537
Češena Kraljica	538
Darovanje	539
Pobožno pozdravljenje sv. rane Jezusove strani	540
Pobožno pozdravljenje sv. udov Jezusa Kristusa	541
VII. <i>Sv. Križev pot</i>	543
VIII. <i>Razne pobožnosti k časti križaniga Odrešenika.</i>	
1. Litanijske k terpečimu Zveličarju	563
2. Molitev sv. Avgušтина k časti Kristusoviga terpljenja	569
3. Molitev ob četrtekah. Spomin smertnih Kristusovih težav	570
4. Molitev ob petkih. Spomin Kristusove smerti	570
5. Slovesna prošnja za odpušenje pred križanim Jezusam	571

6. Ure Kristusoviga terpljenja	574
7. Molitev ob treh popoldne	580
8. Molitev, kadar greš memo britke martre	581
9. Trojna zahvala in trojna prošnja k križanemu Jezusu	581
10. Molitev k sedem poslednjim besedam Jezusa Kristusa	583
11. Pobožni spomin treh ur, kadar je Jezus na križi visel	584
12. Darovanje križaniga Jezusa Bogu Očetu	586
13. Litanije peterim sv. ranam v čast	588
14. Serčne prošnje in izročila peterim kervavim ranam Jezusovim	593
15. Molitev k časti rane Jezusoviga serca	596
16. Molitev k sv. rani Jezusove rame	597
17. Pobožno kuševanje sv. peterih Jezusovih ran	597
18. Molitev k Jezusu na Oljski gori	599
19. Molitev k Jezusu v ječi	599
20. Molitev k Jezusu pri stebru gajžlanja	600
21. Molitev k žalostnemu Jezusu „Ecce homo“	601
22. Molitev na grobu Zveličarjevih	602
23. Zdihljej sv. Gregorja k Jezusu v grobu poč- vajočimu	603
24. Sveti križ	603
25. Spomin ternjeve krone našiga Gospoda	604
26. Spomin sv. sulice in žeblice našiga Gospoda	605
27. Spomin sv. tančice našiga Gospoda	606
28. Molitev k časti Jezusove suknje	607
29. Molitev k časti sv. potniga perta Jezusa Kristusa	607
<i>IX. Pobožnosti k časti drage Kervi Jezusa Kri- stusa.</i>	
1. Roženkranc k časti Jezusove Kervi	608

2. Sedem darovanj Jezusove drage Kervi Bogu Očetu	615
3. Krajši darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu	619
4. Drugo darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu	619
5. Ponižna prošnja pred sv. Rešnjim Telesam	620
6. Molitev k Jezusu v nar svetejšim Zakramentu Rešnjiga Telesa	623
7. Molitev pri obiskovanji sv. Rešnjiga Telesa	627

X. Pobožnosti k časti žalostne Matere Božje.

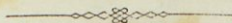
1. Pobožni zdihljeji k žalostni Materi Božji	629
2. Krajši pobožnost k žalostni Materi Božji	632
3. Molitev pred podobo snemanja s križa	632
4. Žalostna Mati Božja. Pesem	633

XI. Lavretanske Litanijske & navadnimi molitvami 636

XII. Litanijske vsih svetnikov & navadnimi molitvami 643

XIII. Molitve za duše v vicah.

1. Počešenje sv. peterih ran našiga Zveličarja za duše v vicah	652
2. K Materi Božji	655
3. Litanijske Kristusoviga terpljenja za uboge duše v vicah	656
4. Sedem prošnjá do sv. Rešnje Kervi za sedmere duše	658
5. Darovanje Jezusoviga terpljenja za duše v vicah	661
6. Molitev k žalostni Materi Božji za uboge duše v vicah	663

Pri Matiju Gerberju,

bukvovezu v Ljubljani.

se tudi dobijo naslednje bukve:

Mariin mesec, ali cvetlice Marije Device za vsaki dan mesca majnika. Spisal g. Luka Jeran, duhoven ljubljanske škofije. Obsegajo zraven prav lepiga šmarničniga opraviła za vse dni mesca majnika tudi sv. mašo, dvojne litanije in sv. križev pot, in so prav lično natisnjene na 336 stranéh pri Blazniku v Ljubljani 1859. Z zlatim obrezkam 1 gold. 20 nkr., v usnji 74 nkr., v pol usnji 56 nkr.

Marija Devica, nebes in zemlje Kraljica, naša preljuba Mati in pomočnica. Spisal g. Lovrenc Pintar, preddvorski kaplan, na 708 stranéh v dvanajsterki. Z zlatim obrezkam 1 gld. 89 nkr., v usnji 1 gld. 37 nkr., v pol usnji 1 gld. 15 kr.

Slava Marije Device, od sv. Alfonsa Lig., I. in II. del, iz talijanskiga prestavil g. Bl. Potočnik. Z zlatim obrezkam 1 gld. 68 nkr., v usnji 1 gld. 5 nkr., v pol usnji 88 nkr.

Šmarnice Marije, od g. J. Volčiča. Z zlatim obrezkam 95 nkr., v usnji 63 nkr., v pol usnji 49 nkr., terdo vezane 42 nkr.

Serce Marije Device. Spisal g. Luka Jeran. Z zlatim obrezkam 1 gld. 20 nkr., v usnji 84 nkr., v pol usnji 64 nkr., terdo vezane 54 nkr.

Lavretanske litanije, razložene po gg. J. Kerčonu in J. Volčiču, 1857. 538 str. Z zlatim obrezkam 1 gld. 93 nkr., v usnji 1 gld. 40 nkr., v pol usnji 1 gld. 20 nkr.

Nebeške Iskrice, molitvevne bukvice. Spisal g. L. Pintar. Z zlatim obrezkam 53 nkr., v usnji 35 nkr., terdo vezane 20 nkr.

Pobožni otrok, z zlatim obrezkam 50 nkr., v usnji 35 nkr., terdo vezane 20 nkr.

ki dan
n ljub-
šmar-
udi sv.
o prav
Ljub-
y usnji

pre-
ntar,
sterki.
gld.

in II.
k. Z
nkr.,

prez-
nkr.,

zla-
pol

onu
m 1
gld.

in-
kr.,

